

UNIVERSITY OF MYSORE

ORIENTAL LIBRARY PUBLICATIONS

KANNADA SERIES No. 8.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾಭಾರತ
ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ
ಇನ್ಯಾಸ್‌ಪ್ರೈಸ್
ವಿರಾಷತ್ಪರ್ವ

THE

KARNATAKA MAHABHARATA

BY

KUMARAVYASA MAHAKAVI

Volume V

VIRATA PARVA

EDITED BY

R. SHAMA SASTRY, B.A., M.R.A.S.,

*Curator, Government Oriental Library, Mysore,
Periodical Lecturer to Post-graduates' Classes,
Calcutta University.*

MYSORE:

PRINTED AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS
1920

ALL RIGHTS RESERVED

ಅ ವ ತ ರ ಣಿ ಕೆ.

ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತಾಭಾರತದ ಬಹನೆಯ ಸಂಪುಟವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಪರ್ವ ಕೀರ್ತಕವರ್ಥಕರ್ಮ ಸರ್ವಾಯಪಾಲನಪರ್ವ ಗೋಹರಣಾಪರ್ವ ವೈವಾಹಿಕಪರ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿರಾಟಪರ್ವ ಅನ್ನ ಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೊಂಡ ನರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಬಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಷ್ಟಾಳಕ್ಕೆ ಬುದುವು ನೋವಾಗೆಂಡು ಅಭಿಮನ್ಯ ವಿವಾಹಾಂತರಾದ ಕಥಿಸು ಹನ್ನೊಂದು ಸಂಧಿಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇದರ ಶೋಧನೆಯು ಕ. ಖ. ಜ. ಜ. ರ್ಯಾ. ಟಿ. ಎಂಬ ಶಿಶಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅಂತರಗಳು ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಭಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟತ್ತಿದ್ದವು. ಅವು 140ನೆಯ ಪ್ರಾಚಿದ ವೆಳದಲಿಂದ ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಭಾಗಗಳ ವೈವಾಹಿಕಲ್ಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟವೇ. ಎಲ್ಲಾ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಳ್ಳದೆ ಬುದೆರಡು ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನಾವಕ್ಯಕಗಳಿಂದ ತೋರಿದ ಪದ್ಯಗಳು ಮೇಲೆ ನಕ್ಷತ್ರಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಕಾಢಿ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಬಹು ಪ್ರಸ್ತುತಕಾನುಸಾರಿವಾಗಿ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸರಸವಾಗಿರುವ ಪಾಠಗಳು ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟವೇ. ಪಾಠಾಂತರಗಳೂ ಲೇಖನಾದಿದೋಃಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಪಾಠವು ಮೇಲಣ ಪಾಠಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸರಸವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ಬಹುಪ್ರಸ್ತುತಕಾನು ಸರಣೀಯಿಂದಲೇ ಶುದ್ಧಯನುಸರಣೀಯಿಂದಲೇ ಬೇರೆ ಪಾಠವನ್ನು ಮೇಲಿಟ್ಟು ಅದು ಕೆಳಗಡೆಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ರಸಜ್ಞರಾದ ಪಂಡಿತರು

ತಮಗಿನ್ನು ವಾದ ಪೊತವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು “ಶೋಕೋಧಿನ್ನು ರುಚಿ” ಎಂಬುದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿರುವೆಂತೆ ಈಗ ಅಭಿಗಿರುವ ಚಂದ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಸ್ತುಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಓಲೆಯಗರಿಯ ಬಹುಪ್ರಸ್ತುಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಜಕವೆಂದರೆಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಯೇ ಸಮಯಪಾಲನ ಪರ್ವತ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತಕೆ ಪ್ರಸ್ತುಕನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ, ಈ ಪ್ರಸ್ತುಕದ ಕಾಟಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಕ. ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನುಸರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿ ಕೇಜಕವೆಂದರೆ ಪರ್ವತ ಸಮಯಪಾಲನಪರ್ವತಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಯೇ ಬಿರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಧ್ಯಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೂಜನೆಗಳು ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೋರ್ತಿರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವಿಜ್ಞಾನಾ ನುಸರಿಸಿ ಬೇರೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ರಸಾಸ್ವಾದವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೇರೆಯ ಪುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಆ ಸೂಜನೆಗೆ ನುಸ್ತಾ ಬಿಂಬಿಸು ಕೊನೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಅನುಪಾರ್ವಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ವೊದಲಲ್ಲಿ ಓದಿದವರಿಗೆ ಕಥಾಂಕವೂ ಪದ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯತಾತ್ಮರ್ಪಗಳೂ ತಿಳಿಯುವೆಂತೆ ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಂಕ್ಧಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಇಡೀಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಈ ಪ್ರಸ್ತುಕದ ಅಧಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಮುಂದೂ ಭಾಗವು ಶೋಧನೆಕೂ ರ್ಯಾಧಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಪರಿಚಿತನಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಶೋಧನೆಗೆ ಬಳಿಪಟ್ಟಿದ್ದ ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ತಪ್ಪುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದರೂ ಗುಣ್ಣೆಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಪಾತಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತರು ಹ್ಯಾಮೆಸಿ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬಿರುವ,

ಟಿ. ಎಂ. ಸುಭ್ರಾಯಾಶಾಸ್ತ್ರಿ),

ಕರ್ನಾಟಕಪಂಡಿತ.

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಧರ್ಮರಾಯನು ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ಕೆದರಿಸಿ ಅಪ್ರಾಗಿಳಿಸ್ತೂ ತೆಗೆಯದೆತೆ ಹೇಳಿ, ಭೀಮಸಿಗೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡದರಿಂತ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೋಡಿಕೊಂಡುದು	....	4
ಧರ್ಮರಾಯನು, ಅಜ್ಞಾನನು ಕೇಳಿಬರೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲು; ಭೀಮನು ಕೊಡಿಗೆಬ್ಬಿತ್ತುದು	....	5
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ, ಯಾತಿವೇಷದಿಂದ ವಿರಾಟನು ಕಾಣಿಕೊಂಡನೆ ಯಾತಿವೇಷದ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಇರಿರುತ್ತಿಂದುದು	....	6
ವಿರಾಟನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಎತ್ತಿತ್ತಿದೆ ಬುದ್ಧಿರಿಂದು ಹೇಳಲು; ಮುಖ್ಯಿರನು ಪಾತ್ರವರು ವಸವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು; ಆಶ್ರಯಕ್ಕಿಂತ ಇತ್ತು ಬಂದೆನು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕಂಕನಂದು ಹೇಳಿರುದು	....	7
ವಿರಾಟನು ಒಮ್ಮೆಕೊಂಡು ಕಂಕನನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡುದು	....	"
ಕೆಂಪು ದಿನಗಳ್ರ ಕಳೆಯಲು; ಭೀಮನು ವಿರಾಟನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಭೀಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವನು; ಬಾಣಿಸಿಯು; ಚುಳ್ಳಮಿದ್ದೀಯನ್ನು ಉತಪನೆದು ಹೇಳಲು; ವಿರಾಟನು ಅವನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬ್ಬಿತ್ತುದು	....	"
ಮರ್ಗಿಂಧಸರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನನು ಶರವೆಣ್ಣಿನ ವೇಷದಿಂದ ವಿರಾಟನ ಸಾರ್ವಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದಲು; ಅವನು ತನ್ನ ಮನ್ಯ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯಾ ಭ್ರಾಸದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಮಿಸಿದುದು	....	7
ಅಪ್ರೀಲ ನಕ್ಷತ್ರಕರ್ಮೀವರ್ದೇ ಬಂದು ಅಪ್ಪಬಾಲನ ಪಶುಪಾಲನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಂದುದು	....	"
ಪೌರಪದಿಯು ವಿರಾಟನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	....	"
ಪೌರಪದಿಯು ಮನವಳಿನೆ ...	....	"
ಪೌರಪದಿಯು ವಿರಾಟಪತ್ನಿಯ ಮನಿಗೆ ಬರಲು; ಅಲ್ಲಿಯ ನಾರಿ	....	8

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಯರು ಬೆರೆಗಾದುದು ಮತ್ತು ವಿರಾಟಪತ್ನಿಯರು ಮನದೇ	
ಳಳುಕಿದುದು 8	
ಸುಧೇಪ್ಯೋಯಿ ಕೆಳದಿಯರನ್ನು ಕೆಳಹಿ ದೌರಪದಿಯನ್ನು	
ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಉಚಿತವಜನನೀಯ ಪ್ರಶ್ನವಾಡಿದುದು 9	
ದೌರಪದಿಯು ತನ್ನ ಬಲುವಿಕೆಗೆ ಕಾರ್ಣಿವನ್ನೈ ತಾನು	
ವಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹೇಳಿದುದು .... ,	
ಸುಧೇಪ್ಯೋಯಿ ದೌರಪದಿಯ ಹೇಳಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ತನ್ನ ಸವೀಜನ	
ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿದುದು 10	
ಪಾಂಡವರೂ ದೌರಪದಿಯೂ ನಿರಾತಂಕರಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞನ್ನರಾಗಿ	
ದ್ವಿದು .... ,	
ಅನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ .... ,	
ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಾಗಲ್ಲ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಕೀಜಕ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು	
ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪಾಂಡವರ ಮತ್ತು	
ದೌರಪದಿಯ ವೃತ್ತಿಗಳ ಅನುವಾದವು 11	
ಕೀಜಕನು ಬಂದ ದುಸಳಿ ತನ್ನ ಆಕ್ಷಣಾದ ಸುಧೇಪ್ಯೋಯಿ	
ಮನಗೆ ಬಂದು ಆಕೆಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿದುದು	
.... 12	
ಸುಧೇಪ್ಯೋಯಿ ಸಂತೋಷಪಡಿದ ಕೀಜಕನನ್ನೂ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಪಕ್ಷ	
ದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಮರ್ಗಾದಿಸಲು; ಅವನು ಸುಧೇಪ್ಯೋಯಿ	
ಮೇಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ತುರೀಯರನ್ನು ನೋಡಿದುದು .... ,	
ಸ್ತುರೀಯರ ನಡುವೆಯಿದ್ದ ದೌರಪದಿಯ ವಳಾನೆ, ಮತ್ತು	
ಅವಳನ್ನು ಕೀಜಕನು ಕಂಡುದು .... ,	
ದೌರಪದಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೀಜಕನಿಗೆ ಕಾವ್ಯ	
ವಿಭಾಗವಾದುದು .... ,	
ಕೀಜಕನು ದೌರಪದಿಯನ್ನು ವಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆಸೆಯಿಂದ	
ನೋಡಿದುದು 13	

ದೋ ಪರಿದಿಯು ಕೇಳಕನನ್ನು ನೀನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆ, ಸಿನಗೆ ಕೂಲವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದನೆಂಬ) ಅಪಕೇತ್ಯಾಯೂ ಎನಗೆ ತಲುಪಿರನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿಸಿದಳಿಂಬ ನಿನ್ನ ರಾಣಿಯರ ದೃಗುಳೂ ಬಹುದೇ ಹೇಳಿರತು ಬ್ರಹ್ಮಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದುದು	....	....	....	19
ಕೇಳಕನು ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಿಸುದು; ಅದಕ್ಕೆ ದೋ ಪರಿದಿಯು ರಾಜಾನ ದೃಷ್ಟಿಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	20
ಕೇಳಕನು ಮತ್ತೆ ದೋ ಪರಿದಿಯನ್ನು ಹೇಸ್ಟಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆದು....	....	....	....	"
ದೋ ಪರಿದಿಯು ಕೇಳಕನನ್ನು ಸಿನ್ನಿರಿಸಿಗೆ ತರಳು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯೆನ್ನು ಗಂಡಂಡಿರು ಸಿನ್ನಿನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿಸಿರೆಂದು ಹೇಡರಿಸಿದುದು....	....	....	....	"
ದೋ ಪರಿದಿಯು ನಾಷ್ಯಯಾನಾಷ್ಯಯಾಗಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯಾಂಧಕಾರ ಸಾಮ್ಯ ಪನ್ನು ಹೇಳಿಸುದು	....	....	....	21
ದೋ ಪರಿದಿಯು ಗಂಡಂಡಿಗೂ ಕೇಳಕನಿಗೂ ಸಿಂಹಕ್ಕಾ ನಾಯಿಗೂ ಇಲ್ಲವಿವರವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	"
ದೋ ಪರಿದಿಯು ಮನಿಸಲ್ಲಿ ಆಸಿಯು ತೋರಿಸಿರಲು; ಕೇಳಕನು ತನ್ನ ಆಕ್ಷನ ಪನಗೆ ಒಂದುದು	....	....	....	"
ಬಿದು ನವ್ಯಾಸಿನಿದ ಕೇಳಕನನ್ನು ಸುಧೈಪ್ಪೆಯು ಎತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿತ್ತಿದೆ ಮುಖಿಕಿಂತಾದವನ್ನು ನೇರಿಡಿ ಮರುಗಿದುದು	....	....	....	"
ಸುಧೈಪ್ಪೆಯು ಕೇಳಕನನ್ನು ಮುಖಿಕಿಂತಾದ್ದು ಕಾರಣವೇ ಸೇದು ಕೇಳಲು; ಕೇಳಕನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಗತ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ರಂಭಿಸಿದುದು	....	....	....	"
ಕೇಳಕನು ಸುಧೈಪ್ಪೆಯು ಇನ್ನೆ ದೋ ಪರಿದಿಯನ್ನು ವಿಷಯದಿನಿ ಕೆಳಪ್ಪಿರ ಪ್ರಾಣಿಳ್ಳಿ ಉಳಿಸುವು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	22
ಸುಧೈಪ್ಪೆಯು ತರಣಿಗೆ ಪರವನಿತಾಪೆಕ್ಕೆಯು ಸರಿಯಾದು ಚೆಳುವೆಂದು ನಿತೀಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	"
ಸುಧೈಪ್ಪೆಯು ಪರವನಿತಾಪೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರು ಕೆಡುವ ರಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	23

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಸುಧೇಷ್ಯೀಯು ದೌರ್ಪದಿಯ ಗಂಡಂದಿರು ದುಜ್ಞಯರೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತಾಪಳನ್ನು ದರೂ ನಿನಗೆ ಮದುವೆಮಾಡುವೆನು ಅವಳ ಸಂಗತಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು 23	
ಕೀರ್ತನೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ದೌರ್ಪದಿಯನ್ನೇ ನೀರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದುದು .... ,	
ಸುಧೇಷ್ಯೀಯು, ಸ್ವರೂಪಿಯು ನಿನಗಾಗತಕ್ಕ ವಳಿಲ್ಲ; ಅವಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಿಡು; ಎಂದು ಕೀರ್ತನಳ್ಳಿ ಕೊಡ ಗೊಂಡುದು ... . ,	
ಕಾವಿಗೆ ವಿಷಯಾತರಗಳು ಸೋಗಸುಪುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಸುದು .... ,	
ಕೀರ್ತನೆ ಕಕಿ ಮುಗಾಭ್ರ ಕಾಗಳ ದೃಪ್ಯಂತದಿಂದ ತನ್ನ ದುರ್ದರ್ಶಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಸುಧೇಷ್ಯೀಗೆ ಮತ್ತು ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು 24	
ಸುಧೇಷ್ಯೀಯು ತಪ್ತಿನನ್ನು ಕರುತ್ತೆಯಿಲ್ಲದೆಬ್ಬಿ ನಾಳೆ ಸ್ವರಂಧ್ರಿ ಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನಗೆ ಕಳುಹುವೆನು; ಪರಸ್ತಿಯ ಸಂಬಂ ಧವು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಹೇಳಿಗು; ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕೀರ್ತನನ್ನು ಮನಗೆ ಕಳುಹಿದುದು .... ,	
ಕೀರ್ತನೆ ಅಕ್ಕನನ್ನು ಬೀಳೊಳ್ಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮನಗೆ ಹೇಳಿದುದು .... ,	
ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದುದು .... ,	
ಚೆಂದೈರ್ಹೀದಯ ವಣಿನೆ .... ,	
ಚೆಂದೈರ್ಹೀದಯದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಣಿನೆ .... , 25	
ಕೀರ್ತನ ವಿಷಿಲಂಭಾನುಭಾವಗಳ ವಣಿನೆ .... ,	
ಕೀರ್ತನೆ ವಿರಹತಾಪರಿಂದ ವುಂಟಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದು ದು ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ವಾಜ್ಯಾಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸಿದುದು, ಸೂರ್ಯೀದಯವಣಿನೆ .... ,	26

ಶಿನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಮುಕರೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚಕೆಗೆ	....	27
ಸುಧೇಷ್ಯ ಯು ದೌರ್ಪಾರೀ ಕೀಳಕನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೀಫ್ರಿ	....	
ವಾಗಿ ಮಧುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆದು,	,,	
ದೌರ್ಪಾರಿಯು; ಕೀಳಕನು ದುಪ್ಪನು, ಅವನ ಮನೆಗೆ ನಾನು	,,	
ಹೇಗೆಲಾರನು; ಬೇರ ಜನರನ್ನು ಕಳ್ಳಿಹುವುದೆಂದು ಸುಧೇ	,,	
ಬೇಗೆ ಹೇಳಿವುದು	....	"
ಸುಧೇಷ್ಯ ಯು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಾರೆಂದು ಹೇಳಲು;	....	
ದೌರ್ಪಾರಿಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅರವನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವುದು....	28	
ದೌರ್ಪಾರಿಯು ಕಿಷ್ತಾಧ್ಯಾನವನ್ನು ವೊಡುತ್ತಾ ಹೋದುದು	,,	
ಬರತಿಯು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಬಲ್ಲಿನಂಬಿದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಪ್ರಭಾಗ್ಯ	,,	
ಾಗಲಿ ಅವರ ಕಡೆಯವರಿಗಾಗಲಿ ಮೃತಿಯನ್ನು ಅಂತುಮಾಡು	,,	
ಬುದು ಬಲುತ್ಪ್ರಾ. ಕೇಗೆ ನಡೆರೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದೆಂದ	,,	
ಬಂಡಿತತ್ತು ಸೇಯೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟವೇಂಬರು. ಎಂದುಕೊಂಡು	,,	
ದೌರ್ಪಾರಿಯು ಕರಿಕ್ಕಾರಣಿ ವೊಡುತ್ತಾ ಹೋದುದು	,,	
ದೌರ್ಪಾರಿಯು ಅಕ್ಷಯಿಕಾಲಕರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಕಣ್ಣಿ ಮುಖ್ಯ	,,	
ಸೂರ್ಯಾಧ್ಯಾನವನ್ನು ಚಾಪ್ತಿ, ಅವನು ಕಾನಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯ	,,	
ನನ್ನ ಕೊಡಲು; ಮೇಲ್ಮೇಲ್ಗೆ ಕೀಳಕನೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು.	29	
ಭವನಮಯಾರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಭಾರೂತಿಯನ್ನು ಅಂತುಮಾಡುತ್ತ ಬರು	,,	
ತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಪಾರಿಯ ವರಣನೆ	....	
ಕೀಳಕನು ಬರುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಪಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇರಾದುದು	,,	
ಕೀಳಕನು ವಾಡಿದ ದೌರ್ಪಾರಿಯ ವರಣನೆ	....	30
ಕೀಳಕನು ದೌರ್ಪಾರಿಯ ಪತಿಗಳ ಸುಕೃತವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತು	,,	
ಇದಿಗಾಗಿ ಬರುವುದು	....	
ಕೀಳಕನು ದೌರ್ಪಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು; ಅವಳಿ	....	"
ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡುದು	....	
ದೌರ್ಪಾರಿಯು ಕೋಪದಿಂದ ಬಿಯ್ಯಾತ ತಾನು ಬಂದ ಕಾರಣ	....	
ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೀಳಕನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಜಿಸದೆ	,,	
ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುದು	....	"

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ದೌರ್ಪರಿಯು ಕೀಜಕನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ರಾಜಸಭೆಗೆ ಬುಡಿಹೋಗೆಂದು 31	31
ರಾಜಸಭೆಗೆ ಬುಡಿಹೋಗೆತ್ತಿದ್ದ ದೌರ್ಪರಿಯನ್ನು ಕೀಜಕನು ಹಂಡಿಸ್ತು ತುರುಖನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೆಡಳಲು; ಅವಳು ನೆಲ ದಳ್ಳಿ ಬಿಪ್ಪಿ ಹೇಳಿದುದು ... . "	"
ಸೂರ್ಯನು ಕಾವಲಿಗೆ ಕೋಟಿದ್ದ ದ್ವಿತ್ಯನು ಕೀಜಕನನ್ನು ಹೊಡಿದು ಮರ್ದಿಸಲು ; ಕೀಜಕನು ಬಿದ್ದು ಉಪಾಯ ದಿದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬುಡಿಹೋಗಲು ; ಅದನ್ನು ಕೆಂಡ ರಾಜಾದಿಗಳು ಭಯಾದಿಂದ ನಡುಗಿದುದು ... . "	"
ದೌರ್ಪರಿಯು ವೆಲ್ಲಾಗೆ ಯಾದ್ದು ಕಾದಲಿನ ಧೂಳನ್ನು ಕೊಡಹಿ ಕೊಂಡು ವೇಲಾಸೆರಗನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಗ್ರಿಡ ರಕ್ತ ವನ್ನು ತೊಡಿದು ಕೊಡುವ್ಯಾತ್ಯವನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ಅತ್ಯಾದು ... 32	32
ದೌರ್ಪರಿಯು ನನ್ನ ದುಃಖಿದ ಭಲವು ನನ್ನನ್ನು ದುಃಖಿಪಡಿಸಿದ ಪಾಪಿಗಳ ಹೆಂಡಿರನ್ನು ಸೇರಲಿ ನನಗೇನೂ ಬಾಧೀಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿಗೆ ತಾದೆ ವೂತನಾಜುಜುತ್ತಾ ಇಪ್ಪುಜನ ಗೆಳಿದ್ದ ರೂ ಕೂಸಿ ಲಭಿ ನನಗೆ ಫೋರಿರಾರಣ್ಯದಂತಾಯಿತೆಂಬು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಾದು ... . "	"
ದೌರ್ಪರಿಯು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ತನ್ನ ದುಃಖಿವನ್ನು ಪರಾಪ್ರ ಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು ... . "	"
ಧರ್ಮರಾಯನು ಮುಂದಣ ಕಾರ್ಯಾಭಾಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ದೌರ್ಪ ರಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸದೆ ಸುಮುಕಿರಲು ; ಭೀಮ ಸೇನಾದಿಗಳು ಅಣಿನ ಅಪ್ಪಣಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಗ ಕೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕಾಲವಲ್ಲ ಸೆಂದು ದುಗುಳದಿಂದ ಸುಪ್ಪುನಿದ್ದುದು ... . "	"
ಭೀಮನು ದೌರ್ಪರಿಯ ನೋವಿಗಾಗಿ ಮನದಳ್ಳಿ ವ್ಯಾಘರಂಜು ಕೊಂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬಾಗಿ ಅರಮನೆಯ	"

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಕೊನೆಗೆ ಎಬ್ಬಿ ಸುವೇಸೆದು ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿದುದು	 38
ದೌರಾಪರಿಯ ವೆಲ್ಲಗೆ ಭೀಮನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲು ; ಎಳ್ಳೆರ್ಗೋಂಡ ಭೀಮನು ದೌರಾಪರಿಯ ಬರುವಿಕೆಗೂ ದುಗುಡಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು .... "	
ದೌರಾಪರಿಯ ಭೀಮನೊಡನೆ ಹಿಂಡಣಿದಿನದ ಕೀಳಕಕಪಡಿಫವ ವನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಅವನು ತೊಂದರೆಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಇನ್ನು ನಾನು ಬದುಕಲಾರೆನು ಪಾತಕವು ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇರುವುದೆಂದು ಕೇಳಿದುದು 39	
ಭೀಮನು ಕೋಪಗೋಂಡಾ ತಾನು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವ ನಳ್ಳವೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕುರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೆಂದೂ ದೌರಾಪರಿ ಯನ್ನು ನಿರಾಕಾರಿಸಿದುದು .... "	
ದೌರಾಪರಿಯ ಭೀಮನನ್ನು ಕುರತು ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕರು ಟೋಚಿತ್ತೆ ವನ್ನು ಅರಿತವರಿಲ್ಲ, ನೀನು ಮಹತೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕೀಳ ಕನನ್ನು ಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು ಎಂದು ಕೈಮು ಗಿರು ಕೇಳಿಕೊಂಡುದು .... "	
ಭೀಮನು ಯಾಥಾಕ್ಕೆ ನಾನು, ಭೋಗಕ್ಕೆ ಇತರರು, ಏ ಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ನಾನು ಹೆದರುವೆನು. ಅದುದರೂ ಯಾಥಿಪ್ಪಿತ್ತರಾಗಿಳಿಗೆ ನೀನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅರು ಕೀಳಿಕಾನನ್ನು ಕೊಂಡೆದು ಸೆನ್ನುನ್ನು, ಕಾಪಾಡುವರು. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ದೌರಾಪರಿ ಅವರನ್ನು ಸೇರುವುದು. ನಿನ್ನ ತ್ವಜಕು ನಾಗೆ ಬೇಡಂದು ರೌಪರಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು 40	
ಬಬ್ಬಿ ಗಂಡನಾದರೆ ಹೆಡತಿಯ ಕಾಯಕಾಗಿ ವೈರಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವನು. ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಕರೀರವನ್ನುದರೂ ಬಿಡು ವನು. ಮೂರುಕ್ಕೊಂಡಳಿಯೂ ಸಮರ್ಪಾದ ಇದುಜನ ಗಂಡಂಬಿರು ಬಬ್ಬಿ ಇನ್ನು ಕಾಪಾಡಲುರಿ. ನೀನು ಕಾಗಳೂ ಹೇಡಿಗಳೂ ಎಂದು ದೌರಾಪರಿಯ ಭೀಮನನ್ನು ಇರೆದುದು .... "	
ದೌರಾಪರಿಯ ಭೀಮನನ್ನು ಕುರತು, ನಾನು ನಿಪ್ಪೆವರೂ ಸಮ ಘರೆಂದು ನಿವ್ವನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಕೌರವನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀರ	

విషయ

३५३

....	ಯನ್ನು ಸುಲಿಸಿದಾಗಲೂ ಈಗಿ ಕೀರ್ತನೆ ಎಡಗಾಲಿಂದ ಉದ್ದೇಶಾಗಲೂ ಯಾವಪ್ರತಿಕ್ರಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೆಂಗೆಷನ್ನು ಕೊಳಿದಿರಿ. ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	11
ಹೇಳಿದಿರಿ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿ ರೂಪ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಹೆದರದೆ ಯಾವರಿತಿಯಾದೂದರೂ ನಿಂದಿಸಬಹುದೆಂದು ಭೀಮನು ದೌರ್ಪಥಿ ಹೇಳಿದುದು	....	....	41	
ಭೀಮನು ದೌರ್ಪಥಿಯೋಡನ ನೀನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಳೇ ಅಂದು ದುತ್ತಾ ಸನನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಪುದಕ್ಕೂ ಇಂದು ಕೀರ್ತನನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಪುದಕ್ಕೂ ಪುರವನ್ನು ಮುರಿಪುದಕ್ಕೂ ಹೊರಿಕ್ಕು ಧರ್ಮರಾಯನು ತಡೆದುಪರಿಂದ ಸುವ್ಯಾಧಾದ ಎನಗೆ ಅಪರಾಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	11	
ಕುಂಪಿತ್ಯತನು ಹೆಂಗೆಸಿಗಾಗಿ ಅಣ್ಣಿ ನಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿಂತಿದ ನೆಂದು ದುರ್ಜಾನರು ಹೇಳಿಪರು. ಅದರಿಂದ ಅಣ್ಣಿನ ಆಜ್ಞೆಯು ಹಗೆ ದೆಲ್ಲಿ ಕಂತ್ಯಾಪಡೆದು ಬಿದ್ದಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಬಂತ್ಯಾಪು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುಪುದೆಂದು ಭೀಮನು ದೌರ್ಪಥಿಯೋಡನೆ ಹೇಳಿದುದು	....	....	11	
ಭೀಮನು ಅಜ್ಞಾನನಿಂದ ಕೀರ್ತನನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸು ಎಂದು ದೌರ್ಪಥಿಯೋಡನ ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	11
ಭೀಮನು ದೌರ್ಪಥಿಯೋಡನ ಇಂದು ವೆಂದಲಾಗಿ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ರನ್ನೇ ಪತಿಗೆಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿನ್ನ ವಿವರವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಪುದೇ ಹೊರತು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಹೇಳಿಡರೆ ಘರವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	12
ಭೀಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದೌರ್ಪಥಿಯು ಬಹುವಾಗಿ ದುಃಖ ಪಟ್ಟಿದು	....	....	....	11
ದೌರ್ಪಥಿಯು ದುಃಖಾನುಭಾವಗಳ ವಣಿನೆ	....	....	....	11
ದೌರ್ಪಥಿಯು ತನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳನ್ನು ಸಂಭಾವಿಸಿದು.	....	....	....	11
ದೌರ್ಪಥಿಯು ಪುರಾದಲ್ಲಿ ತನ್ನಾತ್ಮ ದುಃಖಭಾಗಿನಿಯಾದವರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	43

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ದೈತ್ಯರಾಮ ತನ್ನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ವಿಕಲ್ಪಿಸಿದುದು....	43
ದೈತ್ಯರಿಯು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತೆ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರಂತೆ ಯಾವದಂತಹಿಗಳೂ ದುಃಖಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರಲೇಂದು.	
ಕೊರೆದುದು	...
ದೈತ್ಯರಿಯು ತನೆ ಮೂರುಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುಜನರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮೂರುತೆರನಾಗ ಭಂಗವನ್ನು ನೆನೆದು ದುಃಖಿಸಿದುದು	,,
ದೈತ್ಯರಿಯು ತನ್ನ ಉನ್ನತೆಗಳಾದ ಜನ್ಮಸ್ಥ ಲಾಭಗಳನ್ನು ತನೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೇಳಿಕೊಂಡುದು ...	,,
ದೈತ್ಯರಿಯು ಕತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿನರಾಗಿ ಅಪವ್ಯಾನವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪಾಂಡವರಂತೆ ಮಾನೆಹೀನರಾಗಿರುವವರಾರೋದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸಿದುದು	44
ದೈತ್ಯರಿಯು ಕೆರೆಳದರೆ ಯವನನ್ನಾದರೂ ಮುರಿವ ಸಾವು ಘ್ರ್ಯಾಪ್ತಳ ನೀವೈವರೂ ಎನ್ನೊಬ್ಬಿನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಲಾದ್ದಾ. ಅಪಕೀರ್ತಿಗಳಿಂಜಾವರಲ್ಲ, ಸ್ವಾತಿಯಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಭುಜ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯಾಫ್ರೆವೆಂದು ಭೀಮನನ್ನು ಜರೆದು ತೇಳಿದುದು	,,
ದೈತ್ಯರಿಯು ಭೂಮಿಭಾಂಡಾಗಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೌರವನು ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡನು. ನನ್ನನ್ನು ಕೊಳೆಕೆನ ವರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರ್ಜಿನ್ನು ಕೇವಲರಾಗಿ ನೀವೇ ಇರುವುದು ಲೇಸಳ್ಳವೇ ಎಂದು ಹಲು ಬಿಡುದು	,,
ಸಾಯುವನಕ್ಕಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಭಯವೇನೆಂದು ನಿಭಿರತಿಯಿಂದ ದೈತ್ಯರಿಯು ಭೀಮನೆಂದನೆ ಕೌರವನು ಎಷ್ಟು ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ ಯೋ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾಗಿರುವನು. ನೀವು ಕೃಷ್ಣನ ಸೇವಕ ರಾಗಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಪರಸೀವೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊರಿಯುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂದು ತೇಳಿದುದು	,,
ದೈತ್ಯರಿಯು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರತು “ನಿಮ್ಮಣಿ ನಾಜ್ಞೀ ಗೆ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲವೇ ನಾನು ಸಾಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣಿಯೇ ? ಕ್ರೀಡಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಕೂರಿಸು. ನನ್ನ ತಿಕ್ರಮವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು ಎಂದು ತೇಳಿ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿದುದು	45

ದೌರಪದಿಯ ವಾತಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರುಣಗೋಂಡ ಭೀಮು					
ಸೈನಮು ಅಳಿನಾಳ್ಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮಿಂಡಿನು ಹೆಡರಿಂಡವೆಂದು					
ಹೇಳುತ್ತಾ ದೌರಪದಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಬಹಿಸಿದುದು	„				
ಭೀಮನು ಕೇಳಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು. ಈಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು					
ಪ್ರತಿಭಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರೆನು ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ					
ಮಾಡಿದುದು.	....	....	....	....	46
ಭೀಮನು ದೌರಪದಿಗೆ ಅಭಯದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇಳಕನನ್ನು					
ಸಂಕೇತದಿದ್ದ ನಾಟ್ಯಪಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರವಾಡಿದುದು	....	....			„
ನಾಟ್ಯಪಾಟಪಕ್ಕ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ					
ಕೇಳಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು. ಎಂದು ಧ್ವರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ					
ಭೀಮನು ದೌರಪದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿದುದು	....	....	....	....	47
ದೌರಪದಿಯ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೀಮನನ್ನು ಹೋಗೋಂಡ ಅನನ್ಯಿಂದ					
ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು	....	....	....	....	„
ಸೂರ್ಯೋಂದಯವಾದುದು	....	....	....	....	„
ಅದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕೇಳಕನು ಅರಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ದೌರಪದಿಯನ್ನು					
ಕಂಡು ಕ್ಯಾದುಕ್ಯಾಂಜಿ ನಗುತ್ತ ಮಾತಾಡಿಸಿದುದು	....	....	....	....	„
ದೌರಪದಿಯ ಕೇಳಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಸ್ತಿರ್ಯಾಯಿರಿಗಳಿಂದ					
ದುರಾತ್ಮನಿಗೆ ಒಳೊಯದೆಲ್ಲವೂ ನಿಮಿಪದಲ್ಲಿ ಕೆಂಟುಧಾಗುತ್ತದೆ					
ಯಾಂದು ನೀಡಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	....	„
ಕೇಳಕನು ದೌರಪದಿಯ ವಾತನ್ನು ತಿರಸ್ತಿರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಯು					
ಬೀಕೊಂದು ಕ್ಯಾಪುಗಿದುದು	....	....	....	....	48
ದೌರಪದಿಯ ಕೇಳಕನಿಗೆ ನಾಟ್ಯಕಾಲಿಗೆ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ					
ಬರುವುದೆಂದೂ ತಾನೂ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ					
ಬರುವನೆಂದೂ ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	....	„
ಕೇಳಕನು ದೌರಪದಿಯ ವಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅವ					
ಳನ್ನು ಮಾಟ್ಟುಪುಡಕ್ಕೆ ಯೋಳಿಸಲು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ದೌರ					
ದಿಯು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಹೊರತು. ಇತ					
... ರರು ನಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	....	„

	ವಿಷಯ		ಪುಟ
ಕೇಜರ್ನಲ್ ಪ್ರಸಾರವೆಂದು	ಬಹಿಕೋಂಡು ತನ್ನ ಮನಗೆ		
ಹೊರೆದುದು	ಈ...		49
ಕ್ಲರ್ಕ್ ನು ಅಸ್ತಿಜೆಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದುದು	....		"
ದೌರಾನಿಯ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಣಸದೆ ಮನಗೆ	....		
ಬಂದುದು	....		"
ದೌರಾನಿಯ ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಜರ್ನಲ್‌ನಿಗೆ ನಾಟ್ಯಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಿದುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಬಂದೆನೆಂದೂ ನೀನು ಸಾಪಕಾರವಾದದೆ ಹೇಳಿ ಅನೀಜನನ್ನು ಕೊಂಡು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಲು; ಭೀಮನು ನಗಸತ್ತು ಎದ್ದು ಮಾಲ್ಯಾರ್ಥನಿಂದ ಒಟ್ಟುಯನ್ನು ತ್ವರಿಸು	....	"	
ದೌರಾನಿಯ ಭೀಮವಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿ ಶಿಳಿನನ್ನು ಮುಂದುಯೊದು ಹರಿಸಿ ಬೀಳೊಕ್ಕಿಡಲು ಭೀಮನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನಡಕೆಂದು ಗೃಹಂಘಂಘಂದ್ವರಲ್ಲಿರುವ	....		
ಮಣಿಮಣಿಕೆದ್ದ ಹೇಳಿ ಮಲಗಿದುದು	....		"
ಕೇಜರ್ನಲ್ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುರಗಿಯನ್ನು ತಿರುಹುತ್ತು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಮನಯೂದ ಹೊರಿಯುದು	....		"
ಸಾಯಮವವನಾಗಿರುವ ಕೇಜರ್ನಲ್‌ನು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಯಾಗುವ ಅಡಕಕುನಗಿಳಿನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿದೆ ಕ್ಷಿಕಾನವಣಗ್ರಾದಿಂದ ಬಂದು ನಾಟ್ಯಾಲಭಿಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಮಂಜವಿದ್ದಿಗೆಂದೆಗೆ ಹೊಳೆದುದು	....		50
ಕೇಜರ್ನಲ್ ಇಟ್ಟವಾದ ಭೋಗ್ಯವನ್ನು ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇದು ಉಪಜರಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸುತ್ತಾ ವಾತಾಡಿದುದು	....		"
ಭೀಮನು ಕೇಜರ್ನಲ್ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರಿಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ರೂಪಾಧಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....		51
ಭೀಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಜರ್ನಲ್ ಸಂತೋಷದಿಂದುಬ್ಬಿ ಭೀಮನ ಮೈಯನ್ನು ತಡವಿ ಸ್ತುರಿಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣದೆ ಹೆಚರಿ ಮಾತಾಡಿದುದು	....		"

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಕೇಳಬೇಕನು ಸ್ತುತಿಯಂತಿರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಕೋಮಲತ್ವಾದಿಗಳಿಗೆ

ರುಪುದೆಕ್ಕು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ; ಭೀಮನು ಹಾಸ್ಯವಾಡಿ

ಕೇಳಬೇಕನೆ ಮುಂದೆಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುದು .... "

ಕೇಳಬೇಕನು ಭೀಮನ ಮುಂಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಿಡಿಸಿ ಮತ್ತೆಯ

ವನು ಹಿಂಭಳಂಡ ತುರುವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಕೋಮಿಸಿಕೊಂಡು

ಹೆಂಗುಸಳಿವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕಣಗಿದುದು .... "

ಭೀಮಕೇಳಬೇಕರು ಹೊಡಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ದೌರಧಿಯು ನಗುತ್ತ

ನೇರಿಂದಾತಿದ್ದುದು 52

ಕೇಳಬೇಕನು ಹೊಡಿದುದನ್ನು ಭೀಮನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಬೇ

ನನ್ನು ಬಿಳುವಾಗಿ ಹೊಡಿಯಲು ಕೇಳಬೇಕನು ಮೂರಭೀವೈ

ದ್ವಂತಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಜೀತರಿಸಿಕೊಂಡು ಭೀಮನನ್ನು ಭೀಮನುತ್ತ

ಫೋರ್ಡಿಂದ ಹೊಡಿದುದು .... "

ಭೀಮನು ಕೇಳಬೇಕನ್ನು ಹೊಡಿಮೊಂದುದು .... "

ಭೀಮನು ಕೇಳಬೇಕನ ತಲೆಯನ್ನು ಎದೆಯೋಳಗೂ ಕೈಕಾಲು

ಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿಯೋಳಗೂ ತುರುಕಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ

ನಿಂದು ದೌರಧಿಗೆ ತೋರಲು ಅವಶ್ಯ ಯಾವುಷಿಷಿವು ತುಳ್ಳ

ದಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೇಳಬೇಕನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಾ ಭೀಮ

ನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿದುದು 53

ಭೀಮನು ದೌರಧಿಯನ್ನು ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ

ಹೋಗಲು ; ದೌರಧಿಯು ಕಾಹಿನವರಿಗೆ ಕೇಳಬೇಕನ ವೃತ್ತಾಂ

ತವನ್ನು ತಿಳುವುತ್ತಾ ; ಅವನು ದೌರಧಿಯೋಡನೆ ಕೇಳಬೇಕನು

ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದುದು .... "

ಕಾಹಿನವರು ಕೈದೀವಿಗೆಯಿಂದ ಹುಡುಕಿ ಕೇಳಬೇಕನಿರುವ ರೀತಿ

ಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೋಗಿ ಅವನ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ಹೇಳಲು ;

ಅವನು ಬಾಲೀಬಡಿದುಕೊಳ್ಳತ್ತಾ ಬಂದು ಕೇಳಬೇಕನ ದೇಹ

ವನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಯೆವಗಿನಾವ್ಯಾರು ಗತಿ ಯಾದು ಹೇಳತ್ತಾ

ಪ್ರಳಾಪಿಸಿದುದು .... "

ವೀಷಯ

ವೃತ್ತ

ಕೇಜಕಾನುಜರು ಕೇಜಕನನ್ನು ಕೋಡಪರಾರೆಂದು ಹಲವಿಲ್ಲ
ತ್ವಿರ್ಪದಿಯನ್ನು ದೌರ್ಪದಿಯು ಮುಗುಳನ್ನೇಯೋಧನೆ ನೋಡಿ
ದುದು.... 54

ಕೇಜಕಾನುಜರು ದೌರ್ಪದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವಕಿಗಾಗಿ ಕೇಜಕೆ
ನಳಿದನೆಂದು ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿರಾಳಿಸ್ತಿಗೆ ತಿಳಾಹ ಅವಕರ್ಮಣ
ಕೇಜಕನೋಧನೆ ಕಾಳುಹುಪುದ್ದೆ ಅಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಪಡೆದು
ಬುದು ದೌರ್ಪದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುದು .... "

ಕೇಜಕಾನುಜರು ಕೇಜಕನ ಹೇಳವನ್ನು ಮುಂಜದ ವೋಲಿಟ್ಟು
ಅವನ ಕಾಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದೌರ್ಪದಿಯನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಬಿಗಿದು
ಕಟ್ಟುಲು; ದೌರ್ಪದಿಯು ಗಂಧವರನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಾ ಹಲು
ಬಿದುದು .... "

ದೌರ್ಪದಿಯು ಜಯನೆ, ಜಯತನೆ, ವಿಜಯನೆ, ಜಯಧ್ವಲನೆ,
ಜಯತ್ತೇಸನೆ, ಎಂದು ಹೇಸರುಗೇಕೆಂದ ಕುಗಿ ಎನ್ನ ನ್ನು ಪಾಪಿ
ಗೇಳು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸುವರು. ಜಾಗ್ರತೆಯೀಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊ
ಳ್ಳಿರೆಂದು ಹೇಳಲು; ಭೀಮನು ಆ ಆಕ್ರಂಧನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು
ಕೇಳಿದುದು .... "

ಭೀಮನು ದುರಾತ್ಮಾದ ಉಪಕೇಜಕರನ್ನು ಕೇಜಕನ ಜಡಿಗೆ
ಕಾಳುಹಬೇಕೆಂದು ಯೈತಿಸಿ ಬೇಗಂಡಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ರುದ್ರಭಾವಿ
ಯನ್ನು ಸೇರಿ ಹೊಡ್ಡಿಮರವನ್ನು ಮಾರಿದು ಕೋಂಡುದು. 55

ಉಪಕೇಜಕರು ಭೀಮನನ್ನು ಕಂಡು ಗಂಧವರ್ನನ ವಥುವನ್ನು
ಕಾಳಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೇಳವನ್ನು ಬಿಸುಂತು ದಿಕ್ಕು
ದಿಕ್ಕುಗೇಗೆ ಒಂಡತ್ತಿರಲು; ಭೀಮನು ನಗುತ್ತಾ ಹಿಂದಿಟ್ಟು
ದುದು .... "

ಭೀಮನು ಉಪಕೇಜಕರನ್ನು ಕೇಂದು ದೌರ್ಪದಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ
ಗುಟ್ಟಬ್ಬಿಗಿ ಬಂದು ಬಾಳಿಸಬ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದುದು .... "

ದೌರ್ಪದಿಯು ಕೋಳಿದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬೀಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರಲು
ಜನಗೇಶಾ ಹೆದರಿ ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು .... "

ಮಿಥ್ಯ

ಕೃತ

ದೋರಪದಿಯು ಬಗೆಬಿಗೆಯು ಮಾತುಗೆಂಂದ ಕೊಡಿ ನೋಡುತ್ತಿ ರುವ ಜನಗಳ ನಡುವೆ ಮೇಲ್ಲಗೆ ಬಿರುತ್ತಾ ಬಾಣಸದ ಬಾಗಿ ಲಭ್ಯ ಭೀಮನನ್ನು ನೋಡಿದುದು	....	....	56
ದೋರಪದಿಯು ಮುಗುಳುಗೆಯೋಜನೆ ಕಟ್ಟಾಕ್ಷಯಿಂದ ಭೀಮ ನನ್ನು ನೋಡಿ ವಂಡಿಸಿ ಸಂತೋಪನಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು ಮತ್ತು ಸೋರೋಗೈದೆಯವಾದುದು	....	....	"
ದೋರಪದಿಯು ವೃತ್ತಾಂತವು ಉರೋಳಗೆಳ್ಳ ಹರಡಲು ; ವಿರಾಟನು ಹೆಡಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯೋಡನೆ ಸ್ವೇರಂಧ್ರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿ ಡುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು	....	....	"
ಸುದೇಹ್ಯ ಯು ಸ್ವೇರಂಧ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ನಿನಿಲ್ಲಿದ್ದರೇ ಎಲ್ಲ ರಾಗೂ ಭೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಯಾದುಪರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರದೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	"
ದೋರಪದಿಯು ಸುದೇಹ್ಯ ಯೋಡನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೆಡಿಸುವರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	57
ಸುದೇಹ್ಯ ಯು ದೋರಪದಿಯೋಡನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲಿದ್ದ ಹೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಅಯವಾಗುವುದರಿಂದ ನೀವು ಇಲ್ಲಿರಬೇಡಿ ಯೆನಲು ; ದೋರಪದಿಯು ಸುದೇಹ್ಯ ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನು ಹಡಿನುಂರುಧಿನಗಳ ವರೆಗ ನೀವು ನೆಡಿದರೂ ನಾವು ಹೋಗು ವುರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	"
ದೋರಪದಿಯು ಇನ್ನು ಹಡಿನುಂರುಧಿನಗಳು ಕಳೆದರೆ ಮುಂದೆ ಶ್ಲಷ್ಟಿ ಒಳ್ಳೆಯಾಗುವುದು. ದುಷ್ಪರು ಸತ್ತುತ್ತೇಕೆದರು. ನೀವು ಹಡರಬೇಕಾದೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುದೇಹ್ಯಗೆ ಸಮಾಧಾನ ವನ್ನು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಡುದು	....	....	"
ನಾಳ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ.	....	....	58
ಪಾಂಡವರು ಅಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿರಲು ಕೌರವನು ಪಾಂಡವರೆ, ನಿಯತವಾದ ಕಾಲಪು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದುದು. ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದು ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಹಿದುದು	....	....	"

ವಿಷಯ

ಪ್ರಕ್ರಿಯ

ದುರೋಧನನು ದೊರ್ಕಣಿನೇ ವೆಳಿದಲಾದವರಿಂದ ಪರಿವೃತ್ತ ಸಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲು; ವಿರಾಟನಗರಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ದೂಡನು ಬಾಹುದು.	..... "
ವಿರಾಟನಗರಿಯಿಂದ ಬಿಂದ ಜರನು ಕೀಜೆಕನ ಮೃತಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು; ದುರೋಧನನು ಕೊಂಡ ವಿರೇನಾರಿಂದು ಪ್ರಶ್ನಮಾಡಿದುದು	.... ..
ಗಂಧವರು ಸ್ತುರಿವಿತ್ತವಾಗಿ ಕೀಜೆಕಕುಲವನ್ನು ಕೊಂಡ ರಂದು ದೂಡನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು 59	
ದುರೋಧನನು ದೌರಾದಿಯನ್ನು ಅತುಲ ಭುಜ ಬಿಂದಾದ ಕೀಜೆ ಕನು ಕಾಮಿಸಲು ಭೀಮನು ಅವನನ್ನು ಕೊಂಡನೆಂದು ನಿಶ್ಚ ಯಿಸುವುದು	.... ..
ಪಾಂಡವರು ಅರಣ್ಯವಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದು ಅಚ್ಚಾ ತಾಸಕ್ಕೂ ಸುಗ್ರೀವಿರಾಟನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಢವಾಗಿರುವರು. ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕಾಳುಹಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ದುರೋಧನನು ಯೋ ಜಿಸಿದುದು	.... ..
ವಿರಾಟನಗರದಲ್ಲಿ ಭೀಮನಿದ್ದರೆ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವನು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿರವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಜಯ ಪ್ರಯಾಗಪ್ರಯಾದು ಭೀಮದ್ವಾರೇಣಿಗೆ ತಿಳುಹಿ ದುರೋಧ ಧನನು ಹರುಪನಿಂದ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕರಿಸಿದುದು ..... "	
ದುರೋಧನನ ಅಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದಿ ದೂಡರು ಕಾರಿದು ಕೊಂಡು ಬಿಂದ ಮಲ್ಲರ ಹಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು 60	
ಕೇಲವುಜನ ಮಲ್ಲರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ..... "	
ಬೇಸನುತ್ತಮಲ್ಲನು ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ದೂರೆಯ ಬೇಸನನ್ನು ಬೇಳಿದುದು	61
ಸಿಧುರೆ ಮಲ್ಲನು ಬೇಸನನ್ನು ಬೇಳಿದುದು	"
ಬಿಂದ ಮಲ್ಲರಿಗೆ ದುರೋಧನನು ಮತ್ತು ಸುರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲ್ಲವಿ ದ್ವೈಯನ್ನು ತೋರಿ ಭೀಮನು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿತಿ ಹೆಗಡಿಸುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣ ಮಾಡಿದ್ದು ..,	

ವಿವರ

ಪ್ರಕೃ

ದುರೋಧಿಂಥನನು ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೊಷ್ಟು ಪುರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವ ರದ್ದರೆ ಬಳಸೆಯೇ ಯುದ್ಧ ಹೇಳ್ಣಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಳಿ ನನ್ನು ಹಸ್ತನಾವತಿಗೆ ಕಳುಹುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	62
ದುರೋಧಿಂಥನನು ರತ್ನಾಭರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಸತ್ಯರಿಸಿ ವೀಳೆಯವನ್ನಿತ್ತ ಕಳುಹಿಸಿದುದು	....	"
ದುರೋಧಿಂಥನನು ಕಳುಹಿಸಿ ಮಲ್ಲರೆಳ್ಳರೂ ಬಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಯಣಗ್ರಿದುದು	....	"
ಮಲ್ಲರೆ ಪಯಣಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ವಾದ್ಯಗಳ ವಿವರಣೆಯು	....	63
ಜೀಮುಖತಾದಿಮಲ್ಲರು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಗೋಡಾವರಿಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾ ಕ್ರೈತ್ಯ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ವಿನಾಥ ಪುರದಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟುದು	....	"
ಬಳಿ ಮಲ್ಲನು ಬಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದುಸ್ಪಿತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕಾರ್ಚಾವೆಣಿಕೊಂಡೆದ್ದು ಇಲಿಸಲು; ಮಲ್ಲರು ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇದರಿಹೋದುದು	....	"
ಮಲ್ಲರು ದುಸ್ಪಿತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ಮಲ್ಲನನ್ನು ಕರೆದು ಬೀತಿಗೊಳಿ ಸುವ ಯಾವಸ್ಯಪ್ರಾವನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಯೋದು ಕೇಳಲು; ಅವ ನು ದುಃಖಗೋಢ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾ ರಂಭಿಸಿದುದು	....	"
ಸ್ವಪ್ನವಾದ ರೈತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	....	64
ಜೀಮುಖಮಲ್ಲನು ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ತಿರಸ್ತಿರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋರಿಸುದು	....	"
ಮಲ್ಲರು ಮತ್ತೊಷ್ಟುಪುರಿಗೆ ಬಂದು ತಪ್ಪಿ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹುವುದು	....	"
ಮಲ್ಲರು ಕಳುಹಿಸಿ ಭಟ್ಟರು ಅರವನೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲಿನ ಭಟ್ಟರೇ ಹೇಳಿದುದು	....	"
ಹೊರಬಾಗಿಲಪರು ಒಳಬಾಗಿಲಪರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಬರಲಿ; ಪಿಳನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನ ನಾಲಿ ಯೆಂಬವನು ಕೇಳಿ ದೊರೆಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಅನುಜ್ಞಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದುದು	....	"

ನಾಲಿಯು ದೇಶರೆಯ ಅನುಕ್ತೇಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಮುಳ್ಳರ ಕಡೆಯ ಭಂಟನು ವಿರಾಟರಾಯನನ್ನು ಕಂಡು ಹೈ ಮುಗಿದು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಲು; ದೇಶರೆಯು ದಾರುಕನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದುದು 65
ದಾರುಕನು ಬಿಂದು ಹೈಮುಗಿಯಲು; ವಿರಾಟರಾಯನ ಅವನ್ನು ನನ್ನ ಮುಳ್ಳರನ್ನು ಕರೆತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬಿಂದಿದ್ದ ಭಂಟನೇಡ ಜನ ಕಳುಹಳ್ಳಿ; ದಾರುಕನು ಹೇಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯು ತ್ವರು .... ,
ಮುಳ್ಳರು ನಾನಾವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಕಾರವನ್ನು ವೊಡಿಕೊಂಡು ಬಿಂದು ಬಾದ್ಯಾಗಳೇಂದೆ ವಿರಾಟರಾಯನ ಅಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದುದು .... ,
“ ಮುಲಾ ಧಿಪತಿಯಾದ ಜೀವಿಸಿಕಣತನು ವಿರಾಟರಾಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿ ಸಿಂದಿರಲು; ದೇಶರೆಯು ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು.... ,
ಬೇಮುತನು ನಾವು ದುರ್ಜ್ಯೋಧನನ ಕಳಿಯ ಮುಳ್ಳರೆಂದು ವಿರಾ ಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು .... ,
ವಿರಾಟನು ಮುಳ್ಳರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವನೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇ ವಾಡಿದುದು. ನಾತ್ಯ ಅವರು ಕೌರವನಿಂದ ಕಳುಹಲ್ಪಟ್ಟ ಪರಾಗಿ ಮುಳ್ಳಗಾಳಗಳ್ಕು ಬಂದಿರುವೆಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ದುದು .... ,
“ ಮುಳ್ಳರು ಕರ್ಮಗೋಽಂದು ಪುಲ್ಲಿನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ನವ್ಯಾಲ್ಲಿ ಶೂರ ಎಂದ ಜಿಷ್ಟ್ಯಾಗ್ರಿಂದಿರು. ನಾಳೋಧಿದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾ ಕರೆನಕ್ಕೆ ಕರಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಾ ರಕ್ಕು ಕಳುಹಿ ಅವರಿಗೆ ಪಡಿ ಪಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಉಂಟಿಗೆ ಅಜ್ಞಾ ಖಿಸಿದು, ... ,
“ ವಿರಾಟನು ಮುಳ್ಳರನ್ನು ಕಳುಹಿ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಮುಳ್ಳರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅವರೆಡನೆ ಹೇಳಿರಲಾರರು. ವೂನಭಾಗದ ಕಾಲವು ಬದ ಗಿತೆಂದು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ... ! 67 .
ಧರ್ಮರಾಯನು, ರಾಜಲಕ್ಷ್ಯಾಳಗಳನ್ನು ಪಹಿಸಿದ್ದ ಸುಮೃದ್ಧಿ ಬಿಡ ಬಂದು, ನಿಮ್ಮ ಮುಳ್ಳರನ್ನು ಕಂಡಿಸು ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು .... ,

ವಿರಾಟರಾಯನು ಕರೆಯಿಸಲು ಅವನ ಪುಲ್ಲರು ಅಳಂಕಾರವಾದಿ ಕೊಂಡು ವಾರ್ಷಿಕರಭಾಜನೆ ಬಂಟ್ಯಗಳಿಂದಿಂಬಿಲು ರಾಯನೆ ಮುಂದೇ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಗಂಡ್ರಸೆತ್ತಿರಲು; ವಿರಾಟನು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು	....	67
ವಿರಾಟರಾಯನು ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಪುಲ್ಲರ್ಗೆ ಕಾರಣ ಪುಲ್ಲರು ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಹಿ, ಅವೆರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕದನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಳು; ದುರ್ಬೀಧನನ ಕಡೆಯ ಪುಲ್ಲ ರನ್ನ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದೂತರನ್ನು ಕಾಳಿಸಿದುದು	....	68
ಜೀಮುಂತಾದಿ ಪುಲ್ಲರು ಅಲಂಕಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಆರಮನೆಗೆ ಬಿಡಲು ಅವರನ್ನು ವಿರಾಟನು ಮರ್ಮಾದಿಸಿದುದು	....	"
ವಿರಾಟನ ಕಡೆಯ ಪುಲ್ಲರು ಜಾಹುರೆಳನ್ನು ಪ್ರಚೋಂ ಅಭಾಷಿವಾದಿ ಕೊಂಡು ನಿಂದಿರಲು; ಸಿಂಧುರಮಲ್ಲನು ಕೋಪದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಭಟ್ಟಿನಿಂದು	....	"
ಸಿಂಧುರಮಲ್ಲನು ವಿರಾಟನ ಬಳಿ ಪುಲ್ಲನನ್ನು ತಲೆಯೆಡು ನಾರುಪಾಲಾಗೆವಂತ ನೇಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಿಳಿದುದು	....	"
ಸಿಂಧುರಮಲ್ಲನು ಜೋಡಂತಮಲ್ಲನನ್ನು ಕೊಂಡುದು	....	69
ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಪುತ್ತೊಬ್ಬಿ ಪುಲ್ಲನು ಸಿಂಧುರನ ಹೇಳಿ ಬೀ ಳಲು; ಸಿಂಧುರನು ಅವರನ್ನು ಕೊಂಡುದು	....	"
ತಂಬಿರನೆಬ ಪುಲ್ಲನು ಸಿಂಧುರನೆಂದನೆ ಹೋಡಿದಾಡಿ ಬೀಳಲು; ಉಳಿದ ಪುಲ್ಲರು ಚದನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಮುಸುಕುದಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗೆವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿರಾಟರಾಯನು ಪುನೋವ್ಯಧಿ ಯಿಂದ ಬೆರಿಗಾದುದು	....	"
ಸಿಂಧುರನು ತನ್ನಿಡಿನೆ ಕಾಳಿಗಕ್ಕೆ ಬರುವವರು ಬೇಗದಿಂದ ಬಿರ ಲೆಂದು ಹೇಳಿ ಪುಲ್ಲರನ್ನು ಜವಾಹೆಯೆಂದ ಅಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರಲು ವಿರಾಟನು ಕಂಡು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದು	....	70
ವಿರಾಟನು ಹಸ್ತನಾವತಿಯ ಪುಲ್ಲರನ್ನು “ಕಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಿಷೇ ಜಯಿಸಿದಿರು ಮತ್ತೆ ಯುಥ್ ಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸುವೆನು” ಎಂದು ವೀಳಿಯಿತ್ತು; ಕಾಳಿಹಲು ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಅಕ್ಕೆಸಿದುದು	....	"

ವಿರಾಟನು ಯುದ್ಧ ಪನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ; ಮಲ್ಲರನ್ನು
ಬಿರಕ್ತೇಧುದು ಬಿಲುಕೆನ್ನಾ ಯಿತೆಂದು ಧರ್ಮರಾಯನು ಹೇ

ಕೆಡುದು ... 70

ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನೆಡನೆ “ ಭಾಣಸದ ” ವನೆಯಲ್ಲಿರುವ
ವಲುನು ಭೀಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲವಿದ್ದೈಯನ್ನು ಕರಿತ
ವನು ಭೀಮನಿಂದ ಬಲ್ಲಿದನು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸು ” ಎಂದು
ಹೇಳಿದುದು ... 71

ವಿರಾಟನು ಧರ್ಮರಾಯನೊಡನೆ ಸುಧುರನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳು
ವನು ; ಬಿಹವಾದ ವಲುನನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಬಹುದೆ
ಎಂದುದು ... ”

ಧರ್ಮರಾಯನು, ಪುಲನು ಬಹುಸಮರ್ಥನು ನಾನು ಬಲ್ಲಿನು.
ಹೆಡರದೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸು, ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿ
ದುದು ... ”

ವಿರಾಟನು, ವಲುನು ಸತ್ಯಹೇಳಿದರೆ ಅಪಕ್ಷೇತಿಯು ನಿಷ್ಣಿನ್ನು
ಸೇರುವುದು, ನನಗೆ ಬಿರಲ, ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಧರ್ಮರಾ
ಯನ್ನೇ ಹೇಳಿದುದು ... ”

ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನಿಂದ ಬಲಿಷ್ಠಿ ನಾದ ವಲುನನ್ನು ಕರೆ
ಯಿಸು. ಎನಿಲು, ವಿರಾಟನು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದುದು ... 72

ವಿರಾಟನಿದಿರಿಸಲ್ಲಿ ಬುದು ನಿಂದ ಭೀಮನ ವಳಣಿನೆ
ಮಿರಾಟನು ಭೀಮನನ್ನು ವಚರಿಸಿ, “ ಮಲ್ಲವಿದ್ದೈಯನ್ನು ತಿಳಿದು
ವೆಯೂ ? ಮಲ್ಲರನ್ನು ಗೇಳುವೆಯೂ ? ನಿನ್ನ ಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?
ಎಂದು ಕೇಳಿದುದು ... ”

ಭೀಮನು ನಗುತ್ತಾ ನಾನು ಸತ್ಯ ರಾಜಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸಿದ
ಫಲವು. ಗೆದ್ದರೆ ಮಲ್ಲರೆಲ್ಲ ಉತ್ತರಾಯಿಗಳಾಗುವರು. ಇದಕ್ಕೆ
ಜಿಗತೆ ಯೇಕೆ ? ನಿವ್ಯಾ ಕರುಣವಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ವಿರಾಟ
ನೊಡನೆ ನುಡಿದುದು ... ”

ಪ್ರಾಣಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೇನು ? ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.
ನಾನೇ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಜೀವದ ನಿಲಾಗಡೆಯನ್ನೆಲ್ಲ
ಮನ್ಮಿ ನೋಡುವೇನು ಎಂದು ಭೀಮನು ಹೇಳಿದುದು ... ”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
------	-----

ವಿರಾಟನು ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಡೆಯ ವ್ಯಾಲ್ಕರನ್ನ ಕರೆಯಿಸಲು ಅವರು ಬಂದು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವ ಸಮಾಧಿನನ್ನ ಕರೆಯಿಸಿದು ಹೋಡುದು	73
ವಿರಾಟನು ಭೀಮನನ್ನ ತೋರಿಸಲು ಮಾಲ್ಕರು ಗಹಗಿಸಿ ನಗಲು; ಭೀಮನು ಕೋಪದಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಸಿದುದು ..... "	"
ಸಿಂಧುರವ್ಯಾಲ್ಕನು ಭೀಮನನ್ನ ಹಾಸ್ಯವೂಡಿ ಸಾಯದೆ ಹೋಡಿನು ಎಂದುದು	"
ಭೀಮನು ನವ್ಯ ಯುದ್ಧವನ್ನ ನೋಡಿದ ವೇಲೆ ನಗನ್ಯದು ಉಚಿತವು, ಮುಂದಳಿಕಾಯ್ದವನ್ನ ತಿಳಿಯದೆ ನಗನ್ಯದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಗದೆ ಯನ್ನೊಡನೆ ಸೆಣಿಸುವಂ ದುದು.	"
ಸಿಂಧುರನು ವೀರವಾದವನನ್ನ ದುತ್ತ, ಭೀಮನೋಡನೆ ಕಾಳಿಗ ವಾಡಿದುದು	74
ಭೀಮನು ಸಿಂಧುರನನ್ನ ಕೋಂದುದು	"
ಗಜಸಿಂಗನೆಂಬ ಪುಲಿನು ಎದ್ದು ಭೀಮನ ಕಿಬ್ಬಿಗೆ ಗುದ್ದಲು; ಭೀಮನು ಅವನನ್ನ ಕೋಂದುದು	"
ಪಿಂಗಳವಲ್ಲನು ಕೋಪದಿಂದೆದ್ದು ಭೀಮನೋಡನೆ ಹೋರಿದುದು....	"
ಭೀಮನು ಪಿಂಗಳವಲ್ಲನನ್ನ ಕೋಂದುದು	75
ವಿರಾಟನು ಭೀಮನನ್ನ ಕುರಿತು ಜೀಮೂತಪುಲಿನನ್ನ ಗೆದ್ದ ನನಗೆ ಹರ್ಷವನನ್ನ ಎಂಟುಮಾಡು; ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಲೀಂಜೆ ಹೋರು, ಪನಲು; ಭೀಮನು; ನಗತ್ತ ಯುದ್ಧವನ್ನ ಹಿಡಿ ದುದು	"
ಜೀಮೂತನು ಭೀಮನೋಡನೆ ಪುಲಿಗಾಳಿಕ್ಕೆ ಹೋಕ್ಕುದು	"
ಜೀಮೂತನು ಭೀಮನೋಡನೆ ಪುಲಿಬಿನ್ನ ಇವನ್ನ ತೋರಿದುದು ...	"
ಭೀಮಜೀಮೂತರ ಕದನದಿಂದೆಂಟುದೆ ಅದ್ಭುತದ ವಳಿನೆ	76
ಭೀಮಜೀಮೂತಪುಲಿರ ದ್ವೈಂದ್ವಯುದ್ದದ ವಳಿನೆ	77
ಭೀಮನು ಜೀಮೂತಪುಲಿನನ್ನ ಕೋಂದುದು	79

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಭೀಮನು ಧೃತಿರಾಜವರು ಕರೆನಕ್ಕೆ ಬರಲೆಂದು ಕೊಗಿದು				
ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದು ತನ್ನನ್ನು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡ ಮುಖರನ್ನು				
ಫುರನ್ನಿಲ್ಲ ನಗುತ್ತ ತುಳಿದು ಕೊಂಡು....	....	....	....	"
ಎನ್ನಿರುಬನ ಮುಖರ್ತ ಭೀಮಸಿಂಹ ಮೃತಯನ್ನು ಹೊಂದಿದು				
ದನ್ನು ಸೇರಿ ಕಿರಾಟರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ಹೊಗಳಿ				
ಮಾರ್ಪಾಡಿಸಿದು....	....	....	....	80
ವಿರಾಟರಾಯನು ಧರ್ಮರಾಜಯನನ್ನು ಹೊಗಳಿಸಿದು				"
ವಿರಾಟರಾಯನು ಸಭೆಯವರನ್ನು ಫುರನ್ನು ಅವರವರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ				
ಕಳುಹಿಸಿ ನಿಕಿ ಉತ್ತರಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದಿದುದು			....	"
ಧರ್ಮರಾಯನು ನಾರಾಯಣನು ಗುಬ್ಜವಾಸದ ಬೋಗಿಯನ್ನು				
ಪರಿಷರಿಸಿ ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿದನೆಂದು ನಾರಾಯಣನನ್ನು				
ಸ್ತುತಿಸಿದು....	....	....	....	81
ಜನವೇಜಯನಿಗೆ ವೈಕಾಪಾಯನನು “ಭೀಮನು ಯಾರಿಗೂ				
ತನ್ನ ಸ್ವರ್ವಪವು ಶಿಕಿಯದಾತ ಕೌರವನ ಮುಖರನ್ನು ಗೇಲಿ				
ದನು ನಾರಾಯಣಕರ್ನಿಯೆಂಬ ಪಾಂಡವರು ಬೋಗಿಗುತ್ತಿ				
ದ್ವಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು....	....	....	....	"
ಇ ನೆಯ ಸಂಧಿ—				
ಇದನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ....				
ದುರ್ಯೋಧನನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ದೂತರು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆಲ್ಲ			....	"
ಹುಡುಕಿ ಹೋಲಿಲುವಯಿಂದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾರದೆ				
ಕಾಲವ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿಯಲು : ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದುದು			....	"
ಜರರು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ಪಾಂಡವರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ				
ಪಾತಾಳಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರಬಹುದೇಂದೂ				
ರತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿವಂದು ಹೇಳಿದು....	....	....	....	82
ರತುರ ಪೂತನ್ನು ಕೇಳಿ ದುರ್ಯೋಧನನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿ				
ರಲು ; ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಕೀರಣಾಭಾಷಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದು				
ದೆಕ್ಕಿ ಒಬ್ಬ ಪೂತನು ಕೇಳಿಕನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿ				
ದುದು....	....	....	....	"

ಗಂಥರ್ವರು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೀಳಕನನ್ನೂ ಅವನ ತಮ್ಮಂ ದಿರನ್ನೂ ಕೊಂಡರೆದು ಹೇಳಿದೆ ದೂತನ ವೂತನ್ನು ಕೇಳಿ ದುರೋಹಿಸನು ಬೆರಗಾದುದು 82			
ದುರೋಹಿಸನು ಗಂಥರ್ವರಿಗೂ ಮನುಪ್ರಾರಿಗೂ ದ್ವಿದ್ವಯ, ಧ್ವನಿ ನಡೆಯಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ವೃತ್ತಾಂತವು ಸ್ವಾಷಿಂದು ಹೇಳಿದುದು 83			
ದೂತನು ದುರೋಹಿಸನನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಥರ್ವಪತ್ತಿಯು ವಿರಾ ಟಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒಲ್ಲೆಸುತ್ತಾತ್ಮ ಅವಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೀಳ ಕನು ಕಂಡು ಕಾಮಿಸಲು ಸೈರಂಧಿಯು ಅವನನ್ನು ನಾಟ್ಯ ಗ್ರಹಕ್ಕಿಂತಿ ಬರುವಂತೆ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರ ವಾಡಲು ಗಂಥರ್ವರು ಬಂದು ಅವನನ್ನೂ ಅವನ ತಮ್ಮಂ ದಿರನ್ನೂ ಕೊಂಡರು ನಿಶ್ಚಯವು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು			
ದುರೋಹಿಸನು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಯಿಟ್ಟು ತಲೆದೂಗಿ ಸೈರಂ ಧಿರಯನ್ನು ದೌರಜಿಯೆಂದೂ ಕೀಳಕಾರಿಯನ್ನು ಭೀಮು ನೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹೇಳಿದುದು			
ಮಂತ್ರಿಗಳು ದುರೋಹಿಸನನ್ನು ಪುಧಕರಿದ್ದುಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಜರ ರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಾಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ ಯೆಂದು ಹೋಗಿಕೊಂಡುದು			
ದೂತರು ಬಂದು ಜೀವೆಗಳತ್ವವಲ್ಲನು ಕೀಳಕನೆ ವೂಗ್ರವನ್ನೇ ಹಿಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು			
ದುರೋಹಿಸನನು ಹೆದರಿ ಭೀಮಪ್ರಸ್ತೇ ವೈದಲಾದ ಸಚಿವರನ್ನು ಕರೆ ಯಿಸಿ ದೂತವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿದುದು 84			
ದುರೋಹಿಸನನು ತನ್ನ ಕುಲದವರಿಗೆ ಪಾಂಡವರು ವಿರಾಟನ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಗಂಥವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು; ಇದಕ್ಕೆ ಮೃತರಾದ ವಾಲ್ಕಿ ಕೀಳಕರೇ ಸೂಚಕರು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು			
ಭೀಮಪ್ರಸ್ತುತಿ ದುರೋಹಿಸನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೀಳಕೆಜೀವಿಮೂತರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುಪುದಕ್ಕೆ ಭೀಮನಲ್ಲಿದೆ ಯಾವ ಭೇಟನೂ ಸಮರ್ಪಣಾಲ್ಲ. ಭೀಮಾಜ್ಞನರ ಇದಿರನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಯಾರೂ ಸಮರ್ಪಣಾಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಧುಕು ಪುದು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು			

ಪಾಂಡವರು ನಿಹೇಳುಡನೆ ಸೇರಿದರೆ ನಿಸಗೆ ಪ್ರತಿಭೀಕುಸರೆಂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಕುಲನಾಶವಾ ಗುಪ್ತಾದು. ಅಜ್ಞಾನನು ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ದೌರ್ಮಿಣನನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳಲುವನು; ಆದುದರಿಂದ ಯಾರ ಬಿಲವನ್ನೂ ನೆಚ್ಚಿದರು; ಎಂದು ಭೀಡ್‌ತ್ವಂ ದುರ್ಮೃಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	84
ಕರ್ಣನು ಕುಶ್ಲರನನ್ನಾದರೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವೆನು. ಅಜ್ಞ ನನನ್ನು ಗಳಿಸುವೇನೇ ಎಂದು ದುರ್ಮೃಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	"
ಕೌರವನು ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕಾರೆಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	85
ವಿದುರನು ದುರ್ಮೃಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಸಗೆ ಬಿದುಕುವ ಯೋಜನೆಯು ಇದ್ದರೆ ಭೀಕ್ಕನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ; ದೌರ್ಘಟನೆಯು ನಿತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಾರದು. ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	"
ದುರ್ಮೃಧನನು ಭೀಮ ಬಿಲರಾಮ ಕೆಳ್ಳಿರು ಸರುಬಿಲ ರಂಬುದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಲ್ಲನು. ಕೆಳೆಕಣನನ್ನು ಕೊಂಡವನು ಭೀಮನೇ ಸರಿ; ಗೌಥರಾಗಿದುನ ಅವರನ್ನು ಒಡಿದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾನ್ನು ಹೂಗೊಪಾಣಿನ ನಪ್ಪಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇನಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇ ಕೊಂಡೂ ಹೇಳಿದುದು	"
ದುರ್ಮೃಧನನು ಏರಾಟರಾಯನ ಗೋವ್ರಾಜನ್ನು ಸೇರಿಬಿಸಿದರೆ ಅಪ್ರಾಗಿನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೂಡ್ಕುಪಡಕ್ಕೆ ಧವಾರವನ್ನು ತಿಳಿಬಿರುವ ಪಾಂಡವರು ಬಿರುವರು; ಆಗ ಅವರನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದು ಹುತ್ತಿ ಜಡಿನೂರುಪರುಷದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವಾಸವನ್ನು ವೂಡು ಪುರಕ್ಕ ಏಳಿಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವೆಂದು ಹೇಳಿ....	86
ದುದು	"
ಕರ್ಣನು ದುರ್ಮೃಧನನ ಹೇಳಿಕೆಯಾನ್ನು ಅಭಿನುದಿಸಿದುದು	"
ಸುಂಹರುನು ದೌರ್ಮಿಣ ಕೃಪ ಭೀಡ್‌ತ್ವಂ ದೌರ್ಮಿಣಸುತ ಕರುನಿ ಕೌರವಾನುಜಯ ಸರಿ ಎಂದು ಬ್ರಿಂಕಾಂಡರೆ ದುರ್ಮೃಧನನು ವೂಡಿದ ಯೋಜನೆಯು ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	"

ಭೀಮಕ್ತನು ದುರೋಹನನು ಹೇಳಿದ ವಾಗಿವು ಉಕ್ಕೆಯದು ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಇನ್ನು ಬಾಡಾರುದಿನಗಳು ಕಳೆದರೆ ಪಾಂಡವರೆ ಅವಧಿಯು ತೀರುವುದು; ಎಂದುಹೇಳಿದುದು	....	86
ದೋಷಾಧಿಗಳು ಲೆಕ್ಕಾವಾಡಿ ನೇರೆಡಿದರೆ ಪರುಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಗಳು ಆಗುವುವು; ಶಿಫ್ರವಾಗಿ ರಾಜಕಾರ್ಯವನ್ನು ವೂಡಬೇಕು; ಹೇಗಾದರೂ ಪಾಂಡವರ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಭೂಮಿಯು ದುರೋಹನನಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದೇಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	87
ಕೌರವನು ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಳವಾಡಿವುದಕ್ಕೆ ಸೇನೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಲೆಂದು ನೇಮಿಸಿದುದು	....	"
ಮರುದಿವಸ ಸೆಲೋರ್ಮೈದರುವಾಗಲು ಬೃಹತ್ತಳರು ದುರೋಹನನ ಮನೆಗೆ ಬ್ಲಂದುದು	....	"
ದುರೋಹನನು ಬಿಂದು ಬೃಹತ್ತಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿ ಅವರ ಆಶೀ ವಾದವನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಣು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ತಾಂಬೂಲಗೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	....	"
ದುರೋಹನನು ಬೃಹತ್ತಳರನ್ನು ಕಳೆಹಿ ಸಾಮನ್ಯರಾಜರಿಗೆ ತಾನು ಯೋಜಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಹಿಡುದು	....	88
ದುರೋಹನನು ಸುಮುಕೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಶಮಾರಿಗಳೊಂದನೆ ಪ್ರಯಾಳಮಾಡಿದುದು	....	"
ದುರೋಹನನು ತುರುಸೆಗೊಳ್ಳು ಸಾಹಸಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದುದು...	....	"
ಕೂಡಿ ಸನ್ನುಧ್ವಾದ ಸೇನೆಯ ವರ್ಣನೆ	....	"
ದುರೋಹನ ಪ್ರಯಾಳಕಾಲಬಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅಪಕರ್ಕಂಗಗಳು	....	89
ದುರೋಹನನ ಸೇನಾವಾರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	90
ರಾಜಸೇನೋಪಕರಣಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	"
ಗುಂಪುಗೂಡಿ ಸೇನೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಆದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	"
ದುರೋಹನನು ವಿರಾಟನ ನೆಲವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಸೇನೆಯನ್ನು ಎರಡುಭಾಗವಾಡಿ ನಾವು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತುರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿ	....	

ಮಿಥ್ಯೆ

ವೆನ್ನ. ನಿತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಕ್ಕು ನಲ್ಲಿ ತರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿವುದು ಎಂದು
ಹೇಳಲು; ಸುರವುನು ತಂತ್ರಿಗಳಿಕ್ಕು ನಲ್ಲಿ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟುದು 91

ಕ್ರಿಯೆ ದ್ವಾರ ಅಪ್ಪುವಿಯ ದಿನದಲ್ಲಿ. ಸುತ್ತಮುನ್ನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ
ವಿರಾಘನ ಪಕುಸವುತ್ತಿತ್ತವನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಗೋಪಾಲಕೃಂಬನ್ನು
ಕೆಡ್ಡಿ ಹೇಸುಕಡೆಗೆ ಹೊಡಿಯಲು; ಪಕುಗಳು ಹಿಂಡಿತ್ತದೆನು
ಕ್ಷಮುತ್ತಾ ರಿಕ್ತ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬುಡಿಹೊರ್ದುದು ... ... "

ವಿರಾಟನ ಪಶ್ಚಾಲಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನರಾದವರು ಬಾಣಪರ್ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಸುಕರ್ಮನ ಇತರುಂಗಸ್ಯೇನಯನ್ನು ಕೀಡಹುತ್ತಾ ಬಂದುದು..... 92

ಕುಪ್ಪನೆಯು ಗೋಪರವ್ತಿ ತುಕ್ಕಯುತಾಗ್ಗೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು....

ವೇ.ಲೆ ವೇ.ಲೆ ಬರುವ ಹೀಳಿ ಉವನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಪರು ತಮಗೆ
ಕಾಳಿಗಳು ಸಾಧ್ಯ ವೆಳೆಹಂಡು ಹಂದಿರುಗಿದುದು ... "

ಗೋಡರು ಕೆಂಬಳ್ಳಿ ಕೊಲ್ಲು ವೊದಲಾದುವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತು
ಗಾಯಪ್ರೇರಿದ ಗೋಡರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ರಣಭೇದಿ
ಯಿಂದ ಬಳುವಾಗಿ ಅಯಂಕಾರನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಂಂಗತಪೂರ್ಣ
ರಾಗಿ ತೊಡಲು ಸುಡಿಗೆಳಿನಾಂಡುತ್ತಾ ಕೈಸನ್ನೆಗೆಳಿನ್ನು
ವಹಂತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದಾದು.....

ಅಸುಗಳೆರ್ಡಿದ ಗೋಡರು ವಿಂತಾಟಿನಿಗೆ ಹತ್ತು ಸ್ವಾವಿರ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು
ಅಸದ್ಯ ಕವಾರ್ಯೋದ್ಯು ಬಿಲನ್ನು ಬಂದು ಹಿಡಿದುದೆಂದು ಹೇಳಿ
ದುದು 93

వించుకును కింజుకును సత్తుహైపుదుక్కుగి వ్యసనపట్టు
పక్కగెళుషు నోఱలు; సభయల్లిద్ద విరంగ తనగే
విశేషుపన్ను కొడు తనగే విశేషుపన్ను కొడెందు
మసిదుగు

ಕ್ರಿಯೆ ದ ನ ಪೊಲರು ಭಾಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸನ್ನದ್ದಾಗಿ
ಹೋರಬು; ವಿರಾಮದ್ವಾರಾ ಉದ್ದೇಶದ ಕಾರಣಿಗೆ ಉತ್ತರನನ್ನಿಂದು
ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವರನ್ನಿಂದಿರಿ; ಜೆಂಪರಂಗಬಲದೊಡನೆ
ಪ್ರಯೋಜನವಾದಿದ್ದು ... ... "

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಧರ್ಮರಾಯನು ನಮ್ಮನ್ನು ನೇಡಿಹುವುದಕ್ಕೆ ಕೌರವನು ತುರು ಗಳನ್ನು ಹಿತಿರುವನೆಂದು ತವ್ಯಾದಿರಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ... "	
ಭೀಮಾದಿಗಳು ಕೌರವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಹಿತಿದು ಮತ್ತೆ ನೆನ್ನಗೆ ಅರಣ್ಯವಾಸವನ್ನು ಉಟ್ಟಿವಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ರೆಂದು ಹೇಳಿದುದು 94	
ಧರ್ಮರಾಯನು ಅವಧಿಯು ಕಳೆದರೂ ಅಥವಾ ಕಳೆಯಿದ್ದರೂ ತುರುಸರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಉದಕಪೂರ್ಶನವಾಡಿದರೆ ವಾಹಾ ಪಾತಕವು ಬುರುವುದರಿಂದ ನಾನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಪರುಗಳನ್ನು ತಿರುಹುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ... "	
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನ ಅಪ್ರತಿಯಂತೆ ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ತವ್ಯಾದಿರೆಡನೆ ವಿರಾಟನ ಹಿಂದೆ ಹೋದುದು. .... "	
ವಿರಾಟನ ತವ್ಯಾದಿರು ಅಲಂಕಾರವಾಡಿಕೊಂಡು ತವ್ಯ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳೊಳನೆ ಪ್ರಯಾಳವಾಡಿದುದು..... 95	
ವಿರಾಟನ ಸ್ವನಿಕರು ಕೌರವನ ಸ್ವನಿಕರೊಳನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಕ್ಕುದು. .... "	
ಕುರಾಸೇನಿಯು ಕೀರ್ಜಕೆನು ಸತತ್ತು ಹೋದುದರಿಂದ ವಿರಾಟನು ಕೇಟ್ಟನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಕ್ಕುದು. 96	
ವಿರಾಟನ ಸೇನೆಗೇ ಸುಕರ್ಮನ ಸೇನೆಗೇ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದ ವಳಿನೇ.	
ಮುಂಭಾಗದ ಸ್ವನಿಕರು ಹೋಡೆದಾಡಿ ಸಾಯುಲು; ವಿರಾಟಸಂಕ ಮರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭಾಗಳೊಳನೆ ಯುದ್ಧವಾಡಿದುದು. 97	
ಸುಕರ್ಮನು ವಿರಾಟನ ಬಲವನ್ನು ಸಂಕೇರಿ ವಿರಾಟನೊಳನೆ ಕಾದಿದುದು. 98	
ಸುಕರ್ಮನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಹಿತಿದುದು. .... "	
ವಿರಾಟನ ಸಹೋದರರು ತಾವು ಕೈಯಿಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೊಗಿದುದು ... "	
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಭಂಗವನ್ನು ಭೀಮನಿಗೆ ತೂರಿದುದು. .... "	
ಭೀಮನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಲೆಯೋಜಾಂತು ವಿರಾಟನನ್ನು ಬಿಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಭಾಲದವರವನ್ನು ನೋಡಿದುದು, ... 99	

ಭೇದನು ಈ ದೊಡ್ಡ ವರವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಸುಕರ್ಮನನ್ನು				
ಹೊಸಿರೆ ಕೊಳ್ಳುವನವೇ, ಹೇಳಲು; ಭವರಾಯನು ವರ				
ವನ್ನ ಮುರಯಬೇಡವೆಂದು ಭೀಮನನ್ನು ತಡೆದು 99				
ಭವರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು ವರವನ್ನು ಮುರಿದರೆ				
ಕೌರವನು ಇಂತಹ ಸುಕರ್ಮನು ಭೀಮನಿಗೆಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ				
ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಉಣಿಸಿ ನಷ್ಟಿಸ್ತು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು				
ಹೇಳಲು; ಭೀಮನು ಕೌರವಸಹಿತವಾರಿವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಡರೆ				
ನಷ್ಟಿಸ್ತೀ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾರೆಂದು ಹೇಳಿದು ..... "				
ಭವರಾಯನು ಲಕ್ಷಕಂಪ್ಯಾದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವು				
ಈಗ ಕೃಶಕವಾಪನನ್ನು ಯೋಜಿಸಬಾರದು ವಿರಾಟನನ್ನು				
ಪಾತ್ರ ಬಿಡು ಎಂದು ಭೀಮವಿರೆ ಹೇಳಿದು ..... "				
ಭೀಮನು ಸುಕರ್ಮನ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸಾರಿ ವಿರಾಟನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ				
ಸುಕರ್ಮನನ್ನು ಹಿಡಿದು 100				
ಸುಕರ್ಮನ ಸ್ನೇಹಕರು ತಂರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಆಯುಧಗಳನ್ನು				
ಬಿಸಂಪು ಓಡಿ ಹೊಡಿದು .... "				
ವಿರಾಟನ ಭೀಮನನ್ನು ಹೊಗೇಂದು .... "				
ಭವರಾಯನು ಸುಕರ್ಮನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಗೋವೃಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ				
ರಾವಿಧಿದು .... "				
ವಿರಾಟನು ಯಥಾರ್ಥಿರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ನಾಲ್ಕುರೂ				
ಯಾವ ಹೇಳದ ರಾಯರೇ ಈಗ ನಿರ್ವೇ ರಾಯರು. ನಾನು				
ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪವನೆಂದು ಹೇಳಲು; ಯಥಾರ್ಥಿರನು ನಿನ್ನ				
ಸುಸ್ತಿನಿಷ್ಠೆ ಪ್ರಾಣಿದೆನು ಯೋಜಿಸಿ ಸೇಳಿದರೆ ಈಭೂಮಿ				
ನಮ್ಮದು ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದು 101				
ಸುಕರ್ಮನು ವೂನಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಲು;				
ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದನೇಲೆ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೌರವನು				
ಗೋವೃಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು .... "				
ಸುಕರ್ಮನು ಜಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾನು				
ಮತಿಗೆ ಹೇಳಿದು .... "				
ಭೀಮನು ಕತ್ತಿನಾನ್ನು ಗೆದ್ದು ಗೋವೃಗಳನ್ನು ತಿರುಹುಕೊಂಡು				
ವಿರಾಟನೂಡನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಟ್ಟಿಂದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು				

ವಿಷಯ		ಪುಟ
ಧರ್ಮಸಾರಾಯನು ನಾರಾಯಣಕ್ಕೆ ರಣಿಯನ್ನು	ವಾಜುತ್ತಿ	ಪುಟ
ದ್ವಿದು	...	...
ಉನೈಯ ಸಂಧಿ —	...	"
ಆಹನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ	...	102
ಕ್ಷಾತ್ರದಿಗಳು ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ಹೊಡಿದುದು	...	"
ಗೋಪಾಲಕರು ಭಾರಣಪ್ರಯೋಗನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಖುಟವ	...	"
ಧರ್ಮನರ ಕೂಡಿ ಯಾಃದಾ ರಂಭತನ್ನು ವಾಧಿದುದು	...	"
ಕೌರವಸೇನಾಗ್ರದ ನಾಯಕರು ಗೋಪಾಲರನ್ನು ಕೊಂಡುಹು	...	"
ಸಾಯಂಭಾದ ಗೋಪರು ಕಡನವಾಡಿ ಸಾಯಲು ; ಉಳಿದ	...	"
.. ಪರು ಬುಡಿ ಹೋಗಿಲು ಕೌರವಸ್ಯನಿಕರು ಬಬ್ಬಿ ಗೋಪಾಲ	...	"
ನನ್ನು ಹುಡಿದು ಮಾರಿನವೇಲೆ ಸುಣಿ ವನ್ನು ಬರೆದು ವಿರಾ	...	"
ತಿನ ಪಟ್ಟುಳಿಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಹಿಡುಹು	...	103
ಬಿರುದರಿದ್ದರೆ ಕಳುಹಿಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿದ ಗೋಪಾಲನು ಬಂದು	...	"
ಉತ್ತರನನ್ನು ಕಂಡುದು	...	"
ಉತ್ತರನೆಡಿ ಬಂದ ಗೋಪಾಲನರಸ್ಥಯ ವಣಾನೆ	...	"
ಗೋಪಾಲಕನು ಉತ್ತರನೆಡಿ ಕೌರವನು ಗೋಪುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿ	...	"
ದುದನ್ನು ಅದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೇಷ್ಠಿದ್ದು ನಾ	...	"
ಗಳೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದುಹು	...	104
ಉತ್ತರನು ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಹಿಡಿಣಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯು	...	"
ಜಯಿಸಿ ಬಂದರೂ ನಿನ್ನ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಎಂದು	...	"
ಕೇಳಲು ; ಅವನು ಉತ್ತರಗೋಗ್ರಹಣವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	...	"
ಗೋಪಾಲಕನು ಬಂದಿದ್ದ ಕರುಸೇನೆಯನ್ನು ವಣಿಸಿದುದು	...	"
ಯಾರೇಷ್ಠಿದ್ದೀಗವನ್ನು ತ್ವರೆಯಿಂದ ವಾಡಬೇಕಿಂದು ಹೇಳಿ	...	"
ತಿದ್ದ ಗೋಪನನ್ನು ಉತ್ತರನು ಕೊಣಿಸಿ ತಿರಸ್ತಿರಿಸಿದುದು	...	105
ತಾನು ಕೊಣಿಸಿಕೊಂಡು ಹೂರಿಟರೆ ದೇವತೆಗಳೂ ತನ್ನ ದಿರಿಗೆ	...	"
ನಿಲ್ಲಲಾರರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಉತ್ತರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಮಾಡಲು;	...	"
ಅವನು ಸಂತೋಷಗೊಂಡುಬ್ಬಿ ವಿಾಸೆಯನ್ನು ತಿರುಹುತ್ತಾ	...	"
ಹೆಂಗಳ ಮುಂದೆ ವಾತಾಡುವುದಕ್ಕಾ ರಂಭಿಸಿದುದು	...	106
ಉತ್ತರನ್ನ ಘರಾಕ್ರಮವಿಫಳಿಸಿದ ವಣಾನೆ	...	"

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಉತ್ತರನ ಕೌರವನನ್ನು ನಿದಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು	107
ಉತ್ತರನು ತನಗೆಇಲ್ಲಿ ಸಾರಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂ ಡುದು	109
ಉತ್ತರನ ವಾತುಗೆಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಅಜ್ಞನನು ದೋಪದಿ ಯನ್ನು ಗೊಳಿಸಾಗಿ ಕರೆದು “ನೀನು ಉತ್ತರೆಗೆ ಅಜ್ಞನನ ಸಾರಧಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಯೆನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಕರೆಯಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	110
ದೋಪದಿಯು ಖಾದು ಉತ್ತರೆಗೆ ಬೃಹನ್ನಳೆಯು ಅಜ್ಞನನ ಸಾರಧಿಯಾಗಿದ್ದ ನೇಂದು ಹೇಳಿದುದು	111
ಉತ್ತರೆಯು ಖಾದು ತಣ ನಾದ ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಲು; ಉತ್ತ ರನು ಸಂತೋಧಿದಿಂದ ಸಾರಧಿಯು ಸಮಾಧಿನೇ? ಹೇಳಿದವ ರಾರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು	“
ಉತ್ತರೆಯು ನಾನರಿಯೆನು ಸ್ವೇರಧಿಯು ಹೇಳಿದಳು ಬೃಹನ್ನಳೆ ಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸು ಎನಲು, ಉತ್ತರನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸ್ವೇರಧಿಯೆ ನಿನೇಗೆ ಹೇಳಿ ಬೃಹನ್ನಳೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿಸು ಬಾ ಯೆಂದು ಹೇಳಿ; ಅವಳು ಉತ್ತರೆಯನ್ನೇ ಕಳ್ಳಿಹಿನ ಕರೆಯಿಸೆದು ಹೇಳಿದುದು	“
ಉತ್ತರನು ಬೃಹನ್ನಳೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಹೇಳಲು; ಅವಳು ಬಹುಕೊಂಡು ಹೊರ ಷುಂದು	112
ಬೃಹನ್ನಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲು ಹೇಳಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರೆಯ ವಣಿನೆ	“
ಕೀರ್ತಿವಾಗಿ ಬಂದ ಉತ್ತರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಜ್ಞನನು ಹೇಳಿ ಧುದು	113
ಉತ್ತರೆಯು ತಾನು ಬಂದ ಕೇಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿಸುದ್ದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞ ನನ ವಜನಪಾಲನಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುದು	“
ಉತ್ತರೆಯು ಅಜ್ಞನನೇಂದನೆ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯು ಅರಸರು ನವ್ವು ಗೋಪ್ಯಸಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗೋಪರನ್ನು ಕೊಂಡರು. ಆ	“

ವಿಷಯ

ಪ್ರಕಟ

ತುರುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮು ಈ ನಿಗೆ ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲವು.						
ನೀವು ಅಜೂರನಿಗೆ ಸಾರಥಿಯಾಗಿದ್ದ ರೆಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು						
ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದುದು ...	...	„				
ಸಾರಥಿಯಾಗಲೊಂಬಿ ಬಂದ ಬೃಹನ್ನಳಿಯನ್ನು ಉತ್ತರನು	....	....	....	....	114	
ಮರ್ಮಾದಿಸಿದುದು ...	....	....	....	....		„
ಉತ್ತರನು ಬೃಹನ್ನಳಿಗೆ ನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗು; ನೀನು ವೇಳು						
ವಂತೆ ಶತ್ರುಗಳಿಂದನೆ ಯುದ್ಧವಾಡಿ ತೋರುವೇನೆಂದು ಹೇಳಿ						
ದುದು ...	....	....	....	....		„
ಬೃಹನ್ನಳಿಯು ಉತ್ತರನೊಂದನೆ ನಾನು ನಾಟ್ಯವಿದ್ವಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿ						
ತನು ರಾಜರ ಇಡಿರಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು; ಹೆದರುವನು ಸಾರಥಿಯಾಗೆ						
ಬಲ್ಲಿನೇ ಎನ್ನಲು; ಉತ್ತರನು ತಾನಿರಲು ಹೆದರಬೇಕಾದುಭಿಲ್ಲ						
ವೇಂದು ಹೇಳಿದುದು ...	....	....	....	....		„
ಅಜೂರನು ಭರತವಿದ್ವಯಲ್ಲಿ ಪರಿಜಯವನ್ನು ಹೇಳುವೂಡಿ						
ಕೇಂಡು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಾರಥಿಯಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಮರೆದೆನು						
ಅಶ್ವದೆ ಭೀಷಣ್ಣರಿಗಳ ಇಡಿರಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಗು						
ವೆದೇ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಪರಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	....	....	....	....		„
ಉತ್ತರನು ತಾನಿರಲು ಭೀಷಣ್ಣದಿಗೇಂದ ಹೆದರಬೇಕಾದುಭಿಲ್ಲ						
ನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗು ನಿಮಿಪದ್ಲೆ ಅವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಾವೇನೆಂದು						
ಬೃಹನ್ನಳಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	....	....	....	....	115	
ಬೃಹನ್ನಳಿಯು ಮತ್ತೆ ಕೌರವಬಲವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭೀತಿಯಾ						
ಗುಪ್ಯದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು						
ಉತ್ತರನು ಮತ್ತೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ...	....	....	....	....		„
ಅಜೂರನು ಸಾರಥಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುದು	....	....	....	....		„
ಅಜೂರನು ಲಾಯದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು						
ತಂದೆ ರಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ವೇಲೆ ಹತ್ತಿದುದು	....	....	....	....	116	
ಉತ್ತರನು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರಥದಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	....	....	....	....		„
ಉತ್ತರನು ನಾರಿಯರಿಂದ ಆರತಿಯ ನೆತ್ತಿನಿಕೆಳ್ಳುತ್ತಾ ತಾನು						
ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಕಂಗಾರದಿಂದ ಕೊಡಿ ಬಂದು ರಥವೇರಿ ಅಜೂರನಿಗೆ						
ಕವಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	....	....	....	....		„

విషయ		
ఆజ్ఞనను కపచవన్ను వ్యక్తాసమాగే తోట్టు కోళ్ళువుదన్ను నోడి అరసిదుచు నగ్గుత్తిరలు; ఖత్తరను తానే ఆజ్ఞ ననిగే కపచవన్నుతుణిసిదుదు	....	116
ఖత్తరయు నమ్మిణిను యుద్ధదల్లి జయిసువను సోలేతపర వస్తూభూరణగళన్ను నైను తెగేదుకోండు బాయిందు ఆజ్ఞననిగే కేళిదుదు	....	117
ఆజ్ఞనను ముగుళ్లగియింద అంగిచీరిసి రథవన్ను వేగ దింద నడయిసటు; జతుచంగ బలవు కుందుళిదుదు	....	"
ఖత్తరనే ఆజ్ఞననిగే యుద్ధదల్లి తన్న ఇవరిదు తేరన్ను నడయిసబోకేందు కేళిదుదు	....	"
ఆజ్ఞనను జమత్కారదింద కుచురగళన్ను నడయిసిదుదు	118	
ఈ దినదల్లి ఆజ్ఞనను కుచుగళన్ను జయిసువనేందు నారాయణను కరుపగోండుదు	....	"
ఉన్నయు కంఠి—		
పోనెబు సంధయ సోళజనే	....	"
ఖత్తరను కురుసేనేయన్ను కండుదు	....	119
కురుసేనేయు జలనిధియాతిద్యుందు వణిసువుదు	....	"
ఖత్తరనిగే కురుసేనేయు చవాగ్నియంత తోరిందబేందు వణిసువుదు	....	"
కౌరవం సేనేసేనాంగగాళ ఖత్తేర్జ్ఞిష్టవు	....	"
ఖత్తరను కురుబలవన్ను నోడి ఆళ్లయిపట్టుదు	....	120
ఖత్తరను కురుసేనేయన్ను ఖత్తేర్జ్ఞిసికోండు హేడుచుదు	....	"
కురుసేనేయ: కత్తిర కత్తిరచ్ఛ బిరలు ఖత్తరనిగే ఉంటూద భయానుభూవగాళ రణానే	....	"
ఖత్తరను. ఆజ్ఞననిగే రథవన్ను ముందచ్ఛే బిడదే కుచురే గళన్ను తడెదుపట్టుళాళ్లే తిరిగిను ఎందు హేళిదుదు	....	"
ఆజ్ఞనను ఖత్తరనిగే ధోయావన్ను హేళంత్తు ముందచ్ఛే రథవన్ను నడయిసిదుదు	....	121

ಉತ್ತರನು ಮತ್ತೆ ಅರ್ಜನನಿಗೆ ರಥವನ್ನು ಹಿಂದಿರಿಗಿಸೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು 121

ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರನ ವಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ರಥವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ
ನಡೆಯಿಸಲು ಉತ್ತರನ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳು ಕೇಳಗೆ ಬೀಳುವುದು... „
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ಕುರಿತು ಒಡೆಯುರಾದ ನಾವು ಹೇಳಿಸು
ದನ್ನು ಕೇಳದೆ ಸ್ವಾಮಿದೊರ್ಮಿತವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಂ
ಯಿಳಿ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ... 122

ಅರ್ಜನನು ನಗುತ್ತಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲು
ಉತ್ತರನು ಸಾರಧಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಕೈಂದನೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾ
ಮುಂಜೆರಿಗನ್ನು ಸಂಪರಿಸಿ ರಥದಿಂದ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕೆ ಬುದುಕಿದೆ
ನೆಂದು ಬುಡಿದುದು ... ... „

ಉತ್ತರನು ತಲೆಯನ್ನು ಕೆದರೆಂದು ಬುಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
ನೋಡಿ ಅರ್ಜನನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಲು ಕೌರವಸೇನೆಯು ಕಂಡು
ನಕ್ಕಿದು ... ... „

ಕೌರವನ ಸ್ಯಾನಿಕರು ಬೆನ್ನಟ್ಟ ಹೇಗೆವವನು ಅರ್ಜನನನ್ನು
ಹೊಲಿಲುವನೆಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡುದು ... ... „

ಸೂತತನ್ನೂ ನಪುಂಸಕವೇವು ಅರ್ಜನನಿಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ
ವಾದುದರಿಂದ ಶತನು ಉತ್ತರನಾಗಿರಬಹುದು. ಬಂದು
ಹೇಳಿ ಅರ್ಜನನಾದರೂ, ಬಂದರ ಅವನನ್ನು ಕೆಲ್ಲಾವೆನು
ಎಂದು ಕಣಾನು ಹೇಳಿದುದು ... ... „

ಇತ್ತಲ್ಲಾನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು; ಅವನು
ಇವನನ್ನೇ ಕೇ ಸಾರಧಿಯನ್ನಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೂ ಮತ್ತು
ವಾಗಿರುವನಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಂಡು ವಂತ್ತೆ ಬುಡಿದುದು ... 123

ಅರ್ಜನನು ನೂರು ಹೆಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರನನ್ನು ಹುಡಿದು
ನಿಂದಿಸಿದುದು ... ... „

ಉತ್ತರನು ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶುಡು ಅಳ್ಳಿದ್ದರೆ
ನಿನೇ ಕಾರಾರಿಯಿಂದ ತಿವಿದು ಕೊಲ್ಲು; ಇತರರಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿ
ಸಹಿಂಧಿದು ಬೇಡಿದುದು ... ... „

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಬೆಂಬಲಿಲ್ಲ ; ಕಾದುವುದಕ್ಕೆ						
... ನಡೆ ಯೋಂದುದು ...	123					
ಉತ್ತರನು ಮತ್ತೆ ಬೆಟ್ಟು ಕಳೆಹೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡುದು	124					
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಈ ಯೌವನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುಧಕ್ಕೆ						
ಹೆದರಬಾರದು ಸೂರ್ಯಾಞ್ಚಂದ್ರರಿಂಗವರೆಗೂ ಅವಕೀತಿಯು						
ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುಭರಿಂದ ಕಾದು ನಡೆ ಯೋಂದು ಹಿಡಿ						
ದೇಳಿದುದು ...	"					
ಅರ್ಜುನನು ದುರ್ದಾರಣೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಜ್ಜೆ ಯನ್ನಿಟ್ಟರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ						
ಹಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ರೂ ಯುಧಭಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೇ ಉಂಟಾಗುವ ಪಾಪ						
ಪೃಣಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಾನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	"					
ಉತ್ತರನು ಪಾಪವನ್ನು ಹಡಿಹರಿಸುತ್ತಾವ ಉಪಃಯವನ್ನು						
ಸ್ವಾರ್ಥಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು						
ಕಳುಹೆಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡುದು	"					
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಿಂದಿಸುವುದು	125					
ಉತ್ತರನು ದಾನಾದಿಸನಾನ್ನಿನಗಳನ್ನು ಸೆಡಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡುದು ...	"					
ಅರ್ಜುನನು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಯುಧಮಾಡಬೇಡ ; ಬಾ ;						
ಎಂದು ಸಮಾಧಾನದಾಡಿಸಿ ನಾನು ಕಾದುವೇನು ; ನೀನು ಸಾರಥಿ						
ಯಾಗು ; ಎಂದುದು ...	126					
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಬಿಡು						
ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ...	"					
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ನಾನು ನಿನ್ನಿಂದಿನಲ್ಲಿಯೆ						
ಗೆಳ್ಳಿದ್ದರೆ ನಗುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಡಿದು ತಂದು ರಥವನ್ನು						
ಕ್ಷತಿಸ್ಥಿತಪ್ಪ.	"					
ಅರ್ಜುನರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲು ಉತ್ತರನು						
ನಿನ್ನ ದಾಸನಾಗುವೇನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು ಬೇಡಿ						
ಕೊಂಡುದು ...	"					
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರಾನಿಗೆ ಧೈಯವನನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಾರಥಿಮಾಡಿ						
ಕೊಂಡು ಸ್ವಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಬನ್ನಿಯಮರದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ						
ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೂಡುದು ...	"					

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಅಜ್ಞಾನನು ದಿಕ್ಷಾಲಕ್ಷರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೈದುಗಳನ್ನು ತೆಗೆವು ದಕ್ಕೆ ನೇಮುವನ್ನು ಪಡೆದುದು ...	127
ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕೈದುಗಳನ್ನು ”ತೆಗೆದು ಕೊಡಿದ್ದು ಹೇಳಿದುದು ... ”	
ಉತ್ತರನು ಹೊಂದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈದುಗಳ ಹೊರಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊಂದನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅರಸುವಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ವೆಲ್ಲ; ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿಂದುದು ...	128
ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಇವು ಪೊಂಡವರು ಇಟ್ಟರುವ ಕೈದು ಗಳು ಹೊಂಚಲಿ; ತೆಗೆ ಯೆನಲು; ಅವನು ಮರಕ್ಕಿ ಹತ್ತಿ ತೆಗೆವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೈದುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹೆಡರದುದು ... ”	
ಉತ್ತರನು ಭಯಗೊಂಡು ಮಾಡಿದ ಕೈದುಗಳ ವರ್ಣನೆ. ... ” ಉತ್ತರನು ಶರೀರ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ಹೆಡರಿ ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಬಿಡಿ ಸೊದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದುದು ... ”	
ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಫಲಾಗುಣನ ಸ್ನೇರಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ”ಆಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ನೇವಾಗುವುವು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದುದು ... ”	129
ಉತ್ತರನು ಧೃರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಮನರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ”ಸುತ್ತಾ ಗಾಂಡಿವನ್ನು ತೆಗೆಯಲುದ್ವೈಕ್ತನಾದುದು ... ”	
ಉತ್ತರನು ಅಜ್ಞಾನನಿಗೆ ಬಿಳ್ಳಾಗಳನ್ನು ಅಬು ಹೊದಲಾದು ವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬ್ಬಿದು ... ”	
ಉತ್ತರನು ಈ ಬಿಳ್ಳಾಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಹೆಚು ”ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಕೇಳಿದು ... ”	130
ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಬಿಳ್ಳಾಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	”
ಅಜ್ಞಾನನು ಅವರವರ ಬತ್ತಾಕ್ಷಿಕೆಹೊಡಲಾಟುವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ದುದು ... ”	”
ಉತ್ತರನು ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ನೀನಾರು; ಪೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಬಬ್ಲನೋ	”
”ಫೈಡಿವರ ಭಾಂಧವನೋ ಆಯಾಧಾರಗಳ ವಿಷಯವು ನಿನಗೇಂತು ತಿಳಿವುದ್ದಿಂದು ಹೇಳಿದುದು ... ”	131

ವಿವರ

ಪುಟ

ಅಜ್ಞನನು ಪೂರ್ವವರನ್ನು ದೈಗರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿ ದುದು	... ...	131
ಉತ್ತರನು ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿ ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಲ್ಯಾಂಗಿ ದುದು	... ...	
ಅಜ್ಞನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಎಬಿಸಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು ;	... ...	"
ಅಜ್ಞನನು ನರನ ದಕ್ಷಾಮಾರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	... ...	"
ಅಜ್ಞನನು ತನ್ನ ದಕ್ಷನಾವಾವೇಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	... ...	132
ಉತ್ತರನು ಅಜ್ಞನನೆ ತಬ್ಬನ್ನಿಂತಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ದುದು	... ...	"
ಅಜ್ಞನನು ತನಗೆ ಬಹನ್ನಿಂತನ್ನು ಉಪರ್ಕಿಂಯ ಶಾಪದಿಂದ ...ಬಿಂದುದನ್ನು ಅಮು ಅಜ್ಞಾತವಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದು ದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	... ...	"
ಅಜ್ಞನನು ತನ್ನ ಬಹನ್ನಿಂತಹ ರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುರುಷಾ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡುದು	... ...	133
ಅಜ್ಞನನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವದ ಯುದ್ಧದ ಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಿಕೊಂಡುದು	... ...	
ಅಜ್ಞನನೆ ಗಾಂಡಿವರನ್ನು ಜೇನಡಿದು ಉತ್ತರನನ್ನು ಸಾರಭ್ಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದು ಹೇಳಿಲು ; ಅವನು ಕುದು ರಗಳನ್ನು ವೇಗದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುದು	... ...	"
ಉತ್ತರನು ನಡೆಯಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳ ವೇಗಗಳನಿಂದ ವಿಳಾನೆ .	... ...	134
ಉತ್ತರನು ಅಜ್ಞನನನ್ನು ಕೌರವಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕೌರವ ಭೀಮ ಕೃಪಾದಿಗಳಾರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಪಡಿದಿದು	... ...	
ಅಜ್ಞನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ದೊರ್ಣಿಣಿನನ್ನು ತೋರಿದುದು	... ...	"
... " " ಅವ್ಯಾತಾಮನನ್ನು ತೋರಿದು	... ...	"
... " " ಕಳಿಂಗನನ್ನು ತೋರಿದು	... ...	135
... " " ಕೃಪಾಭಾರ್ತಾನನ್ನು ತೋರಿದು	... ...	"
... " " ಭೀಮಕೃಷಣನನ್ನು ತೋರಿದು	... ...	"
... " " ದುರೋಗ್ರಧನನನ್ನು ತೋರಿದು	... ...	"
... " " ಭಾರಿಶವ ಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳನ್ನು ತೋರಿ	... ...	"
... ದುದು	... ...	136

ಯಾರಿಗೂ ಅಗ್ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆಂದು ದಯೋಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿ		
... ದುರ್ಬಂ ...	... 140	
ಕೃಷಾಜಾಗ್ರಹನು ಪುರೋಧನನೊಡನೆ ಅಜ್ಞನನು ಹಿಂದೆ ನಡೆ		
ಯಿಸಿವ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ...	...	"
ಕೃಷಾಜಾರ್ಯನು ದೌರ್ತರಿಯ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚಿತ್ರರಥನು		
ದುರ್ಬಾಧನನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೊದಾಗಿಲೂ ಒದವಿದೆ		
ಅಪವಾನವನ್ನು ಸೈರಂಧರನೀ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಪವಾ		
ನವನ್ನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	... 141	
ಕರ್ಣನು ಭಾರ್ಯಾಳಿರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೃಷಾದಿಗ		
ಇನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು ...	...	"
ಅಕ್ಷಯಾಥನು ಕರ್ಣನನ್ನು ನಿರಿಸಿ ಬಾರ್ಹಕ್ಕಿರನ್ನು ಹಾಸ್ಯ		
... ಮಾಡುವುದು. ಯುಕ್ತವ್ಯಾಪ್ತಿ. ದಾನಧರಮಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಷ್ಟಿ		
ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಗತ್ತನ್ನು ರಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು		
ವಿಪರ್ಯಗೇ ಹೊರತು ಇತರರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ವಣಿಜ		
ತುಪ್ಪಿಯದ ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಯಾವವರ್ಣಕ್ಕೂ		
ನೇರದ ನೀನು ಮಾತಾಪುರುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು		
ಹೇಳಿದುದು ...	... 143	
ಕರ್ಣನು ವಂತ್ತಿ ಅಕ್ಷಯಾಥಮಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು.	... 144	
ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಕ್ಷಯಾಥನು ಬಹು ಕುಪಿತನಾಗಿ		
ಕರ್ಣನನ್ನು ಕೋಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಸೇಳಿದುದು ...	...	"
ದುರೋಧನನು ಸ್ವಪೂರ್ವಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಕವೈ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು		
ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು ...	...	"
ದುರೋಧನನು ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ಕೇವುಗಿದು ಬಂದವನು ಅಜ್ಞ		
ನೊಂದುಹಿಡಿ ಹಿಡಿವುಗಿರನೆಯ ವರ್ವಾಪ್ತಿ ಕಳೆವುದಕ್ಕು ವೊಂದಲೆ		
ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುದರಿಂದೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಣಿಂತೆ ನಮೆಯೆಂದೆಂ		
ದುದು ...	...	"
ಭೀಷ್ಮನು ದುರೋಧನನೊಡನೆ ಹತ್ತುವರುಬಗ್ಗೆಗೆ ಎರಡು		
ತಿಂಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುವುದರಿಂದ ಮಾಸಗಳ ಲೇಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ		
ಪಾಂಡವರು ಹಡಿಮೂರು ಫರುಬಗ್ಗೆನ್ನು ಕಳೆದಂತಾಯಿತು		

ತಿಳಿದು ನೇಡಿದ್ದೇಕೆ ನಿನ್ನಿನ ಹಗೆಲು ನಿನ್ನದು ಇಂದಿನದಿನ
ವರೆದು ಎಂದು ಹೇಡಿದು... ... 145

ಭೀಮ್ಮನು ದುರ್ಲೈಧನನಿಗೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಪಿಂತರೂ ಸತ್ಯ
ವನ್ನು ಬಿಹುವನಸ್ತಲ್ಲವೇದು ಹೇಳಿದುದು ... ... ”
ಭೀಮ್ಮನು ದುರ್ಯೋಧನನ್ನು ಕುರಿತು ಅಜ್ಞನನ್ನೇಡುನೇ
ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುರಿಂದ ಪೂರಂಡವ
ರಂತ್ತು ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಪಾಡಿಕೊಂಡರೆ
ನಿನಗೆ ಸಮಾನರಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ... ”

ದುರ್ವೀಧನನು ಬ್ರಿಂಗ್ತಾನನ್ನು ಕೆರಿತು ಪಾಂಡರೋಡನೆ ವೈರ
ವನ್ನು ಬಳಿಯಿಸಿ ಕಾಯ್ದವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೊಡತು
ಅವರೊಡನೆ ಯಿರುವುದಕ್ಕಾಗೆ ಪ್ರದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ... „

ಭೀಷಣ ನು ಕೌರವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದ ಮುಂದೆ ವಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ
ವನನ್ನು ನಿರ್ದೇ ಬಲ್ಲಿ ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೌರವನು
ಕಟ್ಟನೆಯ ನಿತ್ಯ ಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಂತ ವನನ್ನು
ಮಾಡುವೆವೆ, ನಿನು ಕೆಲವು ಭಂಬರೊಡನೆ ಪಶುಕಾಳಿ ವನನ್ನು
ಹೋಡಿದುಕೊಂಡು ಹಂಸಿನಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿಂದು ಹೇಳಿದು... 146

ଭୀଷ୍ମ ନୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟକ୍ଷିଣେ ନାହିଁ ଶେଇସିଲେବାରେ କେଳାଏ କେତୋଟା
ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟନ୍ତର କୌଣସିକେବାରେ ଅଜ୍ଞାନନେଇବାରେ ଯୁଦ୍ଧ କେବୁ
ନିଂଦେବା

ಇತ್ತಲ್ಲಾರ್ಥನನು ಮಹಾರಾಧಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿಗ್ರಾಮದರ್ಕಾರೆಗೆ
ಪಕುಗೆಳನ್ನು ಹೊಡಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಭೀಮಕ್ರಮ ಮಾಡಿದುಪಾಯವು ಉಳ್ಳೆಯದಾಯಿತಂದು ಕೀರ್ತಿ
ದಲ್ಲಿ ಎಡದ ಲಗಾಮನ್ನು ಹಿಡಿ ಎಂದು ಉತ್ತರನಿಗೆ
ಹೋಳಿದುದು

ತುರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರಿಸುವೆಡು ನಮಗೆ ವಾಟ್‌ವಾಡ್ ಕಾಯ್
ವಾಡುವರಿಂದ ವೇದಲು ಆಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ
ಕಂಪಾರಾರಫರ ಪೌರುವಣನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಉಗಾ
ಮನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜಾಗರೂಕೆಯಿಂದ ಕತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆ

ದು ತೆರುಗುವ ಜಂಮತ್ವಾರವನ್ನು ನೇರಿಡಿದು ಅಜ್ಞನನು				
ಉತ್ತರದಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	...	...	...	146
ಉತ್ತರನು ವಾಯುವೇಗಿಂದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ಕೌರೆ				
ವನ ದಂಬತ್ತಿ ಬಂದಿರುವನು ಕುರುಕುಲದ್ವಾಸಳನಾದಜುರು				
ನನ್ನ ತುರುಗಳನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು ಗಳಿಸಿದುದು ...	147			
ಉತ್ತರಾದ್ವೈತಾದಿಗಳು ಅಜ್ಞನನು ದೊರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹತ್ತಿ				
ದನು ಅವನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ನವ್ಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ				
ಯಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಜ್ಞನನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದುದು ...	"			
ಅಜ್ಞನನು ನಗೆತ್ತಾ ದೊರ್ಕೊಳ್ಳಿ ಶ್ವರರೆ ಕಾಲಾಗಳಿಗೆ ಎರಡಿರೆದು				
ಬಾಳಗಳನ್ನು ಹೊದೆದು ಮತ್ತು ಕೌರವನ ಸೇನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ				
ಬಾಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು ...	"			
ಅಜ್ಞನನ ಶಯಣಿ ಅದ ಕಟ್ಟಗಳ್ಳಿಗೆ ಕುರುಬಿಲವು ಹೆದರಿ ಜಡರಿ				
ಬಿಂದುದು ...	...	...	...	"
ಕುರುಸೇನಯು ಅಜ್ಞನನ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ನೇರಿಡಿ ಕಣಾದಿ				
ಸುಭಂತರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು ...	148			
ಕುರುಬಿಲವು ಆಕ್ಷಳನ್ನು ಮರಳಿ ಹೋಡಿ ; ಗೋಪರನ್ನು ಬಿಡು ;				
ನವ್ಯ ರಾಯನು ತುರುಸರೆಗೈಡಿಡುದು ತಪ್ಪು ; ಶತ್ಯಭಾ				
ಇಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತೆರದಿರಿಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡುದು ...	"			
ಅಜ್ಞನನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬಾಳಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳ				
ವರ್ಣನೆ ...	"			
ಅಜ್ಞನನ ಬಾಳಪ್ರಹಾರಗ್ಗಿಂದ ಕೂರವನ ಜೆತುರಂಗಕ್ಕೆ				
ಉಂಟಾದ ಅವಸ್ಥೆಗಳ ವರ್ಣನೆ ...	149			
ಅಜ್ಞನನ ಬಾಳಗಳ ಮಹಿಮೆಯ ವರ್ಣನೆ ...	"			
ಪಾಠ್ಯಪೊರ್ಕನು ಕುರುಸೇನಾ ಕಾನನಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಾಲಾ				
ಗ್ರಿಯು ಜಂಗಮಜಾಲವನ್ನು ಸುಷುಪ್ತಿ ಸುಷುಪ್ತಿದಂಬ				
ವರ್ಣನೆ ...	150			
ಅಂಜನೇಯನು ಅಜ್ಞನನನ್ನು ಹೊಗಿಂದುದು ...	151			
ದೋವತೆಗಳು ಅಜ್ಞನನ ಬಾಳಪ್ರಯೋಗಿದ ಒಾತುಯವನ್ನು				
ಹೊಗಿಂದುದು ...	"			

ವಿಷಯ

ಪ್ರಮುಖ

ಅಜ್ಞನನ ಬಾಣಪ್ರಕಾರದಿಂದ ನೋಂದ ಭಟ್ಟರ ಅವಸ್ಥೆಗಳೇ ವಣನೆ ...	... ...	... 151
ಅಜ್ಞನನು ಕೌರವನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಮುದರಿಸಿದುದು	... 152	
ಕುರುಸೇನೆಯ ಕುಂಗನನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರು ಗಾಂಗೀಯಾದಿಗಳು ಕೂಡಿದುದು ...	... ...	... "
ಕೌರವನ ಭೃತ್ಯರು ತುರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ; ಗೋಪ ಲರ ಸನ್ನೇಹಿಯಂದ ಪರುಗೇಳ ಹಿಂಡು ಪಟ್ಟಣದೆ ಕಡೆಗೆ ಬಡಲು ಉತ್ತರನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದು ...	... ...	... "
ಪಟ್ಟಣದೆ ಕಡೆಗೆ ಬಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ ಪಕುಗಳ ವಣನೆ	... "	
ಪಕುಗಳ ಹಿಂಡುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗೊಳಿಗಳ ವಣನೆ ...	... 153	
ಪಕುಗಳು ಹಿಂದಿರಿಗಿ ಹೋಗಲು ; ಸಂತೋಷಗೇಂಡು ಉತ್ತರಾ ಜ್ಞನರು ಮತ್ತೆ ಕಾಳಿಗೆಕ್ಕೆ ನಿಂದುದು ಮತ್ತು ಅಜ್ಞನನು ವೀರರನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆದುದು ...	... ...	... "

ರ್ನೆಯ ಸಂಧಿ : -

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ				
ತುರುಗಳ ಮರಳಿದ ಮೇಲೆ ಸೈಬಿಲ ಸ್ವೀಂಥವಾದಿಗಳು				"
ದುಯೋಧನನನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಅಜ್ಞನನನ್ನು ಮುತ್ತಿ				
ಕೊಂಡುದು ...	... ...	... 154		
ರಣವಾಧ್ಯಗಳ ವಣನೆ ...	... ...	... "		
ದುಯೋಧನನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞನನನ್ನು ಮುದರಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುದು ...	... ...	... 155		
ದುಯೋಧನ ಸ್ವನಿಕರು ಅಜ್ಞನನನ್ನು ಮುತ್ತುವಾಗ ವೂಡಿದ ಕಾಯ್ದುಗಳ ವಣನೆ ...	... ...	... "		
ಅಜ್ಞನನನ್ನು ಮುತ್ತುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅಬರಣಿಗಳ ವಣನೆ ...	... ...	... "		
ದುಯೋಧನ ಕಡೆಯ ಅರಿಥರು ಅಜ್ಞನನನ್ನು ನಿಂದಿ	... ...	... "		
ಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು	... 156			
ಅಜ್ಞನನು ತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಾಣಪ್ರಯೋ ಗವಾಜಿದು ...	... ...	... "		
		g		

1
ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಅಜ್ಞಾನನು ಮುರಿದ ರಥಗಳ ಸಂಶ್ಯಾಸನವು ...	... 156
ಅಜ್ಞಾನನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬಾಣಗಳ ಪಿಟ್ಟನಿಂದ ಕೃಪಾದಿ ಪ್ರತಿ ಯೋಥ್ಯಾಲ್ಕಿ ಉಂಟಾದ ಶಲಗಳ ವರ್ಣನೆ ...	... 157
ಭೀಮಕ್ರಮಕ್ಕೊಂಡ ಅಪ್ಪಣಿಗಳಿಂದ ಸೈನೆಯು ಮತ್ತೆ ಅಜ್ಞಾನನು ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿದುದು ... ... "	"
ಆಗ ಅಪ್ಪತ್ತಾಪನು ಕೋಪರಿದ ಕರ್ಣನನ್ನು ತಿರಸ್ತು ರಿಸಿದುದು ...	158
ದ್ವಾರ್ಗಣನು ಕರ್ಣನನ್ನು ತಿರಸ್ತು ರಿಸಿದುದು ... ... "	"
ದ್ವಾರ್ಗಣನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಕಂಗಿಸಿದುದು ... ... "	"
ಕರ್ಣನು ದ್ವಾರ್ಗಣದಿಳಿನ್ನು ತಿರಸ್ತು ರಿಸಿ ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಪ್ರತಿ	"
ಭಂಪಿಸಿದುದು 159	
ಕರ್ಣನು ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಇದಿರಾ ದುದು ...	"
ಅಜ್ಞಾನನು ಕರ್ಣನೊಡನೆ ವೀರವಾದವನಾದಿದು ...	"
ಕರ್ಣಾಜಾನರೆ ಯುದ್ಧ ವರ್ಣನ 160	
ಅಜ್ಞಾನನು ಕರ್ಣನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು ... ... "	
ಕರ್ಣನು ಅಜ್ಞಾನನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು ... ... "	
ಕರ್ಣನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ತರನು ಹೆಡರ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೋಂಡುದು ... ... "	
ಅಜ್ಞಾನನು ಕರ್ಣನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿದುದು ... 161	
ಕರ್ಣನು ಅಜ್ಞಾನನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣ ಗಳನ್ನು ಹೊಡಿದುದು ... ... "	
ಅಜ್ಞಾನನು ಕರ್ಣನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣ ಗಳನ್ನು ಹೊಡಿದುದು ... ... "	
ಅಜ್ಞಾನನ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಮರೆಯಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು ಕಾಣಿದೆ ಕುರುಸೇನೆಯು ಭೀಮಕ್ರಮದುಯೇಂದ್ರನರನ್ನು ಬರಹೇಳಿಂದು ಕರ್ಕಗುತ್ತಿದ್ದುದು ... ... "	
ಕರ್ಣನು ಅಜ್ಞಾನನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿ ಶರಪಂಬರವನ್ನು ಹಂಡಲು ಉತ್ತರನೇ ಹೊದಲಾಡವರು ಹೆಡರಿದುದು ... 162	

ಕೌರವನ ಸ್ಯಾನಿಕರು ವೀರವಾದವನ್ನಾಡಿದ್ದು.... 162

ಅಜ್ಞಾನನು ಕರ್ಮನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿ ಸಾರಧಿ ರಥ ಭಾಪ

ಗಳಿನ್ನ ಕಡಿಯಲು; ಕರ್ಮನ ಭಂಗಿತನಾಗಿ ಮೈನದಿಂದ
ಹೊರಟಿ ಹೋದು.... .... ..,

ದೋರ್ಮಣನು ಕರ್ಮನ ಈತನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಅಜ್ಞಾನ

ನೋಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಿ ಸಿದ್ಧನಾದುದು.... .... ..,

ದೋರ್ಮಣನು ಅಜ್ಞಾನನೋಡನೆ ಇದಿರಾಗು ಕರ್ಕ್ಯಾರ್ನಿಂಬೋದವಿದ್

ಬಾಣಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ಹೇಳಿದು.... 163

ಅಜ್ಞಾನನು ದೋರ್ಮಣನಿಗೆ ಉಪಭಾರೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು

ತೋರಿಸಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು.... ..,

ದೋರ್ಮಣನು ಅಜ್ಞಾನನಿಗೆ ಯುದ್ಧದ್ವಾರಾ ವಿನಯವು ಯೋಗ್ಯ

ವೆ? ಎಂದು ಆಳ್ಳಿಸಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೋಡಿದು.... ..,

ಅಜ್ಞಾನನು ದೋರ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ಕಲಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ನಾನು ಕಲಿತಿರುಪುದೆನ್ನು ನಿಮಗೊಳಿಸಿದೆನು ನೋಡಿವು

ದೊದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಸುರಿದು.... 164

ದೋರ್ಮಣನು ವಿಷಯಲಂಬಂತಹನಿಂದ ಪಡೆದ ಪುತ್ರನಷ್ಟತ್ವಾ

ವಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾದ ಮಗನು ನೀನೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಜ್ಞಾನನನ್ನೂ ಅವನ ಕೈಜೆಳಿಕವನ್ನೂ ಹೊಗ

ಿದು.... ....,

ದೋರ್ಮಣನು ಅಜ್ಞಾನನ ಚೇಳಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದು.... ..,

ಅಜ್ಞಾನನು ದೋರ್ಮಣನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವನ ಬಾಣಗಳನ್ನು

ಕತ್ತಲಿಸಿವು.... ....,

ಅಜ್ಞಾನನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಅವ

ನನ್ನ ಹೋಗಳಿದು.... ....,

ಅಜ್ಞಾನನ ಬಾಣಪ್ರಯಾರ್ಥಿಂದ ದೋರ್ಮಣನ ಸಾರಧಿಯು ಸಾಯಲು

ದೋರ್ಮಣನು ಹಿಂದೆಗೆದುದೆನ್ನು ನೋಡಿ ಕರ್ಮನ ಹಾಸ್ಯ

ಮಾಡಿದು.... ....,

ಅಕ್ಕತಾಫ ಮನು ಕರ್ಮನನ್ನು ಸಾರಧಿಯು ಮಡಿದುಬರಿಂದ

ದೋರ್ಮಣನು ಹಿಂದೆಗೆದರೆ ಅದಕ್ಕಿ ಹಾಸ್ಯವಾಡುವೆದುಹಿತವೆಲ್ಲ

ಆ ಕೇಶಸಕ್ತಿ ನಾನು ನಿಂತುವೆನು ನೋಡಿದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಜನ		
ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭಾಷಿಸಿದುದು	....	165
ಅಕ್ಕಿತಾಫುವನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಾಪ ಕರ ವಿದ್ಯೇಗಳೆ		
ಅಪಕರೆತೆಮು ಸ್ವರ್ವಮಾಡಿ ಕನ್ತುವಿದ್ವಾಭಾವಗೊಳಿಬಿಂ	....	"
ಯನ್ನು ತಿಳಿದಿರ್ದ ರೆ ಅರಿ ಯುಂದು ಬಾಳಿಗೆಳಿಂದ ಹೊಡಿದುದು	....	"
ಅರ್ಜನನು ಅಕ್ಕಿತಾಫುವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ಹೊಡಿದುದು	....	166
ಅಕ್ಕಿತಾಫುವನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ಹೊಗೆಳಿತ್ತಾ ದೇವತೆಗಳು ಸ್ತುತಿಸುವಂತೆ ಬಾಳಿಗೆಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದುದು	....	"
ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರಾನಿಗೆ ಅಕ್ಕಿತಾಫುವನ ಸಾಹಸನನ್ನು ತೋರಿ		
ಅವನ ಬಾಳಿಗೆಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿದುದು	....	"
ಅರ್ಜನಾಕ್ಕಿತಾಫುವನ ಯುಂಧ ದ ವಣನೆ	....	167
ಬಾಳಿಗೆಳು ಮುಗಿದುದೀರ್ದ ಅಕ್ಕಿತಾಫುವನು ಕೈಗೆಂದಿ ನಿಲ್ಲಲು;		
ಕೃಪಾಭಾರ್ಥಿನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ತರುಬಿದುದು	....	"
ಕೃಪಾಭಾರ್ಥ ಯುಂಧ ದ ವಣನೆ	....	"
ಕೃಪಾಭಾರ್ಥನ ಸಾರಧಿ ತುರಗಾಗೆಳನ್ನೂ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ಅರ್ಜನನು		
ಕಡೆಯಲು; ಕೃಪನು ಹುಂದಿರಿಗಿದುದು	....	"
ಕರ್ಮನೇನೆಯು ತಮಗೆ ಅಪಜಯವೃಂಢಾದುದೀರ್ದ ಹೇಳಿದುದು....	168	
ಭೀಮ್ಮನು ಕರ್ಮನೇಯು ಅನಾಯಾಕ ವಾದುದೀದು ಪಾಫ್ರನು		
ರಣಕೆಯನ್ನು ತಹದುದು	....	"
ಭೀಮ್ಮನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ತಡೆದೋಡಿಯೆ ಖಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ		
ಸುಭರ್ತರು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ ಹರಿಗೊಡಿ ಅರ್ಭಾಟಿಸಲು;		
ಚತುರ್ಭಾಲವು ಭೌರೀಯ ನಾದೋಡನ ಅರ್ಜನನನ್ನು ಮು		
ತ್ತಿದುದು	....	"
ಭೀಮ್ಮನು ಬಿರುದುಗೆಳನ್ನು ಹೊಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದುದು....	....	"
ಭೀಮ್ಮನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ಕಣ ದೊರ್ಕಿ ಕೃಪಾಕ್ಕಿತಾಫುವರ		
ನ್ನು ಗೆಲಿದುದಕ್ಕ ಹೊಗೆಳಿತ್ತಾ ನಿವೃವಧಿಯು ಕಳೆದುದೇರಿ		
ನಿಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿರಾ ? ಎಂದು ಕೂರಲಾ		
ನುಯೋಗದೀಡನ ಬಾಳಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿದುದು	....	169

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಅಜ್ಞಾನನು ನಿಮ್ಮ ಕರುಣಾವಲೋಕನದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸಿರಿಯುಂ		
ಟಾಗುವುದು ಬೇರಿಲ್ಲ ವೇಬುದೇ ಹೊಡಿಲಾದ ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳ		
ನಾನ್ಯಾತ್ಮಾ ಭಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು ... 169		
ಭೀಮ್ಮನು ಪಾಠ್ಯನ ಭಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿ ಸಾರಥಿಯನ್ನೂ		
ಹನುಮನನ್ನೂ ಗಾಯಗಾಳಿಸಿ ಕವಚವನ್ನು ತೆರೆದು ಎದೆಗೆ		
ಭಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡಿದು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಸಿದುದು.... , ,		
ಭೀಮ್ಮನ ಏಟೆಗೆ ವೈಮಾನಿಕರದೆ ಉತ್ತರನನ್ನು ಅಜ್ಞಾನನು ಬೀಸಿ		
ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು .... , ,		
ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಕೆಳಕವೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಹೆಡರ		
ದಿರು ಈಗ ಉಂಟಾದ ಸ್ವಾರ್ಥಿಯು ನಿನಗೆ ಚಾತ್ರವಲ್ಲ ಎನಗೂ		
ಧ್ಯಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮವನಿಗೂ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು. ಕೊಳ್ಳಿಸಿ		
ಕೊಂಡರೆ ಭೀಮ್ಮನು ರುದ್ರಸಮಾನನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ... 170		
ಅಜ್ಞಾನನು ಭೀಮ್ಮನ ಸಾರಥಿಯನ್ನು ನೋರ್ಯಾಸಿ ಧ್ಯಾಜದಂಡ		
ವನ್ನು ಮುರಿದು ರಥವನ್ನು ಶಿಥಿಲಗೊಳಿಸಲು, ಭೀಮ್ಮನು		
ಕೊಳ್ಳಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಸಿದು		
ಭೀಮ್ಮ ಪಾಠ್ಯರ ವಂತಾರಸ್ತಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಣನೆ ... 171		
ಇಂದ್ರನು ಭೀಮ್ಮ ಪಾಠ್ಯರ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದುದು ... , ,		
ದೇವತೆಗಳು ಭೀಮ್ಮ ಪಾಠ್ಯರನ್ನು ಹೊಗಳಿಸಿದು ... 172		
ಉತ್ತರನು ಭೀಮ್ಮನಾರವಶೀಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಿಂದ ಕೇಣ ಗುರುನಂ		
ದನ ಗುರು ಕೃಪರಿಂದಧಿಕವೆಂದು ಅಜ್ಞಾನನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ... , ,		
ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರನೊಡನೆ ಭೀಮ್ಮನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ... , ,		
ಮತ್ತು ಭೀಮ್ಮ ಪಾಠ್ಯರ ಭಾಣಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಣನೆ ... , ,		
ಅಜ್ಞಾನನ ಏಟಿಸಿದ ಭೀಮ್ಮನು ಮೂಳ್ಳತನಾಗಿ ಬೀಳಲು; ದು		
ರೈಧ್ಯಾಧನನು ಯಾದ ಕ್ಕೆ ಹೊರಿಟಿದು 173		
ಪುರೂಧನನ ಸಾರಥಿಯು ರಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು; ಅತಿರಥರೂ		
ಕೆದರಿದ ಬಿಲವೋ ಬಿಂದು ಸೇರಲು; ವಾದ್ಯ ರಥಸದೊಡನೆ ಕೌ		
ರವನ ಬಿರುದನ್ನು ಹೊಗಳಿಸಿದು ... ... , ,		
ಅಜ್ಞಾನನ ಕೌರವನ ಸ್ವನಿಕರನ್ನು ಇಡರಿ ಹೊಗೆವಂತೆ ಹೊಳಿ		
ದುದು 174		

ವಿಭಾಗ	ಪುಟ
ಕೌರವನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮುಕ್ತದಲಿಸುತ್ತು ಬಾಣಪ್ರಯೋಗೆ ನನ್ನ ಮಾಡಿದುದು	174
ಅರ್ಜುನನು ಅರ್ಥಾಯು ಕ್ಷಯಿತು ಇನ್ನು ನಿನ್ನನನ್ನು ಹೊಡಿದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೈತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವೆನೆನ್ನತ್ತು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡಿ ದುದು	"
ಕೌರವಾಜುನರ ವಿರವಾದಷ್ಟುವರ್ಕವಾದ ಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆ....	175
ದುರ್ಯೋಧನನು ಜವಗೆಂದಿ ಸಾರಥಿಗೆ ಸೂರ್ಯಿನ ರಥವನ್ನು ಹಿಂದಿ ರಾಗಿಸಲು ಅರ್ಜುನನು ಪಾರ್ಥಿವರಿಗೆ ಪರಾಯನವು ಯೋಗ್ಯ ವಿಶ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲುಪ್ರಾರ್ಥಿಲ್ಲ ನಿಷ್ಠು ಎಂದು ಕೌರವನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು	176
ಅರ್ಜುನನು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ವಾಣಿ ನೋಡಿದು ಮತ್ತು ಅಹಿಯಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದುದು	"
ಮರ್ಯಾಧನನು ನಾಳಿಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಳಿಗಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠಲು ಸೇನೆ ಯೆಳ್ಳವೂ ಸಾವಾನ್ನು ನಿಷ್ಠ ಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಗೊಳಿಸಿದುದು	"
ಕಣಣನು ದೇರಿಗೆ ನೋವನ್ನು ಮಾಡಿದುರಿಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲುವನೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಗಿದುದು, ಮತ್ತೀಲ್ಲಿಂ ದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಯತ್ವಾ ಮನು ವಿಜ್ಞಾಭಿಸಿದುದು ವೃಷಣೇನಾದಿ ಗಳೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಭಿಸಿದುದು	"
ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದೇರಿಣಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಣಿಕಾದಿ ಗಳೊಳಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇತರಸ್ಯೆಸ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೀಗೆ ಯೆಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಯಾನಿಕರು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಕೊಂಡುದು....	177
ಸೇನಯು ಮುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ತರನು ನಾವು ಉಳಿಯುವ ರಿತಿ ಯಾವುದೆಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	"
ಅರ್ಜುನನು ವೈರಿಬಲವನ್ನು ಒಂದುಬಾಣದಿಂದ ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಹೆಚರಬೈರವೆದು ಉತ್ತರಣಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ...	"
ಅರ್ಜುನನು ವೈರಿಸ್ಯೆಸ್ಯಾವನ್ನು ಇತರ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗುಪ್ತಾಲ್ಯಾದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮಾನಿಸಾತ್ರ ವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠ ಯಿಸಿದುದು ...	178

ದಿವರೆ

ಪುಟ

ಕೆತ್ತುನೈಸ್ಯನ್ನಪೇ ಮುಂದೆ ಸುಗ್ಗಿ ಬರಲು ಅಜ್ಞಾನನು ಸಮೀಕ್ಷೆ					
ನಾಸ್ತಿಕವನ್ನು ಹೊಡಿದುದು	....	....	....	....	178
ಸಮೀಕ್ಷೆಹಣಾಸ್ತಿದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಸೈಸ್ಯವೆಲ್ಲವೇ ಹೈಮು	....	....	....	....	"
ರಹುದು	....	....	....	....	
ಸಮೀಕ್ಷೆಹಣಾಸ್ತಿರಿಂದ ಹೈಮುರೆದ ಜತ್ತಂಗರೆದ ಅವಸ್ಥಾನು	....	....	....	....	
... ವಣಿನವ್ಯ	....	....	....	....	179
ವಿಶ್ವ ತೈಜಸ ಪ್ರಾಜ್ಞ ನಾಮಗಳಿಂದ ಜಾಗ್ರತ್ವಪ್ರಾಪ್ತ ಸುಧುಪ್ರಾಪ್ತಿ					
ಗಳಂಬ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನು ಸಂಖಂಧಿಸಿಂಹಿದ್ದರೂ					
ತುರೀಯನು ಹೇಗೆ ಅವಸ್ಥಾತ್ರಯ ಸಂಖಂಧವನ್ನು ಬಿಂಬಿ					
ಸ್ವಪ್ರಕಾಶ ಒಂದೂಪರಿಂದ ಬೆಳಗುವನೇ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ					
ಸೈಸ್ಯವೇ ತೂಕಾದಿಸಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಭೀಷಣ್ಣನು ಸಮೀಕ್ಷೆ					
ನಾಸ್ತಿಕಚ್ಚಿ ಒಳಗಾಗದೆ ರಥದಲ್ಲಿ ನಿಪಂಗಳನಾಗಿ ಪ್ರಕಾ					
ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು	....	....	....	....	180
ಅಜ್ಞಾನನು ಒಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲಂಬಲವನ್ನೂ ಗೆದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ					
ದೇವತೆಗಳು ಹೊವ್ವಿಗಳನ್ನು ಚಿಲ್ಲಿಲು; ಅಜ್ಞಾನನು ನಿಜಮು					
ಹಿಮರಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕಿ ರಥವನ್ನು ಬಿಂಬಿದು	....	....	....	....	"
ಅಜ್ಞಾನನು ದೇಶೋಽಭಿಪ್ರಾಯ ಏವಂದಿಸಿ ಕೆಣಿನ ಮಕುಟಪತ್ರೆ					
ಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ದುಯೋಽಧನನ ವಸ್ತಾರಭರಣಗಳನ್ನು					
ತೆಗೆವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರನನ್ನು ನಿಯೋಗಿಸಿದುದು	....	....	....	....	181
ಅಜ್ಞಾನನ ರತ್ನಾರಿಸಂಗ್ರಹದ ವಣಿನೆ	....	....	....	....	"
ಅಜ್ಞಾನನ ನಿಯೋಗದಂತೆ ಉತ್ತರನು ರತ್ನಾಂಬರ ಭೂಪಣಿ					
ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಥಕ್ಕಿ ಹತ್ತಿದುದು. ಮತ್ತು					
ಭಿಪ್ರಾನು ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಅಡ್ಡಹಾಕಿದು	....	....	....	....	182
ಅಜ್ಞಾನನು ಭಿಪ್ರಾನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೆತ್ತಿರಿಸಿ ಮಕುಟವನ್ನು					
ಕೆಡಹಿ ಹಿಂದಿರಿಗಿ ಉತ್ತರನೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾ ಬನ್ನಿಯ					
ಮರದಲ್ಲಿ ಅಯುಧಗಳನ್ನಿಂತ್ತು ವೋದಲಿನ ರಥವನ್ನೇ ಜೋಡಿಸಿ					
ವಿರಾಟನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	....	....	....	....	"
ದೇವತೆಗಳು ನಾರಾಯಣನ ಹೈದುನನಾಡ ಅಜ್ಞಾನನನ್ನು ಹೊಗ					
ಳಿದುದು	....	....	....	....	"

ಎಂನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ	... 183
ದುರೀಕರಣನನ ಕಡೆಯವರೆ ಅಪವೂನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ವೇಲು ಮುಸುಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ದೆಗ್ಗಾಡಿದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆ	
ಗಳಿಗೆ ಹೋದುದು ... ... "	
ಹಿಂಡಣ ಸಂಧಿಯ ಕಣನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅರ್ಜನನೆನು ಬಸ್ತಿಯ ಮುದರ್ದಲ್ಲಿ ಕೈದುಗೇಳಿಸುವುದು ಪುನ್ನಿನ ಹುಲುರಥವನ್ನು ಜೋರ್ ಹಿಸಿ ತಾನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿಲು ಅಂಜನೇಯನು ಬೋಳಿಕ್ಕಿಳಿಳಿಲು ಪಟ್ಟಳಿದೆ ಸಮಿಖಪದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಉತ್ತರನೊಡನೆ ವಾತಾಡಿ ದುದು 184	
ಅರ್ಜನನೆ ಉತ್ತರನಿಗೆ ನಿನೆಗೆದ್ದೆ ನಿಂದು ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹರಣ ; ರಾಜನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲಿ ಪಾರರು ನಿನ್ನ ವಿಜ ಯಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಿಸಲಿ ಯಂದು ಹೇಳಿದುದು ... ... "	
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜನನೆ ಅಪ್ಪಣಿಯಂತೆ ದೂತರನ್ನು ವಿರಾಟನ ಸಮಿಳ ಪಕ್ಕೆ ಕಾಶಿಹಿದುದು ... ... "	
ಇತ್ತಲಾವಿರಾಟನು ಕಂಕನೊಡನೆ ಅರವನಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತರ ನನ್ನ ಕಾಳಿದೆ ರಾಣಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿಲು; ಅವರು, ಉತ್ತರನು ಯುದ್ಧ ಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಹಿದುದು ... "	
ವಿರಾಟನು ಉತ್ತರನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸ್ವಫ್ತಪಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಲವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗೇಳಿಸ್ತು ಕೆಳಿಹಿ ಮನೇಸ್ವಾಶೀಯಿಂದಿ ರಲು ; ದೂತಾದಿಗೇಳು ಬಂದು ಧ್ವಂಸವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸು ಉತ್ತರ ನನ್ನ ಇದಿರುಗೊಳ್ಳಬಂತೆ ನಂಬು ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು 185	
ಉತ್ತರನ ಮತ್ತು ಅವನ ಜಯದ ವಳಿನೆ ... ... "	
ವಿರಾಟನ ಹಘಾನುಭಾವಾಗೇಳ ವಳಿನೆ ... ... "	
ವಿರಾಟನು ದೂತಾಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದು ... 186	
ರಾಜಪುತ್ರಿಯರು ಅಲಾಕಾರಿಸಿಕೊಂಡು ವೃದಂಗಾದಿ ವಾಢ್ಯಗೇಳೇಳ ಜನೆ ಉತ್ತರನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟ್ಟಿದು ... "	

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ವಿರಾಟನು ಹರುವನನ್ನು ತಾಳಿ ಕಂಕನನ್ನು ದ್ವ್ಯಾತಕೇಳಿಗೆ
ಕರೆಹುಲು; ಅವನು ಜಾಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೋಪಣನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
ದುದು 186

ವಿರಾಟನು ಪಣವಿಲ್ಲದೆ ಹರುಷದಿಂದ ಆಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಮನ
ಪಾದೆಪರಿಂದ ದೋಪವಿಲ್ಲ; ಹೂಡಿನೆಲು ಕಂಕನು ನೆಗುತ್ತು
ಹಾಸಂಗಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದುದು ... ... "
ವಿರಾಟನು ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಧರ್ಮರಾಯನೊಡನೆ ಉತ್ತರನ ಪರಾ
ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೋಗಿದುದು 187

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಸಾರಥಿಯಿಂದ ಜಯವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ
ಹೂತಾಡಿದುದು ... ... "

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಹೂತಿಗೆ ವಿರಾಟನು ಕೋಟಿಸಿಕೊಂಡುದು ... "

ವಿರಾಟನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೊಡನೆ ಸಾರಥಿಯು ಗೆಲಿದನೆಂದು ಹೇಳಿ
ದುದನ್ನು ಈಗ ಸಹಿಸಿರುವೆನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾರೋಡನೆಯೂ
ಹೇಳಬೇಡವೆಂದು ನಿರ್ದಿಷಿಸಿದು 188

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೋಟಿಸಬೇಡ, ನಿಜವ
ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾರಥಿಯು ಗೆದ್ದವನು ನಿನ್ನ ಮನಗನು ಸಾರಥಿ
ಯಾದವನು ನಾನು ಸುಳಾಡುವವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ... "
ವಿರಾಟನು ಕೋಟಿಸಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮರಾಯನ ಹಣಿಯೋಡಿಯು
ವಂತೆ ಸಾರಿಯಿಂದ ಹೂಡಿಯಲು; ರಕ್ತಧಾರೆಯು ಸುರಿದುದು ... "

ಧರ್ಮರಾಯನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ತವನನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ
ಹಿಡಿದು ಒರೆನ್ನೆಟಿಟಿದಿಂದ ದೌರ್ಪಡಿಯನ್ನು ನೋಡಲು:
ಅವಕ್ಕು ಬಂದು ಸೀರೆಯ ಸರ್ಗಿನಿಂದ ರಕ್ತವನನ್ನು ತೊಡೆ
ದುದು 189

ದೌರ್ಪಡಿಯು ಬಂದು ಕಂಕನ ಫಾಲ ಕವೋಲಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆ
ದುದನ್ನು ಕಂಡು ವಿರಾಟನು ದೌರ್ಪಡಿಯನ್ನು ರಕ್ತವನನ್ನು
ಹಿಡಿಯಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು ... ... "

ಕಂಕನ ರಕ್ತವು ಭಾಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಆಪ್ರದೇಶವನ್ನೇ ಹಾಳು
ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಬೃಹನ್ನಾಳೆಯ ಬಿರುದು ಇರುವುದು

h

ಕಾರುಷಿಕನಾದ ಈ ಮನಿಯು ರಕ್ತವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ
ಕಾ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದನೆಂದು ದೌರ್ಪದಿಯು
ವಿರಾಟನೀಕಣ ಹೇಳುದುದು 189

ವಿರಾಟನು ಸೃಜಾದಿ ಯಾರು ? ಬೃಹನ್ನಳಿ ಯಾರು ? ಕಂಕ
ಮನಿಗಳಾರು ? ಇವರೊನ್ನುಸಂಬಂಧವಿರುವುದೋ ಎಂದು
ಚಂತಿಸಿ ಸುಧ್ವಾನಿರಲು; ಇತ್ತು ಉತ್ತರನನ್ನು ನೋಡುವವರ
ಗುಪ್ತ ಬಿಂಬಾಗಿ ಸೇರಿದುದು 190

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳಲು ಸುಧತಿಯರು ಸೇಸೆಯನ್ನು
ಚೇಳಿಲ್ಲ; ಉತ್ತರನ ಪದನವು ಕಳೆಗೆಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಉಂಡಿತರು ಜಯವು ಯಾವರೀತಿಯಾದುದೋ ಎಂದು
ತಮ್ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗುಜಾಗುಜಿಸಿದುದು ... ... „

ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉತ್ತರನು ಕಣ ದೌರ್ಣಾರಿಗಳನ್ನು
ಗೆದ್ದ ನೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬೃಹನ್ನಳಿಯಿಂದ ಜಯ ಪುಂ
ಶಾಗಿರೆಬಹುದೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು ... ... „

ಉತ್ತರನು ಹೆಚ್ಚಿದ ದುಗುಜದಿಂದ ಕೂಡಿ ರಾಜಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಿರಲು;
ವಿರಾಟನು ಇದಿರುವೆಂದಿನಿಸಿದುದು ... ... „

ವಿರಾಟನು ಬುದ ಉತ್ತರನನ್ನು ಅಭಿಜಂಧಿಸಿದುದು 191

ಉತ್ತರನು ವೀರೋವಜಾರವು ತನಗೆ ಸಳ್ಳಿವುದಿಲ್ಲವೆಂದು
ನಿರಾಕರಿಸಲು; ವಿರಾಟನು ದುಗುಜವು ಭೇವ್ಯ ದೌರ್ಣಾ
ರಿಗಳನ್ನು ಗೆಲಿದು ಬುದ ನಿನಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತೆ
ಉಪಜರಿಸಿದುದು ... ... „

ಉತ್ತರನು ಸಾರಥಿಯಾದ ತನಿಗಿಪ್ಪು ಉಪಜಾರವೇಕೆನಲು;
ನೀನೇ ಗೆಲಿದವನು ಸಾರಥಿಯಾದವನು ಬೃಹನ್ನಳಿ ಹೀಗಿರಲು
ನೀನು ವೃತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವಿರಾ
ಟನು ಹೇಳುದು ... ... „

ಉತ್ತರನು ಆತ್ಮಸಿಂದೆಯನ್ನು ವಾಡಿಕೊಂಡು ಗೆಲಿದವನನ್ನು
ಉದಯದಲ್ಲಿ ನಿವ್ಯಾದಿರಿಸ್ತೀಯೆ ತೋರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ
ಬೇಕೊಂಡುದು 192

ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಾನು ತಂದ ವಸ್ತು)		
ಭರತಾದಿಗಳನ್ನು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಧರ್ಮ		
ರಾಯನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು... ...	192	
ಭೀಮ ನಕುಲ ಸಹಬೇವರೂ ದೌರ್ಪದಿಯೂ ಯಂಥಿಮಿರನ		
ಮನೆಗೆ ಬಿರಲು ಎಲ್ಲರೂ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪಂದನಾಲಿಂಗ		
ನಾಭಿಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದುದು ... ... "		
ಅಜ್ಞಾನನು ಕೌರವರಾಯನ್ನು ಗೆದ್ದಿರೀತಿಯನ್ನು ಇತರರು		
ತ್ರಿಗರ್ತರಾಯನ್ನು ಗೆಲಿದ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದುದು ... "		
ಅಜ್ಞಾನನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಹಣಿಯ ಗಾಯವನ್ನು ಕಂಡು		
ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು 193		
ಧರ್ಮರಾಯನು ಹಣಿಯ ಗಾಯದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿರಲು;		
ಅಜ್ಞಾನನು ದೌರ್ಪದಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಷ		
ಗೊಂಡು ಹೂತನಾಡಿದುದು ... ... "		
ಭೀಮನು ಕೊಷಪ್ರೇಕಂಡು ವಿರಾಟನನ್ನೂ ಅವನ ಕುಲವನ್ನೂ		
ಸಂಕರಿಸುವೆನೆಂದು ಖದ್ದೀರ್ಗಿಸಿದುದು ... ... "		
ಧರ್ಮರಾಯನು ರಕ್ತತಪ್ತಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿಲಿಪಿಂದು ಆಖೆಯಿಟ್ಟು		
ಹೇಳಿ ಭೀಮನನ್ನು ತಡೆದುದು ... ... "		
ವಿರಾಟನು ಸ್ವಾನಿ ಯೆಂಬಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಿರುವನು ;		
ದೌರ್ಪದಿಗೆ ಕೇಳಕನ ಬಾಧೀಯೂ ಇವನ ಕೂಟದಿಂದ		
ದುದು ; ಅದುದರಿಂದ ಇವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು ಸರಗನ್ನು		
ಬಿಡೆಂದು ಭೀಮನು ಹೇಳಿದುದು 194		
ಧರ್ಮರಾಯನು ನಾವು ವಿರಾಟನನ್ನು ಒಲ್ಲಿಸಿ ಅವನನ್ನೇ		
ಕೊಂದರೆ ಲೋಕಾಪಾದವು ತಪ್ಪಿತುದಿಲ್ಲ ; ನಮ್ಮ ದುಷ್ಕಾ		
ತದಿಂದ ನಮಗೆ ನೋಪುಂಟುದುದು ; ಇದಕ್ಕೆ ಇತರರನ್ನು		
ಅವಗಳಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಹಾನಿಯು ತಪ್ಪಿತುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ		
ನೀನು ಸೈರಸು ಎಂದು ಭೀಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ... ... "		
ಭೀಮನು ಹದಿಮೂರು ಪಷ್ಟಗಳು ತೊಳಿಲಿದುದು ಸಾಲದೆ ;		
ಕೋಲು ಸುವ್ಯಾನೆ ನಿಂತರೆ ರಾಜತೇಜಸ್ಪನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ		

ಗೊಳಿಸುವುದು ಯಾವಾಗೆ ? ನಮ್ಮನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡಿ		
ಯೆಂದು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	... 194	
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ನಾಳೆ ಪ್ರಾತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆ		
ಭೂರ್ಜ ವಿರಾಟನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಂಡತ್ವಕೋಣದು		
ವಿರಾಟನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸಿ ಕೇಂಡರೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು		
ವಂ ; ತಫ್ರದಿಂದ ಕೆಂಡರೆ ಮನ್ನಿನುವಂ ; ಎಂದು ಹೇಳಿ		
ಸಮಾಧಾನಪದಿಸಿದುದು ...	... 195	

ಗಾನಯೆಯ ಸಂಧಿ:—

ಜನ್ಮೈಂದನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ ...	...	...	”
ಪಾಂಡವರು ಕರುಷ್ಯಾಂದ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು ; ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕೆ			
ನಲ್ಲಿ ಅರುಳೈದೆಯವಾದ ದು ...	...	...	196
ಅರುಳೈದೆಯವರ್ಣನೆ ...	...	...	”
ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾಯಗೆಗೆಳಿತನೆ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ವರ್ಣನೆ ...	...	...	”
ಪೂರ್ಣಾಂತರರು ಎದ್ದು ಮಂಗಳಸ್ವಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು ...	...	...	”
ಪಾಂಡರು ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಬಾಕ್ರುಂಳಿಗೆ ಧೇನ್ಯಾದಿದಾನವನ್ನು			
... ಮಾಡಿದುದು ...	...	...	197
ವೇಷಾಂತರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜೈತ್ರಪಶ್ಚಿಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ			
ಧರ್ಮರಾಯನ ಉಪಮಾನದ ಕಥನವು ...	...	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮಾದಿಗೆಂಡನೆ ವಿರಾಟನ ಅರಮನಗೆ			
ಬುದು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಲು ; ಭೀಮಾದಿಗೆಂ ಅವನ			
ಪಾದಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ...	....	....	”
ಕಂಳಕಿಗಳು ಪಾಂಡರ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ಅವ			
ರನ್ನು ನೀರಾಕರಿಸಲಾಗದ ಬಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ			
ದುದು ...	....	....	”
ವಿರಾಟನು ಕಂಳಕಿಗಳ ಪಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತೆಂತಿಸಿದುದು	....	198	
ವಿರಾಟನು ಉತ್ತರ ಪುರೋಹಿತ ಪ್ರಧಾನರೂಡನೆ ಈಲಗಸಾಲೆಗೆ			
ಬಂದು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಂಡವರ ರತ್ನಭರಣಪ್ರಭೆಯನ್ನು			
ಕಂಡುದು	....	....	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ವಿರಾಟನು ಸೋದರರಚತ್ತಮ್ಯಯಾಯದ್ ಪಂಥ್ಯದಲ್ಲಿ ವೆರೆಯುವ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಾಳಿ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ದೌರ್ಪದಿಯನಾಳಿ ನೋಡಿದುದು 198	"
ವಿರಾಟನು ಪಾಂಡವರನ್ನು ವಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೀರಗುವಡಿದುದು ... ,	"
ಪಾಂಡವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಲವರು ಕಂಕಾಡಿಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ರೆಂದೂ ಕೇಲವರು ಸುರಲೋಕಪಾಲಕರೆಂದೂ ಕೇಲವರು ತಿಳಿ ಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಯೋಜಿಸುತ್ತಿರಲು ; ಆ ಕೂಟ ವನ್ನು ನೋಡಿಸಿ ವಿರಾಟನಿಗೆ ಉತ್ತರನೆನ್ನ ಹೇಳಿದುದು 199	"
ಉತ್ತರನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೋರಿ ದುದು ... . ,	"
ಉತ್ತರನು ದೌರ್ಪದಿಯನಾಳಿ ವಿರಾಟನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಧರ್ಮರಾ ಯನಿಗೆ ವಂದಿಸುವಂ ನಡೆಯಿಂದು ಹೇಳಿದುದು ... 200	"
ವಿರಾಟರಾಯನು ಇವರು ಪಾಂಡವರೇ ? ಇವರು ಎಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬೀರಗಾದುದು ... ,	"
ಪಾಂಡವರು ಒಂದು ವರ್ಗವಂಜಾಳ್ಳ ತವಾಸವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದ ಕೈಲ್ಲಿನುಗೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಂಟು ಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿದ್ದರು ಇವರ ನಡೆವಳಿಯೇ ಬೇರೆತೆರನಾದುದು ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಫಲಿಸಿತು ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವೆಂದು ವಿರಾಟನು ಸಂತೋಷ ಗೊಂಡುದು ... . ,	"
ವಿರಾಟನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯನೆಳ್ಳಿಸಿನ ನಮಸ್ಕಾರ ಸಿದುದು 201	"
ವಿರಾಟನು ಮಂತ್ರಿ ಪ್ರತಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದುದು ... . ,	"
ವಿರಾಟಪತ್ನಿಯು ತನ್ನ ವರಗಳೊಡನೆ ದೌರ್ಪದಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಗೊಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿದುದು. ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಬಂದು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರಪೂರಸ್ವರವಾಗಿ ನೋಡಿ ದುದು ... . ,	"

ಧರ್ಮರಾಯನು ಮಂದಿರಕಾರಿಂದ ಭಾವಸೋಜನೆಯನ್ನು		
ಮಾಡುತ್ತಾ ಭೀಮಾಜ್ಞಾನರನ್ನು ನೇಡಲು; ಅವರು ತಲೆ		
ಯನ್ನು ತಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಡು ವಾದಿಸಿದ್ದರು	....	"
ಧರ್ಮರಾಯನು ಕಾಣಿಕೆಗೆನ್ನು ತಗಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ		
ಕರೆತಾರಸಪೂರ್ವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿದುದು ... 202		
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನ ಸಮಿಬದ್ದಲ್ಲಿ		
ಕುಳಿಸಲು; ಅವನು ತಮ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವೆ ಗದ್ದಗೆಗೆ		
ಸರಿದು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಹೊಗಿಂದುದು	....	"
ವಿರಾಟಾಯನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಿಷೇಕವನ್ನು		
ಮಾಡುವೇನು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ...	....	"
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ನಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರವನ್ನು		
ಹೇಳಿದುದು	....	"
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಭೀಮಾಜ್ಞಾನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು		
ತಿಳಿಸಿದುದು	....	203
ಉತ್ತರನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ನಂದನೆಗೈದು ಅಜ್ಞಾನನಿಗೆ ಉತ್ತ		
ರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣಿ		
ಯನ್ನು ಕೇಳಲು; ಧರ್ಮರಾಯನು ನಗೆಯೊಡನೆ ಅಜ್ಞಾ		
ನನನ್ನು ನೋಡಿ ಸೂಚಿಸಿದುದು	....	"
ಅಜ್ಞಾನನು ಉತ್ತರೆಯು ಕಿಷ್ಯೂಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಂದೆಯಂತೆ		
ಭಾವಿಸಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದ್ವಿದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ತಾನೆ ಮದುವೆ		
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಉತ್ತರೆ		
ಯನ್ನು ಅಭಿಪುನ್ಯವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಲೆಂದು		
ಹೇಳಿದುದು	....	"
ಅಭಿಪುನ್ಯವಿಗೆ ಉತ್ತರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಷ್ಣದ ವಿರಾಟನನ್ನು		
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿಳಿಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿ ಯೆಹ್ಯಾ		
ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಒಟ್ಟುದರೆ ನಿವಿಷ್ಠಿವಾಗಿ ಮದು		
ವೆಯು ನಡೆಯುವುದು. ಎಂದು ಹೇಳಲು; ವಿರಾಟನು		
ಮದುವೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಒಪ್ಪಲಿ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪದಿರಲಿ ಅವನನ್ನು		
ಹೊರಿದೆಂಡೆ ತಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ... 204		

ಧರ್ಮರಾಯನು ನಾನಾತೆರವಾದ ಪಾಪುವನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಲೆ					
ಯನ್ನೀ ಕೊಟ್ಟು ವೇಗಶಾಲಿಗಳಾದ ದೂತರನ್ನು ಕೆಳು					
ಹಲು; ಅವರು ವೇಗವಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ರಾಜ					
ಧಾನಿಗೆ ಬಂದು ಅರಪನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದುದು ... 204					
ದೂತರು ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೆಂಡು ಬಿನ್ನ ಪತ್ರ ತಯಾನ್ನು					
ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದು .... "					
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದೂತರನ್ನು ವನ್ನಿಸಿ ಪಾಂಡವರ ಯೋಗಿಕ್ಕೇವು					
ವನ್ನೀ ದೌರ್ಪಾಲಿಯ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕೇಳಲು; ದೂತರು					
ಅವರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಹಿದುದು 205					
ಪಾಂಡವರು ಕೃಷ್ಣ ಬಲದೇವಾದಿಗಳಿಗೆ ಜೀರೆ ಜೀರೆ ಯಾಗಿ					
ಕೆಳುಹಿಸಿದ್ದ ಉಡುಗೋಳಿಗಳನ್ನು ಇರೆರು ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದು .... "					
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಉಡುಗೋಳಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಿಕರಿಸಿ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯಾನ್ನು					
ಕರೆದು ಸೂಳಸಲು; ಅವನು ಪಾಂಡವರ ಲಿಖಿತವನ್ನು					
ಇಡಿದುದು .... "					
ಪಾಂಡವರು ಬರೆದಿದ್ದ ಈಲೆಯಿಷ್ಟದ್ದ ವಕ್ಕ ಈ 206					
ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿಯು ಪಾಂಡವರ ವಿಷಯವನ್ನೀ ಕೌರವನ ಕೆಲಸ					
ವನ್ನೀ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೋಳಂಡು ತಲೆದೂಗಿದುದು ... 207					
ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿಯು ತವ್ರಿ ತಂಡೆಯು ಕುಂತಿಯ ಪ್ಯಾಥೆಯಾನ್ನು					
ನೋಡಿ ತಾನೂ ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದ ನೇಂದೂ ಈಗ ಚಿಂತೆಯು ಶಾಂ					
ತವಾದುದೆಂದೂ ಹೋದುದು 208					
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇದುವರೆಗೂ ಪಾಂಡವರು ನವೀಯುತ್ತಿದ್ದರು					
ನಮಾಗೂ ದೂರುಗಳಾಗಿದ್ದಿದು. ಈಗ ಅವರಿಗಳಷ್ಟುಭಯ					
ಪುಂಟಾದುದರಿಂದ ಎಹುಗೂ ಅಭ್ಯುದಯವಾದುದೆಂದು ಸಂ					
ತೋರಿಸಿದುದು ... . "					
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಕಲಯಾದವ ಜಾಲವೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಲೆಂದು					
ನೇರಿಸಿದುದು .... "					
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರು ಕೆಳುಹಿದ್ದ ದೂತರಿಗೆ ವಸ್ತೂ ಭರಣ					
ತಾಂಬಿಲಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಯಸವನ್ನು ಬರಿಸಿ					

ವಿಜ್ಞಾಯ	ಪುಟ
ಕೊಟ್ಟು ಕೆಳುಹಲು ; ಅವರು ಮರಳಿ ಬಂದು ಪಾಂಡವರಿಗೆ	
ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು	208
ಪಾಂಡವರು ಸುಮುಹಳ್ಳದ್ವೀ ವಿರಾಟನಗರಿಯನ್ನು ಬೆಟ್ಟು	
ಹೊರಟು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉಪದ್ವಾತ್ಯಾಪತ್ತನವನ್ನು	
ನಿರ್ವಿಷಿ ಸಮಸ್ತರಾಜರನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಜನಗಳನ್ನು	
ಕೆಳುಹಿದುದು	209
ದುಪದರಾಜನು ಧೃತ್ಯಾದ್ವಾಪ್ಯಾ ರಿಗ್ಳಾಧನೆ ಉಪದ್ವಾನಗಿ	
ರಕ್ಷೆ ಬಂದುದೆ	"
ಪಾಂಡವರು ಬಂದ ಮಹಿಕ್ಯರನ್ನು ಇರಿರುಗೋಂಡುದು 210	
ಪಾಂಡವರು ಕ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಅಲಂಕರಿ	
ಸಿದುದು	"
ಪತ್ರನಾಲಂಕಾರವಣಿನೆ	"
ಪಾಂಡವರು ಹೋಗಿ ಕ್ರಾಂತಿನನ್ನು ಇರಿರುಗೋಂಡುದು 211	
ಕೆಳಸಕನ್ನು ಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಹೋಗಿ	
ದುದು	"
ದುಪದ ವಿರಾಟ ಪಾಂಡವರು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಗರುಡಧ್ವಜವನ್ನು	
ಕೆಂಡು ಅಂದಳಂಗಳನ್ನಿಳಿದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕಾಲುನಡಿಯಿಂದ	
ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ; ಕ್ರಾಂತಿನು ಅನೆಯಿಂದಿಳಿದು ಬಂದುದು ..... ,	
ಕ್ರಾಂತಿಗಳನ್ದರೆ ವಣಿನೆ	212
ಕ್ರಾಂತಿನನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೆಕದುಗಳು ವೈದರಾದ ಎಲ್ಲರೂ	
ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡುದು	,,
ಸಮಸ್ತಜನಗಳೂ ಕ್ರಾಂತಿನ ಶರೀರದೆ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು	
ತಳೆವಿಲ್ಲದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು	,,
ಧರ್ಮರಾಯನು ಕ್ರಾಂತಿದಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ	
ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ; ಸಮಸ್ತರಾಜರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು 213	
ಶ್ರೀಕ್ರಾಂತಿನು ಧರ್ಮರಾಜನನ್ನು ಎಬಿಸಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಬಳಿಕ ಭೀಮಾ	
ಜಾನಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಕರುವಾಗಿ ಪ್ರೇಮರಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಿ	
ಕೊಂಡು ಇತರರಾಜರನ್ನು ಮನ್ಮಿಸಿದುದು ..... ,	

ವಿಷಯ

ಪುಟ

- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದ
ದೋಪದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯಿಸಿ ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಿಯರ ಬಳಿಗೆ
ಕಳ್ಳಾಹೀ ದೋಪದಿಯ ಬಂದು ರುಕ್ಷಿ ಇಂ ವೇದಲಾಧವರನ್ನು
ಕೆಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು 213
- ಪಾಂಡವರು ವಸುದೇವಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುದು ವುತ್ತು ಸುಭ
ದ್ರೋಯ ಬಂದು ಯಾಧಿಪ್ತಿ ರಾದಿಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಲು; ಅಳಿ
ವುನ್ನು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಆಂಲಿಸಿದುದು 214
- ವಸುದೇವನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದುದು ..... ,
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಸುದೇವನಿಗೆ ಉತ್ತರಹೇಳಿದುದು ..... ,
ವಸುದೇವನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಮಾತಿಗೆ ಅನುವೋದಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನ
ಗುಣಗಳನ್ನು ವಣಿಸಿದುದು 215
- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಗೋಗ್ರ
ಹಳಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಡುದು 216
- ಧರ್ಮರಾಯನು ಅಜುರನನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸಕ್ಕಿಳಿ ನೀನೇ
ಪ್ರೇರಕನೆಂದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುತ್ತಿ
ರುವುದರಿಂದ ಬಿಜಯಿಗೆಯ್ಯಾಬೇಕೆಂದು ಕರೆದುದು ..... ,
- ದೀವಿಗೆಯವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬರಲು ದೇವತಗಳು ಜಯಫೌಷತ
ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮದುವೆಯಾಗುವ
ಸಲಕ್ಕೆ ಸಕಲಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಹೊರಟುದು ... 217
- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಸೂರ
ಗಳು ಹೊಗಳಿದುದು .... ,
- ಕೃಷ್ಣಗಮನವಣಿನೆ ವುತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ರಾಜವಂದಿರಪ್ರವೇಶವು.... ,
- ಭೀಮಾಜುನರು ನೆಲನಗ್ಗಿಸುತ್ತಿರಲು; ಧರ್ಮರಾಯನು
ಕೃಗುಡುತ್ತಿರಲು; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬಿಂದು ಮಣಿಮಯಾಸ
ನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುದು 218
- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇತರಾಜರನ್ನು ಕಳ್ಳಾಹಿ ಕುಂತಿಕುಮಾರರನ್ನು
ದುರ್ಬ್ರೋಧನನು ಉಚಿತವಾಗಿ ವಡೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾ
ಳುವುದುಂಟೆ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತೇನೆನೆಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಡಿದುದು ..... ,

ಧರ್ಮರಾಯನು ಶ್ರೀಕಂತ್ಸ್ವಾನನಾಮ್ ಕುರಿತು ತುದುಗಳು ಇತ್ತು ಬಿ
ರಲು; ಕತ್ತಂಗಳು ಹೊರಟುಕೊಡೆದ ವೇಲೆ ವಿರಾಟರಾಯನು
ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊಂಡಾಡಿ ಉತ್ತರೆ
ಯನ್ನು ಅಭಿಮನ್ಯವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವೊಡಬೇಕೆಂದವೇ
ಕ್ಷೇತ್ರಲು; ಅದಕ್ಕೂ ಸುಗ ನಿಚ್ಯನ್ನು ಕರಯುಕಳುಹಿಸಿದೆ
ವೇದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು 218

ಧರ್ಮರಾಯನು ಶ್ರೀಕಂತ್ಸ್ವಾನಿಗೆ ನಮಗೂ ವಿರಾಟಾದಿಗೂ ಕೊಳ್ಳು
ಕೊಡೆಯು ಸೇರುವುದಾದರೆ ನಿನೊಲಿದು ಮದುವೆಯನ್ನು
ಮಾಡಿಸುವುದು; ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಣ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬ್ರಹ್ಮಗಳಿನನ್ನು ಎನ್ನುವು ಉದ್ದಿಷ್ಟ
ಮೇಲೆ ಬಿಜಯಂಗಿಯ್ಯಾದೆಂದು ಹೇಳಲು; ಶ್ರೀಕಂತ್ಸ್ವಾನು
ಮನವೈಲಿದು ಮಾತಾಡಿದುದು .... "

ಶ್ರೀಕಂತ್ಸ್ವಾನು ಕೊಳ್ಳುಕೂಡೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲವಾದುದೆರಿಂದ
ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಂದು ಒಪ್ಪಿದುದು 219

ಕನ್ಯಾವರಣಕ್ಕೂ ಸುಗ ಅಭಿಸಾನ್ಯಕ್ರಂಗಾರ ಸಂಭಾರಸಜ್ಜೀಕರ
ಣಗಳ ವಣನೆ .... "

ದರಮಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕಾದಿ ವಿವಾಹವಿಧಿಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲು;
ಉತ್ತರೆಯು ವಿಧಿಕ್ರಮಗ್ರಾಯನ್ನು ಪರದಕ್ಷಿಣಿಮಾಡುತ್ತಾ
ಸತ್ತಪದಿಯನ್ನು ನೇಡುವೇಂಸಿ ವರನ ವಾಪಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.... ,
ಸಭಾಪೂರ್ಜಿಯಾದನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪತ್ರಿಯರು ವರನಿಗೆ ಆಶೀ
ವಾರದ ಮಾಡಿದುದು .... "

ಅಭಿಮನ್ಯ ವಿವಾಹವಣನೆ 220

ಧರ್ಮರಾಯನು ಯಾದವರೇ ಮೂರುಳಾದ ಸಮಸ್ತ ಬಂಧು
ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸನಾನ್ವಯವಾಡಿದುದು .... ,

ಜತುಭಿರಾಯ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ವರ್ಧಾವರರ ವೇರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ
ಮುರುದವನಿಸದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಳಿಯಾಡಿದುದು .... ,

ಓಕ್ಕಳಿಯಾಟದ ವಣನೆ 221

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ವಿರಾಟರಾಯನು ಆಶೀರ್ಯನಿಗೆ ಭೂತ ಹಿರಣ್ಯ ಲಲನಾದಿಗಳನ್ನು	
ಬಳಿವಳಿಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಯದು ಪಾಂಚಾಲಾದಿಗಳನ್ನು	
ವಸ್ತು ವಾಜನಗಳಿಂದ ಹುನ್ನಿಸಿದುದು	222
ಧರ್ಮರಾಯನು ಕ್ರೀಕ್ಯಾಷ್ಟನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಹುಂದೆಂ ಕಾರ್ಯ	
ಹನ್ನಿ ತಿಳುಹಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು	,,

ಶ್ರೀ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಪುಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕಣಾರ್ಥಿಕ ಮಹಾಭಾರತ ವಿರಾಟಪ್ರವ.

ಪಂಚ ಮೆ ಸಂಪುಟ.

ಒಂದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಕಾಯಿದರು ಸತ್ಯವನೆನು ವನವಾ
ಸಾಯಂತನ ನೇಣಿ ಗೆಲಿದು ಪಾಂಡ
ರಾಯರೋಲ್ಯೈಸಿದರು ಬಂದು ವಿರಾಟನಗರಿಯಲಿ ||

ಪಾಂಡರು ಅಜ್ಞಾತವಾಸಕ್ಕು ಉಪಾಯವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದುದು.

ಕೇಳು ಜನವೇಜಯ ಧರಿತ್ತಿ
ಪಾಲ ಮುನಿಜನನ್ಯ ಪ¹ ಜನಂಗಳ
ಬೀಣಾಗೋಟ್ಟನ್ನು ಭೂಮಿಪತಿ² ಬಲವಂದು ಹುತವೆಹನೆ |
ಮೇಲುಕೆಕುನದ ಚಾರುನಿನದವೆ
ನಾಲಿಸುತ್ತ ಸೋದರರು ಸರಿತೆ ವೆ
ನಾಲಯವ ಹೊಳಪೆಂಟು ಸೇರಿದರೋಂದು ವಟಕುಜವ ||

¹ ಧರ್ಮಾಜ ಮುನಿ, ಟ್ರ.

² ನಗರಿಯನು, ಟ್ರ,

* ಬಂದು ವಟಕ್ಕಂಜದಡಿಯಲ್ಲಿವರು
ನಿಂದು ದೌರ್ವಾಸಿಸಹಿತ ನೇಳಲೊಳ್ಳ
ಗಂದು ವಿಶ್ವವಿನಿಸಿದರು ಜಿಂತಿನ ಧರ್ಮನಂದನನು |
ಹೀಂದೆ ಹನ್ನೆ ರಡಬುದ ಸರ್ವದವು
ಮುಂದಣಣನುವಿನ ಹದನು ತಮಗಿ ¹
ನೈಂದಬುದವಜ್ಞಾ ತಪ್ಯತ್ವಾಯ್ತು ಲಾ ಯೆಂದ ² ||

ಬಡಗೆಲವರೆದು ಮೂಡಣರಸುಗ
ಳಡಗೆಣಿಯರಾತಂಗೆ ತಂಕೊ
ಕಡೆಯವರು ಕಂಡಿಕರು ಕೆಲಬಲದವರು ಕೊಂಡೆಯರು |
ಪಡುವಣವರತಿಕ್ಕ ಶರು ನಮಗಿ
ನ್ನಡಗಿರಲು ತೆಣಾವ್ಯಾದೆಂದನೆ
ನುಹಿದನಂಜ್ಞಾನದೇವನವನೀವತೀಗೆ ವಿನಯದಲಿ ||

ಮಿರಾಟನ ಪಟ್ಟಾವು ವಾಸೋಽಚಿತವೆಂದು ಅಜ್ಞಾನನು ಹೇಳಿದುದು.
ವಳಿತವನು ಹೊಕ್ಕೆಳ್ಳಿದು ಕೌರವ
ರೋಳಿಗೆ ಹಗೆಯಾಗಿರನು ಕೀರ್ತಕ
ಬಲ ವಿರಾಟಂಗವನ ದೇಸೆಯಿಂ ³ ಭೂಷಣಿಹಿನವೆಂದು |
ಮುಳಿದು ಹೇಳಿಕೆಯಾದ ರವಿಸುತ
ಕರ್ತಿಗತಾಂದಿಗಳನಿಷೇ ಮೆಂ
ಡಳಕರನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿದಾಳುವರವರು ಪಶಿ ಮವ
ಅದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಮೃತಿ.

ನ್ನಪತಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು ಮತ್ತಾನ್ನಿ
ಧಿಪನ ಸಾಗರಿಯೋಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರಿಸಿ

* ಖ. ಟ. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

1 ಕುಂಗೋನಾಗಿ ಬಳಿ, ಜ. 2 ಕೊಂದರವರೂಪಜ್ಞಾ ತಮಾನಕಾ ವ ತಾವೆಂದ, ಜ.
3 ಸುಂಪೂ, ಖ.

ಕ್ಷೇತ್ರಾತ್ಮನಿದಲ್ಲಿ ನೂಕೆಬೇಹುದು ನುಡಿದವತ್ತರವ |
 ಗುಪ್ತಿವೆಂತಳಿವೆದುಪ್ರಾಕೃತು
 ದಪದೇಶೀಯನೆಂತಾನುವಿರಿ ನಿ
 ಅಕ್ಷುಲ್ ಹೆಯೋಳಿಂತಾನೆಂಬೆನೆಂದನು ಧರ್ಮಾನಂದನನು || ೫

ಪೂರ್ವವರು ಮತ್ತು ದೌರ್ಜದಿಯು ಬೇರೆಬೇರೆ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದುದು.

ದೇವ ನಿಮ್ಮೆಯ ಮತವೆ ಮತವೆಮು
 ಗಾವವೇಷದ ವಿವರ ನಿಮಗದ
 ನೀವು ಬೆಂಸುಪ್ರದೀಪಂ ಭೀಮಾಜಾನರು ಬಿನ್ನವಿಸೆ |
 ನಾವು ಭೂಸುರವೇಷದಲ್ಲಿ ಸಂ
 ಭಾವಿತರು ಮತ್ತು ಸನ್ಯಾಸ
 ಸಾವಲಂಬನ ಕಂಕನೆಂಬಭಿಧಾನ ತನಗೆಂದ ||

ವಲಲನೆಂಬಭಿಧಾನಿದಲ್ಲಿ ನೈ
 ನಿಂತುವನು ಸಾಣುವೆನು ತಾನೆಂ १
 ದುಲಿಯೆ ಮಾರುತಿ ನುಕಿದ ಪರಸಾಟ್ಯಾವಿ २ ದವೇಷವನು |
 ಘಲಾಗುಣನು ನಯಗೋಲೀನಿವಾಸ
 ಸ್ಥಾವಿಳಾಸಿತರೆನಲು ಯಮುಳಿರು
 ಲಲನೆ ಬಿನ್ನಾಂತಮಾಡಿದಳು ಸ್ವೇರಂದ್ರಿವೇಷವನು ||

ತೊಂಲಿದಿರಿ ಹನ್ನೆರಡುವರುಪವು
 ಹಂತುವದಲ್ಲಿ ಸೋಂಪಡಿಗಿ ಪರರೋಡ
 ನುಡಿಗೆಲಸದ ಜಿಗಿದೆಂತ್ಯೇ ಸಾವಾಭಾಮರಿಗೆ |
 ಬಣಲಿದಿರಿ ಹಿರಿದಾಗಿ ನಿಮ್ಮುವ
 ನಂತಿನಿದ ತನ್ನ ಒಂತಿ ಪಾಪಿಗ
 ಶೂಲಾರೆ ಭೂವನದೋಳಿಂದು ಕುಂತಿಂಸೂನು ಬಿಂಬಿಸುಯ || ೮

१ ನೈನ್ನತ್ವಾತ್ತು ತು ತು २ ಜೆಳುವನುಕ ಬಿನ್ನೆತ್ತಿನಿದನು ನಂತಿನಿಗೆ, ತು

ಬಡಲ ಬಡ್ಟ ಸ್ಫಾಲಿಂಗೇ ಗತಿ ಬೇ
ಪರಡಿಸಿಕುದೆ ಸುಖಮುಖಿವಿವು ನಿ
ಮ್ಯಾಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತನು ನಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವಾತ್ಮೆ ನೀವೆಮುಗೇ |
ಅಡವಿಯೇ ಸಾಹುರಾಜ್ಯ ನಿಮ್ಮಾಡಿ
ಯೋಡನಿರಲು ನೀವಿಲ್ಲಿದೆ ಪುರ
ವರವಿ ಯೆಮುಗಂಹೆಂದು ಬಿನ್ನೆ ಸಿದರು ಭೂಪತಿಗೇ ||

ತುಷ್ಟಾದನು ನೆ ಪತಿ ಕೃ ತಪರಿ
ಶಿಪ್ಪಾಪಾಲನು ಜಗದೀಶಾತ್ಮ್ಯ
ತೆಕ್ಕು ಷ್ಟು ಜರಿತನು ತೆಕದೆಸೆಗೆ ಸಹೋದರರು ಸಹಿತ |
ಮಾಪ್ಪು ಮ್ಯಾಗಗಳ ಜೀಂಟಯಾಡಿ ವ
ಸಾಪ್ತಾಮುನಿಯಾಶಪುರ ಸುಜನರ
ರಿಪ್ಪಾವನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೆ ತಂದರು ಸರಾಗದಲಿ ||

ತವ್ತು ಬಳಿಯದ್ದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಂದು ಹರಿದ್ದೀರಿಸಿದುಧು.

ಬಂದು ಮತ್ತು ಪ್ರರೋಹಿತಕಂತದ
ನಂದನದ ಕೆಂಪಕೆಯಲನಿಬರು
ಬಂದು ನಾಲುಕು ದೇಸೆಯನೀಕ್ಕಿಸಿ ನಿಜನಿಲಾಸದಲಿ |
ತಂದಚಮ್ಮದಲಬಿಳಕ್ಕೆದುವೆ
ನೊಂದು ಚೊಲನಾಕಾರದಲಿ ಬಿಗಿ
ದೊಂದು ಬಸ್ಸಿಯ ಮರದ ತುದಿಯಲಿ ಕಟ್ಟಲೇಣಿದರು ||

ತೆಗೆಯದಿರಿ ನೀವೆಂದು ತುಂಗಾ
ಹಿಗಳನೆಂಬೆಸಿ ಧರ್ಮಸೆತ ದ್ವಾಗು
ಯುಗವ ಮುಂಚಿ ಸುರೋಂದ್ರಯವುವರುಣಾದಿಗಳಗೆಱಗಿ |
ವಿಗಡನೀಕರಿಬೇವುನೀಕ್ಕೆ
ದುಗಳನೀತಂಗೀಯದಿರಿ ಕೈ
ಸುಖಿದು ಬೇಡುವೆಂದು ಸುರಂಗೆ ನುಡಿದನವೀತ ||

೮೩

ಕಂಪುದಾಬೀಕಿದರೆ ಪಾಥ್ಯಂ
ಗೀನ್ಯುದಿದೀಯಲ್ಲಿತ್ವಾಸದೋ
ಇಂದಿಗಡಿಭೀಮೆಂಗೆ ಕೊಡದಿರಿ ಯೆನಲು ಶಿತಿಗೇಂಡು |
ನೀವು ಕಂತಿಯ ಮುಕ್ತ ಖಾದಿರಿ
ನಾವು ದುಯೋಽಧನನವರು ತ
ಪ್ರಾಪುದಿದಕೆಂದನಿಲಸುತ್ತನೊತ್ತಿ ಗಳಿಸಿದ ||

೧೭

ಸುರನಿಕರ ಕಾದಿರಲಿ ಹೇಣಿತ್ತೀ
ಧರಣಿ ಕೊಡನೆಂದನೆಲಿ ಹಸ್ತಿನ
ಪುರಕೆ ಧಾರಣಿನಿಡುವೆನಮೆರರ ಹೋಣಿಗಳ ತಿವಿದು |
ಉರುತರಾಸ್ತ ಪರೋಯ್ಯನೆಂದ
ಬ್ರಿಸಿ ಮಾರುತಿ ನುಡಿಯೆ ತವ್ಯನ
ಭರದ ಶತಿಯನು ನಿಲಿಸ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಭೂಪಾಲ ||

೧೮

ಅವಧಿ ಯೋಂದೇವರುಪವಿದಣೋಳ
ಗೆವಗೆ ಸ್ವೇರಣಿಯುಂಟು ನೀ ಮುನಿ
ದವಗಡಿಸಿದೂಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಿಕ ಸೃರಿಸಲಣಿಯೆ ಮನಮುಳದು |
ಅವನಿಯಲಿ ಜನ್ಮ ರಚಿವರುಪವು
ಸನ್ದೇಹವಿದು ^१ ನಿಷ್ಣಾಲವಲೂ ಕೌ
ರವರಿಗತಿಲಾಗಹು ನೀನೇ ಬಲ್ಲ ಹೋಗಿಂದ ||

೧೯

ಘರ್ಮರಾಯನು ಯತಿವೇಷದಿಂದ ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಬಿಂದುಂ
ಹದುಳವಿಟ್ಟುನು ಭೀಮನನು ಸ್ತ ^२
ಮದಲಿ ^३ ಮತ್ತು ಗ್ರಿನ ಪುರಿಗೆ ಯತಿವೇ
ಷದಲಿ ಬಂದನು ಹೊನ್ನ ಸಾರಿಯಂತೀಲಕ್ಕೆದಲಿ |
ಇದಿರೋಳಾನತೆರಾಯ್ತು ಕಂಡವ

१ ಸಂಧಿಧು,

२ ನಿ, ಬ್ರ.

३ ಘರ್ಮದನು,

ಕ.

ರುದಿತತೇಜಃಪ್ರಂಜರಲಿ ಸೂರ್ಯ
ಪ್ರೋಪವ ಬರಲು ವಿರಾಟ ಕಾಣಿಕೆಗೊಂಡು ನಡೆತಂದ¹ || ೧೬

ಇತ್ತು ಬಿಜಯಂಗೈಯಿ ಹಿರಿಯರಿ
ದೀತ್ಯಾಣಿಂದ್ಯೇತಂದರ್ದೈಯ
ತ್ಯಾತ್ತಮದ ವೇಷದ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಂಡು ಬದುಕಿದೆವು |
ಜಿತ್ತುವಿಸು ಭಾವಪಾಲ ಪಂಡವ
ರತ್ನ ವಸವಾಸಕ್ಕೆ ನಡೆಯ
ಶಿತ್ತ ಬಂದೆವು ಮುನ್ನಿನೋಳಗವಂತರಿಸಿತಾಗೆ || ೧೭

ಕೆಟ್ಟಿದಿಂದಪ್ರಸ್ತ ಪಾಂಡವ
ತಪ್ಪು ಹೊಳಿದರು ನಾರೋಣಿಯಿಯ
ಸಂಪೂರ್ಣವಿ ವೆನೆಯೂರು ರಾಜಾನ್ವಯದ ರಾಯರಿಗೆ |
ಬಿಟ್ಟು ರೆವ್ವನು ಜರ್ರರಭರಣಕೆ
ಸಂಪೂರ್ಣಾಕ್ರಯವಿಲ್ಲದಿರೆ ಕಂ
ಗೆಟ್ಟು ಬಂದೆವು ಕಂಕನೆಂಬಿಧಾನ ತನಗೆಂದ || ೧೮

ಓಲಗಕೆ ಬಂದವಿಳಿಳಿರಾಯರ
ಮೈಳವೂಕ್ಕಿ ಕಮೆಣಿಮಯೂಹಿನಿ
ವಾಳಿಯಲಿ ನೇಣಿ ಮೆಚ್ಚಿಪ್ಪಾಡತನ ಪಾದಪದ್ಮಯುಗ |
ಕಾಲವಾಷಣಾವಪರಿಯಲಿ
ಕೀಳಿಂಘಾವಾದಮ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿನ
ನಾಳಿಂಗೊಂಡನು ಮತ್ತೆನೆಲೆ ಜನಮೇಜಯಾಜ್ಞಿತಿಪ || ೧೯

ಅದುದೈ ನಿವಾಹ ಕಂಕಂ
ಗಾದುದಾ ಮತ್ತೆಗ್ಗೈಕನಿಂದ ವಿ
ವಾದವಿಲ್ಲದೆ ಸೇವೆ ನಿಜವಾದಂತೆ ಯಿರುತಿರಲು |

ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಭೀಮನು ಬಂದುದು.

ಹೋದುವಿತ್ತಲು ಕೆಲಪ್ಪದಿನ ತನ
ಗಾದ ಸಾಕಾಯ್ಯದಲ್ಲಿ ರಿಪ್ಪಬಲ
ಭೇದಿ ಮಾರುತಿ ಬಂದು ಹೋಕ್ಕನು ಮತ್ತುಪುರವರವ¹ || ೨೦

ಮನು ಪರಿಣತಿ ನಿನಗೆ ಬಾಣಸಿ
ಯಾನು ಭೀಮನ ಮನೆಯವನು ಮನ
ತ್ತೇನು ಭುಜಬಲವೆಳಿವೆನಗ್ಗದ ಮಲ್ಲವಿದ್ವಯಲಿ |

ಅಜರ್ಣನನ ಬರುವಿಕೆ
ನೀನಂಥಿಕನೆಂದಾಸಮಾರನ
ಸಾಂಸುವನು ಮನ್ನಿ ಸಿದನಿತ್ತಲು
ಮಾನನಿಧಿ ಮಣಿವಸನ ಹೊಕ್ಕನು ಪಾಫ್ರನಾಡೊಳಳಲ್ || ೨೧

ಸುರಪನರಸಿಯ ಶಾಪದಲಿ ಸಿತ
ತುರಗ ನೆಟ್ಟಿವೆಣಾ ಗಿ ಮತ್ತೈ
ಕ್ವರನ ಮಗಳ್ಗೇ ನಾಟ್ಯವಿದ್ವಯಾನ ಸಂಗದಲಿ |

ನಕುಲ ಸಹದೇವರು ವಿರಾಟನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.
ಇರಲು ಯಮಭರು ತುರಗೋಮೃಜ
ಭರಣಿರಾದರು ಒಟಕ ಪಾಂಡವ
ರರಸಿ ಸಾರಿದಳೊಳಿವಿನಲಿ ಹೈರಾಟಪಟ್ಟಣವ || ೨೨

ದೌರಾಪದಿಯ ಅಗಮನ.

ತರಣಿಗಂಭೇದೊಡಿಂದು ತಲೀಗಾ
ಯಿ ರಿಸಿದನೊ ಮುಕ್ಕಿಯಾಗಿ ತಿಮಿರದ
ಹೋರಳಗಳನೆನೆ ಮುಡಿಗೆ ಹೋಹಿದವೇಣಿವೆಳ್ಳರಿಯ |

¹ ಕಂಜನು ಮತ್ತುಪುಷ್ಟಿಯ, ಇ. ಜ.

ಹಿರಿಧು ಸ್ವೇರಿಸಲಾರೆಸೆಂದೊಡ
ನಿರಿಸಿದನೋ ಕೈರವವೆನೆನಲೆಂ
ದರಳಂಗಂಗಳು¹ ಥಾಳವೈಷ್ವಪ್ರಿರೆ ಬಂದಳಂದುಮುಕಿ || ಅಷ್ಟಿ

ವೇಳೆಯೆ ಮೇಲುದ ಜಾಣೆ ಜಾಣೆದ
ರಳಿಮೆನರು ಕೆಂಗಳಿನ ಮಿಂಚಿನ
ಹೊಳಿನಲಿ ನಡೆಗೆಟ್ಟು ನಿಂದರು ಚಿತ್ತವಿಷ್ಯಾಳರು |
ತೆಳುವನೆಸುರು ತಲೆದೊಳಿ ತೊಳಿದು
ದಳಗು ಮಂಟುವೇಳನೆಯೆನಲು ವಿಟ್ಟ
ರಳಿವೆಳಿಯೆ ನಡೆತರುತ್ತಿರುಂಗಂಗನೆ ಬೀದಿಬೀದಿಯಲಿ || ಅಷ್ಟ

ಎಲೆಲೆ ಮುದನನೆ ಗೆಜಪ್ರ ತೊತ್ತೆಳಿ
ದುಣಿದುದೊಳಿ ಕಾಮುಕರನೆ ಗಾ
ವೆಳಿಯೊಳಿಗೆ ಗಾಣ್ಯಾಯ್ಯು² ಗರುವಿಕೆ ವಿಟ್ಟವಿದೂಘಂಕರ |
ಅಳುಂಕಿದರು ಮನುಪುಭನೆ ಗರುಡಿಯು
ಬಿಲುವೆಂಕಾಣಿರು ಬಂದಳಂಗ್ರುದ
ನಳಿನಮುಕಿ ಬಹುಜನದ ಬಾಂಗಿಂಜಿ ರಿಯನೊದವಿಸುತ್ತ || ಅಷ್ಟಿ

ರೈ ಪದಿಯ ರೂಪವನ್ನು ನೇಡಿ ರಾಣಿವಾಸದವರು ಬೆರಗಾದುದು.

ಜನದ ಜಾಣಕ್ಕುಡಲ್ಲಿ ವೇಳಿ
ಜನಮಹಯೊಳಿದಧಿ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು
ಗನೆಯೆ ನಿಳಿಯಕೆ ಬಿರಲು ಬೆಣಗಾಯ್ಯು ಶಿಳಾರಿಯರು |
ವನಿತೆ ಮಾನಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಜರಿ
ಗಿನಿತು ರೂಪಲ್ಲಿಯದು ವಿಸ್ತೃಯ
ವನುತೆ ಮನದೊಳಿಗಳಂಚರು ಮತ್ತೊಂದನರಿಸಿಯರು || ಅಷ್ಟಿ

1 ದರರೆಕಂಗಳ, ಜ.

2 ಕಾಳಾಯ್ಯು, ಕ. ಖ.

ಸುದೇಹ್ಯೋಯ ಇಪ್ಪದಂತೆ ರಾಜವಂಶಿರಕ್ಕೆ
ದೋರಪರಿಯು ಬಂದುದು.

ಬರವ ಕಂಡು ಸುದೇಹ್ಯೋ ಮನದಲಿ
ಹರುಪ್ಪ ಮಿಗೆ ಹಿಗಿ ದಳ್ಳು ಕರೆ ಕರೆ
ತರುಣಿ ಯಾರೆಂದ್ರಿಪ್ಪದಳ್ಳು ಕೇಳದಿಯಂತನು^೧ |
ಸರಸಿಜಾಯತಗಂಧವನು ವೋ
ಹರಿಸಿ ಮುಂಚುವ ಪರಿಮಳವನಂ
ದರಸಿ ಬೀಣುತ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕುಳು ರಾಜಮುಂದಿರವೆ || ೨೫

ಕೇಳದಿಯರು ಕಾಣಿಸಿದರರಸನ
ಲಲನೆಯನು ಪಯ್ಯಂಕರೀತದ
ಕೆಲಕೆ ಕರೆದಳ್ಳು ಕಮೆಲವೆದನೆಯನುಂಚಿತವಚನದಲಿ ||
ನೆಳಿನಮುಖಿ ನೀನಾರು ನಿಸಗಾ
ರೋಳಿರು ರಮೇಶಾರು ವಾಸಿಕೊಂಡಿಯ
ಮಲಿನವೃತ್ತಿಯಿದೇಕಾನುತ ಬೆಸಗೊಂಡಳಂಗನೆಯ || ೨೭

ದೋರಪರಿಯ ನುಡಿ.

ಅತ್ಯಳಬಲಗಂಧವೆರ್ಯೈವರು
ಪತೀಗಳನಗುಂಟಿನ್ನು ಒಿತ್ತುಕೆ
ಇತಿಯ ಮಾಡಿದೊಕೊಂದುವರುಪನ್ನ ಬಿಡುವನವರುಗಳ ||
ಸತತವಾಕುಂತೀಕುಮಾರರ
ಸತಿಯರೋಲ್ಯೈಸಿದೆ ಬಿತ್ತಿಕವ
ರತಿಗಳನದಲಿ ನಿಷ್ಟುರಾಗಲು ತನಗೆ ಬರವಾಯ್ತು || ೨೯

ಮನ ಮಾಡಲು ಬಲ್ಲೆ ಯೆಂದರೆ
ಮಾನಿಸಿಯ ಸಿರಿಮುಡಿಯ ಕಟ್ಟುವ
ಸೂನ ಮುಡಿಸುವೆರ ಕಟ್ಟಾಕ್ಕುಕೆ ಕಾಡಿಗೆಯಸಿಡುವೆ |

¹ ನಿಬ್ಬಿರನು, ಕ. ಬ್ರ.

ಪನ ಇ೦ಳಿದ ಮೂಡ ಬಲ್ಲಿನು
ಸಾಸುರಾಗದೊಳಂದೆನಲು ವರ
ಮಾಸಿಸಿಯ ಸಸುನಗುತ ನ್ಯಾಷಿಂದಳಂದು ವಿನಯಂದಲಿ ॥ ೪೦

ಎನಲು ಮೇಳ್ಳಿ ದ್ಯಾವಿರಾಟನ
ವನಿತ ವಿರಿರ ವಧುವನಾಸಶಿ
ಜನದೊಳಗೆ ಮನ್ಯಿ ಸೂರ್ಯನಿಬರಿಗಾಯ್ಯು ನಿವಾರಿ
ಮನದ ದಗೆಯಡಿದು ಮತ್ತೊಂದ್ರೀ
ಕನ ಪುರಾಂತರದೊಳಗೆ ಹ್ಯಾಮಣಿ
ದನುಪವಿತಭುಜಸತ್ಯರಿದ್ದರು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ ॥ ೪೧

ಉದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದು.

* ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ.

—
ಸೂರ್ಯ.

ಕುಸುಪುಂಕರಸುರುವಣಿಯ ಗಾಯದ
ಲೇಸುಗೆವಡೆನು ಕೇಳಕನ್ನ ತ
ನ್ಯಾಸುಪನಾತೆಯ ಸೂರೀಡದೇ ತುಡುಕಿದನು ದೈ ಪದಿಯ ॥
ಪಾಂಡವರು ಶಿರಾರ್ಥ ಬಳಿ ಸುಖಿಧಂದ ಕಾಲವನ್ನು ಕೆಳೆದುದು.

ಕೇಳಿ ಜನಪೇಜಯ ಧರಿತ್ತೀ
ಪಾಂ ಸಿಮ್ಮುಚು ಪ್ರಾರ್ಥಭೂವಿಂತಾ ।
ಪಾಲಿದ್ದರು ಗುಪಿತದಿಂದ ವಿರಾಟನಗರಿಯಲಿ ।

* ಇ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಧಿಯು ಮೂರನೆಯಂತಹಿಗೆ.

ಪ್ರಾಣಿಷ್ಟಿ, ಇ. ಇ.

ಕಾಲ ಸವೇದುದು ಜತ್ತುತ್ತಿಂಗಳು
ಹೇಳೆ ಮತ್ತೊಂದತ್ತಿಕಯೋಕ್ತಿಯ
ನಾಲಿಸ್ಯ ವಿಸ್ತುರದಲಖಿಪುವೆನೆಂದನಾಮುನಿಪ ॥

ಜವನೆ ಮಗ ಸಂನಾಯಿಸೇಪದಿ
ಪವನಸುತ ಭಾಣಿಸಿನ ಮನೆಯಲ
ದಿವಿಜರಾಹುನ ತನಯನಿದ ಶಿಶಿಂಡಿವೇಷದಲಿ ।
ಜವಳಿಮಾಕ್ಕಳು ಗೋಡಯಿಂಗಳು
ನಿವಹಕ್ಕಿಧರು ಕಮುಲಮುಳಿ ಕಾ
ಲವನು ಕಳ್ಳದಳು ರಾಯನರಸಿಯ ಕೆಳದಿಯರ ಗೂಡಿ ॥

ಆಸುದೇಪ್ಪಾ ದೇವಿಯರ ನಿಡು
ಕೇಶವನು ಹಿಕ್ಕುವಳು ಮುದದಲಿ
ಪ್ರೋಸೆಮಲ್ಲಿಗೆಯರಳದೊಂಬತ್ತಿ
ಆಸುತ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸೊಲಿದು ನಡೆವಳು
ಲೇಸುಲೇಸೆಂದೆನಿಸಿ ಭಾಳುವ
ಭಾಪೈಯನು ಸಲಿಸುತ್ತಲಿದೆ ಪತ್ತಿಗಳಾಳ್ಜೆ ಯಲಿ ॥

ಆವಿರಾಟನ ರಾಜಧಾನಿಯೋ
ಇಂದಿಲಾಸವ ಮುಸುಕಿದರು ಪರ
ಸೇನೆಯಲಿ ಪಾಂಡವರು ಕಳ್ಳದರು ಜತ್ತುವೂಸವನು ।
ರಾವಣನು ಮುನ್ಮುಕ್ಕೆ ಸೀತಾ
ದೇವಿಗಳಿಗಿಂದ ಕಥೆಯ ಪ್ರೋಲು ಸಂ
ಭಾವಿಸ್ಯ ಕೀರ್ಚಕವಿಳಾಸವನೆಂದನಾಮುನಿಪ ॥

ಉಂದುದಿವನೆ ವಿರಾಟನರಸಿಯ
ನೆಲೋಡಲು ಬಂದುದು.

ಒಂದುದಿವನೆ ವಿರಾಟನರಸಿಯ
ಮೆಂದಿರವನೆಂಬೆಲ್ಲೆಸಲೆಂದ್ರೈ

¹ ಭಾವಿಸಿದ ಕೀರ್ಚಕ ವಿಡಂಬವ ಕೆಳು ಭಾವಾಲ, ಇ.

ತಂದನಾಕೆಯ ತಮ್ಮ ಕೀಳಕಕ್ಕನ್ನುಳಬುಜಬುಳನು ।
 ಹೀಂದೆ ನುಂದಿಕೆ ಲದ ಸತಿಯರ
 ಸಂದರ್ಭಿಯ ಮುಧ್ಯಲಿ ವೇಣಿವೆರ
 ವಿಂದವೆದನೆಯ ಕಂಡು ಕಾಣಿಕೆ ಯಿಂತ್ತು ಪ್ರೋಡಮಟ್ಟೆ ॥   ೫

ಅನುಜನನು ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಸಿಂಹಾ
 ಸನರ ಕೀಲದೊಳಗಿರಿಸಿ ಮುದರುಲಿ
 ಮನದಳಿಯೆ ಮನ್ನಿಸಿದಳಂಗನೆ ತತ್ತಹೋಡರನು ।
 ತನುಪ್ರಾಳಕ ತಲೆದೊಳಿಲಬನು
 ಬೀನಲಿ ಸತ್ತ ರುತನಾಗಿ ಕಮಲ
 ನನೆಮರನು ನೂರಿಟಿದ ಸುಬೇಷೆಯ ವೇಳಿದಬಲೆಯರು ॥   ೬

ಆಗ ಕೀಳಕಸ್ಥಾ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ದರ್ಶನ.

ಅವರ ಮುಧ್ಯದೊಳಿನುಲತಾರಾ
 ನಿವಜದಲಿ ರೋಹಿಣಿಯನ್ನೊಲು ಸುರ
 ಯುವತೀಯರೊಳಿಂಗವರ್ತಿಯನ್ನೊಲು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹ್ಯವಿಯು ।
 ಅವರುವದ ಪರಿಮಳದ ಪಸರಕೆ
 ಕವಿತ ತುಂಬಿಯ ಸಾರಸಂಗೀ
 ತವನು ಕೀಳಂತ ಕಂಡನವ ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯು ॥   ೭

ವೂದಲೊಳಿವನೆವೆಳಂಗವೆಟ್ಟವೆ
 ನೂದವಿ ನೂಡಿದೊಡ್ಡಿಯೇ ಗಾ
 ಥದಲಿ ನೆಟ್ಟಪ್ಪ ಕೀಡಲರಿದಾಯಾ ಲಿಗಳನುಲಗಿ ।
 ಮನ ಮನದೊಳಿದನು ಹೂಗಣೆ
 ಯೈದಯವನು ಹೂಡುವು ಹರ ಹರ
 ಹೆಚುವಿದನು ಹಮ್ಮುತ್ತು ಸಿದನು ಶಿಳಸೂಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ ॥   ೮

ಸತೇ ಯಿವಳು ಮೂಜಗವ ವೋಹಿಪ
 ತಿಲಕವ್ಯೋ ಕಾಮಂಗೆ ಕಟ್ಟುದ
 ಕಳನ ಭಾಷ್ಯೆಗೆ ನಿಂದ ವೊಸ್ತಾಳೋ ಮಾದೇವ |
 ಕೋಲೆಗಡಿಗ ಕಂದಪರ್ ಕನ ಕೂ
 ರಲಗೋ ಮದನನ ಸೋಕ್ತಾದಾನೆಯೋ
 ನಳನಮುಖಿ ಯಿವಳಾವ ಸತಿ ಯೆಂದಳಾಪಿ ನೋಡಿದನು || ೮

ಜಗವ ಕೆಡಯಲು ಜಳಜಸಂಭವ
 ಬಿಗಿದ ಬತ್ತಿ ಯಿವಳ್ಲಲೋ ಮೂ
 ಜಗದ ಯತಿಗಳನೆಸಲು ಮನುಮಧನೆಸೆದ ಕಾರಲಗೋ |
 ವಿಗಡನಾದನು ಕಾಮನೆಂಬುಗ
 ಅಂಗಿದುನೆದೆಯಲಿ ನಟ್ಟುದೃಷ್ಟಿಯ
 ತೆಗೆಯಲಭಿಯದೆ ಸೋತು ಕೀರ್ತಕ ಪಾತಕವ ನೆನೆದ || ೯

ಆಗ ಕೀರ್ತಕನ ಅವಸ್ಥ.

ನಿಂದು ನೋಡಿದ ದೌಪದಿಯ ಮುಖ
 ದಂದವನು ಕಂಡಾಗ ಕೀರ್ತಕ
 ನೋಂದನೆನೆ ಮುಖಿದಿರುತ್ತೆಂಬ ನು ಕಾಮು ಕೈಗೂಡಿ |
 ಅಂದು ಬೆಣಿಗಾದನು ಮಂತ್ರಾಸತ್ತಿ
 ಯಿಂದು ತುಳಿದಳು ಮನವ ಯಿವಳಾ
 ರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಉಂಟಿದನು ಕದಪಿನಲಿ ಕರತಳವ || ೧೦

ಸೂಜಿಯೋಂದು ಬೆತ್ತು ಕಂಗಳು
 ಮಾಂಪ್ಯೋಂದುವು ಶಳನ ಧೈಯವ
 ತೋಂಬಿ ಕಾಳಿನು ಕರಣದಲಿ ಕಳಕಳಿದ ಬೀಡಾಯ್ತು !
 ಮಾಂಪಿ ಮೋಗವಂಗಳನ ಶರದಲಿ
 ದೋಂಪ್ಯೋಂದು ಹೃದಯ ಕುಲು ರಿ
 ಗಾಳಿ ಯಿವಳಾರಿನುತ ಗಜಬಚಿನಿದನು ನಿವಿಷದಲಿ || ೧೧

ಅಖಿವೃತ್ತ ತಲೆಕೆಳಗಾಯ್ತು ಧೈಯದ
ಸಿಂಹಗೋ ನಗರೋಡಾಯ್ತು ಲಜ್ಜೆಯ
ಹೊಳ್ಳಿಗ್ಗಾ ಬುಝದೆಂಬಿಯಾಯ್ತು ಕರಿವೋಳಿಯಾಯ್ತುಭಯಬೀಜ
ಮಂಜವೆ ಗರಿಗಟ್ಟಿತು ಮನೋಭವ
ಸಿಂಹಗೋಲಸ ಬಲುಷಾಯ್ತು ಹೋಗಣಪ್ಪೋ
ಡಾಣಿಯೆನಾತನೆ ಚಿತ್ತದಂತಸ್ಥಾಪದೇಷ್ಠೆಯನು १ ॥   १४

ಪೀಠಾಗೋಂಡುದು ಲಜ್ಜೆ ಮಹಿವೆಯ
ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಳಜಿತು ದುಪದತನುಜಿಯ
ನಾಲಿಯಾಲಿ ನುಂಗಿದನು ಮನದಲಿ ಸತಿಯ ಸೆಣಿವಿಡಿದು |

ಕೇಳು ಬಿಸ್ತು ಪವಕ್ಕು ಸಿಮ್ಮೆಡಿ
ಯೋಲೆಕಾತಿಯರೋಳಗೆ ವಿಂಡಿನ
ಮೇಲುಗ್ಗೆ ಮೀವಳಾರೆನುತ ಉಸಗೋಂಡನಗ್ಗಜಿಯು ॥   १५

ಕ್ಷಾಕೆ ಗಂಧವರ ರಮೆಣಿ ನ
ಮೂರ್ಕೆಯಾಗಿಯೆ ಮಾನ್ಯವೆತ್ತಿಯೋ
ಓಳಕೆಯನು ಸೆಲಹುವೆವು ಬಲ್ಲಿದರಿವೇಳ ವೆಲ್ಲಭರು |
ಸಾಕು ಬೀಡಾರಕ್ಕೆ ನೀ ಹೋ
ಗೀಕೆ ನಿಸಗಹಳ್ಳಿ ನಿಂದಿರು
ಕಾಕನಾಡಾರೆನುತ २ ಬೀಳಾಗೋಟ್ಟುಳು ನಿಜಾನುಜನು ॥   १६

ತಾಹಿತಂತಕರಣ ಕಾಮನ
ಕೂಟುಗಳೇಂತಾಯ್ತು ವೈಸ್ಯ ಮನ
ಮೇಣುಮೆಚ ದು ಚಂಗಾಡ ಬಲಿದುದು ಮುಸುಕು ಮೋಣಿಯಾಲಿ |
ಮಿಂತಿ ನಿಜಮೆಂದಿರಕ್ಕ ಧಗೆ ವೈಸ್ಯ
ದೋಳಿ ಬಂದನು ಮಂಜಿವಸ ತಲೆ
ದೋಳಿ ಕಂಡನು ದೌರ್ಪದಿಯನರಮನಯ ಬಾಗಿಲಲ್ | १७

¹ ದೀಪನವ, ಕ. ಬಿ.ರು.

² ನುಡಿಯಾರೆಂದು, ರು.

ಕಳುಹಿದನು ತನ್ನ್ಯುಡನೆ ಬಹ ಗಾ
 ವಳಿಯ ಪರಿವಾರವನು ತನ್ನ ಯು
 ಖಟಯ ಹಡಪದ ಭಾಲಕನ ಹಿಂದಿಕ್ಕು ನಡೆತಂದ |
 ಬಲಿದು ಸಿಂಹದ ಸತಿಗೆ ನರಿ ಮನ
 ಶೂಲಿದು ಬಪ್ಪಂದದಲಿ ಗರುಡನ
 ಲಲನೆಗೆಹಿ ಬಯಸುವವ್ಯಾಲವನ್ನೆಡಿದನು ಭಾಲಿಕೆಯ || ೧೩
 ರತ್ನಿಯ ಸೋಬಗಂತಿರಲಿ ವರಪೂ
 ವ್ಯಾತಿಯ ರೂಪಂತಿರಲಿ ಬೋಮ್ಮೆನ
 ಸತಿಯ ಚೆಲುವಂತಿರಲಿ ಕ್ಷಬಾಲಿಕೆಯ ರೂಪಿಂಗೆ |
 ಪ್ರತಿಯ ಕಾಹೆನು ಪಂಂಡವೆರ ದ್ವಾ
 ಪತಿಗೆ ಸರಿ ಮಿಗಲಿಸಿನ ತೋಳಿವ
 ಸತಿಯ ವಿಭ್ರಮ ನೆಟ್ಟುದೆನ್ನ್ಯಾಯ ಮನದೊಳಿನುತ್ತಿರ್ಣ || ೧೪
 ಕ್ಷೇಜಕನು ದೌರಾಚಿಯ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿಸಿದು
 ಶೇಳನ ಮನದಿಂಗಿತನ ತನ್ನ್ಯು ಇಂ
 ತಿಳಿದು ಕಾಮಿನಿ ಬೆದಣುದಳು ಕಳ
 ವಳಗ ಸೋಈನು ಕೆಟ್ಟಂದಳು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ |
 ತೋಲಗಿ ಹಿಂಡಿಯಿಡಲು ಕ್ಷೇಜಕ
 ನಳುಕನ್ನೆತಂದಬುಜವದನೆಯ
 ಬಣಗೆ ಬಂದನು ನುಡಿಸಲಾಗದೆ ತರಳ ನೀನೆಂದ || ೧೫
 ಎಲೆ ಮರುಳ ಬೇಡಳುಪದಿರು ಕೂ
 ರಳಗ ಕೊರಳುಗೆ ಬಯಸದಿರು ಕ್ಷಾ
 ವಳಗ ಸದಿರು ಕ್ಯಾಯೊಡನೆ ನಿನ್ನ ರಮನೆಗೆ ತಿರುಗುವುದು |
 ಸುಲಭೆ ನಾ ನಿಸಗೆಲ್ಲ ನಿನ್ನನು
 ಕೆಲರು ನಗುವರು ಪರಮಾಸದ್ದ ತಿ
 ತೋಲಗುವುದು ಮಾಣಿನುತ ಮುಖಿದಿರುಹಿದಳು ಲಲಿತಾಂಗಿ || ೧೬

1 ಸಿಂದು ನುಡಿದನು ಮಧುರ ವಚನದಲಿ. ದ್ವಾ.

ನಿತ್ಯೇ ತೇಗೆ ಸೈರಂದ್ರಿ ಕಾಮನ
 ಬಲ್ಲೇ ಪಂದ ಬಲುಗಾಯ ತಾಕಿತ್ತು
 ಬಲ್ಲೇ ಸೀನಪುಪಧಿಯ ಬಡುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತನೆನ್ನಿಡಲ |
 ಮುಳ್ಳನಡಿ ಯಿತು ವೂತ ಮನ್ನಿಸು
 ಚೆಲ್ಲೆ ಗಂಗಳನ್ನು ಮುಖದಲಿ
 ಚೆಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾರ್ಥಿಸು ಬೇಣುದು ವಿಗಡಜೀವನವೆ || ೨೦
 ಎಳ್ಳನಗೆಯ ಬೆಳ್ಳದಿಂಗಳನು ನೀ
 ತಳ್ಳದು ತಾಪವೆ ಕೆಡಿಸು ಮಧುರದ
 ಮಲುನುಡಿಯ ಸುಧ್ಯೆಯಿಂದ ತಪ್ಪೆ ಯನಕಟ್ಟ ಪರಿಹರಿಸು |
 ಅಳಮನವೆ ಬುಡತನದ ನಿನ್ನಯ
 ಕಳಳಕುಂಜಲಪ್ಪಿತ್ತು ಯಲಿ ಕಳಳ ಮನ
 ದೊಲವನಿತ್ತಲು ತಿದ್ದಬೇಣುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳಂದ || ೨೧
 ತೋಳತೇಕ್ಕೆ ಯ ತೋಡಿಸಿ ಕಾಮನ
 ಕೋಲ ತಪ್ಪಿಸು ಇಳನ ಕಗ್ಗೂಲೆ
 ಯುಂಡಿಗವೆ ಕೇಳು ಸುರದಿಹರೆ ಸಮರ್ಪಿತಾದವರು |
 ಸೋಲಿಸಿದ ಗೆಲವಿಂದ ಬಲು ವೂತಾ
 ತಾಳ ಯಿವನೆನ್ನು ದಿರು ಹರಣದ
 ಮೇಲೆ ಸರಸವೆ ಕಾಯಬೇಣುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳಂದ || ೨೨
 ಅರನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾಂಚಾಲಿ ನಡುಗಿದು
 ಕೇಳಿ ಕಿವಿ ಮುಂಜಿ ದಳು ಮನದಲಿ
 ಮೇಳದ್ವೀಪರ ನೆನೆದು ಶಿವ ಶಿವ
 ಕೂಲಪಾಳಿ ಮುಕುಂದ ಯೆಸುತಾರವಿಯನೀತಿಸುತ್ತ |
 ಕಾಳ ಮೂಳೆನಲ್ಲಾ ಖಳಗ್ಗಣಿ
 ಮೇಲುಗಾಣನಲ್ಲಾ ಮುದಾಂಧನ¹
 ಸೋಲಿಸುವರಾರುಂಟೆನುತ ನಡುಗಿದಳು ನಳಿನಾಷ್ಟಿ² || ೨೩

¹ ದುರಾತ್ಮನ, ಯು. ಜ.

² ತಲೆಬಾಗಿದಳು ತರಳೆ, ಜ.

ಎಲೆ ದುರಾತ್ಮೈ ಮೆಹಾಪರಾಧವ
 ಬಳಗುವರೆ ಬಯಲಿಗೇ ನಿನ್ನೆಯ
 ಕುಂಡ ಬೇಳನು ಕಾಯ್ಯುರೇ ಫಲವಾಪ್ರದಿಕಾಜುಂದ^೧ ।
 ಹತ್ಯಾ ಹೊದ್ದುದೆ ಹೆತ್ತುವರು ಮು
 ಕ್ಷುಳುಗಳೆಂಬೀ ಬದುಕು ಮಾಣದೆ
 ಯೆಳಿಸಿಕೊಂಬಂತಾದುದೆಂಳು ಪೊಂಡವರೆ ರಾಣಿ ॥

೨೫

ಕೇಳಕೆ ಪಾಂಚಾಲಿಯರ ವಿವಾದ.

ಎಲೆಗೆ ಪಾತಕೆ ನಿನ್ನ ಕಣೆ ೦
 ಬಲಗಿನಲಿ ಯೆನ್ನೆದೆಯ ನೋಯಿಸಿ
 ತೊಲಗಬಹುದೇ ಕರುಣಾಪ್ರಲ್ಲವೆ ನಿನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ।
 ಬಲಿದು ಬಂದೆನು ಕಾಮನೋಳಿಗ
 ಬಲುಹು ವೈರಿಯ ಭರಯವ ತಪ್ಪಿಸಿ
 ತಲೆಯ ಕಾಯುಲು ಬೇಹುದೆಂದನು ನಗುತ ಕೇಳಕನು^೨ ॥

೨೬

ಕಾತರಿಸದಿರು ಮಂದಿವಾಳದ
 ಮಾತುಗಳು ಬೇಡಕಟೆ ಕೆಡದಿರು
 ಸೋತರೇನಂದು ಮನುಜಧಮ್ಯವು ಒಿತ್ತ ಜಂಜಲವು ।
 ಶ್ರುತತ್ವಾಙ್ಗಳ ವಾರುಕೇಳಿದೂ
 ಡಾತಗಳು ಸೈರಿಸರು ದೇವ
 ವಾತದಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದರು ತನ್ನ ವರೇಂದ್ರಳಂದುಮುಕಿ ॥

೨೭

ದೌರಪದಿಗೆ ಶಿಳ ನುಡಿದನ್ನಾ
 ಬೋಪವನು ನೀನಣಿಯೆ ಬಡವರೆ
 ಕೋಪವಡಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ನಿನ್ನವರೇನ ಮಾಡುವರು ।

1 ಕೊಯ್ಯುರೇಬಹುದಾವದಿದರೆಂದ, ಜೆ, ಭ. ೩.

2 ಬೇಕೆನುತ ಕೇಳಕನು ಕ್ಯಾಮುಗಿದ, ಜೆ.

ಅಹನೆವರಂತಿರಲಿ ನೀನೆನೆ
 ಗೋಬಳಾದರೆ ಸಾಕು ಮಲ್ತೊಡಿ
 ಯಾಪಿನಾಕಿಗೆ ತೆರಳುವೆನೆ ಬಜಾಲ್ಲಿ ನೋಡಿಂದ ॥ ೨೮
 ಹುಳುಕ್ಕನಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಕೋಗಿಲ್
 ಗಳಿಂದನಲ್ಲಾ ಕೆಂಪಸಂತರ
 ಬಲುಹು ಮಾನ್ಯರನಿಖಿಯವೇ ತಂಗಾಳ ಧಾರ್ಮಿಕನೆ ।
 ಖಳಂಡಿನಲ್ಲಾ ಮಾಕಂದ ಲೋಕದ
 ಕೋಲೆಗೋಂಬರೆ ಪಾಪಿಯೋಲಿಯದೆ ಕೋಲುವರೇ ಯೆಂದ ॥ ೨೯
 ಬಲಿದೆ ನೀನಹುದಾನು ಕೋಲ್ಲೈನು^१
 ಕೋಲುವೆ ಸುಭಟ್ಟರು ಬೇಳೆ ಬಿಯಲಿಗೆ
 ಡಲಪ್ರ ಗಳಿಂದರೇನು ಘಲವಿಲ್ಲ^२ ಕಟ್ಟ ಸಂಖಿದೆನು ।
 ಮುಳದರಾದರೆ ಕೇಳು^३ ನಿನ್ನಯ
 ತಲೆಯ ಕೊಯ್ಯದೆ ತುಪ್ಪರಾಗರು
 ಕಲಕುವರು ನಿನ್ನನ್ನಯಾಬಿ^४ ಯನೆಂದಳಂದುಮುಖಿ ॥ ೩೦
 ಎಲನ್ನೂ ಬಾಹಿರ ಹಲಪ್ರ ಮಾತನು
 ಗಳಿಂದದಿರು ನೀ ಬದುಕವ್ವೇಲಿದೊಡಿ
 ಕೋಲುವೆನ್ನೈಯ ಪತಿಗಳಿಂದ ಬೇಗ ತೊಲಗುನ್ನರು ।
 ಜಲುವೆವಧು ಕೇಳಲೇ ದುರಾತ್ಮಕ
 ರಳವರೇ ಯೆನ್ನನು ಧರಿತಿಯೋ
 ಇತವೆ ಜಳವನು ಹೊತ್ತು ಬದುಕುವ್ವದೆಂದನಾಬಿಳನು ॥ ೩೧
 ಸಾಪ್ತ ತಪ್ಪೆದು ತನಗೆ ಕಾಮನ
 ಕಾವರಪ್ರ ಫನ ನಿನ್ನ ನೆರದೇ
 ಸಾವೆನ್ನಲ್ಲದೆ ಕಾಂನಂಬಿಂಗೋಡಲನೊಪ್ಪಿಸೆನು ।

^१ ಬಲಿದು ನಿನ್ನನು ನಾಪು ಕೋಲ್ಲೈಪ್ರ, ಜ. ಭ.

^२ ಬೇಡ, ಕ. ವ.

^३ ತಿಳಿನದರ ಯೆನ್ನವರು, ಜ.

ಭಾವವೆ ನೊಕಲು ಬೇಡ ನಿನ್ನ ಕೈ
 ಪಾವಲೋಜನದಿಂದಲೆನ್ನ ಯೆ
 ಜೀವವನು ಸಲಹೆನುತ್ತ ಖಳ ನಸುನಗುತ್ತ ಕೃಮುಗಿದ^೧ || ೫-೨
 ಪರರ ಸತಿಗಳುಪಿದರೆ ಪಾತಕ
 ದೊರಕುಪ್ರಧಾ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ
 ಸರಿವಳು ಧರೆಯೋಳಗ್ಗೆ ದ ಕೀರ್ತಿ ಮಾಸುಗು ಗತಿಗೆ ಕೇಡಹುದು |
 ಕೋರಳುಹಲವಾದನೆರನಂತಕ
 ಪುರವನ್ಯೈದಿರ ಕಥೆಯು ನೀ ಕೇ
 ಇದ್ದ ಶಿಯಲೂ ಕಡುಮೂರಿನೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೫-೩
 ಹೇಳಿ ಸದ ತಿ ಬೇಂದುಹೋಗಲಿ
 ಕಾಲನವರ್ತೀತರಲಿ ಬಂಧುಗ
 ಶೋಷಲಿ ಯೆನ್ನ ವರು ತೊಲಗಲಿ ರಾಣಿಯರು ಬಿಡಲಿ |
 ಬಾಲೆ ನಿನಗಾನೋಲಿದೆ ಕಾಮನ
 ಕೋಲು ತನ್ನ ನು ಮರಳಲೀಯನ್ನ
 ಲೋಲಲೋಜನೆ ಬಿಉಬಿ ನುಡಿಯದೆ ತನ್ನ ನುಣಿಯೆಂದ || ೫-೪
 ಕುಲದಲೋಬಿ ನು ಜನಿಸಿ ವಂಕವೆ
 ನಡುದನಕಟಪಾಟೆಂಬ ದುಯರ್ಕ
 ವೃತ್ತಪ್ರದಳದೆ ಲೇಸ ಕಾಣಿಸು ಬಣಿದೆ ಗಳಹದಿರು |
 ಕೋಲಿಗೆಡಿಕೋಯೋ ಪಾಪಿಯೆಂಗುಸು
 ಹಲಬರನು ಕೊಲಿಸಿದಳು ಸುಡಲೆಂ
 ದಱಲುವರು ನಿನ್ನ ಖಳನಾರ^೨ ಯರೆಂದೋಡಿಂದುಮುಖಿ || ೫-೫

^೧ ಭಾವವೆ ನೊಕದಿನ್ನ ವರ ರಾ

ಜೀವಮುಖಿ ಕೃಪೆಮಾಡು ತನ್ನ ಯು

ಜೀವನವನುಳುಕೆನುತ್ತ ಕಾಮಿಂಬಾನಗೆ ಕೃಮುಗಿದ, ಇಂ ಖ,

^೨ ರಾಣಿ, ಜ,

ಜರಿವಿರಿಂಜಿಗಳಾಯೆಡೆಯು ಸಂ
ಗಾದ್ಯೋಜನಗಿದಿರಲ್ಲ ಮರುಳೇ
ತರುತ್ತಿ ನಿನ್ನ ಪರೇನು¹ ತೋಜ್ಞಾ ನಿನ್ನ ಪ್ಲಾಫರ್ |
ಪರಸತಿಯ ಸೆಣಿಗೆಯ್ದೈ ನುತ್ತಿ ತು
ನೆರೆದು ಕೋಡಗವಿಂದು ಸುಭಾಷನು
ಸರಿದನಂತಕನಗರಿಗಣಿಯಾ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ * || ೩೬

ಸೀಜ್ಞಿ ನೂಕಿದಿನ್ನು ಮನ ನೆಣಿ
ಮಾಣಿಸ್ತೋದುದು ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವ
ಸೂಜ್ಯಾಂತಿಸ್ತೇ ಇಕ್ಕೆ ಕೋರಲಿಂಗಲಗ ಹೊಣಿಸುವೆ |
ಜಾಟದಿರು ಯನ್ನದೇ ತಾಪವೆ
ಬೀಳದಿರು ಕಾರುಣ್ಯವನು ಕ್ಷೇ
ದೋಜೀಸೆಗೆ ಕಮಲಾಷ್ಟಿ ಮರಣವ ಮಾಣಿಸೆನಗೆಂದ || ೩೭

ಮರುಳ ಮನದ ವಿಕಾರಮಾರಿಯ
ಸರಸವಾತುವರುಂಟಿ ಮೃತ್ಯುವ
ನೆರೆವರೇ ದಳ್ಳುರಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯ ನಷ್ಟವರೆ ಬಯಸಿ |
ಗರ್ಜಕಂಗ್ರೇಸುವರೆ ಪಾಪಿಯೆ
ಮರಳು ನಿನ್ನ ರಮನೆಗೆ ಯನ್ನ ಯು
ಗರುವಗಂಡರು ಕಡಿದು ದರಹುವರೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೩೮

ನಾಗ್ಯಯವನು ಮಿಗೆ ಗೆಲುವುದಿಲ್ಲಯ
ನಾಗ್ಯಯವಧಿಕಕ್ಕವು ಧರ್ಮಪರರೇ
ಸ್ಥಾಯಿಗಳು ತಿವಿರಕೆ ಭಾಸ್ತ ರೂಪುದಂತರವು |

¹ ನಿನ್ನಾಡನೇನು, ಇ.

* ನೆರೆವಿಕೋಡಗ ಕೋಲ್ಲಪರೇದಕೆರನ ಮಣಹದನಾವನೋ ಜೀರ್ಣಂದ
ಜಬುಜಾಷ್ಟಿ, ಕ. ಬ.

ಕಾಯರೆನ್ನ ವರವರ ಕೈಗುಣ
ದಾಯತವ ಬಲ್ಲವರೆ ಬಲ್ಲರು
ನಾಯಿ ಸಿಂಹಕ್ಕಿಂದಿರೆ ಫಡ ಹೋಗೇಂದಳಭುಜಾಹ್ಲಿ ॥   ೪೮

ಕೀರ್ತನೆ ತನ್ನ ಆಕ್ಷಾನನ್ನು ನೋಡಿದುದು.

ಹೊಣಿ ಹೊಕ್ಕೆದು ವಿರಹದಾಸೆಯ
ಕಾಣೆನಾಕೆಯ ಮಾತಿನಲಿ ಮುಂ
ಗಾಣಕೆಯೆಲ್ಲೇ ಸೂಜಿಯೋದು ಮನದ ಸರ್ವಸ್ವಿ ।
ತ್ರಾಣ ಸಡಿಲಿತು ಬುದ್ಧಿ ಕದಡಿ ಕೃ
ಪಾಣಪಾಣಿ ವಿರಾಟರಾಯನ
ರಾಣಿಯರಮನೆಗೈ ದಿದನು ಕಂಡನು ನಿಜಾಗ್ರಜೆಯ ॥   ೪೯

ಸುದೇಪ್ಪು ಯಾ ಕೀರ್ತನನ್ನು ಆದರಿಸಿದುದು.

ಹಣಿಯನಂಧ್ಯಾಗೇ ಇಂಜಲೆತ್ತಿದ
ಭಣಿಕಿಗನ ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಮನವಾ
ರಣನ ಕುಳಿ ರೆನುತ್ತ ನೋಡಿದಳಾಸಹೋದರನ ।
ರಣಮುಸುಡು ಬಿದಿ ದೈ ಉತಾಂಗಿಯ
ಕೇಳಿಕಿದನು ಕಡುಪಾಪಿ ವಂಶವೆ
ಹಣಿದವಾಡದೆ ಮಾಣನೇಗುವೆನೆನುತ ಮಹಿಗಳು ॥   ೫೦

ಅಣಿದುದಗ್ಗ ದ ಮಹಿಮೆ ಮುಸುಡಿನ
ಬೆಳ್ಳಕು ಬೀತುದು ಬಹಳಿಚಿಂತಾ
ಜಲಧಿಯೋಳಿಗೆದ್ದಂತೆ ಸೋಂಪಡಿತು ನಿಜಾಕಾರ ।
ಕುಂಲತಿರೋಮುಣಿ ಹೇಳು ಚಿತ್ತದ
ನೆಲೆಯನೆನೆ ನಸುನಾಳಿ ಮನನ
ಹಿಳುಕು ಸಮೆತಿಯ १ ಸೀತೆ ಬಣಿಕಿಂತೆಂದನವೆ ನಗುತ ॥ ೫೧

¹ ಮಹಿತೆಯು ಬು.

ಕೇಜಕನು ತನ್ನ ಇಂಥಾಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು.

ಬೇಂಜೆ ಬಿನ್ನ ಹವೇನು ಸತಿಯರ
ಸೂರ್ಯಪುತ್ರಿ ರಾಜಿನಲಿ¹ ಇತ್ತುವ
ಸೂರ್ಯಗೇಂಡವೆಳಹಳ್ಳಿ ನಿವೈಲ್ಲಿಲಗದ ಸತಿಯರಲಿ |
ಮೂಳೀದಳು ಮದನಂಗೆ ಬೇವಿಸ
ಲಾಷೋಽಕೆಯನೊಳಗುಮಾಡಿಸಿ
ತೋಳಿದರೆ ತನ್ನೊಡಲೊಳಸುವಿಂಗಹೆದು ನಿವಾಂಹೆ || ೪೩

ಆಕ್ಯಾ ಅಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಖಂಡಿ ವಾದ.

ಕೇತ್ತಿಲತೆ ಕುಡಿಪ್ರೋಣಿತ್ಯೆ ಮದ
ನಾತ್ರನಾಡ್ಯೆ ಕುಲಕೆ ಕಾಲನ
ಮೂರ್ತಿ ನಿನೆನವತರಿಸಿದ್ದೆ ಸಂವರಿಸಿದ್ದೆ ಜಸವ² |
ಸೃಷ್ಟಿಗೆಡೆ ಮನುಜರಿಗೆ ರಾವಣ
ನಾತ್ರಿಯಪ್ರದು ಅಶೀಯಲಾಕ್ಷಣ್ಯ
ಧೂತ್ರೆ ನಿನಗಂಜಾವೆನನುತ ನಡುಗಿದಳು ನಳನಾಷ್ಟಿ || ೪೪

ಬೇಟ್ವೇ ಪರವಧುವಿನಲಿ ಕ್ರೈ
ಮಾಟ್ವೇ ಪರವಿತ್ತದಲಿ ತಗೆ
ದೋಟ್ವೇ ಕಡನದಲಿ ಗುಣವೇ ರಾಜಪ್ರತ್ರಿಗೆ |
ಅಟ್ಟಿಕರೊಡನಾಡಿ ಕಲಿತು ವಿ
ರಾಟನಸು ಕೊಲಲೆಳಿಸಿದ್ದೆ ನಿ
ನಾಂಟ್ಕಾವಂಜಾವೆನನುತ ಮುಖದಿರುಹಿದಳು ತರಳ || ೪೫

ಕುಲವನಿತೆಯರ ಕೂಟದಿಂದವೇ
ಕುಲದ ತಲೆ ಕುಡಿ ಯಬ್ಲು ಪ್ರದು ಪರ
ಲಲನೆಯರ ಸಂಭೇದಿಗಸುಖವೆದು ರಕ್ತವಿಪರೀತ |

¹ ಜೆಂಪಿನಲಿ, ಶ. ಇ., ಜ.

² ಸಂಹರಿಸಿದ್ದೆ ಕುಲವ, ಜ.   ³ ನಾತ್ರನೆಮರುಳಾದೆ ತಪ್ಪನೆ, ಜ. ಶ,

ಎಲೆ ಮರುಳೆ ಮುನ್ನಾನ್ನು ಸುರೇಶ್ವರ
ನಳ್ಳಾಪಿ ತಾನೇನಾದನಗೈ ದ
ಬಲುಹನ್ನುಳ್ಳ ದಾನನನೆ ನೆನೆ ಯೆಂದಷಿಂದುಮುಖಿ ॥ ೪೬

ಅವೆಳೆ ಗಂಡರು ಸುರರು ಸುರರಿಗೆ
ನವೆಗದಾವಂತರವು ಮುನಿದರೆ
ದಿವಿಜಬಲಕೆದಿರುಂಟೆ ನಮ್ಮೆನದಾರು ಕಾವೆರು |
ಅವೆಳೆ ತೊಡಕೇ ಬೇಡ ಸತಿಯರ
ನಿವಹದಲಿ ನೀನಾರ ಬಯಸಿದೋ
ಡವೆಳೆ ನಾಮುಂದಿಟ್ಟು ಮೆದುವೆಯನೊಲಿದು ವೊಡುವೆನು || ೪೭

ಅಕ್ಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೀರ್ತನಾಪಾಠನೇ.

ಅಕ್ಕ ಮರುಳ್ಳೆ ಒಿತ್ತುವೆಳಲಿ
ಸಿಕ್ಕ ಬೇವೆ-ಜಾಯಿತ್ತು ಬಹಿದೇ
ಮಿಕ್ಕ ದಿಂಭಕೆ ಮೆದುವೆಯುಂಟೇ ಮನವ ಬೇಣಿಸಿ |
ಮಿಕ್ಕ ಖಾಟಿಕೆಯಾದರಾಗಲಿ
ತಕ್ಕರಲ್ಲಿ ಉದೆನಲಿ ಸಲಹುವೋ
ಡಕ್ಕ ಸ್ವೇರಂಧ್ರಿಯನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ತನಗೆಂದ ॥ ೪೮

ತಪ್ಪ ವೊಡಿದೆ ತಮ್ಮ ನಿಸಗವ
ಇಪ್ಪಳ್ಳೆ ಲೆ ಮರುಳೆ ಜೀವಕೆ
ಮುಪ್ಪ ಬಿಯಸಿದೆ ಮಣಿದು ಕಳೆಯು ಮತ್ತೆ ನನೆಯದಿರು । |
ತಪ್ಪದಿರು ಕೈಕೊಂಡಿಸಿವ ಕಂ
ದಪನಂಬಿಗೆ ನೋಯದಿರು ನುಡಿ
ಯೋಪ್ಪವೆಲ್ಲಿದು ತಮ್ಮ ಯೆನುತ ಸುದೇವ್ಯೂ ಕನಲಿದಳು ॥ ೪೯

ಸೋಗಸವಿತರರ ವೊತು ಕುಳಿಗೆ
ಭೂಗಡಿಸವು ಮಿಕ್ಕ ವರ ರೂಹನು
ಹಗೆಗಳಾಗಿಹವುತ್ತಿದವರ ನಾಮೆಗಳು ನಾಲಿಗೆಗೆ ।

¹ ಜೀಳಸದಿರು, ಬ.

ಸೆಗಳಕ್ಕೆಯ ತೆಗೆದುಹಾನ್ನೇ ಯು
ಬ್ರಹ್ಮ ಸೆಲ್ಲಿಸಿ ಹರಿದ ಕರ್ಮಳನ
ಮೃಗದ ಮತ್ತಿಯನು ಕಾಯುಂಟೆಕೆಂದೆಣಿದನು ಪದಕೆ ॥ ಅ೨೦

ಕೇಳಕ್ಕನು ತನ್ನ ಮನಗೆ ಹೊಡುದು.

ಆಲಿ ಸೀರೇಜಿದುವು ತಮ್ಮೈನ
ಮೇಲೆ ತಳತುದು ಹೋಹ ಕಾಲನ
ಪಾಳಿಯಕೆ ಕೆಗೊಟ್ಟಿ ಇಂಗನೆ ನೆಗೆಹಿದಳು ಇಳಿನ ।
ಪಳು ಭವನಕೆ ಹೊಗು ತರುಣಿಯ
ನಾಳೆ ನಾ ಕಳುಹುವನು ಪರಸತಿ
ಮೇಳು ಶೇಸಲ್ಲಿ ಂದು ಕಳುಹಿದಳಾಸಹೊಂದರನ ॥ ॥ ೨೧

ಮನದೊಳಗೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿದನು ಮೂ
ನಿನಿಯ ಕರುಣಾಪಂಗರಸಭಾ
ಜನಪ್ರಾಣವಲೂ ಯೆನುತ ಬೀತ್ತೊಂಡನಗ್ರಜಿಯು ।
ಮನದೊಳಗಾದವಿದ ಮರುಳುತನದು
ಬ್ಜಿ ನಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಮನೆಯನಿತ್ತಲು
ದಿನಕರಂಗಾಯ್ತಸ್ತಮೆಯವಸ್ತೂ ಇಲಾಧಿಯಲಿ ॥ ॥ ೨೨

ಆಗ ಉಂಡೆ ಹೀರಯವಾಗಲು ಕೇಳಕ್ಕಿನಿಗೆ ಆದ ಅವನ್ನೇ.

ಸಲೆ ದಿಗಂಗನೆ ಯಿಟ್ಟಿ ಜಂದನ
ತಿಲಕವೋ ಮನುಮಥನ ರಾಣಿಯ
ಜೀಲುವಗ್ಗೆಗನ್ನ ಡಿಯೋ ಮದನನ ಬಿರುದಿನೋಡ್ಡು ಈವೋ ।
ತಳತೆ² ವಿರಹಿಯ ಸುತ್ತುವೆ ಕೆಂಡದ
ಹೊಳೆಯೋ ಬೆಸಗೊಳಿಲೇನು ರಜನೀ
ವಳಯದಲಿ ಶರೀರುದಯವಾದನು ಜಗವನುಜ್ಞಣಿನಿ ॥ ॥ ೨೩

¹ ಬೀಳಿಗಗೊಟ್ಟಿಳು ನಿಜಾನುಜನ, ಜೆ.   ² ಸುರತ, ಜೆ.

ಬೆಳೆ ದುಪ್ರಾ ಜಕ್ತಾರಂಕಯುಗ ತಾ
 ವೈಜ್ಞ ದುದು ಮಾಣಿದುಂಬಿ ಕುಮುದವನ
 ಮುಂಭಕಿ ದುಪ್ರಾ ಮುಸುಡುಗಳನಂಬುಜರಾಜಿ ತಮತಮೋ |
 ಹೆಚ್ಚಿ ದುಪ್ರಾ ಸಾಗರದ ತೆಣಿಗಳು
 ಬೆಳೆ ದರು ಜಾರೆಯರು ಜಂದ್ರಮು
 ಕೆಳ್ಳಾ ನೊಳಟ್ಟಿ ದನಕಟ್ಟ ಸಕಲವಿಯೋಗಿಜನವೆನಕೆ |

ಅ೪

ಕೀರ್ತಕನಿಗೆ ವಿರಜದ ತಾಪ.

ಖಳಾನ ವಿರಹದ ತಾಪದುರಿ ವೇ
 ಗ ಖಸೆ ತನ್ನ ರಮನೆಗೆ ಬಂದನು
 ಕಳವಳಿಗ ಹಾ ಯೆನುತ ಕೆಡೆದನು ತಳರ ಹಾಸಿನಲಿ |
 ನಳನವ್ಯೇರಿಯ ಸುಣಪ್ರಾ ತನ್ನ ಯ
 ಕೊಲೆಗೆ ಬಂದುದು ಪಾಪಿ ಕಮೆಲಜ
 ಜಲವಿಲೋಽಜನೇಗೇಕೆ ಮಾಡಿದನಿರಿತುಳೆಲುವಿಕೆಯ ||

ಅ೫

ಉರಿದುದೊಡಲೊಳು ವೀಳಂಯದ ಕ
 ಪ್ರರದ ಹಳಕಂಗಳಪುಳಂಗಂಥದ
 ಸರಸಕರ್ವ ಮೆ ಕಣಿಕುವಣಿದುದು ಪೂಸಿದಂಗದಲಿ |
 ಹೊರಳ ನೀರಿನ ಪೂಟ್ಯಾಂಪ್ರಾ ದ
 ತ್ವರಿಯೋಲಾದುದು ಬಲಿದ ಜಂದ್ರಿಕೆ
 ಬೆರಸಿ ಕರಗಿದ ತವರವಾಯಿತು ಕೀರ್ತಕನ ಮನಕೆ ||

ಅ೬

ಹಾಸಿದೇಳದಳರೋಗಿದುದು ಹೊಗೆ
 ಸೊಸಿದುದು ಸುಯಿಲಿನಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ಬೀಸುತ್ತಿರೆ ಸುಳವಾಳಯೆಲೆ ಭಾಡಿದುದು ರಮಳಹೊಯ್ದು |
 ಆಶೀರ್ಯ ಕೋಗಿಲೆಯ ತುಂಬಿಯ
 ನಾಸರೋಜವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕ್ಷೇ
 ವೀಸಿದನು ಕಂಸುಪೂಷ್ಟ ನಾಕೀರ್ತಕನ ಕಗ್ಗುಲೆಗೆ ||

ಅ೭

ಪರಿಮುಳದೆ ಸುಟಿವಾಲವೆಟ್ಟುದೋ
ಇರದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಂಥಕಪೂರ
ವರೆ ಸೀದುವು ಕೀಜಕನೆ ಕಾವುಗ್ನಿ ತಾಪದಲಿ |
ವರಪತಿವ್ರತೆಗಳುಸಿದವನಾ
ಕರ್ಣಿಂದಾಶಿಯ ಮಜ್ಬಿದು ಪೊತಕ
ಹೊರಳುತ್ತಿರುವು ಚಂದ್ರಕಾಂತದ ಮುಣಿಯ ಮಂಜದಲಿ ¹ || ೫೮ -

ತೂಳಿದುವು ಪರಿಮುಳದ ಪ್ರಪ್ರಗ
ಇಂಜಿದುವು ಮಧುಕರವು ಹರುಪದ
ಲಾಟಿದುವು ಶಿಕ್ಷಾಂತಿಶಿಲೆಗಳು ಮುಗಿಯೆ ಕೃರವವು |
ಸಂಜಿದುವು ಮಂದಿರದ ಕಡಳಗ
ಇಂಜಿದುವು ಪ್ರವಾಂಚಲಕ್ಕೆ ರವಿ
ಬೀಜಿದನು ಕರದಿಂದ ಕಾಂತಿಯ ಜಗದ ಜನ ನಲಿಯೆ || ೫೯ -

ಆರೆಫೆಳಗೆ ಯುಗವಾಗಿ ನೂಕಿದ
ಸಿರುಳಂಸುದಯೂಜಲದ ಶಿರದಲಿ
ತರುತ್ತಿ ತಲೆದೋಳಿದನು ತೊಡೆದನು ಭುವನದಂಧತೆಯು |
ಪರಿಮುಳದ ಪ್ರಪ್ರದೆರಿಸಳಗಳ
ಕರೆಸಿದುವು ತಾವರೆಗಳನೆ ಕಾ
ತರಲತಾಂಗಿಯ ಸುಯುನ್ನ ತಾಗಿತು ಕುಮುದಿನೀಪತ್ತಿಗೆ || ೬೦ -

ಎಂಜನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

1 ಮುಲುವುಟ್ಟಿನಲಿ, ಭ. ಜ.

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸಾಳಕನೆ.

ರಾಯ ಕುರುಬಲವಿಲಯಕರನಬು
ಜಾಯತಾಳ್ಳಿಯ ಸಲಹಿ ಕೇಳಕ
ರಾಯವಂಶಾರಣ್ಯವನು ಸವರಿದನು ಕಲಿಭೀಮು ||

ಕೇಳಕನ ಮನಗೆ ಹೋಗಿ ಮಧುವನ್ನು ತಾರೆದು ಸುದೇಪ್ಪುಯು
ಸ್ವರಂಧ್ರಿಗೆ ಹೋಗುದು.

ಬಯಸಿದಳು ಮತ್ತುವನು ಕಡುಪೊ
ಪಿಯ ಮನೋಧಮ್ಮವನ್ನು ಇನವೀ
ಜಯಮಹಿಳತ್ತಿ ಕೇಳು ಪೊಂಚಾಲಿಯನು ಕರೆಸಿದಳು |
ನಯವಿಹಿನೆ ಸುದೇಪ್ಪೆ ಬಂದಾ
ಕೆಯನು ಬೆಸುದಳಿಗೆಯನುಜಾ
ಲಯದೊಳ್ಳತ್ತಮಸುಧುವ ನೀ ರ್ಯಾಡಿತೆಯಲಿ ತಮದೀಂದು || ೯

ಅದಕ್ಕೆ ದೋಪದಿಯ ಉತ್ತರ.

ಅವ್ಯುನಲ್ಲಿಗೆ ದೇವಿ ನಿಮ್ಮಯ
ತಮ್ಮ ದುರುಳನು ಲೇಸು ಹೊಲ್ಲಿದೆ
ವೆಮ್ಮು ತಾಗುಪ್ರದಾತನಿದರೆ ಬಿಟಕ ಹಚವೆವೋ |
ಫಿಮ್ಮು ನಾವೋಲ್ಲಿಸಿ ನಿಮಗೇ ವಿ
ಕಮ್ಮವನು ಮಾಡುಪ್ರದು ನಮಗೆದು
ಧಮ್ಮವಲ್ಲಿತದವರ ಕಳಂಹಂಪ್ರದೀಂದಳಂಧುಮುಖಿ ||

ಎನೆಲು ಭುಗಿಲೇಂದಳು ಸುತೋತಕೆ
ಮೆನದ ಗರ್ವವ ನುಡಿವೆ ನಿಸ್ಸಿಂ
ದೇನೆಗೆ ವೇದಾಂತನ್ನು ಪರೀಗುಂಟೇ ಹಾನಿಹರಿಷಿಗಳು |
ಅನುಜನಾರೇಂದಬಿಯೆ ಸಾಕಾ
ತು ಸಮಾಪ್ತಕೆ ಹೋಗಿ ಭಾ ನಡೆ
ಯೆನಲು ಕೈಕೊಂಡಬಲೆ ಹೊಣವಂಟು ಸ್ವಪಾಲಯವೆ 1 || ೫

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನನ್ನ ಸ್ತುತಿಸಿ ಕೇಳಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋದುದು.

ಹರಿ ಹು ಶ್ರೀಕಾಂತ ದಾನವ
ಹರ ಮುಕುಂದ ಮುರಾರಿ ಗತಿಶೂ
ಸ್ವರ್ಯಿಗೆ ನಿಂನೇ ಗತಿಯಲ್ಲಾ ಗರುವಾಯಿಗೆಟ್ಟೇನಲ್ಲೇ |
ಕರುಕುಲಾಗ್ರಹಿ ಸೇಳಿದ ವಸ್ತು
ಕರುಷ್ಯಾದ ಭಯು ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದೆ
ಕರುಣಿ ನಿಂನೇ ಬಲೆ ಯೆನುತಡಿಯಿಟ್ಟುಭುಜಾಣಿ || ೫

ದೇವಿ ಸೇಮಿಸಲಣಿಯೆನಂದೋಡಿ
ದಾವಧವ್ಯಾಪ್ತಿ ಶಿವ ಶಿವಿಂದ
ಸಾವನವೆಡಿಗೆ ತರುದು ಬಳ್ಳಿಫೋತಿ ಯೆದು ಬುಂಜು 2 |
ಸೇವೆ ಯಿದಕೇ ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು 3
ಕೋವಿದರ ಮತ ಶಿವ ಶಿವಾ ರಾ
ಜೀವಲೋಜನ ಕೃಷ್ಣ ಬಲೆ ಯೆನುತ್ತು ಗಮಿಸಿದು 4 || ೫

1 ನಿಜಾಲಯವೆ, ಬಿ. ಜ.

2 ನಾವು ಗರ್ವಿಸಿಲ್ಲದೇವಿವನಿಗೆ, ದ್ಯು.

3 ಸಾಪುತ್ರಂದವರೆಂದು ಬಂದ ವಿಘಾತಿಯಿದು ಬುಂಜು, ದ್ಯು.

4 ಸೇವಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು, ಜ.

ಸುರಪ ಶಿಖಿ ಯಮ ನಿರುತಿ ವರುಣ
 ದ್ಯುರ್ಗೀ ವಂದಿಸಿ ಕಣೈ ವೇಯ ಬಿಗಿ
 ದರಷ್ಟಿಗೆ ನಿಂದಬುಜವಿತ್ತನ ಭಾಷಿಸಿ ಕಣೈ ಜೀಯೆ ।
 ದುರುಳ^१ ದ್ಯುತ್ಯನೆ ಕಾಡ ಕೊಟ್ಟನು
 ತರಣ ತರಣಿಗೆ ಮಂದಮಂದೋ
 ತ್ತರದ ಗಮನಿಸಲಬಲೆ ಬಂದಳು ಕೀರ್ತಕನ ಮನೆಗೆ ॥

ಕಾರನೂಪುರಧುಣಿರ್ಧುಣಿತರ್ಪುಣಿ
 ಕಾರ ಫೇನರವವೆಂದು ಭವನಮು
 ಯಂರ ಕುಣಿದುದು ವರಕೆಟಾಕ್ಕುದ ಮಿಂಚು ಫಳಫಳಿಸೆ ।
 ಆರು ಹೊಗಣಿವರಂಗವಟ್ಟುದ
 ಸೌರಭದ ಪರಿಮಳಕೆ ತುಂಬಿಯ
 ಸಾರ ಕಟ್ಟುತ್ತು ಬಂದಳಂಗನೆ ಕೀರ್ತಕಾಲಯಕೆ ॥

ಮನುಮಂಧನೆ ಮದದಾನೆ ಕಂದ
 ಪರನ ಮಾಹಮಂತ್ರಾಧಿದೇವತೆ
 ಜನರು ಮರುಳಹ ಮದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಸುಳಿದ ಸಾಕಾರ ।
 ಮನಸಿಜನ ಮಸದಲಗು ಜನವೋ
 ಜನತಿಲಕ ಲಾವಣ್ಯಸಾಗರ
 ಜನಿತ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲತಾಂಗಿ ಬಂದಳು ಕೀರ್ತಕನ ಮನೆಗೆ ॥

ಕೀರ್ತಕನು ದೌರಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದುದು.
 ಕುಡಿತೆಕಂಗಳ ಇಪ್ಪಳ ಯುಂಗರ
 ವಿಡಿಯನಡುವಿನ ನೀಜೀ ಹಂಸೆಯ
 ನಡೆಯ ನವಿನಮೋಳಕಾತಿ ಪಯೋಜಪರಿಮಳದ ।
 ಕಡುಳಕೆಲುನೆ ಬರಲವನು ತನು ನಡು
 ನಡುಗಿ ನಿಂದನದಾವ ಹೆಂಗಸು
 ಪಡೆಂಳು ಇಲ್ಲವಿಕೆಯನೆನುತ್ತಿಗಡಿಗೆ ಬೆಣಗಾದ^२ ॥

१ ಮಾಹಿನ, ಚ.

२ ನೆನುತ್ತಿಕ್ಕಿಸಿದನಂಗನೆಯ, ಚ.

ಅಜ್ಞಿದು ನೆತ್ತೆ ರುಗಾಳಿದೆಂದಿದು
ನೆಣಿ ಬಿಗಿಯೆ ವೇಗಿಬಾಸುಳೇಳಿದ
ಹುರಿ ಬಲಿದ ನೇಡಿ ಸೋಽಂಕಿದರೆ ಹೊಗೆ ಮೆಂಗಾದೆಂದಿಗಿಂತ್ತು |

ಅರರೆ ಕಂಗಳ ಧಾರೆಯಾವನೆ
ಕೊರಳ ಕೊಯ್ಯಾದಿದಾವನಷಿತೆಯ
ಹುರುಳುಗೆಡಿಸದಿದಾವ ನಿಲುನನು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೧೦

ಆವ ಜನ್ಮಿದ ಸುಕೃತಫಲ ನೆರೆ
ದೀವಧುವ ಸೇರಿದರು ಘನ್ಯೇರು
ತಾವಲೂ ಬಳಕೇನು ಪ್ರಾವೇದ ಸುಕೃತಸ್ವರ್ವ |
ಭಾವಿಸಲು ಸುರಜಂದನಾದಿಗ ೧
ಳೇಪನಿತಿಗೆಲ್ಲಿಂದ ವೇಗಿ
ನಾನ್ಯಾಪದತಿಶಯವುಂಟಿಸುತ್ತ ಬೆಳ್ಳಾಯನಿದಿರ್ದ್ದೆ || ೧೧

ಬ್ರಹ್ಮಕ ಕೀಳಕಸು ಹಡಿಯುವಾಗ ದೌಪದಿಯು ಒಡಿದುದು.
ತರುಣಿ ಭಾ ಕುಳಿರು ಮದಂತಕ
ಕರಣಿದೆರವಗಿದುದು ಕಾಮನ
ದುರುಳಾತನಕಾಸಂಜಾವನೆ ೨ ನೀನೆನಗೆ ಬಲವಾಗೆ |

ಬಿರುದ ಕಟ್ಟಿವನೀಂದುವಿಗೆ ಮಧು
ಕರಗೆ ಕೋರಿಲೆಗೆಂದು ಬೆಳನು

ಬ್ರಿಸಿ ಸುಡಿಯಲು ಬ್ರಹ್ಮಿಗೋಂಡಿಂತೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೧೨

ಬಾಯಿ ಹುಳುವುದು ಬಿಯಲ ಸುಡಿದೊಡೆ
ನಾಯಿತನ ಬೇಡೆಲವೂ ಕೀಳಕ
ರಾಯನಂಗನ ಕಳಾಕೆ ಬಂದಿಸು ಮಧುವ ತರಲೆಂದು |
ಸ್ವಾಯಂಬೇಕೇ ಹಸಿದ ಶೂಲವ
ಹಾಯಿ ಹೋಗಿನೆ ನಿನ್ನ ಬ್ಯಾಗಳು
ಸೋರಿಯಿಸುವುವೇ ತನ್ನ ನೆನುತನೆ ತುಡುಕಿದನು ಸತಿಯು ೩ || ೧೩

१ ಸಂಕ್ಷಿತಾವಾಗಿಗಳಿಂ, ಇ. २ ಕಿನ್ನಿಂಜಾವನೆ, ಇ. ३ ಪ್ರಿಡಿಸಣಾಕರವ, ಕ.

ಕರವನೋಡೆ ಮುಂಖಳಿದಳು ಬಟ್ಟೆಲ
ಧರೆಯೋಳೀಡಾಡಿದಳು ಸತಿ ವೋಗ
ದಿರಹಂ ಬಾಗಿಲ ದಾಂತಿದಳು ಭಯದಲಿ ನಡಗಿ ತೆಂಡಣಿನಿ |
ತರಳ ಹಾಯ್ದುಳು ವೋಲೆಯ ಜಫ್ಫನದ
ಭರದಿ ಬಡನಡು ಮುಖೀಯದಿಹಂದೇ
ವರಸಭಾಗ್ಯತೆಗೆನಂತು ರಭಸದೋಳೀಡಳು ಸಭಿಗೇ || ೮೪

ಆಗ ದೌರಪದಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೆಡವಿದುದು.

ಒಡನೆ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ತುಣುಬನು
ಹಿಡಿದು ತೋತ್ತಿನ ಮಗಳ ಹಾಯೋಡೆ
ಬಿಡುವೆನೇ ತಾನೆನುತ ಹೊಯ್ದನು ಕಾಲೋಳ್ಳಾಡೆವೆಟ್ಟೆ |
ಕೆಡೆದು ರಕ್ಷಣವ ಕಾಣಿ ಯುಡಿಯಲಿ
ಮುಡಿಮುಸುಕೆ ಬಿಟುಗಾಳಿಯಲಿ ಸೈನ್ಯ
ಗೆಡದ ಕದಳಿಯ ಕಂಭದಂತಿರೆ ಕಾಂತೆ ಹೊರಳಿದಳು || ೮೫

ಆಗ ಒಡನೆ ಇದ್ದ ಭೂತಪ್ರ ಕೇಜಕನ್ನೆ ಹೊಡೆದುದು.

ಕರುಳ ತಿಗೆ ತಿನ್ನೆ ಡಗನೆನುತು
ಬರಿಸಿ ಸೂಯ್ಯನು ಕೊಟ್ಟ ದಾನವ
ನುರುವಣಿನಿ ಕೇಜಕನ ಹೊಯು ನು ಹಿಡಿದು ಕುಸುರಿದನು |
ದುರುಳ ನಡೆಗೆಡೆದ್ದು ವಹಿಲದೊ
ಳ್ಳಾಣಲುತೋಡಿದನಾಲಯಕೆ ಬಳಿ
ಕರಸ ವೋಡಲಾದವಿಳಿಳಿನ ನಡಗಿತ್ತು ಭಯ ಹೊಯ್ದ || ೮೬

ದೌರಪದಿಯ ವಾಕ್ಯ.

ಹೊಡೆ ಮರಳ ಮುಖಿದೆದು ಕೇಳದ
ಹುಡಿಯ ಕೊಡುಹಂತ ವೋಲೆಗೆ ವೇಲುದ
ತೋಡಿನಿ ಗಲ್ಲದ ರಕ್ಷಣವನು ಬರಳಿಂದ ಮಿಡಿಮುಡಿದು |

ನುಮಿಯಲಾಗದೆ ಶ್ರೀನು ಹೆಂಗುಸ
ಬಡಿಯೆ ನೋಡುತ್ತಿ ಹರೆ ಹಿರಿಯರು
ಹಿಡಿದ ಪೋನದ ಹೊತ್ತು ತೇಸೆಂದಬಲೆ ಯೋಜಲಿದಳು ॥ ೧೩

ಶಿವ ಶಿವಾ ಪಾಪಿಗಳು ಪತಿಯಾ
ದವರ ತಾಗಲಿ ಸುಯ್ಯಾ ಕಟ್ಟ ನಾ
ಅನರೆ ನಾಮಾ ಹಾವು ಸಾಯಂದು ನಿರಪರಾಧಿಯನು ।
ಅವಗಿಸಿದನು ಶಿಳನು ಧರ್ಮದ
ವಿವರ ಕುದ್ದಿ ಯನಾಡಿಇಜನ
ನಿವಕ ಹ್ರೇರಾರೇಣ್ಯವಾಯೆತ್ತು ನುತೊಜಲಿದಳು ॥ ೧೪

ಎಲೆ ವಿದೇಶಿಗ ಕಂಕಭೈಟ್ಯನೆ
ಹಲವು ಧರ್ಮ ವ ಬಲ್ಲಾ ಗಡ ಸೃಪ
ತಿಲಕಂಗೆಣಂಪುಸೇನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗುಳಿತೆವಿರು ।
ತಿಳ ವಿದೇಶಿಗರಿಗ ವಿದೇಶಿಗ
ರೂಲವು ಸಮನಿಸಬೇಕು ಸಭೀಯಲಿ
ಬಲವಿಹೀನರಿಗಾಪ್ತರಿಲ್ಲಂದಬಲೆಯೋಜಲಿದಳು ॥ ೧೫

ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಹನ.

ಧೈಯರವನು ಸಚಿ ಬಲಿದು ವೇಳಣ
ಕಾಯರಭಾಗವನಣಿದು ಸೃಪ ನಿಜ
ಭಾಯೆಯನು ಸಂತ್ತುಸದಿರ್ವನು ಧರ್ಮನಂದನನು ।
ಶೈಯರಕವಸರವಲ್ಲ ನಮಗೆ
ನಾಯರನಾಜ್ಞೆ ಯೆನುತ್ತ ಮಾತ್ರಾ
ತುಯರವಿದ್ದರು ಭೀಮಸೇನಾದಿಗಳು ದುಗುಡದಲಿ ॥ ೧೬

¹ ಬಲುಕು ಹಿರಿಯಂಬೇನವಾಡುವಿರೆಂದಳಿಂದುವುಬಿ, ಕ್ಷ.

ಭೀಮನ ಯೋಜನ.

ನೊಂದಳಕಟ್ಟಾ ಸತಿ ಯೆನುತ ಮನ
ಸೊಂದು ವೋಜಬೊಯ ಬಲಿದು १ ಇತಿಹಾಸಿ
ಕಂದಿದನು ಮೈಮುಣಿಯಾ ರೋಧಿತಾಲೌಡನೊಡೆಯೋತ್ತಿ ।
ಮಂದಿಯಾಜೀಯದ ಪ್ರೋಲು ಇಂಪ್ರೂ ಯೋ
ಳೊಂದಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಾಗಿ ಸೊಡಿದ
ನಂದು ರಾಜಾಲಯದ ಮುಂದಣ ಮರಣಾಭೀಮು ॥

೨೮

ಬಳಗೆ ನಿತ್ಯ ಪ್ರಸಿದನು ಹೊದಲಲಲಿ
ಶಿಳಿದು ಖಂಡುವೇನಿವೆಳ ಬ್ರಹ್ಮಿದಾ
ಖಾಳಿನಾವರೀಕ್ರಿಹಂತಿ ದರನವನಾಬ್ರಹಿಜನವ ।
ಬಣಕ ಪರಿಜನ ಸಹ ವಿರಾಟನ್ २
ಕೊಲುವನೆಣಿಯಾಯ ಮುನ್ನ ಕೂರವ
ಕುಲವ ಸವರುವೆನೆಂದು ಕಿಡಿಕಿಡಿಯೋದನಾಭೀಮು ॥

೨೯

ಭೀಮನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತೀಳಿದ ಧರ್ಮರಾಯನ ವಾಕ್ಯ.

ಆತನಿಂಗಿತದನುವನೆಣಿದು ಮು
ಹೀತಳಾಧಿಸ ಧರ್ಮಸುತನೆ
ಕಾತರಿಸದಿರು ವೆಲಲ ಸ್ತುರಿಸು ಸ್ತುರಿಸಕಟಿನುತ್ತ ।
ಕ್ಷಾತರುವ ಮುಣಿಯಾದಿರು ಸುಜನ
ವಾರ್ತಕಾಶ್ರಯ ಪ್ರಾರ ಹೊಣಗೆ ಮು
ಹಾಕಿಕಾರ್ಯತರುವುಂಟು ನಿನ್ನ ಯ ಬಾಣಿಸಿನ ಮನಗೆ ॥

೩೦

ಧರ್ಮ ಮುಖುತರುವಿದನು ಮುಣಿಯಾದಿ
ರೆಮ್ಮ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳಿನಲು ವಿಗೇ
ಸುಮ್ಮನೊಲಗದಿಂದ ಸರಿದನು ಭೀಮ ದುಗುಡದಲಿ ।

१ ಸ್ತುವೇಶಿಗಾಗಿ, ಇ.

२ ವಿಗಂಧಿರಾಂ. ರಾಯನ, ಇ.

ಕಮರ್ಫಂತಾವಿದು ನಿನಗೆ ಕಾಮಿನಿ
ನಿಷ್ಪತ್ತಿಭವನಕೇ ಹೋಗು ಶಿಳ್ಳಿಸ
ಲವ್ಯಾದೀಸಭೆ ಬಗೆಯನಾತನು ಮತ್ತು ಗ್ರಭೂಪತಿಯ || ಮ೪

ಕೋಡಿಪಕ್ಷವಸರವಲ್ಲ ಪತಿಗಳು
ಕಾಪುರುಷರೇ ನಿನ್ನ ವರು ಪರಿ
ತಾಪವನು ಬೈತೆಷ್ಠಾದು ಪತಿವೈತಯರಿಗೆ ಗುರು ನೀನು¹ |
ದೀಪವಲ್ಲಾ ಹ್ಯಾವೆಯತಿಲದೋರೆ
ಪಾಪಕಾರಪು ಸರ್ವಧಮ್ರದ
ರಾಪನೆಯರಾಹ್ಯಮೇ ಯೆನಲು ಬಣಿಕೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ಮ೫

ನೀರು ಹೋಣಿಕ್ಕು ಪ್ರದು ಮೂಳಿ
ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಬಣಿಕದು ಪಾಪಿ ಯೂಡಿಸ
ಸ್ವೇರಿಸದುವನ್ನಾಯಬಹುಳತೆಗೇನ ಮಾಡುಪ್ರದು |
ಸ್ವರಣೆಗೆ ತಾನವದಿ ಯೆಲ್ಲಾ
ಪಾರುಪದ ಒಂಗೆ ಬಂಜೆಯಾಯಿತು
ಆರಯಿಕೆಯಲಿ ಜಾಣಿ ಜಾಣಿವಿರೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ಮ೬

ಅರರೆ ಚಂಗಸು ದಿಟ್ಟೆ ಮೊನದೂ
ಉರಲಿಂಬಂತರಪು ರಾಯನ
ಹೊರೆಯಲೀಭಾಯ್ಯಬಣಿಕತನ ಗರುವಾಯಿಯೇ ಯೆನಲು |
ಕರಳಿದಳು ಉತ್ತಾಂಗಿ ಯೆಲ್ಲಿಯ
ಹಿರಿಯರಲಿ ಘಲವಿಲ್ಲ ಮಾರುತಿ
ಗಳಿಂತಾವನು ಬಣಿಕಾದುಢಾಗಲಿ ಯೆನ್ನತ ತಿರುಗಿದಳು || ಮ೭
ಧರ್ಮಪರಿಯ ಸುದೇಚ್ಯೇಯ ಮಂದೆ ಕೀರ್ತಕನ ವರ್ತಮಾನ
ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಆಸುದೇವೇಯ ಮೆಸ್ತಗೆ ಬರಲವೆ
ಉನ್ನತಿಯ ನುಡಿಸಿದಳು ತಂಗಿ ವಿ

¹ ಪ್ರಣ್ಯಾಸಧು ಸೋನ್ಯಾಜ.

ಇಂದು ಮನುಷ್ಯರು ದುರುಪ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿತವಾಗಿದ್ದು |
 ಪರಿಸು ಮಂಜು ವೈಯಲರಸುತ್ತನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಸುತ್ತನ್ನು |
 ಹಾಸಫೋಡಿಕೆ ಯೊಮ್ಮೆ ನೀವು ಪದಿನ್ನು ಸುಧಿದಳಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸುತ್ತನ್ನು ೧ || ೨೮

ದುರುಳಿ ನಿಹೋಡಿತಹಿಟ್ಟಿದನ್ನು ನೀ
 ಪರಿಸುಗಳು ತಿರುಕುಳಾಗಳಾವಿ
 ನ್ನಿರಲು ಭಾರದು ನ್ನಿಪತ್ತಿ ತಪ್ಪಿದೊಡಾರು ಕಾವವರು |
 ಕರೆಸಿ ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳಿ ಯೊನ್ನನ್ನು
 ಹೊರೆಯಲಾಪರೆ ಹೊರೆಯಿರಲ್ಲದೊ
 ಪರಸಿ ಕಳುಹುಪುದೆನಲ್ಲ ಬಳಿಕಿಂತೆಂದಳಾರಾಣಿ || ೨೯

ಸುದೇಹ್ಯಾಯ ಸವಾರಾನ ವಾಕ್ಯಗಳು.
 ಉಳನ್ನ ಕೀರ್ತನಾಗ್ಯಯದಪರನ್ನು
 ಕೊಲಿಸುವೆನ್ನ ಭರ್ಯು ಬೇಡ ಪರಸತ್ತಿ
 ಗಳಿಗಿದವನೊಡಹಿಟ್ಟಿದನೆ ಕಡುಪಾಪಿ ಹಗೆ ಯೆನಲು |
 ಕೊಲಿಸುವರೆ ನೀವೇಕೆ ತಪ್ಪಿನ
 ಬಳಿಯಲ್ಲಿನ್ನತಿಗಳು ಕೀರ್ತಕ
 ಕುಲವ ಸವರುವರೆನಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಸಾಖಿದೆನ್ನ || ೩೦

ದ್ವಾರಾಪದಿಯ ಯೋಜನೆ.
 ಎಂದು ಬೀಳಕ್ಕೊಂಡಬಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಯು
 ಮಂದಿರಕೆ ಬಂದೊಳಗೊಳಗೆ ಮನ
 ನೊಂದು ಸ್ವೇವಿಷಾಗಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ನೂಕಿದಳು ಹಗಲ |
 ಕೊಂಡುಕೊಂಬೆನೆ ಯಾತ್ರಾತ್ಮಾತಕ
 ನಿಂದೆ ಮುಂದಣ ಭವಕೆ ಪೂತಕ
 ಹಿಂದೆ ಹತ್ತುದೆ ಮಾಣದೇಗುವಿನೆನುತ್ತ ಮಣಿದಳು || ೩೧

१ ನುಡಿದಳೊಡತಿಯನ್ನು ಇತ್ತು.

ಆವ ಕೂಂಡವ ಹಾಯ್ದನೋ ಮೇ
ಶಾವ ಚೆಟ್ಟಿವನಡಿ ಬೀಳಿವ
ನಾವ ಮಹುವನು ಹೊಗುವನೋ ಶಾಸರೆಯ ಗುಂಪಿನಲಿ |
ಆವ ಗುಳವ ಶಂಡಿವೆ ಮೇಣಿ
ನಾವ ವೆಚ್ಚತಕದೊಳಗೆ ಬೀಳಿವೆ
ಈವು ಸಮನಿಸದೆಂದು ದ್ವಿಪದಿ ಹಲವು ಹಲಬಿದಳು || ೪೨

ಆವ ಹೊಗುಸನೆಂಬಿಸಿದೆ ಮು
ನಾವ ವೆನ್ನೋಂಪಿಯು ನೊಡಿಮುಖಿದೆ ಮೇ
ಣಾವ ಪೂರವ ಫುಕೆ ಹಿಡಿದೆನೂ ಸುಜಕಾರನನು |
ಆವ ಹೆಂಗುಸು ನಮೆದಳನ್ನು ವ್ರೋ
ಲಾವಳೋಷಿಲ್ಲತೆ ಮುಹುಗಿಧಳು ಕೂ
ಯಾವಳನ್ನು ಉದಾಲಿ ಇಡಿದವರುಂಬೆ ಮೆಕ್ಕಳನು || ೪೩

ಆರಿಗುಸುರುಪನೂರ ಸಾಂತುವ
ನಾಲಿಗೆಣಣಿಂಬಾರಿಗಣಿಂಬಾರ
ನಾರ ಬೇಡುವೆನಕಟ ಹೆಂಗುಸುಜನ್ನುವನು ಸುಡಲಿ |
ಸ್ತ್ರೋರಪಾತ್ತಕಿಯೆನ್ನು ವ್ರೋಲು ಮು
ನಾವು ರು ನಮೆದವರುಂಟು ಮರಣವು
ಬಾರದೆಂದೊಳಲಿದಳು ಬಸಿರನು ಹೊಯ್ದು ಶಕಿವದನ || ೪೪

ಯಾವುಸುತ್ತಂಗಣುತ್ತಿವೆನೆ ಧರ್ಮದ
ಕ್ಷೇಮೆಯ ಗರ ಹೊಡಿಕುದು ಪಾಥ್ರನು
ಮಮತೆಯುಳ್ಳವನೆಂಬಿನೇ ತಮ್ಮಾನ್ನಾಜೆ ಯಿಲಿ |
ಭೃಮಿತಾಗಿರನುತ್ತಿದರಿಬ್ಬಿ ರು
ರಮೆಣರವೆರೀನಾಯ ಕೂಲಲ
ಕ್ಷೇಮೆರು ನಿಸ್ಪಂದೇಂದೆಂದಳು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೪೫

ಎಲ್ಲರೊಳು ಕೆಲಿಭೀಮನೇ ಮಿಡು
 ಶುಷ್ಟಿ ಗಂಡನು ಹಾನಿ ಹರಿಬಕೆ
 ನಿಲ್ಲವಂಗ್ಯೈ ಸುವನು ಕಡು ಹೀಹಾಳಯುಳ್ಳವನು |
 ಖುಲ್ಲನಿವನುಪಟಳವನಾತರೆ
 ಗೀಲ್ಲವನು ತಿಳಂಜುವನು ಬಡಿಕವೆ
 ನೆಲ್ಲಿ ಹುರುಳುಲ್ಲದೋಡೆ ಕುಡಿವನೆನು ಶ್ರೀರತ್ನರವಿಷವೆ || ೪೬

ಭೀಮಸೇನನು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೌರಧಿ ಬಂದುದು.

ನಿಳಯವನು ಹೊಣವಂಟು ಕಂಗಳ
 ಬೆಳಗು ತಿಪಿರನ ಕೆತ್ತಿಸೆ ಕಂಕಳ
 ಅಲಿತೆಮ್ಮೀಂಕ್ಯಾ ತಿಯಿಂದ ತ್ರಾಗುವಾವುಭುಜಲತೆಯು |
 ಬಲಿದು ಮೇಲುದ ನೂಕಿ ನಡಗುವ
 ವೊಲೆಯ ಭರದವಿ ಯಾಡಿಯಿಡುತ ಕಳ
 ವಳಿದ ಕರಣದಲಬಲೆ ಬಂದಳು ಭಾಣಸಿನ ಮನಗೇ || ೪೭

ಪೂರ್ಕಾಲಾಸ್ತಿ

ಕೆಲದೊಳೆಣಿಪ್ಪಿದ ಪತ್ರತಾಕಾ
 ವೆಳಿಯ ಫೆಲರಾಶಿಗಳ ಕಳವೆಯ
 ಹೊಳೆಪುತಿಹ ರಾಜಾನ್ನು ದಕ್ಕಿ ಯ ಸಾಲ ಹರಿಯಣಿದ |
 ಕೆಲಬಲದ ಸಂಭಾರಭೂಣಿದ
 ಅಲಿತಬೋನಿದ ವಿವಿಧಭಕ್ತಿಗ್ರ್ಯಾ
 ವೆಳಿಯ ಭಾಣಸಿನೆಳಗೆ ಬಂದಳು ಮತ್ತುಗಜಗಮನೆ || ೪೮

ತಣಿದಕುಣಿಗಳ ಹಂದಿಯಡಗಿನ
 ಜಾಣಿತರಕುತದ ವೊಲನ ಶಿಂಡದ
 ಕಿಣಿದಗುಬಿಯ ಕೀಣಿ ಸೀಟಿದ ನವಿಲಲಾಪ್ರಗೈಯು |
 ತುಣಿಗಿದೆಲುವಿನ ಸಾಲಸಂಟಗೇ

ಮೇಂಜಿವ ಮಾಂಸದ ರಾತಿಗಳ ಈರ
ದೆಂಡಕೆಗಳ ಕಂಡಬಲೆ ಹೊಗಟೆದಳೆಡಬಲದ ಮನೆಯು || ೪೯

ಆರೆಲಜೀದನ್ನೇ ಭೀಮನ್ನೀಸೂ
ವಾರಂವಿದ್ಯೈಯ ಭಾಷ್ಯ ವಿಧಿ ಮುನಿ
ಧಾರನಾವಂಗದಲಿ ಬರಿಸದು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆನುತ್ತ |
ನಾರಿ ನೆಸುನೆಗುತ್ತೋಳಿಗೆ ಹೊಕ್ಕುಬ
ಕಾರಿ ಮೆಂಜದಲಿರಲು ನಿದ್ರಾ
ಭಾರವಿದ್ಯುಲಕರಣನು ಹೊದ್ದಿದಳು ದುಗುಡದಲಿ || ೫೦

ಎಳಿಸಲು ಭೂಗಿಲೆಂಬನೋ ಹೇಗೆ
ಖೋಟ್ಟಿ ಭೇತಕೆ ಬಂದೆ ಮೋಹಿಯು
ಮಂಬಿ ದೇನೆಂದೆನ್ನ ಸಂತೃಸುವನ್ನೂ ಸಾಮೆದಲಿ |
ತುಬ್ಬ ಪ್ರದೋ ತಾ ಬಂದ ಬರವಿದು
ನಿಬ ರವೆಲಾ ಜನೆದ ಮನಕಿ
ನ್ನೆ ಬೀಸಿಯೆ ಸೋಡುವೆನೆನುತ್ತ ಸಾಟುದಳು ವೆಲ್ಲಭನ್ || ೫೧

ಭೀಮನೇನನನ್ನು ಸಿದ್ದುಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸು ಪ್ರತಾರ್ಮತವನ್ನು ಕೋಡುದು,

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮುಸುಕ ಸಡಿಲಿಸಿ
ಗಲ್ಲವನು ಹೆಡಿದಲುಗಲಪತ್ರಿ
ಮೆಲ್ಲನೆದ್ದನು ನೋಡಿದನು ಪ್ರಾಂಕಾಲನೆಂದನೆಯು |
ವೆಲ್ಲಫೇಯ ಬರವೇನು ಮುಖದಲಿ
ತಲ್ಲಿಂತು ತಲೆದೋಳಿತಿದೆ ತಳು
ವಿಲ್ಲದಱುಹಿರುಳೇಕೆ ಬಂದೆ ಲತಾಂಗಿ ಹೇಣೆಂದ || ೫೨

ಸ್ವೇರಿಸರು ಬಾಳಿಸಿನ ಭವನೆದ
ನಾರಿಯರು ದುಜ್ಞನರು ಶಿಲ್ಲಕ್ಕು
ತಾರರಿವರರವೆನೆಯು ನಾಯಗ್ರಂಥ ನಾವು ದೇಶಿಗರು |

ಭಾರವಿದು ಕೆಲರಣ್ಯಿಯಂದಂತಿರೆ
ನಾರಿ ನೀ ಹೇಣಿಸುತ್ತ ದುಗುಡವಿ
ದಾರದೇಸೆಯಿಂದಾದುದೆನೆ ಬಿನ್ನೆ ಸಿದಳು ರಾಣಿ ॥ ೪೩

ನಿನ್ನ ಹಗೆಲಣ್ಯಿಯಂಟ್ಯು ಕೀರ್ತನೆ
ಕುಸ್ಸಿ ಯೋದನು ರಾಜಸಭ್ಯಿಯಲಿ
ನಿನ್ನ ವಂದಿಗಿರಿಲು ಪರಿಭವವುಜಿತವೇ ತನಗೇ |
ಎನ್ನ ನವ ಬೆಂಬಳಿಯ ಬಿಡ ನಾ
ನಿನ್ನ ಬದುಕುವೆಳ್ಳಲ್ಲ ಪೂತಕ
ನಿನ್ನ ತಾಗದೆಮಾಣದನಲಾಭೀಮು ಶಿತಿಗೋಂಡ ॥ ೪೪

ಉಸರೆಲಾಗದು ನಿನ್ನ ಜರಿಬಕೆ
ಮಿಸುಕುವವರಾವಲ್ಲ ಹೆಂಡಿರ
ಗಸಣಿ ಗೊಂಬಿವರಲ್ಲ ಹುಡುವಿನ ಗಂಡುತನವಿದನು |
ಕಳಿವದನೆ ಸುಡು ಕಪ್ಪು ವೀಯಕ
ದೇಸೆಯವರು ನಾವಲ್ಲ ನಿನ್ನ ವ
ರಸಮುಸಾಹಸರುಚೆದ ನಾಶ್ವರಿಗಳುಹು ಹೋಗೆಂದ ॥ ೪೫

ಧೌರಪದ್ಧಿ ಭೀಮಸೇನರ ಸಂವಾದ.

ರಮೇಶ ಕೀರ್ತಳಿಕಿದವರು ತನ್ನ ನು
ರಮಿಸುವರು ಮಾನಾರ್ಥವೆನೇ¹ ನಿ
ಗರ್ಮಿಸುವರು ನೀನಲ್ಲಿಧುತಿದವರುಜಿತ ಬಾಹಿರರು |
ಮಮತೆಯಲಿ ನೀ ನೋಡು ಚಿತ್ತದ
ಮಮತೆಯನು ಬಿಡದಿರು ಕುತಾರನ
ಯಮನ ಕಾಣಿಸಿ ಕರುಣಿಸೆಂದಳು ಕಾಂತೆ ಕೈಗೃಹಿದು ॥ ೪೬
ಕಲಹಕಾದರೆ ನಾವು ರಮಿಸುವ
ರುಜುದವರು ಬಿಟಕೇನು ಗಾದೆಯ

¹ ಅಭಿಮಾನವನು, ಕು.

ಬಳಾಕ ಕೆಲಬರು ಫಳಸಿದರೆ ಕೆಲರುಂಡು ಜಾಂಗವರು |
 ಅಳುಕಿ¹ ನುಡಿವವರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಯಂ
 ಹಣವು ರೂಬಿವ ಹೇಡಿ ಚಿತ್ತವೆ
 ತಿಳಿಮೀಕೊಂಬುದು ನಾವು ಭೀತರು ಧರ್ಮಾಜನ ದೇಸೆಗೆ || ४७

ಹೊಯ್ದ ಪ್ರದು ಫಲ ಇನ ಹದದಲಿ
 ಬಿದು ಯಮನಂದನನ ಮನವನು
 ತಿದ್ದುಪ್ರದು ಸಹದೇವನಕುಲರ ಕೃಯೈಂಳಿನಿಸುವುದು |
 ಗೆದ್ದ ಕೊಡುವರು ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಸ
 ದಿದ್ದ ರಾಧರೆ ದೋಷವರನು
 ಹೊಯ್ದ ಪ್ರದು ಸಾಕಿನ್ನಿನಿನ್ನ ಯ ತೊಡಕು ಬೇಡಿಂದ² || ४८

ಹೆಂಡತಿಯ ಹರಿಂದರಲಿ ಯೋಬಿನ್ನ
 ಗಂಡನಾರೆ ವೈರಿಯನು ಕಡಿ
 ಶಂಡವನು ಮಾಡುವನು ಮೇರ್ಕುನ್ನೂಡುವನಿಕ್ಕುವನು |
 ಗಂಡರ್ಪೈವರು ಮೂಣಿಲೋಕದ
 ಗಂಡರ್ಪೈ ಇನಾಳಲಾರಿರಿ
 ಗಂಡರ್ಪೈ ಸೀರ್ವ ಘಂಡರ್ಪೈ ಹೇಡೆಂದಳಿಂದುಮುಖಿ || ४९

ಅಂದು ಕೌರವರಾಯ ಸಭಾಯಲಿ
 ತಂದು ಸೇಜೀಯ ಸುಲಿಸಿದನು ತಾ
 ನಿಂದು ಕೀಜಕೆಕುನ್ನಿಯೋದೆದನು ವಾಮಪಾದದಲಿ |
 ಅಂದು ಮೇಲಿಂದಾದ ಭಂಗಕೆ
 ಬಂದುದಾಪ್ಯದು ನೀವು ಬಲ್ಲಿದ
 ರೆಂದು ಹೊಕ್ಕರೆ ಹೊ ಕೊಂದಿರಿ ಯೆಂದಳಿಂದುಮುಖಿ || ५०

ಭೈವನು ವಾಕ್ಯ.

ದಾನವರು ಮಾನವರೋಳನ್ನಾಭಿ
ಮಾನವನು ಕೊಂಬವನೆ ಹೇಸರನ
ದೇನನೆಂಬೆನು ನೊಂದು ಸುಡಿದರೆ ಇಂತಿಯಿಳ್ಳ ನಗೆ ।
ಈ ನಪ್ರಾಂಸರ್ಕರೋಡನೆ ಹುಟ್ಟೆದ್ದ
ನಾನು ಮಾಗುಳ್ಳವನೆ ಮಾನಿನಿ
ನೀನು ತೂರ್ಜಿದ ಪರಿಯಲೆಂಬುದು ಭೀತಿ ಬೇಕೆಂದ   ಅ೨
ಅಂದು ದುಶ್ಚ ಸನನ ಕರುಳಿನು
ತಿಂದೊಡಲ್ಲದೆ ತಣಿವು ದೊರೆಕೊಳ
ದೆಂದ ಹಾಯ್ದರೆ ಹಲಗಿರಿದು ಮಾಣಿಸಿದ ಯೆವೆಸೂನು ।
ಇಂದು ಕೀರ್ತಕ ನಾಯನೆಣಿಗುವೆ
ನೆಂದು ಮರನನು ನೋಡಿದರೆ ಒ೦
ಡೆಂದ ಹಡನನು ಕಂಡೆ ಯಿನ್ನೆ ನಗುಂಟೆ ಯನವಾದ ॥   ಅ೨-೨
ಹೊಣ ಹರಿಬಕ್ಕೋ ಇಸುಗುವೆ ತ
ಮೈಣ ನಾಜೀ ಯ ವಿಷಾಖೀ ಕುಂತಿಯ
ಬೆಣ್ಣು ಬಧಕಿದನೆಂದು ನುಡಿವರು ಕುಜನರಾದವರು ।
ಅಣ್ಣಿನವರಿಗೆ ದೂಢುವುದು ನಾ
ವ್ಯಾಣಿ ದುರಿ ಯಿವು ರಾಯನಾಡೆ ಯ
ಕಣ್ಣಿ ಯಲಿ ಬಿಗಿವಡೆದು ಕಡೆದವು ಕಾಂತಿ ಕೇಳಂದ ॥   ಅ೨-೩
ಗಂಡಂಗರ್ವವ ಸುಡಿಯೆವೆಮ್ಮೆಯ
ದಂಡಿ ತಾನದು ಬೇಜೀ ನಾವೀ
ಭಂಡತನದಲಿ ಬಧಕೆಲಹಿಯೆವು ಧರ್ಮ ಗಿರ್ಮರ್ವವನು ।
ಕೊಂಡು ಕೊನರುವರಲ್ಲ ರಾಯನ
ನಂಡಲೆದು ಕೀರ್ತಕನ ತಲೆಯನು
ಜಂಡನಾಡಿಸು ರಮಣಿ ನೀನಂಜರ್ವನಾಗ ಹೇಳೆಂದ ॥   ಅ೨-೪

¹ ನೀನೆನಗುಂಪಿಯಪರಾಧ, ಕ್ಕ.

ತರುಣಿ ನೀ ಕೇಳಿಂದು ಹೊಡಲಾ
ಗರಸಿ ನೀ ನಾಷ್ವರಿಗೆ ನಾವೆಡೆ
ಮುಖಿದವರು ಬಿಟ್ಟುವರು ನಿನ್ನ ಯ ಸೂಳಂಪೊಳೆಯವೆ |
ಅರಸನ್ನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಸುವ್ರದಜ್ಞನ
ವಂಸಕುಲಸಚದೇವರಿಗೆ ವಿ
ಸ್ತುರಿಸಿ ಹೇಯುವುದೆನ್ನಾಡನೆ ಫಲಸಿದ್ದಿಯಿಲ್ಲಿಂದ ||

ಅಭಿ

ಅದಕ್ಕೆ ದೋರಿಯ ಅಸರ್ವಾಧಾನ ವಾಕ್ಯಗಳು.

ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾ ಕ್ಷೋರಳಂಸೆಂಬಿ ಗೋ
ನಾಳಗೋಕಿತು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ವಿ
ಶಾಲಲೋಜನೆ ಬಿತಕೆ ನನೆದಳು ನಯನವಾರಿಯಲ್ಲಿ |
ಶೂಲ ಮುಱುವೊನೆಗೋಂಡವ್ರೋಲು ಸುಳಿ
ವಾಳಿ ರ್ಯಾಳತಾಗಿದವ್ರೋಲುದರ
ಜ್ಯಾಲೆ ನಂತ್ರಿ ಯನ್ನೇಷೆ ಮಿಡುಕಿದಳಿಬಲೆ¹ ಬಿಸುಸುಯ್ಯಾ ||

ಅಂತ

ಕೆಂದಳಿದ ಸೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೋಲವು
ಕಂದಿ ಕಸರಿಕೆಯಾಯ್ತು ನಿಡುಸುಯಿ
ಲಿಂದ ಸೀಕರಿಯೋಂದುವೇಕಾವಳಿಯ ಮುತ್ತುಗಳು |
ಸಂದಣಿಸಿದೆವೆಗಳಲಿ ಭಾವ್ಯದ
ಬಿಂದು ತಳತುದು ನಟ್ಟುದ್ರಷ್ಟಿಯೋ
ಒಂದುಮುಂಬಿ ಸನ್ಸನ್ಸಂದು ತಗಿದಳಿಗಿಗೆ ಶಿರವೆ ||

ಅಂತ

ಆವ ಹೊಂಗುಸನ್ಚಲಿಸಿದೆ ಮು
ನಾಳುವೆಂಬಿಯ ಸಣಿದೆನೋ ಮು
ಣಾವ ಪೊಪದ ಫುಕೆ ಹಿಡಿದೆಸೂ ಸಂಜಕಾರವನು |

¹ ನೆತ್ತಿಗೇ ಸಿಲುಕೆ ಹಲುಬಿದಳಿಲೆ, ಇ.

ಅವ ಹೆಗುಸು ನವೆದಳೆನ್ನ ಪ್ರೋ
ಲಾವಳಿತುತ್ತಿ ಮಣಿಗಿಡಳು ಮು
ತ್ತೊವಳೆನ್ನ ಎದದಪುಗಳ ಪಡೆದವೆಳು ಲೋಕದಲಿ || ೫೮-

ಅವ ಗರಳವ ಕುಡಿವನೋ ಮೇ
ಹಾವ ಬೆಟ್ಟುವನಡಿಯಿ ಬೀಳ್ತ್ವನೋ
ಅವ ಮಂಡಪನು ಹೊಗುವನೋ ಹಾಸಿಯಿಯ ಗುಂಪಿನಲಿ |
ಅವ ಕುಂಡವ ಹಾಯ್ದ್ವನೋ ಮೇ
ಹಾವ ಪಾವಕನೋಳಗೆ ಬೀಳ್ತ್ವನೋ
ಸಾಸು ಸಮನಿಸದಿನಗೆನುತ ಮಣಿಗಿಡಳು ಕಮಲಾಷ್ಟಿ || ೫೯-

ಇನ್ನು ಹುಟ್ಟಿದೆ ಯಿರಲಿ ನಾರಿಯ
ರೆನ್ನ ಪ್ರೋಲು ಭಂಗಿತರು ಭಂವನದೊ
ಇನ್ನು ಜನಿಸಲು ಬೇಡ ಗಂಡರು ಭೀಮಸನ್ನಿಭರು |
ಎನ್ನ ಪ್ರೋಲ್ ಪಾಂಡವರ ಪ್ರೋಲ್ ನಂ
ಪನ್ನ ದುಃಖದೊಳಾರು ನವೆದರು
ಮನ್ನ ನವರೊಳಗೆಂದು ದೈರಿದಿ ಹಿರಿದು ಹಲುಬಿಡಳು || ೬೦

ಮಂದಿಗೆಳಿಸಿದ ಪಾಪಿ ಕೌರವ
ನಂದು ಮುಂದಲ್ಲಿದಿದ ಸ್ಯಂಥವ
ಬಂದು ಬಚೆಕಾರ್ಣಿವಾಸದೊಳೆನ್ನ ನೇಳದೊಯ್ದು |
ಇಂದು ಕೀರ್ತನಾಯ ಕೂಲೊಳೆ
ನೊಂದಿ ನಾನಿದು ಮೂಣಿಬಾರಿಯ
ಬಂದ ಭಂಗವೆ ಸೊಕೆನುತ ಬಸವೆಳಳಿಬುಜಾಷ್ಟಿ || ೬೧

ಜನನವೇ ಪಾಂಚಾಲರಾಯನ
ಮನೆ ಮನೋವಲ್ಲಭರದಾರೆನೆ
ಮನುಜಗಿನುಜರು ಗಣ್ಯರೇ ಗೀವಾಣರಿಂ ವಿಗಿಲು |

ಎನಗೆ ಬಂದೆಡಣಿಿವಿರಾಂಟನ
 ವಸಿತೆಯರುಗಳ ಮುಡಿಯ ಕಟ್ಟುವೆ
 ತನುವ ತಿಗುರುವ ಕಾಲನೊತ್ತುವ ಕೆಲಸದುತ್ತಾಹೆ ॥ ೫೮
 ಡಗೆಗಳಗೆ ತಂಪಾಗಿ ಬಂದಕುವ
 ಮುಗುದಲನ್ನು ರುಂಟು ಭಂಗಕೆ
 ಹೆಗಲಕೊಟ್ಟುನುವ ವಿರೋಧಿಗಳುಂಟೆ ಲೋಕದಲಿ ।
 ವಿಗಡಬಿರುದನು ಬಿಸುಟು ಬಡಿಯೋ
 ರಿಗಳು ಪಾಂಡವರಂತೆ ವ್ಯಾಗನು
 ಚೈ ಗಳಿಂದಾರುಂಟೆಂದು ದೌರ್ವಾಪದಿ ಹಿರಿದು ಹಲುಬಿದಳು ॥ ೫೯
 ಕಾಲಯನು¹ ಕೆರಳದರೆ ಮುಣಿವೆ
 ಇಂ ಇಂತನದವರೆನ್ನ ಸೂಖ್ಯಾ
 ನಾಳರಾರಿ ಪಾಪಿಗಳಿರಬೆಕ್ಕಿತ್ತೆಗಳುಂಕರಲ ।
 ತೋಳಾಹೋಜಿ ನಿಮಗೇಕೆ ಭೂಮಿನಾ
 ಪಾಲವಂತದೋಳಾಂದಿಸಲೇತಕೆ
 ಕೂಳುಗೇಡಿಂಗೋಡಲ ಹೊಣಿವಿರಿ ಯೆಂದಳಂದುವೆನುಖಿ ॥ ೬೦
 ಧರೆಯ ಭಂಡಾರವನು ಪುರವನು
 ಕರಿತುರಗರಧರ್ಮಾಯಿದಳವನು
 ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಸೀಳೆದುಕೊಂಡನು ನಿಮ್ಮ ಹೊಱವಡಿಸಿ ।
 ದುರುಳ ಕೀಳಕಗೆನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿರ
 ಪರಿಮಿತವಲಿರವಾಯ್ತು ನಿಮ್ಮೆ
 ವರಿಗೆ ಲೇಸಲ್ಲಿಕಟ್ಟ ಯೆಂದಬುಚಾಳ್ಳಿ ಹಲುಬಿದಳು ॥ ೬೧
 ಅವ ಭಾಗ್ಯಾಧಿಕನೊ ಕೌರವ
 ದೇವನರಸುಗಳೂಡಿಯತನವನು
 ನೀವು ಕೃಷ್ಣನ ಕೂವೆಯಲಿಧಮ್ಮದೋಳಾಂಸಿಲುಕಿಹಿರಿ ।

¹ ಕಾಲನನು, ಜ.

ನೀವು ತಟತಟಪಾಗಿ ಲೋಗರ
ಸೇವೆಯಲಿ ಬೆಂದೊಡಲ ಹೊಕ್ಕಿವಿರ
ಸಾವವಳು ನಿಮಗಂಜಲೈಕಿನ್ನು ಒಂದಳಂದುಮುಕ್ಕಿ ॥

೬೬

ಭೀಮು ಕೊಟ್ಟೈ ತನಗೆ ಸಾವಿನ
ನೇಮವನು ನಿಮು ಇ ನಾಜೆ ವಿ
ರಾಮವಾಗದೆ ಬದುಕೆ¹ ಧರ್ಮದ ಮೈಸಿರಿಯನಜಿದು ।
ಕಾಮಿನಿಯ ಕೇಳಣಲಿ ನೆನೆವ್ವದು
ತಾಪುಸದಿ ತಾ ಮಿಂಜಿ ನಡೆದು
ದ್ವಾರುತ್ಯಯ ಸ್ವೇರಿಸುವುದೆಂದೆಂಗಿದಳು ಜರ್ಜಿದಲಿ ॥

೬೭

ದೌರ್ಪಥಿಯನ್ನು ಸವಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಭೀಮಸೇನನು
ಚಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ.

ಎನಲು ಕಂಬನಿದುಂಬಿದುದು ಕಡು
ನೆನೆದುಂತೆಕರ್ಣ ರೋಷದ
ಫೂನತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ತು ಹಿಂಡಿದನು ಹಗೆಗಳನು ಮನದೊಳಗೆ ।
ತನುಪುಳಕ್ಕ ಪುಳ್ಳಿರಿಸೆ ದಿಮ್ಮನೆ
ವನಿತೆಯನು ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ವರಲೋ
ಜನಪಯೋಧಾರೆಗಳ ತೊಡಿದನು ಭೀಮ ಸೆಹಿಗಿನಲಿ ॥

೬೮

ಕುರುಳ ನೇನರಿಸಿದನು ಗಲ್ಲವ
ನೋರಿಸಿ ಮುಂಡಾಡಿದನು ಮಂಜದ
ಹೊರೆಯ ಗಿಂಡಿಯ ನೀರಿನಲಿ ತೊಳೆದನು ಮುಖಾಂಬುಜವೆ ।
ಅರಸು ಬಿಡು ಬಿಡು ಶಾತಿಯನು ವಿ
ಸ್ತ ರಿಸಲೇಕಿನ್ನು ಇ² ನಾಜೆ ಯು
ಗೆರೆಯ ದಾಂಡಿದೆ ದಾಂಡಿದೆನು ಹೋಗೇಂದನಾಭೀಮು ॥

೬೯

1 ನಡಯೆ, ಅ. ಜ.

2 ಕೆಮ್ಮುಳ್ಳಿ, ಜ.

ಬಸುರ ಭಗಿವೆನು ಕೀಜಕನೆ ನಸು
 ಮಿಸುಕಿದರೆ ಹೈರಾಟ ವಂಶದ
 ಹೆಸರ ತೋಡೆವೆನು ನಮ್ಮನಷ್ಟಿದೊಡೆ ಕೌರವೇಜವೆ |
 ಕುಸುರಿದಣಿವೆನು ಭೀಮ ಕಪ್ಪುವ
 ನೆಸೆಗಿದನು ಹಾ ಯೆಂದರಾದೊಡೆ
 ಮುಸುತನವೆರಾದಿಗ್ರಹಿ ತೆಗೆವೆನು ದೇವಸಂತತಿಯು || ೪೦

ಮುನಿದನಾದೊಡೆ ಯಂತ ತನವಿಂ
 ದಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಪುದು ಪಾಫ್ರೆನೆಕುಲರು
 ಕನಲಿದರೆ ಕ್ಯೂದೋಳಿಉವೆನು ಸತದೇವನಿವರುಗಳು |
 ಅನುಜನೆಂಬೆನೆ ಕ್ರಿಷ್ಣ ಹಾಯೋ ಡೆ
 ಫೈನಮುರಾರಿಯ ಮಿಂಡಿನೆನು ಬಿಟ
 ಕೆನೆಗೆ ಸಮಬಿಳರಾರು ತಖಿವೆನು ಕೀಜಕವೇಜವೆ ¹ || ೪೧

ಕ್ಯಾಸುದಿನವೆಮ್ಮೆ ಇಂನಾಟ್ಟೊ
 ಪಾಶದಲಿ ಸಿಕ್ಕುದ್ದೇ ಸಿಂಹದ
 ಕೂಸ ನರಿ ಕೊಕುವೆನ್ನೋಲೀ ಕುರುಕೀಜಕಾದಿಗಳು |
 ಫ್ರಾಸಿಯಾದರು ಕೊಕಿ ನಾಯುಳು
 ವೀಸಬಡ್ಡಿ ಯಂಲಸುವ ಕೊಂಬೆನು
 ನಾಸಿಫಮ್ಮಾದ ಮೇರೆ ತಪ್ಪಿತು ಕಾಂತಿ ಕೀಳ್ಳಂದ || ೪೨

ಕೀಜಕನನ್ನು ನಾಕ್ಕು ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರುನಂತೆ ನಾಡೆದು
 ಜೀಳಿದುದು.

ತರುಣಿ ಕೀಜಕ ಕೌರವೇಂದ್ರರ
 ಹರಣಕಿದ ಕೋ ಸಂಚಕಾರವ
 ಹಿರಿದು ಮುನಿದರೆ ಭೀಮ ಬಗಿವೆನೆ ನೀತಿಗೀತಿಗಳು |

¹ ಕೀಜಕಾನ್ವಯವ, ಜ.

ಕೆರಳಜಿದೆ ಯಿನ್ನೇನು ನಿನ್ನಯ
ಹರಿಬವೆನ್ನ ದು ನಾಯಿ ಜಾರನ
ಕರೆದು ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಸೂಜಿಸು ನಾ ಟ್ರೈವೆಂಟ್‌ವನ ॥   ೩೩

ಅಲ್ಲಿರುಳ್ಳ ತಂದು ಮರೆಯಲಿ
ಹುಳ್ಳನುದರವೆ ಒಗೆದು ರಕುತವೆ
ಜೆಲ್ಲು ವೆನು ಶಾಕಿನಿಯರಿಗೆ ಸಂದೇಹವೇನಿದಕೆ ।
ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಬಲನಜೀದುದಾದರೆ
ಬಲ್ಲೆ ನದಕ್ಕೆಪದ್ಧಿಯ ಕರೆಮೆರೆ
ಯಿಲ್ಲ ವೊನಿ ಹೋಗೆನುತ ಬೀಳೆ ಟ್ರೈವೆಂಟ್‌ನಂಗನೆಯ ॥   ೩೪

ಹರುಪದಲಿ ಹೆಚಿ ದಳು ಷುರುಪದರ
ಪುರುಪನಲ್ಲಾ ಭೀಮು ತನ್ನ ಯ
ಪರಮಸುಕ್ತ ತೋದಯವಲಾ ನೀನೊಬು ನಂದನುತ ।
ಅರಸು ಕಾಂತನ ಬೀಳುಕೊಂಡಳು
ಮರಳದಳು ನಿಜಭವನೆಕ್ಕುಲು
ತರಣಿ ತೆಗೆದನು ತಾವರೆಯ ಭಾಗಿಲಿನ ಬೀಯಗನ ॥   ೩೫

ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಕೀರ್ತನನ್ನ ನೋಡಿದುದು
ಅದಿವಸಪರಮನೆಗೆ ಬರುತ ವೈ
ಕೋದರನ ವೆಲ್ಲಭೇಯ ಕಂಡನು
ಕೃದುಡುಕಲಂಜೀದನು ಮಾತಾಡಿಸಿದನಂಗನೆಯ ।
ಹೋದಿರುಳ ಯುಗವಾಗಿ ನೂಕಿದೆ
ನೀ ದಯಾಂಬುದಿ ಕುಸುಮಶರ ಯಮು
ನಾದ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಯೆಂದನು ಕೀರ್ತನು ನಗುತ ॥   ೩೬

ಕುಸುಮಶರ ಯಮನಹನಮು ತವೇ
ವಿಷವೆಹುದು ಕೇಳಾಲಿಕೆಲುಗಳು
ಬಿಸಿಯಹವು ಭಾಂಧವರು ವೈರಿಗಳಿರು ನಿಮಿಷದಲಿ ।

ಒಸೆದರೋಲ್ಲದರಹರು ಲೋಗದ
ಶೈವದನೆಗಳಾಗಿದ ದುರಾತ್ಮನ
ವಸುಧಾ ಹೊರೆವ್ರದೀ ಪಾಪಕೀಜಕ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ ॥ ೨೭

ಬಟೀಕ ನಿನ್ನ ಪುರಾಣಧರ್ಮವೇ
ತಿಳಿದುಕೊಂಬಿದೊವ್ಯೈ ನಿನ್ನ ಯಾ
ಲಲಿತಕರುಣಾಕರ್ತುಳ್ಳಕವಚವ ತೊಡಿಸಿ ತನ್ನೂ ಡಲ ।
ಅಳ್ಳಕದೀಸುವ ಮನೋಜನಂಬಿಸ
ಹಿಳ್ಳಕವೆಂಬುಳಿಡಿಂಗರಿಗನಹೆನ್ನಂ
ದಳಂಪಿ ಮನದಲಿ ಖೂಳ ಕವಲಾನನೆಗೆ ಕೈಮುಗಿದ ॥ ೨೮

ದೌರಾತ್ಮಿಯು ಕೀರ್ತಕನಿಗೆ ನಾಟ್ಯಮಂಟಪದಲ್ಲಿರೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ಅಳಿದರಾದರೆ ನಿನ್ನ ವಂಶವ
ತಣಿವರೆನ್ನ ವರೆಲವೂ ಕೆಲಬಲ
ನಷಿಯದಂತಿರೆ ಬಂದು ನಾಟ್ಯದ ಗರುಡಿಯೋಳಗಿಹುದು ।
ನಷಿದುಧಾಯುವೆ ನಿನಗೆ ಕತ ಲೇ
ಮಜೀಯೋಳಃನೈತಹೆನ್ನ ಯೆನ್ನನು
ಮೆಜೀದು ನೀ ಬಿಡೆ ಯಾದುಧಾಗಲಿ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ ॥ ೨೯

ಅಂದಬಿಳಿಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿದಿರ್ಪೇ
ತಂದವೂಲು ಖೆಳ ಹಿಗ್ಗಿ ದಸು ಪೂ
ಕೋಂದುವದನೆಯು ಮೇಲುವಾಯಲು ಮನದೊಳನುಗಯ್ಯಿ ।
ಮುಂದುಗೆಡಿರು ಕೊಟ್ಟಸನ್ನ ಗೆ
ಬಂದು ನೀನಿರು ಕೆಲದವರು ಕೇ
ಳಂದು ನಗುವಂದವನು ವಾಡದಿರೆಂದಳಂದುಮುಖಿ ॥ ೩೦

ಬಳ ಹಾಸಾದವ ಹಾಯಿಸ್ತ ತನ್ನ ಯ
ನಿಳಯಕ್ಕೆ ದಿದನಬುಜಬಾಂಥವ
ನಿಡನಸ್ತೂತಿತ್ವದ ತಪ್ಪಲ ತಾವರೆಯ ಬನಕೆ !

ಈ ವರ್ತನಾವನ್ನ ಭೀಮಸೇನನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಸಿದ್ಧಪಹಿಸುದು.

ನಳಗನಮುಖಿ ನಲವಿನಲಿ ಬಲಗ
ತ್ತಲೆಯ ಹಬುಗೆಯೋಳಿಗೆ ಕಂಗಳ
ಬೆಳಗು ಬಟ್ಟಿಯ ತೋಡಿಯಿ ಬಂದಳು ಭಾಣಿಸುವ ಮನಗೆ || ೮೮

ಭೀಮ ನಿಂದಿರು ನಾಟ್ಯನಿಳಯವ
ನಾಮುದಾಂಥಗೆ ಸುಡಿದು ಬಂದಿನು
ತಾಮಸವ ಮಾಡದಿರು ಹೂಡದಿರ್ಲಬುದ್ದಿಗಳ |

ಕಾಮುಕನ ನಡೆಗೆಡರಿ ನಿಜಸು
ಪ್ರೀಮವನು ತೋಡಿಸಲು ನಗುತ್ತ
ದ್ವಾ ಮನೆದ್ದನು ಫೋಯನುಟ್ಟನು ಮಲ್ಲಗಂಟಿಸಲಿ || ೮೯

ಬಳನ ಮುಖಿಯೆಂದಬಲೆ ಹಣೆಯಲಿ
ತಿಲಕವನು ರಚಿಸಿದಳು ಸೇಸೆಯ
ತಳೆದಳೇರಿಸಿ ತಿಗುರ ಗೆಲಿದಳು ಹಿಣಿಲ ಹೊಸಪರಿಯ |

ಬಿಲುಭುಜನ ಹರಿಸಿದಳು ಕಾಗ
ತ್ತಲೆಯೋಳಿಗೆ ನಡೆತಂದು ¹ ನಾಟ್ಯದ
ನಿಳಯವಧ್ಯದ ಮಣಿಯ ಮಂಜದ ಮೇಲೆ ಪವೆಸಿದ || ೯೦

ಕ್ಷೀಜಕನು ಸಂಕೇತಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.

ಉತ್ತಮವ ಮಾರಿಯ ಬೇಟೆದಾತನು
ತುಕುಬಿನಲಿ ² ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ವೋಗೆ ಯ
ನಿತುಕಿದನು ಪೂನಿದನು ಸಾದುಜವಾದಿಕತ್ತುರಿಯ |

¹ ಯಹಬ್ಬಗೋಳಗೋ, ಇ.

² ತುಕಗಿದನು, ಇ.

ಮೆಣಿವ ಗಂಡುಡಗೈಯನು ರಚಿಸಿದ
ಸೆಣಗನೊಯಾಯಾರದಲಿ ಸುರಗೈಯು
ತಿರುಹುತಿರುಳಬು ನೆ ನಿಜಾಲಯವಿಂದ ಹೊಜಿವೆಂಟೆ ॥   ೪

ಕಾಲಪೊತೆದಲೇಳಿಸಿಕೊಂಬಿ ಕೆ
ರಾಳಿಮೆತಿ ಸುಡುಗಾಡಲ್ಪೈತಂ
ದಾಲಯವ ಹೊಕ್ಕುನು ಕೃತಾಂತನ ಭಾಯ ಹೊಗುವಂತೆ ।
ಮೇಲಿಮೇಲಿಲವಶಕುನಶತಕವೆ
ನಾಲಿಸದೆ ಸುಮೂಲಿನದಲಿ ಕೇ
ಡಾಳಿ ಬಂದನು ಮುಂಜವಿದ್ದಿತ್ತೆಗಾಗಿ ತವಕೆದಲಿ ॥   ೫

ವನೆಜಮುಖಿ ವೀಳಿಯವನೆನೆನೆಲೇ
ಪನವ ಮಲ್ಲಿಗೈಯ ದಳಿಭೂಪಣಿ
ವನುಪರ್ವಾಂಬರವಿವೆ ಮನೋಽಹರವಹರೆ ಜಿತ್ತೈಸು ।
ನಿಸಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾನು ಯೆನ್ನು ಪ್ರೌ
ಲನಿಮಿಷರೊಳಾರುಂಟು ಜೆಲುವರು
ಮನುಜರೆನಸೆಹಿ ಯಿಲ್ಲಿ ಲೆಗೆ ಸ್ವರಂಧಿ, ಕೇಳಂದ ॥   ೬

ಕೇಳಕ ಭೀಮಸೇನರ ನುಡಿಗಳು.
ಎನ್ನ ಪ್ರೋಲೀ ಪುರುಷರಲಿ ಜೆಲುವರ
ಮುನ್ನ ನೀ ಕಂಡಬ್ರಿದೆಯಾದೆಡ
ಯೆನ್ನ ಮೇಲಾಣಲೆಗೆ ಹುಸಿಯದೆ ಹೇಱು ಹೇಳೆಂದು ॥
ಮುನ್ನ ನಿನ್ನಿಂದಧಿಕದಬಲೆಯ, ²
ರನ್ನ ನೇ ³ ಬಯಸುವರು ನಾರಿಯ
ರನ್ನ ಕಂಡರೆ ಸೋಲದವರಿಲ್ಲ ಲೆಗೆ ಕೇಳಂದ ⁴ ॥   ೭

1 ತಡವರಿ, ಜ.

2 ಎನ್ನನೇ, ಜ.

2 ನಿನ್ನಂತಪ್ಪಸತಿಯರು, ಜ.

4 ನಿನಾಳಿತೆ, ಜ.

ಎಲವೈಶ ಕೀರ್ತನೆ ನಿನ್ನ ಹೋಲುವ
ಜೀಲುವರಿಲ್ಲಂತಿರಲಿ ಲೋಕದ
ಲಲನೆಯರ ಪರಿಯಲ್ಲ ತನ್ನ ಯ ರೂಪು ಬೇಳಿಕೊಂಡು |
ಇಳೀಯೋಳಿಸಗೆಣ ಯಿಲ್ಲ ನಿನಗಾ
ನೋಲಿದು ಬಂದೆನು ತನ್ನ ಪರಿಯನು
ಬ್ರಹ್ಮಕ ನೋಡು ಬೇಗ ತೋಚಿವನೆಂದನಾಭೀಮು || ೮೮

ಎನಗೆ ಪುರುಷರು ಸೋಲದವರಿ
ಲ್ಲಿನಗೆ ಪಾಸಟಿ ನೀನು ನಿನಗಾ
ನೋಲಿದು ಬಂದೆನು ನೋಡು ಯೆನ್ನ ಯ ಹೊಂತನುವು |
ಎನಲು ಹರುಪ್ರದಲುಬಿ ಕೀರ್ತನೆ
ನನಿಲಜನ ಮೃದವನಿ ವೈತ್ತಿ
ಸ್ತುನವ ಕಾಣದೆ ಹೆಡಬಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಿಂತಿಂದನವ ನಗುತ್ತ || ೮೯

ಭೀಮ ಕೀರ್ತನೆರ ಹೊಡಿದಾಟ.

ಎಲೆಗೆ ಕಲುಮೈಯ್ಯಾದೆ ಕಡು ಕೋ
ಮಲತೆ ಯೆತ್ತಲು ಕಕ್ಕಾಶಾಂಗದ
ಬಲುಹಿದೆತ್ತಲು ಮಾಯವೇಷವ ಧರಿಸಿದೆಯೂ ಮೇಣಿಲು |
ತಿಳಿಂಹಿನಲು ಕೇಳಲವ್ವೂ ಪರಸತೆ
ಗಳಿಂಮಿದಾತಂಗಮೃತ ವಿಷ ಕೋ
ಮಲತೆ ಕಕ್ಕಾಶವಹುದೆನುತ ತುಡುಕಿದನು ಮುಂದಲೆಯ || ೯೦

ಇಪ್ಪಳ ಘಡ ಹೋಗೆನುತ ಹಾಯ್ಯನು
ಕ ಪಣಮತಿ ಮುಂಗಯ್ಯನಿಲಜ
ನಪರಿಭಾಗಕೆ ಹಾಯು ಹಿಡಿದನು ಕೀರ್ತನನ ತುಱುಬಿ |
ವಿಪ್ಪಳಿಬಲ ಕಳಿವಳಿಸಿದನು ಕಡು
ಕಂಪಿತನಾದನು ಹೆಂಗಸಲ್ಲಿವ
ನಪಸದನು ತೆಗೆ ಕರುಳಿಸೆನುತೋಳಹೊಕ್ಕು ಹೊಗಿದನು || ೯೧

ತಿವಿದನವನುರವೆಣಿಸಿ ಮಾರುತಿ
 ಕೆವಿದು ಹೊಗಿದನಡಿಸಿ ಹೋಯೋದ್ದೇ
 ಬವರಿಯಲಿ ಕಳಿಕೊಂಡರೆ ಮೆಡಮುಖಿಯಂದೊಳಿಹೋಕು |
 ಸವಡಿಮಂದರದಂತ ಕೀರ್ಜಕ
 ಪವನಸುತರೊಷಿದರು ಭೀಮನ
 ಯುವತಿ ನಗುತಾಲಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಇಂ ಹೋಯ್ಲ ಹೋರಣಿಯು || ೮೩
 ಎಜಗಿದರೆ ಕೀರ್ಜಕನ ಗಾಯಕೆ
 ತಾಕರಿಸಿ ಕಲಿಭೀಮ ಮಂಣಿಸಿ
 ಮುಜೊಪ್ರೋಡೆದು ಮುಖಿದೆದ್ದು ರೋಪದಲೊಡನೊಡೆಗಳಿ |
 ಬಳಿಸಿಡಿಲು ಪವನತರ ಶಿಶಿರವ
 ನೆಱಗುವಂತಿರೆ ಖಳನ ನೆತ್ತಿಯ
 ನೆಱಗಿದನು ಕಲಿಭೀಮು¹ ನುನ್ನು ತಭಾಹುಸತ್ಯದಲಿ || ೮೪
 ಅರಿಯ ಮುಪ್ಪಿಯ ಗಾಯದಲಿ ತಲೆ
 ಬಿರಿಯೆ ತನು ಧೀಂಡಣಿಸಿ ಕಂಗಳು
 ತಿರುಗಿ ಜೋಲುತೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಯಂಸುವ ಪಸರಿಸುತ್ತ |
 ಕೆರಳ ಕರಿ ಕೇಸರಿಯ ಹೋಯ್ಲರೆ
 ತಿರುಗುವಂತಿರೆ ಭೀಮಸೇನನ
 ಬರಿಯ ತಿವಿದನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತ ಶೆಳರಾಯ ರೋಪದಲಿ || ೮೫

ಕೀರ್ಜಕನ ವರಣ.

ತಿರುಗಿ ಪ್ರೀಸರಹೋಗಿ ಪವನಜ
 ಮರಳ ತಿವಿದನು ಕೀರ್ಜಕನೆ ಹೇ
 ರುರವನೆದೆ ಜರ್ಮುರಿತವಾಯಿತು ಕಾಕಿದನು ಕರುಳ |
 ಬಿರಿದುವಾಲಿಗಳೂಲೆದೊಲೆದು ಕಂ
 ಣ್ಣಿರುಗಿ ಧೋಪ್ಯನೆ ಕೆಡೆದು ನಿಮಿಷಕೆ
 ಹೋರಳ ತರಣವ ಕಳುಹಿ ಕಳಿದುದು ಕಾಯು ಕೀರ್ಜಕನೆ || ೮೬

¹ ರಣಭೀರ, ಜ.

ತಲೆಯನೆದೆಯೋಳಗಿಕ್ಕ ಕೈ ಕಾ
 ಲ್ಲಳನು ಬಸುರೋಳಗಿಕ್ಕ ದೂರಕೆ
 ತೊಲಗಿದನು ತೋಳಣಿದನು ತರುಣಿಗೆ ಕೀರ್ಚಕನ ಹದನೆ ।
 ಖಳಣು ಕಾಲನ ಕೋಣಾ ತುಟಿದಂ
 ತಿಳಯೋಳೊಜಗಿರೆ ಕಂಡು ಕಾಮಿನಿ
 ಕಳೆವಳಿನಿ ನಗುತಾಗ ತಕ್ಕುಪಿಸಿದಳು ವೆಲ್ಲಭನೆ ^೧ || ೮೬

ಕವತ್ವವೂನವು ಅವನ ತಮ್ಮಾದಿರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಅವರು
 ಬಂದು.

ತರುಣಿ ಬಿಡು ಸಾರೆನುತೆ ಪವನೆಜ
 ಸರಿದನತ್ತಲು ದುಪದನಂದನೆ
 ಕರೆದು ನುಡಿದಳು ಕಾಹಿನವರಿಗೆ ಕೀರ್ಚಕನ ಹದನೆ ।
 ದುರುಳ ಬಲಹಿಂದನ್ನು ನೇಳದರೆ
 ಕೆರಳಿದರು ಗಂಥವರೀತಿಗೆ
 ಹರುವ ಕಂಡರು ನೋಡಿ ಯಿನೆ ಹರಿತಂದರವೆಳೊಡನೆ || ೮೭

ಅರು ಕೈದಿವಿಯಲವೆಿಜ
 ಪರಿಯ ಕಂಡರು ಕಾಹಿನವದಿರು
 ಹರಿದು ಹೀಟಿದರಾತನನುಜರಿಗಗ್ಜನ ಹದನೆ ^೨ ।
 ಕರದಿ ಬಾಯ್ಲಾ ಹೊಯು ಹೊಟೆಯೋ
 ಇಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಳಿಸೆ ಬಿಟ್ಟುಮಂಡಿಯೋ
 ಓರದೆ ಬಂದರು ಕೀರ್ಚಕನ ಸೋದರರು ಬಾಯಿ ಡುತ || ೮೮

ಆರು ಗತಿ ಯೆಮಗಕಟ ಕೀರ್ಚಕ
 ವೀರ ದೇಶಿಗರಾದೆವಾ ವಿ
 ನಾರು ಸೇರುವವೆನುತೆ ಹಲುಬಿದರವನೆ ತಕ್ಕುಪಿಸಿ ।

^೧ ಕಳೆಕ್ಕಿಸಿದಳು ಭೀಮಾನೇನನಪ್ಪಿ ದುಂಡಾಡಿ, ಇ.

^೨ ನನುಜಾತರಿಗೆ ಬೇಗದಲಿ, ಇ.

ಕೂರಕೆಮ್ಮರು ನಿನ್ನ ಕೊಂಡವೆ
ರಾರು ಹಾ ಹಾ ಯೆನುತ ಹಲುಬಲು.
ವಾರಿಜಾನನೆ ಮುಗ್ಳಾ ಸ್ವರೆಯಲಿ ಸೋಡಳಾ ಶಳಿರ ॥ ೮೮

ಅಗ ಅರು ದೌ ಪರಿಯನ್ನ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿದು.
ಇವಳಿಗೋಳಸುಗಾವಣಿದನೇ ಸಹ
ಭವನು ತಪ್ಪೇನೆನುತ ನಡುವಿರು
ಇವಿಧಿರ್ಯೈತಂದರು ವಿರಾಟಂಗಾಖಿದರು ಹದನ್ |
ಅವಳಾತನ ಕೂಡೆ ಕಳಂಡುವೈ
ಡೆವಗಿ ನೇಮುವೆ ಯೆನುತ ಬೀಳೈಳಿಂ
ಡವರು ಮಂಳಳತೆ ಬಂದು ಹಿಡಿದರು ಕಮಲಶೋಚನೆಯ ॥ ೧೦೦

ತೆಗೆದು ಮಂಜದಲವೆನ ಹೊನನನು
ಬಿಗಿದು ಯಾತನ ಕಾಲದೆಸಯಲಿ
ನಗುವೃದಿನೈಲ್ಲಿ ಮೈನುತ ಕಟ್ಟಿದರವರು ಕೋಮಲೆಯ ೧ |
ಬೆಗಡುಗೋ ಕಡೆಂಭೋಜಮುಖಿಯು
ಬ್ರಿಗದಲೋಳಲಿದಳ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟ ಪ್ರಾ
ಬಿಗಳರಾ ಗಂಥಸರಿರ ಹಾ ಯೆನುತ ಹಲುಬಿಡಳು ॥ ೧೦೧

ಬ್ರಿಕ ದೌ ಪರಿ ಸ್ಕೃತಿಂದಾಗೆ ಭೋಮಸೇನನು ಬಂದು
ಬಿಡಿಸಿದು.

ಕೇಳಿಕಟ್ಟ ಜಯವಿಜಯಸೇನನೆ
ಕೇಳಿ ವಿಜಯಜಯಾಭಿ ಸೇನನೆ
ಕೇಳಿ ಜಯಸೇನನೆ ದುರಾತ್ಮಕರೆನ್ನ ನೆಳದೊಯ್ದು ।
ಬೀಳಿಕುವರಿಗ್ನಿ ಯಲಿ ನೀವಿದ
ಕೇಳಿ ತಡವಾಡದಿರ ಯೆನ್ಯಿದ
ಕೇಳಿದನು ಕಲಿಭೀಮ ಸತಿಯಾಕ್ರಂದನಧ್ವನಿಯ ॥ ೧೦೨

¹ ಕಾಮಸಿಯ, ಇ.

ಈದುರಾತ್ಮಕಿಗ್ರಜನೆ ಸಾ
 ವೈದರೇ ತಮ್ಮೊಂಗೆ ನಲ್ಲಿಗೆ
 ಹೋಯ್ಯಾ ಕಳುಹಳ್ಳಾ ಬೇಕುಲಾ ಕುನ್ನಿಗಳನೀಕ್ಕೊಂಕೆ ।
 ಬೈದೋಡೇನಹುದೆನುತ್ತ ರುಷಾಂಪಿಸಿ
 ಹೋಯ್ಯಾ ಮಾರುತಿ ರುದ್ರಭೋಮಿಯ
 ನೈದಿನನು ಫಂಡ ಯೆನುತ್ತ ಕೊಂಡನು ಮುಖೀದು ಹೆಮ್ಮೆರನೆ ॥೧೦೭
 ಎಶೀಲೆ ಗಂಧರ್ವಕನ್ ಹೆಂಗಸ
 ಕಳ್ಳಳಿ ಬಿಡಿರೋ ಪ್ರಾಪಿ ಹೋಗಲಿ
 ಕೊಲೆಗಡಿಗಿನಿವೆನೆನುತ್ತ ಹೊನನು ಬಿಸುಟ್ಟೆ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ।
 ತಲೆಗೆದಬ್ರಾ ಕೆಟ್ಟೊಂದ್ರೇ ನಕ್ಕನು
 ಕಳ್ಳಕಳ್ಳಿ ಕ್ಕಲಿ ಭೀವೆನೆಲೆ ನಾ
 ಯ್ಯಾಳಿರ ಜಾಖಿದರಿನ್ನು ಬಿಡುವೆನೆ ಯೆನುತ್ತ ಬೆಂಕೊಂಡ ॥೧೦೪
 ಉಪಕೀರ್ತನೆ ಸಂಹಾರ,
 ತಿರುಹಿದನು ಹೆಮ್ಮೆರನನಿಬರ
 ಧರೆಯೋಳಿಟ್ಟೊ ರಸಿದನು ದೆಸೆದೆಸೆ
 ಗೇಣಲಿ ಒಮ್ಮೆನ ಜಪಳರನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬರಕ್ಕೆದು ।
 ಕುಳಿದಳಿಯ ಮಾಡಿದನು ನೂಣ್ಯ
 ವರನು ಕೊಂಡನು ಸತಿಯ ಬಿಡಿಸಿಯೆ
 ಮರಳ ಮಿಳೊ ನೇ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕಾನು ಬಾಣಾಸಿನ ಮನೆಯ ॥ ೧೦೫
 ಸುಳಯಲಮ್ಮೆದು ಪೊರಂಜನವಿವ
 ರಳವ ಪಚನಿಸಲಮ್ಮೆ ದೀಕೆಯ
 ನಲುಕೆಲಮ್ಮೆದು ನೋಡಲಮ್ಮೆದು ಮಂದಿ ತಮೆತಮೆಗೆ ।
 ನಳಿನಮುಖೀ ನಸುನಗುತ್ತ ತಿಳಿಗೊಳ
 ದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಾ ಇಂ ಮಂದು ಬೀದಿ
 ಗಳೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಿರೆ ಕಂಡು ಕ್ಕುಗಳ ಮುಗಿದರಲ್ಲಲ್ಲಿ ¹ ॥ ೧೦೬

¹ ಮುಗಿದುದಬಳಿಜನ, ಇ.

ತ್ಯಕ್ತಿಗೋಸುಗವೆತಿದನಕಟವಿ
 ವೇಕ ಕೀಳತಕನೆಂದು ಕೆಲಬರಿ
 ದೇಕೆ ನಮಗೀಳಿಂತೆ ಶಿವ ಶಿವ ಯೈನುತ ಕೆಲಕೆಲರು ।
 ನಾಕಿ ನೋಡುವೆ¹ ಮಂದಿಮಂಧ್ಯದ
 ಲೀಕೆ ಮೆಳ್ಳನೆ ಬಿರುತಲೂ ಲೋ
 ಕೈಕವೀರನ ಕಂಡಳಾ ಬಾಣಿನ ಭಾಗಿಲಲಿ ॥ ೧೦೩
 ಮುಗುಳು ನಗೆಯಲಿ ಕಣ್ಣ ಕಡೆಯಲಿ
 ವಿಗಡಭೀಮನ ನೋಡಿದಳು ಕ್ಯಾ
 ಮುಗಿದೆವಾವ ಗಂಥವೆಪತಿಗೆ ನವೋ ನವೋ ಯೈನುತ ।
 ಹೊಗರಿಡುವ ಜರುಪಡಲಿ ರೋವೊ
 ಖಗಳು ಗುಡಿಯಲಿ. ತನ್ನ ನಿಳಯಕೆ
 ಮುಗುದೆ ಬಂದಳು ಸೂರ್ಯನಡಜ್ಞಿದನುದಯಪವ್ಯತಕೆ ॥ ೧೦೪
 ಉರೋಳಿಗೆ ಗುಜಾಗುಬೈಸಿ ವಾತಾರ
 ಭಾರ ಮಸಗಿತು ನೆರವಿನೆರವಿಯೋ
 ಇಂ ಭಾರ ಭಾರಯ ಳೋಳಾದರೆಯು ಜಪವಾಯ್ತು ಜನಜನಿತ ।
 ಭೂರಿಚಿಂತಾತುರ ವಿರಾಟನು
 ವೂರಿಯೋ ಸ್ವೇರಂಧ್ರಿಯೋ ಯಿಂ
 ನಾರಿ ಯಿರಬೇಡಿಂದು ತನ್ನ ಯ ಸತಿಗೆ ಸೇಮಿಸಿದ ॥ ೧೦೫
 ವಿರಾಟನ ಅಪ್ಸಣಿಯಿಂದ ದೌರಪರಿಯನ್ನು ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳಿದು
 ಅಳುಲು ಕ್ಯಾಮಿಗಲಾವಿರಾಟನೆ
 ಲಲನೆ ಸ್ವೇರಂಧ್ರಿಯನು ಕರೆಸಿದ
 ಳಲೆ ಮಹಾತುಮೆ ತಾಯೆ ನಿಂನಿಲ್ಲಿರಲು ಬೇಡಿನ್ನು ।
 ಹೋಳೊಳಿದ ರೆ ಭೀತಿ ಘನ ನಿಂ
 ವೂರಿದ ತಾವಿಗೆ ಬಿಜಯಮಾಡುವು
 ದಳುಹಚೇಹುದು ತಮ್ಮನಲಿಂತೆಂದಳಂದುಮುಳಿ ॥ ೧೦೬

¹ಕವಿದು, ಜ.

ಅದಕ್ಕೆ ದೌರಪದಿಯು ತನ್ನ ಅಪರಾಧ ವಿಶ್ಲಂದು ಹೇಳಿದುದು.
 ಎಮ್ಮೆದೇನವರಾಥ ದೇವಿಯೇ
 ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ
 ಯೆನ್ನ ರಮಣರು ಸ್ವೇರಿಸದೆ ಸೀತೆದರು ದುಷ್ಟನರೆ |
 ನಿಮ್ಮ ನಾಸ್ರೋಲ್ಯೇಸಿ ಮರಳಯೆ
 ನಿಮ್ಮ ಕೆಡಿಸುವರಲ್ಲ ಧೂತರು
 ತಮ್ಮ ಕತೆದಲಿ ತಾವು ಕೆಟ್ಟರು ನೀತಿಬಾಹಿರರು || ೧೧೧

ತಾವೇ ತಮ್ಮಂದಣಿದರದು ಸಾ
 ಕಾವು ನಿಮಗಂಜವೆನ್ನ ನಿಮ್ಮಲಿ
 ಯಾವುದೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ನೀವಿಲ್ಲಿರಲ್ಲ ಬೇಡನಲು |
 ನಾವು ಮುನ್ನಿಹರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಯ
 ಸೇವೆಯಲಿ ಹದಿಮೂಳಿಗಿವಸವು
 ನೀವು ನೂಕಿದೊಡಿರದೆ ಮಾಣಿವು ದೇವಿ ಚಿತ್ತುನು || ೧೧೨

ಅಳುಕೆದಿರಿ ಹದಿಮೂಳಿಗಿವಸವು
 ಕಾಳಿದ ಬಿಡಕೆಮಗ್ಗೆಲ್ಲ ಲೇನಹು
 ದಟಿದು ಹೋದರು ದುಪ್ಪರಾದವರಿನ್ನು ಭಯಬೇದ |
 ಕೆಲಹೆದವರಾವಲ್ಲಿ ನುತ್ತ ನಿಜ
 ನಿಳಯನನು ಸಾರಿದಳು ದೌಸದಿ
 ಫೇಳಗೆಫೇಳಗೆಗೆ ಕೀರ್ತಕನ ವೃತ್ತಾಂತ ಪಸರಿಸಿತು || ೧೧೩

ಮುರನೆಯ ಸಂಧಿ ವುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕುನೇಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಳನೆ.

ಅರಸು ಕುರುಪತಿ ಪಾಂಡುನಂದನ
ರಣಿಕೆಯಾಗೆಲು ಮೈಲ್ಲಿಬಳಿಗವೆ
ಕರೈನಿ ಕಳುಹಲು ವೆಲಲ ಕೊಂಡನು ಮತ್ತು ನಗರಿಯಲಿ ॥

ದುರೋಧನೆ ಯೋಜನೆ.

ಕೇಳು ಜನವೀಜಯ ಧರಿತ್ತಿ
ಪಾಲ ಪಾಂಡಕುಮಾರರಡವಿಯ
ಬೀಣುಕೊಂಡಬೊ ತ್ವಾಸದೊಳಿರಲು ಕೌರವನು ।
ಕಾಲ ಸವೆದುದು ಪಾಂಡಸುತರಿಗೆ
ಮೇಲೆ ನೆಗಳುವುದಾವ ರಾಯಿರ
ವೂಳಿಗವು ತಾನೆನುತ ತಿಳಿಂಹಿದನವನು ಭೀಮ್ಮಂಗೆ ॥ ೦
ಮತ್ತು ದೇಹದಿಂದ ಬಂದ ದೂತನು ಕೇಳಕನ ಮರಣ
ವನ್ನು ತಿಳಿದುದು.

ದ್ವಾರ್ಣಾ ಗೌತಮವಯ್ಯ ಗಂಗಾ
ಸೂನುನಷ್ಟಿತಾ ಮನೆನಿಪ ಮು
ಹಾನುಭಾವರು ದುಪ್ಪು ಮಂತ್ರಿಜತುಪ್ಪು ಹೇಷಜನು ।
ಸಾಂಸಾರಾಗದಲಿರೆ ನ್ಯಾಪತಿ ಸು
ಮೂನ್ದಿದಂದೊಳಿಗದೊಳಿರುತ್ತಿರೆ
ಮಿಂದೆಕಾಧಿಪನ ನಗರದಿ ಬಂದನೊವರ್ಚರ ॥ ೨
ತಂದು ಜರುಹಿದ ಕೇಳಕನ ಮೃತಿ
ಯಂದವನು ನೃಪ ಕೇಳ ದೂತಂ
ಗೀಂದ ಮಂಡಿಹಿದ ವೀರನಾವನು ಮತ್ತು ಜಾತಿಯಲಿ ।

ಇಂದುಮುಖಿಯನು ಕರೆಯಲೋಈಸುಗೆ
ಬಂದು ಗಂಥವೇಕರು ಕೀಳಕ
ವ್ಯಂದವನು ಸವರಿದರು ಕೌರವರಾಯ ಚಿತ್ತುನು ॥

೫

ದುಯೋಧನನ ಉತ್ತ.

ದೇವಲೋಕದ ಸತಿಗೆ ಮತ್ತ್ವರೋ
ಇಂದ್ರ ಹೋಲಿಕೆ ಯುಂಟು ಮೆಡುಡಲ
ಧಾವೀರನ ಕಾಣ ಕೀಳಕನತ್ತುಳಿಭುಜಬಲನು ।
ಭೂವಿಸಲು ಪೊಂಡವರ ಸತಿಯನು
ಭೂವಜನ ಕೇಳಿಂಗೆ ಬಿಯಸಲು
ಪಾವಹಾನಿಯ ಕೊಂದ ನಿಕ ಯವೆಂದನಾಭೂತ ॥

೬

ಸತ್ಯವಿದು ಪೊಂಡವರು ವಿಪಿನವ
ನುತ್ತ ರಿಸಿ ಯಜಾ ತವಾಸಕೆ
ಗುಪ್ತದಲಿ ತಾವಿಪ್ಪೆರಲ್ಲಿ ವಿರಾಟನೆಗರಿಯಲಿ ।

ಮಲ್ಲರ ಕಳುಹುವ ಯೋಳಿಕನೆಯನ್ನ ಮಾಡಿದು
ಯುಕ್ತಿಯಲಜಿಯಂಭಾರದ್ದೀ ರಿಪು
ಕೃತಿಮವು ಇದನೆಳಿವೆನೆನುತ್ತಲಿ
ಚಿತ್ತದಲಿ ತಾ ತಿಳದು ಮಲ್ಲರ ಕಳುಹಬೇಕೆಂದ ॥

೭

ಕಳುಹ ಮಲ್ಲರ ಭೀಮನಿಧ್ಯರೆ
ಪುಟೆಯಲೀಯನು ಮತ್ತು ಪೊಂಡವ
ರುಣಪು ದೋರೆತರೆ ಜಯಿಸಬಹುದ್ದೀ ಯೆಂದು ಚೆಂತಿಸುತ್ತ |
ತಿಳುಹಿದನು ಭೀಪ್ತಿಂಗೆ ದೋರ್ಜಿಗೆ
ನಲಪು ಮಿಗೆ ಹರುಷದಲಿ ದೂತರ
ಕಳುಹಿ ಕರೆಸಿದ ಮನೆಯ ಮಲ್ಲರ ಕೌರವರ ರಾಯ ॥

೯

ಮಲ್ಲರ ಬುರುವಿಕೆ.

ಕರೇಸಿದನು ಜೀಮೂತಪುಲ್ಲನ

ಕರೇಸಿದನು ಸಿಂಧೂರವುಲ್ಲನ

ಕರೇಸಿದನು ಜಗಜಟ್ಟೆ ಮಲ್ಲನ ವೀರದೇವುಲನ |

ಕರೇಸಿದನು ಗಜವೈರಮಲ್ಲನ

ಕರೇಸಿದನು ಶಾದೂಲಮಲ್ಲನ

ಕರೇಸಿದನು ಕಾಕಂಬರೀಕನನತ್ತಳಭುಜಬಲನ ||

೪

ಪುಂಡರೀಕನ ಪಿಂಗಳಾಷ್ಟೆನ

ಜಂಡಬಲ ರಣಜಟ್ಟೆ ರಣದು

ದುಂಡಕೇಸರಿ ವೀರಬಾಹುಮಹಾಮದೋನ್ನ ತದ |

ಹಿಂಡಗಲಕನು ಪುಗ್ರಕೇಶಿಪ್ರ

ಜಂಡ ಭ್ಯುರವರಾಹು ಕಲಿಭೇ

ರುಂಡರೆಂಬತಿಬಲರು ಬಂದರು ರಾಯನೋಲಗಕೆ ||

೫

ಕದನಕಕ್ಷ ಕಾಲಭ್ಯುರವೆ

ಮಧುವನಾನರಸಿಂಹಾಷ್ಟಾಪನ

ಸದೆದುತೆವ ನಾಗರಿಕಜಟ್ಟೆಗ ವೀರಬೇತಾಳ |

ಗದೆವಿಭೂತನು ವೀರನರಸುರ

ಜದುರಜಕೆಳನು ಬಾಹುವಿಕ್ರಮ

ಮುದದಲಂದ್ಯೆನೊಹು ಬಂದರು ನೃಪತಿಯೋಲಗಕೆ ||

೬

ಬಿಬ್ಲಸ್ಯಸಾವಿರವ ಕೊಂದವೆ

ನೊಬ ನೀಖಗ ಹೆರಡ ಕೊಂದವೆ

ನೊಬ ನಾಕಿಬ ದಿಯ ನೆಱಗಿದನಾಮೃಗಾಧಿಪನ |

ಜೆಬ್ಬುಲಿಯ ನಾರೇಣ ಸೀಡಿದ

ನಿಬ ರುಗಳೊಂದಾಗಿ ಕೊಡಿಯೆ

ಬೋಬು ಓಯನೊಡೆವಂತೆ ಕೊಂದರು ಹಳಪುಮಲ್ಲರನು ||

೭೦

ಉಡಿದನೊಬ್ಬನು ಗಜದ ದಾಡೆಯು
ಮೆಡಿಯಲನುಗೈಸಿದನು ಕೆರಿಯನು
ಪಡೆದವನು ತಾನಿವನೆ ಫ್ರಾಡದ ಸುಡಿಲನೆಡಹಾಯ್ದು ।
ಬುದನೆ ಬೋಬಿ ಡುವನು ಮೆಹಾಹವೆ
ತೊಡರಿಳುವರಿಲ್ಲ ರೀನುತ್ತ ನೇಬೀ
ಮಿಡುಕುವನು ತಾನೀತನೆಂದನು ಭೂಪೆ ಕೇಳಿಂದ ॥

೮೮

ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಹೋಗಳಿ ಕೊಂಡುದು.
ಹೊಡಿದು ಭುಜವನು ಹುಂಕರಿಸಿ ಕಿಡಿ
ಯಿಡುವ ವಿಂಸೆಯು ತಿದು ತೊಲವಿನ
ಲಡಿಗಡಿಗೆ ಯಾಭರ್ಟಿಸಿ ನಿಂದನು ಮಲ್ಲಜೀಮೂತ್ತ ।
ನುಡಿ ನೃಪತ್ತಿ ಹದನೇನು ರಿಪ್ರೋಫ್
ಮೆಡುಹಿ ಬರಲ್ಲೋ ವೇಣು ಕ್ಯೂಸೆಚೀ
ಹಿಡಿದು ತರಲ್ಲೋ ಯೇನು ಹದನೆಲ್ಲಿ ನೃಪತ್ತಿ ಹೇಳೆಂದ ॥

೮೯

ಮಲ್ಲನಾಜೀಮೂತನಾಡಿದು
ದೀಲಿವನು ಕೇಳ್ಣಗೆ ಸಿಂಧುರ್
ಮಲ್ಲನೆಂದನು ರಾಯ ಕುರುಪತಿ ವೀರ ಚಿತ್ತಸ್ತಾನು ।
ನಿಲ್ಲದರಿಯನು ವರವ ಪಿಡಿದೋರ
ಸಿಲ್ಲಗೈತಹಿ ಬೆಸನು ಮನ್ತ್ರನ್ನೋ
ವೆಲ್ಲಭನೆ ಕೇಳಿಂದು ನುಡಿದನು ರಾಯ ಕೇಳಿಂದ ॥

೯೦

ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ದುಯೋಧನನ ಅಪ್ಪಣಿ.

* ಈಪರಿಯ ತಂತಮ್ಯ ಶೌಯ್ಯರ್ ಪ್ರ
ತಾಪವನು ವಿಸ್ತುರಿಸೆ ಕೌರವ
ಭೂಪನೆಂದನು ನೀವು ಪಶಿ ಮುಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಪುರವರಕೆ ।

* ಈಪರಿಯಾಜಪ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ದ್ರಷ್ಟಿ
ತಾಪವನು ವಿಸ್ತುರಿಸೆ ಕುರುಕುಲ
ದೀಪನಪ್ಪಣಿಗೊಟ್ಟು ಕುಗುಳಿಂತೆಂದನವರೋಡನೆ ।

ವ್ಯಾಪೀಸಿಯೆ ನೀವ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೇಯು
ತೋಪ ಹೇಣಿಪ್ಪಾದು ಭೀಮನಿದ್ದ ರೆ
ಅಪುರದಲ್ಲಾತ್ಮಾತ್ಮಿ ಹೋಗಣಿ ನಿಮ್ಮೆ ಬಿರುದುಗಳು ॥   ೧೪

ಸುಧಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋಡ ಪಾಂಡವ
ರಿದ್ದ ರಾಡೊಡೆ ಬೀಡಿಗಳಾದ
ಯುದ್ಧ ಕೆಳಸದೆ ತಿರುಗಿಸುಪ್ಪದೊಬ್ಬ ನನು ಕರಿಪುರಿಗೆ ।
ಉದ್ದರುಂಟನ ಬೇಡ ಮಲ್ಲರ
ಗೆದು ನೀವಾರಾಜಕಾಯ್ಯಾಕೆ
ಬುದ್ಧಿಮೌಗಿವಿದಿಂಗ ಪರಯಣವ ವಾಡಿ ನೀವೆಂದ ॥   ೧೫

ತರಿಸಿದನು ಹೋಂದೊಡವೆ ರತ್ನ
ಭರ್ತಾ ಪ್ರೋಪ್ತ್ವನೆ ತೋಳ ಭಾಪುರಿ
ವರಮಣಿಗಳಂದಿಸಿವ ಬಿರುದಿನ ಕಡೆಯ ಸರಪಳಿಯು ।
ಕೊರ್ಕ ಹಾರದ ವಜ್ರಮೌಳಿಕ
ತುಳುಗಿತ್ತಾಳುವ ಕಾಲವೆಂಡಿಯು
ವರಸುವಸ್ತು ರಿದಿಗಳ ವೀಕ್ಷ್ಯಾಯವಿತ್ತು ಬೀಳೆಕ್ಕಂಡ ॥   ೧೬

ಜಂದನದ ಸುಂಕುಮುದ ಕಸ್ತುರಿ
ಗಂಧವನುಲೀಪನ ಜವಾದಿಯು
ಗಂಧಕೇಸರಿವೀಳಂತುವ ಕಪ್ರುರದ ಹಳಕುಗಳು ।
ಭಂದಭಂದದ ರತ್ನನತೋಡಿಗೆಗೆ
ಉರದಲಂಕೆ ತೀಗೈದು ಹೋಣವಂ
ತೋಂದುರಾವಿನಲಿದು ನಡೆದು ಮಲ್ಲಸಂದೋಹ ॥   ೧೭

ವ್ಯಾಪಿಸುಪ್ಪದವನಿಯಲಿ ಮಲ್ಲರ
ತೋಪ್ ಜಾಳಿಯ ಹೆಚ್ಚಿದು ಹೋಗಣಿ
ಯಾಪುರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಿರುದಾವಳಿ ಪರಾಕ್ರಮವ, ಇಂ ॥

ಹೊಡೆದುದ್ದೈ ಭೇರಿಗಳು ತಂಬಟ
ವೆಡಬಲದ ತೋಡೆಗಳು ವಿಗೆ ಬೋ
ಬಿಡುವ ನಿಸ್ಸುಳದ ಮೆಕಾರವೆರಾಯಾಗಡಿಬಿಡಿಯ |
ಮಲ್ಲರ ಪ್ರಯಾಣ.

ಫುಡಿಷ್ಮಾಡಿವ ಹೊಗಾ ಇ ವೋಳಗುವ
ಬೆಡಗುಜಾಗಳೆ ಬೋಳೆ ಯೆಲಿ ಇಗ
ನೆಡುಗೆ ಗಂಜಪ್ರರದಿಂದ ಬಂದರು ಹಯೆಂಗತಿಗಳಿಲಿ || ೧೮
ಸುರನದಿಯನುತ್ತಿರಿಸಿ ಗೋಡಾ
ವರಿಯ ಹೊಳ್ಳಿಸಿದರು ತರಣಿಯ
ಕಿರಣಹರಿಯ ಹೊಯ್ಲಿನಲಿ ಶ್ರವೆವಾಗೆ ಪರಿಕರಿಸಿ |
ಮೆಹುದಿವನೆ ತೆರಳಿದರು ಮಲ್ಲರು
ನೆರೆದು ನಡೆದು ಬಂದು ಕ್ರೈಸ್ತ ಯ
ವರನದಿಯೋಳಾಯಿತ್ತು ಬೀಡು ವಿನಾಥಪ್ರರದಲ್ಲಿ || ೧೯

ವಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡುಹಳ್ಳಿ ಒಬ್ಬನೆಹಳ್ಳಿಗೆ ದುಸ್ಸೆವ್ಯಾಪ್ತಿ.
ತಳೆದುದಾದಿವಸದಲಿ ಜಟ್ಟಿಯ
ಬಳಗೆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ಳಂದುದಿನ ನೆಣಿ

ಯಾಟಿದು ಸಾವ್ಯದ ಕಂಡು ವ್ಯುಮುಹಿದೆದ್ದು ಕಳವಳಿಸಿ |
ಜರ್ಲಿನಿ ಜಿದಣಿದರೇನೊ ಬೋಳಿ ಜಿನಿ
ದೊಳಗೆ ಹೊಕೆ ತೊ ಸಿಂಹವನೆ ಕಳ
ವಳಿಸಿ ಮಲ್ಲರು ಮಬಿನೆಲಿ ತೊಳಿದರು ದಸೆದಸೆಗೆ || ೨೦

ಖನಿದೇನಾಶ ಯ ಕರೆಯವೆ
ನೇನ ಕಂಡನೊ ಕನೆಸಿನಲಿ ತಾ
ನೇನೆನೆಂಬಿನು ರಹವನೆನುತ್ತಿಗಡಿ ಬೆಣಗಾಗಿ |
ಮೆನಿಸದಲಿ ಮುತ್ತಿಗಿದು ತಂದರು
ಹೀನಹೃದಯನನೆಂಬನವನು ಮೆ
ನೋನುರಾಗವನುತ್ತದು ಕನಸಿನ ಭಯವು ದಿಟ್ಟವೆಂದು || ೨೧

ಕಾಲವೆಲ್ಲದಕಾಲಬುಣಿಕಿ
 ಲೇಣಿಯಲುಬೇದು ಮೆಲ್ಲರ
 ಪಾಳಿಯವನೆಂಗಗುದನಾನದ ಕಂಡೆ ಸ್ವಪ್ನದಲಿ ।
 ಕಾಳಿಗಿಳಿನ ಬಲುಮೀಯಂತಿರೆ
 ಧಾಳಿಂದುದು ವೇಳೆ ಮತ್ತು
 ಹೇಳುವರೆ ಭಯಗೊಂಬಿನಿಂದನು ಮರಳ ಮೆಲ್ಲರಿಗೆ ॥ ೨೨
 ಕಾಲಗತಿ ಯೆಂತಹುದೋ ರಿಸ್ತುಗಳು
 ಶೀಲಪುಷ್ಟಿವರೆಂದು ನುಡಿವರು
 ವೇಳೆ ಯಾವೆಜಯವಹುದು ರಣದಲಿ ಸಾಕಂತಿರಲಿ ।
 ಕೇಳು ತಾ ಜೀಮೂತಮೆಲ್ಲನು
 ಹೇಳು ಹೇಳಿನೆನ್ನು ಮೈ ಸಿಡಿಲು ಭ
 ಡಾಳದಲಿ ನೆಜೀಯಣಿತೇ ಸಂಖೆ ಯೆನುತ್ತ ನಡೆಗೊಂಡ ॥ ೨೩
 ಮತ್ತು ಪ್ರದೀಪಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ಲರು ಬಂದು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸೆಂದು
 ಜೇಳಿದುದು.
 ಹಲಪುವಯೋದ ವೇಳೆ ಮತ್ತು ನು
 ಹೊಣಲಿಗಿವರೈತಂದು ಭಟ್ಟರನು
 ಕಳಿಂಗಿದರು ಪುರದರಸಗೆವೈಯ ಬರವನಿಂತಹನುತ್ತ ।
 ನಲಪು ಮಿಗಲ್ಯಿತಂದು ಕೋಟಿಯ
 ವಳಿಯ ಹೊಕ್ಕರು ಬಟ್ಟಕ ರಾಜಾಂ
 ಗಳಿವ ಸಾರುತ್ತ ತಿಳಿಂಗಿದರು ಬಾಗಿಲಿನ ಸುಭಟರಿಗೆ ॥ ೨೪
 ಕೇಳಿತವರವರಂತರಂಗಕೆ
 ಕೇಳಿ ಬಟ್ಟಿಕಾನಾಲಿ ಯೆಂಬವ
 ನೇಣನೆಂಬಂತಸದವ ತಾ ಕಂಡು ಭೂಪತಿಯ ।
 ಕೇಳಿಬೆನು ಯೆಲೆ ಜೀಯ ನಮ್ಮೆ ನೈ
 ಪಾಲಭವನದಲೋವ್ಯ ಇರನಿಂ
 ಮೇಲೆ ನುಡಿಯ ನದೆಂತು ಬೆಸಸುವೆಯೆಂದನಾನ್ಯಪರೆ ॥ ೨೫

ಬಂದು ಕಂಡು ವಿರಾಟರಾಯಿಗೆ
ನಿಂದು ಕರ್ಗಳ ಮುಗಿದು ಮುಲ್ಲರು
ಬಂದು ಪುರಭಾಕೀಯಲಿ ಬಿಟ್ಟುದ ಹೇಳಿದನು ನೈಪಗೆ ।

ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿದರೆನಲು ನೈಪ ತಾ
ನೆಂದಾನಾದಾರುಕನ್ ಕರೀಯೆನ

ಲಂದು ಪುರವೇಣಿಸಿದನು ಭೂಮಿಪಾಲನೋಲಗಕೆ ॥

೨೬

ಕರವ ಮುಗಿದಾ ದಾರುಕನ ಕೂ

ಡರಸ ನೇಮವನಿತ್ತು ಮುಲ್ಲರ

ಕರೀ ಯೆನಲು ತಿರುಗಿದನು ಭೂಟ್ಟನು ಸಹಿತ ವಹಿಲದಲಿ ।
ಪುರದ ಹೊಜಬನದಲ್ಲಿ ಯಿರುತಿ

ದರನು ಕಂಡು ನೈಪಾಲನೆಂಮನು

ಕರೀಯ ಕಳುಹಿದನೆಂದೊಡೆದ್ದರು ಮುಲ್ಲರತಿಮುನದಿ ॥

೨೭

ಪರಿಪರಿಯ ಶಂಗಾರದಲಿ ಮೆ

ಲ್ಲರುಗಳೇಳಲು ಮುಂದೆ ನಾದಿಪ

ಬಿರಿದು ಜಾಗಟಿತ್ತೆಪಾಲಕನಿಕರೋಗಿ ಸಲಿ ।

ಪುರವ ಹೊಕ್ಕುರು ರಾಜಸಭ್ರಂಗೊಡ

ನಿರದೆ ನಡೆಯಲು ಮತ್ತ್ವೈ ಭೂಪತಿ

ಸಿರಿಯೋಳ್ಳೋಲಗವಿತ್ತು ಕುಳ್ಳಿದರನು ಸರಾಗದಲಿ ॥

೨೮

ಉಪವೇಣಿಸ ಮುಂದುಷ್ಟುಡಿಪ ಭ

ಟ್ಟುರುಗೇಳಲ್ಲರ ನಿಶಿಸ ತಾಳಿಯ

ವರವನೆಣಿಗಳಂದೆಸೆವ ಭೂಮಿಪತಿಗೆ ಜೀಮೂತ ।

ಶಿರವ ಬಾಗುತ ನಿಂದಿರಲು ಸಭೆ

ನೆರದು ನೋಡಲು ಮತ್ತ್ವೈಭೂಪತಿ

ಯಿರವೆದೆಲ್ಲಿಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲು ನುಡಿದ ಜೀಮೂತ ॥

೨೯

ಇಂದುವಂತೆದಲ್ಲಿಕರಾಯರ

ಮೃಂದದೊಳಗಾನಹುಪಪತ್ರರು

ಸಂಪರಾವೊಲೆಯಲಿ ಬಳಿಕಾಶಾಂತಭೋಪತ್ತಿಗೇ ।

ನಂದನನು ಜನಿಸಲ್ಪ್ರಯವನಿಗೆ

ಯಂಥನ್ಯವ ಜನಿಸಿದನು ಆತನ

ನಂದನನು ಕುರುರಾಯನಾತನ ಮಲ್ಲರಾವೆಂದ ॥

ಇಂ

ಮನು ನಿಮ್ಮಯ ಬರವು ನಗರದ

ಲೇನು ಕೆಲಸವ್ಯ ನ್ಯಪತಿದೀಕದ

ಜಾಣಿಕೆ ಯೇನು ತನುದಪರದುಭಿನ ಬರನ್ನೂ ಹೇಣೆನಲು ।

ಧ್ಯಾನಿಸಿಯೆ ನಾವ ಬಂದ ಕೆಲಸವೆ

ಕಾಣಿಸುವ ಭಾರವೆ ನಿಮ್ಮದು

ಮಾನಸಿಧಿ ಕಾರವನು ಕಳುಹಿದ ಮಲ್ಲಗಾಳಗಕೆ ॥

ಇಂ

ಅದು ನಿಮಿತ್ತದಿನಾವು ಬಂದಿದ

ಜದನಿದಿಗಿದು ರಾಯ ಕೇಳಣೆ

ಮುದದಿ ಮುದಂದಭ್ಯಾಸಲಿ ನುಡಿದನು ಮತ್ತ್ವನ್ಯಾಸ ನಗುತ ।

ಜದನೆಹುದು ಮಲ್ಲರ್ಗಾಂಧಿ ಬಹುದೇ

ಶದಲಿ ಕೃಪಣತೆಯುಂಟು ನಿಮ್ಮಯ

ಮೃದುವಚನ ಬಲುವೋಡಿಗಾಡಿಕೆಗಾರು ಸರಿಯೆಂದ ॥

ಇಂ

* ಕೇಳಿದನು ಕಾರಿಯವೆ ಸಂತಸೆ

ದೇಳಗೆಯಲಿಂತೆಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಕಾಳಗೆವೆ ವರಚಿತ್ಯಗಳು ಯಿತರತ್ವಿನೊಂದವೆಲ ।

* ಪಳಿ ಸೀವ ಪಾಳಯಕೆ ಮಲ್ಲರು

ಮೇಳವಿಸಿ ಹೋಗೆನುತ ಭ್ರಮಿಯಾ

ಪಾಲಕರು ಬೀಳೆತ್ತಿ ಶ್ವಷಣತಿಮನ್ನಾಕೆಯಲವದಿಗೆ ।

ಕೋಳಿಮೇಷವೈಪವೈ ತಂಡುಲಗ್ಗದ

ಮೇಳವಿಕ ಸೋಜ್ಞಿಗೆಯನ್ನತಮಥ್ರ

ಮೇಲಂಡಯಲಿ ಕಳುಹಿ ಬೋಗೆದಲೆನುತಲೊಳ್ಳಹೋಳ್ಳ ॥ ಕ.

ಬಳ ನೀವ ಬೀಡಿಕೆಗೆ ಕದನಕೆ
ನಾಳ ಕರೆಸುವೆನೆಂದು ಭೂಪತಿ
ಹೇಣಿದನು ಇರೆರಿಂಗೆ ಪಡಿಪಾಣಗಳ ಕೊಡಿಸಿಂದು ॥   ೪೨

ಬಳಿಕ ವಿರಾಟನ ಹಿಂತೆಗೆ ಕಂಳಮುನಿಯು ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯ
ಫನು ಹದವಿಡಕಿನ್ನು ಕೊರವ
ಮಾನಭಂಗವ ಕಂಡು ಕಳುಹಿದೋ
ಡಾನುವವರಿವರೋಡನೆ ಕಾಣಿನು ನಮ್ಮು ಮಲ್ಲರಲಿ ।
ಮಾನನಿಧಿ ಹೊಣವಂಟು ಸಭೀಯೋಳ
ನೂನರಾಗದಿ ಯಿರಲು ಕಾಲನೆ
ಸೂನು ಸುತ್ತಿದನು ಕೇಳು ಜನವೇಜಯ ಮಹಿಳಾಲ ॥   ೪೩

ಕರೆಸು ನಿಮ್ಮೈಯ ಮಲ್ಲರನು ಸಂ
ಗರವ ಜಯಿಸಲಿ ಜಯಿಸದಿರಲಾ
ಪರಿಯ ಬಿಡುವರೆ ರಾಯಲಕ್ಷ್ಯಾಳಗಳನು ಪೆಹಿಸಿದು ।
ಕರೆಸಿದರೆ ತಮತಮಗೆ ತವಕೆದಿ
ಹಿರಿದು ಶ್ಲಾಂಗಾರವನು ಪೂಡಿಯೆ
ನೇರಿದು ಬಂದರು ವೋಚೀವಡೌಡೆಯ ವಾದ್ಯರಭಸದಲ ॥   ೪೪

ತುಳುವ ತುಂಬರನಾಗನಾಂದಳ
ವೆಳಗಮ್ಮಾಣಿರು ಬಂದು ಸಭೀಯಲಿ
ನೆಲಿದು ವಿಗೆ ಗಳೆಸಿತು ರಾಯನ ಮುಂದೆ ಕೇಲಕೆಲರು ।
ಭುಲದೊಳಗೆ ಒಲದೊಳಗೆ ಮಲ್ಲರ
ಬಳಗಗಂಡನು ತಾನು ಹೇಣೆಂ
ಬುಲುಹುಗಳ ಸಂತ್ಯೇಸಿ ನಗುತ ವಿರಾಟನಿಂತೆಂದ ॥   ೪೫

¹ ಕರೆಸಿನಲು ಕಳುಹಿದನು ದೂತರ
ನಿರದೆ ಬಂದಾದು ಹೌಡೆಜಾಗಿಟಿ
ವೋಚೀಯೆ ಬಿರುದಿನ ಭಕ್ತಿರುಲಿಯಲು ಮತ್ತುನೋಲಗೆಕೆ ॥ ಇ.

ಕಳುಹಿದನು ಗಂಜಪುರದ ನ್ಯಾ ಹೆಕುಲ
 ತಿಳಕನಿವರನು ಮುಲ್ಲಯುದ್ಧಕೆ
 ಹೊಂಗಲಿಗೈದಲು ನಿಮ್ಮ ಕರೆಸಿದೆವನೆಲು ತಮೆತಮಗೇ | ೫೩
 ನಲ್ಲಿದು ಹರುಪ್ರದಲಂದು ಬಾಹ್ಯ
 ಪ್ರಣಿಸ ಮೆಂಪ್ರಯೆ ಜಡಿದು ಕರನೆ
 ಕೆಳಿಂಗಿನಿದರು ಕಳುಹಿದರು ದೂತರು ಮುಲ್ಲರಿದ್ದೆ ಡೆಗೆ || ೫೪
 ಇರಿರ ಕಳುಹಿದಲು ಬಂದರವದಿರ
 ಕರೆದು ತಿರುಗಿದರಾಷ್ಟ್ರೀಯದಲುಜೀ
 ಹಿರಿದು ಶ್ರಂಗಾರವನು ವೋಡಿದರೇನೆ ಹೇಣುವೆನು |
 ಕರಿಯ ಮೇಲಿಹರ ಹರಿವನ್ನೋಲು ಬಂ
 ದರವನೆಣಿಸಿ ನಡೆತಂದು ನೃಪಮೆಂ
 ದಿರವ ಹೊಗಲದ ಕಂಡು ನೃಪತಿ ವಿರಾಟ ಮನ್ಮಿಸಿದ || ೫೫
 ಬರಲು ಯಿವರಿದಿರಾಗಿ ಬಂದರು
 ಕರವ ಧರಣಿಯಲುದ್ದಿ ಮಿಗೆಯ
 ಬ್ರಹ್ಮಿಸಿ ಭೂಜವನು ಹೊಡೆದು ನಿಂದಿರೆ ಕಂಡು ಖಾತಿಯಲಿ |
 ಧುರವ ಜಯಿಸಿದರಾದರಿವದಿರ
 ಶಿರವ ಜಂಡಾಡುವೆನೆನುತ ವೋಲ
 ಹರಿಸಿ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯೋಗಿ ಸಿಂಧುರಮುಲ್ಲ ಮಾರಾಂತ || ೫೬
 ಅಳವಿಯಲಿ ಬಂದೊಬ್ಬರೊಬ್ಬರು
 ಹಳಿಂಗಿದರು ಹರಿಸಾರಿಮುಪ್ರಯೆ
 ಲರುವ ಪ್ರಾಟನೆಗೆದೆದ್ದು ತಿವಿದನು ತುಡುಕೆ ಸಿಂಧುರನೆ |
 ಅಳಕದವನಾಭೂಜದ ಸತ್ಯದಿ
 ಬಣಲಿ ಸಿಂಧುರ ತುಡುಕಿ ನೆಲಕ
 ಪ್ರಣಿಸ ಶಿರ ಶತಜಾಂಜಾವಾದುದು ಬೆದಜಿತಾಸ್ಥಿನೆ | ೫೭

¹ ಹಿಡಿದನು ತಿವಿಯ ಸಿಂಧುವನ, ಇ,

ಮಹಿದನವ ಕವ ದೇಗೆದು ರಣಕವ
ಗಡಿಸಲಾಳಿದಂತವುಲ್ಲನು
ಜಡಿದು ಹೆಚ್ಚಿದ ನೊಂದು ಸಿಂಧುರಮೆಲ್ಲ ರಿಪುಶಿರವೆ |
ಮೆಡೆಮುಜ್ಜಿದು ಕ್ರತಿ ಟ್ರೈ ಕೌಡೆಯು
ಹೊಡೆ ಯೆನೆಲು ರುಮೈ ಂದು ಕುಟ್ಟುಲು
ನಡುಗಿ ಇಯಾಸ್ಥಿನ ವೇಲ ಜನಮೇಜಯಿತ್ತಿತಿವ || ೪೮

ಮುಂಡುಹ ಇಪ್ಪರಿಸುತ್ತೆ ದಂಡುಳ
ಜಡಿವನುಕ್ಕಿನ ಕೊಡಲಿಯನು ಯಂವ
ಗಡೆಯನಾರೆನುತ್ತಿಗಿದನು ಸಿಂಧುರನ ಮನ್ತುಕವೆ |
ಕೌಡಿದನವ ತತ್ತ್ವರಿಸಿ ಬೀಳುತ
ಹೊಡಕರಿಸಿಕೊಂಡಿವನ ಶಿರವನು
ಮೆಡದಲೆಱಗಲು ಸಿಡಿದುವಾಲಿಗಳವನಿಗೊಳಗಿದನು || ೪೯

ಎದ್ದನವ ಬೋಬಿ ಇದು ಸಿಂಧುರ
ಗೆದ್ದ ಗರ್ವವನುಗುಡೆನುತಲು
ಬ್ರಿದ್ದ ಹೊಕ್ಕನು ತೋಳಿ ತಿಕ್ಕೆಯ ಮೆಲ್ಲ ಹೋಲಿಕೆಗೆ |
ಭಂದ್ರಗಳ ಕಯ್ಯಕ್ಕಿಂತ್ವೋಲುರಿ
ದೆದು ಸಿಂಧುರ ತರಹರಿಸಿ ವೇ
ಅದ್ದು ಬರಸೆಳಿದೊದೆದು ಕುಸಿದೆತ್ತಿದನು ಮುಪ್ಪಿಯಲಿ || ೫೦

ಎಣಗಿದನು ತಲೆಬಿರಿಯಲಾಮು
ಕ್ಕು ಅಂಕಿ ಶೋಣಿತೆಧಾರೆ ಬಾಯಿಂ
ದೊಡಿತೆ ಲಿಡೆ ವೈಮುಜೆದು ತುಂಬುರ ಕಳಿನ ಮೆಧ್ಯದಲಿ |
ಒಳಗಿದನು ಕಂಡುಹಿದ ಮೆಲ್ಲರ
ಧುರಕೆ ನಿಸುಕದೆ ಮುಸುಕದಲೆಯಲಿ
ಸರಿವವರ ನೃಪ ಕಂಡು ದುಗುಡವ ಹೊತ್ತು ಬೆಣಗಾದ || ೫೧

ಅವನಿಪತ್ತಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ ಮುಲ್ಲರ
ಹವೆಣಿಬಿದು ಸಿಂಧುರನು ತನೆನ್ನಿಳು
ಬವರವನು ಜಯಿಸುವರು ತವ ಬೇಗದಲಿ ಬರಲೆಂದು ।
ಕವಿದು ಹಳ್ಳಿಕಲು ಜೋಡಿಸಲು ಯಂವೆ
ನಿವಿಪದಲಿ ಯನಿಬರನು ಬಿಡಕಾ
ಜವಳಿಯಿಂದಸ್ವಾಳಿಸಿದನು ಕಂಡರಸ ಪೂಣಿಸಿದ ॥

೪೫

ವಿರಾಟನು ತನ್ನ ದೇಕಿದ ಮುಲ್ಲರು ಸಾಯಾಲು ಯುದ್ಧ
ಪನ್ನಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದು.

ಧುರವೆ ಜಯಿಸಿದಿರಿಂದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ಕರೆಸುವೆನು ಸಾಕೆನುತ ವರೆಕ್ಕ
ಪೂರದ ವೀಳಿಯವಿತ್ತು ನೈಪುಣಿತ್ತೊಕ್ಕ ಟ್ಯಂನಿಬರನು ।
ಅರಸೆ ಮರುಳ್ಳೆ ಮನ್ನಿಸಿದೆ ಸಂ
ಗರಕೆ ನೇಮವನಿತ್ತು ಯಕ್ಕಾ
ಪುರಿಯ ನೂಕಿದೆ ಪುತ್ತಿದಮುಲ್ಲರನೆಂದನಾಕಂಕ್ಷ ॥

೪೬

ಆಗ ಕಂಕಮುನಿ ವಲಳನನ್ನು ಮುಲ್ಲಯುದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕರೆಸಿಂದು
ಹೇಳಿದು.

ಬವರವನು ಮನ್ನಿಸಲು ಬೇಕೆಂ
ದವನಿಪತ್ತಿ ನೆಱೆ ಸುಡಿಯೆ ಮುಲ್ಲರ
ನಿವಹ ವೈತಹದೆಂದು ನೇಮವನಿತ್ತುದೊಳಿತಾಯ್ತು !
ಅವನಿಸುರವೇಷದಲಿ ರಂಜಿಪ
ದಿವಿಜನರಪತಿಯಂತೆ ಧಮ್ರಾಜ
ವಿವರಿಸಲು ಕೇಳಿದನು ಜನವೇಜಯ ಮಹಿಳಾಲ ॥

೪೭

1 ಮರಣ ಪುತ್ತಿದರಂಗಾಯಿತೆಂದನು ನಗುತ ಕಂಕಮುನಿ, ಇ.

2 ಅವರು ಬಂದರು ನಾಳೆಪೂಡುವ

ಹವಣಿದಾಪ್ರದು ಬೀಳುಕ್ಕಳೆ ಹೇ

ಉಮನು ನಿನಗಿನೆನ್ನಿಮ್ಮೆ ಗೆಲುಗ್ಗೆಯಹ ಮನೋರಘನ ॥ ಇ.

ಅವನಿಪತ್ತಿ ಕೇಳುನ್ನು ಬಾಣಾಸಿ
ನವನು ಮುಲ್ಲನು ಭೀಮಸೇನನ
ಭವನದಲಿ ಬಲಮುಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯ ಸಾಧಿಸಿದನವನು |
ಪವವಸುತ್ತಿಂ ಬಲುವೇ ಯಿಂತನು
ಜವಕೇ ಜವನ್ನೊಡಗುವನು ನೀನಿಂ
• ದಿನನ ಕರೆಸುಪುದೆನಲು ಮತ್ತುನ್ನು ಪಾಲನಿಂತಿಂದ || ೪೮

ಆದಕ್ಕೆ ರಾಜನ ಅಸಮ್ಮತಿ

ಎಲೆ ಮಹಿಳೆಸುರ ಯಿಂದಿವೇಕವೆ
ಬಳಸುವೆನೆ ನೀನಿಂಬಿಯದಿದ್ದೆಂದೆ
ತಿಳಿದೆನಾಷ್ಟುವನು ಸಂಹರಿಸುವನು ಸಿಂಧುರನು |
ಉತ್ತದವರ ಗಣಿಸುವನೆ ತಾ ಹಿಂ
ದುಡಿದವರು ದುಬ್ಬಲರೆಂದು ಬಡವನ
ಕೊಲಿನ ಬಗೆವರೆ ಕಂಕ ನೀ ಹೇತೆಂದನಾಮುತ್ತು || ೪೯

ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿ ವಳಿನನ್ನು ಕರೆಕ್ಕಿಸುವಿಕೆ.

ಬಲ್ಲಿ ನಾತನ ಕೈಗುಳಿಕೆ ಸರಿ
ಯಿಲ್ಲ ಸುಭರ್ತೋಳಂಡಿದಸಾಹಸ
ಮುಲ್ಲನಿವನ್ನೊಳಗಳಿವ ಪವನಜಮಲ್ಲಕ್ಕೆಳವ |

* ಅಲ್ಲವೆಂದನೆ ನ್ನಿಪತ್ತಿ ತಾ ತ
ಪ್ರೌಢ ಜಯಿಸಲಿ ವೇಣು ಸೋಲಲಿ
ಬಲ್ಲಿ ನಾನೆಂಜದಿರು ಬೇಗದಿ ಕರೆಸು ನೀನೆಂದ || ೫೦
ನನಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಮತ್ತಿದೊಡೆ
ನಿನಗೆ ಬಿಹುದಪಕ್ಷೀತಿ ಬೇಡನೆ

* ಕೇಳುಗಳಿಯಲುಬೆಂಡ ನೃಪತುರ
ಕೇಳುಗಳಿಯಲು ವೇಣು ಸೋಲಲಿ
ಬಲ್ಲಿ ನಾನದಕೆಂಜದಿರು ಕರೆಸುದವಾಕಂಕ || ಕ.

ಯನ್ನಿಲಸುತ್ತನಿಂ ಬ್ಲ್ಯಾದನು ನೀನೆವನೆ ಕರೆಸೆನಲ್ಲು ।

ತನಗದೇಕೇವಾದ ನಮ್ಮೆಯು

ಮನೆಯ ಮೆಲ್ಲಿರ ಗೆಲವು ಬರಲೆಂ

ದನಿಮಿಷದ ದೇಶಾಧಿಪತಿ ಕರೆಸಿದನು ವೆಲಲನನು ॥

ಅ೨೮

ವೆಲಲನು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಬಿಂದು ವೂತನಾಡಿದುದು

ಮುಖಿಯ ವೀಂಸೆಯು ಹೊದೆಣವಲೇ ಕೇಂ

ಪ್ರೌಜೀದ ಕಂಗಳ ಹೊಗರುವೋಣಿಯು

ತುಣಿಗಿದುಬಿನೆ ರೋಮೆಸ್ತಳಕೆದ ಬಿಗಿದಪ್ಪಬ್ಬಿಗಳು ।

ಹೊರೆದ ದೇಷದ ನಿರುತ್ತ ರೋದ್ದು

ಮರುತಜನು ಕಡನಕೆ ಕಾಳನು

ಕೆರೆವೆಲ್ಲಾಲು ನಡೆತಿಂದು ನಿಂದನು ಮತ್ತೊಂದಿರಿನಲ್ಲಿ ॥

ಅ೨೯

ಬರವ ಕಾಣಿತ ಮತ್ತೊಂದನುಪ

ಜರಿಸಿ ವೆಲಲಂಗೊಂದನೀ ಸಂ

ಗರವ ಜಯಿಸಿದರೆಮ್ಮೆ ಮೆಲ್ಲರು ಉತ್ತರಾಣಿಗಳು ।

ಘುರವ ಬಲ್ಲಾತ ಮೆಲ್ಲವಿದ್ದೆಯು

ನಾಣಿತಿಹ್ಯೆ ನೀನೆಂದು ಮುನಿವರ

ನಾಣಿಹೆ ಭೂಪನು ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಂತಸ ಹೇನೆಂದು ॥

ಅ೨೧

ಎನಲು ಕಿಣಿನಗೆ ವಿನಗೆ ಮುಖದಲಿ

ಯನ್ನಿಲಜನು ಮಗುಟೆಂದನೇತಕೆ

ಜನವ ಚಿಂತಿಪೆ ಸತ್ಯಾದೆನಗರು ರಾಜಕಾರ್ಯವಲೆ ।

ಅನುವರವ ಜಯಿಸಿದೊಡೆ ನೀವೆಂ

ದನಿತು ಮೆಲ್ಲರು ಪುತ್ತರಾಯಿಗ

ಇನಗೆ ನಿವ್ಯಯ ಕರುಣ ಸಾಕೆಂದನಿಲಜನು ನುಡಿದ ॥

ಅ೨೪

ಪ್ರಾಣದತ್ತಿಯವೇನು ವಿಗೆ ಸಂ

ಗ್ರಾಂಸುಪುದಿನೊಷ್ಟು ಮೈ ನಾನೇ

ಕಾಣಿ ಕಾಳಿವೈನವರ ಜೀವದ ನೆಲಕಡೆಯನ್ನೆಲ್ಲ |

ಕ್ಷೋಣಿಪತಿ ಕರೆಸಿದರೆ ಮುಲ್ಲ

ಶ್ರೇಣಿ ಬಂದುದು ಧುರವ ಜಯಿಸುವ

ತ್ರಣಿಗನ ಕರೆಸಿನುತ್ತಿದ್ದ ರು ರಾಜಸಭೆಯೊಳಗೇ १ ||

ಮಾಲ್ಲವಲರ ವಿವಾದ.

ಅಂತಿಮ

* ದಿಟ್ಟಿನಹೆ ಭಾಣಿಸಿನ ಮನೆಯಲಿ

ಕಟ್ಟಿಳಿಲ್ಲದ ಕೊಳಗ ತಿಂದುಷಿ

ಹೊಟ್ಟಿ ಯನು ಸೆಜೀ ಬೇಳಿಸಿ ದೇಹದಲುಬ್ಬಿ ಗೊಬಿನಂತಿ |

ಹೊಟ್ಟಿ ಗುಟ್ಟಿಪ್ಪದೂಡಾಗಲೆದೆ ಜಗ

ಜಟ್ಟಿಗಳ ಕೂಡಕಟ್ಟ ಮರ್ಪು ರೇ

ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊಗಿಗು ಸಿನಗಳವಿಲ್ಲ ಹೊಗೆಂದ ||

ಅಂತಿಮ

ಆಗಲದಕೇನಮ್ಮೆ ಸಮರೋ

ದೌರ್ಯಗವನು ನಾವ ಮಾಟೆವದನಿಂ

ನೀಗ ನೋಡಿದ ಹೇಳೆ ಗಂಗಾಹಿಸುವುದು ನೀತಿಯೆಲ |

ವೇಗರೆಯದುಭಿ ನಲಿ ನಕ್ಕರೆ

ಹೊಗಿ ಬಿಡುವನೆ ಸೋಲಿಸದೆ ಹೋಣ

ಸಾಗುವನೆ ಯೆನ್ನೆಲ್ಲ ಡನೆ ಸೋಸೆಂದನಿಲಜನು ನುಡಿದ ||

ಅಂತಿಮ

¹ ಶ್ರೇಣಿಯನು ಕರೆಸಿದನು ಮಾಲ್ಲರ | ಕಾಳಿದಾಸಿಂಥಾರಸಿಂತಂಡನು ನರಾಧಿಕಗೆ || ಇ.

* ५५-५६ ಸದ್ಯಗಳ ಪಂಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರೆ ದಿರುವಪದ್ಯ ವಿಧೆ.

ನರಪತಿಯೆ ಉತ್ತ್ರೇತ್ಯಸು ಸಿನ್ನೆಯ

ಪರಿಯ ಮಾಡದೆ ಸತ್ಯವಂತರ

ಕರೆಸನಲು ಪವನಜನ ತೋಱಿದರೇಡನೆ ಗಂಗಾಹಿನಿ |

ತಿರುಕುಳಗಾನಿವನೆಂದರದಿಂತು

ಪೂರಿಸಿ ಪುಟ ನೆಡೆದ್ದ ತಿವಿಯಲು

ಮಜ್ಜಿದು ಕೊನರುವ ಕೋಪದ್ದಿ ತಾ ಮಸಗಿ ಬೋಳಿಟ್ಟು || ಇ.

ಎಲನ್ನೂ ಬಾಣಿಸಿ ಯೆನ್ನೊಂದನೆ ಹೆ
ಕ್ಕಿಂತಿನಿ ಸಮೇರವ ತೊಡಕಿದರೆ ನಿ
ಟ್ಯೂಲುವ ಮುಂಜಿವಿನೆನು ಯೆನುತ್ತ ಸಿಂಧುರ ಗಾಥಗವ್ರದಲಿ ।
ಹಳ್ಳಿಕಿದನು ಖಿತಿ ಯೇಜಿ ಭಾಷ
ಪ್ರೋಸಿ ತಿವಿಯಲು ಭೀಮ ನಗುತ್ತದ
ಕಳ್ಳಿಕಿದರೆ ಭೀತಿಯಲಿ ಸಿಂಧುರ ಹೊಕ್ಕಿನುರವಣಿಸಿ ॥ ೫೮

ಸಿಂಧುರ ಮತ್ತು ಪಿಂಗಳನ ಪರಾಜಯ ।

ಎಣಿದರೆ ಕರಿಫಾತದುರುಬೆಯ
ಪರಿಹರಿಸಿ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲನ
ಬುರನೆಳೆದು ಬಿಗಿಧುಪ್ಪಿ ಹೊಕ್ಕಿ ಖಿದವನಿಯಲಿ ಕೆಡಹಿ १ |
ನಿಜಿನಿಟ್ಯುನಿಟಲೆಂದು ನಿಟ್ಯುಲು
ಮುಂಜಿಯೆ ಶೋಣಿತವಾರಿ ಭಾಯಿಂ
ದೊಂತೆ ಯಿತೆ ಸಿಂಧುರನು ಮಲಗಿದ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ ॥ ೫೯

ಎದ್ದನಾಗಿಜಿಂಗ ಬಾಣಿಸಿ
ದೊದ್ದೆಗೂಳಿನ ಹ್ಯಾಸಿರಿಯ ಬಲು
ಬಿದ್ದಿನಿಕ್ಕು ವ ಭೂತಪವವೊನಜನ ಕಿಬ್ಬಿರಿಯ ।
ಗುಂದಿದರೆ ಕಲಿಭೀಮನದಕು
ಬ್ಜೆದ್ದು ಗೋಣನು ತಿರುಹಿ ಬಸುರೋಳ
ಗಂದ್ರಯಿಸಿಯರೆದರೆದು ಕಾಲಲಿ ತಿಕ್ಕಿದನು ಭೀಮ ॥ ೬೦

ಶತಿಯೋಳಿರಿ ದೇಗೆದೆದು ಪಿಂಗಳ
ನತಿಕಯುದ ಕುಕಲದಲಿ ಕಲಿಭೂ
ಪತಿಯೆ ಚಿತ್ತೈಸೆನುತ ಹೊಕ್ಕಿನು ತೋಳ ತೆಕ್ಕಿಯಲಿ ।

1 ಥರಸಿ ನಿಮಿಷದಿ ಸಿಂಧುರನ ಸತ
ಸರನೆ ಬಿಗಿಧುಪ್ಪಿದನು ಕುಕ್ಕಿರಿಸಿದನು ಭೂಮಿಯಲಿ ॥ ೬೧.

ಧ್ಯಾತಿಗೆಡದೆ ಹೋರಿದರು ಸಾಧಕ
 ದತ್ತಿಕಯದ ಬಲುಹಿನೆಲಿ ಜಾಳರು
 ಮತಿಗೇ ಗೋಚರವಲ್ಲ ಭೀಮನ ಬಲವ ಬಣತ್ತೊಡೆ¹ || ೬೯
 ಕಂಡು ಪವನೆಂತ ತುಡುಕಿ ಮಿಗೆ ನುಂ
 ಕೊಂಡು ನೆಲಕಪ್ಪೆಳಿಸೆ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ದೊಂಡೆಗರುಳಂಜೀ ಸೂಸೆ ಜೆಲ್ಲಿತು ರಾಜಸಭೆಯೊಳಗೆ |
 ಖಂಡಮಿದುಳನ ಹೊನಲಿನಲಿ ಕಡಿ
 ಶಂಡೆಹೋಳಿತೆವರಿಯೊಳು ಮಿಗೆ
 ದಿಂಡಗೆಡದೊಱಗಿದನು ಪಿಂಗಳ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೭೦
 ಎಲೆಲೆ ಬಾಣಿಸಿ ತತ್ತ್ವಹೋತ್ತಿನ
 ಜಲವ ಮರಳಿಕಬೇಕು ಮೆಲ್ಲನೆ
 ಗೆರಿದು ಕೊಡು ಹರುಷಾಮೃತವನೆನ್ನು ತನೀನಿಂದು |
 ಗೆಲಪು ಬಲ್ಲರೆ ಹೋರು ನೀನೆನೆ
 ಲಲಫುಬಲ ನಸುನಗಂತ ಭೂಪತಿ
 ತಿಲಕ ನೋಡಿದೆನುತ ಹಿಡಿದನು ಯುದರಂಗದಲಿ || ೭೧
 ಭೀಮ ಜೀಮೂತರ ಹೋರುವಿಕೆ
 ಧಿಟ್ಟನಹೆ ಬಾಣಿಸಿಗ ಸವಿಯೆಂಳ
 ಗಟ್ಟಕಾಳನ ತಿಂದು ದೇಹದೊ
 ಳಟ್ಟೆಯಲಿ ಸಿರವಿರಲಹಂಕಾರದಲಿ ನೀನಂದು |
 ಧಿಟ್ಟನುತ ಜೀಮೂತಮೆಲ್ಲನು
 ಕಟ್ಟಾಳವಿ ಕೈದುಪುದೆನುತ ಕೂ
 ಗಿಟ್ಟ ಹೋಕ್ಕನು ತೋಳ ತೆಕ್ಕಿಯ ಮಲ್ಲಗಾಳಗಕೆ || ೭೨
 ಮೈಸರದ ಬಲು ಬಂಧಧಕ್ಕಡ
 ವಾಸುಗಿಯ ಮೇಳವೆದ ವರಪ

1 ..... ಯುಕ್ತಿಯಲಿ ಜಾಳಿನ
 ಘಂತಿಮಂಬಿದು ಮಂಡಿಸಿಯೆ ಮೆಲ್ಲನು ಯುಧರಂಗದಲಿ || ಇ.

ಹ್ಯೇಷ ವೋರುತಿ ಕದನಕೈವಜಿಯಿಂದ ಮಿಗಿಲೆನಲು ।
 ಈಸು ಹತ್ತಾ ಹತ್ತಿ ಯಾಲಿ ಸಲೆ
 ಶೋಷಧಲಿ ಜೀಮೂತ ಭೀಮನ
 ಫಾಸಿಗಳಂಕದೆ ತೋಳಿದನು ಬಲು ಮಲ್ಲಬಿನ್ನಾವ ॥ ೪೫

ಅದುರಿತೆಂಧ್ಯಾಗೈ ಭೂಮಿ ದಿಕ್ಕುರಿ
 ಯೋದ ಶ್ವಿತಹಿಪತಿ ಯಾಳಂಕೆ ಕಾಮರುನು
 ಬೆದಣಿ ಬಿದ್ಧನು ಭೀಮ ಜೀನುಂಶತಕರ ಪದಹತಿಗೇ ।
 ಹೆದಣಿ ಜಲಿಸಿತು ರಾಜಸಭೆ ನೇಣಿ
 ಹದುಳ ಪ್ರದೇ ಪುರಜನವು ಹೇಳಿನೆ
 ಪದಹತಿಯೊಳ್ಳಂಡಬುತವ ತೋಳಿದುದಾಮಹಾಸಭಿಗೇ ॥ ೪೬

ಒದಣಿಸಿದೊಡಿತ್ತು ಂಡಬಾಜುನೆ
 ಬೆದಣಿತಮೆರವಾತ ಶಬ್ದಕೆ
 ಕದಡಿತ್ತಗ್ಗಾದ ಕಡಲು ಭೂಮಿಯ ಹೊತ್ತ ದಂತಿಗಳು ।
 ಮದವೆಡಗಿ ಶಿರ ನೊಂದು ಧರಣಿಯ
 ಸಡುಗಿಸಿದರೇನೆಂಬೆನಿಬ್ಲಿ
 ಸದಹತಿಗೇ ನೆಲನಿಷುದುದತ್ತಳಂಕೆ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ ॥ ೪೭

ಅದುಭುತದ ಬವರಿಯಲಿ ಭೀಮನು
 ಮದದ ಮಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಚಿ
 ಯೆದೆಯ ಬಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳತೆಲೊದಣಿದನಾಗ ಜೀನುಂಶತ ।
 ವದನಗಳನ್ನೊಡೊತ್ತಿ ಕರಗಳ
 ಸಧಿಕಸುಭಟ್ಟರು ತೀಡಿ ದಿಕ್ಕುಗ
 ಛೋದಣಿ ಭೂಜ ಹೊಯ್ಯಾತ್ತ ನಿಂತರಗಾಧಬಿಂಭಟ್ಟರು ॥ ೪೮

1 ಮಾನಯಲಿ ಸಭೆ ಬೆದಣಿಸಿದಂದು ಸೃಪತಿ ಸೃಪರಿರಲು, ಇ.

2 ಕದನಗಳಿಗಳು ತಿವಿವಸುಂಸುಗಳಂದ ಭಯವಾಯ್ತು, ಇ.

ತೋಳುಗಳೇ ಹಿಡಿದೆಳ್ಳಯೆ ಭೀಮನು
 ಕಾಲುಕಾಲುಗಳಂದ ಫೈಟ್‌ಸೆ
 ಬೀಣುತೋಳುತ್ತೆ ಹೋರುತ್ತಿದ್ದ ರು ಅಸಮುಪಟುಭಟ್ಟರು |
 ಕೋಳುತ್ತಿದ್ದ ರು ಮಲ್ಲರಿಬ್ಬಿ
 ಹಿಡಿಗೆಯ ಕಡನವನು ಕಾಣುತ್ತ
 ಕಾಲನೆಂದನನಾಗ ಬೆದಣಿದನ್ನಿಧಿಕಂತೆಯಲ್ಲಿ ||

೫೮

ಒತ್ತಿದರೆ ನೇಲನೊಡನೆ ಧಡಧಡಿ
 ಸಿತ್ತು ಸುಭಟರೆ ಪದದ ಫೂತಿಗೆ
 ಯೋತ್ತಿದನು ಕಲಿಭೀಮ ಭೀಮನನೊತ್ತಿ ಜೀಮೂತ |
 ವೃದ್ಧಿಪತಿ ನೋಡೆಂದು ಚೋಷಿಲು
 ಮತ್ತೆ ಭೀಮನ ಖತಿಗೊಳುತ್ತ ಬಲು
 ಮತ್ತೆ ಮಲ್ಲನ ತಿವಿದು ಮಿಗೆ ಬೋಬಿ ಶೋದನಿದಿರಿನಲಿ ||

೫೯

ಎದ್ದು ವಾಹಣಿಯೋಳೊತ್ತಿ ಭೀಮನ
 ಗುದಿದನು ಲೇಸಾಗಿ ಮಲ್ಲನ
 ನದ್ದಿದನು ನೆಲಕಿಕ್ಕಿ ಭೀಮನ ಭಾಷುಸತ್ಯದಲಿ |
 ತಿದ್ದಿತಾತನ ದೇಸೆ ಯೆನಲು ಬಿಡಿ
 ದೆದ್ದು ಮಲ್ಲನು ಭೀಮನನು ನೆಲ
 ಕುದ್ದಿ ಮಂಡಿಯ ಕೊಂಡು ಹೋರಿದನಳುಕೆ ಭೂಪಾಲ ||

೬೦

ಎಣಿದನು ಪರ್ವತವ ಬಣಸಿಡಿ
 ಲೇಂಗಸವಂತಿರೆ ಭೀಮನೋಳುತ್ತ
 ಜಾಣಿದು ಮುಣಿದೋಳಿಯೋಕು ತೆಕ್ಕೆ ಯೋಳಾಗ ಪಟುಭಟ್ಟರು |
 ತಣುಬಿ ನಿಂದರದೊರ್ವೆರೊರ್ವರು
 ಮೆಜೀದು ಮೂಳ್ಳೆತರಾದರೆಂಬಿಂ
 ತೆಣಕೆದಂತಿರೆ ನಿಂದು ಹೋರಿದರಿಬ್ಬಿ ರೊಂದಾಗಿ ||

೬೧

ಮುಡಪ್ಪಿ ವೊಳಕ್ಕೆ ಮಂಡೆ ಬಾಹುಗ
ಭೂದೇದು ಜರ್ಮನ್‌ರಾಗಿ ರೋಪದಿ
ಬಿಡದೆ ಬೈಸುಗಳೂತ್ತಿ ಮುಷ್ಟಿಯ ಫೂತಪಾತದಲಿ ।
ತಡವರಿಸುತ್ತೇಳುತ್ತ ಬೀಣುತ
ಕೊಡಪ್ಪತ್ತೊಬ್ಬ ರನ್ನೊಬ್ಬ ರಾಗೆಲು
ಪ್ರೌಡವಿಯಲಿ ಹೋರ್ತುತ್ತ ಹೋರ್ಳಿದರರಸ ಪಟ್ಟಿಭಟ್ಟರು १ ॥೩೩

ಕಡಲು ಕಡಲೊಳು ಹಳಳುವಂತಿರೆ
ಸಿಡಿಲು ಸಿಡಿಲೊಳು ಯೆಂಗುವಂತಿರೆ
ಕಡುಹು ಮಿಗೆ ಜೀಮುಂತಭೀಮುರ ಹೊಯ್ಲು ಹೋರಣಿಯು ।
ಬಿಡದೆ ನೋಡುತ್ತ ನಡಗಿದುದು ವಿಯು
ದೊಡೆಯ ನೋಡುವ ನೆರವಿ ವ್ಯುಮಟಿ
ದೊಡಲ ಸಂಜದೊಳಿದ್ದು ದಲ್ಲಿಯ ವುಡದಿಯರ ನಿವಹ ॥ ೩೪

ಮುಲ್ಲ ಗೆದ್ದನು ಯಿಂಕ್ಕೊಂದಿ ಗೆಲ
ವಿಲ್ಲ ವೆಲಲನಿಗಾಯ್ತು ಹೋಿ ಹೋಿ
ನಿಲ್ಲು ಪಡಿಸಣ ಗೆದ್ದನಾಗಲೆ ಗೆದ್ದನಾವಲಲ ।
ಗೆಲ್ಲ ಸೋಳವನಣಿಯದಾಜನ
ವೆಲ್ಲ ಬೆಂಗಾಗಿರಲು ಭಕ್ತಿಪಟ
ಮುಲ್ಲರಿದ್ದರು ಮೇರು ಮೇರುವ ಹಳಳುವಂದದಲಿ ॥ ೩೫

ಲಾಗಿನಲಿ ಬವರಿಯಲಿ ಬಡಮುಣಿ
ಧಾಗಿನಲಿ ತಗರೇಖಿನಲಿ ವ್ಯು
ಲಾಗಿನಲಿ ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಸವೆಟಿಯ ಡೆಕ್ಕೆ ರಿಕ್ಕೆ ಯಲಿ ।
ಆಗರುವರಿತೆ ಒಡ ಸಮಬಲ
ರಾಗಿ ಗೆಲುಸೋಳುಗಳ ಬಗೆ ಸಂ
ದೇಹವಾಗಿರೆ ಭೀಮಜೀಮುಂತಗಳು ಹಳಳಿದರು ॥ ೩೬

1 ಹೋರ್ಳಿತ್ತ ಹೋರಿದರರಸ, ಇ,

ಅರರೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ವಲಲ ಹೋ ಹೋ
 ಅರರೆ ಸೋತನು ಮಲ್ಲನೆಂಬ
 ಬುರವು ಮಸಗಿದರೆ ಭೀಮ ಕೇಳಿದನಂಥಿಕರೋಷದಲಿ |
 ತಿರುಗಿ ಹೈಸರದಿಂದ ಮಲ್ಲನ
 ನೋರಿಸದನು ಮುಪ್ಪೆ ಯಲಿ ನೆತ್ತಿಯ
 ತರತರಿಸೆ ಸಂತವಿಸಿ ತಿವಿದನು ಮಲ್ಲಮಾರುತಿಯ ||

೩೫

ಅದ್ದಿದುವು ಬಿದಿಯೋಳಿಗೆ ಭೀಮನ
 ಗುದು ಗಳು ಜೀಮುತತಮಲ್ಲನ
 ನುದ್ದಿರುಟ್ಟು ಬಿಯಲಾಯ್ತು ಸಂದುದು ಭಾರಿಯಗ್ಗಳಕ್ಕೆ¹ |
 ಹೊದ್ದಿದನು ಭೂಮಿಯಲಿ ಮೈಮುಳ್ಳಿ
 ದೊದ್ದ ಕೋಳಿತಲೆ ಇಲಿಸಿ ಕಳಿನೋಳು
 ಬಿದ್ದ ಹೋರಳು ಬಂದು ಕಂಡಿದನು ಖಳಿನ ವಹ್ತೆದಲಿ | ೩೮

ಬೀಮರಾತನ ಸಂಹಾರ.

ವೆಚ್ಚೆ ಸಿಟ್ಟಿನೆ ಸೀಯೆ ನೆಚಕಣಿ
 ಯಾಟ್ಟೆ ಹೋಯ್ದಿನು ಹೋಯ್ದಿಭರದಲಿ
 ನಿಟ್ಟೆಲುವು ಹಂಡಿಯಾಯ್ತು ಕಂಡನು ಮನಯೋಳಾಯುಮನ |
 ದಿಟ್ಟೆ ರಾದರೆ ಕವಿಯೆನಲು ಮತಿ
 ಗೆಟ್ಟೆ ತಮತಮೆಗೆಲ್ಲ ಭೀಮನ
 ಧಟ್ಟೆಸುತ ಮುತ್ತಿದರು ಮಲ್ಲರು ಮುಪ್ಪೆಗಳಿಂದಿದು || ೩೯

ಅನೇಕ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದುದು.

ಕಂಡು ಪವನೆಜ ಗಂಗಾಹಿಸಿ ಮುಂ
 ಕೋಂಡು ತುಳಿದನು ಯೆಡಬಿಲದೋಳಿಂಬಿ
 ಹಿಂಡು ಜಟ್ಟೆಗರಸುಪನಜಿಜಿಯಾಗೆ ಸಭೀಯೋಳಿಗೆ |

1 ಹಾರಿತು ಕುರುಪತಿಯ ಮತ್ತು, ಇ.

ದೊಂಡಿಗರುಳ್ಳಾಡಸೂಸೆ ಸಭೇಯಲಿ
ದಿಂಡುಗೈಡಿರು ಬಂದ ಮುಲ್ಲರು
ಕಂಡರ್ಪೈ ಭಾಸುಜನ ಪಟ್ಟುಕೆಂದು ಯೈನೂಣು || ೮೦

ರಾಜನ ಸಂತೋಷ.

ಪನಿದೇನ್ಯ ವಲಲ ನಿನ್ನನ
ದೇನಱಿಯದೆಂದಿದ್ದೈ ನ್ಯೆ ಸು
ಮಾನ್ಯ ನಂದಿಂದಲಿ ನಿಖಿಳಮುಲ್ಲರ ಜಯಿಸಿ ಜಯಸಿರಿಯ |
ಮಾನಿನಿಯ ಕೈವಿಡಿದು ಮುಲ್ಲರ
ಸಾನುರಾಗವ ಬಳಸಿಕೊಂಡೆ ಸ
ಮಾನನನು ನಾವ ಕಾಣಿವೆಂದೆನುತಾಗ ಮನ್ನಿ ಸಿದ್ || ೮೧

ಮೇಚೆ ದನು ಭೂಪೊಲ ವಲಲನ
ಕೆಂಡಾಡಿದನು ಮುನಿಯೊಳ
ಗೆಂಟ್ರಿಸಿದನು ಲೇಸ ಮಾಡಿದೆ ನಿನ್ನ ದೇಸೆಯಿಂದ |
ಕಿಂಚ ನಂದಿದ ತೆರನ್ನೊಲು ಮಾ
ಯುಂಟ ವಕೆ ಮಿಗಿಲಾಯ್ಯ ಪೂತುಣಿ
ನಿಂಟ ಟಿದ ಸಾಹಸಿಕ ನಿನೆಂದುಲಿದನಾಮತ್ತ್ವ || ೮೨

ಹರದುದೋಲಗ ಮತ್ತ್ವಿಭೂಪತಿ
ಕರೆಸಿ ಇರರನು ಸಭೇಯನೆಂದಿನ
ಪರಿಯ ವಾಡಿಂದಿತ್ತು ನೇಮವ ಕಂಕನನು ಕಿಳುಹಿ |
ಮರುತುಜನ ಬೀಳೆಳ್ಳಿಟ್ಟು ಇಂತೆಯ
ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆದಿದ
ನರಸ ಕೇಳ್ಯ ಪೊಂಡವರೆ ಸಾಹಸವಿದೀಗೆಂದ || ೮೩

ಸಂದುವರೆಜೂ ತವಾಸದ
ಬಂಧನಕೆ ದಿನಮೂಣಿಯುತ್ತಿಯಲು
ಪೂರ್ಂದುವರುಪವ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹಿಳಪೊಲ |

ಅಂದು ಧರ್ಮಜ ಗುಪ್ತವಾಸದ
ಬಂಧನೆದ ಬೇಗೆಯನು ಹರಿಸಿಯೆ
ಇಂದು ನಮ್ಮನು ಕಾದನೆಂದನು ವೀರನಾರಯಣ || v-8

ಕೌರವೇಂದ್ರನೆ ಮನೆಯ ಮಲ್ಲರ
ತೊರಹತ್ತರ ಮುಖಿದನದಟ್ಟ ಸ
ವಿಂತನುತನೆಂದಭುಕೆ ಯಾಗದೆ ಗೆಲಿದು ಬದುಕಿದರು |
ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣಾ
ವಾರಿಧಿಯ ಕಾಲುವೆಯ ಭಾಗ್ಯದ
ಭಾರುತ್ವಲಿಂವನೆದ ವೀರರು ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿದರು || v-9

ನಾಳ್ಕುನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದು.

ಷಾದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಜನೆ.

ವಿಗ್ರಹಕೆ ಸಮುತ್ಳಿಸಿ ಕುರುಕುಲ
ದಗ್ರಾಹಿಯ ಮುಂಕೆಶಾಂಡು ದಕ್ಷಿಣ
ಗೋಗ್ರಹಣದಲಿ ಭೀಮೆ ಹಿತಿದನು ಕಲಿಸುತ್ತವೆಂತನೆ ||
ದುಯೋಧನನ ಇರರು ಪಾಂಡರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ಕೇಳು ಇನವೇಜಯ ಧರಿತ್ತೀ
ಪಾಂ ಕೌರವದೂತರವನಿಯೆ
ವೇಲೆ ಹೊಕ್ಕುಣಿದರು ರಿಪುಕುಂತೀಕುಂಮಾರಕರ 1 |
ಹೋಲುವೆಯನೊಳಗಾಗಿ ಹಿಡಿಯದೆ 2

1 ತೊಳುತ್ತಿರುತ್ತಿನ ಕಾಣದೆ ಪಾಂಡುನಂದನರ, ಇ.

2 ಕೋಳುವಿಕೆಯಿಂ ಹಿಡಿಯಲಾರದೆ, ಇ.

ಕಾಲ ಸವೇಯಲು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ
ಮೂರ್ತಿಯವರೈತಂದು ಬಿನ್ನೆಗ್ಗೆ ಸಿದರು ಕುರುಪತಿಗೆ ॥ ೮

ವಿತ್ತದೊಳ್ಳು ಹೊಕ್ಕಿ ರಲಿ ಯಮರಾ
ವತೀಯೋಳಗೆ ಮೇಣಿರಲಿ ನಮಿಷ್ಯಾ
ಜ್ಞಿತೀಯೋಳಗೆ ಸುಱಳಿಲ್ಲ ರಿಪುಕುಂತೀಕುಮಾರಕರ |
ಮತಿಯ ಹಳ್ಳು ಗೆಯಿಂದ ನಾನಾ
ಗತಿಯೋಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಶಿಸುದೆವ್ಯ ಭೂ
ಪತಿಯೆ ಕೇಳ ನಿನಾಮವಾದರು ನಿನ್ನ ವೈರಿಗಳು ॥ ೯

ಎನ್ನಲು ನಸುನಗೆಯಿಂದ ಮನವತ್ತಿ
ನನಗೆ ಹಗೆಯಿಲೇ ಒಂದು ದೂತರ
ಮನಸ್ವೋಲಿದು ಮನ್ನಿಸಿದ ನಾಲುಕುಕಡೆಯ ವಾತ್ಮಾಗಳ |
ತನಕನಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಸಗೋಳ
ಲನಿತು ದೂತರೋಳೋಬು ನುಡಿದನು
ವಿನಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಕಣ ಹಡನನು ರಾಯನಿದಿರಿನಲಿ ॥ ೧೦

ಬಬ್ಬಿ ಡಾತನು ಕೇಳಕಾವಿಗಳ ಸಂಹಾರವಾತ್ಮಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.
ಬಂದುವಾತ್ಮಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಗತಾಂ
ನಂದಕರವಿದು ಜೀಯ ಕೇಳಕ
ವೇ ಒಂದವನು ಗಂಥವರಿರುಳ್ಯೆ ತಂದು ಶಾತಿಯಲಿ |
ಕೊಂದು ಹೋದರು ರಾವಣನ ವಿಧಿ
ಯಿಂದು ಕೇಳಕಾಯಿತೆನೆ ಕೇ
ಳ್ಳಾಂದು ನಿನಿಷ್ಟ ಮಹಿಳೆ ಮಾನವ ಹಿತಿನು ಬೆಳಗಾವ || ೧೧

ಹೇಣು ಹೇಳನ್ನೂ ವೆಚ್ಚಿ ಮತ್ತುನ
ತೋಳು ಮುಖಿದುದೆ ಸುಭಟ್ಟರೋಳು ಕ
ಬ್ರಿಂಳು ಕೇಳಕ ಮತಿದನೇ ಗಂಥವರಿಜಿದವರೆ |

ಮೇಲಳ್ಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ರಿಗೆ ಕೈ
ಕಾಲುಗನೀಟ್ಟಿನ ತೋಟಿ ಯೇತಕೆ
ಹೋಲಿದು ಹುಸಿ ಹೋಗೇನುತ ಮುಖಿಂಜಿಹಿದನು ಭೂಪ್ತ ॥ ೫

ಅಹುದು ಜೀಯವರ್ಥಿಸು ದಿವಿಜರ
ಮಹಿಳೆ ಯೋಗ್ಯಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಿನ
ಮಹಿಳೆಯನು ಬಳಿಕಾಕೆಯೋಲಗದೊಳಗೆ ಸತಿಯಿರಲು ।
ಕುಹಕಿ ಕಂಡಳುಪಿದರೆ ನಾಟ್ಯದ
ಗೃಹಕೆ ಸೂಜನೆಗೋಟ್ಟು ನಿವಿಷಕೆ
ರಹವ ಮಾಡಿದರವರು ಸವರಿದರಖಿಳಕೀಜಕರ ॥

೬

ಅವನಿಪತ್ತಿ ಮೂಗಿನಲಿ ಕರವ
ಭೂವನನಿಟ್ಟುನು ತಲೆಯ ತೂಗಿದ
ನವಳು ದೌರ್ವದಿ ಶಿಳನ ಕೊಂಡವ ಭೀಮ ಗಂಧರ್ವ ।
ದಿವಿಜಸತಿ ಯೆತ್ತಲು ವೀರಾಟನ
ಭವನದೋಲಗವೆತ್ತಲದು ಪೊಂ
ಡವರ ಕೃತಿಮತಂತ, ಮಜ್ಜಿಯಾಜ್ಞಿಗಾಜಿರವರೇಂದ ॥

೭

ಪರಿಮಳವ ಕದೊಂಡುವನಿಲನ
ಹರಿವ ಹೆಚ್ಚಿ ಯ ಹತ್ತು ವರೇ ಮಧು
ಕರನೆ ಬಲ್ಲಿದು ಜೀಯ ಬಲ್ಲಿರಿ ನಿಮ್ಮವರ ಪರಿಯ ।
ಹರದ ಮಾತಿನ ಹದನು ತಾನಿದು
ಜರರಿಗದು ಗೋಜರಿಸುವುದೆ ಯೆಂ
ದರಸನನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮತಮಗೆ ॥

೮

ಆಗ ಸುತ್ತು ಕೆಲಸ್ತ ದೂತರು ಬಂದು ಜೀಮೂತನನ್ನು ಸಂಕರಿಸಿ
ದುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು.
ದೂತರುಗಳು ತಂದರಾಜೀ
ಮೂತಕೀಜಕರೊಂದೆ ಪಥವೇಂ
ಧಾತಗಳು ಬಿಳಿಕುಸುರೆ ಕೇಳಿದ ಕೌರವರ ರಾಯ ।

ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಪ್ಪರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಯೋಜಿಸಿದುದು.
ಭೀತನಾದನು ಕರೆಸಿ ಗಂಗಾ
ಜಾತವೊದಲಾದಬಿಳಿಳಿಸಿಕಿವರ
ನಾತನೆಂದನು ಕೇಳಿ ದೂತರೆ ಬಿನ್ನಹದ ಹರುಬ ||

ಕೇಳಿದಿರೆ ಜೀಮೂತವುಲ್ಲಿನ
ಸೀಟೆಂಬಾಕಾರವನು ಕುರುಕುಲ
ಜಾಲ ಕೇಳ್ಳಿರೆ ಯೆನುತ ಹೇಣಿದ ಮೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದುದನು |
ಲೋಲಪಾಂಡವರೂ ವಿರಾಟನ
ಆಲಯವನಾಶ್ಯಯಿಸಿ ಗುಪ್ತೇದ
ಬಾಚಿಕೆಯೋಳಹರಿದಕೆ ಸೂಜನೆ ಮೆಲ್ಲಕೇಳಕರು ||

ಕೊಲೆಯು ಮಾಡಲು ಭೀಮನಲ್ಲದೆ
ಯಿಳಿಯೋಳಾಸುವರಿಲ್ಲ ಸುಭರ್ತರ
ಬಲುಹು ನೆಟಿಯದು ಕೀಳಕನ ಟಿಮೂತನಿದಿರಿನಲಿ |
ನಿಲುವರನು ತಾ ಕಾಣಿ ಕೌರವ
ತಿಲಕ ಭೀಮಾಜ್ಯಾಸರ ಯಿದಿರೋಳು
ನಿಲುವನಾರ್ಯೈ ಕರೆಸಿ ಬದುಕುಪುದಿಂದನಾಭೀಷ್ಟು ||

ಬಟಿಕ ಧರಣಿಯ ಹೇಳಿ ನಿನ್ನೊಳ್ಳಿ
ಮೆಲೆವ ರಾಯರ ಕಾಣಿ ಕಣಿನ
ಹುಳುಕುಬುದ್ಧಿಯ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನ ಯ ಕುಲವನದ್ದಿರು |
ಬಲುಹ ನೆಂಟ ದಿರೆವ್ಯು ದೊರ್ಕಿನ
ತಲೆಯ ತಜ್ಬಿವನು ಪೊಫ್ರ ಮುಳಿದರೆ
ಕಳೆವಳಿಗರೀಕ್ಷಣಿಕೆನಿಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳು ||

ಕಣಿನ ಹೂತಿನಂತೆ ದುರೀ ರೋಧನನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.
ಎನಲು ಕಣಿನು ಬಿಳಿಕ ನುಡಿದನು
ಜನಪತಿಯ ಕೇಳೇನು ಪೊಫ್ರನ
ನನುವರದಿ ಕ್ಯಾಕೊಂಬೆನೇ ಗೆಲುವೆನು ತ್ರಿಯಂಬಕನ |

೮

೮೦

೮೧

೮೨

ಎನಲು ಹರುಷಿತನಾಗಿ ಕೌರವ
ಜನಪ ನುಡಿದನು ಕೊನ್ನಿರೆ ಯೀ
ಬಿನುಗುಪೊಂಡವರೆನ್ನೋ ಗಹನವೆ ಕರೆಸಿನವರುಗಳೇ || ೧೩

ವಿದುರನು ಹಿತವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಕೇಳು ಕೌರವರಾಯ ಪೊಂಡವ
ರೂಪಗವ ನೀನುಭಾಯೆ ಭೀಮನ
ತೋಳು ಬಲುಹಿಗೆ ನಿಲುವನಾರ್ಥಿ ದೇವದೈತ್ಯರಲಿ |
ಭಾಟಕೆಯ ನೀನೊಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮರು
ಹೇಡಿದನು ಕೃಕೊಳ್ಳು ನೀತಿಯು
ನೇಳಿದವ ವಾಡುವನೆ ಜನಪತಿ ಯೆಂದನಾವಿದುರ || ೧೪

ತಾಮಸರ ನುಡಿಗೇಳಿ ಜಾಜಿನ
ಸೀಮೆಯೆಂಬುದ ನೆಗಡಿ ಸತ್ಯದ
ಭೂಮಿಯನು ನೆಟೆ ಕೊಂಡೆ ಮತ್ತು ನೆ ಗೋವಿಗೆಳಸದಿರು |
ಸೋಮಧರನಿದಿರಲ್ಲ ಭೂಪತಿ
ಭೀಮನೆದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂಡವ
ಕಾವಿನಿಯ ಮುಡಿಗಿಕ್ಕಿ ಮುಡಿಸುವ ಹೋಗಬೇಡಿಂದ || ೧೫

ಗೋಗ್ರಹಣದ ಯೋಜನೆ.

ಪೌರ್ಣಿಯಲ್ಲಿದ ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲಿನು
ರೂಧಿಯಲಿ ಸಮಬಳಿರು ಭೀಮ ಸ
ಗಾಢದಲಿ ಬಲಭದ್ರಕೀಳಕೆಲ್ಲಾರೆಂಬವರು |
ಗಳಢರನು ಗರುವಾಯಿಗೊಳಿಸಿ ಸ
ಗಾಢಕೆಯ ನೆಟೆ ವೆಜಬೀಯ ಬೇಂದು
ರೂಧಿ ಸಮತಳಿಸಿತ್ತು ಸೇಸೆಯ ನೆರಹಬೇಕೆಂದ || ೧೬

¹ ಯೆಂದನು ಸಂಜಯನು ಬಳಿಕ, ಇ.

ಅರಿವಿರಾಟನ ಪುರಕೆ ಹಾಯಿದು
 ತುಂಗಸೀಜೆಯ ವಿಡಿಸಿದರೆ ಪೊಂಡವೆ
 ರಿರರು ಧರ್ಮದ ವೇರೆ ಮರ್ಯಾದೆಗಳ ಬಲ್ಲವರು |
 ಅರಿಬಿಲವನೆಂಫೈಸ್ಟ್ ಸುವರು ನಾ
 ವೆಜಿದುಕೊಂಬಿಪ್ಪ ಬಿಡಿಕ ವನದಲಿ
 ವರುಷಾಙ್ಗದಿಮೂಳಕ್ಕೆ ಕೊಡುವೆಪ್ಪ ಮತ್ತೆ ವೀಳಯವ || ೧೩
 ಅದಕ್ಕೆ ಕಣಾರದಿಗಳ ಅನುಪತ್ತಿ.

ಬಳ್ಳಿತಿದು ನಿದ್ರಾಪ್ರಯೋಯ ನೇ ೧
 ವೈಲ್ಲಿರೆ ೨ ಭಿಮತಪಹುದು ರಿಪ್ರಾಳ
 ಶಿಲ್ಪವಿದ್ಯೆಯನಣಿಪ್ಪಾಯಕೆ ಬೇಳಿ ಮತವಿಲ್ಲ !
 ಅಲ್ಲಿ ಪೊಂಡವರಿಹರು ಸಂಶಯ
 ವಿಲ್ಲ ದೇತದ ಸೇಂಪು ಸಿರಿ ಮ
 ತೈಲೀಯೂ ಹಿರಿದಿಲ್ಲ ನಿಕ್ಕ ಯಂವೆಂದನಾಕಣ || ೧೪
 ಗುರುವಿಗಭಿಮತವಹೊಡಿ ಕೃಪ ಮುಖ
 ದಿರುಹದಿದೂಡಿ ಭೀಷ್ಟು ಮನದಲಿ
 ಮುಖಿಯದಿದೊಡಿ ಗುರುಕುಮಾರನ ಮತಿಗೆ ಸೇರುವೋಡಿ |
 ವರಕಕುನಿಯಹುದೆಂದೊಡಿಸೋ
 ದರಂತ ತಪ್ಪಲ್ಲೆ ಒದರಾದೋಡಿ
 ಅರಸ ನಂತರ ದೆ ಮಂತ್ರವೆಂದು ಸುತಮ್ರ ಹೊಗಳಿದನು ||೧೫
 ಮತವಹುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ಪೊಂಡವೆ
 ಗತಿಯನಣಿಪ್ಪೋಡಿ ಮಾರ್ಗವಿದು ಸ
 ಸ್ತುತವು ನಿಮ್ರಾಲನಿತಿಕಾಂತ ಮತಿಗೆ ಮನೆಯಹುದು |
 ಅತಿಗಳಿತವಾಯ್ತುವಂಧಿ ದಿವಸ
 ಸ್ಥಿತಿಗಳ್ಯಾದಾಣಾಗಿ ಬರಲಾ
 ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪೊಂಡವರುತ್ತಾರಾಯಿಗಳೆಂದನಾಭೀಪ್ತು || ೧೬

१ ನಿದ್ರಾಪ್ರಯನಿಂಬಯ, ಇ. २ ವೈಲ್ಲಿರ, ಇ.

ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಾಡಿದ
ವರುಪ ವಿಧಿಯಲಿ ಹೇಜು ಕುಂದು
ಶುಪರವಣಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಸೆಗಳೆಡ ರಾಜಕಾರಿಯವೆ |
ಅಜಮಿಯಲೇ ಬೇಕಾವ ಪರಿಯಲಿ
ಅಜೀದೆವಾದರೆ ಯುತ್ತ ರೋತ್ತ ರ
ಧರಣಿ ಕುರಪತಿಗೆಂದರಾದ್ವೇಷಾದಿನಾಯಕರು ||

೨೮

ಸೇನೆ ಹೊರಜಃವುದಕ್ಕು ದುಯೋಧನನ ಅಪ್ಪಣಿ.
ಬೀಡು ನಡೆಯಲಿ ಮುಂದಿ ಮತ್ತು ನೇ
ನಾಡೋಳಗೆ ಕಟಕದಲಿ ದೂತರು
ಕೂಡೆ ಸಾರಲಿ ಕರೆಯಲಕ್ಷ್ಯೋಹಿಣಿಯ ನಾಯಕರ |
ಚೋಡಿಸಲಿ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ¹ ಹೆಂಡೆಯು
ಗೂಡಿ ಕೆಲಟ್ಟಿಗೆ ಭಂಡಿ ನೆಟಮಿಯಲಿ
ನಾಡ ಬಿಟ್ಟಗಳೆಂದು ಕೌರವರಾಯ ನೇಮಿಸಿದ ||

೨೯

ಆಗ ಬಂದ ಬೃಹತ್ತಣರು ಮತ್ತು ಪರಮಣ್ಣಲಿಕರ ಸನಾತನ.
ಮೇಲೆ ರವಿ ತೋಳಿದನು ಮೂಡಣ
ದೇಡಿಗೆಯಿ ಹೊಱವಂಟು ಕೌರವ
ನಾಲಯವ ತುಂಬಿದು ಭೂಸುರವಿತತಿ ಸಂದಣಿಸಿ |
ಪಣುಲಕ್ಷ್ಯತುರಂಗ ಮೈತ್ರಿಕ
ಥಾಳ ಮೆಕುಟದ ಕಯ್ಯ ದಭ್ರಯ
ಮೇಲುಗುಳದವರ್ಮಿದಿದರು ಭೂಪಾಲ ಕೇಳಂದ ||

೩೦

ಕುರುಕುಲೈಕ್ವರ ಬಂದು ವಿಪುರ
ಜರಣಕೆಣಗಿದ ನಿಂದು ಕರಗಳ
ಸೆಂಗನೊಡಿದ ವೇದವಂತ್ರದ ಪುಣ್ಯದಕ್ಕೆತೆಯ |

¹ ಗುಡಿದಿದ, ಇ.

ಶಿರವ ಬಾಗಿನಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡನು
ವರಸುಹಸ್ತ ನು ಧರಣಿದೇವರ
ಕರವ ತುಂಬಿದ ಹೇಮವಿತ್ತ ವನಿತ್ತು ವೀಳಯವ ॥   -೪

ಎಸೆವ ವಿಪ್ರರ ಕೆಳುಹಿ ಪೀಠದೋ
ಳ್ಳಾಸೆದು ತಾ ಕುಟಿತಾಗ ಕರೆಸಿದ
ವಸುಮುತ್ತಿಶರ ಮುಕುಟವಧನಮೆಂಡಲೀಕರನು ।
ಉಸುರಿ ಕಾಯ್ ವ ಪಾಂಡುನಂದನ
ರೆಸಗಿ ಯಿಳಿಯನು ಸೇಱದಂದದ
ಹಸನ ನೆನೆದಿನು ಯೆಂದು ಹೊಱವೆಂಟರಸ ನಡೆತಂದ ॥   -೫

ಹರಿದುದೋಲಗ ಮುಖದಿವಸ ಗುಡಿ
ಹೊಱಗ ಹೊಯ್ದವು ಸನ್ನ್ಯಾಸಾರ್ಥದೋ
ಇರಸ ಹೊಱವೆಂಟನು ಸುಶವ್ಯಾದಿಗಳ ಗಡಣಾದಲಿ ।
ಸುರನೆದೀಸುತ್ತಕಣ ಕೃ ಪಗುರು
ಗುರುಸುತ್ತಾದಿಮಹಾಪ್ರಧಾನರು
ಕರಿತುರಗರಥಪತಿ ಯಲಿ ಹೊಱವೆಂಟರೋಗ್ಗಾನೆಲಿ ॥   -೬

ವೋಜರವ ವೀಳ್ಳಿಸಿದನು ನಿ
ವಾಫವನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು ಮು
ತ್ತಾಹೆಕಾಱಣ ಮನವ ಸೋದಿಸಿಕೊಂಡು ತುಣಿಗೊಂಬ ।
ಸಾಹಸರನೆಟ್ಟುದನು ವೃರಿಗ
ಭಾಹವಕೆ ನೆಲನಗಲದಲಿ ಬಲ
ವೋಹಿಸಿತು ನೆರಸಿದನು ಬಹಳ ಶ್ವೇಷಿಷಿಲವ ॥   -೭

ಕರಿಗಳಗೆ ಗುಳಿ ಬೀಸಿದುವು ವರ
ತುರಗ ಹಲ್ಲಣಿಸಿದುವು ತೇಜಿಯ
ತರಿಸಿ ರಥವನು ಹೂಡಿ ಕೈದುವ ಸೆಳದು ಕಾಲಾಳಿ ।

ಅರಸನಿದಿರಲಿ ವೋಹಿದುದು ಸೀ
ಗುರಿಯ ಸಬಳದ ಸಾಲಿನೊಳಗಂ
ಬರವೆ ಮುಸುಕಿತು ಧರಣಿ ನೆಗ್ಗಿ ತು ನೆಟೆಮುದ್ದು ಶೋಣಿ ॥ ೨೮

ನೊಳವ ಸಿಂಧದ ಕವಿವ ಹೀಲಿಯ
ತಳತ ತೊನೆವರ ಇಮುರಡೊಂಕಣಿ
ಗಳ ವಿಡಾಯದಲಮೆವು ಕೆತ್ತುದು ಗಗನಮಾಗ್ರದಲಿ ೧ ।

ಸುತೆಯಲನಿಲಂಗಿಲ್ಲ ಪಥ ಕೈ
ದೊಳಸಬಾರದು ರವಿಗೆ ನೆಲನೀ
ದಇವನಾನುವ್ರೋಡರಿದೆನಲು ಜೋಡಿಸಿತು ಕುರುಸೇನೆ ॥ ೨೯

ಬಳಿಕ ದುಯ್ಯೇಧನನು ಕೈರಟಿಯಾ.
ಅರತಿಯನೆತ್ತಿದರು ಬಳಿಕು
ಪ್ರಾರತಿಯ ಸೂಸಿದರು ಫನಮೆದ ೨

ವಾರಣದ ಗದು ಗೆಯೊಳಗೆ ಕುರುರಾಯ ೩ ಕುಷ್ಣಿರಲು |
ಸಾರಿದರು ಭಂಟ್ಯಾರು ಕುರುಕ್ಕಿತಿ
ಧಾರುಣೀಶನ ಬಿರುದು ಮಿಗೆ ಕೈ
ವಾರಿಸುವ ಜಯರವದೊಡನೆ ನಿಸ್ತೂಳ ಸೂಳವಿನೆ ॥ ೩೦

ಹೊಗುದುದಂಬರವೆನಿ ನಡುಗಿತು
ಗಗನಮೆಂಡಲ ಪರಿವಿಡಿಯ ತಾ
ರೆಗಳು ಸೂಸಿತು ಸುರಿದುವರುತ್ತಾಂಬುವಿನ ಧಾರೆಗಳು |

ದಿಗುವಳಯದಲಿ ಧೂಮವಕೇತುಗ
ಳೂಗೆದುವೆದುಭುತಭೂತಕೋಡಿಗ
ಳಗಲದಲಿ ಕಾಣಿಸಲು ಹಿನ್ನಾಪುರವ ಹೊಣವಾಟ್ ॥ ೩೧

ರಾಯದಳ ನಡೆತಂದುದೊಗ್ಗಿನ
ನಾಯಕರು ಮನ್ಯೆಯರು ರಾಜನ

¹ ವಕ್ಕಿಣಿಯೆ, ಚ, ² ರಥ, ಚ,

³ ದೋರಣದ ಪುಧ್ಯಾದಲಿ ಕೌರವರಾಯ, ಚ.

ಸಂಯಿತರು ಸಂರಂಭಸಂವರೆಣಿಯಲಿ ನಡೆಗೊಳಿಲು |
 ತಾಯಿ ಮೇಳುಪ್ಪೆರಿಸೆ ಜಲನಿದಿ
 ಬಾಯು ಬಿಡೆ ಗರ್ಜೆಸುವ ನಿಸ್ತಾ^ನ
 ಇಂತಹತದ ಸೂಕ್ಷೇಶದಗಿದ್ದವು ಪರ್ಯಂತದ ವಾಹಿಯಲಿ¹ || ೫೩
 ಪಷಜರದ ಪಲ್ಲವದ ಪಸರದ
 ಫೃಷ್ಣಿಯ ಪಟ್ಟಿಯ ತೋಪುರದ ಹೊಳೆ
 ಹೊಳೆವ ಚಮರದ ಸೀಗುರಿಯ ದೊಂಕಣಿಯ ತಿಂಥಿಣಿಯ |
 ಬೀಳುಗೊಡೆಯ ರ್ಯಾಲ್ಲಿರಯ ರ್ಯಾಲ್ಡಿ
 ಗಳೊಳಗೆ ಗಗನವು ತೀವಿತನೆ ಹೆ
 ಕ್ರೂಣಿನ ನಡೆದು ಸೇನೆ ಪರ್ಯಂತದ ಮೇಲೆ ಪರ್ಯಂತಲಿ || ೫೪
 ಪ್ರೇಡವಿ ಜಡಿದು ಫುಣಿಯ ಹೆಡಿಗೆಳು
 ಮುಡಿದು ವಾಶಾದಂತಿಗಳು ತಲೆ
 ಗೊಡಿದುವು ಬಲದೊಳಗೆ ಹೊಣಿಗುವ ಲಗ್ಗಿವರೆಗಳಿಗೆ |
 ಕಡಲು ವೋಗೆದು ರತ್ನನವನು ನೆಲ
 ನೊಡೆಯಲಗ್ಗಿದ ಸೇನೆ ವಹಿಲದಿ
 ನಡೆದು ಬರಲಾಧೂಕು ತುಂಬಿತು ರವಿಯ ಮಂಡಲವೆ || ೫೫
 ಪ್ರಳಯಪಟ್ಟಿಂಜಲರಾತಿ ಜಣಿದುದೊ
 ತಳತಸಂದಣಿಗಿಲ್ಲ ಕಡೆಗೇ
 ದಾಕೆ ನೂರು ಲೈತಾರು ಬದುಕುವರಿಂದ ಯಮರೊಳಗೆ |
 ಹುಲುನ್ಯಾ ಪರಿಗೀಯೋಜ್ಞ ಮುಖಿವ
 ಗ್ರಾಹಕ ಯೆಲ್ಲಿಯದೆನುತ ಹೊದರಿನ
 ಕಳಕಳೆಯಲಿ ನೂಕೆ ನಡೆದು ಘಟ್ಟೆ ಮೇಳ್ಣಿನ² || ೫೬

1 ಸರಣೆದನೆಪರ್ಯಂತದ ಮೇಲೆ ಪರ್ಯಂತಲಿ, ಇ.

2 ಹುಲುನ್ಯಾಪರಿಗೀಯೋಜ್ಞ ಗಡ ಯಿಂ

ಬಿಲುಹು ಹೊಡಿನ ಜೋರಿ ಯಿಂಕಳ

ಕಳಕೆ ಯೇಕೆನೆ ನಡೆದುಫು ಕುರನೆನ ಘಟ್ಟೆಗ್ಗಿನಿ, ಇ.

ಬ್ರಿಕ್ ವಿರಾಟನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು
ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸಿದುದು.

ಕೆಲವು ಪಯಣದೊಳಾವಿರಾಟನ
ನೆಲನ ಹೊಕ್ಕು ರು ವೋಳಿಕರವ ನೇಡೆ
ಗಳುದು ತೇಗೆದರು ಜೂಣಿಯಲಿ ವಾಜಿಗಳ ಪರುತವಿಸಿ |
ಕೆಲವು ತುಱಿಗಳಿಗಾಸುತ್ತಮುನ
ಕಳುಹಿದರು ಜಂತುರಂಗಬಲದಲಿ
ದಯದುಂವ ಹಾಕಿದರು ಗೋಲ್ಲರ ಕೆಡಹುತುರುವಣಿಸಿ || ೪೫

ಎರಡುವೋಳಿಕರವಾಗಿ ತೆಂಕೆಲು
ಹರಿದು ತುಱಿಗಳ ಕಡೆಯಿ ನಾವು
ತ್ತರದಲಾನುವೆವೆನೀತ ಸ್ನೇಪತಿ ತ್ರಿಗತ್ತರನು ಕಳುಹೆ |
ಹುರಿಯೋಡೆದು ಹದಿನಾಳುಸಾಮಿರ
ವರಮಂಜಾರಭರೋಗಿ ನೆಲಿ ದು
ಧರಸುತ್ತಮುನು ಧಾಳೆ ಯಿಟ್ಟನು ತೆಂಕದಿಕ್ಕಿನೆಲಿ || ೪೬

ಅಸಿತಪಷ್ಟ್ಯಾಪ್ಯೈ ಮಿಯಾ ದಿನ ಸಂ
ಧಿಸಿದೊಡಾಳದ್ದು ದು ವಿರಾಟನ
ಪತ್ರಸಮೂಹವ ಮುತ್ತಿದರು ಗೋಪಾಲಕರ ಕೆಡೆಹಿ |
ಹೊಸಮುಖಕೆ ಸೀವರಿಸಿ ಹೊದ್ದರೆ
ದೆಸಿದೆಸಿಗೆ ಹಂಡೊಡೆದು ಹಾಯ್ದ್ವಾಪು
ಮೆಸಗಿತಂಭಾರವೆದ ರವುಕುಳ¹ ವಾಯ್ದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೪೭

ಎಲೆಲೆ ತುಱಿಗಳ ಕೊಂಡರೋಳಿ ಹು
ಯ್ಯಾಲಿಗೆ ಜರಿಸೋ ಸಾಯೆನಗ ದ
ನಿಲವು ಮುಂದಿದೆ ಯೆನುತ ಗೋವರು ಕೈದುಗಳ ಸೀಳದು |

¹ ಕಳ್ಳಕಳ್ಳ, ಜ.

ಬೀಲುದುಡುಕ್ಕಿ ಮನಸೆಯಂಬುಗಳ್ಳ ಖ
 ತ್ತಣಕೆಗಳ್ಳ ಹೊಡಿಗೆದಣಿ ಚಾತು
 ಒಳಲವೆ ಕೇಡೆಪ್ಪತ ಬಂದರೂತುಂಗಾಯೆನಾಯೆಕರು ॥ ೪೯
 ಸಿಡಿಲು ಕುಧರವನೆಲಗುವಂತಿರೆ
 ಜಡಿವೆ ಭೋರಿಗಳಳ್ಳ ಅಣಿಯೆ ಕ್ಷೇ
 ದುಡುಕ್ಕಿ ತೇಜಿಯ ಕಟ್ಟು ನೂಕಿದರಂದು ರಾವುತ್ತರು ।
 ಅಡಗುವುತ್ತೆದರು ಬಾಳ್ಳೆಯಡವಿಯೆ
 ನಡಸಿ ಗಜ ತುಡಿವಂತೆ ಗೋವರೆ
 ಕೆಡರಿ ತತ್ತಳಿದುಡಿದು ಹೊಕ್ಕುದು ವಿಗದಕುರುಸೇನೆ ॥ ೫೦
 ಆಳು ಸುತ್ತುಲು ಕಟ್ಟು ತುಣುಗಳ್ಳ
 ಕೊಳ್ಳಿಹಿಡಿದರು ಬೊಬಿ ಬುದು ಗೋ
 ಪೂಲರಾಂತರೆ ಕೆಡೆಪುದರು ಕಡಿಶಂಡಮೆಯವಾಗೆ ।
 ವೇಳೆ ವೇಳೆತ್ತಪ್ಪ ಹೆಬ್ಬಿ ಲ
 ದಾಳುಕುದುರೆಯ ಕಂಡು ನೂಕಾದು
 ಕಾಳಿಗನ್ನ ತಮಗೆನುತ್ತ ತಿರುಗಿತು ಗೋವರುಣಿದವರು ॥ ೫೧
 ಮುಸುಕು ಕಂಬಳಿಗೋಲು¹ ಕಲ್ಲಿಯ
 ಬಿಸುಟ್ಟು ಗಾಯುದ ಗೋವರನು ಹೊ
 ತ್ತಸುವ ಕೊರಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಾಲ್ಕೆ ಯೋಣಿ ಘರೋಹಿಯು² ।
 ವಿಷಮುರಣಭೀತಿಯಲಿ ಕಂದಿದ
 ಮುಸುಡ ತೊಡಲಿನ ನುಡಿಯ ಮೆರಣದ
 ದೇಸೆಯ ಕೈಸನ್ನೆ ಗಳ ಕಾತರ್ಪ್ಯದಿದರು ಪುರವೆ ॥ ೫೨
 ಗೋಪಾಲಕರು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಈ ವಾತ್ಸಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.
 ಬಸಿವೆ ನೇತ ರ ಗೋಪರರಸಂ
 ಗುಸುರಲಾರೆದೆ ಧೋಪ್ಯನಡಿಗೆಡೆ
 ದಸುವೆ ಕಳಿದರು ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು ಸುತ್ತಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ॥

¹ ವಿಸುಪಕಂಬಿ ಕೊಂಬು, ಇ.

² ತನುವ ಸಂತವಿಸಿ, ಈ.

ಅಸಮೆಬಿಲವದು ಜೀಯ ಗೋಡರ
ಕುಸುರದಜೀದರು ಹತ್ತುಸಾವಿರ
ಪಕುಸಮುದ್ರಿತವ ಹಿಡಿದರೆಂದರು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಪತ್ರಿಗೆ¹ || ४३

ಕೇಳಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದನು ವಿರಾಟನ್
ಪಾಲನಿಂದಿನಲ್ಲಿದನೇರಿ ಕೆ
ಟ್ಟುಳು ಕಿಂಚಕನೇದು ನೇರೈಡಿದನಂದು ಕೆಲಬಲನ |
ಆಳು ಗಜಬಜೀಸಿತ್ತು ಹಾಯಿಕು
ವಿಳಿಯ ವನಿಂದಿನೆಗೆ ತನೆಗೆಂ
ದೋಲಗದೊಳಬ್ಬಿ ರಣೆ ವ.ಸಗಿತು ಕದಡಿತಾಸಾನ್ || ४४

ವಿರಾಟನ ಸೇವಯು ಯುದ್ಧ ಕ್ರಿಸ್ತ ರ ಬಂದುದು.

ಕೇಳಿ ಸಿಡಿಲೇತ್ತಿಗೆಯಲೆದು ನ್ನು
ಪಾಲಕರು ಗಜಬಜೆಸೆ ರಭಸದೀರ
ಳೋಲಗವ ಹೊಣಿವಂಟು ನಡೆದರು ಭಾಪೆಗಳ ಕೊಡುತ್ತ |
ಆಳು ಕೈದುವ ಕೊಂಡು ಕರಿಷ್ಯಾಟೆ
ವೇರಳವಿಸಿ ಹಲ್ಲಣಿಸೆ ತೇಜಿಗ
ಳೋಳಿಯಲಿ ರಥ ಹೂಡಿ ಕೆವಿದುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿವಾರ || ४೫

ಹೊಳೆಲ ಕಾಹಿಂಗುತ್ತುರನ ಚೆಂ
ಬಳಗೆ ಕೆಲಬಿರಸಿರಿಸಿ ಇಂತು
ಬ್ರಹ್ಮಸೆಹಿತ ಹೊಣಿವಂಟು ನಡೆದನು ರಾಯನೊಗ್ಗಿ ನೆಲಿ |
ನೆಲೆಯನರಿದ ವಿಕರ್ಮದಲಿ ತ
ವೈಶ್ವಾಳಗೆ ನೋಡಲು ಕೌರವರು ತ್ರಜು
ಗಳನು ಹಿಡಿದರೆನುತ್ತು ಧಮ್ಮ ಜನನುಜರಿಗೆ ನುಡಿದ || ४६

¹ ಗೋಡರುಣಿದವರು, ಖ.

ಆಗ ಭೀಮಾದಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸುಪುಡಕೆಂಬ್ರ್ಯು ಇಸ್ತು ರ
ಕೌರವಾಗಮನವೆಂದು ಹೇಳಿದುದ್ದು.

ಇವರು ತನ್ನಿಳ್ಳಾಗಿಂದರಿದು ನೇ
ಮ್ಮುವರೆ ಬಲ ತುಣಿಗೊಂಡವರು ಕೌ
ರವರು ನಮ್ಮು ಪರೀಕ್ಷೆಗೋಂಸುಗೆ ಒಂದ ಹಡನಹುದು |
ಅವಧಿ ತೀರದ ಮುನ್ನ ಕಾಣಿಸಿ
ನಮ್ಮಗೆ ಮಗುಟಾರಣ್ಯವಾಸವೆ
ನವರು ಕರುಣಿಸೆ ಒಂದರೆಂದರು ಧರ್ಮಜಾನುಜರು 1 || ೫೩

ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯನ ಯೋಜಿಸಿ.

ಅವಧಿ ತೀರಲಿ ವೇಳಣ ಮಾಣಿ
ನಮ್ಮಗೆ ತುಣಿಹುಯ್ಯಾಲನು ಕೇಳಿಯೆ
ಕಿವಿಯೋಳುದಕವ ಕೊಂಡೊಡಾಪಾತಕವನೆಣಿಸುವೋಡೆ |
ಎವರಿ ನೂಕದು ಸೂಕದಂತಿರ
ಲವರ ಬೀಂಬಳ ವಿಡಿದು ವರಗೋಳ
ನಿವಹವನು ಪುರಳಿಜುವನೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು || ೫೪

ಎಂದು ತನ್ನುಂದಿರು ಸಹಿತ ಯಂತು
ನಂದನನು ಕೆಲಹಾಂವಲೈಂಕಾ
ನಂದಜಲಪರಿಲುಳತಕೋಂಪುಲಕಾಯನನುವಾಗಿ |
ಅಂದು ಮತ್ತೊಂದು ನೇಮದಲಿ ನಡೆ
ತಂದು ರಥವೇಜಿದನು ಪಾರ್ಥನ
ಹಿಂದಕಿರಿಸಿ ವಿರಾಟನೊಡನವನೀಕ ಹೊಣಿವಂಟ || ೫೫

ಬೀಂಬಾಕೊಂಡುದು ಸುಡಿದವರ್ದಿ ಯಿ
ನಾತ್ಯಾಳುತನವನು ತೋಂಬಿಬೇಂದು
ಕೊಲವನು ನೂಕಿದವ್ಯು ಮಾನೀದಿಹುದುಚಿತವಲ್ಲಿ ನುತ್ತ |

1 ಒಂದರೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು, ಇಂ.

ಕಾಳಿಗೆಕ್ಕೆ ನುವಾಗಿ ಪಾಫ್ರೆನ
ಮೇಲಣಾಹಪಕ್ಕಿರಿಸಿ ತಮ್ಮೆಯ
ನಾಲುವರು ನಡೆದರು ವಿರಾಟನೆ ಕೂಡೆ ಬಲವಾಗಿ ॥ ೫೦

ವರವಿರಾಟನೆ ಸೋದರರು ಸ್ಥಾ
ವಿರದ ಸಂಭೈಯ ರಾಜಪುತ್ರರು
ಕೊರ್ಕಳಿಪದಕ್ಕದ ಕಾಲತೋತರಿನೆ ಮಣಿಯವುಳಿಗಳ |
ಪರಿಮಳದಕತ್ತುರಿಯು ತಿಲಕದ
ಹೊರಿದೆಂಧದ ತೋರಮುಡುಹಿನೆ
ಕರದಳಂಡೆಯುರಧಟ್ಟರ್ಯಾದಿದರಾನೆಕುದುರೆಯಲಿ ॥ ೫೧

ವಿರಾಟನ ಸೇನೆ ಕೌರವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು.
ತೂಳುವರೆಗಳ ಲಗ್ಗೆಯಲಿ ಕೆಂ
ಧೂಳ ಮುಸಗಿ ವಿರಾಟಭೂಪತಿ
ಯಾಳು ಕೆವಿದರೆ ಕೊಂಡು ಸ್ವೀರಿಸಿ ತುಱುವ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ
ಕಾಳಿಗವ ಕೊಟ್ಟಿರು ಭೂತಾಳಿಸಿ
ಸೂಳವಿಸೆ ನಿಸ್ಪೂಳ ದಿಕ್ಕಿನೆ
ಮೂರೆ ಬಿರಿಯೆ ವಿರಾಟಬಿಲ ಜಳಂಬಿದು ಪರಬಲವೆ ॥ ೫೨

ತುರಗ ತುರಗನ್ನಿ ರಥ ರಥಂಗಳು
ಕರಿ ಕರಿಯ ಗೊಂದಣಿದ ವೋಜರ
ಹರಿಗೆ ಹರಿಗೆಯ ಸಂಭಳದಿಬ್ಬೆಯ ಬಿಗಿದಬಿಲ್ಲಿಗಳ |
ಉರುವಣಿಸಿ ರಥ ರಥಗಳನೆ ತ
ತ್ತಿರಿಸಿ ನಾಯಕನಿಕರ ಬೋಬಿ
ಟ್ಟಿರರೆ ಕವಿ ಕವಿ ಯೆನುತ ಕವಿದುದು ಉಭಯಬಲವೆಂದು ॥ ೫೩
ಬಿಡು ಸುಶಮ್ಮಾಕ ಹೋಗಿದಿರು ತಲೆ
ಗೋಡುನ್ನೊಡಿರಾಗೆನುತ ರಿಸ್ತುವಂ
ಗಡಿಗರನು ಮೂದಲಿಸಿ ಹೋಕ್ಕಿರು ರಾಯರಾಹುತರು |

ತೊಡಬಿಡರು ಬಿಲಗೋಲ ಬಲ್ಲವ
ರೋಡನೆ ತಲೆವರಿಗೇಗಳ ವೋಹರ
ಜಡಿದು ಶಂಡಿಯಕಾಣಭಟರೋಗ್ಗಾಗಿ ನೂಕಿದರು || ೫೪
ವಿರಾಟನ ಸೇನಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೌರವರ ಅಪಹಾಸ.

ಫಡ ವಿರಾಟನ ಜುಕ್ಕಿಗೋಗಿರವ
ಗಡಿಸದಿರಿ ಸಾಯಂದಿರಿ ಬಿಂಜಿ ದ
ಹೆಡತಲೆಯ ಹಾವಾದ ಕೀರ್ಳಕನಣದನಿನ್ನೆ ಇನ್ನು |
ಮಿಡುಕಿ ಕಟ್ಟಕವ ಹೊಕ್ಕು ನರಿ ಹಲು
ಖಿಡುವ ಪ್ರೋಲು ವಿರಾಟ ಕೆಟ್ಟುನು
ಕಡೆಗೆನುತ ಕೈಹೊಯ್ದು ನೆಕ್ಕುದು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನೆ || ೫೫
ವಿರಾಟಸುಕಮರ್ವರ ಯಾಧ್.

ಕೋಡಕ್ಕೆಯ್ಯಲಿ ನೂಕಿದರು ಕ್ಕೆ
ಮೂಡಿ ತೇಜಿಯ ಥಟ್ಟು ಇಕ್ಕಾಣಿಯ
ಬೀಡಿನಲಿ ತಿವಿದಾಡಿದರು ಕೋಂಕಣಿಗಭಟರ್ಪೆದಿ ¹ |
ಕೂಡ ಕ್ಕೆಕೊಂಡಾಂಥಾರೆಗಳು
ರುಂಡಿಯಲಿ ಹೊಯ್ದಿದರು ಕೆ
ಟ್ಟೊಡಿಯಲಿ ಹೊಯ್ದಿದರು ಸುಶಮ್ಮನ ಸೇನ ಮುಕ್ಕಿಪ್ರೋಡೆದು ||
ಕುದುರೆ ಹೊಕ್ಕುವು ದಂತಿಷ್ಟೆ ತೂ
ತಿದುವು ರಥವಾಚಿಗಳು ಸೇನಯು
ಹೊದರ ಹೊಯ್ದಿವು ಕೂಡೆ ಕಾಲಾಳಿಕ್ಕಾದು ಕಾದಿದರು |
ಎದೆಯ ನೆಟ್ಟುವು ಬಾಣ ಕೆಲಬರ ²
ಉದಿಯೋಡೆದು ಕರುಳೋಕ್ಕು ನೆತ್ತಿಯ ³
ಮಿದುಳ ಸುರಿಯಲು ಸತ್ತರುಬಿರಿಸದವು ನೋಣಿ ಮನಗಿ || ೫೬

¹ ಹೊಂಕಣಿಯ ಪಟ್ಟಿಭಟರು, ಬಿ.

² ಕಾದಿ ತಾ ದಣ ಮ್ಯಾಯ ಹೊಕ್ಕುವು, ಜೆ.

³ ಉದಿರಿದೆಲುಗಳ ಮುಕ್ಕಿದನತ್ತಿಯ, ಜೆ.

ದಿಂಡುಗೇಡೆದುದು ದಂತಿಫೈಟೆ ಕಡಿ
ಖಂಡವಾದುದು ತುರಗದಣ ಮುಂ
ಕೊಂಡಿಣಿದು ಕಾಲಾಳ್ಜು ಕೆಡೆದುದು ತಾರುಫೈಟ್ಟೆ ನಲಿ ।
ತುಂಡಿಸಿತು ರಥವಾಚಿ ಮಿದುಳಿನ
ದಂಡೆಯಲಿ ರಣಭೂಮಿ ರಕುತೆದ
ಗುಂಡಿಗೆಗ್ಗಳೂಗ್ಗಾ ಯುತ್ತ ಶಾಕಿನಿಡಾಕಿನೀಜನಕೆ ॥

ಬ್ರಹ್ಮ

ಜೂಣಿಯಲಿ ಬಲ ಮುಖಿದು ಧ್ವಾರೆಗಳ
ವೇಗಲೇ ಬಿದು ದು ಬವರ ಬಣಕೆ
ಜೂ ಭೂತನದಲಿ ಹೊಕ್ಕು ದಾವಾಣಿಸುತ್ತ ನಿಜರಥವೆ ।
ಜ್ಯೇಷ್ಠ ದಱ ಕವಿದುದು ಮಹಾರಥ
ರೋಹಿಸಾವಿರ ಮತ್ತೆ ರಾಜನ
ಕಾಳಿಗಕೆ ತೆಗೆದುದು ತಿಗತ್ತರ ಸೇನ ಮಣಿವಡೆದು ॥

ಬ್ರಹ್ಮ

ಜೂಣಿ ಮುಖಿದುದು ಕಲಿವಿರಾಟನು
ಕೇಣಿವಿಲ್ಲದೆ ಕಾದಿದನು ಕ್ಯು
ಗೋಳಿಷು ಕಂಣಿದೂಡಿದುವು ರಕುತೆದ ತೆಣಿ ಮ ಕಡಲೊಳಗೆ ।
ಹೂಣಿಗರು ಕಡಿವಡೆಯೆ ಕದನದ
ಜಾಣಿರನು ಮೂರಿದಲಿಸಿ ಬಿರುದಿನ
ಕೇಣಿದಲಿ ನಗುತಾಸುಶಮ್ಮು ಕ ಮತ್ತೆ ಕೋಪದಲಿ ॥

೬೦

ಬಲ ಮಣಿದು ಬಿರುತಿರಲು ಶಿಂತಿಯ
ತಳಿದು ವೀರಸುಶಮ್ಮುನಂಬಿನ
ವುಣಿಯ ಕಣಿಯುತ ರಿಪುವಿರಾಟನ ರಥವ ತಣಿಬಿದನು ।
ಎಲವೂ ಘಡ ಘಡ ಮತ್ತೆ ಯಲುಮುಂ
ಡಳಿಕ ನಿನಗೇಕಾಳಂತನ ವೆಂ
ದುಲಿದು ಕ್ಯುಕೊಂಡೆಜ್ಞು ಕಾದಿದನಾವಿರಾಟನಲಿ ॥

೬೧

ಕವಿದು ಹುಯ್ಯಲು ಹರಿಬಳಾಣಿ
 ತಿವಿದು ಮತ್ಸ್ಯನ ಬಲವ ಸೀಳುತ
 ಬವರದಲಿ ಜೆನ್ನ ಹೈದನು ರಿಷ್ಯಾಂತರ ಕೀಡುಹಿಂ |
 ಅವನಿ ನೆಗ ಲಾ ಪಾಯದಜವದ ¹
 ಹವಣಿಸುವರಾರೇನಿ ² ಸುಶಮುಂಚ
 ನವಚಿ ಹೊಯ್ಯ ವಿರಾಟನೋಡನವರ್ಗಡಿಸಿ ಕಾದಿದನು || ೬೩

ವಿರಾಟನನ್ನ ಸುಕರ್ಮನು ಹಿಡಿದುದು.

ಸರಳು ತೀರಲು ಕಿತ್ತು ಸುರಗಿಯು
 ತಿರುಹಿ ತಿವಿದಾಡಿದರು ಮುಖ್ಯಿದರೆ
 ಪರಿಫುದಲಿ ಚಾದಿದರು ಹೊಕ್ಕ ರು ಹಲಗೇವಿಡ ದಲಿ |
 ಬೆರಸಿ ಹೊಯ್ಯಾ ದಿದರು ಮತ್ಸ್ಯನ
 ಭರವ ಹೊಗಳುತ ಕಲಿಸುತ್ತಮುಂಚ
 ನುರುವಣಿಸಿದನು ಘಾಯವಡೆದು ವಿರಾಟನನು ಹಿಡಿದ || ೬೪

ಸಿಕ್ಕಿದನು ಧೂರೆಯೊಸ್ತ್ರೋಣ ರು
 ಇಕ್ಕಿ ಗಳು ಕೀಳಕನ ನೆಳಲಿರೆ
 ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಸುವನೇ ವಿರಾಟನನೆನುತ ಬಲ ಬೆದಣಿ |
 ಉಕ್ಕಿದಾತನ ಹೆಗಲು ಬೇವೃದು
 ಮುಕ್ಕಿ ಖಾರೆಕೆಯಾಯ್ಯ ತಾವ ಕ್ಕೆ
 ಯಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದೊಡಜಿದರು ಮತ್ಸ್ಯನ ಸಹೇಳಿದರು || ೬೫

ಹಾಣಿ ಹೊಕ್ಕ ವಿರಾಟಕಾಳಿಗ
 ದಾಣಿ ಕೇಳಿವ ಸಣಿಯದೊಬ್ಬಿನೆ
 ಇಂಣಿಯಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದನು ಧೂರೆ ಹಿಡಿವಡೆದನೆನೆ ಸೇನೆ |
 ಪ್ರಾಣ ಕೌರಳಲಿ ನೀಲಲು ರಣಬಿ
 ನ್ನಾಣಿಗರು ಜವಗುಂದೆ ಭಂಗವ
 ಕಾಣಿಲಾರದೆ ಧಮುಕುಸುತ ಭೀಮಂಗೆ ತೋಳಿಸಿದ || ೬೫

1 ತಪತವರೆ ಮುಖ್ಯಿಯೊಡೆದು ಬರುತ್ತರ, ಖ. 2 ಅವನಿಪತ್ತಿ ತಹಿಬಲು, ಖ.

ಭಾರತರಾಯನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಬಿಡಿಸೇದೂ ಭೀಮನಿಗೆ ಕೇಳಿದುದು.

ಬಲವನಾಯಕವಾಯ್ತು ಮತ್ತ್ವೀನ
ಕುಂಲಕೆ ಬಂದುದು ಕೇಡು ಸುಮ್ಮನ್ನೆ
ನಿಲುಪ್ರದನುಷಿತ ಭೀಮ ಬಿಡಿಸು ವಿರಾಟಭಾಪತಿಯ |
ಗೆಳವ್ಯ ಪರಬಲಕಾದುದೀನೆ ರಿಪ್ರೆ
ಬಲದವಾನುಲನ್ನೊಂದು ನಾಜೆ ಯೆ
ತೆಲ್ಯೋಳಾಂತನು ಮುಂದಣಾಲದ ಮರನ ನೋಡಿದನು || ೫೬

ಹೆಮ್ಮೆ ರವನಿದ ಕಿತ್ತು ವೈರಿಸು
ಶರ್ವಕನೆ ನೋರಸುವೆನೆನು ಬವರವೆ
ನೆಮ್ಮೆ ದರೆ ವೇಳಿರವನಾಣಿವೆನು ಜೀಯ ನೋಡಿನಲು |
ತಮ್ಮ ಸ್ತೋರಿಸು ಮರನ ಮುಖಿಯದಿ
ರೆನು ಮಾತನು ಕೇಳು ಹೊಲೆ ಹ
ವೆಮ್ಮೆ ತಾಗದೆ ಮಾಣಿದೆಂದನು ಭರ್ವಣಿಸುತ ನಗುತ || ೫೭

ಮರನ ಮುಖಿದರೆ ನಮ್ಮೆನ್ನಾಂವನು
ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಯಿಾಯಮಾನುಪ
ಪರಮೆರಾಹಸ ಭೀಮಸೇನಂಗ್ಲಾದಿಲ್ಲೆ ಂದು |
ಅಖಿಕೆಯಹುದೆನೆ ಭೀಮನೆಂದನು
ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಸರ್ಹಿತಿದೆಲ್ಲವ
ನೋರಿಸ ಕಳೆದೊಡೆ ಒತ್ತಕ ನಮಗಾರುಂಟು ಮುನಿವರೆರು || ೫೮

ಉಗ್ರಕರ್ಮವ ನೆನೆಯ ಬೇಡ ಮು
ಹೋಗ್ರದಲಿ ಸಾಧಿಸಿದೆವವಧಿಸ
ಮಗ್ರಾನು ಸಾಕಿನ್ನು ಬಿಡಿಸು ವಿರಾಟಭಾಪತಿಯ |
ವಿಗ್ರಹವ ಜಯಿಸೆನಲು ರಿಪ್ರೆಕುಲ
ದಗ್ರಿಯನು ಬೀಳ್ಳೋ ಂಡು ವಿಲಯಮು
ಹೋಗ್ರಸನ್ನಿಭಂರೆದನಿಭಂಹಯರಭಂಪದಾತಿಗಳ || ೫೯

ಸರಳ ಸಾಮಿರದೆಂಟುಸಾಮಿರ
 ತುರಗವನು ಸೀತದನು ಕರಿಗಳ
 ನೆರವಿಯ್ಯನ್ನಾಣತು ಮುಜುದನು ತೇರುಸಾಮಿರವೆ |
 ಅರಿಪದಾತಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯಸಂಹೃದ್ಯಾಯ
 ನೊರಸದನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬಿಡು ಬಿಡು
 ಧೋರೆವಿರಾಟನೆನುತ್ತ ಹಿಡಿದನು ಕಲಿಸುತ್ತಮೇಕನೆ ||

೩೦

ಎಲವೆಲವ್ಯೋ ಕಲಿ ವೆಲಲ ನಮ್ಮನು
 ಸಲಹಿದವನೆಲ್ಲಾ ವಿರಾಟನು
 ಸಿಲಕಿದನು ದಾತಾರನವಸರಕೊದಗಬೇಹುದೆನೆ |
 ಉಲಿದು ಕೈಕೊಂಡಟ್ಟಿದನು ರಿಪು
 ಬಲವ ತತ್ತುಳುದುತ್ತಿಯೆ ಕವಡಿಕೆ
 ಯೋಳಗೆ ಕಲುಬಿದ್ದಂತೆ ಕೆದಬಿತು ವೈರಿಪಾಯಿದಂ ||

೩೧

ಪಶುವ ಬಿಡು ಬಿಡು ಮಾರಿ ಕೆರಳದ
 ಮಸಕವಾಯಿತು ವಿರಾಟಭೂಪನೆ
 ಗಸಳಿ ಬೀಡೆನುತ್ತ ಸುಶಮೇಕ ತಿರುಹಿದನು ರಥವೆ |
 ಅಸಮರ್ಳಿದಲಿ ಭಟರು ಕ್ಯಾದುವ
 ಬಿಸುಂಟು ಬುದುಕುವ ಶಿರವ ತಡೆತ್ತತೆ
 ದೆಸೆದನೆಗೆ ಜಾಳಸಿತು ಗೆಲಿದನು ಭ್ರಿನುನಾಹವೆ ||

೩೨

ಆಗ ವಿರಾಟನ ಸುತೋಽಪಣಿಷತ್ನಗಳು.
 ವೆಲಲ ವೆಚ್ಚಿದನ್ನೆ ಮಹಾದೇ
 ವೆಲಫ್ರಾಭುಜಬಲ ನನ್ನ ಬಿಡಿಸಿದೆ
 ಸಿಲಕಿದನ್ನ ಹಾಗೆಂದು ಬೋಳ್ಳಿಸಿದನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಪ |
 ಬಿಟಕ ಯಮನಂದನನು ಬಿಡಿಸಿದ
 ಕಲಿಸುತ್ತಮೇನನಿರುಳು ಕಾಳಗೆ
 ದೋಳಗೆ ತುಣು ಮರಳದುವು ಗೆಲಿದರು ಪೂಂಡುನಂದನರು ||೩೩

ನೀವೇ ಯಂರಸುಗೆಳಿಂದು ನಿಮ್ಮೆಯ
 ಸೇವೆಯಲಿ ತಾನಿಹೊನು ನಾಲ್ಕುರ್ಕೆ
 ದಾವದೇಕದ ವೀರರೋ ಕೆಂಕಾದಿಭಟ್ಟರೆನುತ್ | ೪೪
 ಆವಿರಾಟನು ನುಡಿಯೆ ಸನ್ನಾ
 ನಾವೆಲಂಬಕೆ ತುಪ್ಪನಾದಿನು
 ಭಾವಿಶ್ವೇಷೆ ಧರೆಯೆಮ್ಮೆದೆಂದನು ಧನ್ಯನಂದನನು || ೪೫
 ಮಾನಭಂಗದ ಹೇಳೆ ಕೌರವ
 ಸೇನ ಸರಿಯೆ ಸುಕಮರ್ ಕಡು ದು
 ಮ್ಮಾನದಲಿ ತಲೆಮುಸುಕಿನಲಿ ತಿರುಗಿದನು ಪಾಳಿಯಕೆ |
 ಭಾಂಸು ಭುವನದ ನಯನಮುದ್ರಾ
 ಮಾನಮುದ್ರಿಯ ಮುಕ್ಕಿಯಲುತ್ತರ
 ಜ್ಯೋಣಿಯಲಿ ಗೋಗ್ರಹಣವನು ಮಾತಿದನು ಕುರುರಾಯ ||೪೬
 ಪನಿದೇನು ಸುಕಮರ್ ನಿನ್ನೆಯ
 ನೀನಿದಿತ್ತಲು ಹೋದೆ ನಿನ್ನೆಯ
 ಸೇನ ಗಜಯವೆತ್ತೆ ಹೋದುಪ್ರಾರಥವೆಂನಾಯ್ತು |
 ಹೀನಕಳಿಯಾಯ್ತುನುತಲಾವರ
 ಭಾಂಸುಮತಿ ನೆಚ್ಚಿ ನುಡಿಯೆ ಜೀಯವ
 ಧಾನ ಬಿನ್ನದ ನುಡಿಯನಿಂನವರ್ಥರಿಸು ಕೇಳಿಂದ || ೪೭
 ಶತ್ರುವನು ನೆಚ್ಚಿ ಗೆಲಿದು ಕಾಲನ
 ಪ್ರತಿನಾಜೆ ಯೋಳಿಂದು ಪರಬ
 ಲ ಮುತ್ತ್ಯ ರವನಜ ತುಱಾವ ಮರಳಿನ ಮತ್ತೆಸ್ಯಸ್ಯಪಸಿಂತ |
 ಪ್ರೀತ್ತಹರುಷದ ಸಂಭೂಮದಿ ಪುರ
 ಕುತ್ತರೋತ್ತರದಿಂದಲ್ಪದೆ ನ್ಯ
 ಪ್ರೀತ್ತಮನು ನೆನಯುತ್ತಲಿದರ್ನನು ವೀರನಾರ್ಜನ || ೪೮

ಇದನೆಯ ಸಂಧಿ ವುಗಿದುದು.

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸಂಜಕನೇ.

ವೈರಿಭಟಸಂವರ್ತನೋತನ
ಭ್ಯಾರವನು ಕಲಿಪಾಥ್ರ ಸಮರೋ
ದಾರಸಾರಥಿಯಾದನಂದು ವಿರಾಟಸಂದನಗೇ ॥

ಕೌರವರ ಸೇನೆ ಯುದ್ಧ ಪೂರಿದ ಕ್ರಮ.
ಕೇಳಿ ಇನವೇಜಯ ಸೇಯೋಧನ
ನಾಳು ಮುತ್ತಿತು ತುಣುಗಳನು ವೇ
ಲಾಳು ಕವಿದು ಭೀಷಣ್ಣ ಕಣಿಕೋಣವೊದಲಾಗಿ ।
ಕೋಲಸೂರಿಯ ಸರಿವಚ್ಚಿಗೇ ಗೋ
ಪಾಲಪಡೆ ಮುಗಿ ದುದು ಗೋವರ
ಸಾಲ ಹೊಯ್ದ ರು ಕಣಿಕ್ಕಾ ದುಶ್ಯಾ ಸನಜಯದ್ರಥರು ॥

ಹೆಣಗಿ ತುಣುಗಳ ಕಾಹಿನವರುರು
ವಳಿಸಿ ಕೆಡೆಹಿತು ಬಿಡಬವೆಹ್ಯಾಯ
ಕೆಣಕಿದುಕೆದ ಬೀಡು ಕವಿವಂದದಲಿ ಬಿಲುದೆಗೆದು ।
ಮುಳಿಮುಕುಟವರ್ಥನರ ಸಮರಾಂ
ಗಣದೋಳಗೇ ಗೋಪಾಲಕರು ರಿಂ
ಗಣಗುಣಿದು ತೆಗೆದೆಸುತ ಬಂದರು ಮರಣಾಂಗಟರು ॥

ರಾಯುಜೂಳಿಯ ಇತ್ತಾತುರಂಗದ
ನಾಯಕರು ವ್ಯೇಳ್ಣಿಸಿ ಸಮರೋ
ಪಾಯದಲಿ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಕವಿದರು ಕೋಡಕ್ಕೆಗಳಲಿ ।

ಸುಖಲಲಸದ ಗೋವರನು ಕ್ರ 1

ಯಾಗ್ಯಾಯತಿಕೆ ಪೂರ್ವೀಸೆ ಕೊಂಡರೆ 2

ಮೊಯವಾದು ಚರಿಬಾಳಿ ಸೇನೆ ರಣದೊಳಗೆ ||

2

ಮೇಲುದಳಕ್ಕಿರಾಗಿ ತುಱಿವರೆ

ಗಾಳಿಗೊಳಿತ್ವೆ ಮುಗಿ ಗೋಪರು

ಧೂಳಗೊಳಿತ್ವೆಯ ಕೊಂಡರಮರರ ರಾಜಧಾನಿಯನು |

ಸಾಲೋಡೆ ಕೆಟ್ಟು ಇಡಿರು ಗೋ

ಪಾಲನೋಬ್ಬನ ಹಿಡಿದು ಮೂಗಿನ

ಮೇಲೆ ಸುಳ್ಳಾವ ಬರಿದು ಬಿಟ್ಟರು ಡಗೆಯ ಪಟ್ಟಣಕೆ ||

3

ವಿರಾಟನ ಸೇನೆ ಹಂತಿರೂದು.

ಗರುವ ಗೋವರು ಹರಿದು ಸಂ

ಗರದಿ ಕೆಡಿದರು ರಾಯವೋಡರ

ತೆರಳಕೆಯ ತುಣಿಗಳನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದರು ಕಾಳಿಗಕೆ |

ಬೆರುದರಾರುಂಟವರ ಕಳಂಹನೆ

ಕರದ ಬಿಲ್ಲನ ಬಿಸುತ್ತು ಬದುಕಿದ

ಶಿರವ ತಡೆವೃತ ಗೋವನೋಬ್ಬನು ಷುರಕೆ ನಡೆತಂದ ||

4

ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಸಮರಾಂ

ಗಣದ ಭಾರತೀ ನೂಕಿತೆಲವ್ವೋ

ರಣದ ವಾತ್ಮಯದೇನನುತ ಜನವೆಲ್ಲ ಗುಜಾಗುಜನೆ |

ರಣವು ಕಿಳಿದಲ್ಲಿ ಸುತ ಥಗೆ ಸಂ

ದಳಿಸಲವನ್ನೆತಂದು ಮೇಳಿದ

ಗಣಕೆಯರ ಮಧ್ಯದಲಿ ವೆಣಿದಿರೆ ಕಂಡನುತ್ತರನ ||

5

ದೂತನು ಬಂದು ಪರಾಜಯವಾತ್ಮಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಬೆಗಡುಮುಸುಕಿದ ಭೀತಿಹೆಚೆ ದ

ಥಗೆಯಹೊಯ್ದು ಶ್ರೀಗಳ ತುದಿನಾ

1 ಕ್ರಿ, ಜ್ಯ.

2 ಗಾಯದ ಸುತನೆ ಸಲ್ಲಿಯಕೊಂಡರು, ಜ್ಯ.

ಲಗೆಯ ತೊದಲಿನನುಡಿಯ ಬೇರಿನ ¹ ಬರತಶಾಖಗೆಯ |

ಅಗಿವಹುಯ್ಯಲುಗಾಜಿನೆಕೊಡ್ಡೀ

ಲಗಕೇ ಬಂದನು ನ್ಯಾಪವಿರಾಟನ

ಮುಗನ ಕಾಲಿಂಗೆಇಗಿದನು ದೂ ಶಿದನು ಕಳಕಳವೆ ||

೩

ವಿಳು ಮನ್ಯೆಯಗಂಡನಾಗು ಸ್ತ್ರೀ

ಪಾಲ ಕೋರವರಾಯ ತುಣುಗಳು

ಕೋಳವಿಡಿದನು ಸೇನೆ ಬಂದುದು ಧರಣಿಯಗಲದಲಿ |

ಧಾಳ ಬರುತಿದೆ ಕರೆಸಿಕೋಲೆ ನಿ

ನ್ಯಾಳು ಕುದುರೆಯ ರಾಣಿವಾಸದ

ಗೂಳೆಯವ ತೆಗಿಸೆಂದು ನುಡಿದನು ಬಿನ್ನ ಪದ ಹರುವೆ ² ||

೪

ಪನೀಲಪ್ರೌ ತುದಿಮೂರಿನಲಿ ಬೇಳು

ಪೇನು ಧಗೆ ಹೊಯ್ದೀಕೆ ಬಂದೆ ಯಿ

ದೇನು ನಿಸ್ಸಿನ ರಣವನ್ಯೆಯ್ಯನು ಗೆಲಿದುದೇನಾಯ್ತು |

ಪನು ಭರು ಬೇಡೆನ್ನ ಕಲಹನಿ

ಧಾನವಾತೇಯದೇನೆನಲು ಕುರು

ಸೇನೆ ಬಂದುದು ತುಣಿವೆ ಹಿಡಿದರು ಬಡಗದಿಕ್ಕಿನಲಿ ||

೫

ರಾಯ ತಾ ಸ್ಯೈತಂದನಾತನ

ನಾಯಕರು ಗುರುತನುಂಜಗುಂಭಂಗಾಂ

ಗೇಯಕಚುನಿಕಳಂಗಕಣಂಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳು |

ಜೇಯ ಬಿನ್ನ ಹ ದಱದ ಫ್ರಾಂತಿಗೆ

ತಾಯಿ ಗಡ ಪ್ರೋಕ್ಕು ಕಿತವೋಹರ

ದಾಯತವ ತಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲಿನು ಹೊಕ್ಕು ಹೊಗಣುಪ್ರೋಡೆ ||

ಎತ್ತ ದೂವಾಳಸುವ್ರೂಡಾಲಿಗ

ಳತ್ತ ಲಾಸಯ ತಟ್ಟು ಕಾಲಾ

ಳಾತ್ತರದ ರಥವಾಜಿರಾಧಿಯ ರಾಯರಾವುತರು |

¹ ಬಿರುಬಿನ, ತಿ.

² ಬಿರುವ, ಇಂ.

ಸುತ್ತು ಬಳಿಸಿಹುದೆತ್ತು ಸೇನೆ ಮನಹರಿ
ವತ್ತು ಹೋಹರವೆಲ್ಲದನ್ಯವೆ
ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿನು ಜೀಯ ಹಡನಿದು ವೈರಿವಾಹಿನಿಯು ॥ ೧೧

ಬಡಿದರೊ ಪಡಿನೆಲನನವನಿಯು
ದಡಿಯೇ ಹೇಳಿನಲು ರುಳಿ
ಯೋಡ್ದು ತಳತುದು ಇವರಸೇಗುರಿಗಳ ಪತಾಕೆಯಲಿ |
ಅಡ್ಡಹಾಯ್ದಿನಕಿರಣ ಪವನನ
ಖಡತನಕಾಳಾಯ್ದು^१ ಕೌರವ
ನೊಡ್ಡನಭಿನಂಭಿಸುವ್ಯೇಡಶ್ವಿಯೆನು ಜೀಯ ಕೇಳಂದ ॥ ೧೨

ತೋತಮಿಂಬಿನ ಬಳಗ ವೋಳಗಿನ
ವೇಳಿಯ ದಿನಮೆಣಿಯುದಯವಹ್ನಿಯ
ಬೇಳ ಸಮುದ್ರದ ಫುಳಾಫುಳಂಧ್ಯನಿಯಲ್ಲದೊಡ್ಡಿಲ್ಲ |
ತೀಳವು ಸಮನಿಪುದನಿಗೆ ಪ್ರಳಯದ
ಜಲಧಿಯಲಿ ಗೋಪಾಲಭಿಲ ಇರಿ
ದಳದು ಹಿಡಿದರು ಸೆಳಿಯನಮರಾವತಿಯ ಸೂಳಯರ ॥ ೧೩

ಬಳಗೆ ನೀ ಕಾದುವ್ಯೋಡಿ ದಂಗರವೆ
ಬಲಿಸು ಒವರವ ಹಿಂದುಗಳಿಯದೆ
ಕಾಲಿತನದ ಮನವ್ಯಾಳ್ಜ್ಯಾ ಕೀಗಳ ನಡೆಯಬೇಕುದಿನೆ |
ಕೆಲಬಲನ ನೊಡಿದನು ವಿಾಸಯ
ನಲುಗಿದನು ತನ್ನಿದಿರಮ್ಯಾಳಂದ
ಲಲನೆಯರ ವೋಗ ನೊಡುತ್ತತ್ತುರ ನಗುತನಿಂತೆಂದ ॥ ೧೪

ಉತ್ತರನ ಪೂರುಪವಳನಗೇಳು.
ನೂಕು ಕುನ್ನಿಯನಾಜವದ ಭೀರ
ತಾಕುಲನ ತಾನೀಗ ಹೆಂಡಿರ
ಸೂಕ್ತ ಬದುಕುವ ಲವಲಪಿಕೆಯಲಿ ಜಾಣಿ ಬಂದೀಗ |

^१ ನಗೆಯಾಯ್ದು

ಕಾಕ ಬಳಸುವನಿವನು ನಾನು
ದೈಕಿಸಲು ಸಮರದಲಿ ನಿಲುವರೆ
ನಾಕದವರಿಗೆ ನೂಕದೆಂದನು ಸತಿಯರಿದಿರಿನಲಿ ॥

೧೪೩

ಆಗ ಕೆಲವರು ಉತ್ತರನೆನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದು
ಎನಿತು ಬಿಲ ಘನವಾಯೋಹೈನಿದು
ನಿನಗೆ ಗಹನವೇ ಜೀಯ ಜಗದಲಿ
ದಿನಪನಿದಿರಲಿ ದಿಟ್ಟುತನವೇ ತಮೆದ ಗಾವಳಿಗೆ ।
ಬಿನುಗುರಾಯರ ಬಿಂಕ ಗೋವರ
ವೊನೆಗೆ ವೇಜೀದೊಡೆ ಸಾಕು ನಿಂದಿರು
ಜನಪ ತೋಳಿಸು ಕ್ಲಾಗುವ ಕೌರವನ ಥಟ್ಟನಲಿ ॥

೧೪೪

ಎಂದೊಡುಬ ರಿಸಿದನು ತಾ ಕಲಿ
ಯೆಂದು ಬಗೆದನು ಮಿಶಾಸಿಯನು ಬೀರ
ಳಂದ ತಿರುಹುತ ಮುಗುಳಂಗೆಹರುಪದಲಿ ವೈಮಜೆದ ।
ಸಂದಣಿಸೆ ರೋಮಾಂಚ ಕೆಲಬಲ
ದಿಂದಮುಖಿಯರ ನೋಡಿದನು ನೆಲ
ವಿಂದ ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಪೂರುಷ ^१ ತನದ ಪರಿಣತಿಯ ॥

೧೪೫

ಉತ್ತರನು ತನ್ನನ್ನು ಹೋಗಳಿಕೊಂಡಿದು,

ಅಹುದಹು ತಪ್ಪೀನು ಜೂಜಿನ
ಕುಹಕದಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸೋಲಿನಿ
ಮಹಿಯ ಕೊಂಡಂತನ್ನು ಕೆಳಕಿದನೇ ಸುಯೋಧನನು ।
ಸಹಸರಿಂದವೆ ತುಸುವ ಮರಳಬಿ
ತಯೆನು ಬಳಿಕಾಕೌರವನ ನಿ
ವರ್ಹಿಸಲಿವನೇ ಸೂಜಿಗೊಂಬೆನು ಹಾಸ್ತಿನಾಪುರವೆ ॥

೧೪೬

¹ ಪಾರುಪ, ಕ. ಬಿ. ಜ.

ಹಿತಿದು ರಾಜ್ಯವ ಕೊಂಡು ಹೆಂಗುಸ
ಬತಿದು ಪೊಂಡವರಾಯಿರನು ಹೊಱ
ವಡಿಸಿ ಕೊಬಿದ ಭೂಜಬಲವನೆನ್ನೂ ಇನೆ ತೋಳಿದನೆ ।
ಬಡಯುಧಿಪಿ ರನೆಂದು ಬಗೆದನೆ
ಕಡುಗಿದರೆ ಕೌರವನ ಕೀರ್ತಿಯ
ತೋಡೆವೆನಷ್ಟುಯೆನಲಾಯೆನುತ ಸುಕುಮಾರ ಶತಿಗೊಂಡ । ೮೮

ತನಗೆ ಬಡಪೊಂಡವರ ತಯಬಿದ
ಮನದ ಗರ್ವದ ಕೊಬು ಕಾಲನ
ಮನೆಯಾಷ್ಟ್ವಪ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ವೈರವನು ।
ನೆನೆವನೇ ದುಯೋಽಧನಗೇ ಮೇ
ದಿನಿಯ ರುಣ ತೀರಿದುದು ಮೆಯು ಭಾ
ಪೆನುತ ಸತಿಯರ ಮುಂದೆ ಭಾವೆಯ ನುಡಿದ ಸುಕುಮಾರ¹ ॥೮೯

ವನಿತೆಯರ ಸಭೆಯಲಿ ಸಗಾಡದ
ದಿನಪ ತೇಜದ ಕೌಯಿದಪರವ
ಜಿಸುಗಿದನು ತನ್ನ ವನರಿಯದೆ ರಾಜಭವನದಲಿ ।
ತನತನಗೆ ಕಾಮಿನಿಯರಹಿದನೆ
ಜನಪನೆತ್ತರಾಯ ಗಜೀನಿ
ಕನಲಿದನು ಕೌರವನ ಬೈದೆಗಾಲ ತೋಡರುಲಿಯೆ ॥ ೯೦

ಇನ ನೆನೆದನೇ ಬಂದು ಕೆಟ್ಟನು
ಭೂನರೇಂದ್ರರೊಳ್ಳನ್ನ ತೋಳಿನ
ನೂನಬಲವನು ಕೇಳಿದಬ್ರಿಯನೆ ಪರಬಲಾಂತಕನೆ ।

1 ನೆನೆದು ದುಯೋಽಧನನು ತಾ ಮೇ

ದಿನಿಯನಾಷ್ಟ್ವೆ ಹಾ ಮಹಾದೇ

ಫೆನುತಲುತ್ತರಭಿರಿದನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳಿರಿನಲಿ, ಇ.

ತಾನು ಬಂದು ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಭುವ
 ನಾನು ರಂಜಕನಾಗಿ ತಿರುಗಿದ್ದೋ
 ಡೇನು ತನಗಿಲ್ಲದೆ ದು ಕಮಲಾನನೆಯರೋಳು ಸುಡಿದ ॥ ೨೨
 ಜವನ ವಿಶಸೆಯ ಮುಖಿದನೋ ಭೈ
 ರವನೆ ದಾಡಿಯನಲುಗಿದನೋ ಮೈ
 ತ್ಯಾವಿನ ಮೇಲುಧ ಸೇಳದನೋ ಕೇಸರಿಯ ಕೊಕಿದನೋ ।
 ಬವರವನು ತೊಡಗಿದನಲ್ಲಾ ಕೌ
 ರವನೆಕಟ್ಟ ಮರುಳಾದನೆಂದಾ
 ಯುವತೀಯರ ಹೊಗ ನೋಡುತ್ತತ್ತರ ಬಳಿದೆ ಕೆದಣಿದನು ॥
 ಆರೋಡನೆ ಕಾಡುವೆನು ಕೆಲಬರು
 ಕಾರುವರು ಕೆಲರಂತಕನ ನೇರೆ
 ಯಾರುವರು ಕೆಲರಧಮೆಕುಲದಲಿ ಜನಿಸಿ ಬಂದವರು ।
 ಏರರೆಂಬವರಿವರು ಹೇಳಿ
 ನಾನು ರಹಸ್ಯರಂಟಪರೋಳಿಂದು ಕು
 ಮಾರ ನೋಗೋಳ್ಬಿನಲಿ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳಿರಿನಲಿ ॥ ೨೪
 ಅಣಿಯೆನೇ ಗಾಂಗೇಯನನು ತಾ
 ನಾಜಿಯದವೇನೇ ದೊಳ್ಳಿ ಕುಲದಲಿ
 ಕೊಳತೆಯಾಗಿದ ಕೊನೆಂಬುವನನಗೆ ಸರಿಯಂತನೆ
 ಬಣಿಯ ಬಯಲಾಡಂಬರದಿ ತುಟು
 ಸೆಣಿಯ ಹಿಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡಿರ
 ಸೆಣಿಯ ತಾರದೆ ಮಾಳಿನೆಂದುತ್ತರನು ಗಂಜಿಸಿದ १ ॥ ೨೫
 ಪ್ರೋಡವಿಸತ್ತಿಗೇಳು ಬಂದು ತುಳುಗೇ
 ಹಿಡಿವರೇ ಲೋಕದಲಿ ಯಥವರ
 ಬಡವನದ ಮನ್ಮಣಿಯರ ಮೈಸಿರಿ ಕೌರವನೋಳಾಯ್ತು ।

1 ಪೂಜ್ಯನೆಂದನು ನಾರಿಯರ ಮಂದಿ, ಇ.

ಕಡೆಗೆ ದುರ್ಯುಶ ಪುಟಿಪುದ್ದಲ್ಲದೆ
ಬಿಂಬಿವೇನೇ ಗೋಧನವನೆನೆನ್ನಿಷ್ಟು -
ತುಡುಕಿ ಬಂದುಕುವನಾವನೆಂದನು ಖಂಡೆಯವ ಜಡಿದು || ಮೂ

ಬಲವೆ ಮುಣಿವೆನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
ದೊಳಗೆ ರಾಜಾಂತರವನಿಕ್ಕುವೆ
ತೋಲಗಿಷುವೆ ಕೌರವನ ಸೇನೆಯ ಧೂಳಪಟವೂಡಿ |
ಗೆಲವೆ ತಹೆನೆಂದುತ್ತು ರನು ಕೋ
ಮೆಲೆಯಾರಿದಿರಲಿ ಭಾಯೆ ಬಂದುದ
ಗಳಹುತಿದ್ದನು ಬೇಕು ಬೇಂಬಂಬವರ ನಾಕಾಣೆ || ಶಿಂ

ಪರರು ನಿಜಸಾಹಸವೆ ಹೊಗಡಿಕೊ
ಡಿರದೆ ಲಜಿ ಸಬೀಕು ತನ್ನ ಯು
ಹಿರಿದು ಪೂರುಷ ¹ ತನವ ತಾನಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನು |
ಇರವಿದನೆ ಗಡಗಹಿಸಿ ಮನದಲಿ
ತರಳಿಯರು ನಗಲಾವಿರಾಳಿನ
ವರಕುವಾರಕನಿರದಿ ನುಡಿದನು ಹಿಂಗಳಿರಿನಲಿ || ಮೂ

ಆಗೆ ಉತ್ತರನು ಸಾರಾಧಿಯಿಷ್ಟುದುಕೆ ಚೆಂತಮಾಡಿದುದು.

ನುಡಿದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ಸಾರಧಿ
ಮುಡಿದ ನಿಸ್ಸಿನ ಬವರದಲಿ ನಾ
ನು ಶುಕನಾದೆನು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯಿಂದೆನ್ನ ಕೃಮನಕೆ |
ಗಡಣಿಸುವ ಸಾರಧಿಯನೊಬಿನ
ಪಡೆದೆನಾದರೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಪಡೆಗೆ ಹಬಿವ ಮಾಡುವನು ತೋಳಿವೆನು ಕೃಗುಣವ || ಮೂ

¹ ಪೂರುಷ, ಕ. ಬಿ. ಇ.

ಸಾರುತ್ಥಿಯ ಶಿವ ಕೊಟ್ಟುನಾದರೆ
ವೊರಿಗುಬ್ಬ ಸವಾಗದಂತಕ
ನೂರು ತುಂಬದೆ ಹಬ್ಬ ವಾಗದೆ ರಣಪಿತಾಚರಿಗೇ ।
ದೋರಿಗೆರುಳಲಿ ಶಾಕಿನಿಯರೋಡ
ಲೀರು ತುಂಬದೆ ದೊಟ್ಟು ನೂಕದೆ
ಖೂತಭೇತಾಳರಿಗೆ ಹೋಹದೆ ಬಳಿದೆ ರಣವೆಂದ ॥   ೪೦

ಪಳಿಹರನ ಮೇಳವಿಸಿ ಬಿರುದಿನ
ಬಳಿಯ ಜವರಿಯ ಬಿಂಬಿ ಮಲೈತರ
ತಲೆಯ ಕೂಲದೊಳ್ಳೊತ್ತಿ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹಿ ೧ |
ಕಲಿತನದ ಭಟನೀಗ ನಿಲುನ
ಗ್ರಳದ ಸೂತನ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ
ಗೆಲುವಿನೆಂದನು ರಳವ ಸರಣಿವದನೆಯರ ಮುಂದೆ ॥   ೪೧

ಆಗ ಅಜ್ಞನನು ತಾನು ಸಾರುತ್ಥಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದುದು.

ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು ಪ್ರಾರ್ಥನೀತನ
ಬಾಲಭಾಪೆಗಳಲ್ಲವನು ಪ್ರಾಂ
ಉಲೆಗೆಕ್ಕು ಸುಡಿದನಾವಿಸ್ತಿ ಹುದು ಮತವಲ್ಲ |
ಕಾಲ ತುಂಬಿತು ನಮ್ಮು ರಾಜ್ಯದ
ಮೇಲೆ ನಿಲುಕಲು ಬೇಕು ಕೌರವ
ರಾಳು ನಮಗೋಽಸುಗವಿ ಬಂದುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳಂದ ॥   ೪೨

ನರನ ಸಾರುತ್ಥಿಯೆಂದು ನೀನು
ತ್ತರೆಗೆ ಸೂಜಿಸು ನನ್ನ ನೀಗಲೇ
ಕರಿಸಿನಲು ಕೃಕೊಂಡು ದೌರ್ಪದಿ ಬಂದಳೊಲವಿನಲ್ಲಿ |

१ ಕೂಲದ ಸಿಂಧವೆತ್ತಿಸಿ ಸೇಗುರಿಯ ಬಿಗಿಸಿ, ಇ.

ಕ್ಷಿ ಪತ್ರವೂನವನ್ನು ದೈರ್ಪದಿಯು ಉತ್ತರೇ ಹೇಳಿದುದು.
ತರುಣ ಕೇಳಿಜರ್ನನ ಸಾರಥಿ
ವರಬ್ಲಿಹನ್ನು ಓ ಶಾಂಡವಾಗಿಯು
ಹೊರೆದ ಗಡ ತಾನೆಂದು ಸತಿಯುತ್ತರೇ ಹೇಳಿದೆಳು ||

ಇಂ

ಕೇಳಿ ಜರುಪಿತೆಯಾದಳುತ್ತರೇ
ಯೋಲಗಕೆ ಬಂದಣ ನಂಫ್ರಿಗೆ
ಲೋಲಲೋಳನೆ ಯೆಚಿಗಿ ಕೃಮುಗಿದೆಂದಳೀಕಾರ
ಕೇಳಿದನು ಸಾರಥಿಯು ನೆಲೆಯನು
ಕಾಳಿಗಕೆ ಸಡೆ ಯಾಣ ದೇವ ನೃ
ಪೂಳಕರ ಜಯಿಸೆಂದೊಡುತ್ತರೆ ನಗುತ ಬೆಸಗೋಂಡ ||

ಇಂ

ತಂಗಿ ಹೇಳಿ ತಾಯೆ ನಿನಗೀ
ಸಂಗತಿಯನಾರಣ್ಯಹಿದರು ಬಳಿ
ಕಂಫ್ರೆವೆಕೆಯುಳ್ಳವನೆ ಸಾರಥಿತನದ ಕೃಮೆಯಲಿ |
ಮಂಗಳವಲಾ ಬಳಿಕ ರಣದೊಳ
ಭಂಗನಹೆ ನಿನ್ನಾ ಹೀ ತನ್ನ ಯು
ತುಂಗವಿಕ್ರಮತನವನುಣಿಹಿದೆ ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ ||

ಇಂ

ಎಂದಳೀ ಸ್ವೇರಂಧ್ರಿ, ಸುರಪನ
ನಂದನವ ಸುಧುವೆಂದು ಪಾಥ್ರ ನ
ಮುಂದಿ ಸಾರಥಿಯಾದ ಗಡ ನಾವಣಿಯೆವಿ ಇದನ |
ಹಿಂದುಗಳಿಯದೆ ಕರೆಸು ನಮ್ಮೆ ಬು
ಹನ್ನುಳಿಯನೆನೆ ನಗುತ ಲೇಸ್ತಾ
ಯೈ ಂದು ಪರವೋತ್ತಾಹದಲಿ ಸ್ವೇರಂಧ್ರಿಗಿಂತೆಂದ ||

ಇಂ

ಸಾರಥಿಯ ಕೊಟ್ಟಿನ್ನು ನುಣಿಹಿದೆ
ವಾರಿಜಾನನೆ ಲೇಸ ಮಾಡಿದೆ
ಕೌರವನ ತನಿಗರುಳ ತೆಗೆನೆನು ತಡವೆ ವೂಡಿಸದೆ |

ನಾರಿ ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಪಾಫ್ರ್‌ನ
ಸೊರಧಿಯ ತಾ ಯೆನಲು ನಮ್ಮೆನು
ವೀರ ಬಗೆಯನು ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಯ ಕಳುಹಿ ಕರೆಸೆಂದು || ೪೩
ಉತ್ತರೆಯು ಬೃಹನ್ನಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಹೋದುದು.

ತಾಯೆ ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಸೂತನ
ತಾ ಯೆನಲು ಕ್ಯೂಕೋಂಡು ಕಮುಳದ
ಇಂತಾಂಕ್ಕಿ ಮನೋಭವನ ಮಣಿಯಾನ್ಯಾಂದದಲಿ |
ರಾಯಕುಂವರಿ ನವಾಯಗತಿಗರು
ವಾಸುಯಲಿ ಬರೆ ವಿಟರ ಕರಣದ
ಅಂತ ತೋಡಕಿತು ತೆಗೆದಳಂಗನೆ ಜನರ ಕಣ್ಣನವ || ೪೪

ಇದುಶರವೇಕೋಂದು ಬಾಣವಿ
ದ್ವೈದದೇ ಯಿನ್ನ ಮಮ ಕಾಮನ
ಕೈದುಕಾಣಿತನಕ್ಕೆ ಕೋಡದೇ ಕೋಂಕರಾದವರು ¹ |
ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳುನೆ ಮುನಿವೆನವನೆಡ
ಹಾಯ್ದು ಹಿಡಿಯೆನ ಹಿರಿಯರನು ವಿಧಿ
ಕೋಯ್ದುನೆಕಟ್ಟಾ ಕೊರಳನೆಂದುದು ನಗುತ ವಿಟನಿಕರ || ೪೫

ಅರಳುಗಂಗಳ ಬೀಳಗು ಹೋಯ್ದು
ಬುರಿಸೆ ಚೆಿತ್ತ ದ ತಿಮಿರ ಹೆಚ್ಚು ಲು
ಕುರುಳು ಕಾಳಿಕೆ ತಾಗಿ ಮುಖ ಬಿಳುಹೇಣು ವಿಟಜನದ |
ಸರಸತರಲುವೈರಸದಿಂ
ದುರಿಮುಸಗೆ ಜನಹೈ ದಯದಲಿ ವೈಗ್ಯ
ಪರಿಮೆಳದ ಪಸರಿನಲಿ ಪದ್ಮಿನಿ ² ಬಂಡಳಾಲವಿನಲಿ || ೪೬

ನಡೆ ನಡೆಯ ಬಂಧಿಸಿತು ನೋಟವ
ನುಡುಗಿಸಿತು ಕಡುನೋರ್ಟು ಸತಿಯಳ
ನುಡಿಯ ವೇಳಿದ ವೂತು ಮನುಜರ ವೂತ ಮಾಣಿಸಿತು !

¹ ಕುದಿಹರಾರು, ಇ.

² ಉತ್ತರೆ, ಕ. ಇ.

ಬಿಡಿಸಿತಥರದ ರಾಗ ರಾಗವೆ
ಖಡತನವೆ ಹೇಳಿ ಸಿತು ನಡುವಿನ
ಖಡತನವು ವಿಟಜನೆಕೆನಲು ನಡೆತಂದಳಂದುಮುಖಿ ॥   ೪೮

ಕುರುಳ್ಳ ತಿರ್ದುತ್ತ ವೋಲೆಗೆ ಹೇಳುದ
ಸರಿಯುತ್ತೇಕಾವಳಿಯ ಮೆಲ್ಲಿನ
ತಿರುಗಿ ಹಾಯುತ್ತ ಬಿಡುಮುಡಿಯ ನಡಗ್ಗೆಯೋಳಂದಿಸುತ್ತೆ ।
ವರನಿರಾಜಿಯ ನಿಖಿಯ ರಘೇಸದ
ಜರಣದಂದುಗೆ ದಸಿಯ ಗವನದ
ಭರದಿ ಕಣಿಬೆಮರಿಡುತ್ತ ನಡೆತಂದಳಂದುಮುಖಿ ॥   ೪೯

ಪಾಠ್ಯನ ಪ್ರಶ್ನ

ಬರವ ಕಂಡನು ಪಾಠ್ಯನೇನು
ತ್ತುರೆ ಕುಮಾರಿ ಕಾಲೋರಗತಿಯಾಲಿ
ಬರವು ಭಾರಿಯಕಾಯ್ ವನ್ನು ಸೂಜಿಸುತ್ತಲಿದೆ ಯೆನಲು ।

ಉತ್ತರಯ ಉತ್ತರ.

ಬರವು ಬೇಣಿಲ್ಲಿನ್ನ ಮಾತನು
ಹಂರುಳುಗೆಡಿಸದೆ ಸಲಿಸುವೋಡೆ ನಿಮೆ
ಗಣಿಂದಪೆನ್ನೆ ವಿಂಬಿಲ್ಲಿನ್ ಮುಗಳ ಹೇಳಂದ ॥   ೫೦

ನರೆದು ಬಂದರು ^१ ಹಣ್ಣನಾಪುರ
ದರಸುಗಳು ಹೊಲನ್ಱಾಗೆ ಶತಸಾ
ವಿರದ ತಣಿಗಳ ಹಿಡಿವರತೆದುದು ಗೋಪಬೆಡೆ ಕಾದಿ ।
ಮುರಳಿಚುವರೆನ್ನು ದೇವನ
ಧುರಕೆ ಸಾರಧಿಯಿಲ್ಲ ನೀವಾ
ನರನ ಸಾರಧಿಯೆಂದು ಕೇಳದೆವೆಂದಳಂದುಮುಖಿ ॥   ೫೧

¹ ಪುರಕೆ ಹಂಡಿಯ ರು, ಇ.

ಬೃಹನ್ನಳೆಯು ಸಾರಥಿಯಾಗಲೊಷಿ ೩೪ ರನ
ಬಳಗೆ ಬಂದುದು.

ಇನ್ನು ನೀವೇ ಒಲ್ಲಿರೆನೆ ನಡೆ
ನಿನ್ನ ಮಾತನು ವಿಂಜಬಲ್ಲಿನೆ
ಮುನ್ನ ಸಾರಥಿಯಹೆನು ನೋಡುವನೆನುತ್ತೆ ವಹಿಲದಲಿ |
ಬೆನೆಷ್ವಳಬಲೆಯನ್ನೆದಿ ಬರೆ ಸಂ
ಪನ್ನನೋಲಗಕ್ಕೆದೆ ನಿಜಹರು
ಪೋನ್ನ ತಿಯಲುತ್ತರಕುಮಾರಕ ಕರೆದು ಮನ್ಮಿಸಿದ || ೪೫

೩೪ ರ ಬೃಹನ್ನಳೆಯರ ಸಂವಾದ.

ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳ ತೆತ್ತುದೆನಗ
ಗ್ರಳೆಯರೊಳ್ಳು ವಿಗ್ರಹವು ಸಾರಥಿ
ಯಂತೆದನ್ನೆನ್ನ ವನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಸಮೆರದಲಿ |
ಉಣಿಹಬೆಂಹುದು ನೀ ಸಮೆಥ್ರನು
ಫಲಂಗುಣನ ಸಾರಥಿಯಲ್ಲೆ ನೀ
ನೋಲಿದು ಮೆಚ್ಚಲು ಕಾದಿ ತೋಳುವೆನ್ಹಿತನೇನೆಯಲಿ || ೪೬

ಎಲೆ ಕುಮಾರಕ ನಿನ್ನ ತಂಗಿಗೆ
ಕರಿಸುವೆಗ್ಗೆ ದ ನಾಟ್ಯೇವಿದ್ದೇಗ
ಳೊಳಗೆ ಹರಿಣತಿ ತನಿಗದಲ್ಲದೆ ರಾಯರಿಧಿರಿನಲಿ |
ನಿಲಲು ತಾನೆಂಜಾವೆನು ಕೊಳ್ಳಂಗುಳ
ದೊಳಗೆ ಸಾರಥಿತನವ ಬಲ್ಲಿನೆ
ಎಲೆ ಕುಮಾರನೆ ಯೆನಲು ತಾನಿರೆ ಭೀತಿಬೇಡೆಂದ || ೪೭

ಭರತವಿದ್ಯಾವಿಪ್ಯಯದಲಿ ಸಲೆ
ಪರಿಜಯವು ನಮೆಗಳ್ಳದೀ ಸಂ
ಗರದ ಸಾರಥಿತನವ ಮಣಿದೆವು ಹಲವುಕಾಲದಲಿ |

ಅರಿಭಟ್ಟರು ಭೀಮಾದಿಗಳು ನಿಲ
ಲರಿದು ಸಾರಧಿತನದ ಕ್ಯೇಮನ
ಬರಡರಿಗೆ ದೊರೆಕೊಂಬುದೇ ರಣಸೂಜಿ ಯಲ್ಲೇಂದ || ೪೮

ಆನಿರಲು ಭೀಮಾದಿಗಳು ನಿನ
ಗೇನ ಮಾಡಲು ಬಲ್ಲರಳುಕದೆ
ನಿನು ಸಾರಧಿಯಾಗು ನಿಮಿಷಕೆ ಗೆಲುವೆನವರುಗಳು |
ನಾನೆದಾರೆಂದಜೀಯಲಾ ಗುರು
ಸೂನೆಕ್ಕಣದ್ದೋಣಿರೆಂಬವ
ರಾನಿಜೀಯದವರಲ್ಲ ಸಾರಧಿಯಾಗು ಸಾಕೇದ || ೪೯

ಎಲೆ ಮರುಳ ತಾನೆತ್ತ ಚಾತು
ಬ್ರಹ್ಮದ ವೋಡಿರವೆತ್ತ ಗರುಡಿಯು
ನಿಳಯದ್ದೋಳಗುತ್ತರೆಗೆ ತಾನೀಭರತವಿದ್ದೀಯನು |
ಕರ್ವಿನಿ ಜೀವಿಸುವಗೇ ಕೌರವ
ಬಲವ ಕಂಡರೆ ಭೀತಿ ಫೈನವೆನೆ
ಕಳಕಳಿಸು ನಗುತಾಬ್ಲಿಹನ್ನ ಳಗುತ್ತರನು ನುಡಿದ || ೫೦

ಅಂಜದಿರು ಸಾರಧಿಯ ತನ್ನ ದು
ರಂಜಕದ ಸುಡಿಯಲ್ಲ ಕಾವಳ
ನೆಂಜಿಸುವುದೇ ಇನನ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನೆಣಿಯು |
ಭಂಜಿಸುವನೆಹಿತರನು ನಾಕದ
ಕಂಜವೆದನೆಯರಪ್ಪುವೋಲು ನಿನ
ಗಂಬಿಕೆಯದೇಕೆನಲು ನಗುತ್ತಿಂದನಾಪಾಥ್ || ೫೧

ಆಗ ಬೃಹನ್ನಳಿಯು ಸಾರಧಿತ್ವವನೆಂಬ್ರಿ
ರಥವನ್ನೇ ಏರುದು
ವೀರನಹೆ ಬ್ರಹ್ಮಕೇನು ರಾಜಕು
ಮಾರನಿಜೀವ್ರೋಡೆ ಜರೆಯವಲ್ಲ
ಸಾರಧಿತ್ವವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವೆ ರಥವ ತರಿಸೆಂದು |

ವಾರುವದ ಮಂದಿರದೊಳಾಯಿದು
ಉಂಟುರಗಾವೇಣು ಬಿಗಿದನು
ತೇರ ಸಂಪರಿಸಿದನು ರಥವೇಣಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ ॥   ಅ-೨

ವೀರಕುವರಿಭಾಡ ರಾಯಕು
ಮಾರಮಸ್ತಕಶೋಲ ವೈರಿಕು
ಮಾರಕೇಸರಿ ರಾಯರೆದೆಲ್ಲಣದ ನಿಶ್ಚಂಕ
ಧೀರಕುವರಕುತಾರ ಮಲ್ಲಕು
ಮಾರಗಿರಿವಜ್ಞಾ ಯೆನೆಲು ತಾ
ನಾರಿಯರ ಬಿರುದಿನಸುಡಿಯಕೇಳಿಯಲಿ ಪ್ರಾಣವಂಟ ॥   ಅ-೩

ಮಿಾಸೀಗೆಳ ತಿರುಹುವನು ಭುಜದ ವಿ
ಲಾಷವನು ನೋಡುವನು ಬಿರುದಿನ
ಭಾಪೇಗಳನಡಿಗಡಿಗೇ ಕೇಳಣತೆ ಉಂಣಿನ ಸೆಣಿಹೊಯ್ದು
ಆಸುಯೋಧನಬಲವ ಕಾಲನ
ಮಿಾಸಲಿಗೆ ಮಾಡುವಿನೆಸುತ್ತ ಪರಿ
ತೋಪಸಂರಂಭದಲಿ ಮಾತಿನ ವೀರ ಬರುತೆರ್ಥ ॥   ಅ-೪

ಮೆಂಗಳಾರತಿ ಯೆತ್ತಿದರು ನಿಖಿ
ಉಂಗನೆಯರುತ್ತರಗೇ ನಿಜಸ
ವಾಂಗಕ್ಕಂಗಾರದಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಬಂದು ರಥವೇಣಿ ।

ಕವಚವನ್ನು ತಂಸಿ ತಾನೇ ತೊಡಿಸಿದುದು.
ಹೊಂಗೆಲಸದಾ ಕವಚವನು ಪೊ
ಥಂಗೆ ಕೊಟ್ಟನು ಜೋಡುಸೀಸಕ
ವಂಗದೊಳಗಳವಡಲು ರಾಜಕುಮಾರನಸುವಾದ ॥   ಅ-೫

ನರನು ತಲೆಕೆಳಗಾಗೆ ಕವಚವ
ಸರಿಯುತ್ತಿರೆ ಸ್ಥಿಳ್ಳುಂದು ಕೈ ರೋ
ಯ ರಸೆಯರು ಸಗೆ ನಾಜಿದಂತಿರೆ ಪೂರ್ಥ ತಲೆವಾಗಿ ।

ತೀರುಗಿ ಹೇಳೊಂಗವಾಗೆ ತೊಡಲು
ತ್ತುರೆ ಬಟ್ಟಕ ನನ್ನನಗಲು ಸಾರಧಿ

ಯಾಣಿಯ ತಪ್ಪೇನೇನುತ್ತಲುತ್ತರ ತಾನೆ ತೊಡಿಸಿದನು || ೫೬

ಕವಚವನು ತೊಡಲಣಿಯದವನಾ

ಹವಕೆ ಸಾರಧಿತನವ ಮಾಡುವ

ಹವಣು ತಾನೆಂತನುತ ನಕ್ಕರು ನಿಖಿಳನಾರಿಯರು |

ಖವರವನು ನಮ್ಮೊ ಗೆಲಿದಪ

ನವರವರ ಪರಿಧಾನವಾಭರ

ಳವನು ಸಾರಧಿ ಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದಳಂ ಸರೋಜಮುಖಿ ||

ಆಗ ಬೃಹನ್ನಾಳಿಯು ರಥವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸರ್ವರೂ

ಹಿಂತೆಷುಚುದು.

ನನ್ನನಗುತ್ತಿ ಕ್ಕೆಕೊಂಡನಜ್ಞನ್

ನೆಸಗಿದನು ರಥವನು ಸಮಾರನ

ಮುಸುಕಲೀಯದೆ ವಿಕ್ಕ ನಡೆದುವು ರಥದ ವಾಚಿಗಳು |

ಹೊಸಪರಿಯ ಸಾರಧಿಯಲೂ ನಮ್ಮ

ಗಸದಳವು ಸಂಗಾತ ಬರಲೆಂ

ದುಸೀರದುತ್ತಿದುದು ಹಿಂದೆ ಪುರಂತಿ ಭಾತ್ತಂಗಂಬಲ || ೫೭

ಪುರದ ರಣಮೆಂಡಲದ ಬಾಗಿಲ

ನುರವಣಿಸಿ ಹೊಂಕೊಳಿಗಳ ಪರಿ

ಪರಿಯ ಬಾಗಿಲ ಕಳಿದು ಹರಿದುದು ತೇರು ವಹಿಲದಲಿ |

ತೀರೆಯ ಹೇಳಣಿ ತೆಪ್ಪದಂತಿರೆ

ಧರಣಿಯೋಲೆದುದು ಗಾಲಿಗಳ ಡಾ

ವರದ ಭಾರಿಗೆ ಕೊಣಿಮದಿಳ ವರರಥದ ಬಿಜುವರಿಗೆ || ೫೮

ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಾಳ ಖವರದೊಳಂಗೆ

ನ್ನಾಳವಣಿದು ರಥವೇಸಗಬೇಕೆಂ

ದುಲಿಯ ಕೇಳಂತಿ ಪಾಫ್-ನೆತಿವೇಗದಲಿ ನಡೆತರಲು |

ಬಳಣಿ ತೋಣಿವೆ ನಿನ್ನ ಮೇಚ್ಕನು
ಕಲಿಸುವೆನು ನೋಡೆನುತೆ ವಾಷಿಯು
ನಿಳಂಹಿ ತೇಜಿಯನ್ದಹಿ ವಹಿಲದೊಳ್ಳಿಕಿದನು ರಥವೆ || ೬೦

ಗತಿಗೆ ಕುಣಿದುವು ನಾಸಿಕದ ಹುಂ
ಕೃತಿಯ ಪವನನ್ ಹಳಿವಲುಳಿಯಲಿ
ಗತಿಯ ಸಂಚಿತಪಂಚಧಾರಾಪ್ರಾಢವಾಚಿಗಳು |
ವಿತರಧಪದದಳತವೆಸುಧೀಂ
ತ್ವತಿತಧೂಳೀಪರ್ಶಿಳಿಪರಿಜುಂ
ಬಿತದಿತಾಮ್ಯಾಶಸ್ಯೈದಿದನು ಕುರುರಾಯ ವೋಹರವೆ || ೬೧

ಮುಂದೆ ರಥವೆಸಿಗಿದನು ಪಾಥ್ರನು
ಬಂದನುತ್ತಿರಸಹಿತ ವಹಿಲದೊ
ಳಂದು ಬಡಗಳಿದೆಸಿಗೆ ಮೇಲಣ ಸುರರು ನೋಡುತ್ತಿರೆ ||
ಇಂದಿನಾದವದೊಳಿಗೆ ನರ ರಿಪ್ತ
ವೃಂದವನು ಜಯಿಸುವನ್ನೆನುತಲಾ
ನಂದದಿಂದವೆ ಹರುಪಿಯಾದನು ವೀರನಾರಯಣ || ೬೨

ಆರನೆಯ ಸಾಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ವಳಿನೆಯ ಸಂಧಿ.

—
ಸೂಚನೆ.

ಜಂಡರಿಪ್ತಬಲವಿಲಯಹರನು
ದ್ವಂಡಶಸ್ತ್ರಿಸ್ತ್ರಿವನು ಕೈ
ಕೊಂಡು ಸುರಪನ್ ಸೂನು ತಡೆದನು ವೈರಿವೋಹರವೆ ||

ಉತ್ತರನು ಕುರಸೇನೆಯನ್ನು ಸೂಡಿದುದು.
 ಎಲೆ ಪರೀಕ್ಷೆತನಯ ಕೇಳ್ಣ ನೃಪ
 ತಿಲಕನತಿವೇಗದಲ್ಲಿ ರಥವನು
 ಕೊಳ್ಳುಗುಳಳೆ ತರೆ ಕಂಡನುತ್ತುರ ಮುಂದೆ ದೂರದಲ್ಲಿ |
 ತಳತಕುಂಡದ ಬಾಯಿಧಾರೆಯ
 ಹೊಳಪ್ಪಗಳ ಹೊದರೆದ ಸಿಂಧದ
 ಸೀಳೆಯ ಸೀಗುರಿಗಳ ಸುರಂಭದ ಸಕಲವೈಕರವೆ || ೮
 ಕರಿಫುಟಾವಳಿ ಯೋಡ್ದುಗಲ್ಲಿನ
 ತುರಗನಿಕರದ ತೆರೆಯ ತೇರಿನ
 ಹೊರಳಿಗಳ ಸುಖಯಾತಪತ್ರದ ಬಹಳಿಂದು ದವ |
 ನರನಿಕಾಯದ ಜಲಚಕ್ರಫುದ
 ತರದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ರವೆದು
 ಬ್ಧಿರದಲಿದ್ದು ಬಹಳಜಲಸಿಧಿಯಂತೆ ಕುರುಸೇನೆ¹ || ೯
 ಜಡಿನಿಬಿಡ್ಡ ದ ಕಿಡಿಯ ಸೇನೆಯ
 ತೊಡರುಗಳ ಕೇಸುರಿಯ ಬಲದು
 ಗಡದರಭಸದ ರೌದ್ರರವಣಟಿಭಟಿತನಿಸ್ಪನದ |
 ಇಡಿದಧ್ವಳಯ ಧ್ವಳಮರಾಶಿಯ
 ಪಡೆ ವಿರಾಟನ ಸುತನ ಕಂಗಳ
 ಗೊಡನೊಡನೆ ದಾವಾಗ್ನಿಯಂತಿರೆ ತೋಽಖಿಂತಿದಿನಲ್ಲಿ || ೧೦
 ಪ್ರಳಯಮೇಷಿದ ಮೂಲೆಯೋ ಕರಿ
 ಕಂಲವ್ಯೋ ಸಿಡಿಲಿನ ಗರುಡಿಯೋ ಕಳ
 ಕಳವ್ಯೋ ಕಂಲವ್ಯನಳನ ಧೂಮೊಪೋಯೋ ಕೈದುಗಳೂ |
 ನೆಲನ ದಡ್ಡಿಯ ಬಟ್ಟದಡವಿಯೋ
 ತಳತರಕ್ಕೆಯವ್ಯೋ ಜಗಂಗಳ
 ನಳವೆಜಲಧಿಯೋ ಸೇನಯೋ ನಾನಾಂಶಿಯೆನಿದಸೆಂದ || ೧೧

¹ ಬಲಜಲಧಿ, ಕ. ೩.

ಆಗ ಉತ್ತರನು ಹೆಡರಿ ರಥವನ್ನು ಹುಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ
ಸೊದು ಹೇಳಿದುದು.

ಕಡೆಗೆ ಹಾಯ್ಯಾ ವ್ಯ ಕಂಗಳೀಬಲ
ಗಡಲ ಮನವೀಸಾಡಲಾರದು
ಸ್ವಾಡಲುವಿದಿದಿರಲೇನ ಕಾಣಲು ಭಾರದದ್ವಿತವ |
ಪೈಡವಿ ಯಿಾದುದೋ ವೋಹರವನಿದ
ರೋಡನೆ ಕಾಡುವನಾವನಾತನೆ
ಮ್ಯಾಡನು ಶಿವ ಶಿವ ಕಾದಿ ಗೆಲಿದೆವ್ಯ ಬಲಕೆ ನವೋ ಯೆಂದ || ಇ

ಕಾಳಿಕೂಟಿನ ತೊಣಿಯೋ ಮಾರಿಯ
ಗೂಳೆಯವ್ಯೋ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಗಂಟಲ 1
ತಾಳಿಗೆಯೋ 2 ಭ್ಯೇರವನೆ ಧಟ್ಟೋ ಜವನೆ ಜಂಗುಳಿಯೋ |
ಕಾಲರುದ್ರನೆ ಸೋಸಲ ವಹ್ನಿ
ಜ್ಯೋಲೆಯೋ ಕೌರವನೆ ಸೇನಾ
ಜಾಲಪ್ರೋ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆನುತೆ ಹೆಡಳಿದನು ಸುಕುಮಾರ || ೬

ಸಾರೆ ಬರಬರಲಿವನೆ ಮನವ್ಯ
ಭ್ಯಾರಿಸಿತು ವ್ಯುಮುಖಿದು ರೋಮವಿ
ಕಾರ ಮಿಗೆ ಕಾಹೇರಿತವರುವವತಿಗಿಗೆ ನಡುಗಿ |
ಭೂರೀಭಯುತಪದಲಿ ತಾಳಿಗೆ
ನೀರು ತೆಗೆದುದು ತುಟಿಯೋಗಿ ಸುಕು
ಮಾರ ಕಣೆ ವ ಸೀಯೆ ಕೈಯಲಿ ಮುಂಚ್ಚಿದನು ಮುಖವ || ೭

ಹಾಸಿದ ಮಾರಿಯ ಕಟ್ಟಕದಲಿ ಕುಳಿ
ನುಸುಳಿ ಬದುಕುವ್ಯದೆ ಬ್ಯಾಜನ್ನಳೆ
ಯೆಸಗೆದಿರು ತೇಜಿಗಳ ತಡೆ ಜವ್ಯುಟ್ಟಿಗೆಯನು ಬಿಸುಡು |

1 ಜೆ. ಎಂ. ಯ, ಕ. ೩.

2 ಪಾಳೆಯವ್ಯೋ, ಕ. ೩.

ಮಿನುಕೆಬಹುದೇ ಪ್ರಾಯಕಾಲನ
ಮುನುಕೆನುಗಿವವರಾರು ಕಾರವ
ನಸಮಬಲನ್ನೆ ರಥವ ಮರ್ಜಣ ಪುರಕೆ ಬೇಗೀದ ॥

ಬ್ರಹ್ಮನ್ನೆಂಬು ಉತ್ತರಸಿಗೆ ಧೈಯವನ್ನು ಹೇಳಿದು
ಎಲೆ ಕುವೊರಕ ವೊದಲಜುಂಬಿನ
ದೊಳಗೆ ಹೆಲು ಹೋಡಂತೆ ಕಾಳಿಗೆ
ದೊಳಗೆ ಬೆರಸದ ಮುನ್ನ ಹಿಡಿದ್ದೆ ಸಮರಭೇತಿಯನು !
ಅಳುಕಳಾಗದು ನಿಮ್ಮೆ ತಂದೆಯ
ಕುಲಕೆ ಕುಂದನು ತಾರದಿರು ಮನ
ಗೆಳವಿನಲಿ ಕಾದೆನುತೆ ರಥವನು ಜರಿಸಿದನು ಪಾಥ್ರ ॥

ಸಾರೆಬರಂಬರಲವನ ತನು ಮಿಗೆ
ಬಾರಿಸಿತು ವ್ಯುಮುರಿದು ರೋಮುವಿ
ಕಾರದಲಿ ಕಾಜೇರಿತವಯವ ನಡಗಿತಡಿಗಿಗೆ ।
ಭೂರಿಭಯತಾಪದಲಿ ತಾಳಗೆ
ನೀರುದೆಗೆದು ತುಪೆಯೋಣಗೆ ಸುಕು
ವೊರ ಕಣ ವೇ ಸೀಯೆ ಕರದಲಿ ಮುಚಿ ದನು ಮುಖವ ॥ ೧೦

ಫಕೆ ಸಾರಥಿ ರಥವ ಮುಂದಕೆ
ನೂಕಿ ಗಂಟಲ ಕೊಯ್ಯೆ ಸುಡುಸುಡು
ಕಾಕಲಾ ಕಣೋ ಡೆಯುತಿದೆ ಕಾಣಾ ಮಹಬಲವ ।
ನಾಕನಿಳಯರಿದು ನಿನಗೆ ವಿ
ವೇಕವೆಳ್ಳು ನಿತಿಲ್ಲಲಾ ತೆಗೆ
ಸಾಕು ವಾಫೈಯ ಮರ್ಜ ಸೆಳೆ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹೆಂದ ॥

ನುಡಿಯ ಕೇಳದೆ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂ
ಟಡಿಯ ನಜುನ ರಥವ ನಡಿಸಲು
ಹಿಡಿದಬಿಲ್ಲಂಬಿಗಳು ಬಿದು ವು ಕ್ಷಯ ನರತೆಗೆದ ।

ಹ್ಯಾಡಿ ಹಯವನಿಜೀಗಾಣ ಸಾರಥಿ
ಸುಡಿವವರು ನಾವು ಹಗೆಗಳೇ ನಿ
ನೋಂದೆಯರಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿದ್ವೈಹಿತಿ ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ || ೧೩

ಎಂದೊಡಜುರ್ನ ನಗುತೆ ರಥವನು
ಮುಂದೆ ನಾಶ್ಚೇತ್ತಿದಿಯ ನೂಕಲು
ಕೊಂದನ್ನೇ ಸಾರಥಿ ಯೆನುತೆ ಸಂವರಿಸಿ ಮುಂಜೀಂಗ |
ನೆಂದು ವೇಳ್ಳನೆ ರಥದ ವೊದಲಿಗೆ
ಬಂದು ಧುಂಬಿಕ್ಕಿಂದನು ಬದುಕಿದೆ
ನೆಂದು ನಿಖೋಟ್ಟಿರುತ್ತಿದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮೆಂಡೆಯಲಿ || ೧೪

ನೋಡಿದನು ಕಲಿಪಾಫ್ರ್ನ್-ನೀ ಕೇ
ಡಾಡಿ ಕೆದಣಿದ ಕೇಶದಲಿ ಕೆ
ಟ್ಯೂರ್ಮತಿರಲೆ ಪಾಪಿ ಹಾಯ್ದನು ಹಿಡಿಯ ಬೇಕೆನುತೆ |
ಕೊಡೆ ಸೂತೆಯೋಳಟ್ಟು ಲಿಳಿಯ
ಲಾಲ್ ಕಿತ್ತಿನತೆ ಕಾಸಿದ ನತ್ತ ಲು
ನೋಡಿ ಕೌರವಸೇನೆ ಕೆಡೆದು ನಗೆಯ ಕಡಲೋಳಗೇ || ೧೫

ಎಲೆಲೆ ಕಾದಲು ಬಂದ ವೀರನ್
ಬಲುಹ ನೋಡಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಬೆಂ
ಬಳಿಯಲಟ್ಟು ವ ವೀರನಾರೋ ದಿಟ್ಟನವನಹನು |
ತೀಳಿಯಲರಿದವನಾವನೋ ವೆ
ಗ್ರಾಂಯನಹ ನಾಕಾರದಲಿ ನೆಣಿ
ಘುಲುಗುಣನ ಹೋಲುವನೆನುತೆ ಗಜಬಜೀಸಿತರಿಸೇನೆ || ೧೬

ಕ್ಷಿತ ಸಾರಥಿಯಳಿಯಲಿ ಮಿಗು
ವಾತನುತ್ತು ರನಜುರ್ ನಂಗೀ
ಸೂತತನವೆತ್ತಲು ನಪುಂಸಕ ವೇಷ ತಾನೆತ್ತು |

ಕ್ಷತಿತನಜ್ಯು ನನಾಗಲಾ ಪುರು
ಹೊತನಾಗಲಿ ರಾಮನಾಗಲಿ
ಯೂತೋಡಿ ಶಿವನೆನು ಬರಲಿಯೆಂದನು ಶಾತಿಯಲಿ ಕಣಣ || ೮೬

ಇತ್ತುಲಜ್ಯು ನನುತ್ತು ರನೆ ಜೀಂ
ಬತ್ತಿ ದನು ನಿಲು ಹೋದಿಯಾದರೆ
ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವನು ನಿಲ್ಲು ನಿಶ್ಚೈನಲು |
ಮಿತ್ತು ಸೋ ಸಾರಥಿಯೋ ಪಾಪಿಯ
ನೆತ್ತುಳಿಂದವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನೆ
ನುತ್ತೆ ಮರಳಿಯೆ ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವವರಿದ || ೮೭

ಇಟ್ಟಿಂಸಿ ನರ ನೂಣಂಹೆಜೆ ಯೋ
ಇಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದನಿದೇನ ಮಾಡಿದೆ
ಹಂಟೆದೆಯೋ ಕಾದರಕೆ ಬಾಹುಜಬೀಜವೋ ಮೇಣಾ |
ದಿಟ್ಟತನ ಮಿಗೆ ಹೆಂಗಳಿರಲಿ
ಹೊಟ್ಟು ಗುಟ್ಟಿದೆ ಹಂಗಳಿರಲಿ
ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡೆ ದುರಾತ್ಮ ಮುಖಿಬೆ ವಿರಾಟನನ್ನೆಯವ || ೮೮

ಹಲಗಿರಿದು ಭಾಯೋಳಗೆ ಬೆರೆಳ್ಳಿ
ನಿಳಂಹಿ ತಲೆವಾಗಿದನು ಸಾರಥಿ
ಕಳಂಹಿ ಕಳಿಯ್ಯೆ ನಿನ್ನ ಬಸಿರಿಲಿ ಮರಳ ಬಂದವನು |
ಕೊಳುಗುಳಿದೊಳೇಯೋಡ್ಡ ಮುಖಿನ
ಗಳಕೆಯುಂಟೇ ಲೋಗರಿಂದವೆ
ಕೊಲಿಸದಿರು ನೀಂ ಕುತ್ತಿ ಕೆಡಹು ಕಂತಾರಿಯಿದೆ ಯೆಂದ || ೮೯

ಮನದೊಳ್ಳೂಡಲೊಡೆವೆಂತೆ ನಗುತ
ಜ್ಯಾನನು ಗಜಜ್ಯಿದನೆಲವ್ವೋ ಸಭೈಯಲಿ
ವನಜಮೆಣಿಯರ ಮುಂದಿ ಸೋರಹಿದೆ ಭಾಯ್ಯಿಂ ಬಂದಂತು |

ಅನುವರದ್ದೊಳ್ಳೇನಾಯ್ತ್ವ ರಿಪ್ತುವಾ
ಹಿನಿಯನಿಜಿಯಾದೆ ನಾದನರಿಯವ್ಯೋ
ಲೈಸೆ ನೀ ಹಲಗಿರಿಯೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಕಾಮ ನಡೆ ಯೆಂದ ॥ ೨೦

ಹೈವ ಬೇಡಾ ವೀರರೀಪರಿ
ಜೀವಗ್ಭೂರ ಪಥವ ಹಿಡಿವರೆ
ಸಾವಿಗಂಜಾವೆವೇ ಸಪ್ತಂಸಕರೀವ್ಯೈ ನೋಡೆನಲು ।
ನೀಪ್ತ ವೀರರು ಸೆಣಿ ಸಪ್ತಂಸಕ
ರಾಪ್ತ ಸಾವರಲ್ಲ ಲೋಕದ
ಜೀವಗ್ಭೂರಿಗಾವ್ತ ಗುರುಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ ॥ ೨೧

ಹಣುಕನೇ ನೀನೆಲವ್ಯೋ ರಾಯರೋ
ಉಜ್ಜುವದೊರೆ ನಿಮು ಯ್ಯೈ ನಿನಗಿಂ
ವಿಷಿವ ಮೆಂಬಿವೆಸರವಲೂ ಜವ್ವನದ ಧರಭರವೆ ।
ಸರಿಗಳೆಯಂದಪಕ್ಕಿತ್ತಿರ್ ರವಿಶಿ
ಮುಣಿದು ಬೀಜ್ಞನ್ನು ಬಿರ ವೆಲೆನರ
ಗುಖಿಯೆ ನಡೆ ಕಾಳಿಗಕೆನುತೆ ಹಿಡಿದಿಳಿದನುತ್ತರನ ॥ ೨೨

ಕೊಳುಗುಳಂದೊಳ್ಳೋಡಿದೊಡೆ ಹಜ್ಜೆ ಗೇ
ಫಲ ಮುಹಾಪಾತ್ಕಕ್ವ ಮುಂದ
ಎಂಳು ಲಿದು ಹಜ್ಜೆ ಯನಿಡಲು ಹಜ್ಜೆ ಗೆಯಶ್ವಮೇಧಫಲ ।
ಅಳಿದನಾದೊಡೆ ದೇವಲೋಕದ
ಲಲನೆಯರು ತೊತ್ತಿರು ಸುರೇಂದ್ರಸು
ನೆಲನನುಷ್ಣಿಸುವನು ವೀರಸ್ವಗ್ರಾವೆಹುದೆಂದ ॥ ೨೩

ಧುರದೊಳ್ಳೋಡಿದಪಾತ್ಕವೆ ಭೂ
ಸುರರು ಕಳಿದಪರಶ್ವಮೇಧವೆ
ಧರಣಿಯಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿಯೆ ಮಾಡಲಹುದೆನಲು ।

ಸುರರ ಸತೀಯರನೊಲ್ಲಿ ವೇಮುಗೆ
ಮೈ ರಮನೆಯ ನಾರಿಯರೆ ಸೂಕೆ
ಮೈ ರ ಶುತ್ತನವೆಮಗಿಂದ್ರಪದ ನೀರ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ ॥ ೨೪

ಆಳ್ಳೊಳ್ಳೊಡ್ಡುಳ್ಳಿವನೆನು ತೋರಿಯ
ತೋಳುಗಳ ಹೊತ್ತನನು ಮನೆಯಲಿ
ಸೂಳಯರ ಮುಂದುಲಿದು ಭಾಷ್ಯಾಗೆಡೆದು ಬಂದಿಗೆ ।
ಕೋಲನಿಕ್ಕಿದೆ ಗಾಯಾವಡೆಯದೆ
ಕಾಲವೇಗವ ತೋಳಿದೊಡೆ ನಿಂ
ನೋಲಗದೊಳೆಂತಕಟ ನಾಳದೆ ಕುಳತಿಹೆಯೊ ಎಂದ ॥ ೨೫

ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡಾನಾಚಿಕೆಗೆ ನೆಣಿ
ಕುತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಗಾದೆಯ
ನಿತ್ತ ಹೊದಿ ಸಬೇದ ನಾವಾಜುವೆನ್ನ ಕಾಳಗಕೆ ।
ತೆತ್ತಿಗನು ನೀರಿನಿತನಂತಿರೆ
ವಿತ್ತ ವಹರೇ ನಿನಗೆ ಬೇಡಿದು
ದಿತ್ತ ಸಲಹಾವೆನೆನ್ನ ಕೊಲಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ ॥ ೨೬

ವಳತವನು ವಾರುವನ ಮುಕ್ಕಾ
ವಳಯಲಂಕಾರವನು ಗಜವನು
ಲಲನೆಯರ ನಾನಿಸಿ ಕೊಡುವೆನು ರಾಜಭವನದಲಿ ।
ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳ ಯೆಮ್ಮೆ ಬೊಪುನು
ಸಲಹಿದೊಡೆ ಕ್ಕುಯೊಡನ ತೋಳಿದೆ
ಕಳುಮನವಲೂ ನಿನ್ನದೆಂದರೆ ಪಾಠ್ಯನಿಂತೆಂದ ॥ ೨೭

ಬಡಲು ಕಿಡುವುದು ನಾಳ ನಾಡಿದು
ಪ್ರೋಡವಿಯುಳ್ಳನ್ನ ಬರ ಲೋಕದೊ
ಳಡಗದಿಹುವಪಕ್ಕಿತಿ ಕ್ಕಿತಿಗಳೆಂಬುವಿದು ನಿರುತ ।

ಸುಡಲಿ ಜೀವನದಾಸೆಯನು ಕಿಡು
 ಪ್ರೋಡಲ ಭುಕ್ತಿ ಯ ಭೋಗಕೋಸುಗ್
 ಕಿಡಿಸಬೇಕಿಡಿಪರದ ಗತಿಗಳನೆಂದನಾಪಾಥ್ ॥   ೨೮
 ಶ್ರೂಡವಿಪತ್ತಿಗಳ ಬಸಿಲು ಬಂದಿ
 ಯೋಡಲ ಕಂಕು ಲಿತೆಯಲಿ ಕಾಳಗ್
 ದೆಡೆಗೆ ಬಾರದರಿಲ್ಲ ಭೂತಭವದ್ವ್ಯವಿಷ್ಯದಲಿ ।
 ಸುಡಿಯಲಹುದೇ ಬಂಜೆ ಸುಡಿಯನು
 ಸುಡುಸುಡೆಲಪ್ರೋ ರಾಜಬಾಹಿರ
 ನಡೆ ವರೂಧಿದ ಹೊರೆಗೆ ಕಾದಲು ಬೇಡ ಬಾಯೆಂದ ॥   ೨೯
 ಕಾದುವನು ಮಾಜೋಡ್ಡಿನಲಿ ನಿ೯
 ಜೋಡಿಸನ್ನ ಯ ರಥವನಕಟ್ಟಾ
 ವಾಡವನು ನೆರೆ ಮಾಲು ಸಾರಧಿಯಾಗು ಸಾಕೆನಲು ।
 ಆದಿಯಲಿ ನಿ೯ನಾವರಾಯರ
 ಕಾದಿ ಗೆಲಿದ್ದೈ ಹುಲುಬ್ಬಹನ್ನು ಳ
 ಯಾದ ನಿನಗೀಕಡನ ನಾಟ್ಯದ ವಿದ್ವೈಯಲ್ಲೆ ಂದ ॥   ೩೦
 ಎನ್ನ ಯೋಂದಿಗರಾಜಸ್ವತ್ತರಿ
 ಗಿನ್ನ ವೋಗಸಲು ಬಾರದಿದೆ ನಿ೯
 ನೆನ್ನ ಸಾರಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ ಬಲವ ಗೆಲುವೆಯಲಾ १ ।
 ಅನ್ನ ಯರ ಮನಗಾಂಬರಲ್ಲದೆ
 ತನ್ನ ತಾ ಮನಗಾಂಬರೇ ಈ
 ಗನ್ನ ಗತಕವ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳುಹೆಂದ ॥   ೩೧
 ಎಲವ್ವೋ ಸಾರಧಿಯಾಗು ಬಾ ಬಿಡೆ
 ಗಳಹಿದರೆ ಕಟವಾಯ ಕೊಯ್ಯೆನು
 ಗೆಲುವೆನೀಪ್ರತಿಭಟನಿಕಾಯವ ನಿನ್ನ ಸಾಹ್ಯಿಯಲಿ ।

ಇತ್ತಕ್ಕ ನೀ ನಗು ನಡೆ ಯೆನುತ್ತೆ ಪರ
ಬಿಳಭಯುಂಕರನುತ್ತರನ ಹೆಡ
ತಲೆಯ ಹಗರ್ನೋಳಾಕ್ಕಿ ತಂದನು ರಥವನೇರಿಸಿದ || ೫೨

ನಡೆಗೋಳಿಸಿದನು ರಥವ ಮುಂದಕೆ
ನಡಿಸಲುತ್ತರ ಸುಡಿದ ಸಾರಧಿ
ಕಿಡಿಸದಿರು ವಂಶವನು ರಾಯನ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರಿಲ್ಲ |
ಬಿಡು ಮಹಾಹವೇನಗೆ ನೋಕದು
ತೊಡೆಯದಿರು ನೋಸಲಕ್ಕುರವ ನೀ
ನೊಡೆಯ ಕಂಕರಾಗಿಹವೈ ನಾವಿಂದು ವೊಡಲಾಗಿ || ೫೩

ಹೇಡತನ ಬೇಡಲಪ್ಪೊ १ ರಣದೋಳ
ಗೋಡಿಸುವೆ ನಹಿತರನು ಹರಣವೆ
ಹಾಡಿಸುವೆ ನಂತರನ ನಗರಿಗೆ ಥಟ್ಟುನೊಡೆಹಾಯ್ಯಾ |
ಕೋಡದಿರು ಕೊಂಕದಿರು ಧ್ಯೇಯವೆ
ಮಾಡಿ ಸಾರಧಿಷ್ಯಾಗೆನುತ್ತೆ ಕಲಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡುಯ್ಯಾನು ಸಮಿಂದ ಶಮಿಯ ಹೊರೆಗಾಗಿ || ೫೪

² ಇಡರಿಬು ರು ರಥವ ಬನ್ನಿಯ
ಬಾಳಿನಿ ಕೈಯುಗಿದಜ್ಞಾನನು ಕರ
ತಳವೆ ನೆಗೆಹಿ ಸುರೇಂದ್ರಯಮನರುಣಾದಿಗಳಗೆಳಿಗಿ |
ಕಳದಿವಳ್ಳೂತವನು ಕೈ ಪೆಯಲಿ
ಸಲಿಸಬೇಂದು ಕೈದುಗಳನೆಂ
ದುಲಿದು ನೇವುವ ಪಡೆದು ಬಟಕುತ್ತರನೋಳಂತೆಂದ || ೫೫

ಮರನ್ನೇರಿದರೋಳಗೆ ಪೊಂಡವ
ರಿರಿಸಿ ಹೋದರು ಕೈದುಗಳ ನೀ
ಹರಣಭರಣಕ್ಕೆವೆಗಳಲಿ ತೆಗೆದೆನಗೆ ನೀಡೆನಲು |

1 ಹೇಡತಾಗಿರೆಲಪ್ಪೊ, ದು. 2 ಈ ಪದ್ಯವು ಕೆಲವು ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅರಸುಮಕ್ಕಳು ಮುಟ್ಟುಲನುಷಿತ
ಮರದ ಸೇಲಣ ಹೊನಿದೇನ್ನು
ವರಬೃಜನ್ನಳ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸವ ಸನಗೆ ಹೇಣಂದ || ೪೫
ಇತ್ತ

ಹೊಂಗೆ ತೋಗಲೊಳು ಬಿಗಿದು ಕೆಲಬಲ
ನಜ್ಞಿಯಂತಿರೆ ಪಾಂಡುನಂದನ
ರುಜುವಕ್ಕೆದುವ ನಿರಿಸಿದರು ಹೊನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯೆನಲು |
ಸೆಱಗನಳವಡೆ ಸಿಕಿ ಭೀತಿಯ
ತೋಂಡಿದು ತುದಿಮರನೇಶ್ವಿ ನೇಣಿ ಇ
ಹಣಿದು ಕ್ಕೆದುವ ಕಂಡು ಮಿಗೆಯಂಜಿದನು ಭುಯಹೊಯ್ದ || ೪೬
ಇತ್ತ

ಕಾಳಭುಜಗನೋ ಇಡ ನ್ನೋ ಶರ
ಜಾಲನ್ನೋ ಕಲ್ಪಂತವೆಹ್ಲಿ
ಜ್ಯಾಲೆಯೋ ಕ್ಕೆದುಗಳೂ ಕಾಲಾಂತಕನ ದಾಡಿಗಳೂ |
ತೋಳು ಧರಿಸುವೆಂಡರಿದು ನೋಡಿದೋ
ಡಾಲಿಯುರೆ ಬೆಂದುಪ್ರ ಬ್ಲಿಂನ್ನಳ
ಕಾಳು ಮಾಡಿದೆ ಕೊಂಡಿಯೆನುತೋರಂತೆ ನಡುಗಿದನು || ೪೭
ಇತ್ತ

ಹೊಗರ ಹೊರಳಿಯ ಹೊಳೆಹು ಬಾಯ್ದ
ರೆಗಳ ತಳಪದ ಕಾಂತಿ ಹೊನಾಳ್ಳಿ
ಯುಗದ ಬಳಳಳಪ್ರಭು ಶರೈಷಿದ ನಯದ ಗಂಗಾಹಿಕೆ |
ರ್ಯಾಗರ್ಯಾಗಿಸಿ ಕಣ್ಣಿಂಬಿ ಕ್ಕೆಗಳ
ಮುಗಿದು ಸಾರಧಿಗೆಂದ ನೆನ್ನನು
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತಂದೆ ಸಿಲುಕಿದೆ ತಸ್ತಿ ಸೀವೆಯಲಿ || ೪೮
ಇತ್ತ

ತುಡುಕಲತುದೇ ದೋಪಿ ಜಾವಿನ
ಕೊಡನ ನೆನಗಿದು ಕ್ಕೆದುವೇ ಬಿತ
ಸಿಡಿಲು ಡಾವಣಿಯಾಗಿ ಯಿದೆ ಕ್ಕೆಯಿಕ್ಕುಲಂಜಾವೆನು |

ಬಿಡಿಸು ಸಾರಧಿ ಯೆನ್ನು ನನೆ ಘಡ
ನಡುಗೆದಿರು ಘಲುಗೆಂಣನ ನೆನ್ ಕೈ
ದುಡುಕು ಕೈವೆಕುಡು ತೆಗೆ ಸಾಕಂದನಾಪಾಥ್‌ || ೪೦

ಎನಲು ನಲವೇಷ್ಟಿದನು ತನ್ನ ಡು
ಮನಕೆ ಧೈರ್ಯವ ಪೂಡಿಕೊಂಡನು
ನನೆದು ನೋಡುವನೆಂದು ಪಾಠ್‌ನ ನನೆದು ವ್ಯಾರಾಟ |
ತನುಪ್ರಭಾಕ ತಲೆದೋಽಣಲಿಂದ್ರನ
ತನಯನನು ಮನವ್ಯಾಲ್ಯಾ ವಂದಿಸಿ
ಫೈನತರದ ಗಾಂಡಿವವನು ಕೈದುತುಕಲನುವಾದ || ೪೧

ಉಲಿದು ಸತ್ಯವೀದೋಳೈಕಿ ಕಾಯವ
ಬಲಿದು ತಕ್ಕಿ ಯೋಳೈತ್ತಿ ಬೆವರುತೆ
ಬಳಲಿ ನೀಡಿದ ನಜರ್‌ನನೆ ಕರತಳಕೆ ಗಾಂಡಿವವ |
ಬಲಪ್ರಾಣಿನಿಂದೋಡೋತ್ತಿ ತೆಗೆತೆಗೆ
ದುಳಿದ ಬಿಲಿಳ ನೀಡಿ ಮರನನು
ಮೆಲಗಿ ಛಗೆಯಿಂದಳ್ಳಿಹೊಯ್ದು ಕುಮಾರ ನಿಂತೆಂದ || ೪೨

ಗಿರಿಯನೆತ್ತುಲು ಬಹುದು ಬಿಲುಗಳ
ತೆರಳಿಂಜುವೋಡಾಜಿನು ಬ್ರಿಂಣನ್ನುಳ
ಧರಿಸಲಾಪ್ಯ ನೀ ಸಮಭ್ರಂಸು ನಿನಗೆ ನವೋಯೆನುತೆ¹ |
ಸರಳ ಹೊದೆಗಳ ದೇವದತ್ತವೆ
ಪರಶುತೋಮರಕುಂತವನಿಸಮು
ದಗ್ಗರ್ಗದಾದಂಡಾದಿಶಸ್ತ್ರಿವ ತೆಗೆದು ನೀಡಿದನು || ೪೩

ಹೇಣ ಸಾರಧಿ ಬಿಲ್ಲಿದಾವನೆ
ತೋಳಿಗಳವೆದುಪ್ರದು ಮಹಾಶರ

¹ ಶರಣಿಸುತೆ, ಖ. ರು.

ಜಾಲ ಬೆಸಕ್ಕೆದಪ್ಪವಿದಾರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲುಗಳು १ |
 ಕಾಳಗದೊಳವೆ ನಾರು ಹಿಡಿವರು
 ಮೇಲುಗೈದುಗಳಾರಿಗೆ ಕ್ಕೆ
 ಮೇಳವಿಸುವುವು ಮನದ ಸಂಕಯ ಹಿಂಗೆ ಹೇಳೆಂದ || ४४

ಇದು ಕಣಾ ಗಾಂಡಿನ ತಾನೆಂ
 ಖುದು ಮಹಾಧನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆದು ಬಳತೆ
 ಕಿದು ಯಾಧಿಪ್ಪಿ ರಚಾಪವೀಧನು ಭೀಮಸೇನನೆದು |
 ಇದು ನಕ್ಕುಲಕ್ಕೆ ಶೀಂದಂಡ ಬಿಲು ತಾ
 ನಿದುವೆ ಸಹದೇವನದು ಭಾರಿಯ
 ಗದೆ ಯಿದನಿಲಜನದು ಕ್ರಿಂತಿಯ ಬಾಣವಿವೆ ಎಂದ || ४५

* ಅವರವರ ಬತ್ತ ಳಕ್ಕೆಯನು ಇತ್ತ
 ಪವನು ಶರವನು ಕಂಬುಖಡವೆ
 ಕವಚವನು ಸೀಸಕವ ರಥವನು ಬಿರುದ ಲಕ್ಕೆಯವೆ |
 ವಿವಿಧಶಸ್ತ್ರಿ ಸ್ತ್ರೀವನು ಘಲುಗುಣ
 ವಿವರಿಸಲು ಬೆಣಗಾಗಿ ಸಾರಧಿ
 ಯಿವನು ತಾನಾರೆಂದು ಮತ್ತು ಗ್ರಿನ ಸೂನು ಬೆಸಗೊಂಡ || ४६

¹ ಕ್ಕೆದುಗಳು, ಕ. ಜ.

* ಈ ಪದ್ಯವು 45-46ನಯೆ ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತಾದಲ್ಲಿದೆ.

ವ್ರಣದ ಬಂಧದ ಜಿಗಿಯ ರುಧಿರಾ;
 ರುಣದ ರೌದ್ರವ ವಾಣಿಕದ ಕೇ
 ವಣದ ವುತ್ತಿನ ನೀಲ ವ್ಯಾಡಯಗೆ ನೀಸೆಯುತ್ತಿಂ |
 ರಣವಿಭಯ ಘಲುಗುಣನ ಬಿಲ್ಲಿದು
 ಮಣಿಯದು ಸುರಾಸುರಿಗಿದು ತಾ
 ಘನ ನಿರ್ಣಿಕೆಸು ಮತ್ತು ಸುತ ಎಂದನು ಧನಂಜಯನು ||

ಆರು ನೀ ಸಜ್ಜಾನನ್ನೊ ನಕ್ಕಲನ್ನೊ
ಮಾರುತನೆ ಮಗನ್ನೋ ಯಂಧಿಪ್ಪಿ ರ
ವೀರನ್ನೋ ಸಹದೇವನ್ನೋ ಹೇಳಿವರ ಭಾಂಧವನ್ನೋ |
ಧೀರ ಹೇಷ್ಟೈ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು
ಕಾರುಣಿಕ ವಿಸ್ತೃತಿನು ಪಾಂಡುಕು
ಮಾರುತಯಂಧತೆಯು ನೀನೆಂತಹಿಯಂಬಹುದೆಂದ || ೪೩

ಅದೊಡಾನಜ್ಜಾನನ್ನು ಭಾಣಿಸಿ
ಯಾದ ವೆಲನು ಭೀಮ ವರಯತಿ
ಯಾದ ಕಂಕನು ಧರ್ಮಸ್ತಕ ರನು ನಿಮ್ಮ ಗೋಕುಲವೆ |
ಕಾದವನು ಸಹದೇವ ರಾಪ್ರತ
ನಾದವನು ನಕ್ಕಲನು ವಿಳಾಸಿನಿ
ಯಾದವಳು ಸೈರಂದ್ರಿ ಯೈವರ ರಾಣಿ ಕೇಳಂದ || ೪೪

ಅಹುದು ಬುಡಕೇನುಣಿದವರಿಗ್ಗೆ
ಮಹಿಮೆ ತಾನೆಲ್ಲಿಯದು ಕಾಣಲು
ಬಹುದಲಾ ಜೀವಿಸಿದೂಡತಿಯವನು ಮಾಡೇವ |
ಗಹನ ಮಾಡದೆ ನುಡಿದ ತಪ್ಪಿನ
ಬಹುಳತೆಯ ಭಾವಿಸದೆ ತನ್ನ ನು
ಕುಹಕಿ ಯಿನ್ನದೆ ಕಾಯಬೇಕೆಂದಂಫ್ರಿಗೆಜಿಗದನು || ೪೫

ಮಾಳಿಯನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ನಿನ್ನಯ
ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲಿ ನುತೆ ಘಲಂಗುಣ
ಬೋಳವಿಸೆ ಬುಡಕೆದ್ದ ಕೈಮಂಗಿದೆಂದನುತ್ತರನು |
ಭಾಲಕನ ಬಿನ್ನ ಹವ ನೋಂದನು
ಕೇಳಬೇಹುದು ನಿನ್ನ ದಶನಾ
ಮಾಳಿಯನು ಹೇಳ್ಣಲ್ಪಮರಿಯನು ತಿಳಂಹಬೇಕೆಂದ || ೪೬

¹ ರಾಣೈವಾಸವೆಮಗೆಂದ, ಕ.

१ ಎನ್ನು ನನ್ನನಗುತ್ತಜ್ಞನನ್ನು ಫಲು
ಗುಣ ಧನಂಜಯ ಜೀಪ್ತು ಸಿತವಾ
ಚನೆ ವಿಜಯ ಬೀಭತ್ಸು ಪಾಂಥ ಶಿರೀಷಿ ಮೊದಲಾದ ।
ವಿನುತಕ್ಕ ಷ್ಟು ನು ಸವ್ಯಸಾಚಿಗೆ
ಳಿನಿಪವೆಸರ್ಯಂಟೆನುತೆ ಪುನರಪಿ
ತನಗೆ ಬಂದಂದವನೆ ವಿಸ್ತುರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ' ॥   ಅ೯

ನಂಬಿದಿನು ಲೋಸಾಗಿ ನಿಜಕೆ ಯು
ವಿಂಬಾಗೊಂಡು ಪಾಂಥ ನಿನೆಗೀ
ಡೊಂಬಿದೇಕ್ಕೆ ಹುಲುಬ್ಬು ಹನ್ನೆ ಳತನದ ಬಲುರೂಪು ।
ಅಂಬುಜಾಕ್ರಂ ಸಾಹಸಪ್ರತಿ
ಬಿಂಬವಲ್ಲಾ ನೀನು ನಿನ್ನ ವಿ
ಡಂಬಿಸಿದ ರೂಹಿಂಗೆ ಕಾರ್ಣಾವೇನು ಹೇಣೆಂದ ॥   ಅ೧೦

ಇದು ಕಣ್ಣಾ ಧರ್ಮಾಜನ ಸತ್ಯ
ಭ್ಯಾದಯಕೊಂಡು ಪುರ್ವಶಿರು ತಾ
ಪದಲಿ ಬಂದಂದು ಹೊತ್ತು ನೂಕಿದಿನೊಂದುವತ್ತೆ ರಣ ।
ಇದಕೆ ನಲ್ಲೆಕ್ಕೂ ಇಡಾಯ್ತ್ವು² ನಿವಿ
ಫೈದಲಿ ದಾಂಟಿದೆ ವವಧಿಯನು ನೆ
ಮುದಟತನವನು ಭೃತಿ ಯಿಲ್ಲರೆ ನೋಡು ನೀನೆಂದ ॥   ಅ೧೧

१ ಎಂಂತೆ ಜೀಪ್ತು ಫಲಾಗುಣನ
ಜ್ಞಾನದ್ವಾರಂಜಯ ಸವ್ಯಸಾಚಿಯು
ಫೈನಿಜಯ ಬೀಭತ್ಸು ಪಾಂಥ ಶಿರೀಷಿ ಸಿತವಾಹ ।
ಎನಿಷ ನಾವಾವಣಿಯ ಮುನ್ನಿನ
ವಿನುತಕ್ಕ ಷ್ಟು ಭಿಧಿಯ ನುಸಿದ್ಧವು
ತನಗೆ ಬಂದಂದವನೆ ವಿಸ್ತುರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ॥

ಎಂದಿದ್ದ ಪದ್ಯಾಪ್ತ ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದು.

२ ನಿಜೆಕ್ಕೂ ಇಡಾಯ್ತ್ವು, ಟು ನೀಜೆಕ್ಕೋಡಾಯ್ತ್ವು, ಇಕ್ಕೆ ನಿಜೆಕ್ಕೂ ಇಡಾಯ್ತ್ವು. ಜ.

ಬಳಯ ನುಗೋತ್ತಿದನು ಕೌರವ
 ಬಲದ ಗಂಟಲ ಬಳಯ ಮುಖಿವನ್ನೊ
 ಯಲಫೈಸಾಹಿನೆ ಪಟಯನುಷ್ಟ್ಯನು ಮಲ್ಲಗಂಟಿನಲಿ ।
 ತಲೇನೆವಿರ ಹಿಣಿಲಿಜಿದು ತಿಳಕವ
 ಗೇಲಿದು ಕಿಗ್ಗಿಟ್ಟನ ಕರಾರಿಯ
 ಹೊಳವೆಗೋಂಡೆಯ ವೆಂಜಿಯೆ ಗಂಡಪದನೆನು ಕೃಕೊಂಡ ॥ ೫೪
 ತೇರ ತೆಗೆದನು ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ
 ವಾರುವಂಗಳ ಹೂಡಿದನು ಕೆಪಿ
 ವಿರ ನೆನೆಯಲು ಬಂದು ಮುಂತಿಸಿದನು ರಥಾಗ್ರಹೋಳು ।
 ಬಾರು ಸೀಸಕ ಜೋಡು ಕುಲಿಸದ
 ಸಾರಕವಚವ ಬಿಗಿದು ಬೋಬ್ಬಿಯ
 ಭಾರತೀಯು ಮಿಗೆ ಧನುವ ಕೊಂಡನು ತಿರುವನೇರಿಸಿದ ॥ ೫೫
 ರಾಯ ಧಮ್ಮಜ ಬಾಳುಗೆನೆತಿ ನಿ
 ಜಾಯುಧಂಗಳಿಗೆಣಿದನು ¹ ಸುರ
 ರಾಯನಂದನ ನಲವಿನೋಳು ಗಾಂಡಿವವ ಜೇವಡೆದು ।
 ರಾಯಗುವರನ ಸೂತತನದ ವಿ
 ಡಾಯಿ ಯಾಜಿಯಲು ಬಹುದೆನುತೆ ಸಮು
 ರಾಯತ್ವಸ್ತು ನು ಸಾಫ್ರ ಮೈದೋಜಿದನು ಪರಬಲಕೆ । ೫೬
 ಸಡಿಲ ಬಿಡೆ ವಾಷ್ಪಿಯನು ಜಿಮ್ಮೆದು
 ಪಡಿಗಿಗೆ ಗರುವಾಯ ² ತೇಜಿಗ
 ಅಂಡೆದುಢಿಳ ಯೆನ ಗಜಜು ಮಿಗೆ ಗಜಿಸಿದುವೆಳ್ಳಿ ಉದು ।
 ಕುಡಿ ನೋಷಿಯ ಕಟ್ಟಿವಾಯ ಲೋಳಿಯೋ
 ಅಂಡೆಲ ಸಂಜದ ನುಡಿಯ ಘೋಳು ಘೋಳು
 ಗುಡುವ ನಾಸಾಪುಟಿದ ಚ್ಯಾಂಕ್ರತಿ ಮಂಸಗೆ ಜಿಮ್ಮೆದುನ್ನ ॥ ೫೭

1 ಧದ ಗುರುವಿಂಗೆಂಗಿ, ಜ.

2 ಗತಿವಾಯ್, ಟ,

ಬುರಪ್ಪುಟದೊಳಾಕಾಶಭಿತ್ತಿಯ
ಬರೆವ ಪ್ರೋಲು ಸೂರಿಯನ ತುರಗವೆ
ಕರೆವ ಪ್ರೋಲು ಕೈಗಿಟ್ಟಿ ದುವ್ವಾಳಸುವ್ರೋಜಾಹವೆಕೆ ।
ಅರರೆ ಪೂತುರೆ ಹಯವನೆನೆತೆ ಇಂ
ಪ್ರೀಸಲೊಫಣೊಕಿದುವು ಕೆಂಧೂ
ಳರದೆ ನಭಕುಪ್ಪಾರಿಸಿ ರವಿಮಂಡಲವ ನಂಡಲೆಯೆ ॥

ಖ೪

ತೋಳುವಿಎಸೇನೆಯೋಳು ಕೌರವ
ನಾರು ಭೀಷಣ್ಣನದಾರು ಕೃಪ ತಾ
ನಾರು ದ್ರೋಣ ನದಾನ ನಶ್ವತಾಮು ನಾವಷನು ।
ಮೀರ ಹೇಣನಗಿಲ್ಲಿ ಕಣಾನೆ
ದಾರು ತಾ ಕಂಡಣಿಯೆ ನೆನಲಾ
ವೈರಿದಲ್ಲಿ ಪಾಥ್ರ ನಗುತುತ್ತ ರನೊಳಂತೆಂದ ॥

ಖ೫

ಉದಯದರೂಣನೆ ಕರುವ ಹಿಡಿದಂ
ದದೊಳು ವೋಜ್ಞವಿಯೋಳುಪ್ಪಾವ
ಕುದುರೆಗಳ ತೋಳತೋಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ಕೊಡನ ಹಣವಿಗೆಯು ।
ಗದಗದಿಪ ಮಣಿಮಯದ ತೇರಿನ
ಕದನಕೋಳಾಹಳನು ಗರುಡಿಯ
ಸದನಸರ್ವ ಜನನು ನೋಡ್ಯೇ ದ್ರೋಣ ನವ ನೆಂದ ॥

ಖ೬

ನವರತನಕೇವಣದ ರಥದತಿ
ಜವದ ತೇಜಿಯ ತೆಕ್ಕೆಗಳ ರೋ
ರವದ ರಾದ್ರಾಯುಧದ ಗಡಣದ ಇರಿಯ ಹಣವಿಗೆಯು ।
ಬವರಭ್ಯೇರವ ನಾದ ನೀತನು
ಶಿವಗೆ ಸದ್ಯ ಶನು ಸೂಸಲ ನಯನದೊ
ಳವನು ಜಿತಸಂಗ್ರಹ ನಶ್ವತಾಮು ನಿಸ್ಪೀಯು ॥

ಖ೭

ಲಲಿತರತ್ನಪ್ರಭೇಯ ತೇರಿನ್ನೂ
ಇಲಿವ ಬಹುವಿಧವಾದ್ಯರಭೇಸದ
ಕಳ್ಳಕಳ್ಳದ ಕಡೆಪರ್ವದಿಂದಳ್ಳಿಕ್ಕಿವ ತೇಜಿಗಳು |
ಲಳಿಯ ಉಡಿಯ ಲಗ್ಗೆಯೊಳ್ಳು ಸಮು
ತ್ವಳಪ ಬಿಲುಟೆಂಕಾರರವೆದೊಳ್ಳು
ತೊಳಗುವವ ಕೆಲಿಕಣ್ಣ ನತ್ತುಳಪರಾಕ್ರಮಾನಲನು || ೫೨

ಶಿರದೊಳವನಿಯ ಹೊಯ್ಯಾ ಲಳವಿಯೊ
ಇಲಿರಿ ಮನಗೆಲುಬ್ಬೀಳ್ಯಾ ತೇಜಿಯು
ಮಿಶುಪ ಮುಕ್ಕಾತ್ವಳಿಯ ತೇರಿನ ನವವಿಲಾಸದೊಳ್ಳು |
ಸರಳ ತಿರುಹುತೆ ನಿಂದು ಧನುವಿನ
ನಿರುತವನು ನೋಡುತ್ತೆ ನೆಜ್ಜಿ ರೈಗಂ
ಕರಿಪ ನತಿಬಲ ನಾಕ್ಕ ಪ್ರಾಚಾರಿಯನು ನೋಡೆಂದ || ೫೩

ಅತ್ತುಲಿಪರ್ವನೇ ಬಹುಳಬಲದೊ
ತೊತ್ತುತ್ತೆಯೊಳ್ಳು ನಮ್ಮುಳ್ಳಿಯರಾಯರ
ಮುತ್ತುಯನು ತಾನವನು ಹೂಡಿದ ಬಿಳಿಯ ತೇಜಿಗಳು |
ತೆತ್ತಿಸಿದ ಹೊಂದೇರ ಸಿಂದದ
ಸತ್ತಿಗೆಯ ಸಾಲಿನೊಳ್ಳು ರಿಪುಗಳು .
ಮಿತ್ತು ವಾತನು ವೀರಗಂಗಾಸುತನು ನೋಡೆಂದ || ೫೪

ಅಗಿವ ಹಾವಿನ ಹಣವಿಗೆಯ ಕೈ
ನೆಗಹಿ ಮುಸುಕಿದ ರುಷುಲ್ಲಿಯ ಮಿಗೆ
ಗಗನತಳದೊಳ್ಳು ಮೆಟೆವ ಸೀಗುರಿಗಳ ಪತಾಕೆಗಳು |
ನೆಗಹಿ ನಿಮಿರುವ ಶೇಕ್ಕಿ ಯದ ಮುದ
ಪ್ರಗುವ ಕರಿಗೆಳ ಮಧ್ಯೆದವ ತಾ
ನಗೆಡುದುಯೋಽಧನನು ಜಾಜಿನ ಜಾಣ ನಿಪನ್ನಂದ || ೫೫

ಅವನೆ ಬಲವಂಕಾದೊಳ್ಳು ನಿಂದವ
ನವನು ಭೂರಿಶ್ರವನು ಭಾರಿಯ
ಭುವನಪತಿಯೆಡವಂಕಾದೊಳ್ಳು ನಿಂದವ ಜಯದ್ರಥನು ।
ತವತನೆಗೆ ಬಲಗೈಗೋಳಿಸುವ
ಶಿವನೆ ನೋಸಲಂದದೊಳ್ಳು ಮೇಜಿವವ
ರವನಿಪಾಲರು ಮಂಕುಟಪರ್ವತನರವರ ನೋಡಿಂವ ॥

೪೫

ಹೋಗೋಳಲನುಪವೆ ಸೇನೆಯಿಂತಿದು
ದುಗುಣವಂಧಾಸುರನೆ ಸೇನೆಗೆ
ತಿಗುಣ ವಿದು ರಾವಣನ ಹೋಷರಕೆನುತೆ ಪಲುಗುಣನು ।
ಹಗೆಯ ಭುಜದಗ್ಗೆ ಕೆಯನು ನೆಣಿ
ಹೋಗೋಳ ತೋಳಿದ ನುತ್ತುರಗೆ ವೋಳ
ನಗೆಯ ವೆನದೊಳಗಾಗ ಸ್ವೇವರಿಗಾದ ಸುಜಂಪೂರ

೪೬

ತುರಗಹೇಮಿತ ರಥದ ರ್ಯಾಂಕ್ಯತೆ
ವರಧನುಪ್ಪಂಕಾರ ಕಷಿಯ
ಬ್ರಿರಣಿ ಪಾಂಕ್ರನ ಬೋಬೆ ನಿಪ್ಪು ರದೇವದತ್ತರವ ।
ಅರರೆ ಹೋದರೆದ್ದು ದು ಗಿರಿವ್ರಜ
ಬಿರಿಯೆ ಜಲನಿಧಿ ಜರಿಯೆ ತಾರಕೆ
ಸುರಿಯೆ ಸುರಕ್ಷಾಲ ನರೆಯೆ ಭೀತಿಯೋಳಹಿಂತಬಲ ಹರಿಯೆ ॥೪೭

ಸಿರವ ಸಿಡಿಲೆಜಗಿದವ್ವೋಲುತ್ತ ರ
ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದನು ಮೂಳೆಯೋಳು ಹೋಡೆ
ಮುರಳಿದುವು ಕಣಾ ಲಿ ಕಾಳಿದುವರುಣವಾರಿಗೋಳ ।
ಹೋರಳುತ್ತಿರಲೆ ಪೋಪಿ ಸ್ವೇಂಸ
ಉರಿಯೆ ನೀನೆನುತೆ ಘುಱುಗುಣನಾ
ಸೇಣಿನೋಳು ಬೀಸಿದನು ಕುಳಿ ರಿಸಿದನು ರಥದೊಳಗೆ ॥

೪೮

ಮನು ಮೆತ್ಸ್ಯಕುಮಾರ ಬವಣಿಯ
ದೇನು ನಿನಗಂದೇನಲು ಜಗದವೆ
ಸಾನದಂದಿನ ಸಿಡಿಲು ಸುಳಿಯಲು ಬೆಂದುದೇನ್ನೂ ಡಲು |
ಅನೆಲಾವೆನೆ ನಿನ್ನ ಬಹುಳ
ಧ್ವನಿವನು ಸಾಕ್ಷಣ್ಣ ಕಳುಹು ಮೆ
ಹಾನಿವವವ ಮಾಣಿ ಮಾಣಿನೆ ಪಾಠ-ನಿಂತಿಂದ ||

೩೦

ಶೀಡನಾಗೆದಿರದ್ಭ್ರುತ್ಥಾನಿ
ಮಾಡೆನಂಜದಿರಂಜದಿರು ಧೃತಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಥವ ಜೋಡಿಸೆನುತ್ತಿ ಸಂತ್ಯೇಸಿ |
ಮೂಡಿಗೆಯೋಳಂಬುಗಿದು ತಿರುವಿಗೆ
ಹಾಡಿದನು ಫಲುಗುಣನ ಕದನವೆ
ನೋಡಲಮರಶ್ವೀಕ್ಷಿ. ಮೇಳ್ಳಿಸಿತ್ತು ಗಗನದೊಳು ||

೩೧

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿರುದು.

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಕದನಂಕೊಪಟಮಲ್ಲ ಪರಬಲ
ಮಂದನಮದಹರರುದ್ರನಹಿತರ
ಸದೆದು ಮರಳಿಚಿದನು ವಿರಾಟನ ನಿಖಿಲಗೋಕುಲವ ||

ಭಯವು ಬಾರ್ಹೇಸಿತ್ತು ಜನವೇ
ಜಯ ಮಹಿಷತಿ ಕೇಳು ಕುರುಸೇ
ನೆಯೋಳು ಭೀಷ್ಮ ದೊರ್ಮಾರಂಜಿದರು ಪಾಥ್ರನೇಂಬುದನು |

ಜಯವು ಜೋಡಿಸಲಣಿಯದಿದು ಸಂ

ಜಯವೇ ಸುಳಿವುತ್ತವು ತಕತವಿದು

ಉಯದ ಬೀಜವು ಭೀವೈ ಚಿತ್ತೈ ಸೆಂದನಾದೊರ್ಮಾ ||

೮

ಸುರಿಯುತಿನೆ ಕಂಬನಿಗಳನು ಕರಿ

ತುರಗತಿಯೋರೆಯುಗಿದಡಾಯುಧ

ಮುಖೀದು ಬಿದ್ದ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ ಬಿಂಗಾಳ ಬಲ ಬೆದ್ದು |

ಸೆಕೆಯುತಿವೇ¹ ತಾರಕೇಗಳಭೂದೋ

ಉರುಣಮೆಯಜಲಧಾರೆ ಯಿದೆ ತರ

ತರದೋಳು ಪ್ರತಿಸೂಯ್ಯವೆಂಡಲ ವೆಂದನಾದೊರ್ಮಾ ||

೯

ಇದೆ ಬಹುಳಭೂಕಂಸದದ್ವ್ಯತ

ವಿದೆ ದಿಶಾವೇಳ ಧೂಮೆಕೇತುಗ

ಮಿದೆ ಪತ್ರಾಕಾಭಂಗ ವಿದೆ ವಿಪರೀತಪರಿವೇಷ |

ಇದು ಸಮಾಹಿತವೆಲ್ಲ ರಾಜಾ

ಭೃತಯಕರವೇ ಭೀಷ್ಮ ನವ್ಯನು

ಸದೆಯದಿಹನೇ ಸುರಪನಂದನ ನೆಂದನಾದೊರ್ಮಾ ||

೧೦

ಬಿರಿಯಲಂಬಿಜಭವಾಂಡವಿದೆ ಕಾಪಿ

ವರನ ಕಳಕಳ ದೇವದತ್ತದ

ಧರಧರದ ದೆಹಿಂ ಇವಿದೆ ಗಾಂಡಿವದ ಬೋಬೈ ಯಿದೆ |

ನರನ ನಿಷ್ಟು ರ ಸಿಂಹರವ ವಿದೆ

ತುರಗದಳ್ಳಿ ಸಾರುತಿದೆ ಸಂ

ಗರಕೆ ಸಾಹಸಮಲ್ಲ ವೋಳಗಿದ ನೆಂದ ನಾದೊರ್ಮಾ ||

೧೧

¹ ಸುರಿಯುತಿವೇ, ಜ.

* ಎಂದು ಪಾಠ್ಯನ ಸತ್ಯ ಸಾಹಸ
ದಂದವನು ಕೆಲಕೊಂದ್ದು ವನು ನೆಲ
ವಿಂದೆ ಕೊಂಡಾಪ್ತ ಗಂಗಾಸುತ್ತಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರೆ |
ಸಂದಣಿ ಕೊಪ್ಪಾಗ್ನಿ ವದನದೊ
ಳಂದು ಕಿಡಿಗೆಡಿಟು ದಿವಾಕರ
ನಂದನನು ಪಲುವೊರೆಯ ಖಾತಿಯೊಳ್ಳವರನಿಂತೆಂದ || ೫

ಬಿಲವೆ ಬೆದಬೀಸಿ ಹಗೆಯೆ ಭುಜದ
ಗ್ರಂತಿಕೆಯನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಸಾಮಿಯೆ
ನಿಷಕೆಗಾಂಬಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀಕ್ರಿ ಖುಳ್ಳತನು ಸಹಜ |
ಫಲುಗುಣನೆ ಯಾಗಲಿ ಸುರೇಂದ್ರನ್ನ
ನಿಲಲಿ ಭಾಗ್ಯವರಾವೆನಾಗಲಿ
ಗೆಲಿದು ಕೊಡುವೆನು ಬರಲಿ ಯೆಂದನು ಖಾತಿಯೊಳ್ಳು ಕಣ || ೬

* ಬುಡಿದವ ನುತ್ತರನು ಬೆಂಬಿಳಿ
ಗ್ರಂಡಿ ಹುಡಿತಂದುತ್ತಿಹಿದವ ಚಾ
ಜಾಡಿ ಮಹಿಷಿಯ ಸೋತ ಮಹಿಪರೋಳೆಬ್ಜನವನತನು |
ನಾಡ ಬಯಕೆಗೆ ಬಂದರವಧಿಯ
ಮಾಡಿದರು ಫಲುಗುಣನೆ ನಿಲವಿದು
ನೋಡೆನುತೆ ಕಣಂಗೆ ತೋಱಿಸಿದನು ಕೃಪಾಚಾಯು ||

ನಿಲ್ಲಿ ಕಳಕಳ ಬೇಡ ಹೋ ಹೋ
ಬಿಳ್ಳ ಡಾವರವಿದೆ ಸಿತಾಕ್ಯನ
ಫಲ್ಲಣಿಯ ಕ್ರಾಗಾಟವಿದೆಹೋ ಸಿಡಿಲಿನಂದೆಹೋಳು |
ತಲ್ಲಣಿದಹಿತರೋಳು ರಿಪುಗಳ
ಜಲ್ಲಿಬಿಡಿವನು ನಮಗುಪಾಯಾವ
ನಿಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಲುಬೋಕನುತೆ ಕಳಕ್ಕೋದ್ದುವನು ನುಜಿದ ||

ಈ ೩ ಪದ್ಯಗಳು 4—5 ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ‘ಅ’ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿವೆ.

ನರನು ನರನೆಂ¹ ದನವರತತ ತಲ್ಲಿ
ಬೀರಿಯೆ ಹೊಗೊಳುವಿರಾನಿರಲು ಸಂ
ಗರಕೆ ತಲೆದೋಳಿದೊಡೆ ತಜ್ಯಿವೆನು ಲೋಕಪಾಲಕರೆ ।

ನರನ ತೆತ್ತಿಗುರಿಹಿ ತತ್ತುಡೆ
ಪುರದೊಳಗೆ ಕೌರವನವರು ದು
ತ ರಿತರೆರಡಿಟ್ಟಿಹಿರಿ ಖೊಳುರು ನಿವೋತ್ತೇನೆಂದ ||
ಹೊಕ್ಕು ತಾಂ ಬಳಸಲಿಸಿದೊಡೆ ಹಿಂ
ದಿಕ್ಕಿ² ಕೊಳ್ಳುನ್ದಾರು ಹಗೆವನ
ಸಿಕ್ಕಿದುರಗನ ಸೆಳ್ಳವನಾವನು ಗರುಡತುಂಡದೊಳು ।

ಎಕ್ಕುತುಳಿದೊಳು ವೈರಿಪಾಥ್ರನ
ನೊಕ್ಕು ಲಿಕ್ಕುವೆ ನರನ ನಿಸ್ಸೀ
ಜಪಕ್ಕಿಗೊಳು ಚಾಪಳವ ಕೇಳಿರೆನ್ನ ನಾಕ್ಕಣ ||

ಎನಲು ಭುಗಿಲೆಂದನು ಕ್ಷಾಪಾಳಾ
ರ್ಯಾನು ಸುಯೋಧನ ಕೇಳು ರಾಧಾ
ತನಯುವಿವ ಬಗುಳದೊಡೆ ನಿಕ ಯಂವೆಂದು ಒಯಿಯದಿರು ।

ಅನುವರದೊಳಿಜ್ಞಾನನ ಗೆಲುವ್ವೊಡೆ
ಯೆನಗೆ ನಿನಗೀತಂಗೆ ಕೆಲಬರಿ
ಗನಿಮಿಧರಿಗೊಳವಹುದೆ ಬಲ್ಲು ಪಾಥ್ರನಧರ್ಮಿಗೊಳು ||

ಮೊಡಿದನು ಜರನೊಡನೆ ಖಾಡಾ
ಶಾಡಿಯನು ಸುರಪತಿಯ ತೋಟವೆ
ಬೇಡಿದೊಡೆ ಬೇಳಿದನು ವಹ್ನಿಗೆ ರಾಜಸೂರುದೊಳು ।

ರೂಡಿಯುತ್ತುರ³ ದೊರೆಗೊಳಿಫ್ರವೆ
ಹೂಡಿಸಿದ ನರಮನಗೆ ದೃತ್ಯಾರ
ಬೀಳ ಬರಿಕ್ಕೆಧನು ಹಿರಣ್ಯಕಪುರನಿವಾಸಿಗೊಳು ||

1 ದನುತವನಸದ್ರ್ಯ ಬಿಯೆ, ಟ್ರ.

2 ಕೇಳಬವನಾರುಹಗೆಯನು, ಟ್ರ.

3 ಕುರುಗೊಳ, ಟ್ರ.

ಭಾಗಿಸಿದ ಬಿಲ್ಲಿನೊಳು ರಾಯುರ
ಮುಂಗೆ ಕೊಯು ನು ಮುದುವೆಯೊಳು ನೀ
ನೀಗೋಳದಱುವೇ ಕೌರವೇಂದ್ರನು ನಂದು ಬಿಡಿಸಿದಲ |
ಆಗರುವಸ್ಯೇಂಥವನೆ ಮುತಿಯು ವಿ
ಭಾಗಿಸಿದ ಭಟ್ಟನಾರು ಪೊಫ್ರೆನ
ಲಾಗುವೇಗವೇ¹ ನಾರು ಬಲ್ಲರು ಕೊನ್ನ ಕೇಳಂದ || ೮೮

* * * * *

ಮೆರುಳ್ಳ ಕಣ್ಣಿ ಗೇ ಕೊಡನ ತೋರದೊ
ಳರದೆ ಸಾಸವೇ^೩ ನಿಮ್ಮೈ ಕಣ್ಣಿ ಗೇ
ನರನು ದೊಡ್ಡಿದನುಂದ ಏರರ ಕಣ್ಣಿ^೨ ತುಪಮಾತ್ರ |
ಮೆರುಳ್ಳಾರುವ ಗದ್ಯಪದ್ಯದ್ವ
ಸರಸವಿದ್ಯೆಗೋಳಲ್ಲಿದೀನಂ
ಗರದ ಸಾಹಸವಿದ್ಯೆ ನಿಮೇಗೇಕೆಂದನಾಕೊನ್ನ || ೮೯

ಹಣಣಿಗೆ ಮಟ್ಟಿಯ ಬಳಿದು ದಭ್ರೀಯ
ಹಣಣಿದು ಬೆರೆಳೊಳು ಮುರುಹಿ ದೋತ್ತರ
ದಣಿಬವನು ನಿಖಲಿತಿದು ಮಹಳದ ಮನೆಯ ಉಕ್ಕದೊಳು ||

* 11-12 ನೆಯು ಪದ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಈ ಪದ್ಯವು ಇ. ಎ.ಬಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ
ದೂರಯುತ್ತದೆ.

ಎಷ್ಟೋ ಗಂಥವರು ವನಾಂತರ
ದೊಳಗೆ ನಿನೇ ಕಾಣಿತಿರಲಾ
ಸಲುದನ ಹಡಿದುಯೈ ಡಾರ್ಯ ಬಿಡಿಸಿದತಿಬಲರು |
ಬಲಾಹನೆಯೈ ಇಂ ಕೆದರದಿರು ಕೊಳು
ಗುಳಕೆ ಬಂದವ ಪೊಫ್ರೆ ನಿನ್ನ
ಗ್ರಿಕೆಗಕಟ್ಟಾ ಸರಿಯೆ ತೋಲತೋಲಗೆಂದನಾ ದೋಣ ||

1 ನಾವನಜಿವಿವನು, ಟ್ರ.

2 ತುಸವನಾತ್ರ, ಟ್ರ.

ಮೆಣೆಗೇ ಮೆಂಡಿನಿ ಕುಳ್ಳಿತುಂಬೈ
ತೆಂದ ವಿದ್ಯೇಯ ಬಲ್ಲಿರಲ್ಲದೆ
ರಣವಿಚಾರದ ಗೋಡವೆ ನಿಮಗೇಕೆಂದನಾಕ್ಷಣ ||

೧೪

ಇಂದು ಪಿತೃ ದಿನ ವಿಂದು ಸಂಕ್ರಮ
ವಿಂದು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಹರಿದಿನ
ವಿಂದು ಯಂತ್ರಾರಂಭದಿನ್ಯ ನಡ್ಡಂತಿ ಲೇಸೆಂದು |
ಬಂದು ನಾನಾಮುಖದ ದಾಸಗ
ಳಂದೆ ವಸ್ತುವ ಬಾಚಿ ಹೊಳ್ಳಿಸಿ
ತಿಂದು ಕೋಟಿ ದ ನಿಮಗೇ ಸುಭರ್ತರ ಮಾತದೇಕೆಂದ ||

೧೫

* * * * *

ಬಲ್ಲಿರ್ಪೈ ಕೌರವನೆ¹ ಧನವನೆ
ಹೊಳ್ಳಿಸಲು ಮುಪ್ಪಾನ್ಯದಿಂದವೆ
ದೊಳ್ಳಿ ಬಳಯಿಸಿ ರಾಜಗುರುತನದಿಂದೆ ಬೆಂಬಿತಿಹಿರಿ |
ಬಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಿಪಯು² ದರಿಭರ್ತ
ಮಲ್ಲ³ ರೋಡನೆಯವಿದ್ಯಾವಿದು ಜಡ
ರೆಲ್ಲರಿಗೇ ಸುಲಭವೆ ಜಪಾನುಷಾನವಲ್ಲಿಂದ ||

೧೫

1 ರಾಜ್ಯಾವ, ಟ್ರ.

2 ಚೋಪತ್ಯ, ರ್ಯಾ.

3 ಚಾಪಳ, ರ್ಯಾ.

* ಮಾರ್ಗಾದ ಹೋಮದೊಳು ಯಂತ್ರದ
ಸೂರ್ಯದಿಕಕಾರ್ಯದೊಳು ಕೃತ
ಧಿರತನದೊಳು ಮನವ ಮುಖ್ಯವಿರಿ ಸುಡಿಯ ಶಾಪದೊಳು |
ವೈರಿಗಳ ಕಿಟಸುವಿರಿದಲ್ಲಿ
ಹಾರುವರು ಹೈಕೆ ಅಲಿದು ಕೇಂದುದ
ನಾರು ಬಲ್ಲರು ಗಂಡುಗಳು ನೀವಲ್ಲ ಹೋಗೆಂದ ||

ಕು ಪದ್ಯಪು 14ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಇ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಮೋರಯಾತ್ತದ.

ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕತ್ತಾಮು ಕಿಡಿಗಳು
ನಾಲಿಗಳೊಳ್ಳಿಗುಳಿದನು ಕೇಳುತ್ತೇ
ಶೋಳ ಸೂತನ ಮಗನೆ ಸುಭಂಗದೀಳು ಬರೆಯನಲ್ಲಾ |
ಕೇಳುತ್ತಜಾತಿಗೆ ತಕ್ಕು ನುಡಿಗಳು
ಮೇಳವಿಸಿದುವು ಕುಲವ ನಾಲಗೆ
ಹೇಳಿತೆಂಬುದು ತಪ್ಪದಾಯಿತು ಕಣ್ಣ ಕೇಳಿಂದ || ೮೫

ನಗುವೆ ವಿಸ್ತರ ನಾವರಾಯನ
ಮಗನೊ ನಿಇನಿಇದಾನಧರಾ
ದಿಗಳೊಳಿಫ್ರೆವ ನಾತು ಕೊಂಬರು ವಿಸ್ತು ಹೊಂಗಾಗೆ |
ಜಾವ ರಹ್ಮಿಸಲಾವು ಕೊಳ್ಳುವು
ಮಗುಳ ಕೊಡತವೆವು ಭಾಹುಜಾರಾ
ದಿಗಳು ಕೊಡುವರು ತಪ್ಪರಿಗ್ರಹಯೋಗ್ರಂಥೈಂದ || ೮೬

ಉಳಿದವಣತ್ತಯಕೆ ಬೆಸ್ಗೈ
ವಳವಿಯೋಳು ಕೂಡುನು ಕೃತಾಫ್ರೆನು
ತಿಳಯೆ ನಿಇನಾರಿವರೊಳಗೆ ಕೊಳ್ಳುವನೊ ಕೊಡುವವನೋ |
ಕುಲವಿಹೀನನ ತಂದು ಕೌರವ
ತಿಲಕ ಪತಿಕರಿಸಿದೊಡೆ ನಾಲಗೆ
ಯುಲಿಯಲಾಯ್ತೇ ಕಣ್ಣ १ ನಿನ್ನ ಯ ಭವವ ನನೆ ಯೆಂದ ||

ಪರರು ಪತಿಕರಿಸಿದೊಡೆ ಲಜ್ಜೆಗೆ
ಸಿರವ ನಸುಭಾಗುವರು ಗರುವರು
ದುರುಳ ನಿಇಂ ದುಜುದುಂಬಿತನದೊಳು ನಿನ್ನ ಹೊಗಳದೊಡೆ |
ಗರುವಮಾನ್ಯರು ಮೆಚುವರೆ ಸನೆ
ನಿರು ಮಾತ್ರಾರು २ ನಿನ್ನ ಶಾದಿರು
ತ್ತರವ ಕುಡುವರೆ ಗಳಿಂತನವೆಹೊಡನೆ ಬೇಡೆಂದ || ೮೭

१ ಮಾನ್ಯನ, ಜ.

२ ನಿನ್ನಾಡನೆಯುತ್ತರವ, ಟ.

* ಗರುಡಿಯೋಳು ಸೂಪ್ಯೇಗಲಿಸುವ ಕಿ
 ಘೃರನು ಕುಳಿ ದೊರ್ಕೆದಿಸುವ ಬಂ
 ಧುರದ ತರುತ್ತಾದಿಗಳು ಸಂತತಿಗಳೋಳು ಸುಖೀಯಿಸುವ |
 ಪರರ ಮನೀಯೋಳು¹ ಜಾತವೆಂದರೆ
 ಹರುಪ್ರದೇಶೋಳು ಹಿಗ್ನವ ವಿಡಂಬಿದ
 ಪರಿಯ ನಾಥರು ನೀವು ನಿಮಗೇಕೆಂದನಾಕಣ || ೨೦

ತೇಗೆವೆ ತಾಳಗೆಗಡಿತನಕ ನಾ
 ಲಗೆಯ ಕೊಯ್ಯನು ಮುನಿದು ತನ್ನೊ೦
 ಲಗವ ತೆಗಿಸಲಿ ಕೌರವನು ನಿಸಗೊಲಿದು ಪತಿಕರಿಸಿ !
 ಅಗಣಿತೋಪನಃಗುರುವ ನಿಂದಿಸಿ
 ನಗುವೆ ನಿನ್ನ ನು ಕೈಲುವೆ ನೆನುತ್ತಾ
 ಇಂಗಳ ದೇವನು ಸೇಳಿದನಶ್ವತ್ತಾಮೆ ಖಂಡೆಯವ || ೨೧

ಅಳು ಮತ್ತರದಧಿಕರೋಪಂ
 ವೇಲನುಡಿಯಂಕುರಿಸೆ ಕುರುಭೂತಿ
 ಪಾಲನಿಬಿರ ತೆಗೆದನುಷಿತೋಕ್ತಿಯೋಳು ಸಂತ್ಯೇಸಿ |
 ಕಾಳಗಕೆ ತೆತ್ತುವನೊಡನೆ ನಿ
 ಮೂಲ್ಯಾತನವನು ತೋಜಿ ಯೋಳಗೋಳ
 ಗಾಳಿವಳಿಸಿಯ ತೋಟಿ ಬೇಡಿಂದರಸ ಮಾಣಿಸಿದ || ೨೨

ಬಂದು ಭೀಪ್ತಿ ಗೆಱಗಿ ಕೈಪುಗಿ
 ದೆಂದನೀತನು ಪಾರ್ಥನಾದೊಡೆ
 ಖಂದಣಂತಿರೆ ನವೆಯಬೇಳುದು ವರುಪ್ರಹಂಡಿಮೂಳೆ |
 ಸಂದುದ್ದಿಳ್ಳಿತ್ವಾಸಕೆ
 ಮುಂದೆ ದಿನವಿಹುದೆನ್ನ ಲೆಕ್ಕದೊ
 ಇಂದು ಕುರುಪತಿ ಸುಡಿಯೆ ನಗುತ್ತಿಂದನಾಭೀಪ್ತಿ || ೨೩

* ಈ ಪದ್ಯವು, ಜ. ಜ, ಉ. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ.

¹ ಒಳಿಲ್ಲಿ.

ಮಗನೆ ಕೇಳಿರೈದುವರುಷಕೆ
ಮಿಗುಪ್ರವೇರತೇ ಮೂಸ ಮೂಸಾ
ದಿಗಳ ನವರಂಭನಿಸಿರು ಹದಿಮಾಜ್ಞಾ ವತ್ಸರಪು ।
ಮಿಗುವವರಿಂಥ ಬುಧರಜಿಯೆ ನಿನ್ನಿನ
ಹಗಲು ನಿನ್ನದು ಪೊಂಡುತನಯರು
ಪೂರುವೊಡಿನ ದಿವಸವನವರದು ಕಂದ ಕೇಳಂದ ॥   ಅ೪

ಜಳಧಿ ಮೇರೆಯ ಸೂಕ್ತೆದು ಹಾಯಲಿ
ನೆಲನ ನಿಳಂಹಲಿ ದಿಗಿಭ ವಿನಮುಂ
ಡಲಕೆ ಕಾಳಿಕೆಯಿಡಲಿ ಸಂಡಾಡಲಿ ಕುಲಾದಿಗಳು ।
ಅಳಂಪಲಹಿವನ ಸತ್ಯಭಾವೆಗೆ
ಕಲಿಯುಧಿಷ್ಟಿ ರನ್ನಪತ್ತಿ ಯನ್ನಯಿ
ತೀಲಕನಜ್ಞಿಯೂ ತಂದೆ ಕೌರಪರಾಯ ನೀನೆಂದ ॥   ಅ೫

ಸಾಕದಂತಿರಲಿನ್ನು ಕಾಳಿಗೆ
ಸೂಕ್ತಲಜ್ಞಿಯದು ಪಾರ್ಥಿ ಕೊಲುವ್ಯೋಡೆ
ಬೇಕು ಬೇಡಂಬವರ ಕಾಣಿನು ಹಲವುಮೂತೇನು ।
ಆಕುನೂರ ಕರಿಸಿ ಸಂಧಿಯು
ನಾಕೇವಾಳರ ಮುಂದೆ ಮೂಡಲು
ಶೈಕ್ಷಿಕೊಳ್ಳಂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ನಿಸಗೆ ಮಹಿಳ ಕೇಳಂದ ॥   ಅ೬

ಕಂಡುಧಕ್ಕವಿ ವಿರೋಧಿಗೆಮೆಗೆಯು
ಕೊಂಡುದೇ ಬಲಗ್ಗೈದು ಮನಮುಂ
ಕೊಂಡು ಹೊಕ್ಕಿದು ಕಳ ನದಲ್ಲಿದೆ ಪೊಂಡುಸುತ್ತೇಂದನೆ ।
ಉಂಡು ಮೇರೊಳೆಂಟ್ಯು ಲಿದು ಬಿಡುಕುವ
ಬುಡತನೆನೆನುಗಂಟೆ ವೈರವೆ
ಕೊಂಡೆಸಗಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದನು ಕೌರವರ ರಾಯ ॥   ಅ೭

ಮೇಲೆ ನೆಗಳುವ ಹಡನ ನಿಲ್ಲಿಂ
 ಮೇಲೆ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಯೆನುತೆ ವಿ
 ಶಾಲಮತಿ ಬಿಸುಸುಯು ಕೋರವ ಕೆಟ್ಟು ನಕಟಿನುತೆ |
 ಕಾಳಗವ ನಾವಾಸುವೆವು ^{ದಿ} ಪಶು
 ಜಾಲಸಹಿತಿಭವುರಿಗೆ ನೀ ಕಿರಿ
 ದಾಳ್ಳಾಡನೆ ನಡೆ ಯೆಂದು ಸೇನೆಯ ನರಂಡುಮೊಡಿಸಿದ || ೨೭
 ಕೋರವೇಂದ್ರನ ಕೂಡೆ ಸೇನಾ
 ಭಾರವನು ಪರುತವಿನ ಕಳುಹಿದ
 ನಾರುಭೇಟಯೋಳು ಭಿಂಪ ನಿಂದನು ಥಟ್ಟ ಮೇಳ್ಳಿಸಿ |
 ವಿರಕಣ ದ್ರೌಣ ಗೌತಮ
 ಭೂರಿಬಲ ಗುರುಸೂನು ಶಕುನಿ ಮು
 ಶಾರಥಾದಿಯ ಕೂಡಿಕೊಂಡನು ನರನ ಕಾಳಗಕೆ || ೨೮
 ಇತ್ತಲಿಂಬಂಹಾರಥಾದಿಯ
 ನೊತ್ತಲಿಕ್ಕು ಸುಯೋಧನನು ಪ್ರಾರ
 ದತ್ತ ಗೋಕುಲಸಹಿತ ಹಾರ್ಧನು ಪ್ರಾತು ಮರ್ಮು ಎನುತೆ |
 ಮುತ್ತಯನು ಮಾಡಿದ ಪಯೋಧದ
 ತತ್ತವಣಿ ಲೋಸಾಯ್ತ್ತು ಬೇರದೊ
 ಇತ್ತರನೆ ಕೊಳ್ಳುಡದ ವಾಷ್ಪಿಯ ನೆಂದನಾ ಪಾಠ್ಯ || ೨೯
 ತುಣಿಗಳನು ಮರಳಬುವುದೆಮಗಿಂ
 ದುಜಿವ ಕಾರ್ಯವು ತತ್ತ ಕೆಲಸದ
 ಹೊಣಿಗೆಯನು ನಿರೈ ಶ್ರೀಸೀ^१ ಒಂಕಣನೋಳವರ ಪಾರುಪವ |
 ನಂಭಿದು^२ ಕೊಳ್ಳುನು ಕೊಳ್ಳು ವಾಷ್ಪಿಯ
 ನಿಷಿಂದೆಡೆಯೋಳು^३ ಭಿಂತಿಗೋಳ್ಳುದೆ
 ತಂಭಿದು ತಿರುಗುವ ಲಾಗುವೇಗವ ನೋಡು ನೀನೆಂದ || ೩೦

१ ಬಳಿಕಾವಿವರಧೀವಸವ, ಜ.

२ ಕೊಂಬವು, ಜ.

३ ಭಿಂತಿಗೋಳಿದು, ಜ.

ಎನಲು ಜಪ್ತ್ರಿಸಿದನು ತೇಜಿಗ
 ಇನಿಬಜನದೊಳು ನಿಗುರಿದುವು ಮುಂ
 ವೋನೆಯವರ ಮುನ್ನಿ ಸದೆ ಬೀಂಬತ್ತಿದನು ಕೌರಕನೆ ।
 ಜನಪ ಬಿಡು ಬಿಡು ತುಱಿಗಳನು ಫಲು
 ಗುಣ ಕೆತ್ತಾ ಬಂದವನು ಕುರುಕುಲ
 ವೆನದವಾನೆನಷ್ಟುಯೇ ಯೆನುತ್ತತ್ತರನು ಬೋಬಿ ಇದೆ ॥ ೪೩

ಎಲೆಶೆ ನರ ಜಾಖಿದನು ರಾಯನ
 ಬ್ರಿಂಯ ಹತ್ತಿದ ನಡೆ ಹಾಯ್ದತ್ತಿ
 ಬಳಿನ ತೆಗೆ ನಮ್ಮತ್ತಲೆನುತಾಬೆಲ್ಲೋಗೋತಮರು ।
 ಹಿಂಜುಕ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಸೇದಿ ಬೋಬಿಯ
 ಕಳಕಳಿದಿ ನಡಗಟ್ಟಿದರು ನಿ
 ಲ್ಲೆಲವ್ವೂ ಫಲುಗುಣ ಕಾದಿ ನೀನೊಟ್ಟೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧೇನುತ್ತೆ ॥ ೪೪

ನಗತೆ ಫಲುಗುಣ ನೆರಡಿರಡು ಕೋಡ
 ಉಗಳ ನವರವರಂಭಿಗೆಚ ನು
 ತೆಗೆದು ಹಾಯು ನು ಮತ್ತೆ ಕೌರವರಾಯವೋಜರಕೆ ।
 ಹೊಗರುಗುವ ಹೊಸಕಣೆಯ ದಡಿಯ
 ಬಿಗಿದ ನೆಡದೊಳು ಬಲದೊಳಿದೊಳು
 ಸೆಗಳಕೆಯ ಸಸಿಯಾಯ್ತು ಕೌರವಕೇನ ನಿರ್ಮಾಷದೊಳು ॥ ೪೫

ಬಿರಿದುವಾನೆಗಳಿಂದಿನ ಬಿಲು
 ದಿರುವಿನಿಬು ರಕ್ತಿರಭರ ಭಾಯ್
 ದೊರಳೆ ಹಾಯ್ದುವು ವಿಗಡಹನುಮನ ಗಾಥಗಜನೆಗೆ ।
 ಸಿರ ವ್ಯೋಡೆದು ಸಿಡಿದುದು ಪದಾತಿಯ
 ನರನ ಶಂಖಧ್ವನಿಗೆ ಕುರುಬಲ
 ಹೊರಳಿಯೋಡೆದುದು ಹಾಖಿ ಬಿದ್ದುದು ಹೆಡಣಿ ಚಮ್ಮೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧೇನುತ್ತೆ ॥ ೪೬

ಎಲೆಲೆ ನರನೋ ಸುಭಟ್ಟಿಬೀರ
ದಣದಾಷಿಗನೋ ದಿಶ್ಯೈರಾಯರ

¹ ದಣದ ವಹ್ನಿಯೋ ಪಾಥೇ-ನೋ ಫಂಕ ಕಾಬಧ್ಯೇರವನೋ ।

ಗೆಲುವರಾವೆಡೆ ಕೊ ಕೃಪ ಸೋ
ಬಿಲ ಜಯಂದ್ರಥರೆಂಬವರ ಹೆಡ

ತಲೆಗೆ ನಾಲಗೆ ಹೋಯಿತೆಂದು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನೆ ॥   ೪೯

ಮೆರಳ ಹೋಡೆ ಹಿಂಡೂಕೆಳನು ಗೋ

ವರನು ಬಿಡು ಹೆಡಗೈಯ ಕೊಯ್ಯ ನ

ಮೈರಸ ² ನನ್ನದಪ್ಪಿದನು ತುಣುಸಳಿಗೋಳ್ಯರೇ ನೈವರು ।

ಕೊರಳ್ಯ ಕಡಿತಕೆ ಹೋಕ್ಕು ಹೆಗೆಳ

ಸರೆಳಗುಸಿಸುನು ತೆರದಿರೆಂದ

ಬರಿಸಿ ಕುರುಪೂ ಬಾಯು ಬಿಟ್ಟುದು ರಾಯು ನಿದಿರನೋಳಂ ॥ ೪೯

ಬೋಬ್ಯಿ ಖಿದು ನರನಿಸಲು ಕಣೆಗೆಳಂ

ಹಬೆಂದುಪ್ರ ಹುರಿಗೋಂಡು ಹೋಣಿಗೆ

ರೋಬ್ಯಿ ಖಯ ಹರೆಗಡಿದು ³ ಕರಿಗೆಳ ಹೋದಣ ಮೆದೆಗೆಡಹಿ ।

⁴ ತಿಬ್ಯನೋದೆದಣಿಗೆದ್ದ್ಯ ಗಣುವೋರೆ

ದಬ್ಯಿರಿಸಿ ಕಬ್ಯಿಕ್ಕಿ ಗಗನವೆ

ಮಬ್ಯಿಡುವನ್ನೋಲು ⁵ ಮುಸುಕಿದುಪ್ರ ಫೋಗುಣನೆ ಕರಜಾಲ ॥

ತುಡುಕಿ ಬಂಡವೆ ಕಚ್ಚಿ ಹಾಣುವೆ

ಗಿಡುಗನಂತಿರೆ ಭಟರ್ಹ್ಯ ಗಂಟಲ

ಕಡಿದು ಹಾಯು ಒಬ್ಬಗೆಳು ಬಿಡ್ದ ಪ್ರ ಕೋಡತೆಗೆಳೊಳಂ ।

¹ ದಣದವ-ಗ್ನಿಯೋ, ಜೆ.   ² ನಯಂಪ್ಪಿದನು, ಜೆ.   ³ ತೇರಿನ, ಜೆ.

⁴ ತಬ್ಬಿ, ಜೆ.   ⁵ ತುಸುಕಿದುಪ್ರ, ಜೆ, ಮಸಗಿದುಪ್ರ, ಜ,

ಅಡಿಸಿದುವು ನಿಷ್ಠಿಸಿತ್ತು ಗರೆ ದೇಳ
ನೂಡಿದು ಫಟ್ಟುಗಿದ್ದಾಗೆಳು ನಡೆ
ಗೆಡಿಸಿದುವು ಗಣಿಸಿತ್ತು ಹಾಯ್ದುವು ಪಯದ ಹೊಟ್ಟೆಯೋಳು ||

ಕರುಳ ಬಾಯೋಳು ಕಾಶಿ ಕಾಲಾ
ಭೋರಲಿ ಕೆಡಿದುದು ಬೋಳಿಯಂಬುಗ
ಇಂದಿಯ ಸಮನೀಳಣಿ ಬಿದ್ದುವು ಗಜದ ಹೋಳಿಗಳು |
ಕೋರಳು १ ಹಣಿದೀರಣಿತ್ತದ್ದ ರಕ್ಷಣದ
ಹೋರಳಗಳ ಹೊನವಿನ್ನೋಳು ಮುಳಿಗಿತು
ತುರಗ ಕರಿ ರಥ ಪತ್ತಿ ಹೊಸಕುವ್ಯಾಪಿಯ ಶೋಲಿಸಿತು || ४०
ಹರಿಗೆ ಖಂಡಿಸಿ ಜೋಡು ಸೀಸಕೆ

२ ಜರಿದೆ ಬಲುದೋಳಿತಿದು ಗೋಳಿರೆ
ಹಣಿದು ನಿಟ್ಟೆಲು ಮುಖಿದು ತೊಡೆ ಮರೆಗಿದು ತಲೆಯೂಡಿದು|
ನರ ಹಣಿದು ಕರುಳೋಕ್ಕು ನೊಣನು
ಈರಿಸಿ ಕಾಳಿಜ ಹಾಯ್ದು ಸ್ತ್ರೇರು
ಸುರಿದು ಹಣಿದೀರಿಗ ३ ಲೇಳ ಹೋರಳತು ವೈರಿಪಾಯದಳ || ४१
ಮುಂದಿ ಕವಿದಂಬುಗಳು ಸುಭರ್ತರ
ಕೊಂಡು ಬಿಸುಟ್ಟಿನ್ನು ನೆತ್ತಿ ಬಳಿಯೋಳಿ
ಬಂದವಕೆ ಗುಣಿಯಿಲ್ಲ ಹೋಗಳುವೆ ಸೇನನದ್ದುತನೆ |
ಬಂದಿಗುಣಿಗೆರಡಂಬ ತುಡಬೇ
ಡೆಂದು ಪಾರ್ಥನ ಬೇಡಿಕೊಂಡುವು
ಸಂದ ಮಂತ್ರಾಸ್ತು ರಂಗಳೆ ಜನವೇಜಯಾಜ್ಞಿತಿಪ || ४२

* * * *

१ ಹಣಿದೀರಣಿ ಕೆಡ್ಡ, ಒ.

२ ಅಣಿರಿಸೆ, ಕೆ.

३ ಲೇಳಯೆ, ಇ.

* ವೇರೆದು ಬಿಂಗಿನೋಲುಗಳು ವಜ್ರದ

ಸರಪಳಿಯ ಫಟ್ಟುಗಿದು ಲೋಹದ

ಸಿದ ಬಲುಸೀಸಕೆ ಸಿನ್ಯುಗೋಳಾ ಪರಿಫರ |

ಹಿಕ್ಕದುವು ಹಯಲವೆ ಸುಭರ್ತರ

- ¹ ನೋಕ್ಕ ತೂಳಿಮವಾನೆಗಳ ಸೂ
ಲಿಕ್ಕ ಸೆಟ್ಟುವು ಬಹಳರಕ್ಕತದ ಕೆಸ್ಸಿ ಕೈಗಳೊಳ್ಳು |
ಮುಕ್ಕದುವು ಮುತರನು ಮಾಂಸನ
ನಿಕ್ಕ ಯಾದ್ವಿಜಕುಂಲಕೆ ಸತ್ತವೆ
ನಿಕ್ಕದುವು ದಿಗುವಲಯದೊಳ್ಳು ರಣಧಿರನೆಂಬುಗಳು || ೪೫
ಬಗ್ಗೆ ಡೆಯೆಂಕಿದ ಮುಹೀಶರು
ಮುಗ್ಗಿದರು ಮುಂನಾದ ಹೇಳಿದ
ವೋಗ್ಗಿನೋಳು ಪುಂಕೊಂಡಬಿರುದರು ಬಿಸುಟರೋಡಲಗಳು |
ನುಗ್ಗಿ ನುಷಿಯಾಯ್ತು ತಿರಫರು ವಿಗೆ
ವೋಗ್ಗಿರದ ವೋನೆ ಮುಖಿಯೆ ಕಾಲನ
ಸೆಗ್ಗಿಯೆ ಸೆಳೆದಂತೆ ಸುರಿದುವು ರಕ್ಷತದಾರೆಗಳು || ೪೬
ಕಾಲದೊಳ್ಳು ಪರಿಪಕ್ವವಾದ ವಿ
- ² ಕಾಲವಾದೀಳಗಿದ ಜಂಗಮ

ಬರಯ ಕರಜವನುಗಿದು ३ ತೇಜಿಯು

ಕರಿಯ ಹಕ್ಕಿರಿಕಾಗಳನಡಿಯಾ

ಯ್ಯಾರವಣಿದುವು ಪಾಥ್ರಕೆಳ್ಳಿ ಒಬ್ಬಗಳು ರಥದೊಳಗೆ ||

ವಾಡಿಯೆಂಳು ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೆಲಬರು

ಸಂಡಿರೋಲೀಯ ಕಾಯೆನುತ್ಯು

ದ್ವಾಂಡರಾವುತರು ಕರಮುಗಿದರು ಕೈದುಗಳ ಬಿಸುಟು !

ಮುಂಡಿಕರು ಮರಿಂದರುಕೈ

ಕೈಂಡು ಕೌರರಾಯ ತಾತ್ತ್ವಾಗಳ

ಹಿಂಡ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದನು ಸರಿದನು ಭೀಷಣವೋಹರಕೆ ||

ಎಂಬೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಟ್ರ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ಮೋದಲನೆಯ ಪದ್ಯಪಾತ್ರ ಬಿ,
ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ४२ ಅಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಷ್ಯಾತ್ತವೆ.

¹ ನೋಕ್ಕ ಲಿಕ್ಕದು, ಇ.

² ಕಾಲಿತಸ್ತಾವರದ, ಟ್ರ.

³ ಹೀಂಚೆಯ ಕರಿಯನ್ನೆಡಾಟ್ಟೇಇ ನೋಡಗೇಂಡು, ಟ್ರ.

ಜಾಲವನು ಕಾಲಾಗ್ನಿ ಕವಿಕವಿದಟ್ಟೆ ಸುದುವಂತೆ ।
 ಮೇಲೆ ಮೇಲೊಡಗವಿದ ಬಾಳಾ
 ಜ್ಯಾಲೀಯೋಳು ಸುರುಸ್ಯೈನ್ಯಕಾನನ
 ಮಾಲೆಯನು ಕಲಿಪಾಫ್ರ-ಪಾವಕಕ್ಸನುರಿಷಿದನು ಮುಳಿದು ॥ ೪೫
 ಅವ ಬಿಲ್ಲಾ ಇವ ಲಾಗುವ
 ದಾವ ಗಾಡಿಕೆ ಯಾವ ಇಳಿಕನೆ
 ದಾವ ಶರಸಂಧಾನ ವಾವ ವಿಕಾರ ವಾವ ವರಿ ।
 ರಾಣಣೈಳಿಂಡ್ರಾರಿ ರಾಘವ
 ದೇವ ಲಹ್ಮಿ ನಿರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿ ನ
 ದಾವ ಗರುಡಿಯ ವಿದ್ಯೆ ಮರ್ಮ ಧಾರೆಂದನಾಜನುಮೆ ॥ ೪೬
 ಕಾಣಬಾರದು ಬಿಡುವ ಹೂಡುವ
 ಕೇಳಿವನು ಪರವಾಣಿಪುಂಜವ
 ಕಾಣವೇ ಕಣ್ಣಿಗಳು ನಮ್ಮೆನ್ನ ಮತ್ಯಾರಾಲಿಗಳೇ ॥
 ಜಾಣಿವಿದು ಶಿವ ಸುದಶನ
 ಪಾಣಿಗಳಿಗರಿದಮರರಾಯನ
 ರಾಣಿಯಾಣ ಯೆನುತ್ತೆ ಬೆರಗಾಯಿತ್ತು ಸುರನಿಕರ ॥ ೪೭
 ಏಣಿವಡೆದರು ಕೆಲರು ಕೆಲರನು
 ಸೂಜಿನ್ಯೋದುದು ಕೆಲರು ಕೆಲರೆದೆ
 ದೋಽಣಿಗಳ ಪೂರಾಯಗಾಯಂದೊಳಿಸಿರ ತೋಬಗೆಯ ।
 ಕಾಣಿದರು ರಕುತನೆನು ಸಗ ಕೇ
 ಗೂಡಿ ಮೂಣಿದರು ತೆಲೆಗಳ
 ಹೇಣಿದರು ಹರಣವನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲನರಪನೆಗೆ ॥ ೪೮
 ಇಲ್ಲಿ ಹೋದರು ಕೆಲರು । ಕೆಲಬಿರು
 ಬಿಲ್ಲ ಬಿಸುಟ್ಟರು ಕೋಲು ಕಟ್ಟಿತು
² ಗೆಲ್ಲಾಟ್ಟ ರು ಕೆಲರು ಪಾಫ್ರನ ಕೋಲ ³ ಕೋಹಿನೊಳು ।

ಕೆಲರೋಳು ಬಿಲ್ಲಬಿರುದರು ಕೋಲುಕಟ್ಟಿತು, ಟ್ಟ. 2 ಲಲ್ಲಿ ಗಣಿದರು, ಜ,

3 ತೋಹಿನೊಳು, ಧು.

ಮೆಲ್ಲವೇಲ್ಲನೇ ಸರಿವ ಕೋರವ
ಮೆಲ್ಲನನು ಕಂಡುದ್ದಿವಿನಿ ತುಣು
ಗಳ್ಳಿ ಹೋಗಿದೆನುತೆ ನುಡಿಲಿಸಿದನು ಕಲಿಪಾಥ್ || ೪೮

ಕಾಯಲಾಪ್ರೀತಿ ಕರೆಯಿರ್ಯೈ ಕ
ರ್ಹಾಯಾಸ್ತ್ರೀ ರ १ ನಕಟಿ ಕೋರವ
ರಾಯ ಸಿಲುಕಿದ ನೆಲ್ಲಿ ಭೀಷಣ್ಡೋರ್ಹಿ ಕೃಪರೆನುತೆ ।
ಬಾಯು ಬಿಡೆ ಕುರುಸೇನೆ ಗುರು ಗಾಂ
ಗೇಯ ಶಕ್ತಿನಿ ವಿಕರ ಕ ಹೆ ರಾ
ಧೀಯ ಸ್ವೀಂಧನ ಚಿತ್ರ ಸೇನಾದಿಗಳು ಕೂಡಿದರು || ೪೯

ಇತ್ತ ತುಣುಗಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟು ರಾಯನ
ತೆತ್ತಿ ಗರು ತಳ್ಳಣಿಸಿ ಹರಿದರು
² ಹೊತ್ತಿ ದರು ಹೊಗೆ ಸೆಗಹಿದಾಹವೆಗಜನಗರ್ಧಿತರ ।
ಸುತ್ತ ಗೋವರ ಸನ್ನೆ ಯೋಳು ಪ್ರರ
ದತ್ತ ಮುಂತಾದು ಪತ್ರಾಪ್ರಜ
ಪ್ರತ್ತಿರನು ಮುಖಗಿದನು ३ ಪರಿತೋಽಪ್ರವಾಹದೀಳು || ೫೦

ಬಿಗಿದ ಕೆಳೆ ಲ ತೊರೆದುಗುವ ಹಾ
ಲಾಗಳ ಮಿಗೆ ಸೂಳದ ಬಾಲದ
ಮೇಗ ನೆಗಹಿ ದೆಸದೆಸೆಯ ನೋಡಾವ ಬೆಳಿ ಬಿಣುವರಿವ ।
ಅಗಿದು ಸರಳಿಸಿ ನಿಲುವ ಹೊಸಬರ
ಸೋಗಿಗಮ್ಮಣಿಸುತ್ತೆ ಗೋವರು
ತೆಗೆದ ಪಥದೋಳು ತೆಕ್ಕೆ ವರಿದುಪ್ರ ಹಿಂಡು ಸಂದಣಿಸಿ || ೫೧

१ ಸ್ವಪತಿ ಮಾರ್ಯ ಬಾಯು ತುತ್ತಾದನು ಕಣಾ ಕೃಪ ದೋರ್ಹಿ
ರೆಲ್ಲಿನುತೆ. ಜ.

२ ಹೊತ್ತಿದುದು ಹೋಗೆಯಾಂತಿತಾಹವೆಗಜನಗರ್ಧಿತರ, ಜ. ಹೊತ್ತಿದುವೈ
ಕ್ಕೆ ದಯಾಗಳಾದವೆಗಜನಗರ್ಧಿತರ, ಜ.

३ ಪರಿತೋಽಪ್ರವಾಹಿ ಪ್ರಾರದೋಳು, ಜ.

ಕೆಲವು ಕಡೆಗೆಂದಿಗಳು ಬಾಲದ
ಬಳಗೆ ಮೂಗಿಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಮನ
ನಲಿದು ವೋಜೆಯನೆತ್ತಿ ಸುಕ್ಕಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹರಿಂಹಿದು |
ಮರ್ಶತು ಕಾರ್ಷಿಕಾಳು ನೆಲನ ಕರೆದ
ವ್ಯಾಳಿಸಿ ಮತ್ತೆತ್ತಾಂದಿದಿವು ವರೆ ಬಲು
ಸಲಗನೀಡಿಕಿರಿದು. ತಿದು ವು ಹಿಂಫು ಪುಂಡಿನೇಳಳು || ಖಃ

ತೀರಗಿ ಕೆಂದೂಳಡುತೆ ತುಱಿಗಳು
ಪುರಕೆ ಹಾಯ್ದು ವು ನಲವು ಮಿಗಲು
ತ್ತರಕೆರಿಂಟಿಗಳಾಂತು ನಿಂದರು ಮತ್ತೆ ಕಾಳಗಂಕೆ |
ಅರನು ವೋಹರ ಮುಖಿದ ಹರಿಂಬಂ
ಮರ್ಣಳಿಕುವ ಮಿಡುಕುಳ್ಳು¹ ವೀರರು
ಬರಲಿಯಿಂದಡಿಗೆಡಿಗೆ ಬಿಳ್ಳನುತ್ತಾಗಿದನು ಪಾಥ್ || ಖಃ

ಧಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಪುಂಗಿದುದು.

ಧಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸಂಜನೆ.

ರಾಯು² ರಿಪ್ರಬಲಜಲಧಿವಡಬಿನ
ಜೀಯನಜ್ಞನನನಿಳಿಕೌರವ
ರಾಯದಳವನು ಜಯಿಸಿದನು ಸವೇಶ್ಯೇಹನಾಸ್ತಿದೊಳು ||
*

¹ ವೀರರ ಧುರಕೆ ಬರಹೇಳುನುತೆ, ಇ.   ² ಕುರುಬಲಿ, ಇ.

* ಕೋಳು ಜನವೇಜಜು ಧಾತ್ರೀ
ಪಾಲಕುತ್ತರನು ಸಪುರದ
ಲೀಲೆಯೇಳು ತಾಂ ಮರಳಿ ನಿಂದನು ಧುರಕೆ ಸಮುತ್ಸಿಸಿ |

ಮರಳದುವು ತುಣಿ ಮೋರಿಗೊತ್ತಣ
 ಮರಳ ಹೇಳಿತು ಸೌಸಿದ ಹೆಬುಲಿ
 ವೋಜೀಯೆ¹ ಮೈದೋಜಿದುವು ಹಂಲುಮೃಗವೇನನುಸಿರಂವೆನು |
 ಧರಣಿಕನೆ ಹಿಂದಿಕೆಕ್ಕಿ ಸೋಬಲ
 ದಂತುಳ ದುಸ್ವಿಹಸ್ವೀಂಧವಾದಿಗೆ
 ಇಂಟಿಬಿದರು ತುಣಿಬಿದರು ಪರಬಲಕಾಲಭ್ಯೇರವನೆ ||

*

ಹತ್ತುಸಾವಿರರಥ ಸಹಿತ ಭಾಟೆ
 ರೊತ್ತಿ ಕವಿದರು ಲಗೆವೆಜಿಗಳು
 ಬಿತ್ತ ರದೆ ಬ್ಯಾಬ್ಯಾದು ಸಾರುವ ಗೋಣಿಗಹಳ್ಳಿಗಳು |
 ಸತ್ತಿಗೆಯ ಸಾಲುಗಳೋಳಂಬರ
 ತತ್ತುದ್ವೈ ಕುಲಹೈಲನಿಜತೆಯದ
 ನೆತ್ತಿ ಬಿರಿಯಾಲ ವೋಳಿಗಿದುವು ನಿಸ್ವಾಳಕೋಣಿಗಳು ||

ಕಾಳಿಗೆಕ್ಕೆ ರಿಭಟಿರ ಕರೆಯೆ ನೃ
 ಪಾಲ ಕರ್ಣ ದೈತ್ಯೋಜಿಷ್ಠರು
 ವೇಳವಿಸಿ ನಿಲೆ ಕಂಡು ಹೆಲ್ಲಿನೆ ರಥವ ನಿಲಿಸಿದನು ||

ಈ ಪದ್ಯವು ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೂಚನೆಯ ನಂತರ ದೂರೆಯುತ್ತದೆ.

1 ದನಿದೋಣಿದುವು, ಟ. ಮೌನೆದೋಜಿದುವು, ಖ.

* ಎಲೆಲೆ ನರನಿವ ನೋಡನತೆ ಕೈ
 ಜಿಳಿಕದೋಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಿ ಮೋಹರ
 ದೋಳಗೆ ತಿರುಗಿದ ನೆತ್ತು ಸಾರಿದ ನಟ್ಟು ಹಿಡಿಯೆನುತೆ |
 ನೆಲೆದೆಗೆದು ಬಿಹುಗಾಳಿಯೆಳಗೇಂ
 ಬಲುಮುಗಿಲವ್ಯೇಲು ಸೇನೆ ತಂಪಣ
 ದೋಳಗೆ ತುಣಿಬಿತು ಮುಕುಟಪಧ್ರನಕೋಣಿಪಾಯಕರ ||

ಈ ಪದ್ಯವು ಒಂದನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಕ. ಟ. ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಲ್ಲಿ
 ಮಾತ್ರ ದೂರೆಯುತ್ತದೆ.

ಜಂಬಕನೆ ಹಣಿ ತಕ್ಕು ಡಮರುಗ
ಬೊಂಬುಳಯ ಗೋಮುಖದ ಡೈತೆಯು
ಕೊಂಬುಕಹಳೆಯ ರಾಯು ^१ ಗಿಡಿಗನ್ ಪಟ್ಟ ಡಿಂಡಿಮೆದು |
ತಂಬಟದ ನಿಸ್ಪಾತಿ ರ
ತುಂಬಿತೆಯ ನೆಲ ^२ ಬಿರಿಯೆ ಬಲವಾ
ಡಂಬರದೀಳಜ್ಞನೆನ ಮುಸುಕಿತು ದೊರೆಯು ಸನ್ನೆಯೋಳು || ೯
ಮರಳದು ತುಱಿವೆಂಬ ಗರ್ವದ
ಗಿರಿಗೆಕೊಳ್ಳ ಕುಲಿಕಣೆನು ಸೇನೆಯು
ನೊಸಿದುತ್ತವೆಜಲಧಿದೆ ಕೊಳ್ಳ ಟಂಡಬಾನೆಲನು |
ಅರಸನೆಳುಕಿದೆಂಬ ಜಯದ್ವಾ
ಬ್ರಂದ ^३ ಬೆಳ್ಳಿಸಿಗೆ ಕಡುನಿದಾಫುದ
^४ ಬಿಂಬಾಭಿಸಿಲ ಕೊಳ್ಳುಂದು ಕ್ರೈಕೊಂಡೆಜ್ಞ ರತ್ನಿರಫರು || ೧೦

* ವೋಗಕೆ ಹರಿಗೆಯು ಚಾಚಿ ಕಾಲು
ಳಗಿದು ಕವಿದುದು ^५ ಸರಳ ಸರಿಯೋಳು
ಬಿಗಿದ ಬಿಲು ಳೋಕಿತುರವಣಿಸಿದರು ಸಬಳಿಗರು |
ಉಗಿದಡ್ಡಾಯುಧವೇ ಶಂದರು ^६ ಭೂ
ಪೆಗಳ ರಾವ್ಯರು ಕೇಂಗಣಿಯು ಕೊಳ್ಳ
ಲುಗಳ ಹೆಮ್ಮುಳೆಗಜೀವು ಕವಿದರು ಜೋಡರತಿರಫರು || ೧೧

ಅರರೆ ರಾವ್ಯತ್ತು ರಾವ್ಯತ್ತೆಂಬ
ಬ್ರಂಡೆ ಮುಸಗಿದುದೊಂದುಕಡೆಯೋಳು
ಸರಿಸಸಬಳಿಗ ಪೂತು ಪಾಯಕು ವೆಂಬ ಕಳಕ್ಕುಕೆ |

१ ಗಡಿಮಿಡಿ, ಕ. २ ಕುನಿಯೆ, ಜ. ಟ. ३ ಗಿರಿಗೆ, ಕ.

४ ಬರಸಿಡಿಲು, ಕ. ५ ಬಿಟ್ಟುಸೂಲಿಯು, ತ. ६ ವಗ್ಗೆಳೆಯು, ಜ.

* ವೋಗಕೆಹಾಗೆಯು ಎಂಬುದೇ ವೈದಲಾದ ಖನಿಯು ಪ್ರಸ್ತುತಾ ಅರರೆ ಪುತು ವೋಲಾದ ಕನೆಯು ಪದ್ಯಪ್ರಾಯ ಮು ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ.

ಧಿರುರೆ ಸಾರಧಿ ಹೆಳು ಹೆಚ್ಚಂಬಿ
ಬುರಣಿ ಮೆಸಗಿದುದೊಂದುಕಡೆಯೋಳು
ಕರಿಷ್ಟಬ್ಬು ಕಡುಹೊಂದುಕಡೆಯೋಳು ಮುಸುಕಿತಜ್ಞನನ್ || ೬

ಸುರಪನಕ್ಕಿರು ಇಂಖೆದೊಡೆ ಸುರ
ರರಮನೆಯು ^१ ಗಾಯಕರ ಗೆಲಿದೊಡೆ
ಜರುಡುಂತ್ರದ ಮಿಂನನೆಚೋಡೆ ರಾಯಕಟ್ಟಕಡೊಳು |
ಗೋಪಮೊಳು ಕಾದಿದೊಡೆ ಹೆಂಗುಸು
ನಿರುಳು ಕವೈಶ್ವರೀಡಿಮೊಡೆ ದಿಟ್ಟ ನೀಂ
ಧುಂಕೆ ಧೀರನೆ ಪಾಥ್ರ ಫತೆ ಎನುತ್ತೆಚೆ ರತ್ನಿರಥರು ||

ಭುಂಡುಲಿದೊಡೆ ಗರುವರದ ಮೂ
ರೊಂಡು ಸುಡಿವರೆ ಸಾಕದೀತಕೆ
ದಿಂಡುದಳಿವೆನು ನಿಮಿಪ್ರ ಸ್ನೇರಿಸಿ ನಿಂದು ಕಾಮನೊಡೆ |
ಕೊಂಡಕಳಿಯ ಹಂಗಿಗರು ಮಿಗೆ
^२ ಗಂಡಗಿಡುವರಿ ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಗಳು
ಕಂಡು ಬಿಲ್ಲಿನೆನುತ್ತೆ ಫಲುಗುಣ ನೆಜ ನೆತ್ತಿರಥರ ||

ಗುರುಸುತನ ಬಿಟ್ಟ ರಥವೆ ಸ್ನೇಸಾ
ಸಿರವ ಮುಖಿದನು ಕಣಾನೊಡನೆಯು
ವರಮಹಾರಥವೆಂಟುಸಾಣಿರವನು ರಣಗದೊಳು |
ಗುರುನದೀಜರ ಬಿಟ್ಟ ರಥವೆ ಸಾ

¹ ನಾಯಕರ್ ರು.

² ಮಿಂಡಗಿಡವಿರಿ, ಜ್. ವಿಂಡಗಿಡವಿರಿ, ಜ್. ಇ. ದಿಂಡಗಿಡವಿರಿ, ಟ್. ಕೊಂಡುಗೆಡರೆ, ರು. (ತೊಂಡುಗೆಡದೊಡೆ ಎಂದಿರಬೇಕಾದುವಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಎಂಬು ಬಿಂದ್ರಿರಖಹುದೆಂದೂಹಿಸಲವ ಕಾಷಿದೆ.)

ಸಿರವೆ¹ ಸ್ವೀಂಧವೆಕ್ಕಪನುಯೋಧನ
ರರಸುಭೆಟ್ಟನ ರಥವೆ² ಮುಖಿದನು ಹತ್ತುಸಾಸಿರವೆ ||

F

- * ಸವೆಗ ಸೀಳತು ಕುಪನ ಭೀಷ್ಟುನ
ಕವಚ ಹಣಿದುದು ದೊರ್ಕಾ ನೋಂದನು
ರವಿಯ ಮಗ ಮನಸೆಗಂಡ ನಶ್ಯತ್ತಾಮ ನ್ಯುಮಣಿದ |
ಅವನಿಪತ್ತಿಗೇಣಿಯ್ಯಾತ್ತ ಸಲೆ ಸ್ವೀ
ನ್ಯಾವಶಕ್ಕನಿದುತ್ತಾ ಸನಾದಿಗ
ಇವಯವದೊಳಬ್ಬ³ ಗಳನಾಯ್ದುರು ತೋದರಕುತದೊಳಬ್ಬ|| ೧೦
ಕಡಿವಡೆದುದೆ ಹ್ಯೋಽಣಿಬಲ⁴ ಬೆಂ
ಗೋಡದೆ ನೋಂದರು ಈಲಿಬಿನ್ನೇ
ನೋಡಲುಗಳ ಮೇಲಾಸೆ⁵ ಯೆಂದಬುರಿಸಿ ಮಿಗೆ ಮನಗಿ |
೬ ಸೆಡೆದು ಸೋಪ್ಪಾದಂಳಿಳಿವೀರರ
ಗಡಣವನು⁷ ಬೋಳಿಜ್ಞಾಸಿ ಮಗುಳಿವ
ಗಡಿಸಿ ನೂಕಿತು ಸೇನೆ ಭೀಷ್ಟುದೊರ್ಕಾಜೆ ಯೋಳಬ್ಬ || ೧೧

1 ಕೆಂದನು ವರ, ಜ. ಧು. 2 ಸೀಳದ ಹತ್ತು, ಜ. ಧು.

* ಈ ಪದ್ಯನು, ಕ. ಜ. ಪ್ರಸ್ತುಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇವಯುತ್ತದೆ.
ತುರಗದಣವೆಂಭತ್ತುಸಾಸಿರ
ಕಪಫುಟೆಯನ್ನೆಹತ್ತುಸಾಸಿರ
ವರಂಥವ ಹುಡಿವಾಡಿದನು ಹನ್ನೆರಡುಸಾಸಿರವ |
ಧುರಕೆ ವೆಗೆ ಇರಾದ ಒಧಿಕರ
ಸಿರವ ತಣಿದನು ಮಾತ್ರಾಕ್ಷಾರೆತೆಯ
ನರಸ ಕಾಲಾಳಿಗಳ ಗಳನೆಯ ನಾಣಿವರಾರೆಬ ||

3 ಗಳಿನಾದನು, ಇ.

* ಈ ಪದ್ಯವೂ ಧು. ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿ.

4 ಬೆಂಗಾಡುವಂಬುಭರ ನೇಡಿಡಿ ಯಿನ್ನೇ, ಜ., 5 ಯೆಂದಬ್ಬರಣೆ, ಟ.

6 ಜಡಿತೆತ್ತಿಬುರಾವ ಕಡುಸಾಕ್ರಂದಗೆ ಕರುತುಬಿತು ಮತ್ತೆ, ಜ.

7 ಮೇಳ್ಳಿಸಿ, ಬಿ.

ಬಿತ್ತಿಯೋಳಿತ್ತಾಮೆ ನೀರವಿ
 ಸುತನೆ ಜರ್ಣಿದನು ಗಾಯವಡಿದ್ದೆ
 ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಭಾರವೆಕೆ ಲೇಸ್ತ್ಯ ಕಣ ನೀ ಸಜ್ಜಿದ್ದೆ |
 ಅತಿಬಲನು ನೀ ನೆಹಿತಭಟವನೆ
 ಹುತವೆಹನು ನೀ ನಿರಲು ಕುರುಭೂ
 ವಡಿಯ ಬಲ ನುಗಾ ಯ್ಯಾಲಾ ನಿಪ್ಪರುಣಿ ನೀ ನೆಂದ || ೧೦

ಭಟನು ನಾನಿರಲುಭಯರಾಯರ
 ಕಟಕದೊಳಗಿನಾನ್ಯ ವನೆಂದು
 ಬುಟಿಯನುಡಿಗಳ ನುಡಿದು ಭಾಜಿದೆ ಕೌರವನ ಜಣವ |
 ಭೃಟನು ಫಲುಗುಣ ನಾಹನೆ ತೋಜುತ್ತ
 ಪಟುತನವ ನೆಲೆ ಅಪಜಯಸ್ತುತ್ತ
 ವಿಟನೆ ವಿಹ್ಯಾಲನಾದೆ ಯೆಂದನು ¹ ದೋಽಣ ನಸುನಗುತ್ತ || ೧೧

ಆಗಳೇಯಿಸಿ ನುಡಿದ ನುಡಿ ತಾ
 ನೀಗ ² ಭಜಿದುದೆ ಬಂಜಿವಾತನು
 ವೇಗನಜಿಯದೆ ³ ತಕ್ಷಿಂಗ್‌ದೆವರೆ ವೀರರಾದವರು |
 ತಾಗಳಾಂಹಾರಿವರು ಭಾಯುಜ
 ನಾಗಿ ನೀ ನಜ್ಞಾನನ ತುಣುಗಳ
 ಬೇಗ ಮರಳಂಚಿ ⁴ ತಂದು ತೋಣದೆ ಮಾಣಿ ದಿಟ್ಟವೆಂದ || ೧೨

¹ ದೋಽಣಸುತ್ತ, ಬಿ. ಚ. (ಇದಕ್ಕೆ ನುಸೂರವಾಗಿ ವೇಗಿ ದೌರ್ಣಿ ಎದಿದ್ದರೆ ಜೆನಾನ್ಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.)

² ಶೋನಾಯ್ತಿಂಬಿ ಮಾತಿನ | ತಾಗ, ಚ., ಯು. ಜ. ಇಂದುದೆ ಬಂಜಿವಾತಿನ ತಾಗ, ಟ.

³ (?) ಜಹಿಂಚಿಕೆದವರೆ ಎಂದಿದ್ದ ರಸುಲಭವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ,

⁴ ಕೋಂಡುಬಾರದೆ, ಚ.

ಎಲವೊ ಗರುಡಿಯ ಕಟ್ಟೆ ಶ್ರಮವನು
 ಕಲಿಸಿ ಬದುಕುವ १ ವೇಳಾ ಕೆಲೆಗಳ
 ಕಲಿಸಿ ಬದುಕುವ ಕಾಪಣವೈತ್ತಿಯ ನಿಮ್ಮ ಕೂಡೆಮ್ಗೆ ।
 ಕಲಹವೇತಕೆ ಕಾಣಬಿಹುದೆಂ
 ದಲಫ್ಫಿಭುಜಬಲಭಾನುಸುತ್ತ ಕಡು
 ಮುಳಧು ಘಡ ಘಡ ಪಾಥ್ರ ಮೃದೂರೀಂಜನುತ್ತ ಮಾಜುಂತ ॥

ಇತ್ತಲಿತ್ತಲು ಪಾಥ್ರ ನಿಖಾ ನಿಲು
 २ ಮುತ್ತಯನ ಹಾರುವರ ನಂಜನಿ
 ಹೊತ್ತುಗಳದರೆ ३ ಹೊರೆಹುದೇ ಮೃದೂರೀಂಜು ಕ್ಕೆದೂರೀಂಜು ।
 ತತ್ತಿಗರ ಕರೆ ನಿನ್ನ ಬೇರನು
 ಕಿತ್ತು ನಿರೋಳು ತೋಳೆ ४ ವೆ ರಿಪ್ಪಭಟ್ಟ
 ಮೃತ್ಪುವೆಲ್ಲಾ ಕಣನೆನುತ್ತಿದಿರಾಗಿ ನಡೆತೆಂದ ॥

೮೯

ಉಂಟು ನಿರೋಹವದೋಳಿಗೆ ಗೆಲ
 ಲೆಂಟೆದ್ದೀಯಲಾ ನಿನ್ನ ಹೊಲುವ
 ५ ರುಂಟೆ ವೀರರು ಕೌರವೀಂದ್ರನ ಬಂಧು ಕಟ್ಟಿಕದೋಳು ।
 ಟೆಂಟೆಣಿಸಿದಿರಾಗು ನಿನ್ನಯ
 ಸುಂಟೆಯೆ ನಿತ್ತ ಬಿಳಭೂತೆದ
 ನಂಟ ನಜ್ಞಾನ ಸೆನಿಸಿ ಕೂಳ್ಳನು ಕಣ ಕೇಳಂದ ॥

೯೦

१ ಮೇಳಾ ಕಾಳಗಗಲಿಸಿ ಬಾಂಗುವ, ಕ. ಮಾರ್ಪಾಪ್ತಿಯ ನೊಲಿದು ತೂರೀಂಜ, ಜಿ, ರು.

२ ಮುತ್ತವರ, ಟು.

३ ಬಿಡುವನೇ, ಟು.

४ ವೆನುಬಿಯಾ ಮಿತ್ತ ಕಣನ ಸೆನೆನುತ್ತ, ಟು.

५ ಬಂಟರುಂಟೇ, ಜ.

ಜಕ್ಷಿತಭಾವರು ಗಾಥೆಬದ್ದು

¹ ಭೃತ್ಯಕುಟೀಭೀಪಣಮುಖಿರು ರೋಪ
ಪ್ರಕಟಪೂರವೈಸ್ವಲಿಂಗರು ಕೂಡಿಸಮತಿಷಿನಿ |
ವಿಕಟಕರವೇಲ್ಲಿತಮಹಾಸಾ
ಯಕರು ನಿಷ್ಠಿರಸಿಂಹಗಂಗಾನ
ವಿಕಲಿತಾ ² ಜಲಸಿಧಿಬನ್ ರು ಹೊಕ್ಕು ಹೈಣಿದರು || ೧೮

ಪ್ರಕತು ರೇ ಬಿಶುಗಾಣ ಮೆರ್ಪು ರೇ

ಸೂತನಂದನ ಭಾಣರಜನಾ
ಸೂತನಂದ ಬಿಲುವಿದ್ಯೇ ಭಾಗ್ರವಸಂಪ್ರದಾಯವಲೇ |

ಅತುಕೊಳ್ಳುಪು ನಮ್ಮೆ ಬಿಲುವೆಗ
ಭೀತಣತಿಶಯವನೆತೆ ಸರಳನ
ಸೇತುವನು ಕಟ್ಟಿದನು ಗಗನಾಂಬುಧಿಗೆ ಕಲಿಪಾಫ್ರ || ೧೯

ವೇಲುಗ್ಯೈಯಹೆ ಬಿರುದರೋಳು ಬಿ

ಲ್ಲಾಳು ನೀ ನಿಹೆ ಭಾವ ³ ವಿದ್ಯಾ
ಘಾಳನೇತ್ರನ ಗರುಡಿಯಲ್ಲಾ ಕಲಿತಮನೆ ನಿನಗೆ |

ಕೋಲು ನಮ್ಮೆಪು ಕೆಲವು ಸಮಗ

ಯಾಗ್ಯೋ ನಿನಗಾನೆನುತೆ ನೋಟಕ

ರಾಲಿ ರ್ಯೂಎಂಮಿಡೆ ಕಣಂ ತುಳುಕಿದ ⁴ ನಸ್ತು ಸಾಗರವ || ೨೦

ಅಹಹ ಫಲುಗುಣ ನೋಡಲಮೈ ನು

ಬಹುಳಾಣಾದ್ವಯತ ವಾದುದು

ಮಹಿ ಮಹಾದೇವನೆನು ⁵ ತೆ ಸಾರಧಿ ಮುಂಚಿ ದನು ಮುಖವ |

¹ ಭೃತ್ಯಕುಟೀಭರು ಭೀಪಣರು ರೋಪ |

ಪ್ರಕಟಪೂರ ಪಟ್ಟಭರುಹೈಕ್ಕುದು ಕೂಡಿಸಮತಿಷಿನಿ || ಜ.

² ಗರುಡೇಕಿತಾನೂ ಹೊಕ್ಕುರುರವಣಿಗೆ || ಜ. ³ ವಿದ್ಯೇಗೆ, ಟ್ರು

⁴ ನಂಬಿನಂಬುಧಿಯ, ಜ್ಯಾಜ್ಯಾರ್ಪು. ⁵ ತವುತ್ತರಮುಂಚಿ ದನು ಮುಸುಡ | ಟ್ರು

ರಹವ ಮಾಡದಿಲಿಸ್ತೂ ತನಗಿದು
ಗಂಟನವೇ ನೋಡಿನುತ್ತ ನರನತಿ
ಸೆಹಸ್ರೋಳು ಕೆದ್ಭಿದನು ಕ್ಷಾನ ಭಜಾಪಂಜರವೆ ॥ ೨೮

ವೀರ ನಲ್ಲಾ^१ ಬನ್ದ ರಾಜಕು
ಮಾರ ನಲ್ಲಾ ಕೌರವನ ಬ್ರಹ್ಮ
ಹೋರಿ ಯೆಲ್ಲಾ ತಿರಿದೆಲಾ ದಿಟ ವೇಕಂಜಕುದೊಳ್ಳಾ ।
ನಾರಿಯರ ನಾಟಕದ^२ ಜೋಡವ
ನಾರು ತೆಗೆದರು ಪಾಥ್ರ ನಿನಗೇ
ಕೌರಿಯದ ಸಿರಿ^३ ಯೇಕನುತ್ತ ತೆಗೆದೆಳ್ಳ ನಾಕಂ^४ ॥ ೨೯

^४ ಬಿಳುಗಡೆಯ ನಹೆ ಬೇಂಟೆಗುಷರ
^५ ಬಿಳದ ವೊದಲಿಗ ನಹೆ ವಿರೋಧಿಯ
ದಣಕೆ ನೀ ನೋಡುಳ್ಳ ಭಟನಹೆ ಸುಮಿಕಾರಿಯಕೆ ।
ತಲೆಯ ತಣುವಷನಹೆ ಕುಖ್ಯಾಪೈ^६ ಗೆ
ಮೆಲೆವೆರು ನಾವೆಲ್ಲ ಸ್ವೇರಿಸು
ಬಟಕನುತ್ತ ಕಲಿಪಾಥ್ರ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಸರೆವಳಯು ॥ ೨೯

ಅದ್ದನೋ ಭಾಣಾಂಬುಸಿಧಿಯೋಳು
ಬಿದ್ದನೋ ವಿತಳದೋಳು ಮೇಂತ್ಯೈಧಿ
ಕದ್ದನೋ ಕೈವಾರವೇತಕೆ ಕಾಣೆ ನಿನಸುತನೆ ।
ತಿದಿ ತಾತನ ದೆಸೆ ನದೀಸುತ
ನಿದ್ದನಾದೋಡ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಹೊದ್ದಂಡೆಂದೊದಸುತ್ತಿದ್ರುದು ಕೂಡೆ ಶಂರುನೇನೆ ॥ ೩೦

¹ ಸರರ, ಟ್ರ. ² ಜೋಡವ, ಬಿ. ಜ. ರ್ಯಾ. ಟ್ರ. ³ ಯೋಂತನುತ್ತ, ಟ್ರ.

⁴ ಬಿಳುಗಡೆಯ, ಬಿ. ಜ. ರ್ಯಾ. ಟ್ರ. ⁵ ಬಿಳಗಪ್ರಾಳಪನಹೆ, ಬಿ. ಬಿಳಕೆ
ಮೆಲೆಲ್ಲಾನ, ಜ. ಬಿಳಪನಳುವನಹೆ, ಜ. ಬಿಳಕೆಬಿಳಗ್ಗೆಯಹೆ, ರ್ಯಾ.

⁶ ಗೆಮುಳಿವವರು, ಬಿ. ಜ. ಯಾಸುಳಿವವರು, ಟ್ರ.

ಇಡಿದಮೋಡದ ಮುತ್ತಿಗೆಯ ವೇ^१
 ಲೊಡೆದು ಮೂಡುವ ರವಿಯನ್ನೂಲು ನೆಣಿ
 ಕಡಿದು ಶರಪಂಚರವ ಹೂಡಿದ ಸಂಜ್ಞಾನನ ಮುಸುಕೆ |
 ನಡುಗಿದನು ವೈರಾಟ ಹಯ ^२ ವಡಿ
 ಗಡಿಗೇ ನೋಂದುವು ಹನುಮ ^३ ನೆಂಬರ
 ಪೂ ಯಂಜೋಳಿ ಶೀದನು ಮಹಾದೃತವಾಯ್ತು ^४ ನಿಮಿಷದೇಳಂ

ಸೋಲವಣಿತು ಕಣ್ಣಗೆಂಬರ
 ನಾಲಗೇಯ ಕೋ ^५ ಯ್ಯೇಲನ್ನೂ ಮರ್ಮ ಬಿ
 ಲಾಳು ರಾಯನ ಪಟ್ಟಾನೆ ವಿರೋಧಿಭೂಪತಿಯ |
 ಭಾಳದಕ್ಕರ ತೊಡೆದುದೋ ತೆಗೆ
 ಕಾಳಗವ ನೆಂದಬಿಳಂಕುರುಬಲ
 ಜಾಲ ಬೋಳಿ ದೇ ಕಣ್ಣ ವೆಣಿದನು ಬೀಲ್ಲ ಬಲುವೇಗಳು || ೨೬

ಅರಿಭಟನ ಶರಜಾಲವನು ಸಂ
 ಹರಿಸಿದನು ನಿಮಿಷದೇಳಂ ಫುಲುಗೂಣ
 ಸರಡುಶರದೋಳಂ ಸಾರಧಿಯ ಸ್ವೇದಂಬಿನೋಳಂ ರಥವ |
 ಶರಂತುಪ್ಯಾಯದಿಂದೆ ಕಣ್ಣನ
 ಶರವ ಬೀಲ್ಲನು ಕಡಿಯೆ ಭಗೋತ್ತು
 ತ್ವರುಪಭಂಗಿತನಾಗಿ ಸರಿದನು ಮೋನದೋಳಂ ಕಣ್ಣ || ೨೭

ಬೀಟವೇ ಅಪಜಯೆದ ನಾರಿಯ
 ಬೀಟವೇ ಬಿಸಗೋಳಿ ರೈ ಯೋಳ
 ತೋಟಿಗೋತ್ತೋಳಂಜುದು ನಾಲಗೆ ಯಿಂಗಳೇನಾಯ್ತು |

^१ ವಿವೃಷಿದಿಸಿ, ಇ. ^२ ನತಿಭಯವಜಸೆ, ಇ. ^३ ಸಂಗ-ಪು, ಇ. ಯು.

^४ ಯಾಗೋ ಸುಭಟರ | ಸೋಲವದು ರಾಯಗ ಸೋಲವೆ ನೂಕುನೂಕೆನುತ್ತಾಜ

ಅಳ್ವಿಕಾಭೂಪತಿಯ ಕೀರ್ತಿಯ
ಕಾಂಟಿಂಗಳೂ¹ ಗೂ ಯಸ್ತಿ ತೇಗೆ ಮರು
ಇಂಟಿ ವೆಮಗೇಕೆನುತ್ತಿ ಪಾಥ್ಯನ ತಾಳಿದನು ದೊರ್ಕಿಂ || ೨೮

ಇದಿರುಗೋಳ್ಳುಪ್ರ ಪಾರ್ಥಿ ವಿಪ್ರ
ಗಂಡಟಿತನ ವೆಲ್ಲಿಯದು ಕರ್ಣನೆ
ಸದೆಬಹಿದ ಸಾಪಸಕೆ ಹಿಗ್ಗಿ ದಿರೆಮ್ಮು ಕೈಗುಣವೆ |
ಕದನದೊಳ್ಳು ನೀ ನೂಡು ಕೈಸಾ
ರಿಂದನ್ನು ಗಡ ಕಾಮಾರಿ ಹಿಡಿನ
ಗಡ ಶರಾವಳ ಯವಚ ಪರಿಯೆಂತೆಮಗೆ ತೋಳಿಂದ || ೨೯

ಇದಿರುಗೋಂಡನು ವೆಂದಿಸಿದೆ ನೇ
ಮುಂದಯ ನಿವ್ಯಾದು ನಿಮ್ಮ ದೇಸೆಯಿಂ
ವಿದಿತ ಹನಗೀವಿದ್ಯೆ ನೀಂ ಕಾಮಾರಿ ಮುರವ್ಯೇರಿ |
ಹೃದಯ ನಿವ್ಯಾದು ಕಾಳಿಗಕೆ ನಿ
ಮ್ಯಾದಿರೋಳಾಳ್ಳೇ ತಾನು ಕರುಣಾ
ಸ್ವದರು ನೀವೆಂದಿಚಕ್ ಸರುಜನ ಸವೆ ಸಿರಿಪದಕೆ || ೩೦

ವಿನಯಪುಂಚಿತವೆ ತತ್ತ್ವ ಸವೆಯು² ದ
ವೊನೆಯೋಳಿವಿದಿರಾದೋಡಾವ್ಯಾದು
ಜನಪರಿಗೆ ಕರ್ತೃವ್ಯಾವೆದು ಸೂಕುಳಿದ ಮಾತೇಕೆ |
ತನುಜ ಸ್ವೀರಿಸು ಸ್ವೀರಿಸಿನುತ್ತಿ
ಇಂನು ನಿರಂತರಬಾಣವೆಫ್ರೆದಿ
ನನಿಮಿಷಾವಳಿ ಪ್ರಾತುರೆನೆ ಕ್ಯಾದೋಳಿಂದನು ದೊರ್ಕಿಂ || ೩೧

1 ಇಗ್ಯಾಯ್ಯು ಸಲೆಮರುಳಾಟಿಕೆನ್ನೇ ನೇನುತ್ತೆ, ಟ.

2 ದೋ ಇನುವಭ್ರಿದು ಕಾದುವ್ಯಾದುಚಿತ ವೇಣಿ, ಇ.

ಭಾವಿಸಲು ಪತ್ತಿಬಿಂಬದೊಳ್ಳಂ ಬೇಳಿ
ಉಂಪುದತ್ತಿಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿನೆ ನೀವೇನೆ
ಗಾವ ಫರಿಯೋಳ್ಳು ಕಾಲಿಸಿದಿರಿ ನಿಮಗೊಂಪ್ಪಿಸುವೆ ನಡನು |
ನೀಪ್ಪು ನೇಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿನೆ ನರ ನಿಸ
ಉಂಪುದಂಬರ ವಾಪ್ತಿ ದವನಿಯ
ದಾಪುದರಿಬಲ ವೆನಲು ಹಳ್ಳಿತು ಪಾರ್ಶ್ವ ಶರಜಾಲ || ೩-

ವಿಷಯಂಪಟತನದೊಳ್ಳಂ ನಿ
ಮಿಸಿದೆ ನಶ್ಯತ್ತಾ ಮೆನನು ನೀ
ನೆಸೆವ ಮಗಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವ ಹೊರಿದ ಖಂದ ನೀ ನೆಮಗೆ |
ಇಸುಗೊಕಾಣರಿಗಾರಿಗೀಕರ
ವಿಸರ ಸಂಭಾಸಿಸುತ್ತಾ ಮರ್ಮರೇ
ವಿಷನುವಿರನ ಕ್ಷೇಜಳಕ ಲೇಸೆಂದ ನಾ ದೊರ್ಕಣ || ೪೫

ಎನುತೆ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಸಾರವ
ನನಲಗಭ್ರದ ಬಾಯು ಧಾರೀಗ
ಇನಿಲಗಭ್ರದ ಗಕ್ಕಿಗಳಿಂದ १ ಯುದರದ ಮಿಂಂತುಗಳ |
ವೊನೆಯ ಬಂಬಲಿ ದಿಯ ಹೊಗರಿನ
ತನಿಹೊಗೆಯ ಹೊದಣಿಗಳ २ ಪುಂಬಿ
ಧ್ವನಿಯ ದಟ್ಟುಹಳಿ ಮಿಗಲು ಕವಿದವು ದೊರ್ಕಣನಂಬುಗಳು ||

ದೇವ ಭಾರದವ್ಯಾಜ ಶರವಿ
ದ್ವಾಪಿಷಯ ನವರೆಂದ್ರ ಘನಕ
ಸತ್ಯ ರಜೇ ನಿರಾಳಾ ಸೂತನ ಕಮಲಜನ ಯೆನುತೆ |

१ ಯ ಗಭ್ರಮಿಂಬಿಗಳ. ಶಿ. ಟ್ರಿ. ಯ ಮಿಂಬಿಯಂಬುಗಳ, ಧ್ವ.

२ ಕಂತಿಧ್ವನಿಯ. ಜ. ಧ್ವ. ಟ್ರಿ.

ಕೊಲ್ಲಿದನ ಶರತ್ತಿಮಿರವನೆನು ಗಾಂ
 ದಿನವಿಗಳತಬ್ಜಾಂಭಾನುಕ
 ರಾವಳಿಯೋ ಇವರಿಸಿದನು ಸುರ್ನಾಥಸುತ ನಗುತೆ ॥ ೫೫
 ಹಿಳುಕ ನೀಂದುದೊ ಗಗನ ವೆಂಬಿನ
 ಜಲಧಿ ಜರಿದುದೊ ಪಾರ್ಥಿನೆಂಬ
 ಗ್ರಾಳವಿರಿಂಜನ ಬೂಣಸ್ತ್ರಿಯೋ ಒಲ್ಲರಾರಿದನು ।
 ಇಳಿಯ ಮರ್ತ್ಯರು ಶಿವೇವಾ ತೆಗೆ
 ಘಲುಗುಣಗೆ ಸರಿಯೆಂಬವೇರ ಬಾಯ್
 ಹುಣಿಪುದೋ ಗುಣಕೇಕೆ ಮತ್ತು ರ ವೆಂದುದಮರಗಳ ॥ ೫೬
 ಬಣಕ ಪಾರ್ಥ ನ ಬಾಣದೊಳು ಬಸ
 ವಣಯೆ ಸಾರಧಿ ಹೆಲ್ಲಹೆಲ್ಲನೆ
 ತೊಳಗಬಗೆದನು ದೊರ್ಮಿನ ನಿತ್ಯಲು ಕಣ ನಿಷ್ಠಿಸುತೆ ।
 ಎಲೆಲೆ ಕಸ್ತು ಬಾಯ್ ಗೆಲಿದನ
 ಘಲುಗುಣನ ನಿನ್ನೆ ಇನು ಕೌರವ
 ಬಂಕೆ ಯಗೆಯಾಯ್ತು ರಾಜಾಭ್ರಾಹಯ ವಾಯ್ತುಂದ ॥ ೫೭
 ಘಡಘಡೆಲಪ್ಲೋ ಕರ್ತೃ ಸಾರಧಿ
 ಮಡಿದೊಡೇನದು¹ ಭಂಗನೇ ಕಾ
 ತಡೆಯಬಿರು ನೋಡಾದೊಡಯ್ಯನ ಕರಿಬಧಾಜವವೆ ।
 ನುಡಿಗೆ ತೆಂಹಾಯ್ತುಂಬ ಬುಲ್ಲರ
 ಬೆಡಗ ನೋಡಿನೆಂತುಗ್ರಬಾಪವೆ
 ಮಿಡಿದು ಮಂಡಿಸಿ ಹರನ ಹೋಲುವೆ ಯಧಟ ಮೂರಾಂತ ॥ ೫೮
 ಆಪ್ಯಾ² ನಿನ್ನ ಬಿತ ವದು ವಿ
 ದ್ವಾವಿಷಯದೊಳು ಬಾಪವೇದಾ

¹ ನೋಲವೇ. ಜ. ಟ. ಕೊಣತೆಯೇ. ಜ.

² ನಿವಜ್ಞಿತಹದು. ಜ.

ರಾಘಾಯು¹ ಶರತತಿಯುಪನ್ಯಸಂಗಳಂತಿಂದು ।

2 ಕೋವಿದಾಭಾಸಕೌರ ಜಯ ನಿನ್ನ

ಗಾವ ಪರಿ ತೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ

ಭಾವಗೋಣಪ್ತಿಯ ಬಲೋಡರಿ ಯೆಂದೆಇ ನಜ್ಞನನ್ ॥ ೪೮

ಅಕ್ರಮವೆ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಿದ್ಯಾ

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಂದು ನೀವೀ

ವಿಕ್ರಮವೆ ವೀತಿನೋಳಂ ಹೀಗಣಿ ಹೆಣ್ಣವೆ ಭಾಟರುಗಳು ।

ಶಕ್ರನೋಳಕುವ ಬಾಹುಬಲ ರಿಷ್ಟು

ಚಕ್ರದೋಳಗಿನಾಷ್ವಾರಿಗುಂಟಿದು

ವಕ್ರಭಣಿತೆಯು ಸಲುವು ದಶ್ವತ್ಥಾ ಮಗೆನುತೆಇ ॥ ೪೯

ಅಜ್ಞನನ್ ಶರವಿದ್ಯಾ ವಿವರಿಸೆ

ದುಜ್ಞಯೆವಲಾ ಗರುವತನದೋಳಂ

ಗರ್ಜೆಸಿದೊಡೆನಂಜುದೆನುತೆ ಗುರುಸೂನು ಹರುಪದೋಳಂ ।

ನಿಜರರು ಮೆರು ಪೂತುರೆನಲಾ

ವಚ್ಚಿಸಿದ ತಿರುವಿನೋಳಂ ಸಂಗರ

ನಿಜತಾರಿಯು ನಿಸಲಾ ಕವಿದುವು ಕಣೆಗಳಂಬಿರಕೆ ॥ ೫೦

ಗುರುತನುಜನಲ್ಲಾ ವಿಭಾಡಿಸಿ

ಹುರುಳಾಗಿಡಿಸಲು ಬಹುದೆ ನೋಡು

ತ್ತರ ಸುಯೋಧನಸ್ಸೈನ್ಯಶರಧಿಯ ಗುಂಪಿನತಿಬಿಲರ ।

ಹರನ ಪ್ರೇಲುವ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ

ಧರೆಹು ಮರ್ತ್ಯದೋಳಹರೆ ಲೇಸೆಂ

ದುರುಳಗಡಿದನು ಪಾರ ನಶ್ವತ್ಥಾ ಮೆ ನಂಬುಗಳು ॥ ೫೧

1 ಕಣಿವೋಳಕೋಪನ್ಯಾಸವೆತ್ತತು. ಜ. ಯ. ನಿಂತುಲಿತಕೋಪನ್ಯಾಸ ವೆತ್ತಿತು. ಜ.

2 ಕೋವಿದರ ಭೂಸುರರ ಯುಕ್ತಿಗೆ. ನೀವು ಕೋಂಡಿರೆ ಕ. ಕೋವಿದರು ಭೂಸುರರು ಜಯ ನಿನಗಾವಜಾತಿಗೆ. ಯು.

ಗುರುಸುತ್ತನ ಶರಜಾಲವನು ಸಂ
ಹರಿಸಿ ಮುಗ್ಗುಳಸೈತ್ತಿಫೈವನು ವಿ
ಸ್ತುರಿಸಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ ನಾತನ ಸರಳಂಗಳ ಸಮಾಜಿ |
ತರಣಿಬಿಂಬನ ನಭವ ಹೂಡಿತು
ಗುರುಸುತ್ತನ ಸರ ವೆಮುವು ಮತ್ತಿ
ಬಿರಿಗೆ ಸಮುಖಲವಾಗಿ ಸಮೆತಳಿಸಿತ್ತು ರಣಕೇಳಿ || ೪೩

ತೀರವೊಂದಿ ರಣದೊಳಿಂ
ತೀರಿದುವು ಗುರುಸುತ್ತನ ಶರ ಕೈ
ವಾರವೇ ಕೈಗುಂದಿ ನಿಂದನು ದೌರ್ಜಣಂದನನು |
ಮೇರು ವೊಗದಿರುಹಿತ್ತಲಾ ರಣ
ಧೀರ ನಶ್ವತ್ತಾವು ಸೋತನು
ಸಾರೆನುತೆ ಕೈಪ ನುಳುಬಿದನು ತಟುಬಿದನು ಘಟುಗುಣನೆ || ೪೪

ತಂದೆಮಕ್ಕಳು ಸೋತ ರಿನ್ನೇ
ನೆಂದು ಮುಯ್ಯಾನದಿರು ನಿಲು ನಿ
ಲ್ಲಂದು ಕುಪನಡಿತಾಯು ಪಾರ್ಥನ ರಭವ ಸೂಡೆಯಿಸಲು |
ಬಂದ ಪರಿ ಲೇಸಿನುತೆ ಘಲುಗುಣ
ನೋಂದು ಕವಲಂಬಿಸೊಳಿಂ ಗುರುಗೇಳಿ
ಗಿಂದು ಪಂದಿಸಬೇಕೆನುತೆ ಕೀಲಿಸಿದ ನಾರಭವೆ || ೪೫

ತಂಡರಿಸಿ ಸರಳ್ಯದಜೀರೊಳಿಂ ಸಂ
ಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುಂದೆಚೊಡಿತನ
ತುರಗವನು ತಾಗಿದುವು ನೋಂದುವು ರಭದ ವಾಟಿಗೆಳಿಂ
ಕೆರಿಳಿ ಘಲುಗುಣ ನಧ್ಯಾಜಂದ್ರನ
ಸರಳನೊಳಿಂ ಸಾರಧಿಯ ತುರಗವ
ಕರದ ಬಿಳಿನು ಕಡಿಯೆ ತೊಲಗಿದ ನಾಕ್ಕಿಪಾಳಕಾರ್ಯ || ೪೬

ಎಲೆಲೆ ಕರೆ ದೈತ್ಯೋ ಗುರುಸುತ್ತ
 ರಲಫ್ಯೂಫ್ಯೂಚಬಿಲಕ್ಕು ಪನ್ನು ಹೊಕ್ಕೆಷ್ಟು
 ದಳ್ಳಂಕಿದರು ಮುಯ್ಯು ಪ್ರಾತುರೆಂತುಹೊ ಪಾರ್ತ ನಗ್ಗಳಿಕೆ ।
 ಗೆಲುವ ನೊಬುನೆ ನಮ್ಮೆ ಬ್ಲಾಡೀಳಾಳು
 ನಿಲುಕೆ ಹಿಂಗುವ ಸುಫ್ರಿರಿನಿಬರು
 ಸುಲಭ ವೆಮೆಗೀಸೇಳೆಲ ವೆಂದುದು ನಿಶಿಳಂಕುರುಸೇನೆ ॥   ೪೩

ಭಾಯ ಬಿಟ್ಟುದು ನೆಟ್ಟಿದಕ್ಕಾರವೆ
 ರಾಯಂದಣ ವಡ ಮುಖುದೊಳಧಂಟಿರು
 ಹಾಯಿದರು ತಮತಮೆಗೆ ತೆಱಿದರಸ್ತಾಯ್ತು ಕುರುಸೇನೆ ।
 ಕಾಯಂಬೇಕೆಂದೆನುತೆ ವರಗಾಂ
 ಗೇಯು ಒಳಪವ ತುಡುಕಿ ಬೆರಳೋಳಾಳು
 ಸೂಯಂಕವೆ ತುಗುತ್ತೆ ತಡೆದನು ಪಾಥ್ರನುರವನೇಯು ॥   ೪೪

ಇಡಿದಾಳ್ಳಲ್ಲಿ ಧ್ವರ್ಯವೆ
 ಮಾಡಿತಬ್ಜಾ ಲೋಗಿನೋಳು ಹುರಿ
 ಗೂಡಿ ತಬ್ಬಿರ ಮಗುತೆ ನಿಬಿರ ವಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದೊಳು ।
 ಕೂಡೆ ಗಳಿಗೆಟ್ಟಿತು ಇತ್ತುರ್ತು
 ಜೋಡುಮಾಡಿತು ಕುದಿದ್ದೀಡಿನ
 ಕೂಡೆ ಫೇನಗಂಭೀರಭೇರಿಯು ಬಹುಳರಭಸದೊಳು ॥   ೪೫

ತೂಲಗು ರಾಜಪಿತಾಮಹನ ಖತಿ
 ಬಲುಹು ತೆತ್ತಿಗರಂಡಿ ರುದ್ರನು
 ನಳಿನನಾಭನ ಕರಿಸು ನೀಂ ಶಿಕು ಸಾರು ಸಾರೆನುತೆ ।
 ಉಲಿಯೆ ಬಳಿಯ ಮಾರಬ್ರರು ಕಳ
 ಕಳಿದ ಕಂಕಳಿಯ ಪಾಠಕರ ಗಾ
 ವಳಿಯ ಬಿರುದಿನ ಬಹುಳತೆಯೋಳ್ಳಿತೆಂದನಾಭೀಪ್ತು ॥   ೪೬

ಪೂತು ರೇ ಕಲಿಪಾರೆ ಭುವನ
ಖ್ಯಾತನಾದ್ಯೈ ಕಂದ ದೊ ಗ್ರಿಣ
ಸೂತಸುತ ಕೃಪ ಗುರುತನೂಜರ ಗೆಲಿದೆ ಬಹಕೆಳನು ।
ಬೀತುದೇ ನಿಮ್ಮುವಧಿ ಕುರು १ ಬುಲ
ಜಾತವನು ಗೆಲಿದಿಸ್ತು ನಿಮ್ಮುಯು
ಭೂತಳವ ಬಯಸುವಿರೆ ನೀಮನುತ್ತಾ ನಾಭಿಇಷ್ಟು ॥   ಅ೪

ನಿಮ್ಮ ಕಾರುಣ್ಯವಲೋಕನ
ವೆಮ್ಮು ಸಿರಿ ಬೇಣಿಲ್ಲ ಕಾಳಗೆ
ದಮ್ಮ ಗಯ ವಿಕ್ರಮದ ವಿವರಣಾದ್ಯೈ २ ಫಲಿಸುವುದೇ ।
ಬಿಮ್ಮ ಬೀಸರ ಪುಂಬೆ ನಿಮ್ಮ ಯ
ಸೌಮ್ಯಿನವರಿಗೆ ಬೇಣಿ ರಾಜ್ಯಾದ
ಹೆಮ್ಮೆ ತಮಗೇಕನುತ್ತ ಕೃಯೋಡನೆಚ್ಚ ನಾಪಾರಿಂ ॥   ಅ೯

ಇಸಲು ಪ ಥರ್ನ ಬಾಣವನು ಶಂ
ತಿಸುತ್ತ ಸೂತನ ನೆರಡಣಿಂಳು ಕೀ
ಲಿಸಿದ ನ್ಯೆದಂಬಿನೋಳು ಹನುಮನ ಹಣಿಯ ನೊಡಿಯೆಚ್ಚ ।
ನಿಶಿತರವೆಂಟೆಣಿಂಳು ಕವಚವ
ಕುಸುರಿದಳಿದನು ನರನ ವಹ್ಯ
ಬಿಸುಗೆ ಬಿಡೆ ಮುಣಂಬಿಸೋಳು ಮುಖಿಯೆಚ್ಚ ಚೂಬಿ ಜೀದ ॥

ಅರಿಯ ತರಹತಿಗುತ್ತರನು ತನು
ಬಿರಿಯೆ ಬಿಸವಲಿದನು ಕೆಪೀಕ್ಕುರ
ನೊಣಲಿದನು ರಾವಣನ ಗಾಯವ ನೆನ್ನದನಡಿಗಿಗೆ ।
ಮಣಿದು ಮುಲಗಿದ ಸೂತನನು ನಾ
ಲೆ ರಂಡು ಗಟಿಗೆಯು ಬಿಂಣ ಮುಗಿನೊ
ಛಕ್ಕಲ ಕಂಡನು ಪಾಥಿಂತಿ ದನಳುಕಿದುತ್ತರನ ॥   ಅ೧೪

1 ಕುಲಜಾತನನು. ಕ. ಜ. २ ಫಲಿಸುವರೆ. ಕ. ಯ.

¹ ಕವಚವಿದೆ ಕೊಳ್ಳ ಬಾಣಧಾರಾ

ನಿಹಣತಸ್ತು ಸ್ತುಂಭವಿನಾನ್ನಾ

ಹಂಡಿಂಜದಿರೆನುತೆ ಕುಡಲತ್ತುರನು ದುಗುಡದೋಳು ।

ಬವರದಾದಿಯೋ ² ಇಂತಿಯದೇ ಕೊಂ

ದವನು ನೀನೋ ಭೀಂಘ್ನೈ ನೋ ಎನೆ

ಲವನ ನುಡಿಗಿಜರ್ನನೆನು ನಗುತಪರಾಧವುಂಟಿಂದ ॥

ಖ್ಯಾ

ಹಂಡಿಂಜನಿನ್ನು ಜದಿರು ಬಾಣ್ಯ

ಫ್ರೆದ ನಿವಾರಣವಿದು ವಿಳಾರಿಸ

ಶೇದೆ ³ ಬಿರಿದು ನಾಂ ಸೂಲದೆನಿದೆ ನೋಡೆನ್ನು ಗಾಯವನು ।

ಬದೆದು ಕೊಳ್ಳಂತ್ಯೈದಾನೆ ಸಿಂಧದ

ತುದಿಯ ಹನುಮನು ವಜ್ರಮುಯದೇ

ಹಂಡಿಂಜ ನಟ್ಟುವು ಕೋಲು ಮುನಿದೋಡೆ ರುದ್ರನೀಂಭೀಷ್ಟು ॥

ಎಂದು ⁴ ಸೂಲಣಿಂಬಿನೆಂಜು ಗಂಗಾ

ನಂದನನ ಮುಸುಕಿದನು ಸಾರಧಿ

ನೋಂದನಾಧ್ವಜದಂಡ ವುಣಿದುದು ರಥ ವಿಸಂಚಿಸಿತು ।

ಮುಂದುಗೈಟ್ಟು ನು ಭೀಂಪ್ತುನಹದೋಂ

ಕಂದ ಎನುತಾಣಿಂಬಿನೆಂಜು ಶ್ರತಿ

ಯಿಂದೆ ಪಾಫ್ರೆನಿಸಲು ಥಟ್ಟುಗಿದಂಬು ⁵ ಹಾಜೀದುವು ॥

---

¹ ಕವಳವಿದೆ ಕೋ ಬಾಣಕಸ್ತುರ । ನಿಹಣಧಾರಾ, ಕ್ರ. ಜ. ರ್ಯಾ. ಕವಳ
ವಿದೆ ಕೋ ಬಾಣಕಸ್ತುರದ । ನಿಹಣಧಾರಾ, ಜ, ಕವಚವಿದೆ ಕೋ ಬಾಣಕಸ್ತುರದ
ನಿಹಣಧಾರಾ, ಖ.

² ಓನ್ನ ಕಳುಹವೆ ಬವರದೋಳುಕೋಂದ ಪನು ನೀನೆನೆ, । ಖ. ಓನ್ನ ನುಣಿ
ಕೋಂ, ಜ. ರ್ಯಾ. ಇಳುಕದೇಕೋಂ, ಜ.

³ ಬಿರಿಯಿಂಜಾಂ ನೋಂದೆ ನೀನೆನೋಡೆನ್ನು ದೇಹವನು, ಖ.

⁴ ಮಾಹಿಂನೋಳು, ಜ. 5 ಹಾಯಿದುವು, ಖ. ರ್ಯಾ.

ಬಳಿತ್ತುದ್ದಾರನ ನೊಡಲಿ ನೊಳು ದುಡು
ದುಜಿಪ ¹ ರುಧಿರದ ಧಾರೆ ಸೂರ್ಯನ
ನೆಟಿವಣಿಗೆಯೋಳು ನಿಂದ ತೋಟ್ಟನು ² ವರಮಾತರವೇ |
ತಕ್ಷಿದನೆಡೆಯೋಳು ಭೀಷ್ಮನುಜೀ ಚೋ
ಬೀ ಜೀದು ಬಳಿಕಾಗ್ನೇ ಇಯಭಾಣದ
ಬ್ರಿ ಗಣಿತು ಮಂತ್ರಿನಿ ಹೂಡಿದನು ಕಾರುಸೇನೆ ಕಾಳವೆಳಸೇ || ೫೮

ವರುಣಭಾಣದೋಳಸ್ತ್ರವನು ಪರಿ
ಹರಿಸಿದನು ಕಲಿಭೀಷ್ಮ ನೊಬೋ
ಬು ರು ಪರಾಜಯರೋಽಪಾವಚವಿಸ್ತುಲಿಂಗಿತರು |
ಹರಿಸಿದರು ಕೌಬೇರ ವೋರುತ
ನಿರುತ್ತಿ ಯಮ ಪುರುಷಾತ ಶಂಕರ
ಪರಿಗತಾಸ್ತ್ರವಳಿಗಳನು ಗಾಂಗೇಯಪಲುಗುಣರು || ೫೯

ಮೆಲೆತು ನಿಲುವ್ವೊಡೆ ಭೀಷ್ಮನೆಲ್ಲದೆ
ಕೆಲರು ಪಾಥನ ದಿವ್ಯಭಾಣಾ
ವೆಳಿಯ ಘಾರಾಫಾರಿ ³ ಗಿಂದಿನ ಭೀಷ್ಮನುರವಣೇ |
ಕಲಿಧನಂಜಯನೆಲ್ಲದಿದೀರೋಳು
ನಿಲುವರುಂಟೇ ಸುರನರೋರಗ
ರೋಳಗೆ ಕೆಲರೆಂದಿಂದ್ರ ನುಡಿದನು ಜಿರಳನೆಗೆದೂಲೆದು || ೬೦

ಪೂತು ⁴ ರೇ ಕಲಿಪಾಥ ಭಿಲುವಿ
ದ್ವಾತಿಶಯನಿಧಿ ⁵ ಜಾಗು ಗಂಗಾ
ಜಾತ ಹರಮುಂವೈರಿಗಳ ಮಿಕ್ಕಿರ ಮಹಾದೇವ |

¹ ರುಧಿರಕ್ಷಣ ಸುಧ್ಯಾರ್ಘದ, ಬಿ. ಇ. ಇ. ಟ. 2 ನರ, ಬಿ. ಇ. ಇ. ಇ.

³ ಗಿದಿರೇ, ಇ. ರ್ಯಾ. 4 ಪಾಯಕು ಭಿಃಷ್ಮ, ಇ. ರ್ಯಾ. ಟ,

⁵ ಪಾಥ ಜಾಗು ಪುರಾತನನ ಮುರವೈರಿಯನು, ಇ. ರ್ಯಾ. ಟ.

ಕ್ಷತ್ರಗಳು ಜನಿಸಿದೊಡೆ ಹಿಂದೆ ವೆ
ಹೀತಳವ ಖಳಂಸುಯ್ಯಾನೇ ಮೇರ್ಹ
ಸೀತೆ ಬನದೊಳು ನವೆವಳ್ಳೇ ಘನುತ್ತಿದ್ದಂದಮರಗಳಿ ॥   ೬೮

ಹಿಂದೆ ಕೋನ ಕೈಮೆಯನು ಗುರು
ನಂದನನೆ ಬಿಲಗಾಳಿತನನೆನು
ಮಂದರೋಪಮೆಧ್ಯ ದ್ಯುನಾಳಾರಿಯನ ಪರಿಣತಿಯ ।

¹ ಬಂದಕ್ಕ ಪನಗ ಅಕೆಯನು ನಲ
ವಿಂದ ಕೆಂಡೆ ನಿದಾವ ಪರಿಯ
ಲ್ಲಿ ಒಂದ ಸುತ್ತ ರ ನಜರ್ ನಗೆ ಗಾಂಗೇಯನುರವಣಿಯ ॥   ೬೯

ಎನೆ ಕುಮಾರಕ ಕಾತ್ರವೀರ್ಯಾ
ಜರ್ನನೆ² ಸಾಸಿರತೋರತೋಳ್ಳ
ವನವ ಕೆಡನು ವೀರಭಾಗವರಾವಮನತಿಬಲನು ।
ಮುನಿದು ಮುಲೆತೊಡೆ ಬೆಂಗಾನಾತನ
ಮುನಕೆ ಬಿತ್ತಿದ ನೀತ ನೀತನೂ
ಇನಗೆ ಸರಿ ಸಾಕಂಪುದೆ ಕಾಳಗವೆಂದನಾಪಾಥ್ರ ॥   ೭೦

ಮತ್ತೆ ಗಂಗಾಸೂನು ಪಾಥ್ರನ
³ ಕೆತ್ತಿಸಿದ ನ್ಯೆದಂಬಿನೊಳು ರಥ
ಕಿತ್ತು ಮರಳಲು ಮೂಳುವಚಾಸ್ತು ದೊಳು ಕೀಲಿಸಿದ ।
⁴ ಪ್ರತ್ಯಾವನು ಬಗಿದುರಗ ಪುಗುವವೈ
ಲುತ್ತು ರಿಸಿದುವು ಶರವಿಸರ ಧೃತಿ
ವೆತ್ತು ಫಲಾಗಣನವಣಿನೆಚೆ ನು ಹತ್ತು ಭಾಣದೊಳು ॥   ೭೧

¹ ಇಂದು, ಕ. ಟಿ. ನಿಂದ, ಬಿ.   ² ನಿಪ್ಪತ್ತಿಂದುವಂಶದವನವ, ಬಿ.
ತೋಳಿನ ಬನವ ಕೆಡನು ಫೆನಪರಾಕ್ರಮಿ ವೀರ, ಜ.   ³ ನೆತ್ತಿಸಿದನ್ಯೆ, ಬಿ.
⁴ ಹತ್ತುಕುರಗನು ಬಗಿದು ಪುಗುವವೈಲು, ಜ. ಹತ್ತುನುರಗನು ಬಗಿದು
ಪುಗುವವೈಲು, ಟಿ.

ನರನ ಶರದೀಳಂ ಭೀಷಣ್ತು ನೆಡೆ ಜ
ರ್ಯಾಫಿತವಾಗಲು ರ್ಯಾಫೇಮಿತ್ಯಾನೊಳಾ ತರ
ಹರಿಸಲಭ್ರಿಯದೆ ಮಲಗಿ ನಿಂದನು ರಥವ ಕವ್ಯ ಗೆಯ |
ಅರರೆ ಸೋತನು ಭೀಷಣ್ತು ನಿಷ್ಟೇ
ನೆರಿದುದೋ ಕುರುಸೇನೆ ಸಿಲಕಿದ
ದೋರೆ ಯೆನುತೆ ಬಾಯಿಷ್ವಡಲು ಕೌರವರಾಯ ಪೋರಮಟ್ಟೆ || ೬೫

ಸೀಳಂ ನಾಯ್ತಿ ಭಾಯ ಕೆಲಬಲ
ದಾಳ ಹಂಗಿನ ದೋರೆಯ ಸುಭಟರ
ಸೋಲವದು ರಾಯರಿಗೆ ಸೋಲವೆ ನೂಕು ನೂಕೆನುತೆ |
ಕೊಲ ಹೊಡಿಗಳ ಕೆದಜೆ ಸಿಂಧು
ಮೇಲೆ ಹಾವನು ಹಾಯ್ಯಿ ಸಾರಧಿ
ಮೇಳವಿನಿದನು ನೃಪನ ರಥನೆನು ನೆರೆದರೆತಿರಥರು || ೬೬

¹ ಕೆಲಕೆ ಕೆದಕೆದ ಬಿಲಜಲಧಿ ಯೋ
ಬು ಳಗೆ ಬಿಂದುದು ತೋತಸತ್ತಿ ಗೆ
ಗಳ ವಿಡಾಯಿಯೋಳಳ್ಳ ಈವ ನಿಸ್ತಾಳಕೋಳಿಗಳ |
ಉಲಿವಕಜಳೆಯು ² ಪಾಲಕರ ³ ಗಾ
ವಳಯ ನಾನಾವಾದ್ಯರಥಸವು
ಮೋಂಗೆ ಸುಭಟರು ಹೊಗಣಿದರು ಕೌರವನ ಬಿರುದುಗಳ || ೬೭

¹ ಕುಲಕಿಕೆ, ಜ. ರ್ಯಾ. ಕ್ರ.   ² ಬೈಗುಳಿಂಗ್ಯೈತ್ಯಾದಬಾಯ್ಯಲಗೈಯ
ನೊಲೆವಡ ಬಿಲದ ಭಂಪುರ್ಯೈ ಇಲ್ಲಿವರು ಕೌ. ಕ, ಬೈಗುಳಿಂಗ್ಯೈತ್ಯಾದ ಬಾಯ್ಯಲಗೈ
ಯ ನೆಗೆಂದ ಬಿಲದ ಭಂಪುರು ಚೆಂಪಿದರು ಕೌ. ಖ. ಬೈಗುಳಿಂಗ್ಯೈತ್ಯಾದ ಬಾಯ್ಯ
ಲಾಗೈಯನೊಲೆದೋಡ ಬಿತ್ತಿಕ ಭಂಪುರು ಕಿರಿದರು ಕೌ. ಜ. ಬೈಗುಳಿಂಗ್ಯೈತ್ಯಾದ ದಳದ
ಬಾಯ್ಯಲಗೈಯನೊಲೆದಳಿಲೆಗಭಂಪುರು ಬೀಳಿದರು ಕೌ, ಕ್ರ.

³ ಕಾಳಕಳದನಾನಾವಾದ್ಯರಥಸದ ಬಿತ್ತಿಯಭಂಪುರ ಹೊಗಣಿಕೆಯೋಳ್ಳ
ತಂದ ಕುರುರಾಯ, ಜ.

ಬಗು ಮುಖ್ಯಿಯದೆ ಸೇನೆ ವೋಡಗುವೆ
 ಲಗ್ಗಿ ಪೆಟೆಯೊಳ್ಳು ಹೊನ್ನ ತುಟದೊಡ
 ಮುಗ್ಗಿ ಕವಿದು ಕೌರವೀಂದ್ರನ ವೋಗದ ಸನ್ನ ಯೊಳ್ಳು |
 ಹುಗಿ ಗರೆ ಹುರಿ ಬಿಳುಹು ನಿಗುಳುವೆ
 ನಿಗ್ಗಿ ವೆನು ನಿಲ್ಲಿ ಸುತೆ ಸೇನೆಯು
 ನಗ್ಗಡಲ ಬೀಳಿಸಿದ ನುಜ್ಞನ ನಗಣಿತಾಸ್ತು ದೊಳ್ಳು || ೫೮-

ವೀರರಿದಿರಹ ಹೊತ್ತು ರಣವೈ
 ಲಾರಾಬರು¹ ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು
 ಭೃತರವನೆ ಸಾರೂಪ್ಯರಾಘರು ಪ್ರಾತು ಪಾಯ್ಕಿ ಸುತೆ |
 ಕೌರವನು ಕಾಣಾದಿಗಳು ಸುಡಿ
 ಯೋರ್ದೇಪ್ರೋರೆಯೊಳ್ಳವೆಗಡಿಸಿ ಹೋಂ
 ದೇರ ದುವ್ಯಾಳಿಗುತೆ ಮುಡಲಿಸಿದನು ಫಲುಗುಣನೆ || ೫೯-

ಬಾಲವ್ಯಧಿರ ವಿಸ್ತರನು ನೀಂ
 ಕಾಳಗದೊಳ್ಳು ಶೈತಿಸಿದೆನಂದೀ
 ಮೇಲುಮುಗಿನೆಸಾಳರಲಿದೇನ್ಯೆ ಪಾಥ್ರ ಮರುಳಾದ್ಯೆ !
 ಆಳಿದಡವಿಯ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲದೆ
 ವೇಲೆ ಧರಣಿಯ ಬಯಿಸಿದೊಡೆ ನಿಮೆ
 ಗಾಳಿಲೀವಿನೆ ಹೋಗು ಹೋಗಾರಣ್ಯಕೆನುತೆಜ್ಞ || ೬೦

ಗಾಳಿಗೆಡೆಯದಿರೆಲಸ್ತೋ ಸತ್ಯವೆ
 ಮಿಾಳಿಲವ್ಯಾದೆ ಲೋಕ ನಿನ್ನನು
 ದೂಡಿಬೇಕೆಂದಡವಿಯೊಕ್ಕೆ ಪು ಹೊಲ್ಲ ಹೇನಿದಕೆ |
 ಹಾಳಿ ಹೋಯಿತ್ತವಧಿ ಯಿಸ್ಸೀ

¹ ಮರಳತೆಗೆಯುತೆ ಕೆ. ಖ. ಇ. ಮರಳಿತೆಗೆಪೂಡೆ, ಜ. ರು.

ಮೀಟಿ ಗಡಹುವ ನಿನ್ನ ಗಂಟಲ
ನೊಟಿ ರಾಜ್ಯವೇ¹ ಕೊಳುವೆ ಸೈರಿಸೆನುತ್ತೆ ನರಸೆಜ್ಞ || ೨೦

*

ಅಟಿಯೆ ನೀ ನೆಲೆ ಮರುಳ ಗರುಡನೆ
ತಣವರಿಕೆಯೊಳು ಹಾವು ಕನ್ನವೆ
ಕೊಳಿದು ಬದುಕುಪ್ರದೇ ವ್ಯಾ ಕಕ್ಕಳಿತ ಯೋಕಿನ್ನು ||
ತಣಿದು ತಿಳಿಕಲ್ಲಾಡುವೆನು ನಿ
ಮೃತುಣವರ್ತಿವರೆ ಸಿರವನೆಜ್ಞನೆ
ಬಣಿದೆ ಗಡಹದಿರೆನುತೆ ಕೌರವರಾಯ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ || ೨೧
ಗರುಡ ನೀನಹೆ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಕಾವ
ನೊರಿಸಿ ಹೆಡತಲೆಗಡರಿ ಬೆನ್ನು ಲು
ಮೂಟಿಯೆ ದುವ್ಯಾಳಸುವ ಮುರರಿಪುವನ್ನು ನೀನಖಿಯಾ ||
ತರಹರಸು ಕಲಿ² ಯಾದೊಡೆಂದ
ಬರಿಸಿ ಕೌರವನೆದೆಯ³ ನಗುಂಡಿ
ನೆರಡುಬಾಣದೊಳುರುಣಿಲ⁴ ಧಾರೆಗಳ ಕಾಣಿಸಿದ || ೨೨

1 ತೆಗೆ ಸೈರಿಸೆನುತ್ತೆ ನರಸೆಜ್ಞ, ಬ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿಪು ಸೈರಿಸನುತ್ತೆಜ್ಞ. ಜೆ. ಚು.

* ಎಲಪ್ಪೊ ಕೌರವ ಹಿಂದೆ ಜಾಜಿನೆ

ಕಲುಕೆಯೊಳು ಮೆದಿಸಿಯಾ ಕೊಂಡಾದು

ಗೆಲುವಕ್ಕಾದೆ ನೋಡಾದೊಡಿನ್ನಿಸಿನ್ನು ಭೂತಳಕೆ |

ಹಳಗೆ ಯಿದು ಕುರುಭೂತಾ ನಿನ್ನಯಾ

ಕುಲದ ತಲ ಸಾರಿಗ್ಗು ಶರದೇಕಳು

ಗೆಲುಲು ಬಿಂದೆನು ಹಾಯ್ಯಿ ಕಾಸಂಗಿಗಳನೆನುತ್ತೆಜ್ಞ ||

ಕುಪ್ಪುಪು ಕ. ಜ. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 71ನಯಃ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

2 ಯಾಗೆನುತ್ತು, ಜ. ಜ. ಟ. ಯಾಗೆನ.ತ ಬೆಂಬ್ಬಿಸ್ತಿರು, ಚು,

3 ನಗುಂಡ, ಕ. ಬಿ. ಜ. ಚು.

4 ಹೆಡತೆಗಳ, ಬ. ಜ. ಜ. ಟ.

ಅವನೆ ಭಾರಿಯ ವಲ್ಲಿಸೀರೇಗ
ಇವೆಯವೆದ ರಕ್ತದೊಳು ತೋದುವು
ಜವವೆಟದು ಸಾರಧಿಗೆ ಸೂಳಿಸೆ ರಥವ ಮರಳಿಂದ |
ಕವಿದನೆಜಾನ ನೋಡದಿರು ಕೌ
ರವ ಪಳಾಯನವೆಕಟ್ಟಕಟ್ಟ ಪೂ
ಧೀವೆರ ಪಂತವೆ ಮರಳ ನಿಂದಿರು ಕೊಲುವುದಿಲ್ಲೆಂದ || ೩೪
ಮಾತು ಹೆಣಸದ ಮುನ್ನ ಕಾಲುಳು
ಸೋತು ತೇದುವು ಹೊಕ್ಕುವಾತಿದು
ನೀತಿಯೋ ನರಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಭಂಗವನ್ಯಯಾಗಿ |
ಭೀತನಾಗದೆ ಕಾದಿ ಮತಿದನ
ಮಾತುಗಳಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯಕಥನವು
ಭೂತಳಾಧಿವ ಮರಳ ¹ ನೋಡಿನ್ನು ಹೊಡೆಂದ || ೩೫
ಹುರುಳಗೋಟ್ಟು ದು ಗರುವತನ ಹೆಂ
ದರಸ ನಾಳಿದ ನಧಿಕಧ್ಯೇ ರೋ
ತ್ತು ರುಷದೊಳು ಕಲಿಯಾಗಿ ನಿಂದನು ಮತ್ತು ಕಾಳಗಳೆ |
ದೊರೆಯ ದುಗುಡವ ಕಂಡು ತಮತಮು
ಗುರುತಳಿಸಿದರು ಸಕಲಸುಭಟ್ಟರು
ಹೊರಳಗಟ್ಟು ತು ಸೇನೆ ನಿಜಕಟ್ಟ ² ದಟಿವ ನಿಜಪುಸಿ || ೩೬
ನೋಂದ ನವನಿಪ ನಿಂದು ಪಾಥ್ರನ
ಕೊಂಡು ³ ತೋಱುವೆ ನನುತೆ ರವಿಸುತ
ನೋಂದುಕಡೆಯೋಳು ವೋಳಿದನು ಬಲುಬೀಳ್ಳ ಜೀವಡೆದು |
ಬಂದುಕಡೆಯೋಳು ಮನಗಿದನು ಗುರು
ನಂದನನು ವೈಷ್ಣವೇನ ⁴ ಸ್ವೀಂಧವ
ರೊಂದುಕಡೆಯೋಳು ಭೀಷಣ್ಣ ದುಶ್ಚಿನನ್ ⁵ ಕ ಪಾದಿಗಳು || ೩೭

¹ ನಿಂದಿಡೆ ಕೊಲುವುದಿಲ್ಲೆಂದ. ಜ. ೬ ೨ ತನವ, ಜ. ೩ ಹೋಗುವೆನೆಂದು, ಕ.

⁴ ದುಜಯ, ಖ. ⁵ ಜಯಬಂಧರು, ಖ.

ಗುರು ಜಡಾಳಿನಿ ಹೊಕ್ಕು¹ ನೋವೆಷ್ಟು
 ಗುರವನಿಸಿದನು ಭಾಯಿ ಕನು ಭೂ
 ಸುರಕ್ಷಿಂಗ ಸುಕೇತು ಕರ್ಕನಿ ವಿಕಣ ದುಸ್ವಿಕರು ।
 ನರನ ಮುಸುಕಿದರೊಂದುಕಡೆಯೋಳಾ
 ತೆರಳುಕೆಯ ತೇಜಿನೋಳಾ ಬಲ ವೋರೀ
 ಹರಿಸಿ ಕವಿದುದು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿ ತು ಕಲಿಧಂಜಯನ ॥ ೫೮-

ಅಂಗವಿಸಿತರಿಸೇನೆ ಲೋಕವೆ
 ನುಂಗಿ ತಳೆಯಲು² ಕುಣಿವೆ ಭರ್ದಾನ
 ರಂಗಭೂಮಿಯ ತೋಳವ ಜಳಧಿಯ ಜೋಕೆ ಯಂದದೇಷಾಳಾ ।
 ಭಂಗಿತರ ಮಟುವಲಗೊಯೋಳಾನು ಸ
 ರಾಯಂಗಬಲ ಜೋಡಿಸಿತು ನಮ್ಮುತ್ತ
 ವಿಂಗೆ ಹದನೇನೆನುತೆ ಮೆತ್ತು ನೈ ಸೂನು³ ಬೆಸಗೆಂಡ ॥ ೫೯-

* ಅಂಜದಿರು ಕಲಿಯಾಗು ಸೂರ್ಯನ
 ಮೆಂಜು ಮುಸುಕಿದೊಡೇನು ರಿಪ್ಪುಲ
 ಪ್ರಂಜವನು ತತ್ತ್ವಾದ್ಯೇ ಜಯಿಸುವ ಸೂಂದರುಭಾಣದೋಳಾ ।
 ರಂಜಕರ ಸುಡಿಯಂಳ್ಳ ವನುತೆ ಧ
 ನೆಂಜಯನು ನುಡಿಯುತ್ತು ಮಿರೆ ರಿಪ್ಪ
 ಭಂಜಕನೆ ಮುತ್ತಿದುದು ಕೌರವರಾಜಸಕಲಿಲ ॥ ೬೦

ಸರಳ ಕಶೀಯುತೆ ಬಳ ಬಲವೆ ನಾ
 ಪರಬಲಾಂತಕ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಯ

1 ನೆಂದೆನೆ, ಖ, ಇ.

2 ಬಗೆದಭಾಗವ, ಕ. ಖ. ಯ.

3 ಜೊತಿಸಿದ, ಕ. ಖ. ಇ. ಬೆಹಾಾದ, ಯ. ಕೈಸರಿದ, ಉ.

* ಅಂಜದಿರು ವೋದಲಾದ ಪದ್ಮಾವು ಸರಳಕಣಿಯಾತೆ ವೋದಲಾಗ ಪದ್ಮಾವು
 ಇ. ಯ. ಉ. ಪ್ರಸ್ತುಕಾಣಿಳಿ.

ಸಿರವೆ ತೊಗುತೆ ರಿಪ್ಪಬಲವೆ ಗೆಲಲರಿದು ಬಣಿಕೆನುತೆ ।
 ಕರದ ಭಾರಿಯ ಗಾಂಡಿವವೆ ಬೋ
 ಬಿ ಇಂದು ಜೀವಡೆಗೈದು ನಸುನಗು
 ಬು
 ತರಿಬಲವ ಸಮೈಇಹನಾಸ್ತ್ರಿದೆ ಸಿಲುಕಿಸುವೆ ನೆಂದ ॥ ೮೦

ಸರೆದ ತಿಮಿರದ ಫಟ್ಟು ಸೂರ್ಯನ
 ತೆರಳಜುವವೊಲು ಮೇಷಫುಟೆಗೆಳ
 ಮುಣಿದ ವೋಹರ ವೆಪುಕಿ ಪವನನ ಸಿರಗ ಹಿಡಿವಂತೆ ।
 ತೆರಳದೊತ್ತಂತಿನಿ ತನ್ನ ಯ
 ಸರಳೊಳಿದಾಹೋನ ತುಟಿದ
 ಬು ರಿನಿ ಒರೆ ಸಮೈಇಹನಾಸ್ತ್ರಿವ ಯಾಡಿದನು ಪೊಥ್ರೆ ॥ ೮೧

*

ಇಸಲು ಸಮೈಇಹನದ ಶರ ಪಸ
 ರಿಸಿತು ಬಲದೊಳ್ಳು ಬಹುಲನಿಡಾ
 ವ್ಯಾಸನವಿಷ್ಯಲಿತಾಂತರಂಗರು ಮೆಯ್ಯ ಸೂಲೆದೊಲೆದ್ದು ।
 ಉಸಿರ ಸಂಜುದ ನಾಡಿ ಯವಗಾ
 ಹಿಸಲು ತೊಯೆದರು ಮೈಪುಟಿದು ತಲೆ
 ಮುಸುಕಿನೊಳ್ಳು ಬಲ ತೆಕೆ ಗೆಡೆದುದು ಕೂಡೆ ಕಳವಳಿನಿ ॥ ೮೨

* ನೆರದಕಿಮಿರದ ವೋಡಲಾವ ಪರ್ವೈ ಮುಂದೆ ಕೆ. ಇ. ಇ. ಜಿ. ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಲ್ಲಿ
 ಈ ಪರ್ವೈ ಕೆಚ್ಚಾಗಿ ದೀರೆಯುತ್ತದೆ.

ತುರುಕಿದನು ಸಾಗರದ ನಡುವಳಿ
 ಪಡಬಿನನು ಹಿಡಿಸಂತ ಮಿಗೆ ಫುಡು
 ಫುಡಿಪ ಸರಳು ಯಾಡಿದನು ಸುರರಾಲಿ ನಲಿದಿಂ
 ತೊಡಬಿ ತೆಗೆದಾಕಣಾಪೂರಕೆ
 ದೀಸಲು ಜಡಿಯುತೆ ಬಾಳ ಬರೆ ತೂ
 ಕಡಿಸಿ ಕೆಕೆಪಾದ್ರ ಭೀಪ್ತ ಕೊಱತಾಗಿಲಿಳ ಕುರುಜಾಲ ॥

* ತನುವೆ ನೋರೆದುವು¹ ದಡದಡಿಸಿ ಕೆವಿ
ಗೊನೆಯ ಜೀರೋಲಿಸಿ² ಮುಂತಿಗಳ್ಯಾಳ್ಯಾ
ಭಸುವರೆದೊಳ್ಳಾರಳ್ ಮರಳಜಿ ಕ್ಕೆಯುಂಳಾಳಿಕೆಕ್ಕೆ |

* ತನತನಗೆ ಬಲಬಜ್ಜೋರೆಂದರೆಸೇ
ಕನೆಸ ಕಾಣಲು ಗುರು ನದೀಜರ
ಫೈಬಲದ ಕೋಳ್ಟಾನುಕೋತ್ತಿಗೆಜಂಗಳ್ಯಾಣಿದುವು || ೮-೪

ದ್ವಿಗುಯುಗವೆ⁴ ನರದೆಶಿದು ರೋಮ್ಮೊ
ಳಗಳ್ ತಿಕ್ಕೆಗೆ ಸೂರಿ ಕೊರಳರೆ
ಮಗುತೆ ಹಿಂಗಾಲೋಂಂಬುವನು ತುರಿ ತೊನೆತೊನೆದು |
ಬಗೆಯು ನುಡಿದುವು ಹೊನ್ನೆ ಮರಗೋಡೆ
ಡುಗಳ್ ವೇಲಡಾಡೆದು ನಿದ್ವು
ವಿಗಡರಾಗಲು ರಾಘುತರು ತಂತಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಳು || ೮-೫

ನೆಳ ಸ್ಥಿಲೆ ಕ್ಕೆದುಗಳು ಕ್ಕೆಯೆಂ
ಕಳಂಜಿ ಯೊಬ್ಬಿ ರ ನೊಬ್ಬಿ ರೊತ್ತುಲು
ಮಲಗೆ ಬೆಂಬತ್ತುಳಕೆ ಬದಿಯೊಳಗಡಕೆ ತೊಳಂಗಳ್ |
ತಲೆಯೊಳ್ಳಾಣಿಸಿ ಗುರುಗುರಿಸಿ ರಭ
ದೊಳಗೆ ನಿದ್ವಾಕುಳರು ಸೂರಂಧಿ
ಗಳು ಬಿರಿಸಿ ನಿದ್ರೆಯೊಳು ಹೈಮಣಿಹ್ಯಾ ರತ್ನಿರಭರು || ೮-೬

ಸರಳ ಸೊಕ್ಕುವೆಗಡಿಸಿ ಕ್ಕೆಪ ಹೈ
ಮಜ್ಜಿದ ನತ್ತುಲು ದೊರ್ರೀಣ ಸಿತ್ತುಲು
ಪರಮನಿದ್ವಾಸಕ್ತನಾದನು ತನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ |

* ತನುಷನೊಲೆದುವು ಚೂದುಂದ ಪದ್ಯವ್ಯಾ ಅದರೆ ಮುಂದಣ ಮೂರು
ಪದ್ಯಾಗಳ್ಯಾ, ಜ. ಟು. ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳಲ್ಲಿಭಿ,

1 ತನವರಿಸಿ, ಇ. 2 ಕೋಂಕಿ ಮರಗೋಡೆ | ಇನ್ನೊಳು ಕುಸಿದುವು, ಇ,

3 ತೊನೆದುಕೆಡೆದ್ದು ಜೀರೋಪರ್ವಿಯೆ ಕನಸುಗುಡರು ಮಾತೆನಲು ಕುರು

ಬಲದೊಳಗೆ ಉಂ, ಇ, 4 ನೆಯೆಡೆದು, ಇ, ಇ,

ಕರದ ಬಿಲು ನನ್ನು ಸಡಿಲೆ ಕರ್ಣನು

1 ಮೆಟ್ಟಿದ ನತ್ತುಲು ರಥದೊಳಿತ್ತುಲು

ದರ್ಶಕದುರೋಗ್ಯೇಧನನ್ನೊಡನೆ ವೈಮುಟ್ಟಿದುಂದಾಸೇನೆ ॥

*

ಕನ್ನನು ವೇರಿಟೆಟ್ ಅಂ ಸುಷುಪ್ತಿಯು

ದೆನಿಪವಸ್ತ್ರತ್ಯಾಯದೊಳಗೆ ಜೀ

ವನ್ನು ವಿಸಂಬಿಸಿ ಬೀಳ್ವು ನಲ್ಲಿದೆ ತುರ್ಯ ಸಿಲುಕುವನೆ ।

ಇನಿತ್ತುಂಲ ತೂಕದಿಸಿ ರ್ಯಾಂಪಿಸಿ

ತನಿಗೆಡೆಯೆ ಭಾಗಿರಧಿನಂ

ದನನು ನಿನ್ನಾಲ ನಾಗಿ ತೊಳಿ ತೊಳಿಗಿದನು ರಥದೊಳಗೆ ॥೮೮

* ಎಣಿಸುವ್ಯೋಡೆ ಯೇಕಾದಶಾಕ್ಷಿ

ಶಿಂಣಿಯು ಬಲವನು ಪ್ರಾಥ್ಮ ನೊಬ ನೆ

ರಣದೊಳಗೆಡಿಂದನು ನೋಡನಮೆಂತ್ರಬಾಣದೊಳಿ ।

1 ದರ್ಶಕದುರೋಗ್ಯೇಧನನು ದ.ಸ್ವತ ಪರವಿವಿಂಶತಿ ಕಕ್ಷನಿ ದುಢಾ ಸನರು
ಪ್ರೀತಿದಾಂ, ಇ.

* ಈ ಪದ್ಯವು 87ನೇಯ ಪದ್ಯದವುಂದೆ ಕ. ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ದೂರೆಯುತ್ತದೆ.

ಸೇನೆ ವೈಮುಟ್ಟಿದೆ ಹಾಗ ಲಧಕ್ಕನಿ

ದಾನ ಹೋಗಿದಿಂಹಿತು ನಿದ್ರಾ

ಮಾನವಿಭ್ರಮವನು ಸ್ಕಂಠಸಂಸಾರದಂದೊಳ್ಳು ।

ಮನ ಹೋಣಿವೆ ನದನು ಕಾದನದ

ಕಾನನದೂ ಇತಿರಥರು ವಿಜಯನ

ನೂನಿಳಿಷಿವೇತ್ರಿಕನಾಸ್ತ್ರದ ಬಾಧೋಳಿಗಾಯು ॥

* ಎಣಿಸುವ್ಯೋಡೆ ಯೇಕಾದಶಾ ಕ್ಷೋಹಿಸಿಯು ವೋದಲಾದ ಪದ್ಯವು, ಇ. ರ್ಯಾ. ಟ.
ಪಾಬ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಟೀದು ದೋರ್ಣಿನ ಎಂಬುದೇ ವೋದಲಾದ ಪದ್ಯವೇ
ಧರಣಿಪಾಲನ ಎಂಬುದೇ ವೋದಲಾದ ಪದ್ಯವು. ಇ. ಇ. ಟ. ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕುಣಿಯುತ್ತಂಬರದೊಳಗಲರ ಸಂ
ದಣಿಯ ನಮೆರರು ಸೂಸಿದರು ಫಲು
ಗುಣನು ರಥವನು ನೂಕಿದನು ನಿಜಪುರಿನು ರಿದ್ದಿ ತೇಗೆ ॥ ೮೮

ಇಡುದು ದೊರ್ಕಾನ ಚರ್ಣಕವುಲಂ
ಗಳಾಗಿ ತನ್ನ ಯ ನೊಸೆಲ ಭಾಚೆದ
ನಳವಿಯೋಳು ಥಿಂಡ್ಲೈ ಗೆ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕೆ ದನು ರಥದೊಳಗೆ ।
ಸುತ್ತದು ಕಣ ನ ಮೆಕುಟಪಟ್ಟೈ ಯ
ನೇಳಿದು ದುಯೋರ್ಧ ಧನನ ಪಸ್ತು ವ
ಸುಲಲಿತಾಭರಣವನು ¹ ನೀಂ ತೆಗೆ ಯಂದ ನುತ್ತರಂಗೆ ॥ ೮೯

ಧರಣಿಪೊಲನ ಮೆಕುಟವನು ಕ
ತ್ತ ರಿಸಿ ದುತ್ತಾ ಸನನ ಫೈನಮೆಣಿ
ಸರದ ರತ್ನವ ನುಡಿದು ಭಾರಿಶ್ವನ ಜಯಪ್ರಫರ ।
ಹೊರಳಿಷಿದ ² ನು ವಿಶೋರ್ಕಂಕಾವರರ
ಹಂರುಳಂಗೆಡಿಸಿದ ನವಿಳರಾಜರ
ಸಿರಕೆ ಭಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ ಫಲುಗುಣ ನಡರಿದನು ರಥವ ॥ ೯೦

*

¹ ತೆಗೆದುತ್ತರಂಗೆ ನೀಡಿದನ, ಖ. ² ನಾನಾಕುವಾರರ ನ ರುಳ ಕೆಡಹಿದ ನವಿಳ ಕೌರವಧುರಕೆ ಭಂಗವ ವಾಡಿ ಫ. ಖ,

* ಈ ಪಣ್ಯಾಚಿ, ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇರೆಯುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತಲಜ್ಞನ ಮತ್ತುತ್ತನಯಂ
ಗತ್ತ ಕೆಲಸವ ನೀನು ರಥದು
ಹೊತ್ತುಗೆಳಿಯದೆ ಹೇಗೆಗಿ ರಣದೊಳು ಭಾನುನಂದನನ |
ಉತ್ತಮುದ ನವರತ್ನಪದಕವ
ಬಿತ್ತರಬೆ ದೇವಾಂಗವಸ್ತುವ
ನುತ್ತರಂಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ತಾ ಪೂರ್ವಿಂದು ನೇಮಿಸಿದ ||

ಫಲಗುಣನ ನೇಮುದೋಳು ರಥದಿಂ
 ದಿಯೆದ ಸುತ್ತರ ಸವನಿಪನ ಕೋ
 ಮಲ ಸುವಸ್ತು ಭರತವನು ಕಣ ಕೃಪ ಗುರುಸುತರ !
 ಸುಲಲಿತಾಂಬರ ರತ್ನಭೂಪಂ
 ಗಳನು ಕೋಂಡಕರಿದನು ರಥವನು
 ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಗಂಗೇಯ ನಡಳಾಯ ನು ಧನಂಜಯನ || ೮೩
 ಎರಡುಶರದೋಳು ಭಾಷವನು ಕ
 ತ್ರಿರಿಷಿ ಭೀಷ್ಟುನ¹ ಕಡುಹ ನಿಶ್ಚಿ
 ಭರದೆ ಮಕುಟವ ಬೀಳಳಿಂಜ ನು ಮೂಲುಭಾಣದೋಳು |
 ತಿರುಗಿದನು ಕಲಿಪಾಧರ ನಗತು
 ತ್ರಿರಸಹಿತ ಬನ್ನಿಯೋಳು ಕೈದುವ
 ನಿರಿಸಿ ಮುನ್ನಿನ² ರಥವ ಜೋಣಿಸಿ ನಗರಿಗೈತಂದ || ೮೪

*

* ಸೌನಿದವ ನೇಕಾದಶಾಸ್ತ್ರೋ
 ಹಿಣಿಯ ಪತಿ ಕಣಾದಿಗಳು ಭಾ
 ರಣಿಯ ಸುಭಟರಿತಿಲರು ಭೀಷ್ಟು ದೋಣಿ ಗೈತಮೆರು |

¹ ನಿಲಿಸಿ ಕೌರವ ಧರಣಿಪಾಶ ವರಕುಟಿವನು ಮೂಲುಭಿನೋಳು ಕಡಿದು ಬ್ರ. ಜ. ಟ. ಕಡುಹ ನಿಶ್ಚಿ ಧರಣಿಪಾಶ ವರಕುಟಿವನು ಮೂಲುಭಿನೋಳು ಕಡಿದು, ಯು. ² ತೆಂದೆ ಸರಧಿತನವ್ಯಕ್ತಿ ಕೋಣದ, ಜ.

* ಈ ಪದ್ಯವು, ಕ. ಏಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
 ಇತ್ತು ಭಂಗದ ಪಡೆನಿನೋಳು ರಿಪ್ಯ
 ವೀತ್ತ ತಿರುಗಿತು ಜವಗೆ ಭಾಣ
 ವಿತ್ತ ಫಲಗುಣ ವರತ್ಯುಸಾತ್ಯಾಜಸಮತ ನಡೆತಂದ |
 ಅತ್ತ ದೇವಾನೀಕ ಸುರನರ
 ರುತ್ತ ವರು ಮರ್ಯಾ ಭಾಸ್ಯರೆನೆ ಕೋಗ
 ಇತ್ತ ಹೊಕ್ಕರು ತಮ್ಮ ವಿಳಯನ ಭಾವ ಕೇಳಂದ ||
 * ಈ ಪದ್ಯವು, ಜ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ.

ರೆಣದೊಳಿನಿಬರ ನೊಬು ನೇ^{ಬ್ರಹ್ಮ} ನೆಜ್ಞಿ
ಹಣಿವ ನೆಂದಮರಾಳಿ ಗಗನಾಂ
ಗಣದೆ ಹೊಗಡಿತು ವೀರನಾರಾಯಣನ ವ್ಯುದುನನ ॥ ೮೪

ಬಂಭತ್ತ ನೆಯು ಸಂಧಿ ಪುಗಿದುದು.

ಹತ್ತ ನೆಯು ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಅಷ್ಟನನು ಉತ್ತರನೋಡನೆ ವಿರಾಕರಾಯನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.

ರಾಯಕೌರವಸೈನ್ಯಕದ್ಭೀ
ವಾಯು ಪ್ರತ್ಯರಸಷ್ಟತ ನಿಜರ
ರಾಯನೆಂದನ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕು ನು ಮತ್ತು ಪುರಂರವೆ ॥

ಕೇಳಿ ಜನಮೇಜಯಧರಿತಿ^೧
ಪಾಲ ಭಂಗರ^೨ ಮೇಲೆ ಕೌರವ
ಜಾಲ ತಿರುಗಿತು ವಹಿಲದೊಳು ಗಜಪುರಿಗ ನಡೆತಂದು ।
ಮೇಲುಮುಸುಕಿನ ಹೊಗದ ಪಾದ್ಯದ
೨ ಸೋಲ ದೊಸಗೆಯೋ ಇಟಿಳನ್ಯಪರು ನಿ
ಜಾಲಯಂಗಳ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕು ರೂ ಹತ್ತ ದುಗುಡದೊಳು ॥ ೯

^೧ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಯಭಿಷಿಜಾಲ, ಬಿ. ಪಾಪನೋಳು ಕುರು | ಜಾಲ ತಿರುಗಿತು ಗಜ ಪುರಿಗೆ ದುಗುಡದೊಳು ನಡೆತಂದು, ಜ. ಪಡಪಿಸೋಳು ಭಂಗ | ಜಾಲ, ಬಿ. ಪದಪಿ ನೋಳು ಇಪ್ಪ | ಜಾಲ, ರ್ಯಾ. ^೨ ಮೇಳಮೇಸಾರೋಳಿಲಿ, ಬಿ. ಒ. ಮೇಲೆ ಹೋನದೊಳಿಳಿಲ. ಇ. ಮೇಲುಹೋಗದೊಳಿಲಿ, ಜ. ಪ್ರೋಳಿಯೋಪಕಿನೋಳಿಲ, ರ್ಯಾ.

ಬಣಿಕ ಫಲಗನಣ ನಿತ್ಯ ಲಾವುರ
 ದೊಳಗೆ ಕೈದುವ ನಿರಿಸಿ ಮುನ್ನಿನ
 ಹುಲುರಫ್ರವ ವೇಳ್ಳಿಸಿ ಸಾರ್ಥಿತನವ ನನುಗೋಳನಿ |
 ಇಂದು ಪಾಧ್ರಾನ ವೈಯದಡವಿ ಕಷಿ
 ಕುಲಲಲಾಮುನು¹ ಬೀಳಿತುಕೊಂಡನು
 ಹೊಳಿಲ ಹೊರೆಯೋಳು ನಿಂದು ನರ ನುತ್ತ ರನೊಳಂತೆಂದ || ಅ

ಕರೆದು ದೂತರಿಗಣಹು ನೀನೇ
 ಧುರವ ಜಯಿಸಿದೆ ನೆಂದು ನಾವಿ
 ದೀರವ ನಿಂದಣಹದಿರು ಪಸರಿಸು ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮವ |
 ಅರಸ ನಿನ್ನ ನೆ ಮನ್ನಿಸಲಿ ಶುರ
 ಪರಿಜನಂಗಳು ನಿನ್ನ ವಿಜಯದ
 ಹರುಪದೊಳು ಹೆಚ್ಚಿ ರಲಿ ಸೇಮಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದ || ೩

ಎನಲು ನೀನೇ ಬಲ್ಲಿ ಸರಿ ಲೇ
 ನೆನುತೆ ದೂತರ ಕರೆದು ಮತ್ತುವೀನ
 ತನಯ ಕೌರವಬಿಲವ ಜ್ಯೇಷಿದ ನೆಂದು ಹೇಣುಪ್ರದು |
 ಇನಪನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಗಿ ಯೆಂದಾ
 ತನು ನಿಯಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನತ್ತಲು
 ಇನಪಕ್ಷಂತಿಸುತ್ತರು ಸಹಿತ್ಯತಂದರೊಲವಿನೊಳು || ೪

ಅರಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕ ವನಿಪತ್ತಿಯು
 ತ್ತರನ ಕಾಣದ ಕಂದ ನೆತ್ತಲು
 ಸರಿದ ನೆನೆ ರಾಣಿಯರು ಬಿನ್ನತ್ವಸಿದರು ಭೂಪತಿಗೆ |
 ಕುರುಬಿಲವ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದನು ವು
 ತ್ತರೆಯ ಗುರು ಸಾರ್ಥಿತನವ ನನು
 ಕರಿಸಿದನು ಕೆಲಬಿಲನ ಹಾರದೆ ಕದನಕ್ಕೆದಿದನು || ೫

¹ ನಭಕೆ ಹಾಯ್ದನು. ಬಿ. ಇ. ಟಿ. ಬರಕೆ ಹಾಯ್ದನು. ಜ.

ಎಂದೊಡೊಡಲೊಳು ಕೂರಲಗು ಮುಣಿ
ದಂದದೊಳು ಕಳಿವೆಳಿಸಿದನು ಮನ
ನೊಂದ ನಕಟ ಕುಮಾರ ಸತ್ಯಲು ರಾಯದಣ ವೇತ್ತ |
ಬಂದವರು ಭೀಮಾಧಿಗಳು^१ ಮಿಗೆ
ನಿಂದು ತರಹರಿಸುವೋಡೆ ತಾನೇ
ನಿಂದಧರನೇ ಮರುಳುಲಾ ಮಗ ನನುತೆ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

೬

ಮುಗೆ ಪಡಿಬಲ ವಾಗಿ ಬಲುಮುಲ
ತ್ರಿಗಳ ನವನಿಪ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟು ನು
ದುಗುಡದಿಂದಿರೆ ಹೊಣಲ ಕೈಸೂರಿಗಳ ಕಳಿಕಳಿದ |
ಮೋಗದ ಹರುಪದೊಳಿಳಿಳಿದೂತಾ
ದಿಗಳು ಬಂದರು ಗುಡಿಯ ಕಟ್ಟು ಸು
ಸಗರಿಯೋಳು ಕಳುಹಿದಿರುಗೋಳಿಸು ಕುಮಾರಕನೆ ನನುತೆ ||

೭

ರಾಯಕುಪರಮಿತಾಮಹನು ಒಪ್ಪ
ರಾಯಕುನರಮುರಾರಿ ಕೌರವ
ರಾಯಥಟ್ಟು ವಿಧಾಡೆ ನರಿರಾಜಗಳಪಂಚಮುಖ |
ಬೇಯ ಬಿನ್ನದೆ ಕೊರ್ಮ ಗುರು ಗಾಂ
ಗೇಯ ವೊದಲಾದಳಿಳಿಕೊರವ
ರಾಯದಣವನು ಗೇಲಿದ ನುತ್ತರ ತುಣವ ಮರಳಬಿದ ||

೮

ಕೇಳಿ ಮಿಗೆ ಹಿಗಿ ದನು ತನುರೋ
ವೂಳ ತಳತುದು ಬಿಹುಳಂರುಪದ
ದಾಟಯೋಳು ಮನ ಮುಂದುಗೇಟ್ಟುದು ಕಂಗ ಇರಳಿದವು |

^१ ತನಗಿಂದು ತರಹರಿಸುವೋಡೆ, ಕೆ, ಟ್ರ. ತನಗಿಂದು ಪರಿಹರಿಸುವೋಡೆ, ಶ್ರ.
ತಾನಿಂದು ತರಹರಿಸುವೋಡೆ, ಜ, ಯು.

ಲಾಲಿಸುತ್ತಿ ಸವಾಂಗೆ¹ ಚಿತ್ತದೊ

ಇಂದೆ ಜನಪ ಪಸಾಯೆವನು ದೂರ

ತಾಳಿತ್ತನು ಸುಲಿದ ರವೆದಿರು ರಾಜುನೋಲಾವೆ ||

೮

ಇದಿರುಗೋಳ ಹೀಡೆನಲು ಸವಾಂ

ಗಾದ² ರುಚಿರಕಾನ್ತಿಗಳ ಶಂಗಾ

ರದ ಸುರೇಶಿಯ ಲಲಿತಚಿತ್ರಾವಳಿಯ ಮುಸುಕುಗಳು |

ಸುದತಿಯರು ಪೂರಮಟ್ಟ ರೋಗಿನ

ಮೃದುವುದಂಗಡ ಕಣಳಿಗಳ ಸಂ

ಪದದ ಸೋಂಪ್ರಗ ಇನೆಯೆ ರ ಜಕುವೊರಿಯರು³ ಮುಂದೆ ||೧೦

ಕವಿದು ನೂಕುವ ಹರುಷವನು ಸಂ

ತವಿಸೆಲಸೀಯದೆ ಕಂಕ ನಿನ್ನೊಡ

ನೆವೆಗೆ ವಿಮಲದ್ವಾತಕೇಳಿಗೆ ಚಿತ್ತ ವಾಯ್ತಿನಲು |

ಅವನಿಪತ್ತಿ ಕೇಳಿ ಜಿನ್ನೊಳ್ಳು ಪ್ರಾಂ

ದವರು ಸಿಲುಕಿದ ರವರೆ⁴ ಪರಿಯೋಳು

ಭುವನದೊಳು ನವೆದವರದಾರೆಂದನು ವಿರಾಟಿಂಗೆ ||

೧೧

ಅವರು ರಾಜ್ಯವ ನೊಡ್ಡಿ ಸೋತನ್ನೂ

ಉವೆಗೆ ಹಣ ಬೇಳಿಲ್ಲ ಹರುಪೋರೆ

1 ಕರುಪದ್ರೋ, ಕೆ. ಚಿತ್ತದ ವೀಳಿಯನ ನೋಲಿದರಸ ನಾದೂ, ಬಿ. ಚಿತ್ತವ ಧೈರ್ಯಿಳಿದ ಪಸಾಯವನು ದ್ರಿ, ಇ. ಪುಳಕಿಸ ವೀಳಿಯವನುಪಗೋಳಿಯಿ ನಾದ್ರಿ, ಜ. ಚಿತ್ತದ ಧಾತಿಯೋಳು ದ್ರಿತಾಳಿಗೆ ಪಸಾಯವನು ಕೋಟ್ಟನು ಸು, ರ್ಯಾ

2 ಮಣಿಯ ಮಂಕ್ತಿಕದೆ, ಕೆ. ಲಿಮಣಿಮಾರ್ಕ್ತಿಕದೆ, ಇ, ರ್ಯಾ. ಶಿಯಲು, ಜ.

3 ನಡೆಯೆ, ಬಿ. ಇ. ರ್ಯಾ. ನಡುವೆ, ಜ. ಟ.

4 ವಿಧಿಯನು ಭುವನದೊಳು ಬಂದವ, ಬಿ. ಇ. ಜ. ರ್ಯಾ. ಟ.

ತ್ವವೇಕುಪೂರಾಭ್ಯುದಯವಿಜಯಶ್ರವಣಸುಖೇ^१ ವಿರಲು ।

ಎವೇ ಮನವಾಯೈತ್ತಾದ್ಯೈ ಸಾರಿಯ

ನಿವಹವನು ತೇಗೆ ಯೆನಲು ಹೂಡಿದ

ನವನಿಪತ್ತಿ ನಸುನಗುತೆ ಇಂಸಂಗಿಗಳ ಇಂಯ್ಯಿದನು ॥ ೧೩

ಕೇಳಿ ಸಮತಳಿಸಿತ್ತು^२ ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಲಿ

ಪಾಲ ನೆಂದನು ಕಂಕ ನೋಡ್ಯೈ

ಕಾಳಿಗವೆ ನುತ್ತರನು ಗೆಲಿದನು ರಾಯಾಧಿಕ್ಷಿಣೋಳಿ ।

ಶೂಲಪಣಣಿಗೆ ಸೈಯಿದಹಿತಭ

ಬಾಳಿ ಸೋತುದು ದಿವಿಜನರೋಳಿ

ಹೋಲುವವರುಂಟೇ ಕುಮಾರ^३ ರು ಹೇಣು ಹೇಣಿಂದು ॥ ೧೪

ಸೋತುದುಂಟರಿಸೇನೆ ಸುರಭಿ

ವ್ಯಾತ ಮರಳದುದುಂಟು ಗೆಲವಿದು

ಕಾತುಕವಲೇ ಬಗೆಯಲದುಭುತ ವೆನ್ನ ಚಿತ್ತದೋಳಿ ।

ಮಾತು ಹೋಲುವೆ ಯಹುದು ಜನವಿ

ಖ್ಯಾತಸಾರಧಿ ಯಿರಲು ಕುವರಗೆ

ಭೀತಿ ತಾನೆಲ್ಲಿಯದು ತಕ್ಕೇನಂದ ನಾಕಂಕ ॥

ಎಲೆ ಮರುಳೆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತುರ

ದೊಳಗೆ ಮುಳಿಗಿದ ಜಿತ್ತು ನಿನ್ನದು

ಗೆಲುವಿನೋಳಿ ಸಂದೇಹವೇ ಹೇಣಾವು^४ ವದುಭುತವು ।

ಅಳುಕುವವನೆ ಕುಮಾರ ಸಾರಧಿ

ಬಲುಡ ನುಳ್ಳಿವನೇ^५ ಬ್ರಿಹನ್ನಿಳ

ಯೋಳಿ ನಿರಂತರಪದ್ದತ್ತಿ^६ ವೆಂದು ವಿರಾಟ ಬತಿಗೋಂಡ ॥ ೧೫

१ ಮಿಗಲು, ಬಿ.ಜ.ಟ. २ ನಗಂತೆ ನ್ಯ, ಬಿ.ಜ.ರ್ಪ.ಟ,

३ ನ ಸೆದನವನೀಕ, ಬಿ. ನ ಸೆದನಾವತ್ಸ್ಯ, ಕ. ಜ. ಜ. ರ್ಪ.

४ ದಂತರವು, ಕ, ಬಿ. ಜ. ದತಿಕಯವು, ಟ.

५ ನಷ್ಟಂಸಕನೋಳಿ, ಬಿ, ಜ. ರ್ಪ. ಟ. ६ ಪಾತವಿದೆಂದನಾವತ್ಸ್ಯ, ಜ.

ನಾರಿಯರ ಮೈಗುಂಡು ಪುರುಷರ
ಉಂಟಾರುಂಚಿಹ್ನೆವ¹ ಕೂಡಿ ಕೊಂಡಿಹೆ
ಸಾರಧಿಯ ದೀಸೆಯಿಂದೆ² ಗೇಲಿದನು ಗೇಲಿದನೆಂಬಿದನು !
ಸ್ಯೇರಿಸಿದೆ³ ನಾ ನೆನ್ನ ಪರಿಯಿಂ
ದಾರೋಡನೆ ಮಾತಾಡದಿರು ನಿ
ಸ್ವರಹಕ್ಕ ದಯನು ಕಂಕ ನೀಂ ದುಪ್ಪತ್ತು ಹೋಗೆಂದ || ೮೫

ಶತಿಯ ಹಿಡಿಯದಿರೆಸ ನಿಟ ನೀ
ನತಿಶಯವ ಬಿದಕುವ್ವೆಂದೆ ಜನಸ
ಮೃತಪು ಸಾರಧಿ ಗೇಲಿದ ನೆಂದೇ ಹೊಯ್ಯು ಡಂಗುರವೆ |
ಸುತನು ಸಾರಧಿ ಯೆಂದು ಸಾರಿಸು
ವಿತಥ ವಲ್ಲಿರು ಪಕ್ಕಪಾತ
ಸ್ಥಿಯ ನಾಡೆನು ಕವಲಾನಾಗೆ ಯಿಲ್ಲ ತನಗೆಂದ || ೮೬

ನಿನ್ನ ಹೋಂದ ಕೆಂಗಳಗೆ ಸುತ
ನುನ್ನ ತೋನ್ನ ತಸತ್ಯ ನೆಂದೇ
ನುನ್ನ ತೋಜ್ಞಿಕು ಹೊಲ್ಲಿ ಹವೆ ಸಾಂಸಾರಿಕಭ್ರಮೆಗೆ |
ಇನ್ನು ಒಗೆ ಗೇಲಿದವ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಿಳಿ
ನಿನ್ನ ಮೆಗಳಂಕುವರೆ ಭೀಷಣ್ತಿರು
ಕಣ ಗುರು ಕೃಪ ಗುರುತನಾಭವ ರೆಂದನಾಕಂಕ || ೮೭

ಎನಲು ಖತಿ ಬಿಗುಹೇಳಿ ಹಲುಹಲು
ದಿನುತೆ ಕಂಗಳೊಳ್ಳಿರಿಯ ನುಗುಣತೆ
⁴ ಕನಲು ಮಿಗಲ್ಲಿಡೊತ್ತಿ ಕನಕದ ಸಾರಿಯನು ನೆಗೆಂ |

¹ ವಾಡಿಕೊಂಡಿಹ್ನೆ, ಬಿ.   ² ಕುವರನು ಗೆ, ಬಿ.   ³ ನೀಂದೆನ್ನು, ಬಿ.
ತಾನೆನ್ನ ಪರಿಯಂತಾರೋಡನೆ, ಜ. ನಾ ನಿಸುಪರಿಯಿಂನಾರೋಡನೆ, ಜ. ನಾ ನೆನ್ನ
ಪರಿಯಿಂದಾರೋಡನೆ, ಟ.   ಕನಲಿಬಿಗದೇಂಡೊತ್ತಿ, ಬಿ. ಜ. ರ್ಹ. ಟ.

ಜನಪತಿಯ ಹಣೆ ಯೋಡೆಯಲಿಡೆ ಜ್ಞಾ
ಜನೆ ಗಿರಿಯ ನೀಜ ರದವೈರಿಲು ಭೂಮಿಂ
ಕೆನಲು ರುಧಿರದ ಧಾರೆ ಶೆಮ್ಮೆ ತು ಸಿರದ ಸರೆ ಯೋಡೆದು || ೧೮

ಸ್ವೇರಿಸುತ್ತೆ ಯಮಸೂನು ರಕ್ತ ದ
ಧಾರೆಯನು ಕೈದುಂಬಿ ಹಿಡಿದತ್ತಿ
ಧೀರ ನೋರೆಯ ನೋಟಿದೊಳು ಸ್ವರಂಧಿಯನು ಕರೆಯೆ |
ನಾರಿ ಹರಿತಂದಕಟ್ಟ ನೋಂದನು
ಕಾರಣಿಕಸನ್ವಾಸಿ ಯೆನುತ್ತೆ ನಿ

¹ ಕಾರಿಸುತ್ತೆ ಸೀರೆಯೋಳು ತೋಡೆದಳು ಬಹುಳೀಕರಣತವೆ || ೨೦

ಮುಡದಿ ಕರಪಲ್ಲವದೊಳೆ ನಾರಿಸಿದ
ಭಡಿಗಡಿಗೆ ಹಣೆಯನು ಕಪ್ಪೋಲವೆ
ತೊಡೆದು ತೋಡಳು ಮುಖವ ನಿದನವ ಕಂಡು ಬೆಣಿಗಳಿ |
ಹಿಡಿದೆ ರಕ್ತವ ಸ್ತೋಕೆ ರಾಮಿನಿ
ನುಡಿ ನಿದಾನವ ನೀತ ನೋಂದೊಡೆ
ಮಿಥುಕಾಲೇತಕೆ ನೀ ನೆನುತ್ತೆ ದೌರಾಪದಿಯ ಬಸಗೋಂಡ || ೨೧

ಉರಿದು ಹೊಯಂದು ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದ
² ನುರಿಯು ಬದುಕಿತೆಂದು ³ ಬೋರ್ಜದೆ
ಪರಮುಖತ್ವ ಕಾಯಿದನು ಕೈಯೋಳು ತುಂಬಿ ರಕ್ತತವನು |
ಅರಸ ಕೇಳುತ್ತು ನೀಯ ನೆತ್ತು ರು
ಧರೆಯೋಳೆ ನುಡೆ ಯಾಪ್ತದೇಶವ
ನೋರಸಿ ಕಳಪ್ಪದು ⁴ ಕಲಿಬ್ರಹ್ಮನ್ನ ಳಗೇಜುಸಿದ ⁵ ಬಿರುದು || ೨೨

¹ ಕಾರಿಸಿದ, ಕ. ಜ.

² ಧರಣಿ, ಪ್ರ. ಜ. ಟು

ಪೈಳುವೆ, ಇ.

ಬಾರಿಗೆ, ಜ. ರ್ಪು. ⁴ ಪರ, ಜ. ರ್ಪು. ದಿಟ್ಟ, ಇ. ಟು. ⁵ ಭಾಪ್ಪೆ, ಇ. ವೂತು, ಟು,

ಕ್ಷತ್ರಕೆ ಯಾರಿವರಾರೋ ನಾಟ್ಯ
 ವ್ಯಾಕರಣಂಡಿತ ಬೃಹನ್ನಳು
 ಯೇಕೆ ಯಿವರೇಕಂಖಿಯಬಾರದು ಕಾಲುಕೀಲುಗಳು |
 ಪಕೆ ನವೆಗಳಿಂತೆ ಯೆನುತ್ತವಿ
 ಹೇಳಿ ಯಿ¹ ರೆ ಬಟ್ಟಿಕಿತ್ತು ಪುರದೊಳ್ಳು
 ನೂಕುನೂಕಾಯಿತ್ತು ನೋಡುವ ನೇರವಿ ಯುತ್ತರನ || ಮೈ

* ಇದಿರುವಂದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ
 ಸುದತಿಯರು ಸೂಸಿದರು ಸೇಸೆಯ
 ಸುದಿತಮಂಗಳಫೈಏಪ ವಾದ್ಯನಿನಾದ ರಥಸದೊಳ್ಳು |
 ವದನ ವಿದೆ ಕಳೆಗುಂದಿ² ಜಯದ
 ಭ್ಯಾದಯ ತಾ ನೆಂತಾಯ್ತೆನುತ್ತಿ ಕೋರ
 ವಿದರು ತನ್ನಿಳಾಡುತ್ತಿರು ಕೂಡೆ ಗುಜಾಗುಜಿನಿ || ಮಧ್ಯ
 ಎಂದಿನವ ನುತ್ತರನು ಗಂಗಾ
 ನೂದನನ ನೀಕೂಹೆ ಗೆಲಿದನು
 ಸಂದಸುಭಂಟ ದೊರ್ಕಣಾದಿಗಳು ನೋಡಿಸಿದ |
 ಎಂದು ಕೆಲಬರು ಕೆಲಬರಿವ ಗೆಲಿ
 ದಂದ ವಾಗಿರದೀಭವನ್ನಳು
 ಯಿಂದೆ ಸಂಭಾವಿಸುವುದೆಂದರು ಮಂದಿ ತಮುತಮೇಗೆ || ಮೃಷಿ
 ತೀಲೆ ಮಿಗಲುತ್ತರನ ಪುರಜನ
 ಜಾಲ ಜೀಯೆನಲಿದಿರುವಂದ ನಿ
 ವಾಗಿಗಳನೂಕಿದನು ಕೈವಾರಿಗಳು ಕೋಡಿಸಿದ |
 ಅಲಿ ಯವನಿಯ ಬರೆಯೆ ಮುಸುಕಿನ
 ವೇಲುದುಗುಡದ ಭಾರದೊಳ್ಳು ರಾ
 ಜಾಲಯಕೆ ಒರಲಿದಿರುವಂದಪ್ಪಿದನು ನಂದನನ || ಮಧ್ಯ

1 ರಾತಿರಲಿತ್ತ. ಶ. ಜ. ರ್ಯಾ. * ಈ ಪದ್ಯವು, ರ್ಯಾ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿಿ.

2 ರಣದ್ವ. ವಿ.

ಬಾ ಮಾಗನೆ ವಸುಕುಲದ ನೈಪಳೆಂ
 ತಾಮಣಿಯೆ ಕುರು¹ ರಾಯೆನೋಡರ
 ಧೂಮೆಕೇತ್ವ ಕಂದ ಬಾ ಯೆಂದಪ್ಪಿ² ಕುಳ್ಳಿರಿಸೆ |
 ಕಾಮಿನಿಯರುಪ್ಪಾರ್ತಿಗಳಭಿ
 ರಾಮ ವಸ್ತು³ ನಿವಾಳ ರತ್ನ
 ಸೋತ್ತಮ ಬಣ ದ ಸೋಡರ⁴ ಸುಟಪ್ಪಾಗ ಇಸೆದುಪೋಗಿ ನೊಳು |
 ಬೊಪ್ಪ ಸಾಕೀಬಯಲ ಡೊಂಬೆನ
 ಗೊಪ್ಪುಪ್ಪುದು ವೀರೋಡಪೆಂಕಾರವಿ

ದೊಪ್ಪುವರಿಗೊಪ್ಪುಪ್ಪುದು ತೆಗಿಸನಲರಸ ನಸುಸಗುತೆ |
 ದಪ್ಪ ಪುಕ್ಕರಿಗೇಸು ಮಂಗಳ
 ಶೈಪ್ಪದೇ ಭುವನದೊಳಗಾವಂ
 ಗೊಪ್ಪುಪ್ಪುದು ಬಲದಿಂ ನಿಗವೀತ ನಂದ ನವಿನೀತ |

—೫೮—

ಮಾಗನೆ ಕಣಣದೋತ್ತೀರ್ಣಿ ಭೀಪ್ಪತ್ತು
 ದಿಗಳ ನೆಷಿನೆ ಗೆಲಿದೆಯ್ಯಾ ಕಾ
 ಇಗದ ಕಡುಗಿತನ ವಿದುಂಟೇ ಪೂರ್ವರಾಜರೊಳು
 ದುಗುಡ ಬೇಕೆನ್ನು ಹೆತ್ತು
 ವೋಗಕೆ ಹರುಪವ ತಂದೆ ನೀಂ ಹೆಂ
 ಗಿಗನೆ ಮಿಗೆ ತಲೆಗುತ್ತೆಲೇಕೆನುತ್ತಿದನು ವೋಗವೆ ||

—೫೯—

ಕಾದಿ ಗೆಲಿದವ ಬೇಟೆ ಸಾರಧಿ
 ಯಾದವೆಂಗಿನೇಕ ನಿಮ್ಮುಡಿ
 ಯಾದರಿಸಲೋಡೆಮುಖಿಜಬಲ್ಲೆ ನೇ⁴ ನಾಜಿಸದಿರೆನಲು |
 ಕಾದಿ ಗೆಲಿದವ ನೀನು ಸಾರಧಿ
 ಯಾದವೆನು ತಂಗಿಯ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನು ಇ
⁵ ಭೇದ ವೇಕೆಲೆ ಮಾಗನೆ ಬಲ್ಲೆ ನು ನಿನ್ನ ಪಾರುಪ್ಪವೆ ||

—೬೦—

¹ ರಾಜವಚದ, ಜ.   ² ಮುಂಡಾಡಿ, ಬಿ. ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಜಿ. ಟಿ. ದನು
 ಮಾಗನ, ಜ. ರು.   ³ ಸುಳಿಸಿದ ತನಯನಿದಿರಸೊಳು, ಬಿ. ಜಿ.   ⁴ ಬೊಪ್ಪ
 ಬೇಡನಲು, ರು.   ⁵ ವಾದ ಬೇಡಲೆ, ಬಿ. ಜಿ. ಜ. ರು. ಟ.

ಅಧ್ಯಂತನ ಹೆಸರುಗಂಟೆ¹ ಬೇಂದುದ
ಬೆದಕೆಬೇಡೆಲೆ ತಂದೆ ಹಗಲಿನ
ಕಂಡನವನು² ಹರಿ ಬಂದು ಗೆಲಿದನು ಭೋಪ್ಪ ನುಡಿಸದಿರು |
ಉದಯದೊಳ್ಳಾ ಗೆಲಿದಾತನನು ನಿ
ಮೈದಿರಿನೊಳ್ಳ ತೋಣಿಹೆನೆ ಬೀಜೊಡು
ಸದನಕೆಂದು ಕುಮಾರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡ ಸರಮನೆಗೆ || ೪೮

ಇತ್ತಲಜ್ಞಾನದೇವ ಸಾರಿದ
ನುತ್ತಲೆಯ ಭವನವನು ತಾಂ ತಂ
ಹುತ್ತನೂಂಬರ ವಿವಿಧರತ್ವಾಭರಣ ವಸ್ತುಗಳ |
ಇತ್ತಲಾಕ್ಷಿಕೆಗೆ ಮುದ ಮಿಗ
ಉತ್ತಲೆಯ ಮನೆಯಿಂದೆ ಶಕ್ತಿಕುಲ
ಮುತ್ತವಾರಣ ಬಂದ ನಾ³ ಭೀಮಾಗ್ರಜನ⁴ ಬಣಿಗೆ || ೪೯

ಬಣಿಕ ಸಂಕೇತದೊಳ್ಳ ಭೂಪನೆ
ನಿಳಿಯವನು ಕಲಿಭೀಮ ಹೊಕ್ಕನು
ನಳಿನಮುಖಿ ಸಹದೇವ ನಕ್ಷಲರು ಬಂದರಾಕ್ಷಣಕೆ |
ಫಲುಗುಣನು ಪ್ರೌಢಮಂಟ್ಪ ನಿಬ್ರಿ
ಗುಣದವರು ಪಾಂಥಂಗೆ ವಂದಿಸ
ಲೊಲಿದು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದ⁵ ರು ಸೋದರ ರೆಳ್ಳ ಹರುಪದೊಳ್ಳಾ ||

ಉತ್ತದ ನಾಲ್ಕುರು ಕಲಿತ್ತಿಗ್ರಹಿರ
ಗೆಲಿದ ಪರಿಯನು ಪಾಂಥ ಕೌರವ
ಬಿಲವ ಭಂಗಕೆ ತಂದ ಪರಿಯನು ಹೇಣಿತಿರುತ್ತಿರಲು |

¹ ಬೇಂದುದ ಬೆದಕಿ ಬೇಯಿಸಬೇಡ ಹಗಲಿನ, ಬಿ, ಬೇಂದುದ ಬೆದಕಿ ನೋಯಿಸಬೇಡ ಹಗಲಿನ, ಇ. ಟ. ಬೇಂದುಗ ಬೆದಕಿಬೇಡೆಲೆತಾತ ಹಗಲಿನ, ಜ. ರ್ಯಾ, ² ಹರಿತನುಜಗೆಲಿದನು, ಟ್. ³ ಧರ್ಮಾಜನಮಂದಿರಕೆ, ಬಿ. ⁴ ಮನೆಗ, ಇ. ಜ. ಪೂರ್ಗೆ, ರ್ಯಾ.

⁵ ನು ಸಾಹಸರ್ವೈರ್ಪ್ಯಸಹಭವರ, ಬಿ,

ನೀಲುಕಿ ರಾಯನ ಹಣಹೀಯ ಗಾಯವೆ
ಬಿಷತ್ ಕಂಡ ನಿದೇನು ನೂಸಲಿಗ
ದಿಚೆಯುತಿವೆ ನಾಸು ರಕ್ತಭಿಂದುಗಳಿಂದನಾ ಪೂರ್ಣ ॥   ೩೪

¹ ಅನುನಿಮಿತ್ತ ದೊಳ್ಳಾಯ್ಯು ಸಾಕಿದ
ನೆನೆಯು ಲೈತಕೆ ಮಾತನಲು ಮಿಗೆ
ಕನೆಲುತ್ತಜ್ಞನ ನಾಶಿದ ನಾಡ್ಯಾ ಪದಿಷು ಸಾರುಳಿಸಿ ।
ಮನದೊಳ್ಳಾರಿದ್ದೆನ್ನರ, ವಿರಾಟನ
ತನುವೆ ² ಹೊಳ್ಳು ಸಿ ರಕ್ತತವನು ತಾ
ಕಿನಿಯರಿಗೆ ಹೊಯ್ಯುವೆನು ಹೊಲ್ಲಿ ಇ ವೇನು ಹೇಳೆಂದ ॥ ೩೫

ಕಳ್ಳಂಹಬೇಕಾಕೇಜಕೇಂದ್ರನ
ಬಳಗ ವಿದಲ್ಲಿಗೆ ವಿರಾಟನ
³ ನೆಲೆ ದುರಾತ್ಮಕ ಸಾರಿಯೊಳ್ಳು ಉಣಿಯೋಡೆಯ ಲಿಟ್ಟನಲೂ ।
ನೆಲದೊಳ್ಳೊಕ್ಕುದೆ ರಕ್ತತ ವಿವರಿರ
ಕುಲವ ನೊರಸುವೆ ನಿವನ ಸೀಳಿದು
ಬಲಿಯ ಕುಡುವೆನು ಭೂತಗಳಿಕೆನುತ್ತದ್ದ ನಾಭೇಮು ॥   ೩೬

ಕಾಕ ಬಳಸಲು ಬೇಡ ಹೋ ಹೋ
ಸಾಕು ಸಾಕ್ಕೆ ತವ್ಯ ಮಾಳಿ
ದ್ರೀಕವನು ನೆಲ ರಕ್ತತಗಂಡೊಡೆ ನಿನ್ನ ಹೇಲಾಣ ।

¹ ಅನುವರದೇಹೋನಾಯ್ಯು, ಕ. ಅನುಜತಮಿದ ರಂದವಾಯ್ಯೆನೆ, ಯು.

² ಸೀಳಿದು ಬಲಿಯ ಕೋಚಾವೆನು ವಾಸುಜರಂತಿಗೆವೆತೆಯು ತಾದನೆ ಕಿವಿವಾಯಂದೆ, ಯು.

³ ತಲೆಯ ರಿಣಾಲಿಗನಲೆ ಕಿವಿವಾ ವರಾವೆವ, ಕ. ತಲೆಯ ಹೋಯ್ಯು ರೆಕಳುಹುವೆನು ಕಿವ ಕಿವ ಮಹಾದೇವ, ಟ. ತಲೆಯ ಹೋಯ್ಯು ಇಸಾಲಿಗನೆನೆ ಕಿವ ಕಿವ ಮಹಾದೇವ, ಜ. ತಲೆಗ ಹೋಯ್ಯಾಗುಳು ಸಾಲಿಗನೆನೆ ಹೋನು ಮಹಾದೇವ, ಟ.

ಕ್ರಾಕಮೆಲಶೇಜನೆಯು¹ ಸೇಣಿಗೆ

ಸೇಕ ವಾದುದು ರಕ್ಷತದೊಳು ಸು

ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬೇಡಂದು² ಭೀಮನ ಹಿಡಿದ ನಾಭೇನ || ೪೫

ತಿಂಬೆ ನೀತನ ಜೀವವನು ಪತಿ

ಯೆಂಬ ಗ್ರೀತ ನಿವನ ನೇತ್ತಿಯ

³ ತುಂಬು ಬಿಡಲೆಂಗುವೆನು ತಖಿವೆನು ಮತ್ತು⁴ ಸಂತತಿಯ |

ಅಂಬುಜಾಷ್ಟಿಗೆ ಕೀಜಕನ ಬೇ

ಳಂಬ ವೀತನ⁴ ಕೂರ್ತಿ ಭೂತಕ

ದಂಬತುಪ್ಯಿಯ ಮಾಡಬೇಹದು ಸೆಣಿಗ ಬಿಡಿ ಯೆಂದ || ೪೭

ಇವನೆ ನಾ ಪೂರ್ವೀಲ್ಯಿನ ಕೈಯೊಡ

ನಿವಗೆ ಮುನಿದೊಡೆನ ನೆಂಬುದು

ಭುವನಜನ ನೀಂ ಭುಮಿಸದಿರು ಸ್ವರಣೆಗೆ ಮನಮಾಡು |

ಎವಗೆ ನೋವಿನ ಹೊತು ದುಪ್ತತ

ವಿವರಣದ ಘಳ ವಿದಕೆ ಲೋಗರ

ನವಗಡಿ⁵ ಸಿದೋಹಡೆ ಹಾನಿ ನಮಗೆನ ಭೀಮ ನಿಂತೆಂದ || ೪೮

ಬಣಿಯ ಧಮ್ಯದ ಜಾಡ್ಯದೊಳು ವೈ

ಮಣಿದು ಬನದೊಳು ಬೇರುಬಿಕ್ಕೆಯ

ನಱನ⁶ ತೊಳಲ್ಲದು ಸಾಲದೇ⁷ ಹದಿಮೂಳು ವತ್ತರವು |

⁸ ಉಣಿಕುಗೊಂಡೊಡೆ⁸ ರಾಜತೇಜವ

ವೇಣಿವ ದಿನ ವೇಂದಹುದು ನೀವಿ

ನ್ನ ಬಿಯಿರಮ್ಮೆನು ಹರಿಯಬಿಡಿ ಸಾಕೆಂದ ನಾಭೀಮ || ೪೯

1 ಸೇತಿಗಬಿ ಹೇಕವಾದುದು ರಕ್ಷತವನೆ ಸು ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬೇಡಂದು ಗಣವ
ಒಳಪನೆನಿಲಜನ, ಬಿ. 2 ಸತ್ಯಸಿದನು ಸಹಭವನ, ಕ. ರ್ಯಾ. 3 ಶಂಬಿಬಿಡ, ಜ.
ತುಂಬಲೆಂಗು, ರ್ಯಾ. ಮಾತು, ಜ. 5 ಸಲೇಕಂದು ಸತ್ಯಸಿದನು ಸಹಭವನ, ಕ.
ರ್ಯಾ. 6 ತಿರುಗಿದೆ ವಿನ್ನ ಬರ, ಕ. ಹನ್ನ ರಡವತ್ತರವು, ಜ. 8 ಉಣಿಪ್ರಗೋಂ
ಡೋಡೆ, ರ್ಯಾ. 9 ಕ್ಷಾತ್ರತೇಜವ, ಬಿ. ಜ. ರ್ಯಾ. ಟ.

ಉದಯದೊಳು¹ ನಾವಿನಿಬಿ ರಾತನ
ಸದನ² ದೊಳು ನೈ ಪರೀತಪನು ಗ
ವೇದೊಳು ನೆಮ್ಮುವ ನಾತ ನೆಮ್ಮುಳು ಶುತ್ತಿಯನು ಹಿಡಿಯೆ |
ಮದಮುಖನ ನೊರನು³ ವೆಷ್ಟ ಚರುಷದೊ
ಳದಿರುಗೊಂಡೊಡೆ ಮನ್ನಿಸು⁴ ವ ವಿಂ
ತಿದುವೆ ಸಮ್ಮತ ವೆಂದು⁵ ಸಂತೃಸಿದನು ಸಹಭವನೆ || ೪೧
* ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮಂಗಿದುದು.

ಹನೆನ್ನಂದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಅಭಿಮನ್ಯವಿನ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ ಒಂದುದು.

ಸಂಜಕನೆ.

ರಾಯ ಪ್ರಂಡವ⁶ ಜೀವ ಭಕ್ತನಿ
ಕಾಯಲಂಪಟ್ಟ ನಮುಳಯಾದವ
ರಾಯ ಬಿಸಯಂಗ್ರೇದ ಸಭಿಮನ್ಯವಿನ⁷ ಪರಿಣಯಕೆ ||

¹ ನೆಮ್ಮಿನಿಬಿ, ಕ್ರ. ಜ. ಟ.   ² ದಾಖ್ಯ ಕನಕಮೀರವ ನಡರ ಕುಶ್ಲ
ರಲವನು ಗರ್ವಿಸಿ ಶಾತಿ. ಕ್ರ.   ³ ಪ್ರಮಾ ಪರೋಳೆ ಲಿದಿರು, ಬಿ.   ⁴ ಪುನಿತಿದು,
ಬಿ.   ⁵ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು ಯಸುಸೂನು, ಬಿ.   ⁶ ಜೀಯ, ಟ.   ⁷ ಪರಿಣತೆಗೆ, ಜ. ಟ.
* ಈ ಪದ್ಭ್ರಾವು ಬಿ. ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯ ಲೀ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊ
ರಿಯುತ್ತದೆ.

ಕೆಳೆದೇವಜ್ಞಾತವನು ಮೇಡಾ
ಕೆಲಸದಾರ್ಥಕೆಗಳ ನೆಮ್ಮು
ಲಲಿತವೈಭವಕೆಳೆಯ ಮೇಗಳ ಸಾರಸಾಖ್ಯತೆಗೆ |
ಕಳವಳಿಸದಿರ ಹಿತೆ ಬೇಡೆವ
ಗೈಲಪ ನೀವನನಪರಮಕರುತ್ತಾ
ಜಲಧಿ ಯಾಹ ಜಲಜಾಷ್ಣ ನಗೆ ದ ವೀರನಾರಯಣ ||

ಕೇಳು ಜನವೇಜಯ ಧರಿತ್ತೀ

ಪಾಲ¹ ಜರಿತಾಜ್ಞಾ ತವಾಸವೆ

ಬೀಳುಕೊಳ್ಟೆ ರು ಬಹುಜಹರುಪದೋಳರುಳ ಸೂಕ್ತದರು |

² ಹೇಳಣವರಭ್ಯುದಯವನು ಕೈ

ನೇಳವಿಸಿ ಕುಡುವಂತೆ ಮೂಡಣ

ಕೈಲ³ ಮುಖದೋಳು ಕೆಂಪು ತೋಚ್ಯಿತು ಭಾನುಮೆಂಡಲದ ||

ವಿಳಾಕುಡುರೆಯ ಶುರಪ್ಪಟಿದ ಕೆಂ

ದೂಳಯೋ ಅಂತಿಕುಪೂರಕ

ರೇತಗೆಯ ತನಿಗಾಗರಸ ಪ್ರಬ್ರಿತಿ ಪಸರಿಸಿತೋ |

⁴ ಹೇಳಲೇನು ಮಹೇಂದ್ರವರದಿ

ಗ್ರಾಲಕ್ಷಯ ಬೈತಲೆಯ ಕುಂಕಮ

ಜಾಲವ್ಯೋ ನೇಣಿನಲು ದಿನಪನ ಜಾಳಿ ರಂಜಿಸಿತು ||

—

ಸರಸಿಜದ⁵ ಪರಮಾಳಕೆ ತುಂಬಿಯ

⁶ ವರವನಿತ್ತನು ಚಂದ್ರಕಾಂತಕೆ

ಬೆಂಗಸಿತ್ತನು ಜಕ್ಕಿ ವಕ್ಕಿಯ ಸೆಬೀಯ ಬಿಡಿಸಿದನು |

ಕೆರಳ ನೈದಿಲ ಸಿರಿಯ ಸೂಜಿಯ

⁷ ತರಿಸಿದನು ಪರಾಜತೇಜವ

ನೋರಸಿದನು ರವಿ ಮೂಡಣದಿಯೋತ್ತನೋಲಗವ ||

—

ಜರಹರ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಎನ್ನತ್ತೆ

ವರು ಕಾಮಾರಕರುಪವದಿಸಿದ

ರರಿವಿನಾಶರು ಮಾಡಿದರು ಮಾಂಗಲ್ಯಮುಜ ನವೆ |

ಭ

1 ರಪರಜ್ಞಾತ, ಬಿ.

2 ಮಂಳಿಯವರ, ಜ.

3 ಕಿರಿದೇಶುಪವಡಿಸಿದಂಜಿನಿಂದಾಳ, ಜ.

4 ಹೇಳಲಿದೆನಲುಮರವರ, ಜ. ಜ. ರು. ರು.

5 ಮಧುಕರದಗುಂಪಿಗೆ ಹರು

ಪವಿತ್ರನು, ಬಿ.

6 ತೆಂಬೆಕೆಟ್ಟಿನು, ಕ.

ಫರವ ಕೊಟ್ಟಿನು, ಜ. ಜ. ರು.

ಧರವಳಿಟ್ಟಿನು, ಟ.

ಬರಿಸಿದನು, ಟ.

ವರ ವಿಭೂಷಣ ಗಂಥ ಮಾಲ್ಯಾಂ
 ಬರ ಪರಿಪ್ರೇಕ್ತಿ ತರಾಗಿಯುವನೇ
 ಸುರರಿತತ್ತು ರು ಧೇನು ಮಣಿ ಕನಕಾದಿನಸ್ತು ಗಳು ॥ ೪
 ತಮೆದ ಗಂಟಲ^१ ನೋಡಿದು ಹಾಯ್
 ದ್ಯುಮಣಿಮಂಡಲದಂತೆ^२ ಜೀವ
 ಭ್ರಮೈ^३ ಯ ಕವಚವ ಕಟ್ಟದ ಹೊಳೆಹೊಳೆವಾತ್ಮನಂದದೇಂಜು ।
 ವಿಮಳ ಬಹುಳ^४ ಸ್ವತ್ತರಿತ್ತಿಗೆ
 ಇವುಮುದೈಸಿಗಳ ಬೆಳಗೆ ರಾತ್ಮೋ
 ತ್ತಮೆಯುಧಿಮಿ^५ ರದೇವ ಸನೇದ ನು^६ ದಾರತೇಜದೇಂಜು ॥ ೫
 ಪರಮ^७ ಸ್ವತ್ತವರತಮಾಕರತು
 ವರದೊಳವಭ್ಯಾಧನೆಜ್ಞ ನವ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ^८ ಭೀಮಾದಿಗಳಂಸಹಿತ ವಿಂಬಿನರಮನೆಗೆ ।
 ಅರಸ ಬಂದನು ಮಣಿಖಿತಕೇ
 ಸರಿಸುಪೀಠವೆ ನಡರಿದನು ನಿಜ
 ಜರಣ^९ ಸೇವೆಯೊಳೆಸಿದ ರೋಡಕ್ಕಿಂತು ನರು^{१०} ಪರುತವಿಸಿ ॥ ೬
 ಅವನಿಪನ ಸಿಂಹಾಸನವ ನೇ
 ಇವ ಸುಗವಿರತರಾರು ಸೋಡಿದೊ
 ಹೆವೆಗಳುರಿಯವೇ^{११} ನೋಕೆನುತೆ ಕಂಜುಕಿಗೆ^{१२} ತಂದು ।
 ಇವರ^{१३} ವಿಮಲಸ್ವತ್ತತೇಜವೆ
 ನವಗಡಿಸಲಂಜಿದರು ಕರಿತಂ
 ದವದಿಬೆಳಿಸಿ ಬಿಸ್ತು ವಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಭೂಪತಿಗೇ ॥ ೭

1 ನೋಡಿದು ಮಾಡುವ, ಕ್ರ. ಜ. ಚ. ಚು. ಟ. 2 ಜತ್ತು, ಜ. 3 ಗಳಿಂ
 ಗಡ ಬಟಿಕ, ಕ. 4 ಬ್ರಿಹ್ಮರಕ್ಷಿಯ ವಿಮಲದೆಸೆಯೋಳು, ಚು. 5 ರಾಜ
 ತೇಜ, ಬ. ಜ. ಜ. ಟ. 6 ಮಂಗಳವರಮಹಾ, ಬ. 7 ದೊಲು ಮಜ ನವ ಮಾಡಿ
 ವಿರಾಟ, ಜ. 8 ದರಸಿ ದೌರಧ ಯಾಸೆದಳೋಡ, ಟ. 9 ಸೇವೆಯೋ, ಬ. ಜ.
 10 ಭೂಪತಿಯು, ಜ. ಬಳಿಸಿನೋಳು, ಚು. 11 ನೋಡನುತೆ, ಬ.
 12 ನೀಜ್ಞಸ್ವತ್ತತು, ಕ. ಬ. ಜ.

ಜೀರ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಕೆ ದಿವಿಜರ
 ರಾಯನೋ ಶಂಕರನೋ ಮೇಣ್ಟ ನಾ
 ರಾಯಣನೋ ನರಸಲ್ಲ ದೇವರು ಬಂದು ನೋಡುವುದು ।
 ಕಾಯಲಸದಳ ವೆಮಗೆನಲು ನಿ
 ದಾರ್ಯದೊಳು ನೆಲೀಗೊಂಡ¹ ನಿಭರ್ಯ
 ದಾಯತವು ತಾನೆಂತನೆತ್ತೆ ವಿರಾಟ ಚಿಂತಿಸಿದ ॥

v-

ಕರಿಸಿದನು ಪೂರೋಹಿತರನು
 ತ್ರಿರನ ನವಿಳವೆಹಾಪ್ರಥಾಫರ
 ನರಮನಯ ಶ್ರೋಣವಟ್ಟ ನೋಲಗಸಾಳೆಗ್ಗೆತಂದು ।

² ತ್ವಾದು ಕೀಸಿದ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದ
 ಕಿರಣಲಹರಿಗಳನಲು ವಿಮುಳಾ
 ಭರಣರತ್ನಪ್ರಭೇಯ ಕಂಡನು ನೃಪತ್ತಿ ದೂರದೊಳು ॥

f-

ಹರನ ನಾಲುಕುಮುಕುದ ಮಧ್ಯ
 ಸ್ವರ್ಣಿತದೀಶಾನನ್ವೋಲಾಸೋರ್ಲ
 ದರಜತ್ತಪ್ರಯಮಧ್ಯದೊಳು ಕಂಡನು ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರನೆ ।

ಅರಸಿಯನು ವಾಮದೊಳು ವಿವಿಧಾ
 ಭರಣಮಣಿರಶ್ಮಿಗಳ ಹೊದಣಿನ
 ಹೊರಳಿಯೋಳ ಕಣಾ ಲಿ ಕೋಲೈಸಿದುವು ಸರಿಜನಕೆ ॥

೧೦

ಮೇಳವೇ³ ಜಡಮನದ ಮತ್ತುರು
 ಕಾಲಿಡಲು ತಾವಲ್ಲ ಮನುಜರ
 ಹೋಲುವೆಯ ನಾಟಕದ ನಿಜರಮಂಡಲೀಶ್ವರರು ।

1 ನಿಜರಾಯ ನಾರವ ನೆಡೆಚುತ್ತೆ ವಿರಾಟ, ಖ. ನಿಜರ ರಾಯ ನಾವ
 ನೋ ಎನುತ್ತ ನಾತ್ತಪ್ರಾನ್ಯಪ್ರಾಲ ಚಿಂತಿಸಿದ, ಜೆ. 2 ಶರಗ ಕಾಸಿದ, ಕ. ಖ.
 ಕರಗ ಕೀಸಿದ, ಜೆ, ಯು. ಕರಿಯ ಕೇಸರ ಚಂದ್ರ, ಜ. 3 ಘಡ ಮನದ ಮತ್ತುರ
 ಕಾಲಿಡಾನ್ವೋಡಳಮಿಲ್ಲ, ಕ. ಬಡಮನದ, ಜೆ. ಘಡ ಮನದ ಮತ್ತುರ ಕಾಲಿಡಲು
 ತಾವಲ್ಲ. ಜ. ಯು. ಘಡ ಮನದ ಮತ್ತುರ ಕಾಲಿಡಲು, ಟೆ.

ಅಲಿಗಳು ವೇಲಿಕ್ಕು ಲಮ್ಮೆವು
ಶೂಲಪಾಣಿಯ ಪರಮತೇಜದ
ಜೂಳಕೆಯೋ ಶಿವ ಶಿವ ಎನ್ನತ್ತೆ ವಿರಾಟ ಬೆಂಗಾಡ || ೧೦

ವಲಲ ಕಂಕ ಬೃಹನ್ನಳಯ ಮ್ಯಾ
೧ ಸುಷ್ವವ ಹೋಲುವರೆಂದು ಕೆಲಬರು
ಕೆಲರಿದ್ದೆತ್ತೊ ನರರು ತೆಗೆ ಸುರಲೋಕಪಾಲಕರು |
ತಿಳಿಯಲರಿದಿದನೆನುತ್ತ ಕೆಲಬರು
ತಳವೆಳಗುಗೊಳಾತಿರಲು ಮಂದಿಯ
ತೊಲಗ ನೂಕಿನ ತಂದೆಗತ್ತರ ನಗುತ್ತ ಯಿಂತಿಂದ || ೧೧

ತಾತ ಬಿನ್ನೆಹ ನಿನ್ನೆ ವ್ಯಾರಿ
ವಾತವನು ಗೆಲಿದಾತ್ ನಾತೋಲೆ
ಪಾರತ ನಾತನ ಮುಂದೆ ಮಂಜಿವವ ಕೀಳಕಾಂತಕನು |
ಕಾತ ನಕ್ಕಲನು ಕೆಲದೊಳ್ಳಿತೋಲೆ
ಪಾ ತ ಸಹದೇವಾಂಕ ನಿನಿಬರಿ
ಗಾತ ಹಿರಿಯನು ಧರ್ಮನಂದನನೆಂದು ತೋಣಿಸಿದ || ೧೨

*

1 ಉಚಿಯು, ಜ ವಚಿಯು, ರ್ಯಾ. ಟ್ರ. 2 ನಜ್ಞಾನ ಸೀತ ಸೀತಾ, ಟಿ.
ನಜ್ಞಾನ ನಾತ ನಾತನು ಭೀಮಸೇನನು ಕೀ. ಇ, ಸೀತೋಪಾರತ, ಜ. ರ್ಯಾ. ಟ್ರ.
ಪಾರಥನು ಕಾತ ನಿನ್ನೆಯ ಹರಿಬವನು ಗೆಲಿದಾತ ಕಲೀಫ್ರೆನ್ಸು, ಟ್ರ.

* ಕಾಪದ್ರ್ಯವು ಕ್ರ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇರಯುತ್ತದೆ.

ಜೋಲ್ಯುತಿವಂತಮಯದಂತೆ ಹೋಳಿಹೋಳೆ
ವಾತ ಧರ್ಮಜ ನತುಳಭೂಜಬಿಲ
ಶಾತಭೀಮಸುಪಾರಥರೆಬಿ ಚರ್ಕಾಪಂಹುಕ್ಕರರು |
ಕಾತ ನಕ್ಕಲನು ಕೆಲದ್ದುಖಾತೋಲೆ
ಪಾರತ ಸಹದೇವಾಂಕನ್ಯವರ
ಕ್ರಿತರುಣಿರವಿನ್ನು ಹೇಳುವೆ ಬೆಂಪು ಕೋಳೆಬ ||.

ರಮೇಶಿ ಯೈಸ್ಯವೆರಿಗೀಕೆ ಕೆಲದೊಳ್ಳು
 ಕಮೆಲಮುಖಿ¹ ಪಾಂಚಾಲಿ² ತಾವೀ
 ವಿಮುಳಗುಣರಾವೆಭಿರಾಮುರು ಪಾಂಡುನಂದನರು |
 ಎಮಗೇ ಭಾರಿಯ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಯತ್ಯಯ
 ಮಮತೆ³ ಕೃಸಂರಿದುದು ನೈಪಪದ
 ಕಮೆಲದೊಳ್ಳು ಬೀಳುವೆವೈ ನಡೆ ನಡೆ ಧನ್ಯರಾವೆಂದ || ೧೪

ಕೃತನೇ ಧಮ್ಮಜನು ದಿಟ್ಟ ತಾ
 ನೀತನೇ ಪವನೆಜನು ನಿತ್ಯ ಯ
 ವೀತನೇ ಫಂಗುಣನು ಮಾದ್ರಿಜಾತರೇ ಇವರು |
 ಕೃತಳ್ಳೂದರಿ ದ್ರುಪದಸುತ್ಯೇ
 ಕಾತುಕವಲಾ ಭುಂಪನೆಜನವಿ
 ಖ್ಯಾತ ರೆಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲಿ ಪುಣಿದರೆಂದು ಬೆಂಗಾದ || ೧೫

ವರುಪನ್ನೋಂದಜ್ಞಾ ತವಾಸವೆ
 ४ ನಿರದೆ ನೂಕಿದರಿಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯ
 ಹೊರೆಯೆ ಹೆಸರವೈ ಬೇಳ್ಣ ನಡವಳಿಯಂಗವಣೆ ಬೇಳ್ಣಿ !
 ಮರುಳನಂತಿರೆ ಜಗಕೆ ತೋಱಣನ
 ಪರಮತತ್ವಜ್ಞಾ ನಿ ಯೈವಿತ್ತು
 ಯರಸುತ್ತನ ಫಲಿಸಿತ್ತು ನಡೆ ನಡೆ ಧನ್ಯರಾವೆಂದ || ೧೬

1 ಯನು ನೇಡು, ಜ. ಧು. ಟ್ರ. 2 ತಾನೀವಿಮುಳ ಮತಿ, ಖ. ಲಕ್ಷ್ಯತ್ಯೇರಮುಳತ್ತೇಬಿವಾನರು, ಜ. ತಾವಿಂ ದಮುಳಗುಣವಾಭಿರಾಮುರು ತೂಳಗಿದರು, ಜ. ತಾನೀವಿಮುಳಗುಣನಾಮಾಭಿಯುಕ್ತರು ಪಾಂಡುನಂದನರು, ರ್ಯಾ.
 3 ಮಮಲಗುಣಸಿಂಧ್ರಾಜಿತಾಮುರ ಪಾಂಡುನಂದನರ, ಟ್ರ.

4 ನುರುಳಿ, ಖ. ಜ. ಧು. ಟ್ರ.

ದರುಶನಕೇ ಮುಣಿಕೆನಕವಸ್ತುವ
ತರಿಸಿ ಮುದದೊಳು^१ ಮುಳುಗಿ ನಿಜಪರಿ
ಕರಸೆಪುತ ವೆಯ್ಯಿಸ್ಕೆಕ್ಕ ದನು ಕಾಣಿಕೆಯ ನೋಪ್ಪಿಸುತ್ತೆ |
ವರನ್ಯಪಾಲ ತ್ರಾಹಿ ಭುವನೇ
ಕ್ವರ ಪರಿತಾಯಸ್ವ ಕರಣಿಸು
ಕರಣಿಸೆಂದಂಫ್ರಿಗಳ ಹಿಡಿದನು ಮತ್ಸ್ಯಭಾಷಾಲ || ೧೬
ಬಗೆದೆ ನಪರಾಧವನು ಕರುತ್ತಾ
ಳುಗಳ ಬ್ಲಾಜ ನೀನು ನಿನ್ನುಂ
ಫ್ರಿಗಳ^२ ಗೀತಲೆ ನಂಬಿ ನೀನಿದ ಕಾಯಬೇಕನುತ್ತೆ |
ಮಿಗೆ^३ ಒಕ್ಕಿತ್ತಿಭೂವದೊಳು ನಿಜಮುಂ
ತ್ರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಿತ ಮನನಂ
ಖಾಗೆಯ ವೆಣಿದನು ಮತ್ಸ್ಯಸ್ವಪತಿ ಮಹಿಳನಿದಿರಿನೊಳು^४ || ೧೭
ಅಸುಧೀಷ್ಟೆ ಕುಮಾರಿಯೋಡನೆ ವಿ
ಲಾ^५ ಸ್ನಿಜನವೆರಿಸು ರಣಣೀ
ವಾಸದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು ವೆಯ್ಯಿಸ್ಕೆ
ಆಸಕಲಪರಿವಾರ ಪುರಜನ
ದೇಶಜನ ದರುಶನವನಿತ್ತ ಮು
ಹೀಳನನು ಕೈಮುಗಿದು ಕಂಡುದು^६ ಬಹುಳಹಂತ ದೇಂಳಾ || ೧೮
ಮುಗುಳಂಸಗೆಯೊಳು ಭೇದಮಾಧ್ಯ-ರ
ಮೌಗವ ನೋಡಿದ ನವನಿಪತಿ ಕೈ
ಮುಗಿದು ತಲೆವಾಗಿದರು ತಪ್ಪುಂದಿರು ಮಹಿಳಪತಿಗೆ |

१ ವತ್ಸಲ್ಯನ ಪ ಸತಿ ವೇಸಿ ಕಾಣಿಕೆಯಿಸ್ಕೆ ಸೆಯ್ಯಿಸ್ಕೆ ದಸ, ಭಕ್ತಿಯೇಳು, ಶಿ. ಮುಳುಗಿಹರುಹೇತ್ತುರುಪದೊಳು ಮಿಗೆಯಿತ್ತು ಮಯ್ಯಿಸ್ಕೆತ್ತು. ಕಾಣಿಕಯ, ಜ. ಮುಳುಗಿ ಜನಪರಿ, ಯು. २ ಗಹಿತವ ಬೋದ ದೇಶಲಗಾಯ, ಜ. ಗೀತಲೆ ಬಂಟನೀನಿದ, ಜ. ३ ಭಾರತಭಕ್ತಿಯೇಳು, ಜ. ಭಕ್ತತೆ ಭೀತಿಯೊಳು, ಟಿ. ४ ಸದೋಳು ನಡೆತಂದುರಾಣಿ, ಕ. ५ ಕಾಣಿಕೆಯಸೇಡಿ, ಕ.

ತೆಗಿಸಿದನು ಕಣಕೆಯ ನಾಮೆಂ
ಶ್ರಿಗಳ ನಾಪರಿವಾರವನು ದೃಗು
ಯಂಗರ ಕರುಣಾರ ದೋಷನಿಬರ ಹೊರೆದುಮನ್ನಿಸಿದ || ೨೦

ಸಿರವನೆತ್ತಿ ವಿರಾಟಭೂಪನ
ಕರೆದು ಹತಿ ರೇ ಪೀಠದೊಳ್ಳು ಕು
ಛುರಿಸಲೊಡೆಮುಖ್ಯಿಚಿದನು ಕೆಲದೊಳ್ಳು ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಸರಿದು |
ಪರಮಸುಕ್ತ ತ ವಲಾ ಧರಾಧೀ
ಕ್ಷ್ಯಾಪನ ದರುತನ ವಾಯ್ತು ಧನ್ಯರು
ಧರೆಯೆಳ್ಳಿಸ್ತಿಂದಾರು ಭಾವಿಪ್ರೋಡೆಂದನಾಮೆತ್ತ್ವ್ಯ || ೨೧

ದೇಶ ನಿಮ್ಮದು ^१ ಸವರ್ಚಾಜ್ಯಾದ
ಕೊರ್ತ ನಿಮ್ಮದು ತನ್ನ ಜೀವವಿ
ಉಂಗ ನಿನ್ನಮ್ಮದು ಸಲಿಸಬೇಹುದು ಬಿನ್ನ ಹಡ ಹಡನ |
ಕುಸಮಂಜಸದಿವಸದೊಳ್ಳು ಸಿಂ
ಹಾಸನದೊಳಿಭಿಪ್ರೇಕವನು ಭೂ
ವಿಂತ ವಿಸ್ತುರಿಸುವನು ಒತ್ತೆತ್ತುಸೆಂದನಾಮೆತ್ತ್ವ್ಯ || ೨೨

ಎನಲು ನಂಗ ತೆಂದನು ಮಹಿಂಪತ್ತಿ
ವಿನಯ ಮಧುರರಸಾಭಿಪ್ರೇಕವೆ
ನೆನಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಸಾಕು ಪುನರುಕ್ತಾಭಿಪ್ರೇಚನವೆ |
ಇನವಿದೆವ್ಯುದು ನೀನದೆಮ್ಮುಯು
ತನು ಧರಿತಿ ಯಿದೆಮ್ಮು ^२ ದೆಂಬಿ
ನೆನಷು ತಾನುಪರಭಾರ ^३ ವಾಕವಿದೆಂದನಾಭೂಪ || ೨೩

¹ ನಗರಕ್ಷಿತ ದ ಕೊರ್ತ, ಕ. ಬಿ. ಜ. ಜ. ರು. ² ದಿನ್ನ ಕೆನಿತು
ತಾನುಪರಭಾರಯೋಗ ವಿದೆಂದ, ಜ. ದಿನ್ನಿನೆನಕು ಸಾಕುಪರಭಾರ ಯೋಗ್ಯವೆ
ಮಾದ, ಜ. ದಿನ್ನಿನೆನಿಂದುತಾನುಪರಭಾರವಾಕವಿದೆಂದ, ಟ.

³ ಭಾವವೆ ಒಂದ, ಕ. ಬಿ.

ನೋಂದವರು ಭೀಮಾಜ್ಞಾನರು ಹಗೆ
ಯಿಂದೆ ಹಡುವವ ಹೊಕ್ಕು ಮೆನದೊಳು
ಕಂದು ಕಸರಿಕೆ ಹೋಗಬಾಹುರ್ವೀಧನಾವಿಗೆ |
ಕೊಂದು ಕಳಿವಲಿಯಿತ್ತು ಗಜಪುರಿ
ಗೆಂದು ಗಮಿಸುವೆಂಬ ತವಕಿಗ
ರಿಂದು ತಾವೇ ಬಳ್ಳಿರಿವರೆಂದನು ವಿರಾಟಂಗೆ ||

—೨೪

ಎಂದೊಡುತ್ತರ ಸರಸನಂಫ್ರಿಯೋ
ಇಂದು ಮೆಕುಟಿವ ಉಳಿಕಿ ಬಿನ್ನು ದ
ವಿಂದು ಸೇವುವ ಕುಡಿ ಕುಮಾರಿಯ ನೀವೆನಿಜ್ಞಾನಗೆ |
ಎಂದೊಡೇತೇತೆಂದು ಸಸುನಗೇ
ಯಿಂದ ಪಾಥ್ರನ ಸೋಡೆ ಕೈಮುಗಿ
ದೆಂದ ನಾತನು ಮನದ ನಿಶ್ಚಯನೆನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರು ಹಗೆ ||

—೨೫

ವರುಷವೀಕಿಗೆ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯೆಯ
ಪರುತವಿಸಿದೆನು ತಂದೆ^१ ಯಂತಿರೆ
ತರುತ್ತಿ ಭಜಿಸಿದಳಾಪ್ರಕಾ^२ ರದ ತಿಪ್ಯನಿಷ್ಟೆ ಯೋಧಾ |
ಗುರುತನದೆ^३ ಗರುವಾಯಿಗೆಟ್ಟಿ
ನ್ನೆ ರಸಿಯಾಗಲಿ ಯೆಂಬು^४ ದನುಂಚಿತ
ವರಕುಮಾರಿಯ ನೀವೈಂಡಭಿಮನ್ಯಾವಿಗೆ^५ ಕುಡಲೆಂದ ||

—೨೬

ಎವರೆ ನೀ^६ ವೇನಾತನೇನು
ತ್ವವದೊಳಾಗಲಿ ಯೆನೆ ವಿರಾಟನ
ನವನಿಪತ್ತಿ ಮನ್ನಿಸಿದ ನಿಶ್ಚನು ನಗುತೆ ವೀಳಿಯವ |

^१ ಯೆಂದೇ ತರುತ್ತಿ, ಇ. ^२ ರತ್ನೋಳಿನ್ನು ಮನದೊಳಿಗೆ, ಇ. ರತ್ನಹಸ್ಯ
ವಜಕನದೊಳು, ಇ. ರದ ಕಾರ್ಯವಕ್ತವನದೊಳು, ಯು. ಶರಣಸ್ಯನಿಷ್ಟೆಯೋಳು, ಟ.
^३ ಸೂರುಪಂಥ್ಯಾಸಾಕಿ ನ್ನು, ಟ. ^४ ದಿಕ್ಷಿಂದರ, ಟ. ^५ ಕುಡಿಯಂದ,
ಇ. ಯು. ಟ. ^६ ನೇ ತಾತನೆನುತ್ತಪ್ಪವ, ಟ. ನೇ ನಾಭನೆನುತ್ತಪ್ಪವ, ಇ.

ಎವರೆ ಪರಮಸಂಖ್ಯಮಿ ಯೇ¹ ಮ್ಯಾದು
ಭವದ ನೆಲೆ ಯೆಮೈಕ್ಕೆ ಪರಸು ಯಾ
ದವಶಿರೋಮಣಿ ಕೃಷ್ಣ ನಭಿಮತ ವೇಮೈ ಮತವೆಂದ. || ೨೫
ಪ್ರೌಢವಿಯೋತೆನ ವೇಮಗೇ² ಏಗೆ ಈ
ಬೊಷ್ಟಡೆಯ ಕೃಷ್ಣ ನು ಕೃಷ್ಣ ನೋಡಬ
ಟೊಷ್ಟಡೆ ವಿವಾಹ ನೀರಂಕರಾಯವು ಚಿಂತೆ³ ಇವೇಂದು. |
ಒಡಬಡಲಿ ಮೇಳಣಿರಲಿ ಗುರು ನಿ
ಮ್ಯಾಡಿ ಮುರಾರಿಯ ತೋಣಿಸುವಿರಾ
ದೊಡೆ ಕೃತಾಧರ್ಣನು ತಾನೆನುತೆ ಹಿಗಿ ದನು ಮತ್ತೆನ್ನೇಪ | ೨೬
ಪರಿಕರಿಯ ಪಾಪುಡವ ಕಟ್ಟಿಸಿ
ಹರುಪಢೊಳು ಬಿನ್ನ ಹದ ವಾಲೆಯ
ಬರಿಸಿದನು⁴ ವೇಗಾಯನ್ನು ದೂತರ ಸಹ್ಯಿದನು ನ್ನಾಪತಿ |
ಜರರು ಪಯಣದ ವೇಲೆ ಪಯಣದೆ
ಭರದೆ ಬಂದರು ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ
ಸುರಕ್ಷೆ ಪರಿತೋಪದೊಳು⁵ ಕಂಡರು ರಾಜಮಂದಿರವ || ೨೮
ಬರವ ಬಿನ್ನ ಹಮಾಡೆ ಪಡಿಹಾ
ರರು ಮುರಾರಿಯ ನೇಮದೊಳು ಉತ್ತಾ
ರರನು ಹಗಿಸಲು ಬಂದು⁶ ಹೊಕ್ಕಾರು ಕೃಷ್ಣ ನೋಲಗವ |
ದರುಕನವೆ⁷ ಮಾಡಿದರು ಇರೆಣಾಂ
ಬುರುಹದೊಳು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದೇವನ
ಹೊರೆಯೋ⁸ ಓರಿಸಿದರಿವರು ಕಳುಹಿದ ಬಿನ್ನ ವತ್ತಳಯ || ೩೦

१ ಮ್ಯಾತ್ಸಪದನೆಲೆನೆಯ್ಯೆ, ಇ. २ ತಾ ಕಟ್ಟಿಡೆಯಾನಾಕ್ರಿಕೃಷ್ಣ, ಬ.
ತಾಕಟ್ಟಿಡೆಯ ಶ್ರೀಪತಿಕೃಷ್ಣ, ಇ. ತಾ ಕಟ್ಟಿಡೆಯ ಶ್ರೀಕರಕೃಷ್ಣ, ಇ
೩ ಬೇಡಿದಕ್ಕೆ, ಬಿ. ಜ. ४ ಬೇಗದೊಳು ದೂತರು, ಬಿ. ಇ. ಜ. ರು.
೫ ಹೊಕ್ಕಾರು, ಇ. ६ ಕಂಡರು, ಬಿ. ಇ. ७ ನೀಡಿದರು, ಬಿ. ರು. ಟ.
ಸಿತ್ತಪರು, ಇ. ८ ಶಿತೀಹಿದರಿವರು, ಬಿ. ಇ. ರು.

ನೆಸುನಗುತೆ ಮುರವೈರಿ ಮಿಗೆ ಮು
ಸ್ವಿಸಿದನವರನು ಪಾಂಡುತನಯುರ
ಕುಶಲವನು ದೌಪದಿಯ ಸುಕ್ಕೇವೆನು ಜಾಗೋಳಲು |
ಕುಶಲರನಿಬರು ಜೀಯ ಭಕ್ತ
ವೈಸನ್ ನಿಮ್ಯಾದು ಸುಖದೊಳುಜ್ಞೇ
ವಿಸಿದರನಿಬರು ನಿಮ್ಯಾಡಿಯ ಕರುಣಾಕರ್ತಾಕ್ಷಾದೊಳು || ೪೧

ಕಳುಹಿದುಡುಗೋಳಿ ಜೀಯ ನಿಮ್ಯಾಡಿ
ಗಳಿಗೆ ರಾಣೀವಾಸವರ್ಗ-ಕೆ
ಬಲಗೆ ದೇವಕಿದೇವಿವಸುದೇವುಗ್ರಸೇನಿಗೆ |
ಕುಲಗುರುಗಳಕೂರ ನುಧ್ವವ
ಬಲುಭುಜರು ಕೃತವರ್ಮ- ಸಾತ್ಯಕಿ
ಲಲಿತಸೂಧಿ ಕುಮಾರಕಂದವರ್ಷ-ನಿರುಧ್ವಿಗೆ || ೪೨

ಎನಲು ನಾಸುನಗೆಯಿಂದೆ ಕುಂತಿ
ತನಯು ರಟ್ಟಿದ ಪಾಪುಡಂಗಳ
ನನಿತುವನು ತೆಗಿಸಿದನು ಕೆಲದೊಳು ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯು |
ದನುಜರು ನೀಕ್ಕಿಸಲು ಲಿಬಿತವ
ನನುನಯಾದೊಳುವಡಿಸಿ ಬಿನ್ನದ
ವೆನುತೆ ನೇಮವ ಕೊಂಡು ಕಳಳು ವಡಗೆ ವಾಚಿಸಿದ || ೪೩

ಸ್ವಿಸ್ತಿ ದಾನವರಾಜಕುಂಜರ
ಮನ್ಸ್ತು¹ ಕಾಂಕುಶ ಶೀಲನಾಪ
ಯೆಸ್ತ್ಯಾಯದುಕುಲಸಿಂಹ ಸಂಹೃತಜನ್ಮ ದುರಿತಹರ |

1 ಕೇಸರಿ ಭೂವನೆಜರಭಾರತುಸ್ತುಕರ ಯದಸಿಂಹ, ಬಿ. ಚ. ಕಾಂಕುಶ
ಧುರಕರೆಸಿಂಹ ಸ್ತುಯದುಕುಲವಜಿನ ಸಂಹೃತಿ ಜನದರೂತಹರ, ಇ ಕಾಂಕುಶ
ಶೀಲನಾಪರ್ಯಾಸ್ತುಕಲಿಯದುಸಿಂಹ, ಪ್ರ.

ಹಸ್ತಕಲಿತಸುದಕ್ಕನೋಳತ್ತಗ
ಭೋಸ್ತಲವ ನಮಿತಾಕ್ಕಂತಪರಿ
ವಿಸ್ತರಣ ಚತ್ತೈಗ್ರಸು ಕುಂತಿಸುತ್ತನ ಬಿಸ್ತ ಪವೆ ॥   ೩೫

*

ದೇವ ನಿಮ್ಮ ದಿಗಳ ಕ್ಕ ಪೊಸಂ
ಜೀವನಿಯೋಳ ಮೈಸುಗ ಇಂಡಲಿನ
ತಾವೆ¹ ನುಂಚಿ ರಲೊಡೆದು ಹಾಯ್ದ್ವ ಪ್ರ ವಿಧಿನ² ಮಂದಿರವೆ
ಕ್ಕಾವರುಪದಜ್ಞ ತಾಂತ್ರಾಸ ಗ
ತಾವೆ³ ವೆದಾಯ್ತ್ವ ಕಂಗಳ
ಗೀನ್ಯು⁴ ದವೆಯವೆದಕ್ಕನಾಮ್ಯ ತಪಾನಸಂಶದವೆ ॥   ೩೬

ದಾಟದೆವು ಸುಡಿದವೆಧಿಯನು ವ್ಯೈ
ರಾಟಪ್ರದೀಕಾಳು ತುಱು ವಿಡಿದು ವ್ಯೈ
ನೋಟಕೋಸುಗ ಬಂದು ನುಗಾ ಲಿತ್ತು ಕುರುಸೇನೆ
ತೋಟಿಜಯಿಸಿದೊಡೆಮ್ಮೆ ನಶಿದ್ದು ವಿ

* ಈ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ವಾಧ್ಯಕಪಟ್ಟದಿಯಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವ
ಕ್ಕಾವದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಂದು ಕ್ಕಾವದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಂದು.

ಕ್ರೀಮುದನುಪವುಜಕರಿತನಿಖಿಳ ಲೋಕಾರಾಧ್ಯ
ಕಾಸುಪಿತಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿಕ್ಕೆಮುಳಭವೆದ್ವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಮಾಮನೋಹರವುಹಾಪ್ತರುಪದ್ದೇವರದೇವದನುಜಕುಲಭಾವಾನಲೂ ||
ಸಾಮಜಾಪ್ರಯಾಗೋಪವೇಷ ಗೋವಿಂದನೇ
ಲಾಂಬರ ಹ್ರೀಮನಿಸ್ಮೀಮಸದ್ಗುಣಾವು |
ರಾಮರಾಜೇವದಳನೇತ್ರಪಾವನಗಾತ್ರ ಲಾಲಿತ್ಪುದುಬಿಸ್ತ ಹವನೋಲಿದೊಲಿದು ||

1 ನೆಮ್ಮಿದುಪ್ರೋದೆದು ಬಿ. ಜೆ. ನುಜ್ಜರ್ದೆಪ್ರೋಡೆದು ಹಾಯ್ದ್ವ ಪ್ರ ಗಹನಗಹ್ಯ
ರವೆ, ರ್ಯಾ.   2 ಮಂಡಲವ, ಟ್ರ.   3 ದುದರುಕನವೆ ನೆಮ್ಮಿಯ ಪಾದಪಂಕ
ಜದ, ಬಿ. ಜೆ. ಜ್. ರ್ಯಾ.

ರಾಟ ಮನ್ಮಿನಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂಗಳ ಕಿ
ರೀಟತನಯಂಗಿವೇ¹ ಭರವಿದು ದೇವರವರೆರಿಸಿ || ಶ್ಲಿಷ್ಮ

ಮೆದುವೆ ಯೆಂಬುದು ನೆವೆ² ನಿಜಕ್ಕೀರ್ತಿ
ಪದವತೋಜ್ಞಿಸಬೇಕು ವನವಾ

ಸದ ಮಹಾಯಾಸದ ಸುಸಂತಾಪವನು ಬೀಳೊಳ್ಳಿ³ ಇನಿ |
ಕಡಡು ಹೋಗಲು ಕಾಣಬೇಕುದು

ಹೆದುಳಿವಿಶ್ವಿಮು⁴ ಗುಚಿತವಜನದ
ಹಡವಳೆಯೋಳುತ್ತಾ ರಸಸಿಯನು⁵ ಸಲಹಂಡೇಕೆಂದೆ || ಶ್ಲಿಷ್ಮ

ಕರುಣೆ ಬಿಜಯಂಗ್ರೇದು ಭಕ್ತುರ
ಹೋರೆಯಬೇಹುದು ಬೀಡಿ⁶ ಕೊಳ್ಳುವು

ಕರಿಸಲೇಕೆಳಗಂದಿ ಕಾಟಿಗಳ ಸಾಂಸುವಂದದೊಳು |
ಇರುಣಿಭೇಜಕಕುಟ್ಟುಂಬಿ ಯೆಂಬಿಲ್ಲಿ

ಬಿರುದ ಪಾಲಿಸಿ ಬಿನ್ನಹವೆ ನೆವೆ
ಧರಿಸಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುದೇಮಗೆ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವದು || ಶ್ಲಿಷ್ಮ

ಕೇಳಿದನು ಹರುಪದೋಳಿ ಕಡುಕರು
ಹಾಳು ಹೋಂಪ್ರಾಯೋಗಿ ಬಕ್ಕಂತರ

ವೇಲಣಿಲಾಲವರತನದ ಪರಮಸ್ನೇಹ⁷ ರಸ ರಹಿಸಿ |
ಕೇಳಿದೆವೆ ಹರಹರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ

ನೇತಿಗೆಯ ನಾಕೀರವೇತ್ತ್ವರ
ಸೂಡಗವ ನೆನುತಸುರರಿಪ್ಪ⁸ ತೂಗಿದನು ನಿಜಕ್ಕಿರವೆ || ಶ್ಲಿಷ್ಮ

¹ ಹಡನಿಮ ದೇವ ಚಿತ್ತೀಸು, ಬ್ರಿ. ಜ. ಭರವಸ ದೇವ ಚಿತ್ತೀಸು., ಇ. ಭರವಿದ ನೈಜಲವಧರಿಸಿ, ಟ.   ² ದೇವಳಗ ಸು, ಬ್ರಿ. ಜ. ನಮೇವರ ಪದವ ಕಾಣಲುಬೇಕು, ರು.   ³ ಗಭಯವಜನದ, ಬ್ರಿ. ಜ.   ⁴ ದೇವಸಲಹುವುದು, ಟ. ಜ. ಟ.
ಕಾಯಬೇಕೆಂದ, ಇ.   ⁵ ಕೊಂಡಪ್ಪ ಆರಾ ಕೇಳಿಳಗಾದಿ ಕಾಯದ ಬಾಧೆ ಕಾಟಿಗಳಿಗೆ, ರು.   ⁶ ಪಸರಿಸುತ್ತ, ಬ್ರಿ. ಜ. ರಸಾನ್ನಿಸರ, ಇ.   ⁷ ನೇರಿಡನು ಕೆಲಬಲನ, ಬ್ರಿ. ಜ. ಇ.

ಜಿಂತೆ ಬೀತುದು ಪಾಂಡಮಾವನೆ

ಸಂತತಿಗಳೊಕ್ಕೆ ತವಾಸವೆ

¹ ನಿಂತು² ಪಂಥದ ಮೇಶಿ³ ಕಳೆದರು ನಮ್ಮೆ ಪುಣ್ಯದೊಳ್ಳು |

ಕುಂತಿದೇವಿಯರುಮ್ಮೆ ಇಸಲಾ

ವೆಂತು ಬಿದುಕುವೆಕೆಟಿನುತ್ತೆ ನಿ

ರಂತರವು ಮಣಿಗುವನು ಬೇಣವುನು ಶಿವಿವಾ ಯೆಂದ || ४०

ಬವಣಿ ಗೆಯಂಬಂದಡವಿಯೋಳು ಪಾಂ

ಡವರು ನವೆದರು ರಾಜ್ಯವನೆ ಕೈ

ರವರು ತಾವನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು⁴ ನಡೆದುದಿನ್ನೆ ಬರ |

ಅವರ ಸೌಗನೇ ನಮ್ಮೆ ಸೌಗಸುಗ

ಇನರ ದುಗುಡನೆ ನಮ್ಮೆ ದುಗುಡಗ

ಇವರ ವಿಮಲಾಭ್ಯಾದಯ ವೆಮ್ಮೆಭ್ಯಾದಯ ವಹುದೆಂದ || ४१

ಕಾಲ ಕೃಗೂಡಿದೊಡೆ ಲೇಸಿನ

ಮೇಲೆ ಲೇಸುಗಳೂದಗುವುವು ಭೂ

ಪಾಲಕುಂತೀ⁵ ಸುತರ ಕಾಣಿಕೆ ವೊದಲ ಮೆಂಗಳವು |

ಮೇಲೆ ತಂಗಿಯ ಮಗನ ಮದವೆ ವಿ

ಶಾಲಶಭವಿದು ಸಕಲಯಾದವ

ಜಾಲ ಪಯಣವ ಮಾಡಲೆಂದಸುರಾರಿ ನೇವಿಸಿದ ||

४_२

ಜರರಿಗುಡುಗೊಱಿ ಗಂಧ ವಶಿಳಾ

ಭರಣ ಕಪ್ಪುರ ವೀಳಯವ ನಿ

ತ್ತುರಿದಿಶಾಪಟ ಬೀಳುಕೊಟ್ಟಿನು ರಾಯಸವ ಬರಿಸಿ |

ಮರಳ ದೂತರು ಬಂದು ಮತ್ತುನೆ

¹ ನಿಂತು, ಬಿ. ಇ. ಇ.   ² ಗನ್ನದ, ಇ. ಇ.   ³ ಕಳೆದರೇ, ಬಿ. ಇ. ಇ.

⁴ ನವೆದರಿನ್ನೆಬಿರ, ಬಿ. ಇ. ರು.   ⁵ ತನಯಾರೇಷಿಗೆವೊದಲ, ಕ. ರು.

ಪುರವ ಪ್ರೋಕ್ಷತ್ರು ಕ್ಷಮೆ ರಾಯನ
ಕರುಣದಳತೆಯ ಬಿನ್ನೆ ವಿಸಿದರು ಪಾಂಡುತನಯರಿಗೇ || ೪೩
*

ಬಳಿಕ ಸುಮುಹಾರ್ಥದೊಳು ಪಂತ್ಯನ
ಹೊಳಲ ಪ್ರೋಜವಂಟ್ಯತ್ತರಾತಾ
ವಳಯದೊಳು ರಚಿಸಿದ ರುಭಪ ಪ್ರಾಣಿಪುರವೆರವೆ |
ನೆಲನಗಲದೊಳು^೧ ರ್ಯಾಲ್ಲಿಪಟ್ಯೆಯ
ನೆಳವಡಿಸಿದರು ನಿಖಿಳಿನ ಪರಿಗೆ
ಉತ್ತರಿಯ^೨ ನಂಟ್ಯದರತ್ತರೋತ್ತರ^೩ ವಾದುವವರುದಯ || ೪೪
ಜೋಳಿ ಹಾರಿದುದು ನಿಖಿಳರಾಯರಿ
ಗೋಳಿಯುದುಗೋಳಿ^೪ ಯಿಕ್ಕಿದುವು ಪ್ರಾಂ
ಶಾಲಪತಿ ಪ್ರೋಜವಂಟ್ಯ^೫ ಮೂಳೆಕ್ಕೆ ಶೈಳಿಬಲಸಹಿತ |
ನೀಲನು^೬ ಯುಧಾಮನಸ್ಯ ಸಮಾರಕ
ರಾಳಿತ್ತಿಪ್ಪದ್ಯಮ್ಮು ಕೀರ್ತಿವಿ
ಶಾಲವೀರಶಿಂಧಿ ಸಹಿತಾಯಪದ ಸ್ತುತಂದ || ೪೫

* ವಾಧಿಕ ಪಟ್ಟಿದಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾದ ತತ್ವಾಬಿದ್ಧಿರಾವ ಈ ಸದ್ಗೃಹಿ, ಕ.
ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಜಾರಾಜಾರಾಜಾಧಿಕ
ಸೂರ್ಯವಂಶೋಽಧ್ರ ರಣಧರಣಿಪಾಗ್ರಣಿಕೀರ್ತಿ
ಕಾಮಕುರುಕುಲತಿಲಕಕುಂತಿಕುನಾರದಯಸಾರಸದ್ಗುಣವಿಜಾರ |
ಭೂಮಿನಿರಸ್ಯಾಯಾಭರೇಽಭೂಭೂತ್ತಿ
ಹೇಮಾರ್ಗಿರಿಧ್ಯಾಸಕ್ಷಯೆಧಿಸಮರನಿ
ಸ್ವೀಮಸರ್ಗಣಧಾಮಧರ್ಮಜಭಾವನವರಜಿತ್ತುಸುವುದುಬಿನ್ನ ಕವನೋಲಿದು
ನಲಿದು ||

1 ಕಟ್ಟ ಹೇಳಿಯ, ಜ. ರ್ಯಾ. ಕಟ್ಟ ಪಟ್ಟಯ, ಟಿ. 2 ಲಟ್ಟದರು. ಬಿ. ಇ.
ಜ. ರ್ಯಾ. ಟಿ. ಕಾರ್ಯಸಂಗತಿಯ, ಜ. ಕಾರ್ಯಗತಿಗಳಿಗೆ, ರ್ಯಾ. ^೪ ಯಂಟ್ಯದುವು.
ಬಿ. ಇ. ಸಹಿತವಾಪಾಂಚಾಲ, ರ್ಯಾ. 5 ನೇಂಣಕ್ಕೆ ಶೈಳಿಬಲ, ಜ. 6 ದಯಸುಮನಸ್ಯ,
ಬಿ. ಇ.

ಇದಿರುಗೊಂಡರು ಹರುಪದೋಳು ದೌ
 ಪದಿಯು ಬಾಂಧವೈಕೆ ಕವನು ಹೆಂ
 ಫದೋಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರಿಳಿಳಿಳಿ ಹಂಹಾರುಹಿಂಕ್ವರರ್ |
 ಬದವಿತಿಳಿಳಿಕ್ಕೊಣಿಬಿಲಸಂ
 ಪದ ಮನಂತಸುವನ್ಸು ಗಳ ಸೋಂ
 ಶ್ರೋದವೇ¹ ಕವಿಯಿತು ಮಂದಿ ಪಂದುವೆಯ ಮಂಗಳೋಷ್ಟವದ ||

ದೇವ² ನೀಳಹಣಂ³ ದು ಒಂದರು
 ದಾವಣಿಯ ರಾಹದನ ನಜರಿದು ಮು
 ಹಾವಿಲಾಸದೋಳುಪವಿಟ್ಟು ದು ತಮ್ಮೆ ಪಾಳಿಯವೆ |
 ಹೂವಲಿಯ ಬೀದಿಗಳ ಸವರ
 ತ್ವಾವಳಿಯ ಸೂಸಕದ ಭರ್ದ
 ಲೋಂಗಿಗಳ ಲಂಬಳದೋಳುಸದವು ಕೇರಿಕೇರಿಗಳು || ೪೩

ಉಂರುತರಕತ್ತುರಿಯ ಸಾದಿನ
 ಸಾರಣೆಯ ಕುಂಕಮದ⁴ ಪಚ್ಚೆಯು
 ಕಾರಣೆಯ ನವಚಿತ್ರಪತ್ರದ ಒಂಹಳಭೀತಿಗಳು |
 ಶೃಂಗಾದ ಬೀದಿಗಳ ತಳಗೆಯು
 ತೋರಣಿದ⁵ ಹೊಂಜಗಲಿಗಳ ಪ
 ನ್ನೀರ ಜಳಿಯದ ರಚನೆಯೋಳು ಮನೆಮನೆಗಳೂಪಿದುವು || ೪೪

ಕಟ್ಟುದುವು ಗುಡಿ ಮನೆಗಳೋಳು ವೇ
 ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಿಗಿದುವು ಪುರದ ನಾಡಿಯು
 ರಿಟ್ಟು ತೋಟ್ಟುರು ಕಳಿಸ ಕನ್ನು ಡಿ ಸಹಿತ ದೇಶಿಯೋಳು |

1 ಕೈಗೈಯಿತ್ತು ಪಂದುವೆಯ ಮಂಗಳಾಭ್ಯಾದಯ, ಕ.

2 ನಿದೆ ಬಹನೆದು, ಇ. ಇ. 3 ದೇವಶುಖರು, ಟ.

4 ಪಂಕಿತ, ರು. ತಳಪದ, ಟ. 5 ಹೊಂಗೆಜ್ಞಿಗಳ, ರು.

ಇಟ್ಟುಣಿಸಿ ಗಜ ವಾಜಿ ರಥ ಸಾ
ಲಿಂಗು ಹೊಱಿವಡೆ ದನುಜರಾಮಪು
ರಬ್ಬನೆನು ನಡೆದಿರುಗೋಂಡರು ಪೊಂಡನೆಂದನರು ॥   ೪೮

ಕಳಸ ಕನ್ನಡಿ ವಾರ್ಯರವಮಂ
ಗಳ ಮಹಾಂಬುಧಿ ಮಸ ^१ ಗಿದುಂಭಾ
ಪಳ ಪತಾಕಾವಳಿಯ ವಿಮುಳಕ್ಕುತ್ತರು ^२ ಚಾಮರದ |
ಹೊಳೆವೆಕಂಗಳ ^३ ಮುಖಿಯ ಕಾಂತಿಯ
ನೊಲೆಗಳೊಡ್ಡಿನ ಮುಂದಗಮನದ
ತೆಳುತನ್ನಸುಕಿನ ಮೌಳಕಾತಿಯ ರೀಸಿದರೇಗ್ಗಿ ನೊಳು ॥   ೫೦

ಹೊಳಹು ಮಿಗೆ ದೂರದೊಳು ಗರುಡನ
ಹಣವಿಗೆಯ ಕಂಡಂಡಳಂಗಳ
ನಿಡು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದರು ದುಪದರಿಂಬಿ ^४ ಪೊಂಡನರು |
ಬಿಟಕ ಭೂಪರು ಕೂಲಿನಡಯೋಳು
ನಲಿದು ಬರುತ್ತಿರಲಾನೆಯಿಂದಿಳಿ
ಗಿಡು ಬಿಜಯಂಗ್ನೇದ ನಸುರಾರಾತಿ ^५ ನಸುನಗುತೆ ॥   ೫೧

ಅತ್ತ ನವರಿಗೆ ಸಮಯವನು ಸುರ
ರುತ್ತ ಮನು ನಿಗಮಿಷಿತ ವರಸಿದೊ
ಡತ್ತಲಿತ್ತಿಂದಿ ಸರಿವ ಮುನಿಗಳ ^६ ಮನಕೆ ಮೈಗುಡದ |
ಹೆತ್ತ ಮೆಕ್ಕಳು ನಿಲಲಿ ಭಕ್ತರು

^१ ಗೆಮಿಗೆ ಚಾ, ಜ. ರು. ಗಿದವೋಲು ಇಟ್ಟಳ, ಒ.   ^२ ಪಬ್ಬಿಗಳ, ಇ.

^३ ಕದ್ದಪ್ಪ, ರು.   ^४ ಸೃಂಜಯರು, ಬಿ. ಇ.

^५ ಕರುಣದೊಳು, ಬಿ. ಇ. ಜ. ಒ. ಯೋಲವಿನೊಳು, ರು.

^६ ಮತಿಗೆಮೈ, ಬಿ. ಇ. ಇ. ಜ.

ನಿತ್ಯ ಕರೆ ನೇನೆವರಿಗೆ¹ ತನ್ನ ಸು
ತೆತ್ತು ಬದುಕು² ವೆ ನೆಂಬ ಬೋಽತೆಯರರಸ ನಡೆತಂದ || ಅ-೨

ಬಳದ ಪದಗಣ್ಯಕೈಯ ಧೂಳಿಯ
ಸುತ್ತ ಮುಸುಕಿದಂಬರದ ಮಾರ್ಗದ
ರ್ಯುಳಿದ ಕಿರುಬಿಂದುಗಳು ಲಲಿತ ಕಷ್ಟೋಲಮುಂಡಲದ |
ಕೆಲದ ಪೊಯವೆಧಾರುಗಳ ಕಳ
ಕಳಿದ ಕರುಣಾರಸವ ಸೂಸುವ
ವೆಲುನಗೆಯ ಸಿರಿವೋಗದ ಕೃಷ್ಣನ ಕಂ³ ದು ದಳಿಲಜನ ||

ಬಾಗಿ ನಿಡುಭರಿಕ್ಷೇಗಳನು ಹಣೈ
ಗಾಗಿ ಮುರುಹಿದುವಾನೆಗಳು ತಲೆ
ವಾಗಿ ಗುಡಿಗಣ್ಯದುವು ಹೇಷಾರವದ ತೀಜಿಗಳು |
ತೂಗಿ ತನುವನು ಪ್ರಾಳಕ⁴ ದೊಳು ಮನ
ಲಾಗು ಮಿಗೆ ಮೃಮಣಿದು ಹರುಷದ
ಸಾಗರದೊಳ್ಳೋಲಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಸಕಲತ್ತಳತಂತ್ರ || ಅ-೪

ಅಂಗನೆಯ ರರವಿಂದನಾಭನ
ಮಂಗಳಶ್ರೀಮಂತಿರ ಸುಧೈಯನು
ಕಂಗಳೊಳು ಕುಡಿಕುಡಿದು ಪಡೆಯಿರು ಮತ್ತೆ ತಣಿಪುಗಳ |
ಅಂಗಜನ ಪೆತ್ತೆಯ್ಯ ನೀರೂ
ಫಿಂಗೆ ಬಡವನೆ ಎನುತ್ತ ಮುರಹರ
ನಂಗೆಂಭೇಯ ಬಂದಿಯೊಳು ಸಿಲುಕಿತ್ತು ಸಕಲಜನ || ಅ-೫

1 ತನ ವನು, ಟ.

2 ವರುಂಗಳುತ್ತಾ ತೆಂಬಂತೆನಡಿ, ಟ.

3 ಡುದಾಗೆನೆ, ಕ. ಡೆಲಿಲವಿನೊಳು, ಬ. ಇ.

4 ದೊಬವಿನ, ಬ. ಇ.

^१ ಎರಡುಕ್ಕೆಯೋಳು ತುಂಬಿ ರತ್ನನವೆ
ಸುಂದರು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ಭೂಷಣತಿ
^२ ಇರ್ಲಿದೊಳು ಇತ್ತುರಾಸ್ಯವಂದ್ರೂನ ವಿನುಳಭಕ್ತಿಯೋಳು |
ನರ ವೈಕೋದರ ನಕ್ಕಳ ಸದರೇ
ವರು ವಿರಾಟ ದೃಪದ ವೇದಲಾ
ಗಿರೆ ಸಮುಸ್ತನ್ಯಪಾಲ ^३ ಜನ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿತೋಳಿವಿನೋಳು || ಅ೪

ಸಿರವೆ ^४ ನೆಗಹಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ^५ ಮ್ಯು
ಮುರಿಯಲೀಯದೆ ಕೃಷ್ಣ ನಷ್ಟಿದ
ಸುರುತರಪ್ರೀಮದೊಳು ಭೀಳವಾರು ನುರ ಯಮುಳರನು |
ಹರುಧದೊಳು ^६ ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಭೂಮಿ
ಶ್ವರರ ಮನ್ಮಿಸಿದನು ವಿಳಾಸಿನಿ
ಯರವಿತಾಯಿಯೋಳರಸಿ ಬಂಡಳು ಕಂಡಳ ^७ ಇತ್ಯಾತನ || ಅ೫

ಕಾಣಿಕೆಯು ^८ ಕ್ಕೆಕೊಂಡು ರಾಯನ
ರಾಣಯನು ಮನ್ಮಿಸಿದ ತನ್ನಿಯ
ರಾಣಿವಾಸದ ಹೋರೆಗೆ ನೇಮೆವೆ ^९ ನಿತ್ಯತ್ವ ಕಳಾಹಿದನು |
ರಾಣಿರುಕುವಿಣಿಯಾದಿ ^{१०} ಯಾದವೆ
ಜ್ಞೇಯಾಣಿಧರನರಸಿಯರನನಿಬಿರ
ಕಾಣಿಕೆಯು ಕೊಟ್ಟಿ ಗುಗಿ ದೈಪದಿ ಕಂಡಳುಾಲವಿನೋಳು || ಅ೬

१ ಕರತರಂಜಯೋಳ, ಬ. ಇ. ಎರಡುಸೇರೆಯ, ಟ.

२ ಹರುಪಮಿಗೆತೆಗೆದಪ್ಪಿಮುಂಡಾಡಿದನುಧಮುಂಜನ, ಬ. ಇ.

३ ಕರು, ಬ. ಇ. ರಷು. ಕರುಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದರುಹರಂಗೆ, ಇ. ಕರುಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿತೋಗಿನೋಳು, ಟ.   ४ ತಡಹಿ, ಬ. ಇ.   ಬಾಂರಸಬಾರೆಂದನೆತೆಯಿಪ್ಪಿ

ದನು, ಬ. ಇ.   ५ ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ, ಬ. ಇ.   ७ ಗಢರನ. ಇ.

६ ನಿತ್ಯತ್ವಗೋರು, ಬ. ಇ.   ९ ಕೊಟ್ಟಿಪ್ಪಿ, ಕ. ಇ. ರಷು.

१० ಯಾಗರೆ, ಕ. ಬ. ಇ. ಇ.

ದರುಕನವೆ¹ ನಿತ್ಯಿತ್ಯು ವಸುದೇ
ವರನು ದೇಹಕೆದೇವಿಯರ ಸಂ
ಕರುಷಣನನು ಮಹೋಗ್ರಸೇನನೆ ಕಂಡ² ರೋಲವಿನೊಳ್ಳು |
ವರಸುಭೇದ್ವರೈವಿ ಭಾವಂ
ದಿರಿಗೆ ವೆಂದಿಸಿದಳು ಕುಮಾರನು
ಹರುಪ³ ವಿಂದಪ್ರಿದನು ಬಂದಭಿನುನ್ಯ ಪೊಂಡವರ || ೫೮

ಕೈದಣಿಯೆ ವಸುದೇವ ನಳಿಯನ
ಮೈದಡವಿದನು ಮಗನೆ ಒನದೊಳ
ಗುಯ್ಯು ವಿಧಿ ಬಂಧಿಸಿತಲಾ ಸಾಕಿನ್ಯು ದೈವವನು .
ಬೈದು ವೂಡುಪುದೇನು ದೌಪದಿ
ಯೈದೆತನ ಪುಂಖಾಗೆ⁴ ದುರಿತವ
ಕೊಯ್ಯು ನರಲೋಕಕ್ಕೆ ಸುತಡಿರಿ ಯೆಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣ್ಯದೊಳು || ೫೯
ಅರಣಿಯೈದೆತನಕ್ಕೆ ಯೆವೈಕ್ಕು ತ
ವರ ನಿಜಾಯುಪ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ
ಬಿರಿಯ ಸೊಂಪಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗ⁵ ನೀಕ್ಕುಪ್ಪು ಹೊಂತ ಯೆಮ್ಗೆ |
ಸುರರು ಸರಿ ಯಿಲ್ಲಿ ಮಗೆ ಮಿಕ್ಕಿನ
ಸರರು ಗ್ರಾಹಿ ವೂವ ಕೇಳಂ
ದರಸ ವಸುದೇವರನು ಮಧುರೋಹಿಯೊಳು ಮನ್ಮಿಸಿದ || ೬೦

6 ತಂದೆತಾಯಿ ಳು ಜೀಡ ಕೈವಿಡಿ
ದಿಂದುಮುಖಿಯರನೊಳೆ ನೈ ಮನ
ಸಂದು ಮೆಚೆಹೆ ನೈನ್ಯ ಭಕ್ತರೋಳಂಬ ನನವರತ |

1 ನೊಲಿರಿತ್ಯು, ಕ. ಬಿ. ಚ. 2 ನವಸೀಕ, ಕ. ಬಿ. ಚ. ಜ.

3 ಮಿಗಲಪ್ಪಿ, ಜ. ಧು. 4 ಬನದಿಂದಯ್ಯ ಸುಖದೊಳುಬಂದಿರಲ್ಲಿಗೆ, ಬಿ. ಜ.

5 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಕ. ಬಿ. ಚ. ಜ. ಧು.

6 ತಂಬೆ ಬೇಕೆಮಗವ್ಯೆ ಬೇಡಮಗಿಂದುಮುಖಿಯರುಬೇಧತಾಮನ, ಬಿ. ಜ. ಟ್ಟ.

ನೊಂದೆ ನೆಂಬನು ತನ್ನ ವರು^१ ಮನ
ನೊಂದರಾದೋಡೆ^२ ತನ್ನ ವರ ತನು
ವಿಂದು ಕೃಷ್ಣ ಗಳ್ಳಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಮಗನೆ ಕೇಳಂದ॥

೫-೩

ಅರಸಿಯರ ಬಗ್ಗೊಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ
ಸರಕುಮಾಡನು ದೇತಕೊಳಿದ
ಸಿರಿಯ ಗಳಿಸನು^३ ಕಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಿಸು ಗಾಢಗ್ರಿತ್ತಾ |
ಹರಿಪರಾಯಣರೆಂದೋಡತ್ತಲೆ
ಹರಹಿಕೊಳ್ಳುನು ಮಗನೆ^४ ಶೀಲವು
ಸರರ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಒದನಾವಸುದೇವ ಸಳಯಂಗೆ॥

೫-೪

ಲೋಗರೇ ನೀವೆಮುಗೆ ನಿಮಗರ
ಗಾಗಿ ಕರಗುವ ನಡು ನಿಲಲಿ ತನೆ
ಗಾಗದ^५ ವರಿಗೆ ತನ್ನ ಕೊಡುವನು ಕೊಲುವಾಗಿಗೊಲಿವೆ |
ಲೋಗರೆನ್ನ ವರೆನ್ನ ನೆನೆವರಿ
ಗಾಗಿ ಬದುಕುವೆ ನೆಂಬ^६ ಬಿಡುಗೈ
ಭಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ನೇನೆ ಹೇಳುವೆ ನೆಂದ ಸರಸಂಗೆ॥

೫-೫

ಖಾಗೆ, ಬಿ. ಜೆ. ಟೆ.

೨ ತನ್ನವರು ತನೆಗೆಂದು, ಬಿ. ಜೆ. ತನ್ನ ವರತನದಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಗಳ್ಳಿ
ಲ್ಲಿಲೆ, ಜ. ತನ್ನಯೋಡಿತನಮಿದು, ರು. ತನ್ನ ವರ ತನಮಿದು, ಟೆ.

೩ ಖಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಿಸು, ಕ. ಜೆ. ಖಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಿಸು ತುರಗೆಗಜರಫೆ, ಇ.
ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿಸು ತುರಗೆಗಜರಫೆ, ರು.

೪ ಹೋಲುವ ಸರಿಸದವರಿಲ್ಲಿಂದ, ಬಿ. ಜೆ.

೫ ವರನುಕೊಲುವಭಕ್ತ ರಿಗಾಗಿಹೆಗೆಂಳುವ, ಇ.

೬ ಬಿರುದ್ದೇಜಾಗು ಕೃಷ್ಣನ, ಜೆ. ಬಿರುದಿನಿಜಾಗಿಕೃಷ್ಣ, ಟೆ.

ಬೋಪ್¹ ನವರೀಯೆಮ್ಮು ದೂಡಿದೆ
 ಯಿಪ್ಪವರು² ತಾವಲ್ಲಿ ಸಾಕೇ
 ಯೆಷ್ವದೊಳ್ಳಂ ಭಾಯೆಂದು ಮುರರಿಪ್ಪ ಕರೆದನವೆನಿಪನ |
 ಜಪ್ಪರಿಸಿ ಕೌರವರು ತುಣುಗಳು
 ತಪ್ಪಿಸಿ³ ದೊಡೇನಾಯುತ್ತ ಪೊರ್ತನ
 4 ದರ್ಷದನುವೆಂ⁵ ತನುತೆ ಬೆಸಗೊಂಡನು ಮುರಧ್ಯಂಸಿ || ೬೫

ಹೂಹೆಗೈಲ್ಲಿಯ ದರ್ಷ ವನುಜನ
 ಸಾಹಸಪ್ರಜೀಜೀನು ಯಂತ್ರದ
 ಹಾಹೆ ಯಂತ್ರಿಯನುತ್ತದು ಜೆಷ್ಟಿ ಸಂಬಳ್ಳುದೇ ಬೇಜೆ |
 ದೇಹಿ ನೀ ನಾವೆಲ್ಲ ನಿನ್ನೆಯ
 ದೇಹ ವಿದಱೊಳಗೊಮಗೆ ಗರ್ವ
 ಗ್ರಾಹ ವೆಲ್ಲಿಯದೆನುತೆ ಬಿನ್ನೆತ್ತಿಸಿದನು ಯಮಂಶಾನು || ೬೬

ಎಸಳುವೊನೆ⁶ ನೀಲಾಗಿ ತಾವರೆ
 ಮುಸುಕುತಿದೆ ಸೃದಿಲಿನ ನೆತ್ತಿಯ
 ಬಿಸುಗೆ ಬಿಡುತಿದೆ ಇಕ್ಕೆವಕ್ಕಿಯ ತೆಕ್ಕೆ ಸಡಿಳಿತಿದೆ |
 ದೆಸೆದೆಸೆಯ ತಾಣಾಂತರದ ಹೊಂ
 ಬಿಸಿಲು ಬೀತುದು ಜೀಯ ಬಿನ್ನೆ ಜ
 ವಸು⁷ ಧಿ ತಂಪೇಣಿತ್ತ⁸ ಬಿಜಯಂಗೇಯ್ಯಬೇಕೆಂದ || ೬೭

1 ನವರೇ ಎಮ್ಮು, ಟ. 2 ನೀವಲ್ಲಿ, ಟ.

3 ದುಡೇನಾಯುತ್ತ, ಖ. 4. ಜ. 5.

4 ಜಪ್ಪರಣೆತಾನೆಂತುಕೆಂದನುನಗುತೆ ಮುರವೈರಿ, ಯು.

5 ತೆದುಮುರರಿಪ್ಪನಗುತೆಬೆಸಗೊಂಡ, ಖ. 6. ಜ. 6 ದೆನುತೆಬೆಸಗೊಂಡನುಯು
 ಧಿಮ್ಮಿತನ, ಜ. 6 ವೊದಲಾಗಿತಾವರೆವಸುಳುತಿದೆ, ಚ. 7. ಜ. 6. ಮುಂತಾಗಿ, ಜ.
 ಮುಂತಾಗಿತಾವರೆನುಸುಳುತಿದೆ, ಯು. 7 ರಿಪ್ಪಗೆಂದನುಯುಧಿಮ್ಮಿತನೇವಕ್ಕೆಮು
 ಗಿದು, ಚ. 8 ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯವಾಯೆಂದ, ಖ. 7. ಯು.

ನಗುತೆ ಹರಿ ನಿಂದಿರಲು ಕೈ^१ ದೀ
ವಿಗೆಯುವೆರು ಹೊಡ್ದಿದ್ದರು^२ ಪುಷ್ಟಿ
ಹಿಗೋ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಜಯಜಯಾವನಲು ಸುರಾಸಿಕು |
ಬಿಗಿದದ್ದೈ ಯ ಬದ್ದರದ ಬೀ
ಯಗದ ರಾಣೀವಾಸದಂದೇ
ತೆಗೆದು ನಡೆದುವು ಮುಂದೆ ಸಂದಳಿಸಿತ್ತು ಯದುಸೇನ || ೫೭

* ಹೊಕ್ಕು ನಸುರಾರಾತಿ ಪೊಂಡವೆ
ರಿಕ್ಕೆ ಲಕ್ಕೆ ಬರೆ^३ ನಗರಿಯನು ಹೆ
ಯಿಕ್ಕೆ^४ ಬೀದಿಯ^५ ಧೂಳ ಕಮಿದು ಮಂದಿಸಂದೋಹ |
ಹೊಕ್ಕು ಹೊಗಳುವೆ ಶುರೂತಿ^६ ತತ್ತಿಯ ಕೈ
ಮಿಕ್ಕು ಕಳ್ಳದನು ಪೊಂಡುಸುತ್ತಿಗೆ
ಸಿಕ್ಕುದನು ಹರಿ ಯೆನುತುಮಿಂದುರು^७ ಸೂರಿಸಂದೋಹ || ೫೮
ಮೇಲೆ ಬೀಳುವೆ ಮಂದಿಯನು ಕೈ
ಗೋಲಿನವರಪ್ಪೆಣಿಸೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿತ್ತೇ
ತೋಲ ನವೆದಿರ ಜಜೀದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳತೆ ಸ್ವರಂಜನವೆ |
ಮೇಲುನೆಲೆಯುಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ವರ
ಭಾಲೆಯರ ಕಡೆಗೆಣ್ಣ ಥಾಳಸಿ
ವಾಳಿಗಳ ಕೈಗೊಳ್ಳತೆ ಹೊಕ್ಕು ನು ರಾಜವೆಂದಿರವೆ || ೫೯

1 ದಂಡಿಗೆಯವರು ಕೈಗುಡಲು ದುವ್ವಾರಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಸುಫೀ ಯೆನೆ
ಸಕಲಮುನಿಿಕರ, ಬಿ. ಚ. 2 ದುವ್ವಾರಿಗೆ, ಕ, ರುವ್ವಾರಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈ
ಬನುಫೀಯಿನೆ ಸಕಲಮುನಿಿಕರ, ಜ. ದಂಡಿಗೆಯೊಳಗೆ, ಚು.

* ಹೊಕ್ಕು ನಸುರಾರಾತಿ ಎಂಬುದೇ ವೇದಲಾದಪದ್ಭೂವು ಚು ಪ್ರಸ್ತುತಪಾಲಿ.

3 ಭೂರಿಯೊಳ್ಳು, ಕ. 4 ಮುಂದಿಯ ಧೂಳ ಕಮಿದು ಮುಂದೆ ಸಂದ
ಳಿಸಿ, ಬಿ. ಚ. 5 ಮುಂದೆಸಂದಳಣಿದುದು ಪೌರಜನ, ಜ. 6 ಗಳಿಗೆ
ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ತೋಹನು, ಬಿ. ಚ. 7 ಮೇಲೆ ಸುರಾಸಿಕರ, ಬಿ. ಚ.

ಹಿಡಿದರಾರತಿಗಳನು ಬ್ರಹ್ಮ ದ
ಸೈದರು ತಳಿತುವು ಮುಂದೆ ನೆಲನು
ಫ್ರೈಡಿಸಿ ಭೀಮಾರು ಜ್ಯಾಗುತ್ತೆ ಧರ್ಮ ನಂದನನು |
ಹಿಡಿದ ಕೃದಿವಿಗೆಗಳನು ಕೃ
ದುಡುಕಿ ತಿವಿದಾಡುವ ಸುಕಾಂತಿಯ
ಕಡು ಮುಂಮೆಯಪೀಠದೊಳು ಕಂಳ್ಳಿರ್ಣನಸುರಾರಿ || ೩೧

ಬೀಳುಕೊಟ್ಟನು ಬೇಳ ಭೂಮಿ
ಪಾಲರನು ಕಂಂತೀಕುವಾರರ
ವೇಳದೊಳು ಪರಿವುತದೊಳುಸುರಾರಾತಿ ನಸುನಗುತ್ತೆ |
ಸೈಲದೊಳು ವ್ಯೈದಣಿದು ಕುರುಭೂ
ಪಾಲನುಚಿತವ¹ ಮಾಡೆ ರಾಜ್ಯವು
ಪಾಲಿಸುವ ಹದನುಂಟೆ ನಿಮ್ಮಾಳಾಪ ವೇನೆಂದ || ೩೨

ಮರಳಿದುವು ತುಱು ವಿತ್ತಲಹಿತರು
ಸರಿದರತ್ತಲು ಮತ್ತು ನೆಮ್ಮೆತ್ತು
ವರನು ನಾವೆಂದಜೀದು ಕೊಂಡಾಡಿದನು ವಿನಯದೊಳು |
ವರಸುಭಂಡಾರನಂದನಂಗು
ತ್ತರೆಯ ನೀವರಿ ಯೋಜಲವನು
ಕರೆಯಲಟ್ಟೆವೆಂದು ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ನೃಪತು || ೩೩

ಕೊಳುಕೊಡೆಗೆ ಸೇರುವ್ವೊಡೆ ಮದುವೆಯ
ನೊಲಿದು ದೇವರು ಮಾಡುವುದು ವೇ
ಲಿಳಿಯ ಕಾರ್ಯಕೆ ಬುದ್ಧಿಗಳಿಸುಪುದೆಮ್ಮೆನುದ್ದರಿಸಿ |
ಬಿಷಿಕ ಬಿಜಯಂಗೇಯ್ಯಾದಿದು ಹದ
ನೆಲೆ ದಯಾಂಬುಧಿ ಕೇಳಿನಲು ನೃಪ
ತಿಲಕನುಚಿತದ ಬಿನ್ನಹಕೆ ಮನಸ್ಸೊಲಿದು ಹರಿ ನುಡಿದ !!   ೩೪

¹ ಮಾಡಿರಾಜ್ಯವನಾಳಿಸುವ ಹದನುಂಟೆ, ಶ್ಲ. ಚ್ಯಾಟ್.

ಕೊಳುಕೊಳೆದೆಗೆ^१ ತಪ್ಪೀನು ವಸುಕುಲ
ದೊಳು ವಿರಾಟನು ಜಂಡ್ರವಂತಾ
ವೇಳ^२ ಯೋಳಧಿಕರು ನೀನ್ನು ಕುಳಿಗಿಲ್ಲ ಹಣವುಗಳು |
ಬಳುನುಡಿಗಳೊಳು ದ್ಯುವತಕುನಾ
ವೇಳಗಳಾದೊಡೆ ಹರುಪದೊಳು ಮೆಂ
ಗಳಮುಹೂರ್ತವ ಮಾಡಿ ಯೆಂದನು ಕ್ರಷ್ಣ ನಸುನಗುತ್ತಿ || ೩೫
ಉಸಗೆಯೋಳು ನಿಸ್ವಾಳತತಿಗೆ
ಜೀಸಿದು ದಖಿಳನರೊಷ್ಟು ಪ್ರತ್ಯಾ
ಹಿಸಲು ಕನ್ಧಾವರೇ ವಾಗಲು ವೈದಿಕೋಕ್ತಿಯೋಳು |
ಹಸೆಯೋಳಭಿಮನ್ಯುವನು ಸಿಂಗಾ
ರಿಸಿತು ಯಂದುಪಾಂಭಾಲಪ್ರತೀ
ಪ್ರಸರ ಮಿಗೆ ಹೆಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಜೀರಿಗೆ ಬೆಳ್ಳ ವಸುವಾಯ್ತು || ೩೬
ವರಮುಹೂರ್ತದ ಗರೆಗೆವಟ್ಟುಲ
ಜರಿತದೊಳು ಪ್ರತ್ಯಾಹರವೆನಿ
ಸ್ತುರದೊಳಕ್ಕಿತೆ^३ ತುಂಬಿ ತಂದರು ವಿಮಳವುಂಟುಪಕ್ಕೆ |
ಪರಮಣುಪಿಗಳು ಹೋಮದೊಳು ಶಿಖಿ
ವರನ ಬಲಗೋಳಸುತ್ತಿ ಕುಮಾರಿಯ
ಬರಿಸೆ ಸಪ್ತಪದಿಯೋಳು ಬಂಡಳು ವರನ ವಾವನದೊಳು || ೩೭

⁴ ವಿಭವದೊಳು ಗುರುದೈವಸದ್ದಿದ್ವಿಜ
ಸಭೆಯ ನಾರಾಧಿಸಿದ ರವನೇ
ವಿಭುಗಳತ್ತರು^५ ಮುಂಹಿಗಳನು ಪ್ರತುಗೋಜಿಯ ಭೂಪ್ರಣವ |

¹ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಕುಳಿ, ಜ, ² ಯಂತರು ನೀವಾಭಿಜಾತ್ಯದೇಶಿಳಿ ಹಣವುಗಳು, ಟ.
³ ವರಿಸಿತಂದರು, ಜ. ರ್ಪ. ⁴ ವಿಭವದ್ವಾಪಿಯಾಗಿ ಸದ್ದಿ ಜವಿಭುಗಳನು
ಮನ್ಮಿಸಿದ್ದ, ಜ. ಟ. ವಿಭವವಿನಕ್ಕೆ ದಿಯಾಗಿಸದ್ದಿದ್ವಿಜ, ರ್ಪ.
⁵ ಮುಂಹ್ಯನುಡುಗೋಜಿ ರತ್ನ ಭೂಪಣವ, ಬಿ. ಜ. ತುಪುಗಳುಗೋಜಿ
ರತ್ನ ಭೂಪಣವ, ರ್ಪ.

ಅಭ್ಯವಸನ್ನಿ ಭವೀರ್ ನಾಗೆಂ
ದಿಭಂಗಮನೆಯರು ಕ್ಯಾಷ್ಟಾನರಸಿಯ
ರಭಿಜನಾಮೆಲತೀಲಕ್ಷನೆನು ಹರಸಿದರು ಹರುಪದೋಳು || ೪೮-

ಇದು ಸುಭೋಗದ ಗರುಡಿ ಬಹುಸಂ
ಪದದ ನೆಲೆವನೆ ಸೋಂಪಿನಾಗರ
ವಿದು ಪರಾನಂದಪ್ರವಾಹದ ಜನ್ಮಭಾಮಿ ಯಿದು |
ಮುದದ ಕೇಳಿಸಾನ ವಿಮಲಾ
ಭೃದಯದೋಳಗೊಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಸದನ ವೆನೆ ರಂಜಿಸಿದುಬಧಿಮನ್ಯವಿನ ವೈವಾಹ || ೪೯-

ಯಾದವರು ಪೊಂಚಾಲಪ್ಯಂತ್ಯಾರು
ಜೇಂದಿಪತ್ರಿಗಳು ಪೊಂಡ್ಯಾಸೋಂಮೆಕ
ರಾದಿಯಾದನ್ಯಾಯದೋಳಗಣಿತಬಂಧು ^१ ವರ್ಗ ವನು |
ಅದರಿಸಿದನು ವಿನಯ ^२ ದೋಳು ಗಂ
ಧಾದಿವಸ್ತುಗಳಿಂದೆ ತಣಿದುದು
ಮೇರ್ವಿನೀಜನ ವವನಿಸಣ ಸನ್ಮಾನದಾನದೋಳು || ೫೦-

ವರಜತ್ತುರ್ಥ ಯೋಳಿರುಳು ಮೆಟ್ಟಿದರು
ಪುರದೋಳುತ್ವಾಹದೋಳು ದಂಪತೆ
ವರರು ^३ ಭೂಪಕಂಬಂಬದ್ಯುತಿಕಾತುರಂಗದೋಳು |
ಮಣಿದೆವನ ^४ ಪೋರುಳಿಯ ನತಿವಿ
ಸ್ತುರಿಸಿದರು ಹೆನ್ನಿಂದ ಹೋಂಗೊ
ಪುರಿಗೆಗಳ ಕುಂಕಮದ ^५ ನವ ಪರಿಮಳದ ರಂಜನೆಯೋಳು || ೫೧-

^१ ಬಳಗಾನು, ಜ. ಟ್ರ.   ^२ ನುಡಿವಿಧಾದಿ, ಖ. ಜೆ.   ^३ ಭೂಮಿಗೇ

ಂಬಂಬದ, ಕ. ಜ. ಟ್ರ. ಭೂಮಿಕಂಬಂಬದ, ಖ. ಜೆ. ಭೂಮಿವಿಂಬಂಬದ, ಯು.

^४ ವಪಶ್ಯಾಧವನತಿ, ಜ. ಟ್ರ.   ^५ ಸಾದುಜವಾದಿರಜನಿ, ಕ. ಖ. ಜೆ.
ಪಟವಾಸಕದ, ಜ. ಸಾದುಜವಾದಿಕತ್ತುರಿಯ, ಯು.

ಕನಕಮೆಯತ್ತೀಗದೊಳು¹ ಜಾಜಿಯು
ನನೆಯು ಕಂಜುಳಕೆಯೊಳು ಮುದನನ
ಮೇಲಿಯು ಖಡುಷಾಭಾತಿಯ² ರ್ಯಾದೆ ಹೋಯ್ಯಾಯ್ಯಾ |
ದಸುಜಹರನರಸಿಯರು ಕುಂತೀ
ತನಯುರರಸಿಯರೊಡನೆ ಮುತ್ತ್ಯಾನ್
ವನಿತೆಯರು ಪಾಂಬಳಿಯರು ಸ್ವೇಕುಳಿಯನಾಡಿದರು || ೨-೨

*

ಧರಣಿಹೊರೆದುದು ಗಂಧರಸಕ
ತ್ತುರಿಯ ಪನ್ನೀ ಇರುಗಳ ಪ್ರೌನಲೊಡ
ವೆರಸಿ ದೇಸಿ ಕಂಪಿಟ್ಯಾದಂಬುಧಿಫುನತುಪಾರದೊಳು |
ತರಣಿ ಪರಿಮಳಿಸಿದನು ಪವನನ
ಸುರಭಿತನ ವಚ ರಿಯೆ ಗೆಗನದ್ದ
ಪರಮಸ್ವಾರಭ ಚಲಸಿಕೊಂಡು ಸಕಲಸುರಕುಲನ || ೨-೩

• ಬಳಿವೆಟಿಯ ನಲಿಳಾವನೀಡಮಂ
ಡಲವ ನನುಪಮೆಕೊಳೆತವನು ವರ
ಲಲನೆಯುರ ಗಜವಾಚಿರಭವ ಪದಾತಿಗೋವಿಜವ |

¹ ಜಾಜಿನನನೆಯು ಕಂಜುಕಿಗಳೊಳು, ಖ. ಜ.

² ರವನಿಷನಮೇಲೆ, ಖ. ಜ. ರ್ಯಾದೆಹೋಯ್ಯಾಡಿ, ಕ. ಜ

* ಖ ಪ್ರಸ್ತುತಾದ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತುತಾದ್ಯಾ ಪದ್ಯಾದ ಮುಂದೆ ಈಪದ್ಯಾಪ್ತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅರಸ ಭೀಪಾಜ್ಞಾನರದೆ ಹಂದೆಸೆ
ಹರಿವಿರಾಟದು ಕದರೆಹೀದೆಸೆ
ಸರಸಪರಿಪ್ರಜಾತಿ ದರವರವರಮೇಲೆ |
ವರಸುಭಾದ್ರಾಜಾತ ನಗುತು
ತ್ತುರೆಗೆ ಸೂಸಿದೊಡಾಕೆಯಾಪ್ತರು
ಹುರಿಗೋಳಿಸೆ ಹೋಯು ಲು ಶಿರೀಷಕುಪಾರಕನ ಮೇಲೆ ||

ಅಳಯಗಿತ್ತು ವಿರಾಟನ್ ಪ ಯದು
 ಕುಲವ ಪಾಂಚಾಲಿಕರ ಮತ್ತೊಗ್ಗೆ
 ವಳಯ ಸುತ್ತು ಮವೆಸ್ತು ವಾಹನದಿಂದೆಮನ್ನಿ ಸಿದ || v-४
 ಅದುಧಿಮನ್ಯುವಿನ ಮದುವೇ ಮ
 ಹಾವಯಾಂಬುಧಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ
 ಪಾದರುಶನ ವಾಗಲಿಮ್ಮೈಸಿತ್ತ ದೆಮ್ಮುದಯ !
 ಮೇಡಿನಿಯ ನಾಮೋತ್ತೀಯಿಸ್ತೇನ್ನ
 ಕಾಮ ಕೊಂಡೆವು ಸತ್ಯವನು ಮೇ
 ಲಾವಹದನನು ಕರುಣಿಸಿಂದನು ಭೂಪ ನರಯಣಗೆ || v-५
 ಜನ್ಮಿಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದು.

ಶ್ರೀಮದಭಾಗವತ್ಪ್ರಚಾರಣಾರ್ಥಾಯಾಂಜಕರಣಾರ್ಥವಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ
 ಧ್ಯಾನಮಧುಪಾನಪುಷ್ಟಿಪಂಚಪುಷ್ಟಿ ದನಿಕಾಯಮಪು ಶ್ರೀಮತ್ಸ
 ನೂರವ್ಯಾಸಯೋಗಿನ್ನರವಿರಚಿತಮಪು ಕಣಾಫಲಕ
 ಭಾರತಕಥಾಮ ಶ್ವಾಸ ರಯೋಳ ವಿರಾ
 ಟಪರ್ವಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಶುದ್ಧಿ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಪ್ರಾಟ	ಪಟ್ಟಿ	ಅಶುದ್ಧಿ	ಶುದ್ಧಿ
4	12	ತೆಂದರು	ತೆಂದನು
5	1	ಕೊವುದಾ	ಕೊವುದಾಂ
19	7	ಕೊರಲ್ಲಾ	ಕೊರಲ್ಲಾ
26	11	ದುವು	ದನು
30	5	ಕೊರಳ್	ಕೊರಲ
41	9	ಯಂವ	ಯಂಮ
„	24	ನಗೆ	ನಗೇ
„	25	ಗುಂಟೀ	ಗುಂಟೇ
65	22	ನಿಂದಿ	ನಿಂದಿ
67	23	ಜಾಗಟ	ಜಾಗಟೇ
77	1	ಗಳ್	ಗಳ್
85	7	ನೋಲ್ಲೆ	ನೋಲ್ಲೆ
89	21	ಹಸ್ತಿನಾ	ಹಸ್ತಿನ
90	8	ರುಂಡಿ	ರುಂಡಿಗ
97	19	ವುಜ್ಜಿದು	ವುಜ್ಜಿದು
113	9	ನಡೆತಂ	ನಡೆದೈತಂ
118	17	ದ್ವಂಡ	ದ್ವಂಡಿಲ
120	9	ಗೆಯೋ	ಗೆಯೋ
”	”	ಫಟ್ಟೀಟ್	ಫಟ್ಟೀಟ್
121	11—16	ಗನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈನ ದ್ವಾರ್ಪಾ ಬಿಡತಕ್ಕುಷು	
„	25	ಬಿದುವು	ಬಿದ್ದುನ್ನ

ಪ್ರಾಟ	ಪಾಠ್ಯ	ಅಕ್ಷಾದ್ಧ	ಕುದ್ದ
124	21	ನುಫ್ಫಿಸು	ನುಗ್ಗಿಸಿಸು
"	24	ಉಹುದೆನಲು	ಉಹುದೆಮುಗೆ
127	1	ಬಳಿಕೆ	ಬಳಿಕೆ
143	9	ಕೊಂಬರು	ಕೊಳ್ಳರು
150	4	ಮಲತರನು	ಮಲೆತರನು
158	10	ಹರಿಬಂ	ಹರಿಬವೆ
162	6	ಪೂರ್ಯ	ಪೂಡೆಯೆ
168	3	ಮುರ್ಯು	ಮರ್ಯು
169	3	ಬಳಿಕೇನು	ಬಳಿಕೇನು
"	13	ಪಾಥ್ರನ	ಪಾಥ್ರನ
182	3	ಸುತರ !	ಸುತರ !
186	4	ಇದಿರುಗೊಳ	ಇದಿರುಗೊಳ
"	9	ರಜ	ರಾಜ
191	12	ನವೀನಿತ	ನವೀನಿತ
"	15	ರಾಜರೋಳು	ರಾಜರೋಳು
194	25	ಹನ್ನೆ ರಡು	7 ಹನ್ನೆ ರಡು
202	3	ರದೋಳನಿ	ರಸದೋಳನಿ
207	8	ಸಲಹಬೇಕೆಂದ	ದೇವಸಲಹವುದು
"	23	ದೇವಸಲಹವುದು.	ಸಲಹಬೇಕೆಂದ.
		ಬ್ರಿ ಇ. ಟ.	ಕೆ, ದ್ಯು.
216	9	ಜೇಪಿಸ	ಜೆಪಿಟಿಸ
218	3	ಫ್ರೈಸಿಸೆ	ಗ್ರಿಸಿಸೆ